

>.,>

'OM

ISBN (10) 973-86917-9-6

TEŞU SOLOMOVICI

: y :9

AJ1!/

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

MOSSAD, ŞIN-BET, AMAN

Motto: Dumnezeu a vorbit lui Moise şi i-a • zis: „ Trimite nişte oameni să is- a codească Țara Canaanuluipe care o dau copiilor lui Israel. Să trimiți câte un om pentru fiecare din semințiile ebree, toți să fie printre Prinții, neamului."

Biblia (Numeri, 13.1,2)

Editura TEȘU

.

2006

Redactor de carte: MARTA SOLON

Coperta: MIHAELA ȘCHIOPU

Tehnoredactare computerizată : VIOLETA MIHULIN

Culegere computer: NUȚIPONOMARENCO

Corectură: OLGA SANDU

4'

Cartea de față dezvoltă mai vechile lucrări ale autorului „Lung e brațul Mossadului” și „Războaiele Mossadului. 50 de ani de spionaj evreiesc”. Apar pentru prima oară câteva capitole esențiale cunoașterii istoriei comunității informaționale israeliene („La început a fost Tohu va Bohu”, „Eli Cohen - super spionul evreu din Damasc”, „Un colonel evreu de Securitate trimis să spioneze în țara evreilor”, „Jonathan Pollard - spionul uitat de Israel într-o închisoare americană”, „Băieții răi ai fundamentalismului extremist evreiesc”, „O poveste incredibilă cu creștini evangheliști”, „Capturarea lui Adolf Eichmann”, „Prim-ministrul aprobă - Mossadul execută”, „Un dureros eșec al Mossadului - „Cazul Ron Arad”, „De ce s-a supărat Mossadul pe marele regizor american-evreu Steven Spielberg?”, „Proiectul Zichron - o pagină inconfortantă de istorie”, „Operațiunea Damocles și sfârșitul „Erei Isser Harel” etc., etc. Alte capitole au fost corelate bazei de date a anului 2006.

Unele capitole au fost publicate în „Dosarele ultrasecrete” ale ziarului „Ziua”.

„KI BETAHBOLOT TAASE
LEHA MILHAMA...”

Sigla Mossadului cu inscripția:

„Căci prin strategeme vei duce războaiele...”

ORGANIGRAMA GENERALA A SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

**Cantruldo
c«rcatar«
ți planificam**

Seful Comandantul

ISTORIA ȘIBITELCÎLOR SECRETE ÎN SRAELIENB f-

:nufiu.f ''' 'îâ*j «-'.

—: j ' « ' * ' • " " • ' " 4

f: /tib **i** • **i**

$$iJf h H' f f; IU^* \bullet \cdot \hat{i}$$

53 OAMENII TĂCERII i ?

$$S_i y''' \wedge_n l_i \langle''\rangle$$

.g:i In loc de prefată fr .:•>

Titlul cărții de față e impropriu. Niciodată nu se va putea scrie o istorie completă a serviciilor secrete israeliene câtă vreme arhivele Mossad, ȘinBet și Aman continuă să rămână ferecate, iar oamenii-cheie ai serviciilor speciale păstrează „Legământul tăcerii”. Acțiunile de spionaj, răpirile, asasinatele, exploziile misterioase, niciodată nu au fost revendicate oficial de Statul Israel, chiar dacă evidența sare în ochi. Dacă nu poate ajunge la documentele originale istoricul va încerca să reconstituie evenimentele și să deseneze personajele conform unei logici proprii, adunând fărâmituri de informații, una de aici, alta de acolo, mai găsește dezvăluite în mass-media locală sau internațională, mai smulge o mărturisire, apelează la memoriile publicate de bărbați importanți, ce nu

se leagă imaginează. Dacă autorul publică manuscrisul său în Israel, mai are treabă și cu cenzura militară.

Autorul acestei cărți trăiește de peste patru decenii în Israel, a trecut prin câteva războaie, a scăpat cu bine din câteva întâmplări nenorocite, a cunoscut multe și s-a întâlnit cu numeroși oameni voioși și guralivi dispuși să-l ia de braț și să-l conducă prin trecutul lor, întâlnindu-i însă pe „oamenii tăcerii” a observat că aceștia nu aveau niciodată ce povesti. Arareori țara pentru care au sângerat și și-

TESU SOLOMOVICI

au periclitat viața a găsit ocazia să le mulțumească și să-i onoreze în mod oficial și în văzul public, au gustat uneori, din vina lor sau a altora, din amarul eșecului, alcătuiți din aceeași materie umană care-i supun uzurii și deziluziei, știu totuși că truda, curajul și sacrificiile lor au făcut posibilă o viață cât de cât normală nu numai în țara evreiască.

„El e omul tăcerii. Ascuns în cetatea dușmanului, sumbră, Căutând singuratic răspuns întrebărilor grele, din umbră.

Ezitănd lângă fiecă colț
(Căci oriunde-l pândește captura :
Și pe urmă, sub umede bolți, '
închisoarea, supliciul, tortura). >

Părăsit sub apaticul cer, ' Fără sprijin în clipa cea gravă
- Doar cu propriul său revolver '
Și fiola subțire de-otravă - *

Neștiut, nevăzut, neiubit, 'l
într-un lanț mult mai greu ca robia, "f
Acceptându-și destinul ciuntit ' Și-împlinindu-și tăcut datoria,

Travestindu-și făptură și gând Ascultând pașii morții, în seară, El e omul tăcerii, arzând Doar de marea iubire de țară...

ISTOMA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

Uneori soarta-l cruță-n sfârșit.

Uneori se strecoară prin plasă | Și, cărunt, sfâșiat, obosit, însă viu, se întoarce acasă.

Ca soldații se-ntoarce, în zori.

Dar în patria lui primitoare " Nu-l așteaptă covoare de flori, ^ •<Decorații, onoruri, fanfare. 'V³

V...-b

Nu se scrie de el în ziar, ¹

Demnități nu-l îmbie, puzderii.

^ t. • Pân-la moarte, și dincolo chiar, .-, ț Pentru toți el e omul tăcerii.

Doar când pleacă pe drumul etern Ca spre-o altă misiune secretă, într-un negru chenar se aștern "Zece rânduri pe-un colț de gazetă. •*

^J* Și doar foarte puțini vor mai ști ^

Adevărul ce nu se va spune, xAw

"•& Că și el, de suntem încă vii, <*<

E părtaș la această minune." B ; »vot

Autorul acestei cărți nu mai are **nipție de** adăugat versurilor poetului.

* _{LfC} ,ft urc »o

' Sebastian Costin: Omul tăcerii (poezie publicată la Tel Aviv în 1977).

Cum arată chipul spionului-șef ? întrebarea ce și-o puneau curioșii a rămas fără răspuns multă vreme. Mass-media avea consemnul drastic al cenzurii de a nu face cunoscut chipul comandantului Mossad chiar dacă acesta le era cunoscut. Abia după ce-și încheiau misiunea și părăseau postul, uneori, devenea public numele lor.

Șefii nu puteau fi văzuți aproape niciodată din aceleași motive de

maximă secretoșenie. Târziu, interdicția a fost anulată, mai mult chiar, numirea unui nou comandant Mossad se înscria în jocul vizibil al democrației israeliene, mass-media participând la exercițiul alegerii noului șef.

Cu toate că numele său e cunoscut, iar fotografia sa a apărut în mass-media locală și internațională, actualul șef al Mossad - generalul Meir Dagan nu obișnuiește să „circule” prin presă și saloane politice sau mondene.

Se străduie să rămână în umbră, vorbește foarte rar, și mai rar acordă interviuri.

Publicarea „Listei spionilor-șefi” de la înființarea Starului Israel și până astăzi se face aici pentru prima oară. E o premieră publicistică și istorică.

COMANDANȚII MOSSAD

1951-1952: Reuven Shiloah

1952-1963: IsserHarel

1963-1968: MeirAmit

1968-1974: ZviZamir

1974-1982: ItzhacHofi

1982-1989: NahumAdmoni

1989-1996: Shabtai Shavit

1996-1998: Danilatom

1998-2003: EfraimHalevi

2004 - : Meir Dagan

COMANDANȚII AMAN

1948-1949: IsserBeerı
1949-1950: HaimHertzog
1950 - 1955: Binyamin Gibli
1955-1959: Yehoshafat Harkabi
1959 - 1962: Haim Hertzog
1962-1963: MeirAmit
1964-1972: Aharonlariv
1972-1974: EliZeira
1974-1978: ShlomoGazit
1979 -1983: lehoshua Saghi
1983-1985: EhudBarak
1986-1991: Amnon Lipkin-Shahak
1991-1995: Uri Saghi
1995-1999: MosheYalon
2000-2005: Aharon Zeevi-Farkas
2006- : AmosYadlin

COMANDANȚII ȘIN-BET (ȘABAK)

1948-1952: IsserHarel
1952 - 1953: Izzy Dorot |
1953-1963: Amos Manor
1964 -1974: losef Harmelin
1974 - 1981: Avraham Ahituv
1981 - 1986: Avraham Shalom
1986 - 1988: losef Harmelin

1988-1994: Iacov Peri
1995-1996: Cârmi Gilon
1996-2000: AmiAyalon
2000-2005: Avi Dichter
2005- : YuvalDiskin

ŞEFII LAKAM

1957-1981: Binyamin Blumberg
1981 -1986: Rafi Eytan
(în 1986, după arestarea şi condamnarea spionului
Jonathan Pollard, unitatea a fost desfiinţată).

ŞEFII BIROULUI DE LEGĂTURĂ PENTRU EMIGRAŢIE L-

1953-1970: ShaulAvigur
1970-1981: Nehemia Levanon
1981 - 1986: Iehuda Lapidot
1986-1990 DavidBartov

CONSILIERII PRIM-MINISTRULUI ÎN

PROBLEMELE DE CONTRA-TERORISM

1972 - 1973: Aharon Iariv

1974 - 1977: Rehavam Zeevi.
1977 - 1978: Amihai Paglin
1978-1984: Rafi Eytan

1985 - 1988: Amiram Nir

1988- 1992: Igal Carmon

2003-2004: MeirDagan

Capitolul 1

LA ÎNCEPUT A FOST „TOHU VA BOHU"

Ca să trezească curiozitatea cititorilor, cronicarul biblic și-a început istorisirea descriind haosul („tohu va bohu") care domnea la începuturile lumii. „Tohu va bohu" domnea și în lumea serviciilor secrete evreiești la începuturi. Din cauza englezilor, care își exercitau mandatul în Palestina, și a arabilor, care nu aveau nici un chef să vadă nașterea unui stat evreiesc, toți bărbații importanți ai țării activau în semi-ilegalitate, unii chiar într-un absolut secret. Ceața care plana deasupra instituțiilor evreiești și a liderilor țării face ca și astăzi să ne fie greu să deslușim începuturile Mossad-ului. Se știe însă că un număr de oameni se ocupau pe ascuns cu tot soiul de treburi secrete, luptători ai unor structuri informaționale care vor fi înființate abia după proclamarea Statului Israel.

La început au fost 12 bărbați, lucrau de mult în domeniu și chiar dacă Mossad-ul nu exista ca instituție, munca lor secretă era eficace. Doisprezece Prinți, dintre cei mai buni bărbați ai neamului evreiesc. Ei erau „aleșii", așa cum a preacuvântat Biblia: „Dumnezeu a vorbit lui Moise și i-a zis: „Trimite niște oameni să iscodească Țara Canaanului pe care o dau copiilor lui Israel. Să trimiți câte un om pentru fiecare din semințiile ebree, toți să fie printre Prinții neamului". Englezii, care dețineau Mandatul Palestinei, au pus premii pe catepele lor, nu știau că sunt 12, dar le bănuiau existența. Imediat după ce guvernatorul englez a părăsit Palestina și a luat ființă statul Israel (15 mai 1948) cei 12 s-au întâlnit într-o casă, la nr. 85, de pe strada Ben lehuda, din centrul Tel Aviv-ului. Oameni cu ocupații diferite, din medii sociale și culturale diferite, nu se cunoșteau unii cu alții, agenți ai unui fantomatic „Serviciu de informații" (Sherut Yediot) - SHAI. Lucraseră pentru „Hagana", care era armata clandestină evreiască în Palestina, dar pentru că Statul Israel luase ființă, și „Hagana" se transformase în „Tahal" – armata de apărare a noului stat, serviciul trebuia să se legalizeze.

**Atotputernicul
David Ben Gurion,
întemeietorul
statului Israel,
comandantul
armatei,
președintele
Partidului Mapai
responsabilul
suprem al
Serviciilor Secrete
Israeliene**

De aceea se adunaseră în acea zi, la 30 iunie 1948, cei doisprezece. Comunitatea serviciului secret israelian luase ființă. Un bărbat cu o față ascetică, mic de statură, cu gesturi domoale, dădea tonul. Numai ochii negri în care parcă ardeau flăcări, trădau energia fanatică a omului marilor decizii. Era Isser Harel. De fapt se numea Isser Halperin, se născuse la Vitebsk, în Rusia în 1912, avea deci 36 de ani. El pleda pentru o singură comunitate de informații, dar generalii lui David Ben Gurion, conducătorul țării, și-au impus voința, așa încât în aceeași zi în care lua naștere serviciul secret intern „Shin-Bet” (primele două litere de la ebraicul „Șerut ha Bitahon Klali” serviciul general de securitate), în paralel, au început să funcționeze mai multe servicii secrete. Ale Armatei (AMAN, în ebraică „Agaf Ha-Modiin”) aveau un comandant separat: colonelul Isser Beerli (numele său adevărat era Isser Birentzveig și se născuse în 1901). Avea același prenume ca Harel, comandantul Șin-Bet. Cei doi comandanți au conlucrat mult și bine, dar nu s-au iubit. Datorită staturii diferite, Harel a fost supranumit „Isser ha katan” („Isser cel mic”), iar Beerli era „Isser ha gadol” („Isser cel mare”). Israelul era în război, toate statele arabe îi voiau pieirea, armatele vecinilor invadaseră țara, lipseau munițiile, soldații, alimente. Țara era bântuită de tot soiul de „turiști” curioși să asiste la naștere noului Stat, spunele pe nume: spioni ! Cei doi Isser s-au pus pe treabă. Erau timpuri grele, blindatele egiptene ajunseseră la 12 mile de Tel Aviv, infanteria siriană ataca kibuțurile din zona Mării Galileei (Kineret), iar Ierusalimul era asediat de vestita Legiune Arabă a Transiordaniei.

Guriel, Avigur, Shiloah și „Filosofia periferiei”

Un evreu leton, născut cu numele de Boris Gurvitch, în ebraică Boris Guriel, fost soldat englez în cel de-al II-lea Război Mondial, căzut prizonier la germani, devenise comandantul serviciilor secrete externe. Avea o oarecare experiență în spionaj din anii în care i-a spionat pe englezi, înaintea înființării Israelului.

Un evreu născut în 1899, tot în Letonia ca Șaul Mayeroff - acum se numea Șaul Avigur - a fost numit șeful „Institutului pentru Aliaua Bet” (în ebraică „Ha Mossad le Alia Bet”, a nu se confunda cu serviciul de spionaj extern „Mossad”, care va lua ființă trei ani mai târziu, în 1951). Avigur era consilierul politic al „Bătrânului” (Hazachen) cum era numit David Ben Gurion, încă de pe atunci, când era departe de anii bătrâneții. Avigur primise ordin de la Ben Gurion să facă imposibilul și să aducă în țară cât mai mulți

emigranți evrei.

Aceștia primeau câte o pușcă și imediat după ce erau coborâți din vasele de transport, după o instrucție militară sumară, erau trimiși pe linia frontului.

Toate aceste patru servicii speciale își aveau rădăcinile în organizația SHAI, fondată de legendarul Reuven Shiloah.

Pentru specialiști, Shiloah era „Mr. Intelligence”, superspionul. Se născuse în decembrie 1909, cu numele de Reuven Zaslanski, tatăl său era rabin, în 1936 s-a căsătorit cu o americană, Betty Borden. În 1931, Agenția Evreiască l-a implementat în Bagdad, capitala Irakului, unde făcea pe profesorul într-o școală evreiască. L-a cunoscut bine pe kurzii din nordul Irakului, în mijlocul cărora a activat pentru o vreme.

Mai târziu, va elabora și o tactică a spionajului bazată pe alianțe cu liderii minorităților non-arabe din Orientul Mijlociu.

Importanța pentru spionajul evreiesc a „periferiei” lumii arabe a fost adesea exprimată de „Filosofia periferiei” elaborată de Reuven Shiloah. În 1934, când s-a reîntors la Ierusalim, renumele său era bine stabilit în cercurile conducătoare evreiești, care îl însărcinează să construiască un serviciu de informații profesionist. Cel de-al II-lea Război Mondial îl găsește în rândurile Brigăzii Evreiești integrate în Armata engleză. Shiloah și oamenii săi acumulează experiența armelor, folositoare mai târziu în exercițiul serviciilor secrete evreiești.

Shiloah e responsabil cu parașutarea a 26 de tineri evrei palestinieni în spatele liniilor naziste, în țările balcanice, inclusiv în România. Hanna Szeles și Enrio Sereni au fost prinși și executați, Trachtenberg (Șaike Dan), parașutat în România, a supraviețuit, devenind unul dintre cei mai importanți responsabili ai Mossad-ului. Shiloah stabilește legături personale, prețioase, cu nucleul de agenți americani, care mai târziu vor deveni fondatorii CIA (Central Intelligence Agency). Pentru Shiloah informațiile și spionajul reprezentau „cel mai esențial instrument politic”. Au rămas celebre cele trei puncte stabilite de Shiloah, care exprimă și astăzi sarcinile spionajului israelian:

1. Inamicul nr. 1 al evreilor sunt arabii, de aceea în societatea arabă trebuie plasați agenți profesioniști.

2. Serviciile israeliene acționează ca un protector al evreilor nu numai din Eretz Israel, ci din toată lumea.

3. Munca clandestină trebuie să se bazeze pe o tehnologie modernă, să țină pasul cu ultimele metode de spionaj, păstrând legăturile prietenești cu agențiile similare din Europa și Statele Unite.

Între cele patru servicii speciale a existat, chiar de la începuturi, o iritantă competiție. Șeful serviciilor secrete militare (AMAN), Isser Beerî, vedea spioni pretutindeni, așa că l-a arestat pe căpitanul Meir Tubianski, care activase în Hagana și răspundea de o bază a Țahalului în Ierusalim. Beerî l-a acuzat pe Tubianski, fost ofițer în armata engleză și fost funcționar superior la Compania engleză de Electricitate din Ierusalim, că spionează în folosul Angliei. Când artileriștii iordanieni antrenați de ofițeri englezi, au început să lovească devastator și cu precizie Ierusalimul evreiesc asediat, maiorul Binyamin Gibli, comandatul

SHAI din Ierusalim a început să caute un trădător care nu putea fi decât Tubianski, despre care se știa că este anglofil.

Un tribunal înființat ad-hoc, format din Beeri, Gibli și încă doi ofițeri SHAI l-a condamnat la moarte pe Tubianski. În zadar acesta striga că este nevinovat, că ani în șir a fost credincios cauzei sioniste și și-a riscat viața de foarte multe ori. „Anchetatorii” și mai ales Beeri, cunoscut pentru duritatea sa, au continuat să-l tortureze, încercând să-i smulgă recunoașterea trădării. „Sunt nevinovat”, au fost ultimele cuvinte ale căpitanului Meir Tubianski în momentul în care un pluton de șapte soldați a descărcat armele în el. Beeri ia raportat lui Ben Gurion despre executarea „trădătorului”.

Premierul i-a cerut dosarul anchetei și execuției.

Un asemenea dosar nu exista. Evenimentele tumultuoase ale războiului au împins cazul „Tubianski” în uitare, până ce văduva celui ucis a scris o emoționantă scrisoare „Bătrânului”.

Ben Gurion a cerut anchetarea cazului. Tubianski a fost reabilitat, iar văduva a primit despăgubiri din partea statului.

Nu a fost unica greșeală a lui Beeri. În aceleași zile din mai 1948, Beeri a ordonat arestarea taximetristului Yehuda Amster, „mâna dreaptă” a primarului Haifei, Aba Huși, un politician „prea liberal” după concepțiile șefului spionajului militar.

Arestându-l pe Amster, Beeri spera că va afla de la acesta niscaiva „trădări” ale lui Aba Huși, care avea gesturi „prea omenești” față de locuitorii arabi ai Haifei. Două luni și jumătate a fost torturat Amster, i s-au rupt mâinile, i s-au injectat stupefiante în vene, dar în cele din urmă, la 1 august 1948, el a fost eliberat. Cazul a fost ținut în secret, abia în 1964 ministrul Apărării, Moshe Dayan, a decis să i se acorde despăgubiri lui Amster. Încercarea lui Beeri de a fabrica dovezi că Aba Huși „lucrează” pentru englezi eșuase.

O lună mai târziu, agenții lui Beeri l-au împușcat, fără nici o judecată, pe arabil israelian Aii Qassam, agent dublu infiltrat în milițiile palestiniene.

Metodele acestea, dincolo de limitele legalității, l-au iritat pe David Ben Gurion (prim-ministru și ministru al Apărării la acea dată), care a cerut să fie cercetate circumstanțele lichidării lui Aii Kassam.

În noiembrie 1948, Isser Beeri a fost suspendat din rândurile forțelor armate ale Israelului și judecat pentru uciderea lui Tubianski și a lui Aii Kassam și torturarea lui Amster.

Lichidarea agentului arab Aii Kassam a trezit suspiciuni. Era o figură foarte cunoscută, avea o familie numeroasă, soție copii, frați și surori, îl cunoștea o grămadă de lume. Lucra pentru evrei de multă vreme, atât pentru instituția oficială „Keren Kayemet le Israel”, cât și pentru serviciile speciale. Prin intermediul lui Kassam, „Keren Kayemet le Israel” cumpăra în toată țara terenuri de la arabi, și tot prin intermediul său, serviciile secrete adunau informații prețioase. Desigur, plătite cu bani grei. În timpul Războiului de Independență, Kassam a rămas în Israel, de altfel nici nu avea unde să fugă, coreligionarii i-ar fi tăiat gâtul dacă ar fi avut imprudența să treacă granița. Kibuțul vecin pusese ochii pe pământurile întinse ale lui Kassam. Evreii îl bănuiau pe Kassam că ar fi agent-dublu, așa că i-au fixat un soi de domiciliu-forțat. Mai întâi la Kfar Shmayahum,

ulterior în laffo. Era păzit să nu fugă, dar era văzut uneori circulând mândru în mașina sa neagră. Se pare că mai îndeplinea niscaiva misiuni informaționale pentru serviciile israeliene. Se știe de pildă că a înlesnit întâlniri între șefi palestinieni și ofițeri Tzahal. Constrâns să trăiască izolat de familie, Kassam i-a scris numeroase scrisori premierului David Ben Gurion, pe care îl cunoștea foarte bine. „Sunt cetățean loial Israelului, am îndeplinit atâtea misiuni în folosul țării”, îi scria Kassam, dar erau zile de război, așa că Ben Gurion n-a găsit răgazul să răspundă și să-l salveze. La 16 noiembrie 1948, cinci luni după proclamarea Independenței Israelului, Isser Beer, șeful informațiilor militare, l-a convocat pe căpitanul David Kron, responsabilul „Departamentului Special” (Hamahlaka Hameiuhedet) și i-a ordonat să-l lichideze pe Aii Kassam. Beer fusese convins de „vinovăția” agentului arab de trei personaje influente în comunitatea informațională militară:

Benyamin Gibli, Moshe Hochman (Damti) și de Kron. Ziaristul Shlomo Nakdimon (lediot Haharonot) l-a intervievat în mai 2006 pe Benyamin Gibli (87 de ani): „A fost un agent-dublu, declară Gibli. Trebuia împușcat. Poate că a fost însă o greșală de procedură”. Nepoții lui Kassam, palestinieni cu cetățenie israeliană, îi caută și astăzi mormântul. Ei consideră că unchiul lor a fost lichidat pentru ca pământurile sale să fie jefuite de kibutul vecin. Adevărul e altul. După ce conducătorul țării David Ben Gurion a cerut anchetarea cazului și s-a constatat ilegalitatea comisă cu uciderea lui Kassam, Beer a fost judecat, în acele zile încordate de război nu funcționa un sistem juridic normal, legile erau cele impuse de situațiile complicate ale luptelor, nu exista vreme să cântărești vinovăția sau nevinovăția cuiva, a spus în apărarea sa Beer. În război apar cazuri în care nu ai altă cale decât să ucizi, chiar dacă nu ai primit de la superior un asemenea ordin. Judecătorii au fost de altă părere și l-au condamnat pe comandantul Serviciilor Secrete, simbolic, la o zi de închisoare.

Isser Beer a fost silit să demisioneze. Iosef Witz, directorul lui „Keren Kayemet le Israel”, căruia agentul și colaboraționistul arab i-a făcut enorme servicii, a conlucrat cu lehezekel Sahar, comandantul Poliției, cu Moșe Sharet, ministrul de Externe și cu Ezra Danin, un responsabil de la serviciile secrete, și laolaltă s-au îngrijit ca soția lui Kassam să-și vândă pământurile. KKL a cumpărat fermele lui Kassam și cu banii obținuți din această vânzare, văduva Kassam, împreună cu copiii s-au instalat în localitatea palestiniană Tulkarem, aflată, în aceea vreme, sub stăpânirea iordaneză.

* Beer și-a pledat „nevinovăția”, dar tribunalul l-a găsit vinovat și l-a condamnat, simbolic, la o zi de închisoare. Dar nici această zi de închisoare n-a ispășit-o. La recomandarea lui David Ben Gurion, președintele Israelului Haim Weitzman a semnat grațierea lui Beer. Acesta a fost nevoit însă să-și încheie activitatea în cadrul serviciilor speciale.

Așa s-a încheiat istoria primului comandant al serviciilor secrete militare israeliene, unul din fondatorii comunității de informații a țării. Tot ce făcuse pentru țară și evrei, și făcuse enorm, nu a avut importanță, în momentul în care mijloacele totalitariste au lezat substanța democratică a Israelului născut. Beer a crezut că în numele apărării acestui stat poate să încalce cu brutalitate democrația și a plătit cu propria-i piele eroarea. Până în 1954, când inima sa nu a mai rezistat rușinii care i se făcuse, el a continuat să lupte

pentru reabilitare.'

După moartea lui Beeri, lupta a continuat-o fiul său, Itai Beeri, cu demonstrații care încercau să arate că tatăl său nu a făcut altceva decât să îndeplinească, întocmai, ordinele marelui șef, David Ben Gurion.

Nu vom ști, probabil, niciodată adevărul în această lume obscură a începuturilor, bărbați curajoși și de o cinste ireproșabilă au intrat adesea în noroaiele realităților complicate și primejdioase; murdare au fost adesea mijloacele, și în asemenea cazuri era imposibil să rămână puri și imaculați.

Fotoliul rămas liber după înlăturarea lui Beeri, a fost ocupat de tânărul colonel de informații Haim Herzog, un bun prieten al lui Reuven Shiloah. Noul șef al serviciilor secrete militare era nepotul unui mare rabin, un tip stilat, de factură occidentală, cu studii superioare la Oxford, vorbitor impecabil de limbă engleză. El a introdus computerele în comunitatea informațională israeliană. Când Ben Gurion l-a trimis pe Herzog la Washington ca atașat militar, acesta a fost înlocuit de adjunctul său, colonelul Benyamin Gibli. Evenimentele se precipitau, confruntările cu lumea arabă deveneau aprige, fracționarea sistemului informațional nu mai putea dăinui.

După victoria asupra armatelor arabe invadatoare, venise vremea unei reorganizări a serviciilor speciale. Reuven Shiloah construiește în aprilie 1949, un nou corp informațional: „Comitetul șefilor serviciilor speciale" (Vaadat Rasei ha Sherutim).

El va purta numele secret de „VARAȘ" și nimeni nu a știut de existența sa. Din VARAȘ făceau parte Reuven Shiloah, Isser Harel (șeful Shin Beth), Boris Guriel (din partea Departamentului Politic al Ministerului de Externe), Haim Herzog (comandantul AMAN), Jehezkel Sohar (comandantul Poliției) și Șaul Avigur (șeful serviciului „Alia Beth").

Nu toți spionii importanți ai țării fuseseră cooptați în conducerea noului corp informațional. Fuseseră lăsați deoparte „problematici", oameni cu recorduri excepționale, lupi singuratici, unii - luptători megalomani, alții - dăruți trup și suflet cauzei evreiești, dar din varii motive greu asimilabili.

Asher Ben-Nathan, de pildă. Se născuse în 1921, în Austria, la vârsta de 7 ani, emigrase cu familia în Palestina. Avea toate datele unui spion de anvergură, și a și ajuns foarte repede în serviciul „Alia Bet" al lui Șaul Avigur.

Trimis la Viena ca jurnalist, sub numele de Arthur Pierre, el a început să lucreze pentru „Departamentul Politic" condus de Boris Guriel.

„Arthur cel Frumos" cutreieră capitalele europene, culege informații, stabilește legături utile, are numeroase aventuri amoroase, îndeplinește sarcini operative speciale și-i raportează adesea, direct, lui Ben Gurion. E invidiat de colegi și-i irită pe șefi. Autonomia îi va produce ulterior necazuri, în lumea austeră semi-socialistă, a Israelului anilor '50,

Asher BenNathan și oamenii săi duc o viață excentrică, bogată, mănâncă la cele mai elegante restaurante pariziene, se îmbracă la Londra, ascultă muzică la „Scala” din Milano, se plimbă cu gondola pe canalele Venetiei, locuiesc în cele mai elegante hoteluri, cheltuie o grămadă de bani. Nu i se reproșează deocamdată nimic deoarece informațiile transmise sunt excepționale, mai ales cele din lumea arabă, informații enorm prețuite de conducerea politică și militară a țării. Un agent implementat la Damasc transmite prin Asher Ben Nathan planurile armatei siriene de atacare a Israelului.

Un alt agent al lui „Arthur cel frumos”, Gerșon Peres, fratele conducătorului israelian Shimon Peres, obține o listă a bazelor militare egiptene. Mai îndrăznește cineva să critice viața lor extravagantă? Uite că îndrăznește! Umblă vorbe că Asher Ben Nathan a pus mâna pe fonduri „uite” în bănci elvețiene, aparținând unor evrei uciși în anii Holocaustului. Nu a venit încă vremea răfuieiilor. Asher Ben Nathan continuă să activeze cu sârg, în pofida invidiei ce-o resimțea din partea unor șefi ai serviciilor „de-acasă”. Cel mai înverșunat dintre aceștia e colonelul Binyamin Gibli, proaspăt promovat la șefia AMAN-ului militar, în alianță, dar cu motivații diferite, Gibli și Isser Harel încearcă să demoleze „Departamentul Politic”, implicit să-l compromită pe Asher Ben Nathan. „Serviciul” lui Ben Nathan care acționează de la Paris, ripostează. Acest „război fratricid” îi displace „Bătrânului” care-i ordonă lui Reuven Shiloah să pună capăt haosului. Dan Raviv și Iosif Mellman, istoricii cei mai autorizați ai Mossad-ului, consideră că Reuven Shiloah, „Mr. Intelligence”, a profitat de nemulțumirea afișată de David Ben Gurion față de „lucrăturile” din servicii pentru o reorganizare generală. t: ' ' t, ' c

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 23

„Departamentul Politic” va fi dislocat și Boris Guriel va dispărea. Asher Ben Nathan și oamenii săi refuză noile reguli ale lui Reuven Shiloah. El își mobilizează principalii agenți într-o localitate de pe malul lacului Geneva și, pur și simplu, la 2 ianuarie 1951, declară grevă.

O grevă a spionilor? David Ben Gurion surâde amar și ordonă să se meargă până la capăt.

AMAN-ul lui Gibli preia toate prerogativele unității lui Asher Ben Nathan. Va lua ființă o nouă unitate, „Unitatea 131”, înregimentată în structurile secrete militare ale AMAN.

Cu o unică sarcină: recrutarea și implementarea unor agenți în țările arabe! Pe ruinele „Departamentului Politic”, dezvăluie Raviv și Mellman, apare pe harta comunității de informații israeliene un nou serviciu special: „Institutul de informații și misiuni speciale” („Ha Mossad le Modiin u le Tafkidim Meyuhadim”), Mossad-ul.

Prim-ministrul are de ales dintr-o listă cu trei nume pe acela care va fi comandatul Mossad-ului: Akiva Levinski, Binyamin Gibli sau Isser Harel. „Bătrânul” cântărește multă vreme și-l va prefera tot pe Reuven Shiloah, al cărui directorat va acoperi perioada anilor 1951-1952. îi va urma Isser Harel, șeful „Șin-Bet” între 1948 și 1952. În cei 11 ani de activitate (1952-1963), Harel va performa Mossad-ul, transformându-l într-una din cele mai strălucite și mai eficace forțe informaționale din lume.

Să ne reîntoarcem puțin la directoratul lui Shiloah și la scandalul provocat de cazul

„Theodore Gross”, care a zguduit comunitatea de informații. Shiloah nu i-a simpatizat pe Asher Ben Nathan și pe agenții „Departamentului Politic”, care acționau în Europa în prea multă libertate. Multora le-a întrerupt misiunile.

David Magen era unul dintre acești ofițeri. Pe numele său adevărat Theodor Gross, s-a născut în 1920, într-o familie de evrei unguri din Transilvania, care emigrase în Africa de Sud. Theodor avea înclinații artistice, a studiat în Italia și a cântat în diferite teatre de operă din Italia și Mexic. Ca agent al serviciilor engleze, sub numele de Ted Cross, a îndeplinit misiuni periculoase în anii celui de-al II-lea Război Mondial.

Vorbea fluent engleza, germana, italiana, spaniola și ebraica, și în 1948 a fost recrutat de serviciile israeliene ale lui Asher Ben Nathan. În 1950, activa cu succes la Cairo. Shiloah i-a cerut să se reîntoarcă la Tel Aviv. Când a coborât din avion era așteptat de trei agenți care l-au arestat. A fost imediat acuzat de spionaj în favoarea Egiptului, judecat și condamnat la 15 ani închisoare. Zadarnic a explicat Magen (Cross, Gross) că întradevăr a avut contacte cu serviciile speciale egiptene, necesare activității de spionaj, dar nu a trădat și a rămas loial Israelului.

Boris Guriel, fost șef al „Departamentului Politic” a încercat să-l salveze, încercând să arate la proces că este b „lucrătură a lui Shiloah și a Mossad-ului împotriva unuia dintre cei mai valoroși agenți ai Israelului”, în 1959, șapte ani după ce a fost încarcerat, David Magen a fost eliberat, a trăit până în 1973, cu un nume nou, cu o altă înfățișare, departe de aglomerațiile citadine. Un om tare obosit și tare deziluzionat, anonim și astăzi în țara pentru care își periclitase de multe ori viața.

Se **stabilește frăția informațională americano-israeliană**

Shiloah a fost acela care l-a convins pe David Ben Gurion de necesitatea „depolitizării” comunității informaționale, în primii ani ai Statului Israel, toate structurile politice, economice, militare, social-culturale și administrative erau îmbibate de ideologia și activității partidelor de stânga MAPAI și MAPAM. Socialismul era la modă, dar în 1951, când David Ben Gurion a fost invitat pentru prima oară în Statele Unite, el era deja profund convins de necesitatea alianței americanoisraeliene. Ajutorul militar și economic american devenise vital pentru țara evreiască. Circula și un banc pe aceea vreme: Îțic se întâlnește cu Avram și-i spune că s-a anunțat o mare secetă.

„Unde?”, întreabă acesta îngrijorat. „La noi, în Israel”, îi răspunde Îțic. „Ah, mi-ai luat o piatră de pe inimă, credeam că în America”, în cursul unei întâlniri secrete, Shiloah, care l-a însoțit pe premier la Washington, a pus bazele înfrățirii informaționale israeliano-americane. De la întâlnirea dintre David Ben Gurion și generalul Walter Biddell Smith, șeful C.I.A., și Allan Dulles, adjunctul acestuia, nu s-a păstrat niciun protocol.

Simplu, se stabilise că nimic din cele discutate nu va fi pus pe hârtie și niciun document nu va fi semnat de cele două părți.

Dar tot ce s-a stabilit prin viu grai, atunci, în urmă cu jumătate de secol, și astăzi

continuă să fie literă de lege în relațiile dintre cele două comunități informaționale. Mossad și C.I.A. au conlucrat în toți acești ani, ca două locomotive care împing același tren. La întâlnirea din 1951 s-a mai stabilit că la Ambasada Israel din Washington va lucra în permanență un om al Mossadului, iar la Ambasada Statelor Unite din Tel Aviv se va afla un reprezentant C.I.A. Nimic nu s-a schimbat de-atunci.

La 20 septembrie 1952, după 18 luni de șefie, Reuven Shiloah a fost nevoit să se retragă, leul mai avea putere, deși era teribil de obosit. Isser Harel l-a avertizat pe primul ministru David Ben Gurion că e periculos, să se aștepte năpărlirea leului.

I-a fost nespus de greu șefului Statului să-l convingă pe Shiloah că sosise vremea să se odihnească. Odihna războinicului. ***

La 20 septembrie 1952 începea un nou capitol din istoria Mossad-ului, „epoca Isser Harel”

Nu e istoria matematică, istoricii se contrazic adesea, așa că după ce am relatat cum a luat naștere serviciul secret israelian (mai exact, cele patru servicii, să le enumerăm din nou: 1. Șin-Bet; 2. AMAN; 3. Institutul pentru Alia Beth și 4.

Departamentul Politic, de pe lângă Ministerul de Externe), ca să evocăm o altă naștere, la fel de exactă, sau mai bine zis, la fel de posibilă, ca cea istorisită mai înainte. Documentele, dar mai ales amintirile luptătorilor, dezvăluie o vie activitate secretă în anii premergători înființării Statului Israel. Aproape toți conducătorii micului isuv evreiesc, trăitori pe teritoriul Palestinei, aflată sub mandat britanic, desfășurau și o susținută activitate secretă. Unii era înregimentați în formațiuni politice legale și ilegale, alții activau în formațiuni cu caracter militar, clandestine. Cu toții însă urmăreau alungarea englezilor și proclamarea unui stat evreiesc independent, în fruntea acestor formațiuni se aflau politicieni, precum David Ben Gurion, Menahem Begin, Itzhac Shamir, ultimii doi puși sub urmărire de autoritățile britanice mandatare pentru „terorism”. Toți trei vor deveni, mai târziu, în anumite perioade, prim-miniștri ai Israelului. La 15 mai 1948, proclamarea independenței Israelului a creat și momentum-ul pentru a aduna sub un singur acoperiș pe toți specialiștii muncii secrete subterane. La 8 februarie 1949, David Ben Gurion, care cumula funcția de prim-ministru și ministru al Apărării, i-a convocat pe „specialiști” în vederea înființării comunității informaționale israeliene. Printre cei convocați se aflau Reuven Shiloah, Isser Harel, Shaul Avigur, Boris Guriel, Binyamin Gibli, lehoshafat Harcabi, Haim Herzog, Isser Beeri, Izsi Dorot, Amos Manor, generalii Iakov Dori, Moshe Dayan, Igal Alon, nume de reținut pentru că le vom întâlni mereu în paginile istoriei serviciilor secrete israeliene. Nu era timp de pălăvrăgeală, decizia a fost luată rapid. David Ben Gurion a ordonat generalului Iakov Dori, șeful Statului Major al Armatei israeliene, să înființeze „Serviciul de Securitate” („Șerut Habitahon”), responsabil cu problemele de securitate ale țării și care va funcționa într-un cadru militar.

Nouă zile mai târziu, la 17 februarie 1949, colonelul Isser Halperin Harel îi va trimite generalului Dori o adresă care cuprindea ultimele instrucțiuni stabilite de David Ben Gurion într-o întâlnire separată cu Harel. Pe 18 februarie, Dori semna un ordin către ofițerii Statului Major care preciza: „Spre cunoștința voastră s-a decis înființarea imediată a

Serviciului de Securitate - Șerut Habitahon - care cuprinde și Serviciul de Securitate Intern - Șerut Habitahon pnimi). în fruntea acestui serviciu - cunoscut sub titulatura de „Sin Bet” - fusese numit Isser Halperin Harel. Acesta era responsabil și cu închisorile.

Ulterior, serviciul penitenciar a ieșit din cadrul Sin Bet-ului.

Ca să fie evitată orice neînțelegere privind noul serviciu înființat - „Șerut Habitahon” era și titulatura serviciului care se ocupa de serviciul militar obligatoriu de încorporare a tinerilor - la 9 martie 1949, generalul Moșe Zadok a semnat un ordin care preciza că „Serviciul General de Securitate” are sarcina de a neutraliza acțiunile spionajului arab.

„Șin-Bet” apărea în actele Armatei ca o unitate militară, avea chiar și un număr, „Unitatea 184”. Absolut toți angajații purtau uniforme și aveau grade. Comandantul, colonelul Isser Harel nu s-a împăcat cu această disciplină birocratică. El a considerat că Serviciul de Securitate trebuie să aibă un caracter civil și a reușit să desprindă Sin Bet-ul de armata israeliană, încadrând-o în 1950 în structurile Ministerului Apărării.

Ulterior, Sin Bet și-a accentuat profilul civil, trecând sub responsabilitatea Cabinetului premierului țării.

După lossi Melman și Eytan Haber, autorii cărții „Spionii” („Hameraglim”), organigrama anilor de început ȘinBet cuprindea cinci departamente și câteva unități semiindependente, cu obiective bine precizate:

„Departamentul 1” se ocupa de spionajul politic: aproape toate partidele și aproape toți conducătorii politici ai țării aveau dosare și erau supravegheați, în special conducătorii partidelor de stânga, comuniștii și anumite elemente care activaseră în organizațiile extremiste „Lehi” și „Etzel”. Această supraveghere a încetat târziu, după ce Partidul Mapai își consolidase puterea politică. Abia în anii lui Amos Manor ca șef al Șin-Bet (1953-1963), toate „dosarele politice” au fost arse.

„Departamentul al 2-lea” avea sarcina de a neutraliza acțiunile spionajului inamic (spionajul sovietic, al țărilor comuniste din Estul Europei, cel occidental); „Departamentul al 3-lea” se ocupa de lumea arabă, dar și de arabii aflați în interiorul Israelului; „Departamentul al 4-lea” avea grija noilor emigranți; „Departamentul al 5-lea” era responsabil de securitatea întreprinderilor Ministerului Apărării și de tot ce ținea de tehnologia înarmării.

Paralel cu aceste departamente patronate de ele sau independente, funcționau o serie de unități speciale - „Huliat Hamivtzaim” („Grup de comando”), „Unitatea tehnică” (care furniza aparate și sisteme de spionaj), „Unitatea de anchete” etc. Primul șef al „Unității de anchete”, înființată la începutul anilor 60, a fost Zvi Aharoni, căruia i-a urmat adjunctul său, Victor Cohen, și apoi Arie (Pașuș) Hadar. Mai târziu a fost înființată „Unitatea de Informații 8” („Serat Modiin șmone”), care asigura paza bazelor secrete, securitatea birourilor guvernamentale, arhivarea dosarelor secrete, paza personalităților importante etc.

După ce a condus patra ani serviciile secrete interne („Șin-Bet”), Isser Harel se va așeza, în 1952, la cârma unei noi unități informaționale: MOSSAD. Harel îi va da onoare și glorie.

Aman - spionajul militar

Câteva sute de ofițeri se ocupă cu spionajul militar.

„Aman”, (serviciul de informații militare) n-are, aparent, nici o legătură cu Mossadul și Șabakul, dar pe canale multiple, informațiile circulă între toate aceste servicii secrete ale Israelului.

Formal, „Aman” întocmește un raport asupra probabilității unui război cu vecinii arabi și oferă conducerii țării scenarii posibile de politică internațională. Bineînțeles, unghiul de vedere este militar.

Ultimul om care vede acest raport înainte de a fi înaintat guvernului este comandantul „Aman”-ului. El face ultimele retușuri și-l semnează. Din această clipă, tot ce va iniția guvernul pe plan politic se va bizui pe recomandările serviciilor secrete ale „Aman”. Fiasco-ul îngrozitor din ziua de Yom Kipur 1973, când armata egipteană a trecut Suezul provocând mari pierderi Israelului, a fost urmarea raportului incorect al „Aman” care aprecia că Egiptul nu va ataca. O comisie de anchetă statală a recomandat, după Războiul de Yom Kipur, înființarea pe lângă Mossad, Șabak și Ministerul de Externe, a unor centre de cercetare a situației politice, paralel cu „Aman”.

„Aman”, susținut de șeful Statului Major al Armatei și de ministrul Apărării, le-a pus destule bețe în roate „colegilor” de la Mossad sau Ministerul de Externe.

Toate încercările lui Itzhak Rabin și ale lui Benjamin Netanyahu de a face ordine în comunitatea Serviciilor secrete israeliene au eșuat multă vreme. Un „Consiliu național al Securității” care ar fi trebuit să patroneze toate serviciile și instituțiile cu profil de spionaj n-a putut lua ființă, cu toate presiunile exercitate de prim-miniștrii țării. Benjamin Netanyahu l-a numit pe David Ivri președinte al „Consiliului Național al Securității”, dar acesta n-a intrat în funcție datorită împotrivirii lui David Levi, ministrul de Externe și Itzik Mordehai, ministrul Apărării.

Orgoliile care macină comunitatea serviciilor secrete israeliene constituie o boală veche, căreia nu i s-a găsit încă medicamentul. Primul ministru ar putea să facă puțină ordine, dar șefii serviciilor secrete sunt „copiii” lui dragi, și el, ca un tată îngăduitor, n-are inimă să le tragă una peste fund.

Din punct de vedere formal, Mossadul și Șabakul sunt direct subordonate primului ministru; Aman este subordonat șefului Statului Major și ministrului Apărării.

Toți prim-miniștrii Israelului obișnuiau să se relaxeze câteva ore în bazinul de înot din incinta Mossadului, în jurul căruia discutau cu șefii acestuia, în acele zile, institutul se golea de oameni și bazinul era numai la dispoziția șefului guvernului și al șefilor Mossadului. Oamenii Mossadului l-au putut vedea chiar și pe Menahem Beghin în chiloți de baie.

Când Itzhak Rabin a câștigat alegerile, bazinul de înot sa golit iarăși de oameni. Rabin iubea singurătatea; numai uneori îl aducea la bazin pe vechiul său tovarăș de arme de la Palmah, generalul Abraham Aden (Bren), cu care juca tenis.

Rabin a atribuit Amanului sarcina de a aprecia situația „izbucnirii unui nou război”, cu alte cuvinte, Amanul avea datoria să dea alarma în preajma războiului. Asupra „stării națiunii” alte servicii trebuie să raporteze primului ministru.

Șefii Mossadului și ai Șabakului se întâlnesc, separat, cel puțin o dată pe săptămână cu șeful guvernului. Itzhak Shamir, care a fost în tinerețe agent al Mossadului, îi primea cu multă considerație pe șefii serviciilor secrete, în schimb Shimon Peres obișnuia să le spună: „Voi aduceți-mi informațiile, concluziile le voi trage eu”.

Golda Meir, Itzhak Rabin și Shimon Peres nu le-a iertat niciodată șefilor serviciilor

secrete, și mai ales AMAN-ului, rapoartele lor fanteziste din preajma izbucnirii războiului de Yom Kipur. În 1975, „Aman” a prezis că Egiptul va porni războiul, ca urmare a „înghețării” tratativelor de separare a forțelor. Nimic însă nu s-a întâmplat. Serviciile secrete israeliene n-au prezis nimic în legătură cu pacea cu Egiptul, nici cu vizita lui Sadat la Ierusalim, în schimb au raportat că războiul între Iran și Irak va dura doar 8 zile (în realitate, războiul a durat 8 ani).

Serviciile secrete israeliene n-au prevăzut Intifada și nici prăbușirea sistemului comunist în Uniunea Sovietică. Ele n-au avertizat din timp asupra intenției Irakului de a ataca Kuweitul, și n-au știut să avizeze dacă rachetele irakiene sunt armate cu explozibil convențional, încărcături chimice sau biologice.

Abia după distrugerea reactorului atomic al Irakului, Mossadul a aflat cu surprindere, că într-un an, Bagdadul ar fi obținut bomba atomică.

Nici Tratatul de la Oslo cu palestinienii n-a fost „presimțit” de serviciile secrete israeliene.

Din toate aceste nereușite, imaginea Mossadului a ieșit nițel șifonată.

Șefii guvernelor israeliene au considerat că e mai bine să nu se amestece în certurile și conflictele dintre diferitele servicii secrete și au preferat să-i lase pe șefii acestor servicii să se „autodevoreze” între ei. Aceste fricțiuni s-au amplificat după 1992, odată cu numirea generalului Șahak, șef al Statului Major al armatei israeliene și a generalului Uri Saghi - șef al Amanului. Ambele servicii s-au luptat să devină responsabile cu întocmirea listei priorităților în domeniul informațiilor (așazisul ȚIH - Țiun iaadim hiunim). De fapt, lista ar fi trebuit s-o întocmească șeful guvernului, dar am mai amintit faptul că acesta preferă să nu se amestece în conflictele de putere din sânul comunității secrete israeliene.

Nici în privința politicii Israelului față de Siria cele două principale servicii secrete nu au căzut la un acord.

Generalul Saghi, șeful Amanului, a ajuns la concluzia că președintele sirian Assad, din considerente strategice, dorește să încheie pacea cu Israelul. Un raport în acest sens a fost depus pe masa șefului guvernului.

Shabtai Shavit, șeful Mossadului, era de altă părere, susținând că totul la Assad e prefăcătorie. Chiar dacă va recăpăta Golanul, Assad nu va face o pace adevărată cu Israelul.

Prea multe bariere psihologice îl împiedică pe președintele sirian să fie sincer, iar poporul sirian nu e încă pregătit mental să trăiască cu Israelul în relații normale de vecinătate, în raportul înaintat primului ministru, șeful Mossadului a mai menționat că Assad provine din minoritatea aalway, de unde teama sa bolnăvicioasă să nu fie răsturnat de la putere de majoritatea siriană, printr-o revoltă sângeroasă, așa cum i s-a întâmplat lui Ceaușescu.

Responsabilitatea culegerii de informații pe teritoriul aflat sub controlul lui Arafat - iată domeniul unui alt conflict major dintre Mossad și Aman. Fostul prim-ministru Itzhak Rabin a transmis (în 1994) Șabakului responsabilitatea, iar Amanului i-a revenit autoritatea de a se ocupa cu spionajul în țările arabe vecine.

La 1 iunie, două zile după alegeri, șef al Mossadului a fost numit generalul Dani Yatom. El l-a înlocuit pe Shabtai Shavit care a devenit președintele consiliului de

administrație al policlinicilor medicale „Kupat Holim”.

Yatom a vrut să-l numească adjunct pe generalul dr. Zwi Ștauber, fostul comandant al diviziei strategice de planificare din Țahal, dar acesta a preferat postul de vicepreședinte al Universității „Ben Gurion” din Beer Sheva.

Ca altădată Napoleon, care spunea că pentru un război victorios e nevoie de „bani, bani și iar bani”, noul șef al Mossadului a lansat deviza „ies mehir le-modiin” (există un preț pentru fiecare informație). Orice misiune poate fi îndeplinită, consideră Dani Yatom, dacă există bani și timp suficient.

Fostul șef al Mossadului, Shabtai Shavit, a introdus sistemul testelor psihologice multiple la care erau supuși candidații recrutați în serviciile secrete. El visa să descopere un „profil psihologic ideal” care să nu mai facă posibilă pătrunderea în Mossad a unor trădători de tipul Victor Ostrovsky. „Trauma Ostrovsky” încă sângerează Mossadul.

În cei 7 ani de șefie, Shabtai Shavit a dus o politică autocratică de promovare a unor oameni, nu întotdeauna cei mai buni, în funcții de conducere. Ca urmare a numirii lui M., un preferat de-al său, fost Mossadnic la pensie, în funcția de șef al diviziei operative, unul din oamenii Mossadului, care era considerat cel mai potrivit să ocupe postul scos la pensie, s-a sinucis.

În plus, s-a aflat că M. a fost acuzat de un mare bogătaş evreu din străinătate, de escrocherie. Șeful Mossadului a reușit în cele din urmă să-l convingă să nu-i facă proces.

E greu de înțeles de ce Shavit l-a promovat pe M., cum tot atât de curioasă pare menținerea în Mossad a lui I. Acesta e considerat un bun agent operativ, un „katsa” valoros, dar nimeni nu s-a gândit vreodată să-i dea o funcție de conducere în Mossad. Shavit a anunțat că-l va numi pe I. șeful unei divizii. Mulți și-au manifestat atunci nemulțumirea.

Încă era proaspătă povestea „disparației” unui act secret aflat în posesia lui I. Acesta l-a acuzat pe un curier de neglijență periculoasă. După spusele lui L, el îi predase actul secret curierului. Mossadul a decis să facă un control în casa lui I. și a găsit actul în spatele aparatului de televiziune. Greșeala lui I. era dublă: neglijență și încercare de a arunca asupra unui subaltern propria sa greșeală. Șeful Mossadului n-a ținut seamă de acest „incident” și l-a promovat totuși pe I.

Generalul Dani Yatom a moștenit-o de la Shavit și pe M., „doamna de fier a Mossadului”, ca șefă a diviziei resurselor umane. O femeie capabilă, dar rece și distantă, cu care nimeni din Mossad nu se înțelege. Și a mai moștenit ceva: un moral scăzut. Instalată la cârma serviciilor Shavit a reușit să readucă Mossadul în prima linie a serviciilor secrete din lume. A reușit să stingă sau cel puțin să atenueze fricțiunile care erodau armonia ce ar trebui să domnească în comunitatea serviciilor secrete israeliene. A devenit un obicei ca în fruntea acestor servicii să fie numiți numai generali. Asta e bine, și e rău.

Acești militari sunt oameni dârzi, devotați țării și pricepuți în meseria războiului. Dar, vorba diplomatului, războiul e o treabă prea importantă ca să fie lăsată pe mâna generalilor. Iar spionajul e o artă pe care generalii, structural, o învață mai încet.

Serviciile speciale și Armata israeliană (Tzahal)

Vase comunicante complexe și profunde leagă serviciile speciale (Mossad, Șin-Bet și AMAN) de Tzahal. Dincolo de armele tradiționale oricărei armate din lume (infanteria, blindatele, artileria, aviația, marina), Tzahal a dezvoltat câteva brațe armate speciale, care ne interesează, acum, din punct de vedere informațional și operativ.

„Unitatea Duvdevan” (Cireasă) a fost înființată în 1986, în toiul Intifadei palestinienilor. Avea și continuă să aibă misiunea de a lupta împotriva terorismului palestinian cu mijloace, întrucâtva, neconvenționale, îmbrăcați de obicei în civil, „Duvdevanii” acționează în Cisiordania (Iehuda și Șomron) și „neutralizează” teroriști, răpindu-i sau lichidându-i. Acționează rapid, surprinzându-și adversarii, după care revin pe teritoriul israelian.

„Unitatea 669” are un profil special și o singură misiune: salvarea militarului israelian aflat în primejdie, oriunde în lume și în special din teritoriul inamic. Pe bereta luptătorului din „Unitatea 669” se poate vedea însemnul unei pisici. De ce tocmai această felină domestică, nu am găsit explicații.

„Unitatea 900” reprezintă cea mai recentă formațiune de luptă, despre ea s-a aflat în decembrie 2005, și s-a născut prin comasarea celor mai buni 900 de luptători din unitățile „Șimșon”, „Haruv”, „Dukifat”, „Netzah Israel” și „Lavi” (care au dispărut din organigrama efectivelor terestre ale Tzahalului).

Obiectivul „Unității 900” este lichidarea teroriștilor din orașele palestinienilor. Toți luptătorii acestei unități de elită trebuie să cunoască limba arabă.

O planetă informațională, nu destul de cunoscută, gravitează în această lume secretoasă: **Consiliul Securității Naționale (Moetzet Le Bitahon Leumi)**. În fruntea sa, în ultimii cinci ani a stat generalul Giora Eyal. Niciunul din serviciile secrete „clasice” ale țării nu-i prea „înghit” pe cei de la Consiliul Securității Naționale. C.S.N se subordonează primministrului, dar niciun prim-ministru nu i-a definit cu exactitate prerogativele și misiunea.

Premierii Israelului au apreciat că e bine ca încă un comandament de gândire și supraveghiere informațională să fie treaz, în mai 2006, noul prim-ministru Ehud Olmert l-a numit pe Han Mizrahi (59 ani), fostul șef-adjunct al Mossadului, în fruntea Consiliului Securității Naționale. Mizrahi a dorit, în 2003, să-l moștenească pe Efraim Halevi, după retragerea acestuia din șefia Mossadului, dar Ariei Sharon l-a preferat pe generalul Meir Dagan. 32 de ani a lucrat Han Mizrahi în structurile Mossad, credea că i se cuvine șefia, când nu i-au ieșit pasiențele și-a făcut bagajele și s-a retras. Iritarea și deziluzia nu și le-a expus în mass-media. Acum, ca șef al Consiliului Securității Naționale, Han Mizrahi s-a reîntors în familia activă a responsabililor cu securitatea țării.

ORGANIGRAMA MOSSAD

1. Comandantul Mossadului (generalul Meir Dagan)
2. Adjunctul comandantului, responsabilul legăturilor cu CIA
3. Șeful Diviziei Acțiuni Speciale
4. Unitatea AL
5. Șeful Diviziei de Sprijin
6. „Massada” - conducerea acțiunilor speciale
7. Dept. politic - țări prietene

8. Dept. Documente
 9. Tfririm - legături cu evreii din Diaspora
 10. Neviot - spionaj cu aparate de ascultare
 11. Dept. de Securitate
 12. Kidon - „killerii” din străinătate
 - 13,14,15. Dept. pentru țări străine
 16. „Desk”-ul atomic
 17. Dept. Tehnologie
 18. Dept. de istorie
 19. Dept. Administrativ
 20. Acte secrete
 21. Dept. P.L.O. - Hamas
 22. Dept. Legături cu Poliția, Armata, Ministerul de Externe etc.
 23. Școala Superioară a Mossadului
 24. L. P. - Dept. de război psihologic
- (Organigramă după surse de spionaj din Occident)

Capitolul 2

CEA MAI IMPORTANTA MISIUNE A MOSSAD-ULUI - ' RĂPIREA LUI ADOLF EICHMANN

Serviciile secrete ale Israelului au fost înființate pentru a apăra securitatea țării, dar nici o altă acțiune nu a fost atât de îndelungată în timp și nu a consumat atâta energie și finanțe ca descoperirea, răpirea și judecarea lui Adolf Eichmann. Arhitectul asasinării în masă a evreimii europene, Adolf Eichmann reușise la sfârșitul celui de-al II-lea Război Mondial să fugă din Germania și să se refugieze în America Latină. Din 1947, el trăia în Argentina împreună cu soția și patru fii, sub numele de Ricardo Klement.

Pentru Isser Harel, capturarea și aducerea în Israel a călăului nazist devenise o obsesie. Cine era acest Eichmann?

Născut în 1906, la Sollingen, în Germania, a învățat primii ani de școală, ca și Hitler, la Linz, în Austria. Avea un chip palid, foarte timid, i se spunea „micuțul evreu”. Complexat, se va refula, mai târziu, în meseria de ucigaș de evrei, în 1932 a aderat la Partidul Nazist austriac și, protejat de căpetenia nazistă Ernst Kaltenbrunner a devenit un an mai târziu ofițer SS. Din 1934, Eichmann a lucrat în serviciile represive naziste SD („specializat în problemele evreiești”).

Convins că Eichmann vorbește ebraica, căpetenia nazistă Heinrich Himmler l-a numit director al Muzeului evreiesc. În 1937, Eichmann a făcut o călătorie în Palestina, în sinistrul RSHA, Eichmann a fost numit în 1939, șeful „Secției evreiești”. Șeful său era Reinhard Heydrich, dar adesea a lucrat direct cu Heinrich Himmler. În sfârșit, avea mână liberă pentru a acționa cu toată eficacitatea de care era capabil împotriva evreilor, și era un monstru deosebit de eficace.

Meticulozitatea germană și fanatismul nazist, ura față de evrei și cruzimea inimaginabilă s-au conjugat în tot ceea ce a întreprins killerul evreimii europene. La sfârșitul anului 1940, Eichmann controla viața și moartea tuturor comunităților evreiești, impulsionând raidurile exterminatoare de evrei săvârșite de Einsatzgruppen și acțiunile de lichidare a evreilor în toate țările ocupate sau aliate cu Germania nazistă, între timp a urcat și în grad, a devenit Obersturmbannführer SS, locotenentcolonel. S-a ocupat, bineînțeles, de organizarea Consfătuirii din 20 ianuarie 1942 de la Wannsee, unde s-a stabilit planul exterminării totale a celor 11 milioane de evrei trăitori în Europa, în august 1944 va raporta lui Heinrich Himmler că în lagărele morții din Polonia nu au fost uciși decât 4 milioane de evrei, alte 2 milioane fiind asasinați de brigăzile mobile sau au murit din cauza foamei și bolilor. După război, Adol Eichmann a reușit să evadeze din lagărul în care fusese internat de trupele americane.

În 1949, Isser Harel ajurat că-l va prinde și-l va aduce pe Eichmann într-o cușcă în Israel. Nu a acționat singur în acțiunea de depistare și răpire a lui Eichmann. Într-o carte celebră, „Casa din strada Garibaldi”, Isser vorbește despre tovarășii cu care a acționat în echipă. Aproape toți erau supraviețuitori ai Holocaustului, cu părinți sau rude exterminate de mașina morții conduse de Adolf Eichmann.

Scrie Isser Harel: „Din momentul în care am început să mă gândesc la posibilitatea de a-l captura pe Eichmann în Argentina și a-l aduce pe ascuns în Israel, a fost limpede pentru mine că o asemenea operațiune va trebui s-o dirijeze eu însumi și că prezența mea la fața locului va fi obligatorie. Consideram că acțiunea aceasta va fi mai dificilă din punct de vedere operațional și mai delicată decât toate celelalte acțiuni de care se ocupa Mossad-ul până atunci; prezența mea efectivă era singurul răspuns posibil la problemele complicate pe care le putea ridica o asemenea misiune”.

Totul a început cu un telefon, relatează Isser Harel.

Directorul în Ministerul de Externe israelian, dr. Walter Eytan, i-a telefonat și l-a invitat la o întâlnire. Primise un mesaj de la dr. Shinar, șeful delegației care se ocupa cu despăgubirile din Germania Occidentală, că Adolf Eichmann trăiește în Argentina și că adresa casei în care se ascundea era cunoscută.

O veste stupefiantă. Sursa informației era dr. Fritz Bauer, procurorul-general al landului Hessen din Germania Occidentală. Un agent al Mossad-ului, Șaul Darom, a fost trimis la 6 octombrie 1957, la Koln, să-l descoasă pe Bauer. Agentul trăia la Paris, ca pictor, de altfel un pictor talentat. Bauer, un evreu a cărui familie fusese asasinată de naziști, a refuzat însă să destăinuie numele informatorului. El i-a comunicat lui Șaul doar că acesta trăiește în Argentina, iar adresa actuală a lui Eichmann este strada Chacabuco 4261, Buenos Aires. Agentul Mossad-ului a mai descoperit că Vera, soția lui Eichmann s-a măritat, după război, cu un supus american sau argentinian. De atunci s-au pierdut urmele, ale ei și celor trei băieți pe care i-a avut cu Eichmann. Era foarte posibil ca însuși Eichmann, cu un pașaport fals, să fi fost acel „străin” cu care se căsătorise Vera.

Idei Goren, un agent operațional experimentat a fost trimis la Buenos Aires să controleze casa de pe strada Chacabuco. El va fi ajutat de Efraim Ham, deținătorul unui talent lingvistic fenomenal, care vorbea nu mai puțin de zece limbi, inclusiv spaniola. La Buenos Aires cerceta istoria emigrației evreiești în Argentina, pentru care obținuse o bursă.

Șaul și Idei au fotografiat casa și s-au interesat de germanii care trăiau în cartier. Era o casă mizeră, nu putea fi aceasta locuința lui Eichmann, au concluzionat cei doi agenți. În plus, au văzut în curte o femeie voinică, șleampătă, îmbrăcată neîngrijit care nu putea fi Vera Eichmann. Șeful Mossad-ului nu a renunțat. El i-a ordonat lui Șaul Darom să se întâlnească din nou cu dr.

Fritz Bauer. La întâlnirea din 21 ianuarie 1958, la Frankfurt, Bauer a acceptat să dezvăluie sursa informației și chiar i-a dat lui Șaul o scrisoare de recomandare către Lothar Hermann, informatorul.

Ofițerul de poliție Efraim Hofstatter, un bun vorbitor de germană a fost însărcinat să-l purice pe Hermann și să obțină date de natură să ajute la identificarea lui Eichmann. La instructajul făcut lui Hofstatter, șeful Mossad-ului decisese ca acesta să se prezinte lui Hermann drept emisar al autorităților germane, cu numele de Karl Ruppert.

Lothar Hermann spunea că e jumătate evreu și că vrea doar să se răzbune, nefiind interesat de bani. Isser va constata că da, îl interesează. Cum a ajuns la Eichmann? Prin fiica sa, care flirtase cu Nicholas, fiul mai mare al lui Eichmann. Casa din Chacabuco fusese cumpărată în 1947, de un anume Francesco Schmidt, care ar putea fi Adolf Eichmann. În rapoartele sale, bine plătite, Lothar Hermann, adăuga că „potrivit zvonurilor, Schmidt a sosit la țărmul Argentinei la sfârșitul anului 1945, cu un submarin german. Și, ulterior, a suferit o operație estetică completă a obrazului”. Agenții Mossad-ului au constatat însă că Schmidt nu era Eichmann. Pe tot parcursul anilor 1957-1959, tot felul de informații privind prezența lui Eichmann în Germania, Kuweit și chiar în Israel s-au dovedit false.

Isser Harel a lansat la sfârșitul lui decembrie 1959 o campanie de dezinformare: Germania occidentală era solicitată să înainteze Kuweit-ului o cerere de extrădare a lui Eichmann, dar șeful Mossad-ului știa că acest criminal nu se afla acolo.

Tot dr. Fritz Bauer i-a oferit lui Bauer o informație de o importanță uriașă: după război, Eichmann se ascunsese într-o mănăstire germană, și sub oblăduirea unor călugări catolici croați și-a schimbat numele în Ricardo Klement, nume sub care ajunsese în Argentina, cu un pașaport al Crucii Roșii Internaționale. Un Ricardo Klement apărea în cartea de telefoane a orașului Buenos Aires din 1952. Tipul fusese proprietarul unei spălătorii, apoi între 1952-53 a lucrat în domeniul producerii energiei electrice pentru societatea Capri. Șeful Mossad-ului a intuit că e pe drumul cel bun. El a decis să încredințeze cercetările lui Iosif Kenet, un agent trimis să lucreze independent. Originar din Germania, Kenet era un supraviețuitor al lagărului de exterminare de la Auschwitz. Paralel, o unitate operațională a Mossad-ului, condusă de Ezra Eșet, a întreprins cercetări, la sfârșitul lui decembrie 1959, în jurul familiilor Eichmann și Vera Liebl, soția lui Eichmann. Ezra Eșet era originar din România. Tatăl lui Eichmann, la acea dată în vârstă de 82 de ani, avea un magazin de articole electrice la Linz. Tatăl, cei patru frați ai lui Eichmann, familia Verei Eichmann au refuzat să vorbească, înconjurându-se de un zid gros al tăcerii. La sfârșitul lui februarie 1960, Josef Kenet a plecat în Argentina. Avea misiunea să-l găsească pe Adolf Eichmann, alias Ricardo Klement. În drum spre Buenos

Aires, el s-a oprit în două țări sud-americane și a cunoscut patru tineri evrei care s-au oferit voluntari să-l însoțească și să-l ajute în investigațiile referitoare la descoperirea lui Eichmann: soții David, arhitect, și Hedda, psihologul Kornfeld, avocatul Lubinsky și studentul Primo.

A doua zi după sosirea lor la Buenos Aires, la 29 februarie 1960, înarmați cu o hartă a orașului, au început investigațiile. După câteva zile au depistat, în cartierul Sân Fernando, casa în care locuia Ricardo Klement, Vera, cu cei trei băieți născuți în Germania și cu un băiețel născut în Argentina. Mai stabiliseră că Adolf Eichmann, alias Ricardo Klement, avea o slujbă la compania Capri, din Tucuman, un oraș la 150 km depărtare de Buenos Aires.

În plus, reușiseră să-l fotografieze pe Ricardo Klement.

Acum, identificarea și capturarea lui Eichmann deveniseră realizabilă.

Rafi Eytan și-a format echipa operațională din cei mai buni oameni ai Mossad-ului, fiecare un specialist în domeniul său. Întrucât echipa trebuia să fie „autarhică” din toate punctele de vedere, să-și satisfacă propriile necesități, inclusiv în domeniul vital al documentelor, era obligatoriu ca Shalom Dani să facă parte din ea, scrie Harel. Dani era cel mai bun falsificator de documente. Un adevărat maestru în arta delicată de care depinde adesea succesul unei acțiuni: prepararea de acte oficiale de toate tipurile, în special pașapoarte și acte de identitate. Apoi au fost mobilizați Abraham Shalom, un remarcabil om de acțiune, planificator excelent, vorbitor a mai multe limbi străine și specialist în operațiuni în străinătate. Eli Yuval, un luptător puternic, as în rezolvarea problemelor tehnice, și Zeev Keren, omul cu „mâini de aur” care era în stare să descuie orice lacăt și orice ușă închisă. Eytan, comandantul echipei, i-a adus pe Ezra Ešet, un excelent organizator, și pe Kenet, care cunoștea deja locurile lui Buenos Aires și casa lui Eichmann.

În plus, Kenet era un talentat anchetator. Din echipa operațională mai făceau parte și Itzhac Neșer. Acesta nu avea nici o însușire de luptător, era lent, greoi și lipsit de reacții. Avea însă rarissima însușire de a „însuși încredere oricui îl vedea”. Rolul care îi era destinat a fost de a închiria o casă în Buenos Aires, unde să locuiască împreună cu agenta Dina Ron, „soția” sa, și să pară vecinilor drept o pereche normală, în această locuință urma să fie adus Eichmann, după capturarea sa. Fiecare om din echipă, inclusiv Rafi Eytan, trebuia să ajungă în capitala argentiniană de la stații diferite, din afara granițelor Israelului.

În sfârșit, ultimul cu care a fost completat echipa a fost medicul anestezișt M., cel care avea să se ocupe de anestezierea lui Eichmann în momentul capturării și al păstrării sale în stare de adormire pe parcursul mutării sale dintr-un loc în altul și în special al transportării în Israel.

Isser Harel a trebuit să decidă asupra uneia din cele trei căi posibile de capturare a lui Eichmann:

1. pătrunderea în forță în casa lui Ricardo Klement din San Fernando;
2. arestarea „mobilă”, în timp ce Eichmann circula în afara casei;
3. capturarea sa, într-un punct fixat dinainte, pe traseul obișnuit al lui Eichmann către serviciu sau către casă.

Era absolut necesar ca acțiunea să aibă loc înaintea sosirii avionului special israelian care aducea delegația israeliană la sărbătoarea Centenarului Argentinei. Cu

acest avion urma să fie transportat Eichmann în Israel. Avionul urma să aterizeze la Buenos Aires, la 12 mai 1969, iar decolarea spre Tel Aviv, o zi sau două mai târziu. Până la 10 mai, Eichmann trebuia să fie în mâinile Mossad-ului.

Primul care a sosit la Buenos Aires, în dimineața zilei de 22 aprilie, a fost Efraim Ham, el a închiriat un apartament care va deveni „fortăreața”, sediul comandamentului. A doua zi, a sosit Ezra Eșet, apoi Kenet. Ultimul avea misiunea de a-l identifica pe Ricardo Klement, de a verifica dacă acesta este într-adevăr Adolf Eichmann. Pentru această operațiune esențială, o unitate specială a Mossad-ului a pregătit o listă detaliată a datelor personale și semnalmentelor lui Eichmann.

Descriere fizică:

După documentul SS din 19 iulie 1937:

înălțimea - 176 cm; circumferința capului - 56 cm; numărul încălțăminte - 41;

După documentul S S din 26 ianuarie 1939:

înălțimea 173 cm; circumferința capului - 56 cm; numărul încălțăminte - 42,5; măsura îmbrăcăminții - 50;

După depoziția lui Wisliceny la Nurenberg, din 27 octombrie 1946:

înălțimea - 176 cm; forma craniului - lungă și îngustă; părul - subțire, blond închis; nasul - mare și îngust, cu nări largi; ochii - albaștrii-cenușii; buzele - subțiri și strânse;

După certificatul medical oficial din 9 noiembrie 1934:

înălțimea - 173 cm (încălțat); greutatea - 70 kg (îmbrăcat); ochii - albaștri; părul - blond și lins;

Semnalmente:

1. După depoziția lui Wisliceny din octombrie 1946: o cicatrice abia vizibilă, lungă de circa 3 cm., sub sprânceana stângă;

2. După depoziția lui Wisliceny de la aceeași dată: o dublă fractură a craniului (datând din 1932); două poduri de aur în partea superioară a danturii; numeroase plombe;

3. După certificatul medical din 1934: o cicatrice în urma extirpării apendicelui (din 1922);

4. După certificatul medical oficial din 1937: o fractură la mâna stângă;

5. După certificatul medical oficial din 1937: o cicatrice cu lungimea de un centimetru în dreptul celei de-a zecea coaste, în partea stângă;

6. După certificatul medical oficial din 1937: o cicatrice deasupra cotului stâng;

7. După depoziția lui Wisliceny din octombrie 1946:

8. grupa de sânge tatuată sub subsoara stângă, ca la toți ofițerii SS.

Diverse date personale:

9. Numărul din SS, după documentele din 1932 și 1937 - 45326; un alt număr din SS, a cărui semnificație nu e suficient de clară - 63752; numărul de membru în partidul nazist-899895;

Depoziția lui Wisliceny din 1946: descrierea felului de a vorbi, a accentului, a limbilor pe care le cunoaștea

Capturarea lui Eichmann

Şeful Mossad-ului a decolat spre Buenos Aires în ziua de 29 aprilie 1960, bineînţeles cu o identitate falsă. Ricardo Klement se întorcea în fiecare zi la aceeaşi oră - 19,40, din autobuzul 203, care venea de la Sân Fernando, în dreptul unui chioşc de pe şosea. Aprindea o lanternă şi parcurgea cei 170 de metri care-l despărţeau de casa de pe strada Garibaldi, unde locuia.

La 1 mai au sosit la Buenos Aires şi Yehuda Şimoni, unul din conducătorii Mossad-ului, şi Iosif Klein, responsabil la compania de aviaţie El-Âl. Ei trebuiau să asigure tehnic transportarea întregului grup de răpitori împreună cu cel răpit, cu avionul israelian. După ce vreme de şase zile, agenţii Mossad-ului au făcut inspecţii şi pânde şi au verificat dacă Ricardo Klement urmează acelaşi traseu şi revine acasă la aceeaşi oră, Isser Harel a decis data executării capturării: 11 mai 1960. Au fost întocmite două planuri alternative de capturare a lui Eichmann: planul A şi planul B, relatează Harel:

„Potrivit planului A, prima maşină urma să îl aştepte pe Klement pe strada Garibaldi, la vreo zece metri de colţul cu şoseaua 202. Vehiculul va staţiona în direcţia casei lui. A doua maşină, care va sluji drept escortă şi drept rezervă în caz de nevoie, va sta în şoseaua 202, la treizeci de metri de colţul cu Garibaldi, în direcţia Bancalari. Această maşină se va îndrepta spre colţul străzii Garibaldi şi şoferul ei îl va orbi cu farurile pe Klement şi pe automobiliştii care vor circula pe şoseaua 202 în momentul capturării. Dacă se va ivi vreo complicaţie, cei dintr-o maşină vor veni în ajutorul celor însărcinaţi cu capturarea, din cea dintâi. După executarea operaţiunii, a doua maşină o va urma pe prima până la ieşirea din zona periculoasă.

Planul B prevedea că prima maşină va staţiona în strada Garibaldi cu botul spre şoseaua 202, iar cea de-a doua va sta în şoseaua 202, în direcţia Sân Fernando, după chioşc, cu botul spre strada Garibaldi. Maşinile vor fi dispuse în aşa fel încât cei dinăuntru să se poată vedea unii pe alţii. Şoferul celei de-a doua va semnaliza cu farurile, după un cod convenit înainte, în clipa când Klement va coborî din autobuz şi se va opri pe şoseaua 202. Atunci prima maşină se va urni încetişor din loc, aşa încât să poată opri lângă Klement în momentul în care acesta va coti pe strada Garibaldi. Cei însărcinaţi cu capturarea vor sări jos, vor pune stăpânire pe el şi-l vor sui în maşină. Ca planul A, farurile celei de-a doua maşini îi vor orbi pe automobiliştii care vor trece pe şosea. Apoi, a doua maşină o va escorta pe prima.

Ambele planuri includeau înscenarea unui accident tehnic pentru a justifica parcare maşinilor la marginea şoselei.

Cu aceeaşi ocazie au fost schiţate trei planuri de retragere posibile".

După ce a dat ultimele ordine, Isser Harel, răcit cobză şi cu febră, s-a instalat la cafeneaua stabilită şi aştepta un semn de la oamenii trimişi în acţiune. La ora 21, nu primise nici un semn de viaţă de la agenţii săi. Conform unui plan orar, a trecut şi a băut ceai şi cafea pe la câteva cafenele. Abia către miezul nopţii i-a văzut intrând pe Abraham şi Kenet. Păreau obosiţi, dar ochii le străluceau. Isser a înţeles că Ricardo Klement Eichmann, fusese capturat. Iată ce i-au raportat cei doi agenţi comandantului:

„Maşinile au sosit în zona obiectivului la 7.35 seara, puţin după ora prevăzută. Nu mai rămăseseră decât două-trei minute până când autobuzul 203 avea să se oprească în staţia din faţa chioşcului. Au apucat totuşi să se organizeze pentru a-l întâmpina pe

Klement. Dar autobuzul și-a făcut apariția și Klement n-a coborât din el.

Prima mașină staționa în strada Garibaldi, la vreo zece metri de colțul cu șoseaua 202, cu botul spre casa lui Klement.

Capota motorului era ridicată și Zeev se prefăcea că meșterește la motor. Stătea în așa fel încât Klement, venind, nu-l putea vedea. Eli stătea în partea stângă a mașinii, aplecat și el peste motor. Kenet, care-și pusese ochelari cu această ocazie, ședea la volan, iar Rafi, care se lăsase să alunece de pe bancheta din spate pe podea, își sprijinise obrazul de cadrul geamului și urmărea ce se petrece înjur.

A doua mașină parcase la marginea șoselei 202, între podul de peste râul aflat în direcția Bancalari și colțul străzii Garibaldi, cu botul spre această stradă. Cele două mașini se aflau la vreo treizeci de metri una de cealaltă. Pasagerii celei de-a doua ridicaseră și ei capota motorului, prefăcându-se că repara o defecțiune mecanică. La câteva zeci de metri în spate se afla un camion, al cărui șofer stătea în cabină, ospătându-se cu mâncare și băutură. A rămas acolo tot timpul cât a durat operațiunea, fără să bage de seamă ce se petrecea sub ochii lui.

Unul din rolurile celor dintr-a doua mașină era să-i orbească cu farurile pe automobiliștii care veneau din față, ca și pe Klement, așa încât acesta să nu observe prima mașină decât când va ajunge foarte aproape de ea.

Șapte perechi de ochi erau ațintite spre stația de autobuz.

Două automobile au sosit unul după altul și Klement n-a coborât din nici unul. în sufletele celor ce stăteau la pândă a început să se strecoare o umbră de îngrijorare. E posibil oare să fi venit mai devreme și să fie deja în casă? Sau poate nu va veni deloc. Trecuseră patru zile de la ultima acțiune de supraveghere care dăduse rezultate pozitive; nu era oare cu putință să-și fi schimbat între timp obiceiul?

Deodată l-a văzut apropiindu-se prin întuneric pe Klement. Era ora 8,05. Abraham a luat-o în fugă spre mașina lui. Văzându-l, Ezra a închis imediat capota motorului. Cu viteza fulgerului, Abraham a sărit la volan și a aprins farurile mari. în momentul acela, Klement ajunsese deja la colțul străzii Garibaldi. Abraham a pornit motorul.

- Eli, a șoptit Kenet, atenție la pistol. Ține o mână în buzunar.

în momentul acela Klement era chiar în fața mașinii.

- Momentito, i s-a adresat Eli, năpustindu-se asupra lui.

Klement, cuprins de panică, a făcut un pas înapoi.

Conform planului pe care îl exersaseră, Eli trebuia să

pună stăpânire pe Klement după sistemul numit „înlăturarea sentinelei”: să-l înșface din spate și să-l tragă spre mașină ținându-l cu spatele la el. Zeev urma atunci să sară de pe locul său și să-l apuce de picioare. Dar, de teama pistolului, Eli a adoptat o altă cale: a sărit asupra lui Klement pentru a-l doborî la pământ. Din pricina pasului înapoi al lui Klement, elanul saltului lui Eli i-a făcut să cadă pe amândoi, în cădere, Klement a scos un urlet îngrozitor, ca o fiară prinsă în capcană. Zeev a fugit în jurul mașinii și l-a prins de picioare. Klement era ca paralizat. Văzând că echipa s-a abătut de la plan, Rafi s-a temut de o complicație și, contrar procedurii stabilită, a sărit din mașină, l-a apucat pe Klement de cap și a început să-l tragă spre mașină, în timp ce Eli și Zeev îl împingeau, în câteva secunde, toți patru - Rafi, Eli, Zeev și Klement - s-au închesuit pe bancheta din spate. Zeev s-

a cățarat peste speteaza scaunului din față și și-a reluat locul de lângă șofer. Kenet a coborât capota motorului, s-a întors la volan și a pornit mașina. Toată acțiunea n-a durat nici măcar un minut.

În prima mașină totul era într-adevăr în ordine. Klement nu manifesta nici un semn de împotrivire. La pornirea mașinii, capul lui era sprijinit pe genunchii lui Rafi. Cu ajutorul activ al lui Zeev, care se aplecase peste speteaza scaunului din față, Rafi și Eli i-au astupat gura, l-au legat de mâini și de picioare, i-au pus ochelari opaci, l-au culcat pe podea și l-au învelit cu o pătură, în tot acest timp Klement n-a scos nici o vorbă. Kenet îi spusese în nemțește o mică frază care avea, pentru el, desigur, un sunet cunoscut: „Dacă nu stai liniștit, te împușcăm”.

În tot acest timp, Klement-Eichmann zăcea pe podea, cu desăvârșire liniștit. Nu i se auzea decât respirația grea. La început se gândiseră să-l adoarmă imediat după capturare, pentru a fi siguri că nu le va face dificultăți în drum spre casa conspirativă. Dar doctorul respinsese această idee, explicând că ea implica un risc pentru viața prizonierului. N-aveau de unde ști dacă nu îngurgitase în ultimele ore mâncăruri grele sau băuturi tari, după care administrarea unui narcotic era periculoasă.

După trei sferturi de oră au ajuns la destinație. Cele două mașini s-au oprit, conform planului, la cinci minute de casa „Castel” și au fost supuse modificărilor necesare pentru a intra pe neobservate în vilă.

Când au sosit la casa conspirativă era 8,55. Trecuseră cincizeci de minute de când Klement-Eichmann coborâse, pentru ultima dată în viața lui, din autobuzul 203.

Klement a fost întins pe un pat de fier, cu un picior prins cu câtușe de marginea patului. Nu i se scosese ochelarii opaci și nu văzuse încă încăperea și pe cei ce-l capturaseră.

I se luaseră hainele și zăcea îmbrăcat într-o pijama cumpărată după măsura lui. Când s-au apucat să-i controleze gura, a spus că după atâția ani nu trebuie să se mai aștepte că mai e atât de precaut încât să ascundă o fiolă de otravă între dinți. I-au scos proteza, iar apoi i-au cercetat în amănunțime hainele și pantofii.

În camera prizonierului se aflau în momentul acela Rafi, Eli, Abraham și Kenet. Acesta din urmă a fost cel care l-a interogat. Mai întâi au căutat semne de recunoaștere pe corpul lui, conform datelor deținute de Kenet. Știindu-se că ofițerii SS își tatuau la subsoară grupa sangvină, au început prin a examina locul cu pricina; dar în locul tatuajului n-au dat decât de o mică cicatrice. Apoi i-au găsit urme de răni pe piept amintirile unui accident de circulație din timpul războiului.

Ținând în față lista semnalmentelor particulare ale lui Eichmann, Kenet a început să pună o serie de întrebări prizonierului:

- Ce număr porți la pălărie?
- Cincizeci și șase, a răspuns Klement.
- Și la îmbrăcăminte?
- Cincizeci.
- La pantof ce număr porți?
- Patruzeci și doi.
- Și care era numărul carnetului tău de membru în partidul național-socialist?
- Opt nouă nouă opt nouă cinci, a răspuns Klement fără ezitare.

De fapt, acest răspuns spontan, laolaltă cu măsurile îmbrăcăminții erau de-ajuns pentru a-l identifica pe Klement, aproape cu certitudine, drept Eichmann. Nimeni altcineva nu putea ști numărul lui Eichmann în partidul nazist, și cu siguranță nimeni altcineva nu l-ar fi recitat într-un mod atât de automat.

Dar Kenet voia să audă confirmarea chiar din gura lui Klement.

A continuat așadar cu întrebările:

- în ce an ai venit în Argentina?

- în 1950.

- Cum te numești?

- Ricardo Klement.

- Cicatricile de pe piept sunt consecința unui accident din anii războiului?

- Da, a răspuns Klement și a început să tremure din tot corpul. Pesemne că de-abia în clipa aceea și-a dat seama că se demascase răspunzând la întrebarea privitoare la numărul său de partid.

- Atunci care este numele tău adevărat?

- Otto Heninger, a murmurat el.

Kenet n-a reacționat imediat la această nouă minciună.

Și-a răsfoit un timp notele fără să scoată o vorbă și tăcerea a întins la maximum nervii prizonierului. Apoi l-a întrebat:

- Numerele tale în SS au fost 45326 și 63752? !

- Da.

- Spune-mi cum te numești cu adevărat! i-a ordonat Kenet.

- Mă numesc Adolf Eichmann.

Un tremur scurt, ca un fior, a străbătut trupul prizonierului, în încăpere s-a așternut o tăcere adâncă. Cei patru israelieni nu puteau da glas celor ce se petreceau în sufletul lor. Nu erau în stare decât să schimbe priviri mute. Eichmann, în schimb, a găsit o cale de a exprima ceea ce simțea:

- E lesne de înțeles, a spus el, că sunt foarte emoționat.

Aș dori puțin vin, dacă se poate roșu, ca să-mi birui emoția.

După ce i s-a spus că va primi ceea ce cere, a adăugat:

- în clipa în care mi-ați spus să tac, acolo în mașină, am înțeles că am fost prins de israelieni. Știu ebraica, am învățat-o de la rabinul Leo Baeck: „La început, Dumnezeu a creat cerul și pământul... Bereșit Eloim bara et hașamaim ve et haaretz...”.

„Șma Israel...”

E greu de descris oroarea și dezgustul cu care au ascultat cei patru vorbele biblice rostite de Eichmann în ebraică. Tonul smerit cu care începuse să se adreseze răpitorilor săi era, el singur, de ajuns pentru a le pricinui o silă profundă. Dar când a pronunțat cuvintele sacre pe care milioane de buze evreiești le murmuraseră în ultimele clipe de groază ale vieții lor, au crezut că le plesnește inima. N-aveau voie să-l lovească pe prizonier; primiseră ordine severe în acest sens. N-aveau voie să-și urmeze impulsul lăuntric care-i îndemna să-i închidă gura păcătoasă, fie ce-o fi.

Nici unul dintre ei nu avea timp să-și analizeze prea mult sentimentele

contradictorii, îi așteptau o mulțime de treburi: examenul medical al lui Eichmann, organizarea pazei și stabilirea normelor de securitate, aranjamentele privind aprovizionarea, planificarea măsurilor necesare în caz de urgență și multe altele.

Au înăbușit așadar vulcanul de emoții care erupsese în ei și au trecut la treabă", (vezi cartea autobiografică „Casa din strada Garibaldi", de Isser Harel, Hasefer, 1999)

Imediat după ce Eichmann a fost capturat, Isser Harel a trimis codul stabilit lui Iacov Caroz, șef de departament la Mossad, pentru ca acesta să-i informeze pe premierul David Ben Gurion, ministrul de Externe, Golda Meir, și șeful Statului Major al Armatei: „Eichmann e în mâinile noastre". După capturarea lui Eichmann, transportarea sa în Israel a necesitat o operațiune logistică de amploare.

Patru chestiuni importante trebuiau elucidate înaintea etapei transferării prizonierului, își amintește Isser Harel:"

1. Obținerea de informații complete cu privire la aeroport, la modul său de funcționare, la pază, la controlul vamal, la procedurile de intrare și ieșire a pasagerilor, la aranjamentele de intrare și ieșire a lucrătorilor și a vizitatorilor în zonele de dincolo de bariera vămii;

2. Obținerea de informații exacte asupra avionului care va aduce delegația israeliană, a orei de sosire, a timpului de ședere pe aeroport, a procedurilor cu privire la pasagerii care vor sosi cu acest avion și la cei care se pregătesc să se întoarcă cu el în Israel, a aranjamentelor de vânzare a biletelor, în caz că se va primi autorizația necesară, și a categoriilor de pasageri cărora li se va permite să plece în cazul că nu se va aproba luarea de pasageri obișnuiți;

3. Problemele legate de aducerea lui Eichmann de la casa conspirativă la aeroport, de asigurarea actelor, a transportului, de pregătirea lui din punct de vedere fizic și medical, de obținerea colaborării lui pe drum, de măsurile necesare în cazul unui control al poliției pe șosele;

4. Aranjamentele cu privire la „acoperire" și la comportarea lui Eichmann și a însoțitorilor săi la bordul avionului până în Israel;

Am trasat împreună cu Rafi și Abraham toate aranjamentele operaționale, modalitățile de demontare a instalațiilor din casele conspirative, de ascundere a echipamentului, de restituire a mașinilor, precum și căile de ieșire a oamenilor din Argentina la încheierea întregii acțiuni.

Planul definitiv pe care l-am întocmit a fost ca Eichmann să fie transportat de la „Castel" la avion în uniforma companiei aeriene, cu actele pe numele Zihroni luate de la lehuda. Doctorul va face toate pregătirile necesare să-l adoarmă la momentul potrivit, încă din orele dimineții se vor face drumuri de recunoaștere pe șoselele care duc de la casa conspirativă la aeroport. Ultima inspecție va avea loc imediat înaintea transportării lui Eichmann: mașina condusă de Ițhak va porni spre aeroport, și dacă va constata că totul e în regulă pe drum, va da semnalul convenit mașinii prevăzute să-l aducă pe Eichmann, iar aceasta va porni fără întârziere de la aeroport spre casa conspirativă, pentru a-l lua. Dacă și acest drum va decurge fără incidente, mașina respectivă se va întoarce la aeroport cu Eichmann și însoțitorii săi. Volanul îi va fi încredințat lui Kenet; Eichmann va sta pe

bancheta din spate, între doctor și unul dintre cei doi însoțitori. Al doilea va sta în față, lângă Kenet.

Dacă vom constata că nu e posibil să-l urcăm pe Eichmann în avion la locul de parcare al acestuia, împreună cu tot echipajul, vom încerca să-l introducem în momentul când avionul se va afla deja pe esplanada de decolare în chip de membru al echipajului, rănit la cap într-un accident de circulație, în acest caz, „rănitul” va parcurge toată procedura curentă a controlului de frontieră.

Am mai convenit că grupa care se ocupă de „curățarea” caselor conspirative, de lichidarea echipamentului și de restituirea mașinilor închiriate, alcătuită din Rafi, Abraham, Eli, Șalom Dani și Dina își va începe treaba imediat după decolarea avionului. Cu toții vor pleca din Argentina cât mai repede cu putință” în momentul în care vor fi siguri că n-au lăsat nici o urmă a celor petrecute în casele conspirative și apartamentele operaționale.

Rafi Eyan primise misiunea să controleze dacă toate urmele șederii sale și activității agenților Mossad în Buenos Aires au fost șterse. Tot el primise ordinul ca înainte de Părăsirea Argentinei să lichideze întregul inventar cumpărat sau închiriat. Din diferite motive, decolarea spre țară a avionului israelian care a adus la Buenos Aires delegația oficială a fost amânată de câteva ori. În cele din urmă, zborul a fost programat pentru 21 mai 1960, la miezul nopții. Convoiul cu cele trei mașini cu membrii echipajului și personalul însoțitor a trecut iară probleme prin intrarea principală a aeroportului. Când au sosit, Eichmann a fost scos dintr-o mașină, îmbrăcat într-o uniformă de membru al echipajului, el pășea susținut din ambele părți. Eichmann putea merge dar nu era capabil să vorbească și nici nu știa ce se întâmplă cu el. Așa a trecut de bariera de control și a fost urcat în avion, în compartimentul VIP.

Eichmann a fost injectat cu un soporific, și dormea profund. Cei șapte agenți care ocupaseră compartimentul nu-și luau ochii de pe el. Nici Isser Harel!

Când motoarele avionului au început să duduie și avionul s-a desprins de pe pistă, Isser Harel nu-și putu stăpâni un strigăt de victorie. La 22 mai 1960 avionul El-Al ateriza la aeroportul din Tel-Aviv. Isser Harel lipsise din țară 22 de zile și-l aducea într-o cușcă, așa cum jurase, pe killerul nazist.

Eichmann a fost judecat la Ierusalim și condamnat la moarte pentru crime împotriva poporului evreu, crime împotriva umanității și crime de război. A fost spânzurat la 31 mai 1962, în închisoarea din Ramle.

După incinerare, cenușa i-a fost aruncată din avion, deasupra Mării Mediterane. Se spune că însuși Isser Harel, comandantul Mossad-ului, a ținut să facă, personal, acest lucru.

Capitolul 3

ISRAEL BEER - SPION SOVIETIC?

SPION GERMAN? PATRIOT ISRAELIAN?

Istoria Mossad-ului este una a performanței. Primejdiile care au amenințat statul Israel și mai înainte, ișuvul - comunitatea evreiască din Palestina - au făcut necesară nașterea serviciilor speciale, continua lor perfecționare. Să lăsăm deoparte, deocamdată, poveștile festive și pe marii bărbați ai Mossadului, pe aceia care au scris cu eroism și sânge istoria Mossadului, ca să aruncăm o privire și asupra acelor eșecuri dureroase, dacă nu rușinoase, datorate unor evrei nemernici, spioni ai răului sovietic și comunist în propria lor țară evreiască.

Specialiști ai Mossad-ului și istorici militari de profesie continuă să manifeste o curiozitate vie pentru Israel Beer, un fost colonel al Țahal-ului, mort într-o închisoare israeliană în timp ce-și ispășea o condamnarea de 15 ani pentru trădare.

Israel Beer a fost evreul cu cea mai înaltă funcție în Israel condamnat de evrei, deși a susținut cu vehemență că nu și-a trădat neamul și țara. Colonel plin în anii când acest grad era rar în ofițerimea israeliană, consilier militar al lui David Ben Gurion, conducătorul Israelului, autorul oficial al istoriei Armatei israeliene, profesor admirat de toată lumea, Israel Beer se bucura în anii întemeierii statului Israel de-o prețuire generală. Un singur om nu-l agreea: Isser Harel, temutul șef al serviciilor secrete israeliene. Poate că era rodul unei invidii personale, Isser era mic și urât, Israel - un bărbat strălucitor și cu succes la femei; poate însă că bănuitor cum era față de toți, Isser Harel avusese o intuiție genială. Nici generalului Moșe Dayan, șeful Statului Major al Armatei, nu-i plăcea acest bărbat, care-i „sufla” uneori femeile pe care ar fi dorit și el să le curteze.

„Fustangii și invidioși”, decretă disprețuitor David Ben Gurion, care îi avea pe toți trei la inimă.

Beer s-a născut la Viena în 1912, și din adolescență a optat pentru mișcarea socialistă, mai târziu se va angaja în lupta împotriva fascismului austriac și al generalisimului Franco. A învățat la Academia Militară din Austria, unde a obținut titlul de doctor în istorie, și a luptat ca voluntar, în 1937, în rândul Brigăzilor spaniole, în războiul spaniol. Cel puțin așa susținea. Israel Beer a emigrat în Palestina în 1938.

După unele prezumții, Israel Beer era încă din acei ani sub controlul poliției secrete sovietice (NKVD) și ulterior NKGB.

În anii 1946-1951, șeful serviciilor secrete sovietice era Viktor Abakumov, căruia i-a urmat Semyon Ignatiev și Lavrenty Beria. „Războiul rece” a umplut continentele cu spioni ruși, pentru Stalin era important să știe ce se întâmplă în Israel.

Probabil că atunci a fost „dezghețat” și Israel Beer. Spionul izraelian n-a recunoscut niciodată acest lucru.

În anii '40, un bărbat cu un asemenea record militar, care afirma că primise gradul de colonel în războiul spaniol, s-a bucurat de un imens respect în micul ișuv evreiesc din Palestina, care ducea o lipsă acută de ofițeri cu pregătire militară. Beer a fost cooptat în nucleul de conducere al Haganei și Palmah-ului (Armata evreiască din Eretz Israel), devenind unul dintre cei doi adjuncți principali ai generalului Igal Yadin, comandantul acțiunilor speciale. Acesta devenise de fapt șeful Armatei, în lipsa generalului Iakov

Dori, bolnav în acea perioadă. Iossi Melman și Eytan Haber, în cartea „Hame_{raglim}” („Spionii”) mai relatează că după Războiul de Independență din 1948, Israel Beer a fost numit șeful Departamentului Organizare al Armatei israeliene. Când și-a dorit funcția de adjunct al șefului Statului Major al Țahal-ului a fost oprit nu pentru că ar fi fost bănuیت de ceva, ci pur și simplu postul fusese promis unui ofițer apropiat Partidului Mapai, dominant în acea epocă, pe când Israel Beer avea legături strânse cu „Mapam”, partid și el de guvernământ, dar cu orientare de stânga. Israel Beer a făcut pe supăratul și, în 1953, a ieșit din rândurile active ale Armatei. Ulterior, a devenit un colaborator apropiat al lui David Ben Gurion și Shimon Peres, ministrul adjunct al Apărării. Aceștia l-au însărcinat pe Beer să fondeze Departamentul de istorie militară la noua Universitate din Tel Aviv. Renumele de specialist și istoric militar i-au înlesnit lui Beer accesul la toate secretele țării și i-au prilejuit contacte cu militari și oameni politici de cel mai înalt rang din lume. Devenise profesor de strategie și istorie militară, solicitat de publicațiile cele mai importante din țară și de peste hotare. Șeful spionajului vest-german, Reinhardt Gehlen, îi solicita concursul. Isser Harel i-a stricat întrucâtva lui Beer continua sărbătoare, interzicându-i să se întâlnească cu Gehlen.

Melman și Eytan dezvăluie că la solicitarea americanilor, în special a lui Allan Dulles, șeful CIA, interesați să pună un picior în curtea președintelui egiptean Nasser, Gehlen a trimis numeroși oameni de știință și ingineri germani, unii cu trecut nazist, să lucreze în industria egipteană de armament.

Isser Harel era convins că e vorba de o greșeală istorică, activitatea specialiștilor germani în Egipt, și construirea de către ei a armei rachetelor reprezenta o amenințare la adresa securității Israelului, în plus, Harel se împotriva organizării sistemului informațional egiptean de către agenții spionajului german.

Motiv pentru care Harel se împotriva oricărui contact dintre Gehlen și Israel Beer. în anii 1958-1960, Beer a vizitat de mai multe ori Franța, călătorește cu un pașaport diplomatic, dar de fiecare dată Harel nu i-a permis să se întâlnească cu Gehlen. în 1960, profitând de lipsa lui Harel din Israel (șeful Mossad-ului era ocupat cu prinderea lui Adolf Eichmann în Argentina), israel Beer pleacă din nou la Paris, unde primește o invitație de la șeful spionajului vest-german. Beer se întâlnește cu Gehlen în Germania și vizitează și Berlinului răsăritean, fiul spionajului sovietic din Europa. Când se întoarce acasă, îl aștepta un Isser Harel, turbat de furie.

La 9 iunie 1960, Beer e invitat la Mossad unde e silit să răspundă la o mie de întrebări. Autorii cărții „Spionii” au aflat cum s-a desfășurat semi-ancheta Mossad-ului. O reproducem:

„Harel: Ce-ai căutat în Germania?

Beer: Am fost de trei ori în Germania, întotdeauna invitat oficial.

Harel: Cum obișnuiai să te prezinți în fața instituțiilor și diferitelor persoane în Germania?

Beer: M-am prezentat ca ofițer israelian care lucrează la Cabinetul ministrului Apărării.

Harel: Ce funcție ai în acest Cabinet?

Beer: Rezolv tot ceea ce Ministrul Apărării îmi cere. De pildă, să-i înaintez un Raport despre anumite probleme germane.

Harel: Cui ar fi trebuit să-i raportezi asupra tuturor întâlnirilor și contactelor pe care le-ai avut în Germania? Și cui i-ai raportat acest fapt?

Beer: Eu raportează prim-ministrului și ministrului adjunct al Apărării.

Harel: Ai fost în vizită, în 1958, la Berlin? Ai trecut și în Berlinul răsăritean? Dacă ai fost în Berlinul răsăritean, te-ai gândit că, ținând seama de restricțiile de securitate, trebuia să ceri aprobarea unui responsabil al Mossad-ului, sau cel puțin ai anunțat pe cineva că intenționezi să vizitezi Berlinul răsăritean?

Beer: Vizitând Berlinul de Vest, am trecut și dincolo, în zona sovietică, pentru că mă interesa. Nu am auzit că ar fi trebuit să cer cuiva aprobare ca să vizitez Berlinul de Est. Nu am folosit pașaportul diplomatic, ci actul personal israelian de identitate. Nu am cerut aprobare din țară. Am fost singur, și nu m-am întâlnit cu nimeni. Am evitat să mă întâlnesc cu germani care cândva au fost prietenii mei.

Harel: De ce ai dorit să-l întâlnești pe Gehlen în mai 1958?

Beer: Nu am dorit. Gehlen a vrut de mult să se întâlnească cu mine, ca urmare, probabil, a conferințelor pe care le-am susținut. Profesorul care mi-a organizat conferințele, care este reprezentantul lui Gehlen la NATO, mi-a transmis invitația acestuia de a mă întâlni cu el. Am raportat acest lucru la Ierusalim și, mi s-a răspuns că există deja o legătură cu serviciile germane. Mi s-a comunicat din partea lui Shimon Peres să nu mă întâlnesc cu Gehlen.

Harel: Cum s-a întâmplat că totuși te-ai întâlnit în septembrie 1959 cu unul din oamenii lui Gehlen?

Beer: Tot timpul am avut întâlniri cu prietenii profesorului, nu că ar fi fost oamenii lui Gehlen. Prietenia mea cu profesorul se baza pe faptul că el era redactorul revistei militare care mi-a publicat articole. Mă vedeam cu el încă înainte să fi devenit un om al lui Gehlen.

Harel: Prim-ministrul mi-a povestit despre întâlnirea pe care ai avut-o cu Gehlen. Cum de te-ai întâlnit cu el, deși ți s-a interzis foarte clar acest lucru? În ce cadru a avut loc întâlnirea?

Beer: Când am fost în Germania în mai 1960, a venit la mine un tip, probabil responsabilul unui departament al lui Gehlen, care mi-a comunicat că șeful său vrea să mă vadă, în particular. I-am spus profesorului că nu doresc să mă întâlnesc cu el. Omul lui Gehlen a repetat că întâlnirea este particulară și nu are nici o legătură cu contactele dintre serviciile speciale.

Harel: Ai întrebat pe cineva dacă ai dreptul să te întâlnești cu Gehlen?

Beer: Nu am întrebat pe nimeni.

Harel: Cine a fost prezent la întâlnire și despre ce ați discutat?

Beer: Numai eu și Gehlen. Am predat un raport prim-ministrului. Gehlen mi-a spus că vrea să trimită, prin intermediul meu, o scrisoare personală prim-ministrului. Scrisoarea are patru puncte:

1. Israelul are o mare importanță strategică, de aceea el (Gehlen) dorește contacte guvernamentale și nu numai între serviciile speciale ale celor două țări.

2. El e dispus să transmită Israelului rapoartele pe care <-^e înaintează lui Adenauer (cancelarul Germaniei la acea vreme - n.n.). De asemenea, orice raport pe care noi l-am dori.

3. În schimb, el dorește să primească aprecieri asupra situației din țările Orientului Mijlociu. Informații de ordin strategic. De exemplu, informații despre naști refugiați în

Orientul Mijlociu, penetrarea comunistă în țările arabe, viitorul lui Kassem, președintele Irakului. Eu nu am comentat, am ascultat numai.

4. Gehlen s-a arătat entuziasmat de activitatea israeliană în Africa și că ar vrea să colaboreze cu Israelul în țările africane. El a spus: „ Voi aveți un nume bun, dar nu aveți bani, noi avem bani". A propus să ne dea banii pentru acțiunile israeliene în Africa.

Harel: De ce nu mi-ai raportat mie, știai doar care este funcția și responsabilitatea mea în această chestiune?

Beer: Nu ți-am povestit pentru că Gehlen mi-a spus că este un mesaj personal.

Harel: Dacă șeful spionajului sovietic sau șeful serviciilor speciale americane te-ar fi invitat în mod particular, te-ai fi dus la întâlnire?

Beer: Nu m-aș fi întâlnit cu șeful spionajului sovietic, dar dacă șeful serviciilor americane m-arfi invitat m-aș fi dus.

Dacă un responsabil dintr-o țară prietenă ar vrea să transmită un mesaj l-aș ajuta.

Harel: E adevărat că te-ai prezentat în Germania ca fiind consilier al primului-ministru?

Beer: Nu e adevărat.

Harel: Dar dacă Gehlen spune?

Beer: Dacă Gehlen spune așa, atunci el minte.

Harel: Cunoști faptul că atâta vreme cât nu ai fost însărcinat de primul-ministru sau de către mine să te întâlnești cu oameni ai serviciilor secrete străine, orice întâlnire de acest gen e un delict de securitate? Te-ai întâlnit cu agenți germani, poate și cu oameni ai unor alte servicii străine, sovietice sau occidentale?

Beer: Nici cu agenți sovietici și nici cu agenți occidentali.

Harel: Te-ai întâlnit în cursul vizitei cu comuniști din țările răsăritene?

Beer: Nu.

Harel: Cum se explică faptul că un om cu trecutul tău de militar este căutat întotdeauna de agenți străini?

Beer: Înțeleg prea bine că Guvernul israelian are o anume politică față de Germania. Am certitudinea că eu pot să ajut mai mult ca oricare altcineva în această direcție, pentru că vorbesc germana și cunosc Armata lor. În plus, sunt prețuit în Germania, datorită conferințelor și a cărților pe care le-am publicat. De aceea, David Ben Gurion are încredere în mine, și știu că tu nu ai încredere în mine.

Harel: După părerea mea, Ben Gurion e naiv în ceea ce te privește. Ai povestit germanilor că ai fost de stânga, că ai luptat în Brigăzile internaționale în războiul spaniol și că ai fost foarte apropiat de Moșe Sne, care astăzi este unul din conducătorii lui „Maki" (partidul comunist israelian - n.n.)?

Beer: Rog să figureze în protocol că ai afirmat că șeful Guvernului este naiv.

Harel: Se va menționa, dar am spus că este naiv în ce te privește.

Beer: Nu am relatat nici unuia dintre prietenii mei din Germania despre trecutul meu, pentru că acest lucru nu este în binele Israelului. Tot ce-am făcut a fost în slujba Israelului. Nu sunt obligat să transmit germanilor informații privitoare la trecutul meu.

Harel: Cu câți oameni ai serviciilor germane te-ai întâlnit?

Beer: Cu cinci".

Pentru Isser Harel, devenise limpede că Israel Beer nu e „curat”. A fost surprins să mai constate un lucru: Beer s-a folosit indirect de Shimon Peres, care dorea să stabilească din rațiuni politice o legătură cu influentul șef al spionajului german, în cartea sa, „Spionajul sovietic”, Harel scrie: „Se pare că Peres, ministrul adjunct al Apărării, cu ajutorul legăturilor lui Beer, încerca să stabilească un contact cu Gehlen, pentru a se întâlni cu el personal. Acest lucru era păstrat în secret față de mine”.

Șeful Mossad-ului l-a privit îndelung pe omul care-i mărturisise, fără să clipească măcar, că se întâlnise cu cinci agenți ai spionajului german. Erau într-adevăr agenți ai Germaniei de Vest, dar unul dintre aceștia, cu siguranță lucra pentru spionajul sovietic. Și oare cu cine s-a văzut Beer în Berlinul răsăritean? Să-l aresteze? Nu avea probe, și Ben Gurion are încredere în el. încă!

Beer jubila; știa că Harel nu-i poate face nimic.

„Degeaba jubilezi, gândea Harel, te înhaț eu până la urmă. Ai să faci tu o greșală”.

În aceeași zi, Harel a ordonat urmărirea strictă a lui Israel Beer. O întâmplare bizară îl alertase în mod deosebit pe Harel. John P. Roche, profesor și decan al Facultății de Drept și Diplomatie a Universității din Boston, consilier special al președintelui american Johnson, fusese invitat să susțină o conferință la Universitatea Ebraică din Ierusalim. Universitatea a oferit un dineu în onoarea sa la un restaurant. Deodată, s-a așezat la masa lui un bărbat care s-a recomandat ca Tony Ferraro, fost luptător în Brigăzile Internaționale în războiul civil din Spania.

„Nu te uita imediat, i-a spus străinul, în spatele tău, la masa vecină, se află un colonel israelian. Tipul a vrut cândva să mă împuște.”

Câteva clipe mai târziu, m-am întors, povestește profesorul Roche, și am văzut un om simpatic, în haine militare.

„Acest om, i-a șoptit așa-numitul Tony Ferraro, a fost anchetatorul sovietic care a trimis mulți oameni la moarte în Spania. El m-a acuzat că sunt troțkist și fascist și numai pașaportul meu american mi-a salvat viața. Poate fi colonel în Armata israeliană un agent al NKVD-ului sovietic?”, l-a întrebat misteriosul Tony Ferraro.

Profesorul american l-a ascultat cu gura căscată și n-a priceput de ce Ferraro s-a așezat la masa sa și i-a dezvăluit tocmai lui povestea cu Israel Beer.

Supravegherea strictă a lui Beer nu a dat roade, dar el a căzut în cele din urmă în mâinile lui Harel. Un număr de 35 de atașați militari, culturali și economici lucrau la ambasada Uniunii Sovietice. Mossad-ul nu avea atâtea agenți care să asigure urmărirea lor 24 din 24 de ore. Harel a introdus sistemul „Hamesarek”: alegerea la întâmplare a unuia dintre ei, și pentru o perioadă, acesta era urmărit cu strictețe. La 30 martie 1960, întâmplarea a făcut ca Vladimir Solokolov, atașat de presă și secretarul II al Ambasadei sovietice, să fie filat 24 de ore din 24.

Casa din strada Brandeis nr. 67, din nordul Țel Aviv-ului, era și ea supravegheată, de agenți sub comanda lui Malhin. Beer a fost văzut stând de vorbă cu Sokolov. Isser Harel sa deplasat cu încă câțiva fruntași ai Mossad-ului la fața locului. Harel dorea să-l aresteze imediat. Sokolov dispăruse, dar lucrurile s-ar fi complicat dacă Beer ar fi susținut că nu s-a întâlnit cu rusul. Beer era o personalitate prea mare și adjuncții l-au sfătuit pe Harel să

continue supravegherea relațiilor dintre oficialul rus și acesta, pentru a-i prinde în flagrant delict, în plus, Amos Manor, comandantul Sin Bet lipsea din Tel Aviv. Informat, Manor i-a cerut lui Harel să nu se pripească. Melman și Eytan Haber subliniază că Harel nu a ținut seama de sfatul șefului serviciilor secrete interne. El era nemulțumit de prea multa „delicatețe” cu care Manor trata „Dosarul Beer”. Fără să se mai gândească, Harel îi ordonă lui Zvi Malhin și lui Aharon Șaluș, comandantul Poliției, să-l aresteze pe Israel Beer. Victor Cohen, numit de Harel șef al echipei de anchetatori, povestește:

„- Am bătut la ușa apartamentului. Ne-a deschis. Am avut impresia că știe pentru ce am venit, că aflasem de întâlnirea lui cu Sokolov. Doream să nege acest lucru. „Se spune că ai fost văzut, că ai legături cu ambasade străine, și te^{ai} întâlnit cu americani și englezi”. „Aiurea, a spus Beer. Nu m-am întâlnit cu ei. Și nu am de gând să vorbesc cu tine. Să vină comandantul Poliției. Numai cu el sunt dispus să vorbesc.”

Cohen: și cu rușii te-ai întâlnit?

Beer: Nu m-am întâlnit cu nimeni. Nu am nici o legătură cu ei.

Cohen: Atunci să încheiem povestea asta, repede.

Semnezi că nu te-ai întâlnit cu ei.”

Beer a luat hârtia și a semnat. Victor Cohen i-a șoptit lui Aharon: „Avem deja un dosar împotriva lui Beer”. Beer a fost dus într-o casă izolată din Abu Kabir, un cartier din sudul Tel Aviv-ului și anchetat toată noaptea. Abia a doua zi, Harel l-a informat pe premierul David Ben Gurion. Acesta a rămas cu gura căscată. Conducătorul țării s-a simțit rău din două motive:

a avut alături, vreme îndelungată, un trădător, și un alt om apropiat, pe care-l prețuia și îl socotea prieten, l-a urmărit ani de-a rândul pe Israel Beer și l-a arestat în cele din urmă, anchetă desfășurată pe ascuns, fără a fi informat.

În cele șapte zile cât a fost anchetat, Beer nu a fost torturat. La început, Beer a continuat să nege că s-ar fi întâlnit cu Sokolov, dar în cele din urmă a cedat. Dar conspirația clădită imaginar de Isser Harel nu era adevărată. Israel Beer nu fusese internat, de formă într-un lagăr german și infiltrat, apoi cu o identitate falsă, în Palestina. El nu emigrase ca spion sovietic. Beer nu era doctor al Academiei militare din Viena și nu luptase în războiul spaniol împotriva lui Franco. El a mai mărturisit că nu primise mulți bani de la sovietici, nu pentru bani le-a transmis tot soiul de informații, ci din motive ideologice. Fără să fie comunist, Beer avea credința că Uniunea Sovietică e atât de puternică încât va dicta soarta lumii. Era important pentru Israel ca cineva să fie prietenul Moscovei, își asumase această misiune din patriotism israelian!

Vestea arestării lui Israel Beer a șocat societatea israeliană. Mulți au crezut atunci că e o răzbunare personală a lui Isser Harel, unii mai cred și astăzi. La 14 ianuarie 1962, Israel Beer a fost judecat și condamnat la 10 ani de închisoare.

Ulterior, Tribunalul Suprem al Israelului a înăsprit pedeapsa, la 15 ani de închisoare.

„- Nu neg faptele, a declarat la proces Israel Beer.

Resping însă acuzația că am vrut să lovesc în securitatea Israelului. Dimpotrivă, am vrut să fiu în slujba securității țării.

Vreme de 23 de ani m-am străduit din toate puterile să slujesc țara, și pentru asta am

avut întâlniri cu Sokolov... Nu sunt un trădător".

În închisoare, Beer a scris cartea „Securitatea Israelului.

Ieri. Astăzi. Măine", în care revine asupra versiunii că a învățat la Academia militară austriacă, doctoratului în istorie și lupta pe frontul spaniol, în închisoare a devenit fumător de hașiș, în lumea fantasmelor redevenea probabil eroul care se vroia.

A murit la 1 mai 1966, ducând cu el în mormânt taina care ar fi putut da răspuns întrebării: „Cine a fost cu adevărat Israel Beer?"

În contenciosul Mossad-ului figurează încă sute de asemenea evrei răi și nemernici. Unii născuți israelieni, alții aduși de valurile emigrației, aveau mentalități diferite, ocupații diverse. Markus Klingberg era un savant biolog, Shabtai Calmanovici, Sami Baruh și Nahum Manbar - oameni de afaceri, Shimon Levinson purta grade de colonel în Armata israeliană, Francis Samuel avea grad de colonel în Securitatea română, Mordehai Vanunu era tehnician atomist, Zeev Avni și Levi Levi - agenți ai Mossad-ului, Udi Adiv - kibuțnic, iar Aharon Cohen - un cunoscut activist sionist. Au spionat, și-au trădat țara și neamul pentru bani, interese meschine, din ordin sau din motive ideologice. Fruntașul sionist Aharon Cohen, de pildă, considera că „Răsăritul" trebuie să cunoască secretele lumii occidentale și ale Israelului. Prinși, nu a existat unul care să nu ceară clemență. Mossad-ul a fost însă nemilos cu ei.

Capitolul 4

ACȚIUNEA JOEL" ȘI PARAȘUTAREA AGENȚILOR EVREI ÎN ROMÂNIA

Spionajul evreiesc a acționat cu mult înainte ca „Mossadul" să fie înființat. Una din acțiunile cele mai îndrăznețe a fost parașutarea în anii 1943-1944, a 32 de agenți evrei în spatele liniilor hitleriste. Mulți dintre acești agenți au fost parașutați pe pământ românesc.

Aparent, ei au fost lansați pe teritoriul inamic pentru a-i ajuta pe evrei și pentru a-i salva pe aviatorii americani și englezi căzuți prizonieri. Acțiunea însă bătea mult mai departe.

Parașutarea celor 32 de agenți evrei în spatele liniilor inamice a făcut parte dintr-o operație pe scară mare, de „intoxicare" a Germaniei hitleriste, care trebuia convinsă că debarcarea aliaților va avea loc în estul Mediteranei și în Balcani, și nu în Normandia, pe coasta franceză!

Se pare că această operație de „intoxicare" a fost stabilită la întâlnirea istorică dintre Roosevelt, Churchill și Stalin, la Teheran, în anul 1943.

La această operațiune de mare anvergură au contribuit și serviciile secrete evreiești din Palestina.

Churchill n-o menționează în Memoriile sale (poate pentru că acea carte a premierului englez a fost publicată imediat după război, iar protocolul de la Teheran era încă clasificat drept „Document secret"), dar mareșalul Lord Allanbrooke, șeful Marelui Stat Major Imperial englez din ultimii ani ai războiului, a relatat în jurnalul său despre această uriașă operație de dezinformare care avea numele de cod „Joel".

Tot o operație militară având scopul să-i inducă în eroare pe naziști a fost și invazia

britanică din insulele Dodecanezului grecesc. Operația a constituit un eșec îngrozitor și numeroși soldați englezi au pierit sau au fost luați în prizonierat de nemți.

Debarcarea englezilor în insulele Cos, Samos și Serus a întărit însă convingerea unor strategii de la Statul Major nemțesc, și mai ales a lui Hitler personal, că aliații pregătesc o invazie în estul Mediteranei și în Balcani.

Istoricii celui de-al doilea război mondial au constatat că Hitler, în orele decisive ale debarcării aliaților în Normandia, a ezitat să arunce în luptă diviziile de rezervă. Hitler credea, că debarcarea din Normandia constituie un șiretlic al aliaților.

Această credință i-a fost întărită și de parașutarea agenților evrei în România, Iugoslavia și Ungaria.

Hitler s-a lăsat prins în capcana elaborată de serviciile secrete ale aliaților, și a ordonat ca din cele 120 de divizii care apărau „Zidul Atlanticului” în vestul Europei, să fie dispersate 25 de divizii în Italia și 25 de divizii în Balcani. Când armatele generalilor Eisenhower și Montgomery au debarcat în Normandia, ele aveau în fața lor numai jumătate din forțele hitleriste.

„Forța A” - cum a fost denumită unitatea celor 32 de agenți evrei parașitați în Europa răsăriteană, și-a făcut pe deplin datoria. Mulți dintre agenții evrei au pierit în răsăritul Europei, pentru a se asigura succesul invaziei aliaților din nordul Franței. Pioni, sacrificeți într-un joc teribil de sofisticat.

Janusz Pieckalkiewicz, polonez din naștere și neamț prin opțiune, este un specialist al lumii spionajului. Cele 26 de episoade ale serialului său „Spioni, agenți și soldați” au fost distinse cu premiul „Nimfa de aur”, la Festivalul Internațional de televiziune de la Monte Carlo. În 1973, televiziunea germană i-a prezentat filmul „Israelul are brațul lung”, care a devenit peste doi ani, o carte palpitantă.

Autorul descrie o secvență din istoria secretă a spionajului israelian, petrecută pe pământul României, în anii 1943-1944. Ruth Klueger, șefa serviciului de spionaj evreiesc la București - scrie autorul - a fost nevoită în 1941, după instalarea Misiunii Militare Germane în România, să părăsească îara- „Serviciile evreiești” din Tel Aviv, în colaborare cu serviciile de spionaj britanice din Orientul Mijlociu, a hotărât să Parașuteze doi spioni evrei, pentru a restabili o rezidență la București sau în alt oraș românesc.

Eroii acțiunii se numeau Yehouda Ashibar și Arie Oreni.

Destinația lor ar fi fost un mic orașel situat la circa 60 km distanță de București. Din clipa când au început să survoleze teritoriul românesc, avionul lor a fost întâmpinat de puternice baraje de artilerie antiaeriană. Primul a sărit Arie Oreni, apoi Yehouda Ashibar. „Această coborâre în noaptea glacială - s-a confesat Ashibar autorului - îmi părea un coșmar, împrejurul nostru explodau obuzele antiaeriane și în timp ce pluteam suspendat între cer și pământ, mi-a venit dintr-odată ideea că această noapte era noaptea Anului Nou. Deasupra, avionul scânteia în lumina proiectoarelor. Am privit spre pământ și am simțit că îmi stă inima: aveam sub ochi periferiile Bucureștiului. Din eroare, pilotul ne lansase deasupra Capitalei românești”. Trăgând disperat de suspante, Yehouda Ashibar a evitat să aterizeze într-o piață și a căzut pe un acoperiș, de pe care s-a rostogolit într-o curte de fermă, într-o căruță plină cu știuleți de porumb. Măraiau câini în jur și Yehouda

Ashibar era incapabil să se miște: în cădere, își fracturase piciorul stâng. Nu i-a mai rămas decât să înghită planul de operații și codurile.

Apoi s-au auzit pași pe pavajul curții și parașutistul s-a văzut înconjurat de un grup de soldați. A fost internat în spitalul militar din București, de unde a izbutit să intre în legătură cu comunitățile evreiești din România. La rândul său, Arie Oreni a fost capturat de jandarmeria rurală românească. La interogatorii, a susținut morțiș că nu ar fi avut decât misiunea de a lansa manifeste, dar ar fi fost nevoit să sară cu parașuta deoarece avionul a fost atins de obuzele artileriei antiaeriene. Mai târziu, a fost internat într-un lagăr din Frankfurt, unde Gestapoul l-a supus unei anchete severe. Apoi a fost readus în România. Un an mai târziu, Yehouda Ashibar și Arie Oreni au fost eliberați.

În vara lui 1944, au fost lansate în România și alte echipe de câte doi sau trei parașutiști, fiind recepționate de activiști ai mișcării sioniste clandestine. Treptat, s-a format la București un cartier general al organizației „Haganah” (armata de autoapărare israeliană), aflat în permanentă legătură prin radio cu baza de la Cairo. De asemenea, acest comitet ar fi ajutat numeroși aviatori aliați evadați din lagărele de prizonieri românești să treacă în Iugoslavia, în sfârșit, acest comitet ar fi reușit să intre în legătură chiar și cu Yehouda Ashibar și cu Arie Oreni, transferați între timp la închisoarea militară din București. Când germanii au început să atace Capitala, adică în zilele care au urmat actului de la 23 august 1944, cei doi parașutiști au fost eliberați din închisoare.

În dimineața zilei următoare, și-au procurat un post de radio-emisie și au cerut ajutor forțelor aliate din Italia precizează Janusz Pieckalkiewicz - are au trimis 120 fortărețe zburătoare din Flota 8-a aeriană a Statelor Unite. „Un întreg covor de bombe a căzut pe grupul de luptă al generalului Gerstenberg și pe aerodromul Otopeni”. Cu pierderi grele, germanii s-au retras de pe liziera Bucureștilor. După intrarea armatelor sovietice în Capitala României, toți parașutiștii evrei s-au reîntors întregi și sănătoși baza de la Cairo.

Minai Pelin a cercetat arhivele securității românești și a descoperit multe inadvertențe în versiunea relatată de polonezul Pieckalkiewicz.

„Parașutiștii lehuda Ashibar și Arie Oreni au fost oameni de mare curaj” - scrie autorul român. Nu le-a lipsit temeritatea și abnegația pentru o cauză dreaptă, ci norocul. Au fost păscuți de ghinion chiar din clipa când li s-au deschis parașutele. Cum de altfel se mai întâmplă printre spioni, fie că lucrează pentru „Mossad”, fie că s-au înrolat în alte servicii de informații”.

Ce spun arhivele românești?

Yehuda Ashibar și Arie Oreni s-au prezentat autorităților militare românești sub numele de Gideon Jakobson și Josef Hanany. Avionul care i-a parașutat nu era un „Halifax” (cum scrie Pieckalkiewicz), ci un avion american de tip „Liberator”; avionul a intrat în spațiul aerian al României survolând Dunărea între Turnu Măgurele și Giurgiu, în noaptea de 30 septembrie spre 1 octombrie 1943. Obiectivul lor era de a se angaja pe itinerariul București-Timișoara, pentru a arunca manifeste, a sonda reacțiile artileriei antiaeriene și a aprecia traficul naval de pe Dunăre. Cel puțin așa au afirmat, la interogatoriu, cei doi prizonieri.

La 1 octombrie 1943, ora 2,15, cei doi parașutiști erau în mâinile jandarmeriei române,

întâi, captivii au fost lăsați să doarmă pe săturate și abia spre amiaza zilei, organele militare de informații i-au supus primelor interogatorii. Evidența pleda în favoarea faptului că nu erau însărcinați cu o misiune de diversivitate. Gideon Jakobson și Josef Hanany purtau uniforme militare britanice, nu aveau nici haine civile, nici arme, și săriseră din avion cu parașute albe, de salvare, îndeobște, lansările de noapte, în scopuri de spionaj sau în cadrul unor acțiuni de comando, din motive lesne de înțeles, se efectuau cu parașute albastre sau cenușii, în același timp, o altă evidență era în măsură să răstoarne presupunerile inițiale: asupra lui Gideon Jakobson și Josef Hanany s-au găsit 123 monede de aur, 198 bancnote străine și 246 bancnote românești totalizând 173.000 lei, sume apreciabile în vremurile acelea. De asemenea, parașutiștii aveau asupra lor pachete cu hrană concentrată și truse medicale de prim ajutor. Gideon Jakobson s-a grăbit să-și asigure interlocutorii că în avioanele plecate în zboruri de recunoaștere, fiecare membru al echipajului avea asupra sa, pentru cazuri de aterizare forțată, câte un săculeț conținând o sumă fixă în aur și diverse valute, destinată să-i asigure supraviețuirea în teritoriul inamic. Asupra celor doi parașutiști evrei s-a găsit însă o sumă echivalentă cu necesarul de întreținere pe timp de o lună a unui întreg regiment.

Cei doi spioni evrei au fost prinși cu toți banii asupra lor. Anchetatorii români nu i-au chinuit pe prizonieri și nu leau smuls declarații cu forța.

În raportul pe care l-au înaintat anchetatorii români mareșalului Antonescu, era menționat că cei doi prizonieri „au lăsat să se înțeleagă că viitorul României depinde într-o oarecare măsură de felul cum i-a tratat pe evrei”.

Vestea capturării celor doi parașutiști evrei a ajuns imediat la autoritățile militare germane. Gestapo-ul a intrat în acțiune.

Hitleriștii au cerut insistent românilor să le fie predați prizonierii, dar autoritățile românești s-au sustras presiunilor germane printr-o stratagemă. Mareșalul Antonescu a dat ordin „Statului Major al Aerului” să comunice germanilor că prizonierii vor fi interogați de organele românești și că rezultatul se va comunica „Misiunii aeriene germane”. Nu ar fi exclus - scrie Mihai Pelin - ca răspunsul românilor să fi fost determinat tocmai de faptul că prizonierii capturați erau amândoi evrei, motiv temeinic de a fi feriți de o anchetă nazistă.

Totuși, neputând să reziste presiunilor germane, autoritățile românești au admis că Gideon Jakobson să fie interogat de nemți, în Germania, mai ales și datorită faptului că prizonierul „s-a arătat a fi deosebit de vorbăreț”.

Românii au hotărât să formeze o comisie de ofițeri care să-l însoțească pe Gideon în Germania și să se informeze la fața locului asupra metodelor și tehnicilor germane de interogare a prizonierilor aliați. Gideon Jakobson a plecat la 9 octombrie 1943 în Germania însoțit de ofițeri români, și s-a întors în România la sfârșitul lunii octombrie însoțit de aceeași aadă" de ofițeri români. Raportul anchetei germane, semnat de Manfred von Killinger, ministrul lui Hitler la București, nu cuprindea nimic nou față de cele cunoscute de români. Josef Hanany s-a reîntâlnit cu Gideon Jakobson în lagărul de prizonieri aliați de la Timișul de Jos (după ce petrecuse câteva săptămâni în spitalele din Sinaia și Brașov).

Cei doi captivi au fost eliberați în zilele de 2 și 3 septembrie 1944 când s-au imbarcat, împreună cu ceilalți prizonieri aliați, în avioane americane pe aerodromul Popești-Leordeni spre Italia.

Autorul român contestă povestea lui Janusz Pieckalkiewicz după care cei doi agenți secreți evrei și-ar fi procurat un aparat de radioemisie și la 23 august 1944 ar fi chemat în ajutor aviația americană din sudul Italiei.

La 26 august 1944, flotila de bombardiere americane a atacat la marginile Bucureștiului, forțele germane de sub comanda generalului Alfred Gerstenberg. Dar nu cei doi spioni evrei i-au chemat pe aliați.

Astăzi, se știe că la 25 august 1944, prințul Băzu Cantacuzino, căpitan în aviația română, însoțit de un ofițer american, dintre foștii prizonieri internați la Timișul de Jos, a zburat la Bari, în Italia, unde a înmănat comandantului aviației strategice aliate din Mediterana harta cu amplasamentul trupelor hitleriste în zona Băneasa - Otopeni - București.

„Aceasta este povestea adevărată a agenților secreți israelieni Gideon Jakobson și Iosef Hanany, prezentați de Janusz Pieckalkiewicz drept Arie Oreni și Yehuda Ashibar - scrie autorul român. Fără nici o îndoială, este povestea unor oameni curajoși, care nu au ezitat să-și riște viața într-o misiune periculoasă. Corectând fanteziile lui Janusz Pieckall-Jewicz nu am intenționat să le umbrim meritele. Ei au eșuat în misiunea lor datorită unui complex de împrejurări asupra căruia nu au avut nici o putere. Poate acțiunea lor nu a fost suficient pregătită. Poate pilotul avionului din care au sărit în văzduhul României nu era destul de experimentat. Poate i-a păscut pur și simplu ghinionul".

Polemica românului Pelin cu povestitorii occidentali ai misiunii celor doi spioni evrei parașutați în România, mi-a stârnit curiozitatea să întreprind propria mea cercetare. Sumară.

Ziaristul israelian Steinmetz Avni, în acei ani membru în conducerea mișcării sioniste aflată în ilegalitate, mi-a relatat că cei doi spioni evrei nu se numeau nici Gideon Jakobson și Josef Hanany (cum apar în arhivele românești) și nici Arie Oreni și Yehouda Ashibar (cum sunt numiți în cartea lui Pieckalkiewicz), ci Arie Fichtmman și Liova Gokovski. Nu este exact că ei vorbeau doar engleză, germană și ebraică; ambii erau originari din România, și au ascuns faptul că vorbesc bine românește.

După eșuarea acțiunii lui Arie și Liova, în luna mai 1944, au fost parașutați în România Ricu Lupescu și Itzhak Măcărescu (care, din nefericire, au fost și ei prinși de jandarmeria română și internați într-un lagăr). La 4 iunie, au fost parașutați în România Menu Moscovici (Eliezer), astăzi prof. ing. Itzhak Ben Efraim și Șaike Trachtenberg-Dan.

Imediat în luna următoare, la 29 iulie 1944, au fost parașutați în România Baruch Kamin (Kaminischi) și Dov Berger.

Toți erau kibutnici, cu toții erau originari din România și toți vorbeau românește.

Ultimii patru agenți evrei n-au fost prinși, au fost întâmpinați de rezistența evreiască, unii dintre ei au rămas în România, îndrumând mișcarea sionistă după 23 August și revenind în Palestina mult mai târziu.

Conducătorii evrei din Palestina au făcut eforturi considerabile ca să infiltreze agenți evrei în România antonesciană. Conducătorilor sioniști din Eretz Israel nu le era indiferentă soarta tribului evreiesc din România, care număra sute de mii de oameni.

Capitolul 5 MENE, TEKEL, FARES*

La înființarea Statului Israel, existau spioni evrei, dar serviciile secrete erau inexistente. Fiecare grupare politicomilitară evreiască avea propriul său serviciu de informații și proprii săi agenți, în războiul evreilor împotriva arabilor și al englezilor, la școala sângeroasă a terorismului, se înfiripa Mossadul de mai târziu.

Înainte de înființarea Statului Israel activau în Eretz Israel trei formații militare patronate direct de mișcarea muncitorească (Palmahul) și de mișcarea revizionistă de dreapta ("Irgun Zva Leumi" și "Etzel"). În fruntea "Palmahului" se afla David Ben Gurion, de cealaltă parte Menahem Beghin și Itzhak Shamir.

Una dintre acțiunile teroriste cele mai răsunătoare ale agenților "EtzeF"-ului a fost aruncarea în aer a hotelului "King David" din Ierusalim, unde își avea sediul comandamentul armatei engleze mandatară din Palestina.

În explozie și-au pierdut viața 91 de oameni, dintre care 17 evrei. Un ziarist din presa ebraică a stat de vorbă cu familiile evreilor uciși în explozie - văduve cu copii mici, rămase fără un susținător al familiei, copii care au crescut orfani, un frate care și-a pierdut sora de 19 ani.

Biblia (Daniel, 5. 25-28) relatează pedepsirea regelui babilonian Belșatzar, care în timpul unui ospăț a poruncit să se aducă vasele de aur și de argint furate de tatăl său, împăratul Nabucodonosor, după distrugerea Templului din Ierusalim. În timp ce regele împreună cu femeile și concubinele sale, și cu cei 1000 de dregători ai Împărăției au băut vin din vasele sacre, o mână de foc a scris pe Perete cuvintele „Mene, Tekel U Fares” (Numărat, Cântărit, Condamnat). Dumnezeu numărase, judecase și l-a pierit pe profanatorul vaselor sfinte.

"Nici o instituție a Ișuvului nu ne-a purtat de grijă. Nici organizația Etzel nu și-a asumat răspunderea familiilor îndoliate".

În beci, care se afla exact sub elegantul restaurant "La Regence" de la hotelul King David, se făceau ultimele pregătiri pentru masa de prânz, îmbrăcat în djabalie și cu kefie, cu o mitralieră în mână, Aharon Abramovici se uita cum se aprindeau unul după altul fitilele improvizate plasate în bidoanele mari de lapte, care în ziua aceea nu conțineau lapte, ci explozibili.

Era luni, 22 iulie 1947, ora 12,13. În 30 de minute hotelul avea să sară în aer.

Jumătate de secol a trecut de atunci, dar timpul nu a reușit să șteargă amintirile lui Iona Verek, sora lui Aharon Abramovici. "În dimineața aceea, fratele meu s-a purtat ciudat.

A plecat de acasă la 8,30 dimineața, spunând că se duce la lucru, când el lucra de obicei, în ture de seară. Nimeni dintre noi n-a dat atenție orei neobișnuite, nici faptului că, în loc să arunce un "shalom" grăbit, el și-a luat rămas bun de la fiecare în parte, ba chiar s-a întors din stradă și ne-a mai spus o dată la revedere. Abia după aceea am înțeles că

era emoționat la gândul rolului pe care avea să-l joace în explozia pusă la cale de Etzel la hotelul King David".

Lunea era întotdeauna o zi aglomerată la birourile autorităților britanice de la hotelul King David. După un weekend de trei zile - vinerea pentru musulmani, sâmbăta pentru evrei și duminica pentru creștini - clădirea zumzăia de activitate. La ora prânzului hotelul era în mod special plină de lume: pe coridoare se încrucișau cei veniți la audiențele din cursul dimineții, cu cei care soseau pentru audiențe de dupăamiază. Iehuda Mirmelstein, fiu unic la părinți, proprietarii primei farmaciei din Afula și din Emek Izrael, venise pentru ultimele formalități în vederea plecării lui în Italia, unde voia să studieze farmacia.

Bidoanele de lapte cu explozibil erau plasate exact sub biroul în care lucra Claire Russo. "Duminică am plecat în concediu la Natania și voiam s-o iau și pe ea cu mine, dar n-a primit aprobare de la serviciu și s-a dus la lucru ca de obicei", povestește fratele ei, Itzhak Russo, proprietarul unui magazin de lână, din Tel Aviv, care păstrează și acum toate actele surorii lui într-o mapă de carton pe care a scris cu litere mari:

„Lunea neagră”.

Cu șapte minute înainte ca fitilele din bidoanele de lapte să înceapă să ardă, în stradă s-au produs două explozii de diversiune și a început agitația. Peste două minute a sunat telefonul funcționarului de la recepție. O voce de fată a spus repede: "Vorbesc în numele mișcării clandestine evreiești. Am pus o bombă în hotel. Evacuați-l imediat!" Mai rămăseseră 21 de minute până la explozie.

"Etzel se mândrește cu faptul că i-a avertizat pe britanici din timp", spune cu mânie Margalit Shimshi. "Dar avertismentul a fost dat după cele două explozii din stradă, și toată lumea a crezut că la ele se referea. Cei din Etzel nu s-au deranjat să dea avertisment direct britanicilor, ci unui simplu funcționar, și în felul acesta s-a pierdut un timp prețios. Dar ceea ce mă revoltă cel mai mult este că mulți membri ai Etzel-ului din Ierusalim au știut despre acest plan, și printe ei, propriul văr al soțului meu, care știa că el lucrează la hotel. Dacă nu i-a spus soțului meu, de teamă să nu le raporteze superiorilor lui britanici, putea să-mi spună mie. Aș fi găsit eu un mijloc să-l rețin acasă în ziua aceea".

Ora 12,30. Mai rămăseseră 13 minute până la explozie când Shmuel Ishaia i-a telefonat de la hotel fiicei sale, care lucra la Bank Discount. "Tata lucra la un magazin de băuturi și se dusesse la hotel să ia comanda lunară", povestește Varda Cohavi. "Primise un cec și mi-a telefonat să mă roage să pun o vorbă bună la bancă, să-l poată depune în aceeași zi, deși banca se închisese. A fost ultima oară când i-am auzit vocea".

Autorii planului nu se gândiseră la temperatura ridicată din ziua aceea de vară, care va accelera reacția chimică, astfel că explozia se va produce cu șase minute înainte de timpul prevăzut, Iehuda Ianovski ar fi avut timp să iasă din hotel. Tocmai ieșise, cu inima plină de mândrie, din biroul șefului său, care îl anunțase că a fost înaintat în grad. "Fratele meu s-a grăbit să ne telefoneze să ne dea vestea cea bună", spune Moshe Ianovski.

"Ne-a spus că pornește imediat spre casă. În mijlocul frazei am auzit deodată «bum» și telefonul a amuțit".

91 de oameni au pierit în explozie, dintre care 17 evrei.

Familiile îndoliate sunt obsedate până în ziua de azi de "steaua întâmplării", care i-a condus pe cei dragi în clădire, în clipa fatală. 25 de ani mai târziu, Moske Elbek i-a povestit întâmplător unui coleg de birou de la Ministerul de Finanțe despre fratele lui, ucis în explozie. Colegul, Israel Isaharov, a pălit.

"Fratelui tău îi datorez viața", i-a spus el. "Lucram amândoi la biroul de avocatură al lui Haini Cohen (mai târziu judecător al Tribunalului Suprem), și, în dimineața aceea, mi-a cerut să duc la hotelul King David un document, la departamentul juridic.

N-aveam chef și l-am rugat pe fratele tău să se ducă în locul meu".

Ezra Sperling, cumnatul lui Walt Disney, lucra ca șef al departamentului de comerț și industrie, în dimineața aceea trebuia să plece la Haifa, dar a mai zăbovit în birou cu bijutierul Rehavia Musaiof, venit să-i mulțumească pentru că-l ajutase să primească o autorizație de import. Cei doi ieșiseră din clădire, dar nu apucaseră să se îndepărteze când, deodată, s-au pomenit sub o rafală de gloanțe.

Alergând în zig-zag, Musaiof a reușit să evite gloanțele trase de oamenii Etzel-ului și să traverseze strada, dar tata a fost împins înapoi în clădire", povestește Ben-Ami, fiul lui Ezra Sperling. "Organizația Etzel era foarte mândră de această acțiune și a încercat să consoleze familiile îndoliate spunând că rudele noastre ucise au căzut victime în lupta pentru independență. După mine, explozia de la King David, a fost o acțiune teroristă".

În oraș s-a declarat stare de interdicție și rudele celor dispăruți au rămas închise în case, fără să știe nimic de soarta celor dragi. Știrea exploziei a fost anunțată la radio și a doua zi după tragedie, toți cei ale căror rude lucrau la hotel s-au grăbit să se ducă la morgă să-i identifice.

Itzhak Russo și-a întrerupt concediul la Natania, unde voise s-o ia și pe sora lui, Claire, s-a întors la Ierusalim și a pornit s-o caute. "Până în ziua de azi mă obsedează întrebarea dacă ea a aflat de avertisment, sau moartea i-a venit prin surprindere. Claire era cea mai tânără dintre victime. Avea numai 19 ani. Era frumoasă ca o artistă de cinema și se îmbrăca întotdeauna după ultima modă. Când au scos-o de sub dărâmături au fost siguri că e englezoaică și au dus-o la camera mortuară de la «Augusta Victoria». Când am găsit-o era întinsă pe catafalc, acoperită cu drapelul britanic. L-am ridicat, și frumusețea ei rămăsese intactă. O cărămidă căzută din zid îi fracturase coloana vertebrală. Mai aveam frați mici și mama n-a mai vrut să-l lase să învețe. «Să nu ajungă intelectuali și să fie omorâți ca sora lor, care vorbea multe limbi străine și lucra la englezi», obișnuia ea să spună".

În timp ce familiile îndoliate stăteau "siva" (ritualul Jupă deces), membri ai organizației Etzel s-au strecurat pe furiș «i le-au pus în cutiile de scrisori un manifest în care li se explicau mobilurile acțiunii. "Eram o familie aranjată, cu o viață frumoasă, și, deodată, totul s-a prăbușit", spune Varda Cohavi, al cărei tată a murit în explozie. "Aveam 18 ani, eram o mică funcționară de bancă, și deodată, răspunderea întreținerii mamei și a fratelui meu mai mic a căzut pe umerii mei. Moartea unui om apropiat este o rană care nu se vindecă toată viața, în cazul nostru, în afară de durere mai era și un sentiment de revoltă. Ne e greu să digerăm faptul că moartea tatei a fost provocată de evrei. Nici o instituție a Ișuvului (autoritatea evreiască), nu ne-a purtat de grijă. Nici organizația Etzel nu

și-a asumat răspunderea familiilor îndoliate. Printre cei uciși în explozie erau oameni care au avut o contribuție importantă la crearea statului, dar nici până în ziua de azi nu sunt recunoscuți ca victime ale unei acțiuni inamice, iar noi nu suntem considerați ca toate familiile îndoliate".

Când autorii atentatului au ieșit din clădirea hotelului, asupra lor s-a deschis focul și Aharon Abramovici a fost rănit, împreună cu un alt rănit a fost urcat într-un taxi și ascunși într-o sinagogă din orașul vechi. Peste câteva ore a murit.

Cadavrul lui a fost descoperit de britanici abia după câteva zile.

"Nici unul dintre tovarășii lui nu a îndrăznit să vină la înmormântare și pentru că locuința noastră era supravegheată de britanici, nimeni n-a venit nici măcar să ne prezinte condoleanțe", spune Iona Verek. Fratele meu a murit ca un erou, nu e criminal și el nu e vinovat de moartea evreilor care se aflau în clădire.

Era o epocă tulbure, când englezii spânzurau evrei, iar evreii omorau englezi. Nici arabii nu erau copii mai cuminți.

„Cei care ucideau, englezi, evrei și arabi nu erau numiți teroriști", ci luptători pentru dreptate și independență.

Aproape toți acești "teroriști" evrei au fost preluați de Mossad, în momentul înființării serviciilor secrete israeliene.

k¹ au reprezentat nucleul, "inima vie" a Mossadului. Mulți au devenit miniștri, prim-miniștri și șefi ai armatei israeliene.

Capitolul 6 BRIGADA RĂZBUNĂTORILOR

La sfârșitul celui de al doilea război mondial, mulți dintre supraviețuitorii Holocaustului trăiau cu obsesia răzbunării împotriva naziștilor. Cei mai activi dintre ei proveneau din rămășițele de evrei rămase în viață în lagărele de exterminare de la Auschwitz și din Brigada Evreiască care luptase alături de armata engleză. Așa a apărut „Brigada Răzbunătorilor". Câteva decenii nu s-a știut nimic despre această brigadă, secretul acțiunilor a fost păstrat cu strâșnicie. „Răzbunătorii" au plănuit să-i înece pe copiii lui Eichmann, să otrăvească alimentele soldaților eliberați, sau chiar să provoace un masacru în masă, otrăvind sursele de apă ale Germaniei. Doi documentariști de film, Beni Uri și Iarin Kinor, au dezvăluit existența „Răzbunătorilor" în filmul „Ochi pentru ochi".

Întreprinzând ancheta în vederea realizării filmului, cei doi au descoperit povestea „Brigăzii răzbunătorilor". După cum arată filmul, în fruntea acestei unități se afla cel ce avea să devină șef al Marelui Stat Major al Israelului, Haim Laskov.

Alături de el se aflau cei care vor deveni generalul Meir Zorea, generalul Israel Cârmi - care ulterior a întemeiat în țară poliția militară -, Șmuel Ghivon și Iohanon Pereț. Toți aceștia serveau în armata britanică, la o bază din orașul Crevisio, în zona de graniță între Italia, Iugoslavia și Austria.

Cârmi relatează: „Am trimis soldați să ancheteze localnicii. Eram decise să intrăm și

să incendiem, casă după casă". Răzbunătorii au reușit să ajungă la o pereche de nemți dispuși să colaboreze. Bărbatul se afla în fruntea Gestapoului din regiune, iar Cârmi l-a însărcinat să întocmească o listă a celor ce au deținut funcții superioare în Gestapo și SS. „în dimineața aceea, după ce am cercetat lista, am înțeles că am prins câțiva rechini mari. Lista cuprindea amănunte exacte. Am decis să-i executăm pe oamenii aceștia", spune Cârmi.

S-au format patrurile de șoc, din soldați evrei îmbrăcați în uniforme englezești. Aceștia îi găseau pe cei căutați în casele lor, îi scoteau în curți și îi sugrumau cu mâinile lor, aruncându-i apoi, cu o greutate legată de gât, în apa adâncă a râului din apropiere, în decurs de câteva luni, au primit zilnic liste cu aproximativ 30 de nume. „Plevușcă" era predată englezilor, să se ocupe de ei. „Rechinii" erau tratați de evrei, în felul acesta au fost lichidați, aproximativ o mie de oameni.

Printre cei lichidați s-a numărat și „asasinul de copii" Elvis Gwande, pe care l-au găsit, la doi ani după încheierea războiului, în orașelul Judenburg din Germania. Apoi, când membrii unității au început să aibă muștrări de conștiință omorând oameni fără a fi judecați, Iohanan Pereț a spus:

„Mama mea a fost arsă la Treblinka, tata - spânzurat la Auschwitz. Pentru mine asta a fost de-ajuns!" Unitatea răzbunătorilor a fost transferată în Olanda, dar și acolo și-a continuat acțiunile de lichidare.

O altă unitate de răzbunare a fost comandată de Heinrich Manos Diamant, supraviețuitor al Holocaustului, care și-a pierdut întreaga familie. El relatează că după război, l-a urmărit pe Eichmann și, după căutări îndelungate, a ajuns la o casă la Althaus, în Austria, unde a găsit-o pe Veronica Liebert, soția lui Eichmann, cu cei trei copii ai lor. S-a împrietenit cu ei și, într-o zi, i-a invitat la o plimbare cu barca pe lac. „Am vrut să-l pedepsesc pe Eichmann, și, cea mai cumplită pedeapsă ar fi fost să-i înec copiii. Dar, în momentul în care răsturnasem aproape barca, mi-a apărut în față mama mea. Nu știu cum am reușesc să restabilesc echilibrul bărcii. Am pornit spre țărm și de atunci nu i-am mai văzut pe acești copii", s-a confesat Diamant, în cele din urmă, el a reușit să ajute la capturarea lui Eichmann împrietenindu-se cu amanta acestuia, Măria Messberger, care trăia la Linz, în Austria. A obținut de la ea o fotografie rară a lui și a predat-o Mossadului.

Scriitorul Michael Bar Zohar a încercat și el să se răzbune pe Eichmann, dar a eșuat. Șimon Avidan, unul din comandanții Palmahului, i-a relatat lui Bar Zohar că un grup de răzbunători a descoperit un neamț despre care credeau că este Eichmann. Omul a fost adus într-un luminiș de pădure și executat. Apoi s-a aflat că fusese vorba de un alt criminal nazist.

Și partizanii au întreprins acțiuni de răzbunare. Ei au întemeiat la Lublin grupul „Din" (în ebraică „judecată"), în fruntea căruia s-a aflat poetul Aba Kovner. Acesta i-a povestit istoricului Levi Sarid care, la rândul său, a arătat totul în film:

„Răzbunarea a fost testamentul lor. O sentință pentru întregul popor german, care a știut despre ororile Holocaustului și a tăcut", în 1946, când s-a stabilit marele plan de otrăvire a apelor, Aba Kovner s-a înapoiat în țară pentru a primi aprobarea de la conducerea یشuvului, să otrăvească sursele de apă ale Germaniei, la München, Hamburg și Niirenberg. Ar fi murit otrăviți șase milioane de germani, pentru cei șase milioane de evrei morți în Holocaust. Primul președinte al Israelului, Haim Weizman, a confirmat că i-a dat

dispoziții savantului prof. Ernest Bergman, să pregătească un material toxic, lipsit de gust și miros care să fie ambalat în cutii de conserve și trimis în Germania. Kovner s-a îmbarcat pe un vas britanic ce naviga spre Franța, având la el un sac cu 50 de kilograme de cutii cu otravă. Dar probabil că cineva l-a denunțat: Kovner a fost arestat în Franța.

Ca reacție la arestarea lui Kovner, aliații săi au trecut la planul de a otrăvi pâinea ce se aducea membrilor din S S și Gestapo aflați atunci în lagăre lângă Dachau și Nurenberg. În aprilie 1946, grupul a uns cu otravă, într-un ritm nebun, trei mii de pâini, care, ajunse în lagăre, au ucis trei sute de prizonieri de război.

Istoricul prof. Ioan Ghelber, de la Universitatea din Haifa, are multe rezerve față de aceste mărturii. El susține că ele au fost depuse de oameni care se sprijină unii pe ceilalți și că nici o mărturie nu vine din afară. Doi eroi principali ai acestei afaceri n-au fost dispuși să vorbească, până în ultimul moment: generalul Haim Laskov, care n-a vorbit deloc și generalul Meir Zorea, care pare-se, a povestit ceva în ultimele zile ale vieții. Israel Cârmi a dezvăluit încă din 1960 povestea, săptămânalului „Haolam Haze”.

„După câte știu, soldații din Brigada Evreiască au organizat câteva pogromuri împotriva nemților, după război.

Dar acțiunile acestea erau spontane, iar britanicii au făcut totul pentru a-i scoate pe soldații evrei din Germania și a mușamaliza lucrurile”, spune prof. Gheiber.

El mai relatează:

„L-am întrebat odată pe Laskov, de ce nu vrea să spună nimic despre acțiunile de răzbunare, și el mi-a răspuns: „Răzbunarea nu este un act cu care trebuie să te mândrești, fiindcă ea e arma celor slabi, și atunci am fost slabi”. Prof. Gheiber mai este de părere că colaboraționiștii n-au procurat întotdeauna informații exacte. Despre acțiunea de otrăvire a pâinilor el afirmă că „e un mit”.

Beni Uri, regizorul filmului, relatează că persoanele implicate în această afacere au acceptat să fie intervievate pentru film numai „după o acțiune de convingere grea. Multora le este greu să vorbească despre asta chiar și astăzi, după cincizeci de ani. Am primit și multe refuzuri”.

„Dacă analizăm ce anume au vrut 'Răzbunătorii' și ce au obținut în cele din urmă, constatăm că de fapt ei au eșuat. Dar am considerat că filmul îi va elibera pe acești oameni de povara pe care o poartă în suflete de atâta vreme. Ne-am întrebat de ce, din atâția supraviețuitori, numai un mic grup a vrut să se răzbune. Și răspunsul pe care ni l-am dat a fost că majoritatea au venit în Israel, unde au reușit să-și întemeieze familii, și pentru ei asta a fost răzbunarea adevărată” - spune în încheiere Beni Uri.

Capitolul 7

„HAIESEK HABIŞ” - AFACERE RUŞINOASĂ

Cea mai frumoasă poveste cu spioni, trădători și denunțatori sună cam așa: un individ se privește în oglindă și cuprins de greață, spune: „Denunțatorul!” S-a uitat

vreodată în oglindă Avri Elad?

„Haadam hašliși" (Omul al treilea), va rămâne probabil figura cea mai controversată din istoria spionajului israelian. El a fost unul din agenții secreți cei mai importanți ai Mossadului, de vreme ce a fost trimis să organizeze, la Cairo și Alexandria, o importantă rețea de spionaj. La sfârșitul anului 1953, „Haadam hašliși", pe numele lui adevărat Elad Avri, sau Paul Frank sau Avraham Dov-Zeidenberg, a primit ordinul să execute un plan machiavelic conceput de Serviciile secrete israeliene și aprobat de unul din conducătorii țării. Nici până astăzi nu se știe cine a dat acest ordin și cine l-a aprobat.

Piramida puterii se înfățișa astfel: prim-ministru era David Ben Gurion, ministru de Externe - Moshe Sharet, ministru al Apărării - Pinhas Lavon, șeful Statului Major Moshe Dayan, comandantul serviciilor secrete ale armatei Beniamin Gibli, șeful Mossad - Isser Harel, în perimetrul acesta s-a luat cea mai uluitoare decizie din istoria politică și a Serviciilor secrete israeliene. Churchill făcuse cunoscută decizia Angliei de retragere a trupelor engleze de la Canalul de Suez. Colonelul Nasser dobânda astfel o cale maritimă de cea mai înaltă importanță strategică. Serviciile speciale și Executivul israelian erau în stare de orice pentru a-i convinge pe englezi și pe americani că fac o greșeală istorică. Așa s-a înjghebat planul aventurier de sabotare a unor obiective britanice și americane din Egipt, ambasade, centre culturale, cazărmi etc., ceea ce ar fi trebuit să dovedească anglo-americanilor că egiptenii nu sunt în stare să-și gestioneze Canalul de Suez și independența.

Aceste acțiuni criminale ar fi fost atribuite bineînțeles egiptenilor și ar fi trebuit să declanșeze o uriașă reacție antiegipteană în Occident și mai cu seamă în Statele Unite și Anglia.

Începând cu data de 2 iunie 1954 au început să sară în aer obiective anglo-american, altă serie de atentate au avut loc la 15 iunie 1954, din fericire, sau poate din nefericire, ele au încetat brusc, așa cum au fost declanșate. Egiptenii reușiseră să-i aresteze pe toți membrii agenturii israeliene, pe toți în afară de șeful rețelei.

Relatarea procesului agenților israelieni a umplut paginile ziarelor lumii și a adus destule prejudicii Israelului.

Verdictul a fost foarte sever. Moshe Marzuk și Shmuel Ezer au fost spânzurați, Victor Levi și Filip Nathanson au fost condamnați la închisoare pe viață, Marcelle Ninio și Robert Dasa au fost pedepsiți la 15 ani muncă forțată, iar Meir Zafran și Meir Minhas la 7 ani închisoare. Unul dintre agenți nu a mai ajuns la Tribunal: Max Benett s-a sinucis în celula sa, cu cinci luni înainte de proces. Un singur om a reușit, ca prin minune, să scape: Elad Avri, șeful rețelei de spionaj!

Acțiunea aceasta și deznodământul ei tragic, cunoscute sub numele de „Haiesek habiș" (Afacerea rușinoasă) au avut urmări care au zguduit viața politică israeliană. Deși a dat ordine severe și s-a anchetat adânc, șeful guvernului, David Ben Gurion, n-a reușit să afle cine a dat ordinul. Pinhas Lavon, pe atunci ministrul Apărării, care i-a acoperit pe vinovați sau poate nici el n-a știut adevărul, a fost obligat să părăsească scena politicii israeliene.

Și ce simplu s-ar fi putut încheia toată această poveste rușinoasă, dacă Lavon sau Gibli sau Dayan sau toți laolaltă și-ar fi asumat de la început responsabilitatea,

recunoscând că a (sau au) dat ordinul, ulterior ar fi putut să spele creierii mulțimii explicând că acțiunea a fost o „necesitate națională” sau cine știe ce alte bazaconii patriotarde, erau prea adulați eroii ca cineva să fi avut curajul sau interesul să-i dea jos de pe pedestal, dar așa au rămas cu toții pătați și odată cu ei o pată istoria serviciilor secrete.

Beniamin Gibli va trebui să părăsească șefia AMAN, dar e bun prieten cu generalul Moshe Dayan, șeful Statului major al Armatei, care, curios, lipsise vreme de o lună din țară, tocmai în perioada deciziilor și atentatelor din Egipt, acum are ocazia să-i salveze onoarea lui Gibli și-l numește pe acesta comandant al unei divizii Țahal.

Șocul „Afacerii rușinoase”, din urmă cu peste jumătate de secol, continuă să fie resimțit și astăzi. Un eveniment editorial neobișnuit a repus din nou pe ordinea zilei „Afacerea rușinoasă”: apariția la Cairo a cărții „Acțiunea Suzana”, a ziaristului și scriitorului egiptean Abdel Hamuda. Egiptul a deschis arhivele serviciilor secrete egiptene și a dat răspuns unei întrebări care a obsedat nu numai serviciile secrete israeliene, în ultimele decenii: și-a trădat Elad Avri tovarășii de luptă? Răspunsul egiptenilor este clar și documentat:

Elad Avri, deși a fost șeful rețelei de spionaj, a reușit să părăsească legal Egiptul la 12 zile după ce autoritățile îi arestaseră pe toți agenții israelieni. Avri nu s-a temut să se prezinte pe aeroportul din Cairo, să se legitimeze cu un pașaport pe numele de Paul Frank, nume sub care active în Egipt. De unde avea Paul Frank siguranța că nu va fi și el arestat?

Autorul cărții dezvăluie că Paul Frank, alias Elad Avri, petrecuse în luna iulie 1954, înaintea arestării rețelei sale, aproape 12 nopți la hotelul de lux "Windsor" din Alexandria.

El se înscrisese în registrul hotelului sub numele de Paul Frank.

Acest hotel era cu strictețe supravegheat de organele securității egiptene. Este cunoscut, dar n-a fost arestat.

Când nu dormea la hotelul "Windsor", Paul Frank locuia pe strada Hussein nr. 53, în casa baronului german Theodor, fost hitlerist, care se refugiase în Egipt la sfârșitul celui de-al doilea război mondial. Baronul german lucra pentru spionajul egiptean. Se pare că baronul Theodor mai lucra și pentru altcineva și, bănuind că a furat acte de război ale marinei egiptene a fost nevoit să părăsească Cairo.

Paul Frank a fost recrutat de serviciile de spionaj egiptene în această perioadă când îl frecventa pe baron susține autorul cărții "Acțiunea Suzana". Colonelul Otman Nuri, șeful serviciului secret al armatei egiptene din Cairo, un specialist al contraspionajului, a reușit să-l corupă pe agentul Flad Avri. Acesta i-a predat pe toți agenții săi colonelului Nuri și astfel și-a salvat pielea.

De la Cairo, Avri a zburat la Roma și de acolo la Bonn, în Germania. Cinci luni a locuit Avri în capitala Germaniei Federale și în toată această perioadă, din întâmplare (?), la Bonn se afla și șeful serviciului secret militar egiptean, colonelul Otman Nuri.

La 29 decembrie 1954, Avri a fost rechemat în Israel, pentru a fi cercetat în cazul "Afacerii rușinoase". El nu s-a temut că va fi arestat, știa că nu există dovezi împotriva sa.

Cînd a fost încolțit, și-a pledat nevinovăția. Totuși, tribunalul care l-a judecat "cu ușile închise", l-a condamnat la 12 ani închisoare, pentru contacte "ieșite din comun" cu colonelul Otman Nuri. Dacă s-ar fi știut că a trădat, ar fi fost, fără îndoială, condamnat la moarte.

După ce și-a ispășit pedeapsa, Elad Avri a părăsit imediat Israelul și s-a stabilit în Statele Unite, unde și-a cumpărat o fermă.

"Cu ce bani?", se întreabă ziaristul egiptean. Aluzia e transparentă. Oare serviciile noastre secrete nu și-au pus aceeași întrebare? În urmă cu câțiva ani Elad Avri a publicat în America o carte autobiografică despre "Omul al treilea", în care se apără cu disperare. Nu Avri a trădat, el ar fi, chipurile, victima manipulațiilor serviciilor secrete.

Arhivele securității din Cairo dovedesc însă altceva.

Presupun ce s-a întâmplat la ferma lui Avri după apariția cărții care-i descoperea trădarea.

Brusc, Avri a simțit o sudoare rece de-a lungul sirii spinării. Cuprins de o presimțire rea, Avri s-a repezit la telefon. ȘJ a rupt firele. A îngrămădit banii într-o valiză, a stins luminile și s-a făcut nevăzut.

Poate că nu de brațul lung al Mossadului s-a temut, ci de răzbunarea foștilor săi camarazi pe care i-a trimis la moarte.

Câțiva dintre ei au reușit să supraviețuiască chinurilor din temnițele egiptene și trăiesc astăzi în Israel...

Dincolo de aspectul juridic al „Afacerii rușinoase”, pofta a declanșat în societatea israeliană un adevărat cutremur, ^{Or}al. Conducătorul legendar al țării, David Ben Gurion nu s-a împăcat cu situația obscură lăsată în urma sa de fuga lui Avri.

Nu era posibil ca o unitate secretă, un segment din sistemul informațional, să lanseze o acțiune atât de importantă și atât de imorală și vinovatul principal să rămână nepedepsit. Acțiunea fusese lansată în ascuns, fără aprobarea premierului țării, care este responsabilul direct al Mossadului.

Cineva a dat acest ordin! Cine? Povestea era atât de urâtă, încât toți responsabili politici și militari ai Israelului doreau să fie uitată. Numai David Ben Gurion s-a încăpățânat și a cerut insistent să se facă lumină în acest caz. Când camarazii săi cei mai apropiați s-au coalizat întru mușamalizarea afacerii, prim-ministrul David Ben Gurion a părăsit conducerea Partidului Mapai și a provocat noi alegeri parlamentare. „Majoritatea tăcută” a populației nu l-a susținut. Deși Partidul „Rafi”, în fruntea căruia a candidat, a obținut numeroase locuri în noul Knesset (Parlamentul israelian), David Ben Gurion nu a mai fost ales prim-ministru, el s-a retras din viața politică și s-a instalat la Sde Boker, într-o colibă din pustiul Neghev. El a continuat să trăiască acolo, profetizând înflorirea țării ca o consecință a dezvoltării agricole și economice a Neghev-ului.

Vocea sa n-a răsunat în pustiul.

Capitolul 8

KLINGBERG - POVESTEA UNUI SAVANT ISRAELIAN SPION ÎN SLUJBA KGB

De cum intrase în birou, secretara observase că Isser Harel, șeful Mossadului, nu-i în „apele” sale:

- Dă-i drumul la aerul condiționat, strigă el la secretară. Ce dracu', vrei să ne sufocăm? Unde-i cafeaua?

În următoarele clipe apăsă pe cele trei butoane, care îi avertizau pe cei trei șefi de departamente operative, că șeful sosise.

Aceștia nu întârziaseră să sosească val-vârtej. Simțiseră și ei, că „șeful” e turbat.

- Rapoartele! îi soma Harel.

Întrunirea începu... Nici nu-și spusese „shalom”. Era ora 8 dimineața. Jaluzelele erau trase și, din plafon, o lampă fluorescentă îi învelea pe Harel și pe ceilalți trei bărbați, cu fețe chinute de nesomn, cu o lumină bolnavă.

- Profesorul pleacă mâine, 17 aprilie, la Berlin, la «Conferința internațională pentru protecția vegetației», spuse cu un glas neutru Iair.

- Am verificat la Institutul Biologic din Ness Ziona, Profesorul nu a luat de-acolo nici-un dosar și nici o hârtie, adăugă precipitat, Zanbar.

- Până azi n-a știut nimeni că pleacă la Berlin, spuse apăsător Itzhak. Poate că nici el nu știa că trebuie să plece.

Harel tăcu, îngândurat. Așadar, profesorul Markus Klingberg, directorul adjunct al Institutului Biologic de la Ness Ziona, de fapt șeful institutului, se grăbește să plece la Berlin.

- De ce? De ce pleacă?

- Să-l întrebăm, propuse Iair.

Harel se prefăcu că nu aude nuanța de ironie.

- Buuun, spuse șeful, lungind vorba cât se putea. Ce dracu, crezi că o să răspundă?

Iair nu se emoționa:

- Păi, o să ne arate, probabil, o invitație de la șmecherii ăia de la Berlin. Conduce unul din seminariile conferinței.

Moleculele chimice...

- Toate plecările sale în Europa sau America au acoperire. Tipul e un mare om de știință, adăugă Zanbar.

- E un mare om de știință. Asta-i tot, zâmbi sardonice Iair.

Harel simți că-și iese din pepeni:

- Faci iar pe deșteptu', nenorocitul. „Un mare om de știință”, da?

Harel nu așteptă răspunsul, îi puse lui Iair un deget în piept și-i ordonă calm:

- Te duci acasă și-ți faci bagajele. Măine, pleci la Berlin.

- Ai să trimiți de două ori pe zi rapoarte cu ce se ocupă profesorul, ce mănâncă, pe unde umblă, și cu cine se întâlnește.

- Și ca să nu te plictisești, îi ieși cu tine, pe Zanbar și Itzhak.

- Măine mă însor, replică Iair.

- Îmi pare rău!

La 20 septembrie profesorul Markus Klingberg sosea la Berlin, cu cele trei umbre după el.

În dimineața aceleiași zile, pe biroul tovarășului Erich Milke, atotputernicul ministru

însărcinat cu securitatea statului din Germania răsăriteană, se afla un document secret, marcat 378/69. Două pagini cu titlul „Cercetări israeliene în domeniul materialelor de luptă chimice”. Documentul fusese alcătuit de departamentul culegerii de informații despre Israel al serviciilor de informații est-germane „STASI” (acum ele se află în arhivele de la Berlin în dosarul nr. 352).

„Conform unor informații interne demne de încredere, în Israel se lucrează intens în domeniul compușilor organici ai acidului fosforic, se menționa în document. Acești compuși, reprezintă baza fabricării de mijloace moderne pentru protecția vegetației și pentru combaterea dăunătorilor - dar și pentru producerea unei serii de arme chimice și biologice deosebit de periculoase.

în fruntea programului de înarmare cu arme biologice a Israelului se află un profesor cu numele Markus Klingberg (știe și germană).

în aceste cercetări savanții israelieni sunt sprijiniți de specialiști din Germania federală, care au fost invitați de câteva ori în Israel pentru consfătuiri”.

în continuare erau prezentate câteva realizări israeliene în acest domeniu, printre care cea a echipei de la „Mahteșim”, condusă de dr. Pereț Braha. „Mijloacele chimice și biologice de luptă au la bază și cercetările dr. Schroeder, fostul director al Institutului pentru cercetarea protecției vegetației de la fabrica „Bayer”, care a descoperit în cursul celui de-al doilea război mondial, gazul nervilor de tip „Somon” și „Sarin”. Trebuie adăugat că în timpul războiului, „Bayer” a folosit evrei, drept cobai pentru medicamentele sale.”

în document se mai preciza că dr. Schroeder a fost în Israel în 1967 și la sfârșitul lunii februarie 1968, vizitând Institutul Weizman și alte instituții de cercetări care se ocupă de compușii organici de fosfor. După mărturisirea doctorului Schroeder, în Europa nu există în acest domeniu institute de cercetări care se pot compara cu cele israeliene.

Agenții est-germani au mai raportat că în octombrie 1968 a făcut o vizită în Israel și profesorul Klimer, directorul Institutului de substanțe toxice de la Universitatea din Bonn, care era pe atunci și locțiitorul președintelui comisiei de Medicină militară a armatei germane. Atât prof. Klimer, cât și Prof. Schroeder, au fost cândva cercetători la „Bayer”-ul nazist.

După cum se precizează în document, „pentru securitatea sursei, această informație nu poate fi folosită în scopuri publice”.

Tovarășul Erich Milke luă un „Lord” roșu, și încercui cu cerneală cele două cuvinte: „Știe germană”. Vreme de opt zile, cei trei agenți israelieni și-au bombardat șeful cu rapoarte care-l scoteau din țâțâni pe șeful Mossadului: „A mâncat varză cu caltaboși. S-a plimbat o oră prin parc. A asistat la lucrările conferinței. Nu s-a întâlnit cu nimeni”. Cam așa arătau toate rapoartele. După 8 zile, profesorul Markus Klingberg s-a întors la Tel Aviv, cu cele trei umbre după el.

- Asta-i tot? Nimic altceva? N-ați observat nimic secretos? Nimic ciudat? Nici un semn? Isser Harel emitea nervos întrebările una după cealaltă, în vreme ce, cei trei agenți, clătinau neputincioși din cap. Nu, nu observaseră nimic ieșit din comun. Profesorul Klingberg se comportase normal, la fel ca toți ceilalți invitați la Conferința Internațională. Puțin distrat, ca toți savanții.

- în ultima zi și-a uitat ochelarii și nu și-a putut citi raportul, spuse într-o doară,

inocent, Zanbar.

- Și? - îl fulgeră șeful.

- S-a dus să îi ia din camera de la hotel. A lipsit vreo câteva minute.

Harel se uită la agenții săi cu milă. Se ridică, începu să măsoare biroul în lung și în lat și apoi spuse calm:

- Idioților!

Profesorul devenise obsesia comandantului Mossadului.

Își înnebunise adjuncții, îi pusese să-l urmărească pe Klingberg, zi și noapte, și-i căptuşise biroul de la Ness Ziona și casa cu microfoane. Dar profesorul părea curat, „Lacrima Christi”.

Dacă ar fi fost întrebat de ce îl bănuia pe profesor, Harel n-ar fi știut ce să răspundă. Un al șaptelea simț îl avertiza însă că profesorul nu e „cușer” (curat).

Doctorul Markus Klingberg venise în Israel din Uniunea Sovietică în 1948. Își făcuse stagiul militar ca medic, cu grad de ofițer. După ce s-a eliberat din armată a început să lucreze la Institutul Biologic de la Ness Ziona, un orașel din apropierea Tel Avivului. Ascensiunea sa științifică a fost rapidă. Tipul era telentat și tobă de carte. Iar Israelul, înconjurat de atâția dușmani, și amenințat „să fie aruncat în mare”, avea nevoie de arme de intimidare.

Toată întâlnirea dintre David Ben Gurion, șeful noului Stat Israel și tânărul savant a durat exact 3 minute.

David Ben Gurion îl primise în biroul său de lucru. Pe masă se aflau dosare și hârtii pe care prim-ministrul Israelului le răsfoia cu repeziciune și nota pe ele câte ceva. Fără să ridice ochii de pe hârtii, premierul îl îndemnă pe Klingsberg:

- Spune!

Fără să ezite, Klingberg îi expuse planul. Ben Gurion îl asculta cu gura căscată, apoi mormăi:

- O armă biologică?

Dar nu-l lăsa să răspundă și spuse furios:

- Ești farsor sau nebun? Cu cine ai mai vorbit despre asta?

- Cu David Ben Gurion, atât, spuse Klingberg.

- Eu n-am auzit nimic și nici n-ai vorbit cu mine. Nu ți-am aprobat cercetările și nici nu vreau să aud de ele. Și apoi sunt foarte ocupat. Șalom!

A doua zi, Markus Klingberg fu numit directoruladjunct al Institutului. Apoi au apărut zeci de constructori care au ridicat rapid niște construcții despre care nimeni nu știa la ce vor servi. Șeful Mossadului rămăsese de multe ori pe gânduri când venea vorba de Silvia, fiica profesorului Markus Klingberg. Aceasta era foarte activă în mișcarea extremistă de stânga „Matzpen”. Tineri idealiști, cu orientări anarhiste, gata să urce pe baricade și să se sacrifice în bătălia împotriva imperialismului american și a sioniștilor cotropitori. Fiicei profesorului i s-a părut „Matzpen”-ul prea inactiv pentru frisoanele ei revoluționare și a întemeiat o altă grupare troțchistă anti-sionistă.

Ce caută fata savantului Markus Klingberg în această groapă de psihopați ultracomuniști? se întreba șeful Mossadului.

Fotografiile făcute la nunta Silviei Klingberg cu Uri Adiv, șeful „Matzpen”-ului la-u

înfuriat pe Isser Harel. Nunta a fost oficiată în sala de mese a închisorii unde Uri Adiv își ispășea o condamnare de 20 de ani pentru spionaj în favoarea Siriei. Naș era chiar tatăl fetei, marele savant Markus Klingberg^{er} g. „E totuși nunta unicei lui fiice”, îi lua unii apărarea.

Ani în șir l-a urmărit Harel pe profesor, dar nu a reușit ^{s*}-l prindă cu mâta în sac. Avea certitudinea că Klingberg e spion KGB, dar reușitele savantului erau atât de impresionante încât responsabilii militari i-au impus șefului Mossadului s-o lase mai moale cu bănuielile și să nu se atingă de „genialul savant”.

Chiar și după ce n-a mai fost șeful Mossadului, Isser Harel nu a renunțat să țină trează printre oamenii serviciului bănuielile cu privire la Klingberg.

El reușise să le transmită și succesorilor săi obsesia.

Klingberg continua să fie ținut sub observație.

Pe la mijlocul lui septembrie 1983, Iair năvăli, fără să bată la ușă, în biroul lui Hofi, noul șefia Mossadului.

- Unde te afli, nenorocitul?! - strigă Hofi.

Iair nu ținu seama de izbucnirea noului său șef și strigă, la rândul său:

- Cred că-l avem! Punem mâna pe el!

- Pe cine? întrebă Hofi, uitându-se cu dispreț la adjunctul său.

- Pe Klingberg!

- Stai jos și povestește tot.

- Uite șefule, ce cred eu...

- Nu mă interesează ce crezi tu, vreau să aud faptele, Iair se așeză mai bine în fotoliu și-și aprinse o țigară.

Acum avea să-l fiarbă măcar pentru câteva clipe pe șef. Hofi începu să bată nervos cu tocul în masă.

- Buuuun! - lungi cât putu cuvântul Iair, imitându-și fostul șef. Klingberg își face din nou bagaje.

- Ei și! - Pleacă la Viena.

- Ei și? - La un congres internațional.

- Ei și? - continuă să întrebe imperturbabil Hofi.

- Deunăzi a primit un telefon. - Ei și?

- A fost anunțat că va fi președintele Congresului. - Ei și?

- Și că i s-a rezervat la hotel un apartament la etajul 11.

- Ei și? - Am telefonat la hotel.

- Ei și? - Hotelul are doar 4 etaje și Klingbberg nu va locui la hotel. Ci la Casa de oaspeți a Academiei.

Hofi sări în sus, se repezi la Iair care speriat dădu să fugă, dar șeful îl prinse cu brațele lui lungi și-l strânse la piept.

- Mă, să-mi trăiești, iepurașule. îți dau un milion de morcovi.

Agitat, apăsă pe butoane și-și chemă adjunctii.

- Plecăm cu toții, la Viena.

- Măine e Yom Kipur, postul cel sfânt. [!]

- O să postim în altă zi!, gesticula agitat Hofi.

- Profesorul Markus Klingberg n-a mai apucat să fie

președintele Congresului. El a dispărut subit. Pe culoarele Congresului circulau tot felul de povești mirobolante despre un savant israelian, îndrăgostit lulea, care a fugit cu o chimistă rusoaică la Moscova.

Dar Klingberg nu fugise nicăieri. Doi bărbați, puțin arși de soare, au bătut la ușă pentru a-i transmite profesorului o scrisoare. Când le-a dat drumul să intre, Klingberg a înțeles imediat:

- Vă rog, fără violență, a spus.

I s-a făcut o injecție. Peste câteva ore cursa obișnuită El Al, pe traseul Viena-Tel Aviv, transporta în cala avionului o ladă diplomatică.

Toate acestea se întâmplau în 1983. Trei ani nu s-a știut nimic de profesorul Markus Klingberg.

Soția și fiica profesorului primeau de la Poliție și de la alte instituții un invariabil răspuns: „Continuăm să cercetăm.

Aveți răbdare".

Prima informație despre un savant care zace fără judecată într-o celulă izolată în închisoarea „Şikma" din Aşkelon, în sudul țării, a apărut într-un ziar de mare tiraj din Londra.

Cazul nu a mai putut fi ascuns. Profesorul Markus Klingberg a fost adus în fața judecății și condamnat la 20 de ani închisoare. Condamnatul mărturisește că timp de 16 ani a lucrat pentru serviciile secrete ale KGB.

Iser Harel, omul care nu zâmbea niciodată, în acea zi a jubilat. El îl bănuise tot timpul pe profesor. Nu se înșelase!

Post scriptum.

22 august 1996.

Pe banca acuzaților din sala nr. 3 a Tribunalului Suprem din Ierusalim se afla un om în vârstă, bolnav. Ședea aplecat în față ca să poată asculta ce spune avocatul său, Avigdor Feldman. Măinile îi tremurau fără încetare; n-a reușit să-și deschidă singur sticla cu apă minerală și l-a rugat pe unul din gardienii de lângă el. Era clar că nici nu vede bine. Era pușcăriașul Markus Klingberg care de 10 ani zăcea în închisoarea „s>ikrna" de la Aşkelom, sub supraveghere medicală permanentă. Comisia de eliberări a Serviciului penitenciarelor a respins de nenumărate ori cererile sale de a fi eliberat pe motive de sănătate.

Atât Mossadul (serviciile secrete care activează în exteriorul țării), cât și Şabakul (serviciile secrete pentru interior), s-au opus eliberării lui Klingberg.

Prof. Klingberg a făcut apel la Tribunalul Suprem.

Dezbaterea urma să se țină cu ușile închise, așa cum s-a făcut și până acum în cazul Klingberg, dar președintele Tribunalului Suprem, judecătorul Aharon Barak, a hotărât să permită presei să asiste la o parte din dezbateri.

Avocatul profesorului a declarat că nu există nici o divergență între el și procuratură în ceea ce privește starea sănătății clientului său, care suferă de o serie de boli. Din raportul alcătuit de medicul Serviciului penitenciarelor, reiese că prof. Klingberg se află într-o situație critică și orice incident medical îi poate provoca moartea. El a cerut să nu fie lăsat să moară în închisoare, ci în ambianța călduroasă a familiei sale.

Teama zilnică în fața pericolului morții îi agravează situația.

Avigdor Feldman a fost de acord că prof. Klingberg deține informații care pot periclita securitatea statului, dar clientul său nu intenționează să facă nimic rău. El a povestit pentru a ilustra caracterul clientului său - că profesorul a interzis ani de zile răposatei sale soții și fiicei sale, care locuiește în străinătate, să-i dezvăluie identitatea și faptul că a fost arestat.

Trebuie ținut seama și de faptul că Uniunea Sovietică, pentru care a spionat prof. Klingberg, nu mai există și că în cei 13 ani care au trecut de la prinderea sa s-au schimbat multe lucruri: comunismul s-a spulberat și Klingberg a declarat că nu mai crede în el.

Reprezentantul statului în această dezbatere, av. Rahel Soher, a susținut, pe baza unei expertize întocmite de prof.

Rahmilevici, nu numai că nu s-a înregistrat o înrăutățire a situației lui Klingberg în ultimul an, dar în anumite puncte de vedere starea sa s-a îmbunătățit. Ea a subliniat că el este în permanență sub supraveghere medicală, și dacă ar fi fost vorba de un tratament pe care-l putea primi numai în afara închisorii, ea ar fi fost prima care să ceară acest lucru. Fără îndoială - a adăugat av. Soher -, moartea soției sale și faptul că are muștrări de conștiință au contribuit la înrăutățirea stării sănătății prof. Klingberg, mai ales pe plan sufletească.

Judecătorul Barak, președintele Tribunalului Suprem a anunțat că tribunalul va cerceta materialul secret care i-a fost pus la dispoziție și abia după aceea va lua o hotărâre. A cercetat, dar n-a luat nici o hotărâre.

De-a lungul anilor, fosta Uniune Sovietică a încercat, de multe ori, să-l recapete pe Markus Klingberg. S-a vorbit chiar despre o tranzacție dintre Germania răsăriteană și Israel, conform căreia, Germania urma să insiste ca Siria să-l elibereze pe Ron Arad, în schimbul eliberării prof. Klingberg. Serviciile secrete est-germane (STASI) nu numai că au fost implicate, dar au și inițiat această tranzacție.

În documentul 347/88 din 14 iunie 1988 din Arhiva „STASI”, se relatează că, în primăvara aceluiași an s-au întâlnit la Paris, avocatul est-german Wolfgang Vogel, avocatul israelian Amnon Zichroni și un jurist francez. Din document reieșea că Israelul era dispus să-l amnistieze pe prof. Klingberg, dacă Uniunea Sovietică, va face presiuni asupra Siriei și Iranului, pentru eliberarea israelianului Ron Arad, un aviator doborât în sudul Libanului. Dar schimbul de prizonieri nu s-a realizat și spionul-savant a rămas în continuare după gratii.

La începutul lunii octombrie 1998, era o zi insuportabil de călduroasă, de parcă pământul luase foc. Poarta grea a închisorii s-a deschis, și un bătrân, sprijinit într-un baston, o umbră tremurândă, s-a oprit în prag, speriat de soarele strălucitor și de căldura sufocantă.

Era Markus Klingberg. În sfârșit, după 15 ani de închisoare, justiția israeliană se milostivise de dânsul. Fusese eliberat, dar nu avea voie să iasă din casă și nici să se întâlnească cu străini. Doi „frați” trimiși de la „spital” se vor afla în preajma sa tot timpul; ziua și noaptea. Că, deh, omul e bătrân și aproape neputincios.

Câteva zile mai târziu, furios, Klingberg îi va concedia.

Nu are bani cu ce să le plătească. Procuratura a reacționat, cerând rearestarea lui

Klingberg.

Ce oare mai ascundea, mintea genială a savantului, că Mossadului îi era frică să-i redea deplina libertate?

Capitolul 9

O UMBRA ASUPRA EROULUI NEHEMIA

În noiembrie 1957, la înmormântarea lui Nehemia Argov, Israelul a plâns și a ținut doliu. I se spunea "Nehemia care poate totul" și era omul de încredere, "mâna dreaptă", secretarul militar, consilierul intim, garda personală și prietenul cel mai apropiat al lui David Ben Gurion, prim-ministrul țării.

Ca să ajungi în acele vremuri la Ben Gurion, mai întâi trebuia să faci "anticameră" la Nehemia. El se voia scutul viu al conducătorului țării. De altfel, spusese adesea că dacă dușmanii vor atenta la viața lui Ben Gurion, gloanțele îl vor lovi mai întâi pe Nehemia.

La 29 octombrie 1957, un fanatic evreu a aruncat o grenadă în Knesset, spre masa miniștrilor. Rănit, David Ben Gurion a fost internat la spitalul "Hadassa", din Ierusalim.

Nehemia nu-și putea ierta că n-a fost în preajma lui Ben Gurion, în momentul atentatului. Cine i-a furnizat atentatorului grenade "Tahal"? Și cum de-a primit criminalul un loc în imediata apropiere a lui Ben Gurion? Nehemia a jurat să descopere cine se ascundea în spatele atentatorului.

În acea sâmbătă ploioasă de noiembrie, Nehemia, cu gândurile aiurea, conducea cu viteză mașina spre Ierusalim. El nu l-a observat pe David Kadoș, un sportiv care mergea pe bicicletă, în sens contrar, spre Tel Aviv. Mașina îl lovește pe biciclist, iar Nehemia se ocupă personal de internarea lui Kadoș în spital.

Târziu, noaptea, Nehemia se întoarce acasă, scrie o scrisoare lungă, de adio, pe șase pagini, lui David Ben Gurion, dispune ca toți banii pe care-i avea la Bank Hapoalim să-i fie dați ciclistului rănit, și apoi își trage un glonte în tâmplă.

Aceasta a fost versiunea oficială a sinuciderii lui Nehemia Argov.

A doua zi dimineată, cel mai mare poet al țării, Natan Alterman, publica poemul "Moartea lui Nehemia":

... „Nehemia, poate că moartea ta e-o ghicitoare
Pentru că în noaptea aceea, misterioasă din plin,
Ai măsurat lucruri care nu au măsură
Definitiv, în mod extremist.
Și fără să știm"...

Era pentru prima oară când se vorbea că ceva misterios provocase de fapt moartea eroului. Toată țara știa, numai lui David Ben Gurion i s-a ascuns vestea tragicei sinucideri a prietenului său.

Abia câteva zile mai târziu, a aflat și Ben Gurion. În jurul patului de spital, s-au

adunat Moshe Dayan, Pola Ben Gurion, Ițhak Navon, Shimon Peres și Tedy Kolek și i-au dat să citească scrisoarea de adio a lui Nehemia. Ben Gurion i-a rugat să-l lase singur. Când s-au întors, l-au găsit pe Ben Gurion plângând, în jurnalul său, David Ben Gurion avea să scrie: "Am fost întristat de moarte că nu voi putea să-i spun lui Nehemia tot ce am purtat în suflet pentru prietenia lui. Oare numai pentru că l-a rănit pe Kadoș a făcut Nehemia ce a făcut, sau au fost și alte cauze?... Oare n-a existat ceva ce nu știm, care a presat asupra lui? De ce e imposibil să fie mort și totuși să pot discuta cu el?"

Nehemia era mort, dar exista scrisoarea lui. Din motive obscure, scrisoarea n-a fost dată atunci publicității. Așa au început să circule, paralel cu versiunea oficială a sinuciderii, zvonuri și aluzii șoptite cu jumătate de gură. La înmormântare, șase colonei au purtat pe umerii lor sicriul lui Nehemia. Șeful Statului Major, Moshe Dayan, cu lacrimi în ochi, a vorbit despre Nehemia care „a ars în focul luptei”, iar David Ben Gurion a emoționat Knessetul, care l-a văzut pentru prima oară Pe intransigentul conducător, plângând.

Era greu de crezut că un om de oțel, ca Nehemia, să se fi sinucis pentru că a rănit un biciclist. Mult mai târziu, biciclistul ^a relatat că se afla internat în spital, când a început să priWească scrisori anonime și anumite vizite care l-au încufoștiințat că Nehemia Argov nu s-a sinucis din cauza lui.

Ulterior, au început să circule și alte versiuni privind sinuciderea lui Nehemia. Era vorba în aceste versiuni despre pierderea de către Nehemia a unor documente de primă importanță pentru securitatea Israelului, și chiar despre înstrăinarea unor documente secrete.

Din asemenea versiuni ar fi putut lipsi femeia?

"Cherchez la femme!" - spune dictonul francez, și cineva a găsit o spioană turcă, de care s-ar fi îndrăgostit Nehemia.

Iser Harel, fostul șef al serviciilor secrete israeliene declară că asemenea ipoteze nu pot fi luate în considerație. Dar tot el relatează un fapt straniu. David Ben Gurion a evitat, până spre sfârșitul vieții, să afle adevărul despre moartea prietenului său Nehemia.

Cu puțină vreme înainte de a muri, Ben Gurion s-a văzut de mai multe ori cu Iser Harel, care nu mai era șeful Mossadului. Și, de fiecare dată, Ben Gurion îl presa pe Harel să-i relateze adevărul despre Nehemia.

Harel a fost în bune relații cu Nehemia. Harel și Nehemia au fost cei care l-au avertizat, în numele Mossadului, pe colonelul Israel Beer că există bănuieli împotriva sa și i-au cerut să evite să se întâlnească cu anumiți diplomați străini.

Când Beer a fost arestat și condamnat, ca spion, în anul 1961, unii și-au amintit de strania sinucidere a lui Nehemia Argov.

Iser Harel i-a spus lui David Ben Gurion că Nehemia n-a fost un om tare, cum se credea, dimpotrivă că a fost un om slab, lovit mereu de crize sufletești. David Ben Gurion l-a privit gânditor pe fostul șef al Mossadului, a plecat capul în jos și n-a mai întrebat nimic.

Shraga Netzer, cândva un personaj important în ierarhia politică a țării și prieten cu Ben Gurion, povestește că de Paște, în anul 1973, l-a vizitat pe "bătrân" la Sde Boker. Ben Gurion, care era aproape pe cealaltă lume, i-a șoptit: "Shraga, de ce s-a sinucis Nehemia?"

Ce teribilă a fost preocuparea omului care agoniza, ce nemaipomenită forță a avut

acea minte întunecată deja de moarte, în încercarea supraomenească, ca tocmai atunci, înainte de a muri, să afle ceea ce s-a ferit să cunoască pe vremea când era puternicul conducător al țării.

Capitolul 10

UN EVREU ÎL ASASINEAZĂ PE CONTELE SUEDEZ FOLKE BERNADOTTE

Povestea începe cu zeci de ani în urmă.

Toamna anului 1948; încă nu era pace, dar nici război.

Se mai trăgeau rafale, mai mureau oameni dar, armistițiul dintre Israel și statele arabe, de bine de rău, funcționa. Liniștea asta relativă putea fi considerată ca un succes al tactului diplomatic și inteligenței contelui Folke Bernadotte, trimisul ONU în Orientul Mijlociu, ca negociator al păcii.

La 25 mai 1948, când a sosit la Ierusalim, Conte Bernadotte împlinise 53 de ani. El era fiul fratelui lui Gustav al V-lea, regele Suediei, avea funcția de președinte al Crucii Roșii Suedeze și se bucura de încrederea comunității internaționale.

Evreii n-au avut însă încredere în el. Guvernul provizoriu al Israelului a respins categoric planul de pace al contelui Bernadotte, iar șeful guvernului, David Ben Gurion, a notat în jurnalul său, la 29 iunie 1948: "Cine îl bănuiește pe Bernadotte, că ar fi spionul ministrului de externe englez Bevin, nu-l bănuiește de pomană".

Ca să înțelegem astăzi de ce în urmă cu 60 de ani evreii n-au avut încredere în contele Bernadotte, ar trebui să dăm câteva pagini din cartea istoriei, înapoi. La 29 noiembrie 1947, Adunarea Generală a ONU a hotărât împărțirea Palestinei în două state independente, israelian și arab, Ierusalimul urmând să fie o regiune internaționalizată. Evreii au primit hotărârea ONU, arabii au refuzat-o.

La 14 mai 1948, Adunarea Generală a ONU, a hotărât să-J trimită pe contele suedez Folke Bernadotte în Orientul Mijlociu, ca să aplaneze conflictul evreo-arab. Conte n-a sosit la Ierusalim ca un simplu intermediar; el a adus cu sine un plan de pace, destul de absurd, irațional.

Planul de pace al lui Bernadotte se baza pe ideea împărțirii Palestinei, dar alături de Israel n-ar fi existat un stat palestinian. Jumătatea arabă a Palestinei ar fi fost alipită la regatul Iordaniei.

Asta le-a plăcut evreilor.

Bernadotte propunea ca Ierusalimul - cu autonomia locurilor religioase - să fie alipit Iordaniei.

Asta nu le-a plăcut evreilor.

Planul contelui Bernadotte prevedea tăierea Neghevului pe linia Așkelon - Beit Govrin și alipirea acestei regiuni la Iordania.

Nici asta nu le-a plăcut evreilor.

Contele Bernadotte mai propunea ca Haifa și aeroportul Lod, deși incluse în statul Israel, să aibă statut de "orașe libere", la care să aibă acces și iordanienii, în plus, imigrarea evreilor era supusă controlului ONU, în așa fel, încât numai unui număr limitat de evrei de vârsta recrutării în armată să li se permită intrarea în țară. Asta i-a înfuriat rău de tot pe evrei.

Propunerile contelui puteau fi complet respinse, mai cu seamă că se proclamase deja independența Statului Israel. Dar șefii organizației teroriste evreiești "Lehi" s-au gândit că-i mai simplu să-l asasineze pe trimisul ONU.

Un suedez mort nu mai putea să propună niciodată nimic, unor evrei vii.

Profesorul dr. Israel Eldad susține astăzi că el a fost acela care a propus suprimarea contelui și că Itzhak Shamir și Yelin-Mor au fost de acord.

Nimeni mai bine decât profesorul Eldad nu poate să știe, "de ce" și "cum" a fost asasinat Folke Bernadotte. La 17 septembrie, când s-au împlinit 40 de ani de la asasinarea contelui, profesorul Eldad și încă câțiva dintre oamenii lui "Lehi", implicați direct în atentat, au rupt "conspirația tăcerii":

- "N-are importanță cine a apăsat pe trăgaci, spune Eldad, ci cine a hotărât să dea ordinul". Așa s-a aflat și cine "a dat ordinul" și cine "a tras".

Trei oameni au stat în fruntea lui "Lehi": Itzhak Shamir, fostul prim-ministru al Israelului, "executantul", Nathan YelinMor, "creierul politic" și Israel Eldad - "ideologul".

După ce contele Bernadotte a fost asasinat, povestește profesorul Eldad, s-a hotărât drept diversiune, ca nu "Lehi" să-și asume crima, ci o organizație inexistentă: "Frontul țării!"

Bizar în această poveste, relatează Eldad, este faptul că la câteva luni după asasinarea lui Bernadotte, când am stat cu Nathan Yelin-Mor la o cafenea, Nathan m-a întrebat: "Eldad, când am hotărât noi să-l ucidem pe suedez? Niciodată n-am hotărât așa ceva". L-am privit și i-am spus: "Nathan, suntem între patru ochi! Tu îmi spui că n-am hotărât să-l ucidem?" El a continuat pe aceeași linie și mi-a spus: "Niciodată n-am hotărât să-l omorâm". Nici până astăzi nu înțeleg ce l-a apucat.

Atitudinea lui Yelin-Mor a rămas pentru mine o enigmă. Doar ședința conspirativă în care s-a hotărât uciderea lui Bernadotte a avut loc în casa lui Nathan Yelin-Mor, din Tel Aviv.

Asta a fost în iunie 1948 și la ședință au participat, în afară de Yelin-Mor, Itzhak Shamir și Eldad și Ioshua Zetler, comandantul "Lehi" din Ierusalim.

Nathan s-a opus ca "Lehi" să-și asume oficial atentatul.

El a fost acela care a propus să publicăm un manifest în numele organizației fictive "Frontul țării" și chiar cu mâna lui a conceput acest anunț.

Înmărmurit, m-am ridicat de la masă și, fără să-i spun "Shalom", am părăsit cafeneaua. Din clipa aceea, am întrerupt prietenia cu Nathan Yelin-Mor și nu ne-am mai salutat niciodată.

30 de ani mai târziu, când a murit Yelin-Mor, mulți s-au mirat că nu l-am "onorat" la înmormântare. "Pentru mine - am spus atunci - Nathan Yelin-Mor a murit în urmă cu trei decenii.

Astăzi, îl băgăm în groapă"...

Profesorul dr. Israel Eldad susține că el a "propus", iar conducerea "Lehi" a fost de acord cu lichidarea lui Bernadotte.

Filozofia și politica organizației "Lehi" impuneau suprimarea contelui. De aceea e mândru că propunerea sa a fost primită cu entuziasm" de întreaga conducere "Lehi".

loshua Zetler, ultimul comandant al lui "Lehi" din ierusalim, susține însă că el a fost acela care a propus "triumviratului Shamir - Yelin-Mor - Eldad", uciderea lui rolke Bernadotte. Planul acțiunii a fost definitivat în noaptea ^{de} 6 septembrie 1948, în casa lui Yelin-Mor din Haifa.

#Zetler nu-și amintește că Itzhak Shamir, care avea numele conspirativ de "Michael", să fi participat la acea întâlnire.

Profesorul Eldad se miră că Zetler "nu-și amintește". O asemenea acțiune periculoasă, cu uriașe implicații interne și internaționale, nu ar fi putut avea loc fără aprobarea și participarea lui Itzhak Shamir.

Ca de obicei, Shamir nu dezmente, dar nici nu recunoaște...

Propriu-zis, echipa care trebuia să-l ucidă pe Bernadotte a fost formată din 5 oameni: loshua Zetler, loshua Cohen (care a fost paznicul personal al lui David Ben Gurion), Meshulăm Makover ("loav"), "Gingi" (care refuză să-și declare adevărata identitate) și Itzhak Ben Moshe (Bețaleli).

Problema cea mai grea, aceea de a afla itinerariul lui Bernadotte, a fost rezolvată de Gaby Badian, șeful serviciului de informații al organizației "Lehi" și de ziaristul Stanley Goldfoot, din Africa de Sud. Stanley a aflat în dimineața zilei de vineri 17 septembrie 1949 că avionul lui Bernadotte sosise din Damasc și că aterizase lângă Ierusalim. Contele urma să se întâlnească în aceeași după-amiază cu dr. Dov Iosef, guvernatorul militar al Ierusalimului. O caravană formată din 3 mașini urma să iasă prin poarta Mandelbaum și să treacă prin cartierul Katamon.

"Echipa morții", îmbrăcată în haine militare ale Țahalului, a pregătit ambuscada pe strada Palmah, în fața casei cu nr. 18. Ofițerul Moshe Hilman îl însoțea din partea Țahalului pe Bernadotte. Contele l-a rugat pe ofițerul israelian să nu urce în mașină cu revolverul pe care-l purta la cingătoare.

"Deasupra mașinilor noastre flutură steagul ONU și steagul Crucii Roșii, a spus Bernadotte. Steagurile acestea ne apără".

Colonelul francez Sarreau, comandant al forțelor ONU, l-a rugat pe Hilman să-l lase să stea alături de Bernadotte, ca să poată vorbi cu el pe drum. Povestește Hilman: "Niciunui dintre noi, nu i-a trecut prin minte în acea clipă, că noi nu schimbăm locurile, ci și destinele. Pe la orele 5 am zărit Jeep-ul militar care urca drumul și imediat am fost atacați". "Bețaleli" și "Gingi" au scotocit prin mașină, loshua Cohen a alergat spre ultima, în care se afla Folke Bernadotte. Imediat a tras o rafală,

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 101

(jar gloanțele l-au lovit pe ofițerul francez. loshua și-a corectat tirul și a doua rafală, lungă, de gloanțe, l-a ciuruit pe trimisul ONU. Ofițerul Hilman, care se afla în prima mașină, a început să strige. Makover ("loav"), care rămăsese să păzească Jeep-ul le-a

ordonat lui "Bețaleli" și lui "Gingi" să tragă asupra mașinii în care se afla ofițerul nostru. Aceștia au tras în cauciucuri, Ioshua a crezut că s-a deschis foc din prima mașină asupra sa și a încercat, în timp ce alerga spre Jeep, să schimbe încărcătorul puștii automate, ca să-l lichideze pe Hilman. Încărcătorul i-a căzut însă din mână, iar Hilman a rămas în viață.

Atentatorii au bănuit că Moshe Hilman i-a recunoscut, în aceeași noapte, cineva a strecurat sub ușa căpitanului Hilman o scrisoare de avertisment: "Hilman, fii atent ce vorbești!" Hilman i-a arătat scrisoarea șefului său, generalul Moshe Dayan. Acesta l-a întrebat dacă vrea să fie trimis în străinătate. Hilman a refuzat. Atunci, Dayan a decis: "Nu da nici o atenție amenințării!" Și, a adăugat: "N-ai văzut nimic, n-ai auzit nimic". Adevărul e că l-am recunoscut pe Makover povestește Hilman - dar nefiind sută la sută sigur, am hotărât să tac și să nu raportez nimănui bănuielile mele. Mult mai târziu, m-am întâlnit cu Makover și i-am spus: "Te cunosc de undeva. Nu ne-am întâlnit pe strada Palmah?" "Ai dreptate", mi-a răspuns Makover și mi-a povestit că i-a trimis o scrisoare de amenințare ca să tacă. "Ai văzut? Am tăcut!" - i-am spus.

Moshe Hilman este însă absolut convins că "echipa morții" a vrut să-l lichideze și pe el, ca să nu rămână nici un martor al atentatului. Ioshua Zetler, Makover și Stanley resping însă această acuzație. Ei susțin că nu știau că un ofițer Tahal îl va însoți pe Bernadotte.

Asasinarea lui Folke Bernadotte s-a întors ca un bumerang împotriva organizațiilor "Lehi" și "Etzel", care au fost desființate. Mulți dintre luptători, și mai ales cei implicați direct în atentatul împotriva lui Bernadotte, au intrat în clandestinitate. Unii au fost arestați. S-a deschis un proces, care l-a condamnat însă pe nimeni. Mai târziu, aproape toți cei implicați în atentat, au primit funcții înalte în Mossad, în administrația statului, iar Itzhak Shamir a devenit chiar primministru al Israelului.

Nathan Yelin-Mor, unul din cei trei șefi ai triumviratului i", a fost prins, arestat și adus în fața justiției. Ales însă în

primul Knesset al țării, avea imunitate parlamentară, așa că procesul s-a "stins" de la sine. David Ben-Gurion, primministru al Israelului avea tot interesul ca atentatul să fie cât mai repede dat uitării.

Numai în Suedia, Palatul Regal din Stockholm a înălțat un steag îndoliat. Soția și copiii lui Bernadotte au plâns, au ținut doliu, dar și pentru ei viața a mers înainte.

Dar n-au uitat. Dr. F. Bernadotte, fiul cel mare al contelui, avea 17 ani când tatăl său a fost asasinat. N-a fost surprins să afle, după atâția ani, că "Lehi" i-a asasinat tatăl.

"Asta am știut-o demult, a declarat fiul lui Bernadotte.

Asasinarea tatălui meu a fost o acțiune teroristă. Asasinii au reușit să se ascundă 50 de ani și datorită faptului că guvernul Israelului n-a făcut eforturi deosebite ca să-i prindă. Asasinarea tatălui meu a îngreunat instaurarea păcii în Orientul Mijlociu".

Acum, când se cunosc faptașii, l-ar satisface redeschiderea procesului? Nu, dr. Bernadotte nu vede nici o utilitate într-un asemenea proces. El personal, ca și întreaga

familie, s-ar fi așteptat ca guvernul israelian să le trimită o "explicație", floarea unei condoleanțe.

Casa regală suedeză și guvernul suedez și-au manifestat mai drastic supărarea. Ministrul de Externe al Suediei l-a chemat la palat pe ambasadorul Israelului la Stockholm și l-a înștiințat că opinia publică suedeză este indignată.

Aluzia a fost înțeleasă la Ierusalim. Președintele Israelului din acea vreme, Haim Herzog, le-a trimis suedezilor un elogiu în amintirea contelui Folke Bernadotte, care și-a dăruit viața idealurilor Păcii.

"Și-a dăruit viața?" Mai exact, i s-a luat viața.

Diferența de sens e importantă, pentru că vorba scriitorului, o viață poate să nu valoreze nimic, dar nimic nu valorează cât o viață.

•OI

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 10și

Capitolul 11

SCRIITORUL NAIV PIERDUT ÎN LUMEA SPIONAJULUI

O "Simca - sport" roșie, cu doi călători, care fusese închiriată la agenția Herz, a poposit la punctul de graniță dintre Franța și Spania. Era ora șase seara, 3 iulie 1961. La bord se aflau șoferul, un francez pe nume Jacques Fancon, și alături de el, ziaristul israelian Zwi Eldovi. Au trecut granița franceză fără nici o problemă. După ce au depășit și punctul de graniță din partea spaniolă, s-au îndreptat spre coloana de mașini care aștepta controlul vamal.

în timpul așteptării care a durat aproximativ o oră, au observat că celor doi gardieni de la postul vamal li s-au alăturat încă patru polițiști, înainte de a apuca să înțeleagă ce se întâmplă, mașina a fost înconjurată de poliția spaniolă de graniță.

Grănicerii și-au îndreptat țevice puștilor automate spre ei, le-a ordonat să coboare, să ridice brațele în sus și să-i urmeze la postul de poliție. Acolo, în timp ce un ofițer le controla actele, a intrat în încăpere un al doilea care i-a anunțat: "Sunteți arestați. Am găsit arme în mașina voastră".

Ofițerul a pus pe masă prada găsită în mașină: șase revolve, muniție, șase perechi de cătușe, lista cu numele Participanților la acțiune și numele lor de cod, ca și planul amănunțit al unei vile luxoase în care trăia criminalul nazist de război, Leon Degrelle, în orașelul Constantina, lângă Sevilla.

°upă 2ece zjje a fost ajustat, pe un peron de gară în Barcelona, sc̄nitorul israelian Igal Mossinson, autorul celebrului ciclu de r̄o mane de aventuri pentru copii "Hasamba", în timp ce încerca s̄j"; fagă în Franța. Astfel a luat sfârșit o acțiune aventuroasă în !!, "Hasamba" care primise numele de cod "Prăjitură cu ere-

TESU SOLOMOVICI

20 de agenți ai Mossadului erau implicați în acțiunea care urmărea răpirea criminalului nazist belgian Leon Degrelle.

din ascunzătoarea lui. Complotiștii plănuiseră ca după răpire să-l ancheteze pentru a afla unde se ascundea Martin Bormann, adjunctul lui Hitler, ale cărui urme se pierduseră în Berlinul distrus, în ultimele zile ale celui de-al doilea război mondial.

După zvonurile care circulau, Bormann se ascundea în America de Sud. Eldovi bănuia că Degrelle menținuse legătura cu el. Mossadul plănuia ca la încheierea anchetei să-l predea pe Degrelle autorităților belgiene, care îl condamnaseră la moarte în contumacie, la sfârșitul războiului, în urma intervenției lui David Ben Gurion, spaniolii l-au eliberat în mod surprinzător pe Mossinson, după o scurtă anchetă. Fancon și Eldovi au fost judecați și condamnați la ani îndelungați de detențiune, ispășiți în închisorile spaniole. Nimeni nu știa cine i-a "turnat" la spanioli, făcând să eșueze acțiunea. •

Eldovi și complicitățile săi franceze l-au bănuț pe Mossinson, mai ales din cauza eliberării lui rapide și surprinzătoare.

Mossinson, pe de altă parte, îl acuza pe Eldovi, numindu-l "flec̄arul". Abia după câteva decenii, s-a aflat adevărul: Michel Barkai, care pe vremea aceea se numea Michel Berquet, un pensionar în vârstă de 63 de ani, care trăia atunci la Bruxelles și acum la Neve Ativ, pe podișul Golan, a fost cel care a descoperit complotul privitor la răpirea lui Degrelle. De la el, știrea a parvenit unor factori care le-au transmis-o spaniolilor, ducând la arestarea celor implicați.

Mossinson n-a aflat până la moartea sa, în urmă cu câțiva ani, cine l-a trădat. Nu de mult însă, a avut loc o întrevedere între dr. Michel Barkai și Hana Mossinson, văduva scriitorului. Hana, cea de-a patra soție a lui Mossinson, alături de care a trăit 30 de ani, n-a vrut decât să știe adevărul, iar Barkai a recunoscut, într-o ebraică cu un puternic accent francez, că el a fost acela care a făcut să eșueze întreaga acțiune. Barkai a simțit nevoia să se elibereze de secretul care l-a apăs̄at 37 de ani. "Dintotdeauna m-am temut că dac̄a voi dezvălui acest secret, Eldovi îmi va trage un glonte în cap", a spus. Dar a simțit de asemeni nevoia să-și ceară iertare față de Hana. "Regret din suflet cele întâmpl̄ate. Când am aflat că în urma denunțului a fost arestat și scriitorul cu poveștile căruia au crescut copiii mei pe când ne aflam în Israel, a trebuit să mă

așez pe scaun, de emoție. N-am știut atunci că era și el implicat în această afacere", i-a spus. Zidul dintre cei doi s-a prăbușit rapid. Hana, profesoară de arte, s-a interesat îndeaproape de colecția de lucrări artistice adunată de Barkai din toate colțurile lumii. Iar Barkai, la rândul lui, i-a spus: "Copiii mei mai mari au crescut cu minunatele povești din «Hasamba», scrise de Igal. Deși nu sunt născut în țară, personalitatea lui mă impresiona întotdeauna când îl vedeam la televizor. Vreau să înțeleg: cum a putut un om ca el să se lase atras într-o asemenea aventură?" Iar Hana i-a explicat că Igal Mossinson a fost un om copilăros, naiv, care a crezut fără rezerve în oameni și că, fiind educat în rândurile Palmahului, a crezut din tot sufletul că țara lui îi încredințează o misiune importantă și are obligația morală să o îndeplinească.

Barkai fusese atras în activitatea de spionaj încă din tinerețe, în timpul celui de-al doilea război mondial era ascuns, împreună cu mama lui, Helene, în sudul Franței. Mama, agentă a mișcării franceze de rezistență, străbătea Franța de-a lungul și de-a latul, înarmată cu o colecție întreagă de documente false.

Tatăl izbutise să fugă în Anglia, încă de la începutul războiului și lupta ca agent de informații în aviația militară britanică.

După război, Michel și-a terminat studiile liceale la Paris și a fost admis la facultatea de medicină din Bruxelles.

"Medicina nu m-a satisfăcut, nu mă interesa cu deosebire. Sunt un aventurier", a recunoscut el. Și în 1960 a început să adune informații privitoare la neonaziști, pentru a-și satisface această nevoie de aventură. A venit în țară ca voluntar în timpul Războiului de Șase zile și a îngrijit răniții care sufereau de arsuri, la spitalul Tel Hașomer. Apoi a decis să rămână aici.

Barkai și-a amintit cu ocazia acelei întrevederi, cum a început toată povestea cu Mossinson:

"În 1961 am intrat într-o cafenea dintr-o piață centrală din Bruxelles, unde am observat un israelian bâlbâindu-se greu în franceză, incapabil să-i ceară chelnerului o băutură, așa cum ^o dorea. Nu vorbeam pe atunci ebraica și l-am abordat în ^{en}gleză. Era Zwi Eldovi, care sosise la Bruxelles în ziua aceea, "în vorbă în vorbă, a început să-mi povestească ce anume l-a adus în Belgia: «Sunt ziarist israelian, am venit de la New York ^{s^} scriu un reportaj despre criminalii de război naziști și despre ^oșanizația neonaziștilor în Europa. Caut pe cineva să mă

106 TEȘU SOLOMOVig

ajute», a spus. L-am întrebat de cine anume se interesează și mi-a răspuns: «De Martin Bormann și încă de câțiva»,,. Li cunoșteam pe toți cei pe care mi i-a citat. Una din atribuțiile mele pe vremea aceea era să pătrund în cercurile neonaziste ca să cunosc întreaga lor rețea din Belgia. Desigur, nu i-am spus nimic despre asta lui Eldovi. I-am povestit doar că sunt student evreu, căsătorit cu o israeliancă. Mi-a cerut atunci să-i procur "tot ce s-a scris în presă despre Bormann și Degrelle", promițând că îmi va plăti pentru asta. M-am adresat unor prieteni ziariști, am fotocopiat tot ce se afla în arhivele

ziarelor privitor la cei doi și i-am adus materialul. După câteva săptămâni se părea că suntem deja prieteni buni. Eldovi era convins că Martin Bormann se ascunde în America de Sud, dar se interesa cu deosebire de Leon Degrelle. L-am întrebat de ce și mi-a răspuns: "E un tip deosebit. Ce știi despre el?" N-a trecut multă vreme și Eldovi mi-a povestit că s-a pus în legătură cu foști prieteni din mișcarea de rezistență belgiană din timpul celui de-al doilea război mondial. Din acel moment, m-a ferit să umblu cu Eldovi prin locurile frecventate de foștii mei camarazi din Rezistență. Fiecare dintre acești oameni mă cunoșteau sub o altă identitate și un alt nume. Încetul cu încetul, am înțeles planul lui: voia să-l răpească pe Degrelle pentru a-l ancheta în privința ascunzătorii lui Bormann, apoi să-l predea celor din Rezistență care să-l ducă la Bruxelles, unde era condamnat la moarte. Am aflat tot atunci că înainte de a pleca la Bruxelles pentru a-și pune planul în aplicare, Eldovi semnase contracte cu studiourile MGM, cu editura "Wiking Press" și cu redacțiile a două săptămânale de mare prestigiu, "Look" din Statele Unite și "Stern" din Germania.

Relatarea lui Barkai a fost întreruptă aici de Hana Mossinson: "Igal a înțeles asta mult mai târziu. Pe Eldovi nu l-a interesat Degrelle. Voia banii. Pentru Igal asta a fost o mare lovitură". Barkai: "Când a sosit la Bruxelles, Eldovi avea deja în buzunar un avans din partea ziarelor, pentru finanțarea acțiunii. Trebuie să înțelegem că în perioada aceea, Belgia era sfâșiata de dușmănia tradițională dintre valonii care trăiesc în sudul țării și flamanzii din nord. Degrelle și-a construit partidul fascist bazându-se pe această dușmănie. De fapt era conducătorul fasciștilor din sud. La Bruxelles existau temeri că dacă va fi adus în fața justiției, va izbucni în Belgia un război

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 107

fratricid. Guvernul belgian, care fusese informat de planul lui Eldovi, era în stare de tensiune, într-o zi, Eldovi a venit să-și ia rămas bun de la mine, și mi-a spus: «Plec la Paris și de acolo în Spania, să-l răpesc pe Degrelle». Am transmis toate informațiile pe care le aveam".

Iser Harel, pe atunci șeful Mossadului, confirmă: "Ne simțeam stânjeniți de inițiativele particulare de acest gen din partea unor oameni care nu aveau habar de ce anume se ocupă.

Ar fi avut mai multe șanse să câștige la Lotto decât să reușească în această acțiune. Erau totalmente descoperiți".

Hana Mossinson susține că Eldovi era de fapt un escroc care, la New York, obișnuia să seducă femei, povestindu-le că soția lui israeliană a fost răpită, violată și masacrată de arabi. Le cucerea cu poveștile acestea și astfel avea unde mânca și dormi timp de o săptămână. La începutul lui 1961, s-a pus în legătură cu Mossinson care locuia și el la New York, și i-a propus să i se alăture în misiunea de căutare a lui Martin Bormann, în Europa. După cum a declarat ulterior, în repetate rânduri, Mossinson crezuse că Eldovi făcea parte din serviciile secrete israeliene.

Iser Harel susține că Eldovi a fost un aventurier iresponsabil și dezechilibrat care acționa pe cont propriu, nu din dorința de a se răzbuna pe naziști, ci pentru bani:

"Era în perioada procesului lui Eichmann și întreaga țară trăia sub impresia acelor dezvăluiri. Dar noi, Mossadul, nu aveam posibilitatea să-i răpim pe toți criminalii de război.

De aceea nu am acționat în privința lui Degrelle. Mai ales că acesta nu a fost implicat în genocidul evreilor în aceeași măsură ca Eichmann sau Mengele", a explicat Harel.

În timp ce Eldovi se întâlnea cu foștii membri ai Rezistenței de la Paris și Bruxelles, Mossinson a fost trimis la Marsilia, unde a pregătit o vilă izolată în care urmau să-l ancheteze pe Degrelle. A închiriat și un iaht, ancorat în micul port de pescari Calpe din Catalonia, de unde, conform planului, Degrelle urma să fie adus în Franța, în afară de Eldovi și Mossinson, au participat la această acțiune și un francez pe nume Andre Ashray care fusese comandantul unui district din Algeria; un colonel în rezervă din armata elvețiană pe nume Gison, care locuia la Lausanne; un ziarist evreu-francez în vârstă de 22 de ani, Jacques Fancon; un tânăr pe nume Cohen,

108

TEȘU SOLOMOVICI

care fusese în trecut paznicul personal al președintelui De Gaulle; două femei: Barbara și Anita și 15 foști luptători din Rezistența franceză și cea belgiană. Un grădinar care lucra în vila lui Degrelle din Constantina le-a furnizat informații privitoare la deplasările și obiceiurile acestuia. Conform programului, Degrelle urma să fie răpit în cursul unicele 15 minute din zi în care nu era înconjurat de paznici: între orele 4 și 4,15 după amiaza. Răpitorii urmau să-i ațină calea și să-l aducă la iahtul care îl aștepta. Eldovi a telefonat săptămânalului "Stern", cerând ca un fotoreporter să-l aștepte la Barcelona. A fost trimis un fotograf din Italia. Acesta a așteptat trei zile la locul stabilit și a dispărut când a aflat că Eldovi a fost arestat.

După ce au fost arestați la graniță, Eldovi și Fancon au fost duși la Barcelona, unde, după cum a relatat Eldovi ziariștilor după eliberare, au fost judecați de un tribunal militar, acuzați de complot împotriva regimului spaniol și contrabandă de armament, și condamnați: Eldovi la 9 ani detențiune, Fancon la numai 6. Barkai relatează că a doua zi a citit în ziarul belgian "Le Soir" despre arestarea celor doi și că conștiința nu îi este împăcată. Eldovi și Fancon au stat multă vreme la închisoare din cauza lui. A doua zi după arestarea celor doi, Mossinson, care aștepta pe iaht, a observat doi tipi suspecti fotografiind. A înțeles că ceva nu-i în regulă și după zece zile a abandonat ambarcațiunea, cu gândul să dispară în Franța. Când a vrut să schimbe trenul la Barcelona, a fost arestat pe peron de doi detectivi spanioli.

"Igal, care detesta violența de orice gen, a fost bătut crunt la anchetă. L-au întrebat dacă cunoaște pe cineva la Sevilla, și a spus că da. «Pe cine?». «Pe bărbier», a răspuns și l-au lovit până i-au spart nasul", povestește Hana.

Participanții francezi și belgieni la această acțiune l-au așteptat pe Mossinson la Paris, decizi să-l ucidă. Erau convinși că Mossinson a fost cel care a trădat. După mulți ani de la aceste întâmplări, Igal Mossinson a aflat cui îi datora eliberarea lui:

"Într-o zi, era în băcănia din Șderot Ben Gurion, colț cu Șlomo Hameleh, când un tip din Mossad, s-a apropiat de mine și mi-a spus: «Să știi că ai scăpat atunci numai fiindcă Ben Gurion i-a telefonat personal lui Franco, conducătorul Spaniei, și l-a rugat să te lase în

pace»!"

Capitolul 12

DE CE A RĂMAS DESCHIS *

"DOSARUL *MARTIN BORMANN*"

În preajma Spitalului municipal de copii din Tel Aviv, pe o suprafață de câteva hectare, se întinde "Kiria": zeci de cabane sau case improvizate care poartă firme curioase, ca de pildă: "Direcția pescuitului oceanic", sau "Asociația vânătorilor cu șoimi". Israelul nu se învecinează cu nici un ocean și n-are șoimi. Firmele acelea curioase nu înșală pe nimeni, căci toată lumea știe, că la "Kiria" se află birourile Mossadului sau, cel puțin câteva dintre ele.

În acea zi de vară toridă, Isser Harel, șeful Mossadului, și cei doi adjuncți ai săi, Kahane și David, ascultau cu mare atenție ce le spunea un om scund, cu chelie pronunțată și cu părul care îi mai rămăsese pe ceafa, zburlit în sus.

Era David Ben Gurion, primul ministru al țării.

- Hahaşuv be ioter hu Martin (cel mai important e Martin), spuse Ben Gurion, cu glasul său gutural și ferm. Prindeți-1, dacă mai trăiește și aduceți-l în Israel.

În următoarele zile tot Mossadul fierbea. Cei șase "nessihim" (prinți) din rândurile cărora va fi ales următorul "memune" (șef al Mossadului), au prezentat fiecare câte un plan de operații. Toate cele șase planuri au fost adoptate și șase echipe de agenți au fost trimise peste hotare în căutarea lui Martin Bormann. Înainte chiar de capturarea lui Adolf Eichmann se părea că descoperirea lui Bormann devenise preocuparea de căpetenie a Mossadului.

Martin Bormann a fost, până în ultimele clipe ale lui Hitler, secretarul adjunct și „mâna sa dreaptă”, în haosul sfârșitului Germaniei naziste, după ce Hitler s-a sinucis, Martin

110 "" TEȘU SOLOMOVig

Bormann a fost văzut strecurându-se din bunkerul Führerului și dispărând printre ruinele Berlinului.

La urechea lui David Ben Gurion ajunseseră zvonuri după care adjunctul lui Hitler nu murise, ci a fost adus pe ascuns la Londra, din ordinul lui Churchill.

Churchill i-a însărcinat cu această misiune pe ofițerul de marină Jan Flemming (cel care mai târziu va deveni autorul vestit al seriei de romane de spionaj cu James Bond) și pe adjunctul acestuia, John Einsworth Davies, ambii agenți ai serviciilor secrete engleze.

Cei doi, Davies și Fleming, au fost instruiți în privința acțiunii chiar de către

Churchill. În afară de ei, a mai asistat la această ședință, W. Morton, consilierul lui Churchill în probleme de securitate și, întâmplător, nașul lui Davies, care era și fiul medicului personal al lui Churchill.

Davies a înțeles imediat despre ce era vorba: Bormann trebuia salvat și adus pe căi clandestine în Anglia, urmând ca în schimb, acesta să elibereze comorile jefuite de naziști de la victimele lor și depuse în seifurile băncilor din Elveția.

Davies avea un rol important de îndeplinit în această misiune, deoarece înainte de război fusese bun prieten cu fiul lui Ribbentrop, fostul ambassador al Germaniei la Londra și ulterior ministru de externe al lui Hitler. Era clar că numai prin intermediul acestei relații se va putea face legătura cu Bormann.

În aprilie 1945, deci, Davies a pornit spre Germania în fruntea unei echipe de comando, formată din 400 de soldați și agenți englezi, care nu cunoșteau scopul misiunii lor.

Între cei 400, serviciile secrete evreiești din Palestina, reușiseră să infiltreze doi agenți, pe David și Reuben.

În drum, comando-ul englez a întâlnit trupe sovietice și în schimbul de focuri cu acestea, opt ostași englezi au fost uciși. Au ajuns în sfârșit la Berlin, unde s-au ascuns într-un hotel abandonat din apropierea bunkerului.

În cele din urmă, englezii au reușit să ajungă la bunker, să-l ia cu ei pe Bormann și să lase în urmă o dublură perfectă.

Acesta a fost ucis ulterior, fiind luat drept Bormann, în timp ce adevăratul Bormann reușise deja să ajungă în Anglia și să fie supus unei operații plastice, în schimbul acestui aranjament,

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 111

Bormann a semnat documentele necesare și mare parte din comorile furate de naziști au fost eliberate din seifurile băncilor și transferate în Anglia.

David și Reuben n-au apucat să raporteze lui David Ben Gurion capturarea de către englezi a lui Bormann, fiind asasinați în mod misterios.

Toate acestea par o nebunie, dar nu pentru ofițerii superiori din serviciile occidentale de spionaj care și-au publicat memoriile. Miles Copeland, de exemplu, unul din fondatorii CIA, a recunoscut în memoriile sale că serviciile de spionaj americane au colaborat cu personalități naziste în anumite proiecte. "Problemele noastre de ordin etic în această privință s-au soluționat când prieteni de-ai noștri din Mossad au recunoscut că ei înșiși se folosesc de foști naziști în anumite acțiuni de spionaj", scrie el în carte.

Problema Bormann a reprezentat ani îndelungați o sursă de "scoop"-uri. El a fost "reperat" când în Paraguay, când în Argentina, deoarece circula zvonul că într-adevăr nu a murit, ci a fugit într-una din țările Americii Latine.

Un individ, pe nume Heinrich Leinau, a susținut că l-a condus la granița cu Danemarca, soția unui medic din München care l-a îngrijit pe Bormann, a afirmat că l-a văzut în Italia, dar "scoop"-ul cel mai celebru, publicat în 1972 în "Daily Express", susține că Bormann a fost "descoperit" în Argentina, unde trăiește fericit și lucrează ca poștaş, în 1972, Tribunalul din Frankfurt a stabilit oficial moartea lui Bormann, după ce bucăți din

craniul său au fost găsite și analizate la Berlin.

De la publicarea falsului jurnal al lui Hitler la începutul anilor '80, mijloacele de comunicație britanice au devenit mai suspicioase în privința "scoop"-urilor lansate de naști, dar noua poveste despre Bormann se bucură de unele confirmări.

Una din ele este cartea unui istoric pe nume Hugh Thomas, care susține că resturile de craniu găsite la Berlin nu se Potrivesc deloc cu cel al lui Bormann.

O altă confirmare a acestei povești fantasmagorice este următoarea: în cursul festivităților care au avut loc la '•nplinirea a 50 de ani de la încheierea războiului, postul de radio BBC a transmis un interviu cu Marton Shulman, specialist evreu în problemele celui de-al doilea război mondial.

112 ' " TEȘU SOLOMOVig

Ca răspuns la întrebarea animatorului privitor la „povești încă nedezvăluite”, acesta a spus că cel mai mare secret din toate este răpirea lui Bormann și aducerea lui în Anglia.

în continuarea programului, un cuplu de englezi au telefonat la studio și au relatat că ei înșiși lucrează la o carte care va dezvălui afacerea. Ei au susținut de asemenea că l-au cunoscut pe fiul femeii care a fost tovarășa de viață a lui Bormann în Anglia.

Mai de mult, o echipă a ziarului "Daily Mirror" s-a prezentat la mormântul lui Bormann dintr-un orașel din vecinătatea Londrei.

Mormântul nu poartă nici o inscripție și numai la birourile consiliului municipal s-a putut afla cine este omul înmormântat sub piatra pe care scrie doar "K-9169". Teza că Bormann ar fi fost înmormântat acolo, în iunie 1989, sub numele de Peter Broderick Hartley a fost confirmată de Joanna Nelson, daneză de origine, femeia cu care el a trăit în Anglia, în ultimii ani de viață.

Aceasta a relatat redactorilor ziarului că l-a întâlnit pe Bormann într-un autobuz, la un an după stabilirea lui în Anglia.

Bormann și Joanna, care n-au fost căsătoriți niciodată, au avut, în 1961 o fiică, pe nume Vanessa.

în interviul acordat ziarului "Daily Mirror", Joanna Nelson a spus:

- "Totul este adevărat. Am știut că omul cu care trăiam este Bormann. El a recunoscut asta numai o singură dată, la scurt timp după ce ne-am cunoscut. Se ferea de obicei de alcool, dar după ce am băut împreună o sticlă de șampanie, mi-a spus cine este și că numele său adevărat este Bormann".

Există destule contradicții între declarațiile d-nei Nelson și povestea lui Davies. De exemplu, ea susține că Bormann i-a povestit că a fost luat prizonier de ruși. Dar în afara unor mici inexactități, povestea ei adaugă o oarecare greutate cărții lui Davies.

Acesta, care a acceptat să dea un interviu abia în ajunul apariției cărții, a promis deja că va împărți veniturile rezultate din vânzarea ei membrilor echipei de comando care l-au însoțit în misiune, rămași în viață.

familiei sale. Nepotul lui Churchill membru în Parlamentul britanic, care poartă prenumele bunicului său, a respins cu vehemență această poveste: "E vorba de un basm.

Dacă Bormann a trăit printe noi, a purtat desigur corespondență cu Elvis Presley, care trăiește, după cum circulă zvonurile, la Frankfurt. Eu personal primesc scrisori de la un om din sudul Angliei care susține că se întâlnește mereu cu Josef Mengele la o cafenea locală".

Între timp, profitând de ocazie, ziarul englez "New of the World", a dat publicității numere de telefon pentru cazul în care cineva care l-a cunoscut pe Bormann în Anglia ar dori să dezvăluie cazul, în schimbul unei sume de bani destul de substanțiale.

În arhiva operațională a Mossadului dosarul "Martin Bormann" continuă să poarte indicația "în curs de cercetare".

Pentru evrei, cazul a rămas "deschis".

ir

Capitolul 13

MOSSADVL NU IARTĂ ȘI NU UITĂ:

"CAZUL AHARON COHEN"

Într-o noapte ploioasă de toamnă a anului 1958, o mașină "Volga", cu număr diplomatic, a fost văzută în apropierea kibuțului "Shar Haamakin". "Serviciile" au fost alertate și mașina pusă sub observație. Câteva nopți în șir, mașina "Volga" făcea același traseu: Ambasada Sovietică - kibuțul "Shar Haamakim". N-a fost greu serviciilor secrete israeliene se descopere că mașina aparținea delegației de oameni de știință din Uniunea Sovietică, venită la un congres în Israel.

Iser Harel, șeful Mossadului a cerut să fie primit urgent în audiență de David Ben Gurion, pe atunci șeful guvernului și ministru al Apărării și i-a comunicat amănunte incredibile: de câteva nopți, rușii se întâlnesc pe ascuns cu Aharon Cohen, unul din fruntașii vieții politice israeliene.

Ben Gurion a refuzat să creadă, îl cunoștea doar foarte bine pe "Hercik", cum îi spunea toată lumea lui Aharon Cohen. Hercik fusese unul din fondatorii kibutului "Shar Haamakim" și făcea parte din conducerea partidului de guvernământ "Mapam". Lui Iser Harel nu i-a rămas altă soluție decât să-l prindă pe Aharon Cohen "în flagrant delict".

În noaptea de noiembrie a anului 1958, deși ploaia cădea ca un potop, kibutul fusese împânzit cu agenți ai "Șin-Bet"-ului. "Oameni de știință" sovietici au sosit după miezul nopții și s-au întâlnit cu Hercik, în grajdul de vaci.

Aharon Cohen a fost arestat în clipa în care le înmâna rușilor un plic voluminos.

Câteva zile mai târziu, ziarele au anunțat arestarea unui important om politic israelian, acuzat de spionaj în favoarea unei puteri străine. O vreme, tribunalul a interzis publicarea

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 115

numelui acuzatului. Ulterior, s-a aflat cine e acuzatul și în țară a fost o mare fierbere. Doi ani mai târziu, în 1960, a început procesul, care în mare parte s-a desfășurat cu "ușile închise".

Aharon Cohen a refuzat să recunoască faptul că a "trădat". El s-a străduit să convingă tribunalul că n-a dus nici un prejudiciu Israelului, prin convorbirile pe care le-a avut cu oamenii de știință sovietici, și că n-ar fi încercat altceva decât să-i convingă pe ruși că poziția Uniunii Sovietice în Orientul Mijlociu este greșită.

Tribunalul nu l-a crezut pe Aharon Cohen și, în 1962, l-a condamnat la 5 ani de închisoare. La aflarea deciziei, Aharon Cohen a vrut să se sinucidă. El a strigat că-i nevinovat.

Avocații lui Hercik s-au adresat înaltei Curți de Casație de la Ierusalim. Judecătorii Berenzon, Witkin și Landoi i-au redus pedeapsa la un an și jumătate. Ei au subliniat că Aharon Cohen a fost anchetat cu brutalitate și că acest mod de cercetare i-a determinat pe judecătorii înaltei Curți de Casație să anuleze mărturisirile pe care le-a semnat.

Judecătorii au criticat cu severitate „Șin-Bet”-ul, pentru modul cum a „smuls” mărturisirile. Totuși judecătorii au subliniat că Aharon Cohen a adus prejudicii Israelului transmițând tot felul de informații unor spioni străini, convinși că acuzatul n-a avut însă deliberat intenții rele. Judecătorii au mai susținut că au ținut seama de trecutul glorios al lui Aharon Cohen și de contribuția sa la edificarea Starului Israel. Sentința a fost blândă, dar cei mai importanți oameni de cultură din Israelul anilor '60 s-au revoltat. Martin Buber, S.I. Agnon, Gerson Sholem, Nathan Rotenstreich, Ernst Simon, Avraham Shlonski au adresat o petiție președintelui Israelului cerând eliberarea imediată a condamnatului. Și „Mossad”-ul s-a adresat președintelui, împotrivindu-se eliberării lui Aharon Cohen.

Președintele Israelului, Itzhak Ben-Zvi a respins cererea de grație. Din închisoare, Cohen i-a trimis soției sale Rivca, o scrisoare emoționantă:

„E adevărat - scria Aharon Cohen - precum mi s-a explicat, serviciile de securitate din întreaga lume încearcă să deruteze în țări străine oameni cu poziții sociale înalte. Există oare vreo justificare morală care să-l silească pe un om să îndeplinească misiuni cu care el nu e de acord, și să-l ameninți cu legi drastice, dacă nu se supune? Nu știu care a fost prețul

iiii

plătit de alții ca să fie eliberați de suferințele unui proces, dar eu știu ce preț ar fi trebuit să-l plătesc eu, ca să fiu salvat... Nu regret nici o clipă hotărârea pe care au luat-o. Oricât de grele vor fi suferințele care vor veni, am știut tot timpul, și susțin și acum, că sunt nevinovat"...

În mai 1963, Aharon Cohen a fost eliberat. Ieșea din închisoarea Damon un om grav

bolnav, distrus sufletește.

Au trecut de-atunci aproape cinci decenii. Cartea lui Iser Harel, fostul șef al securității israeliene, "Spionaj sovietic, comunism în Ereț Israel" a stârnit protestele "stângii", deoarece autorul, în mod intenționat, pare că identifică comunismul cu trădarea.

Un capitol important al cărții fostului șef al Mossadului se ocupă de "trădătorul" Aharon Cohen.

Soția lui Aharon Cohen a publicat în presă o scrisoare de protest: „Nu e posibil ca să i se spună în continuare lui Aharon Cohen «maestrul spionilor». Nu e admisibil ca generații de tineri să fie astfel otrăvite... De Iser Harel nimeni n-o să-și amintească. Desigur că el a adus și folos țării, fără Mossad nu s-ar fi putut trăi aici. Dar ei au făcut și mari greșeli. Suferința mea strigă până la cer... E timpul ca numele lui Aharon Cohen să fie reabilitat, cer ca Iser Harel să recunoască că a greșit. El trebuie să facă asta pentru mine, care cu mijloacele mele modeste mi-am închinat viața țării. Aharon Cohen a fost un mare sionist. E inadmisibil să i se terfelească onoarea la nesfârșit, onoarea mea, a copiilor și nepoților mei".

Fostul șef al Mossadului, Iser Harel, nu a fost înduioșat de apelul dramatic al Rivcâi.

- Aharon Cohen nu a fost un Dreiffus israelian - susține fostul șef al Mossadului. El a fost un "comunist de salon", care a căzut în plasa spionajului sovietic... Dacă Rivca Cohen vrea să-l reabiliteze pe Aharon, ea trebuie să se adreseze înaltei Curți de Casație, care și-a spus deja cuvântul".

Rivca susține însă că Aharon Cohen n-a fost spion.

- Atunci ce-a fost, dacă nu un spion?! - a somat-o cu brutalitate Iser Harel.

1sTORIA SERVICIILOR SECRETEISR^HjNg.. llj>

Capitolul 14

\$1DAG4 IORDANIA AR FI DISPĂRUT DE PE HARTA?

Iser închise ochii și încercă să se concentreze. Era obișnuit cu telefoanele marelui șef, târziu după miezul nopții.

Acum însă vocea "bătrânului" era mai aspră ca de obicei. Așa i se spunea primului ministru, "bătrânul".

-Vino imediat la mine, îi ordonă David Ben Gurion.

-Am înțeles, apucă să mai zică. Când se uită la ceas văzu că e ora 1,30 noaptea.

"Ce dracu vrea la ora asta?", își spuse nemulțumit șeful Mossadului.

losi, garda de corp a lui Ben Gurion îl primi în anticameră. Ușa salonului, burdușit cu cărți, era deschisă și-l văzu pe șeful statului stând în cap.

- E ora lui de yoga, îi murmură puțin ironic, losi.

Câteva minute mai târziu, înviorat, Ben Gurion îl primi în salon.

- Spune, Isser. Tu ești normal la cap? Ești beseder? ("în regulă", în ebraică).

Isser vru să răspundă, dar "bătrânul" continuă oftând:

- Ați înnebunit cu toții. Și tu, și Moshe Dayan și Igal și toți generalii. Ce e cu hârtiile astea?

Isser recunosc planul acțiunii pentru lichidarea regelui Hussein.

- Păi, știu că e o idee pe care o agreezi, reuși Isser să bâiguie.

Ben Gurion se congestiona la față:

- Prostii! Gogomăanii!

Vocea lui Ben Gurion devenise ascuțită și furioasă

- Unu: am discutat povestea dezmembrării Iordaniei.

^{sta} așa e. Doi: cine ți-a spus că Hussein trebuie lichidat?

TEȘU SOLOMOVICI

Isser încremenise, înțelese repede că se afla între ciocan și nicovală. Avea să ia asupra sa ideea proiectului.

- E un scenariu, David. Nu-i un plan de operațiuni.

Avem în sertare zeci de scenarii, care de care mai fanteziste.

Nimic nu se realizează fără semnătura primului ministru.

David Ben Gurion îl privi chiorâș. Știa că cineva îi ordonase lui Isser să întocmească un asemenea plan, poate Moshe Dayan, poate Eliahu Sasson sau luval Neeman. Sau cineva de la Statul Major al Armatei. Era însă târziu. Avusese o zi nespus de grea. Așa că decise s-o lase baltă. Ben Gurion luă hârtiile și le rupse în bucăți.

- E clar, Isser?

- Am înțeles, David, spuse șeful Mossadului încet, încercând să pară cât mai inocent posibil.

- Atunci du-te de te culcă!

Discuția aceasta nocturnă avusese loc prin anii '50.

Ideea dezmembrării Iordaniei și împărțirea ei între Israel, Arabia Saudită și Irak circula de multă vreme în sferele cele mai înalte ale conducerii israeliene.

Într-un document ținut secret până de curând, se arată că la Ministerul de Externe al Israelului s-au ținut atunci dezbateri serioase ca Iordania - inclusiv Regiunea de Vest - să fie ștearsă de pe hartă ca stat independent. Generalul Moshe Dayan, care participa la dezbateri în calitate de șef al Marelui Stat Major, era pentru. Golda Meir, pe atunci ministru de Externe a fost contra. David Ben Gurion n-a aprobat "acțiunea".

Altminteri, regele Hussein ar fi devenit un exilat politic sau s-ar fi urcat în ceruri.

Ideea inițială a fost a lui Ben Gurion, încă înaintea războiului din Sinai, din 1956, când situația din Iordania stârnea îngrijorare în Israel. Regele Hussein era foarte tânăr - a fost încoronat în 1952, la numai 17 ani - și mulți se temeau că schizofrenia de care suferise tatăl său ar putea fi ereditară, în Iordania era fierbere, guvernul de stânga de la Rabat Amon încerca să rupă relațiile cu Anglia și cu întreg Occidentul, pentru a adera la coaliția antioccidentală condusă de Nasser, conducătorul Egiptului.

Planul prevedea lichidarea lui Nasser și apoi împărțirea Iordaniei, în cadrul căruia Israelului urma să-i revină, desigur,

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 119

de Vest, cu Hebronul, Ramalla și Ieriho. Trebuie să amintim că Irakul dinaintea revoluției era considerat un stat prooccidental. Planul urma să soluționeze și problema refugiaților palestinieni, care trebuiau să fie primiți în Irak în schimbul unui acord de pace cu Israelul.

Ben Gurion a prezentat acest plan conducătorilor Franței, în cursul convorbirilor privitoare la războiul din Sinai. Dar premierul francez Guy Mollet l-a respins.

Ambasadorul israelian la Roma, Eliahu Sasson, unul din întemeietorii Ministerului de Externe, i-a trimis la 29 aprilie 1957 Goldei Meir o scrisoare alarmantă susținând că Iordania ajută Uniunea Sovietică să "pună piciorul" în regiune, și astfel Orientul Mijlociu va rămâne în continuare arena de luptă între blocul răsăritean și cel apusean. De aceea, scria Sasson, Israelul trebuie să facă totul pentru "ștergerea Iordaniei de pe Harta Orientului Mijlociu".

Sasson arăta că împărțirea Iordaniei nu necesită decât acordul Israelului, fără o intervenție propriu-zisă, aceasta fiind lăsată pe mâna țărilor arabe, în schimb, Irakul și Arabia Saudită urmau să se oblige că nu vor interveni în cazul unui nou conflict armat israelo-egiptean și nu vor permite fedainilor (infiltrații teroriști din epoca aceea) să acționeze de pe teritoriul lor.

Sasson propunea o acțiune "în faze" pentru a-i convinge pe americani să adere la acest plan. întâi trebuia să fie informată de acest secret conducerea Turciei, care urma să prezinte planul Irakului sau să-i convingă pe irakieni să discute despre el cu Israelul.

Turcia și Irakul, care făceau parte din "Pactul de la Bagdad", o alianță a țărilor din Orientul Mijlociu asemănătoare cu Pactul NATO, creată de Statele Unite, apoi Iranul și Pakistajul, care făceau și ele parte din Pact, urmau să convingă America să sprijine acțiunea.

Sasson era în relații foarte bune cu Golda Meir. Aveau amintiri comune despre întrevederile pe care le-au avut cu regele Abdallah, bunicul lui Hussein, cu puțin timp înaintea întemeierii Statului Israel. Dar pe Hussein, pe care-l cunoșteau de când era copil, îl considerau "un rege naționalist și aventu-

rier, total lipsit de experiență, care vede în lupta împotriva Israelului singura cale de a se menține la putere".

**Golda Meir, ministru de Externe, primministru în timpul Războiului de Iom *
Kipur (1973), una din' cele mai influente
politiciene în primele trei decenii de
existentă a Israelului.**

Datorită prieteniei dintre cei doi, Golda a luat în serios planul acesta, care astăzi ni se pare o adevărată nebunie. La o lună după primirea mesajului de la Sasson, Golda a adunat în cancelaria ei un forum foarte onorabil de militari și politicieni pentru a dezbate Planul. Erau acolo șeful Marelui Stat Major, Moshe Dayan, aghiotantul său, Mordehai Baron, directorul general al cancelariei primului ministru, Teddy Koleh, șeful serviciilor secrete ale armatei, leșohafat Harkabi, adjunctul său Iuval Neeman, șeful de cabinet al primului ministru, Ițhak Navon, și alți specialiști.

Deoarece protocolul acestei ședințe n-a fost găsit, nu putem ști cu exactitate ce s-a discutat. Dar se știe că la 9 iunie 1957, Golda i-a trimis un răspuns lui Sasson, arătând că toți participanții la discuție au insistat asupra faptului că refugiații palestinieni trebuie plasați în Irak, Libia sau Turcia. În privința planului în sine, părerile erau împărțite. Dayan înclina să-l sprijine, dar alții erau de părere că situația în Iordania începe să se stabilizeze și, deci, era de preferat să rămână ca stat independent, decât să dispară pentru a se forma în schimb un puternic bloc inter-arab.

jSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE _ 121

Dayan se menținea însă la părerea sa, potrivit căreia, adevăratul pericol pentru Israel era Uniunea Sovietică și nu țările arabe, unite sau dispartate.

Nici Golda nu era într-un totu de acord cu acest plan. Dar din alte motive. Statele Unite voiau să deschidă o pagină nouă în zonă - a spus ea - și de aceea nu vor accepta un asemenea pas. "Nici americanii nu-și fac iluzii în privința capacității de supraviețuire a Iordaniei, și totuși nu ar întreprinde nimic care să-l pună în pericol pe Hussein și regatul său", a explicat Golda Meir.

Dar Sasson nu s-a dat bătut. La 2 iulie 1957, i-a răspuns Goldei printr-o scrisoare lungă, în care arăta că planul său e încă în actualitate și va rezista în timp. A adus o mulțime de argumente, care erau sprijinite de Dayan. Și el considera problema refugiaților drept "cea mai importantă", dar avertiza:

"Numai dacă vor surveni schimbări teritoriale ca acelea propuse de mine, va fi posibil să visăm la soluționarea întregii probleme".

Mai târziu, Mossadul a răsuflat ușurat că Planul acesta nu s-a realizat, în 1958, au fost asasinați conducătorii Irakului și puterea a fost preluată acolo de o conducere ostilă Israelului.

Trebuie să amintim că vreme de 30 de ani țara aceasta a fost stăpânită de Saddam Hussein și că n-ar fi fost prea comod dacă acesta s-ar fi aflat la granița noastră.

În pofida părerilor lui Sasson și Dayan, regele Hussein a rezistat foarte bine și, la 40 de ani după ce la Ierusalim s-a discutat cu toată seriozitatea lichidarea lui, a devenit al doilea conducător arab care a semnat pacea cu Israelul. Iar Egiptul, principalul inamic, împotriva căruia s-a elaborat în principal acest plan, trăiește de multe decenii, în condiții de pace cu

în ceea ce îl privește pe Hussein, el a continuat să fie cel norocos suveran din istorie, rezistând la numeroase ^atentate, războaie și mașinațiuni politice.

Fără îndoială că Mossadul ar fi putut să-l lichideze pe ^{su}veranul hașemit, dar sortii au vrut altfel. . .

•a

A ";

TABU.'

W&L-r**f1

Capitolul 15

PERECHEA CONTRARIE - O PROBLEMĂ A ARTEI SPIONAJULUI

Când Shabtai Calmanovici, ofițer KGB, a fost arestat și condamnat, Avner, comandantul diviziei "Rusia și Răsăritul Europei", a raportat lui Shabtai Shavit, șeful Mossadului, că agentura KGB-istă în Israel a fost lichidată. Calmanovici era un tip charismatic, îi plăceau femeile frumoase și era încântat să apară în lumina reflectoarelor vieții mondene. Avea și multe milioane, foarte multe milioane. Emigrantul ăsta rus reușise să dea câteva lovituri financiare internaționale care-l umpluseră de bani. E adevărat, KGB-ul îl ajutase să reușească în afaceri, dar geniul său comercial, "de acasă", nu putea fi pus la îndoială.

Shab

- Șefule, regiunea e curată, i-a spus

Avner după ce Calmanovici a fost aruncat după gratii.

Shavit avea obiceiul să tacă și să te privească fix, de parcă și tu ascundeai vreo fărâdelege. Avner nu mai putea să suporte privirea asta grea a șefului și izbucni:

- E sigur, șefule. Regiunea e curată.

Shavit continua să-l privească lung, în tăcere. Târziu, scăpă câteva vorbe:

- Tu și psihologia, sunteți, sigur, certați.

- De ce? Se revoltă Avner. Am licență și în psihologie.

- Ți-au dat-o degeaba.

- ' - De ce, șefule?

f - Pentru că ești orb. Orb de-a-binelea.

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 123

Avner își aprinse o țigară și se instala bine în fotoliu, știa că abia acum începe calvarul. Shavit îi va demonstra cât e de orb, că s-a făcut o greșală cu menținerea lui într-un post de conducere, în fine, că-i un tâmpit. Nu-i spunea toate acestea direct, dar cam asta se putea

înțelege din ceea ce avea să-i spună.

Surprins, Avner își văzu șeful ridicându-se din scaun, și așezându-se lângă el. Era ceva neobișnuit.

Șira, secretara, intră fără să bată la ușă cu două cafele și o sticlă mare de suc "Prigat". Probabil că șeful o anunțase într-un fel să aducă cafelele.

Fața lui Avner era atât de marcată de neliniște, încât șeful îl luă de braț și-i spuse cu un glas domol:

-Avner, de când ne știm noi doi?

-De 22 de ani, răspunse Avner precipitat.

-Ți-am vrut eu vreodată răul?

-Niciodată.

-Atunci de ce tremuri?

-Cafeaua, șefule.

-Ce e cu cafeaua?

-Avner părea distrus:

-E pentru prima oară când mă inviți la o cafea.

Shavit zâmbi, dar nu spuse nimic. >

Avner, considerând tăcerea șefului ca pe un armistițiu,:

spuse plin de încântare: '

- Calmanovici a "ciripit" tot.

Sorbind din cafea, Shavit aruncă o privire rece subalternului său: '

- Ascultă Avner, lumea are două fețe, una bună, una rea. • Există noapte și zi, alb și negru, rece și fierbinte, frumos și urât, totul e în pereche. Calmanovici era vesel, strălucitor, vorbăreț, bogat, îndrăzneț, așa e?

întrebarea îl surprinse pe Avner: *

-Așa e, repetă el.

-Unde-i perechea sa, Avner?

Avner tăcu, buimăcit. Shavit lăsă tăcerea să se prelungească, își îndesă tutunul în pipă și o aprinse. După ce trase câteva fumuri îl fixă din nou pe Avner cu ochii săi sticloși și ^{reci} și repaeă întrebarea: j

- Unde-i perechea sa? ;

-Adică bănuieți că ar mai exista un alt Calmanovici?

-

134

TEȘU SOLOMOVICI

- Alb și negru, Avner. Perechea, contrariul... Caută-l Avner, el trăiește pe undeva, departe de forfota străzii, e tăcut, nu cheltuie bani, nu schimbă femeile, își vede liniștit de treabă.

Perechea contrarie, Avner...

* * *

Nici unul din locatarii casei de pe liniștita stradă Sanhedrin din Ramat Gan, la nr. 12, nu și-ar fi putut imagina că vecinul lor, Alexander Ben Iosef (Redlis), băiatul acela șters care trăia cum nu se poate mai liniștit alături de prietena sa Marina și lucra la primăria orașului ca inginer, a absolvit școala superioară de spionaj la Moscova și a fost implantat în Israel pentru a lucra în serviciul KGB-ului împotriva Statului Israel.

Alexander a fost acuzat de toate acestea și după o anchetă îndelungată, care a durat trei luni, procesul împotriva lui s-a încheiat la Tribunalul Regional din Tel Aviv.

Amănuntele privitoare la acest caz, care până la încheierea procesului a fost interzis publicării, sunt încă secrete.

După cum afirmă acum anchetatorii din serviciile de securitate, povestea lui Alexander Ben Iosef este fructul unui complot țesut de multă vreme, cu meticulozitate, de serviciile de spionaj sovietice. E un complot care a început în urmă cu 23 de ani. Alexander Redlis s-a născut la Chișinău acum 53 de ani, și a studiat la Politehnică, în tinerețe a fost fermecat de ideologia comunistă și, sub influența "războiului rece" din vremea aceea, a decis să activeze în rândurile partidului comunist. În jurul vârstei de 20 de ani s-a prezentat la birourile KGB-ului și s-a oferit să lucreze voluntar, ca spion. După o primă verificare și după discuții nenumărate, în urma cărora agenții KGB s-au convins că au în fața lor un tânăr idealist și cinstit, s-a decis să fie încadrat în rândurile serviciilor sovietice de spionaj. Redlis a fost înregimentat în KGB la Chișinău și trimis la Moscova la Școala superioară de spionaj a agenției sovietice. Acolo, după ce a fost instruit timp de trei ani, a devenit gata să "servească" drept spion în orice țară va fi trimis. Redlis a învățat la Moscova alfabetul Morse, metode de descifrare a codurilor secrete, scrisul cu cerneală simpatică, tehnica urmăririlor și a controalelor, modalități de a face să i se piardă urma, folosirea unor locuri secrete pentru a transmite mesaje, tehnica armelor ușoare, arta de a ucide fără să lase urme. Într-un cuvânt, a învățat tot ceea ce trebuia să știe un

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 125

spion. Școala de spionaj a KGB-ului, înființată în 1928 din ordinul șefului poliției din vremea respectivă, Rudolf Melinski, este cunoscută ca una din cele mai bune din lume. Au trecut puțini ani ca absolvenții ai Academiei de diplomatie și ai facultăților umanistice de la Universitatea din Moscova, care studiau limbile străine la un asemenea nivel încât să nu se deosebească de vorbitorii acestor limbi din țările lor. Ei se deprindeau cu înalta calitate a cetățenilor țărilor în care urmau să fie trimiși astfel încât să nu poată fi distinși de localnici. Prin anii '50 studiau acolo chiar și asasini profesioniști. Numai ebraica nu se învăța.

Într-un alt caz, în 1964, un ordin al conducerii partidului comunist a interzis admiterea evreilor în această școală.

Cu Redlis însă a fost altceva. La absolvirea școlii de spionaj s-a decis trimiterea lui în Israel, pe atunci țară aliată Statelor Unite și adversara Uniunii Sovietice, și în acest scop a fost trimis la „specializare”: studiul intensiv al limbii ebraice, al economiei și politicii israeliene, al instituțiilor de guvernământ din țară, a tot ceea ce se poate ști despre Țahal. La încheierea acestor studii s-a decis că e „apt” să fie trimis în Israel ca oledah (emigrant), pentru a spiona în favoarea URSS-ului.

La 2 iulie 1979, Alexander Ben Iosef a venit în țară, având în buzunar o mie de dolari, prima „simbrie” primită din partea KGB-ului, după ce s-a stabilit cu el modul în care va transmite informațiile prin intermediul unei adrese din Grecia, prin Morse, apoi cu ajutorul unor întâlniri personale, în străinătate.

Dar în Rusia, Alexander n-a studiat numai arta spionajului. El a fost și campionul URSS la tenis de masă, a participat la mai multe Olimpiade, astfel că, ajuns în Israel, a primit un post de antrenor, fapt care i-a dat ocazia să întâlnească mulți sportivi. A fost antrenorul selecționatei Israelului în '92-'93.

Anterior, el a fost și antrenorul echipei Hapoel Ramat Gan, care este campioana Israelului la ping-pong, și era considerat cel mai bun sportiv evreu în această disciplină.

Inginerul celibatar, astăzi în vârstă de 53 de ani, a lucrat până la arestarea lui, ca inginer șef la primăria din Ramat Gan.

Cum a fost arestat? Imaginați-vă: cu ajutorul unui ordin de concentrare la „miluim” (rezerviști). Fiindcă în calitate de „cetățean” Alexander s-a înrolat în armată de cum a venit ¹¹¹ Israel, și încă la o unitate combatantă, în cadrul trupelor de Șeniști, iar după eliberare a făcut cu regularitate „miluim”, așa

126

TEȘU SOLOMOVICI

SSC-

4 *

că nimeni nu s-a mirat că a mai fost chemat o dată. Probabil că nici el însuși, în actul de acuzare înaintat împotriva lui Alexander Ben Iosef de procurorul Lea Lavon, la Tribunalul Regional din Tel Aviv, în fața completului de judecată format din judecătorii Amnon Strașnov, Zeev Hamer și Șei Timen, i s-a atribuit următoarele delikte: între anii 1981 și 1988 Redlis a trimis 14-15 scrisori în Grecia, la adresa indicată de KGB; cu ajutorul aparatului de transmis aflat la dispoziția sa, a interceptat și descifrat 17

transmisii Morse în cod, trimise de agenții KGB. El s-a întâlnit de cinci ori în străinătate cu agenții săi de legătură, a trimis rapoarte scrise și verbale în legătură cu situația politică și economică din Israel, mai ales în privința tensiunii de la granița de nord, precum și rapoarte privitoare la serviciul obligatoriu și cel al rezerviștilor din Țahal, la unitatea în care a servit în cadrul armatei, la unitățile de tancuri ale armatei israeliene, la bazele militare, la armele pe care le are la dispoziție armata, aflate de altfel în magazinele în care el avea acces. La tribunal, Redlis a recunoscut, prin intermediul avocaților săi, aproape toate capetele de acuzare. Avocații Nathan și Haim Kenet, care îl reprezintă, au susținut însă în instanță că toate aceste delikte s-au comis în urmă cu zece ani, deci, conform legii, pot fi prescrise.

Alexander a primit de la KGB, pentru toate serviciile prestate în decursul acestor ani, suma modestă de 4.100 dolari, întrebat la tribunal de ce a acceptat să-și pericliteze viața pentru atât de puțin, el a răspuns: „Am crezut în ceea ce făceam”.

Dar ce crede Marina, partenera lui de viață? Furioasă că un reporter din presa ebraică a îndrăznit să-i telefoneze la locul de muncă, ea a negat că Alexander ar fi spion. „Scrieți despre el numai murdării. Nu știți să apreciați un om care a făcut atât de mult pentru țară. Dacă cineva se prăbușește, toată lumea îl calomniază, nimeni nu încearcă să-l ajute, să facă ceva pentru el”, a spus Marina și a trântit telefonul. Ciudată poveste, nu?

Nu există un prototip de spionaj, unul aruncă cu banii, caută reflectoarele notorietății și aplauzele, altul e o ființă modestă, cenușie, insignifiantă, treci pe lângă el și nici nu-i observi existența.

Perechea contrarie...

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 127

Capitolul 16

CÂND PE-UN SAVANT GERMAN ÎL PĂLEȘTE FRICA...

La 20 septembrie 1963 ploua mărunț și o ceață albicioasă lungea străzile liniștitului orașel german Lorach, de la granița Germaniei cu Elveția.

Dr. Hans Kleinwachter se întorcea acasă și fluiera fără griji o arie din Johann Strauss.

Brusc, mașina i-a fost barată de un Opel masiv, argintiu, din care au coborât cu repeziciune patru indivizi. "Unul dintre ei, un tip măsliniu și foarte tânăr, povestește dr. Kleinwachter, a îndreptat spre mine un revolver cu surdină, dar am reușit să-l dezarmez și să trag chiar asupra lui, rănindu-l ușor, înainte ca cei patru să urce din nou în mașină și să dispară în noapte", întrebat fiind cine a putut comite un asemenea atentat, el răspunde cu siguranță de sine: "Mossadul, desigur!"

Hans Kleinwachter s-a născut în 1915 la Tratnau, în landul Sudeților, care făcea pe atunci parte din imperiul austro-ungar, apoi a devenit parte din Cehoslovacia, în anii '30 a studiat electronica la Universitatea din Praga și acolo l-a întâlnit pe profesorul Eugen

Sânger cu care a început să facă Proiecte utopice în vremea aceea: cucerirea spațiului, lansarea de rachete intercontinentale etc. în cel de al doilea război mondial, a scăpat cu viață de pe frontul de la Stalingrad. Datorită domeniului în care era specializat, a fost repartizat la Peenetunde, terenul de experimentare din nordul Germaniei unde se Jucra, sub conducerea unor savanți de prim-rang, la elaborarea "armei secrete". Tot acolo s-au realizat rachetele "V-1" și "V-2".

^ar paralel cu elaborarea rachetelor, savanții naziști pregăteau ^{sl} aUe arme ultra-secrete.

128

TEȘU SOLOMOVICI

"Ce soartă au avut savanții germani după război?", a fost întrebat Kleinwechter.

- Aliații i-au răpit pe acești savanți. Unii au ajuns în Statele Unite și au devenit personalități importante în comunitatea savanților americani. Alt grup a lucrat la ruși, fiind cei care l-au lansat pe Iuri Gagarin în spațiu. Eu, împreună cu prietenul meu Sânger, am ajuns la baza experimentală franceză de la Vernon unde am elaborat o rachetă denumită "Veronique", mama "Ariannei" de astăzi.

"Și cum ați ajuns în Egipt?"

"E de prisos să spun că am fost trimis, împreună cu alții, de guvernul Germaniei".

De la acest punct începe implicarea Mossadului în povestea lui Kleinwachter. Pe la începutul anilor '60 au apărut în presa israeliană știri că Egiptul elaborează, cu ajutorul unor savanți germani, foști naziști, rachete cu tir lung, care pot atinge orice obiectiv în Israel. Pe vremea aceea Israelul nu era o supraputere regională, ca astăzi, și pericolul reprezentat de asemenea rachete era real. Cu câteva săptămâni înainte, fusese executat criminalul de război nazist Adolf Eichmann și dezvăluirile din cursul procesului său aduseseră pentru prima oară, în conștiința israeliană, ororile Holocaustului. Șeful Marelui Stat Major din perioada respectivă, Zvi Tur, a încercat să liniștească populația, dar pe de altă parte guvernul era îngrijorat. Conform informațiilor primite de Ben Gurion și de Shimon Peres, care era ministrul Apărării, de la serviciile de informații, egiptenii intenționau să lanseze câteva rachete la 2 iulie 1961, de Ziua Revoluției egiptene.

Iser Harel, șeful serviciilor de informații, era nespus de îngrijorat. Rachetele reprezentau o amenințare pentru însăși existența Statului Israel.

În această perioadă, ziarele începuseră să publice, tot "din surse străine", despre scrisori infernale care au ucis sau rănit savanți germani din Egipt. S-a scris și despre un atentat eșuat împotriva unui nazist, în sudul Germaniei. Era vorba de Kleinwachter, care între timp se întorsese în Germania și avea acolo un laborator de cercetări speciale, foarte bine utilat. Dar, după cum știm, el a rămas în viață. Acum, la 81 de ani, își amintește foarte bine:

"N-am să uit revolverul acela îndreptat spre obrazul jneu. Am văzut moartea cu ochii. Trăiam într-o perioadă de teroare și spaimă: scrisori infernale, răpiri, amenințări, tot ceea ce poate fi denumit terorism".

- Israelul a susținut, de la începutul acestei afaceri, că factori germani erau implicați în proiectul egiptean. Dar nimeni nu-și amintește ca cineva din conducerea Germaniei să fi confirmat asta, i se spune.

- "Guvernul german ne-a trimis. Era în perioada războiului rece. Guvernul de la Bonn era supus unor presiuni din partea Moscovei, care urmărea îndeaproape tot ceea ce era legat de armamentul neconvențional. Din punct de vedere tehnologic eram superiori americanilor și rușilor".

Astfel, la sfârșitul anilor '50, comunitatea germană de la Cairo, formată din personalități naziste, s-a "îmbogățit" cu acești savanți. Se aflau acolo prof. Eugen Sânger, Reinhold Strubel, prof. Paul Gerke, dr. Wolfgang Piltz și alții.

"Condițiile erau grele, laboratoarele primitive, dar aveam fonduri, astfel încât ne-am putut continua cercetările", spune Kleinwachter.

Iser Harel, Șeful Mossadului, descrie în cartea sa memorialistică, o situație cu totul diferită. Serviciile israeliene de informații au raportat despre încercările egiptenilor de a construi un avion de luptă perfecționat, în paralel, experimentau armament neconvențional. La Stuttgart, în Germania, Mossadul a descoperit o societate sub numele fals de "Interhandel", aflată sub conducerea profesorului Eugen Sânger, prietenul lui Kleinwachter, care se ocupa cu fabricarea de rachete.

După un an de lucru în Egipt, echipa germană a reușit să elaboreze o rachetă spațială cu tirul în trei faze, care a fost lansată purtând drapelul egiptean. "Am lansat-o din deșert, de la 100 kilometri de Cairo, cu mijloace foarte primitive", își amintește Kleinwachter.

Într-adevăr, în iulie '62, Nasser a dezvăluit existența rachetelor, elogiind capacitatea lor de acțiune.

"Vorbea prostii. Rachetele acelea nu erau adecvate scopurilor militare. Puteau fi lansate în spațiu, dar nu aveau

capacitatea de a lovi obiective cu precizie", spune Kleinwachter.

Dar Nasser credea că aceste rachete vor fi operative împotriva Israelului, serviciile israeliene de informații, le considerau periculoase pentru securitatea țării. La sfârșitul lui iulie '62, câteva zile, după lansarea rachetei egiptene, eveniment care a stârnit valvă în întreaga lume, în Mossad a fost numit un for special pentru a se ocupa exclusiv de savanții germani. Serviciile de informații israeliene au întins o plasă largă care, foarte repede, a început să funcționeze. Așa s-a aflat cât de strânsă era colaborarea dintre Egipt și savanții germani naziști. Societatea "Interhandel" din Stuttgart era baza din Germania a proiectului egiptean. Ea trimitea materia primă necesară pentru fabricarea rachetelor egiptene.

Mossadul a raportat și despre existența unui savant pe nume Otto Jocklik, specialist în radiații nucleare, care împreună cu Kleinwachter încerca să înzestreze aceste rachete cu focoaase nucleare.

Shimon Peres a început atunci să acționeze pe căi proprii, politice, în paralel cu Mossadul. El a redactat un document privitor la activitatea savanților germani în Egipt și i l-a prezentat ministrului german al apărării Franz Josef Strauss.

Acesta, un prieten al Israelului, a recunoscut după un an că prevederile Constituției germane nu-i permit să acționeze împotriva savanților. Totuși, demersul lui Peres a ajutat la ceva.

Cineva din conducerea germană a dat ordin să nu mai fie împiedicată activitatea agenților serviciilor israeliene de informații.

La 11 septembrie '62 a dispărut dr. Heinz Krug, directorul lui "Interhandel". "Mossadul l-a răpit și l-a ucis", spune Kleinwachter. La 27 noiembrie, în același an, la biroul lui Wolfgang Piltz de la Cairo a parvenit o scrisoare din Germania.

Secretara lui a deschis-o și a fost rănită grav. Sânger i-a anunțat pe egipteni că abandonează proiectul și s-a întors în Germania, dar a murit acolo, după doi ani.

La 30 decembrie a aterizat la Cairo un avion Lufthansa venit de la Frankfurt. În cală se aflau două colete cu cărți destinate lui Wolfgang Piltz. Un muncitor egiptean a deschis un colet și a produs o explozie puternică: patru egipteni au fost

r

uciși și alți șase răniți. Poliția germană a întreprins o anchetă, a dat de urmele celor care au trimis coletele, dar nu le-a dezvăluit identitatea. "Totuși, nu am nici o îndoială că

Mossadul a făcut asta", spune Kleinwachter.

Kleinwachter și-a continuat activitatea, ca și zborurile permanente între Egipt și Germania, cu avioane Lufthansa.

Agenți ai Mossadului au căzut într-o cursă întinsă de fata profesorului Gerke, care lucra la proiectul egiptean, și au fost arestați la un restaurant din Elveția, după ce tânăra înregistrase convorbirea pe care a avut-o cu ei. Presa germană a pornit o campanie furibundă de denigrare a Mossadului. În Israel a izbucnit de asemenea un conflict între prim-ministrul Ben Gurion și șeful Mossadului, Iser Harel, în privința modului în care trebuiau să reacționeze la acest scandal. Shimon Peres, care ținea la relațiile israelo-germane, a cerut ca Mossadul să arate mai puțin interes față de savanții germani din Egipt.

Piltz și colegii săi au rămas în Egipt până în '65, dar atacurile împotriva lor au continuat.

Și ce s-a întâmplat cu dr. Hans Kleinwachter?

L-a pălit într-o zi frica. Era imediat după atacul "eșuat" asupra sa în liniștitul orașel german Lorach.

Doi țipi sobri, care s-au legitimat ca fiind funcționari superiori "la Interne", au început brusc să râdă când savantul german le povestea cu mândrie cum i-a pus pe fugă pe agenții Mossadului.

Dr. Hans Kleinwachter i-a privit cum râd și a amuțit.

Avea a doua zi tren spre Geneva, de unde un avion "Swissair" trebuia să-l transporte la Cairo.

A scos din buzunar biletele de avion, le-a rupt chiar în fața celor doi "funcționari sobri de la Interne", care îi sugeraseră savantului că i-ar trebui o lungă vacanță.

Dr. Hans Kleinwachter a avut înțelepciunea să înțeleagă aluzia.

132

TEȘU SOLOMOVICI

Capitolul 17

ISTORIA SECRETA A BOMBEI ATOMICE ISRAELIENE

I se atribuie fostului prim-ministru israelian Golda Meir o butadă amuzantă, întrebată dacă țara sa posedă arme nucleare, ea a răspuns: „Israelul nu va fi prima țară din Orientul Mijlociu care va fabrica bomba atomică, dar nici a doua”. Nici un alt secret n-a fost păzit în Israel cu atâta strășnicie ca secretul fabricării bombei atomice. Mossadul, împreună cu celelalte servicii secrete israeliene, au reușit într-atât de bine să păzească acest secret, încât înșiși evreii care construiau la Dimona, în inima pustiului Neghev, reactorul

atomic, erau convinși că lucrează la ridicarea unei fabrici textile. Publicațiile străine au dezvăluit faptul că reactorul lucra deja din plin, bombele atomice erau stocate una după alta, dar locuitorii Israelului habar nu aveau că țara lor devenise una din cele șase puteri nucleare ale lumii. Nici Statele Unite nu știau ce se întâmplă la Dimona. În a doua jumătate a anilor '50, când a fost inițiat, proiectul reactorului atomic israelian nu a fost comunicat Washington-ului. Totuși CIA îi bănuia pe israelieni, mai ales după ce americanii au „mirosit” că ceva necurat se petrece în laboratoarele de îmbogățit uraniu al prof. Zalman Shapiro, din Pittsburgh (Statele Unite). Shapiro, un savant care participase la „Proiectul Manhattan” al bombei atomice americane, era un evreu habotnic și pe deasupra și sionist.

Curios, nu se putea descoperi cum dispăruseră din laboratoarele lui Shapiro peste 100 de kilograme de uraniu îmbogățit. Edgar Hoover, legendarul director al FBI, avea o bănuială care îl viza pe Rafi Eytan, un agent al Mossadului, care fusese văzut vizitând adesea laboratoarele savantului atomist. Dar, nu a avut curajul de a-l aresta. Ulterior, alte 1400

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 133

de tone de uraniu-brut (provenind din Africa de Sud, Nigeria, Gabon, Argentina etc.). au ajuns pe cale maritimă în Israel.

Bănuielile americane privind cercetările atomice israeliene au fost confirmate în 1956, când instalațiile seismografice au înregistrat micul cutremur provocat de testul nuclear efectuat de israelieni sub pământ, în deșertul Sinai. Multă vreme nu s-a știut că, în perioada respectivă, s-a purtat o corespondență intensă între președintele John Kennedy și premierul David Ben Gurion, neștiută nu numai de mass-media, ci chiar și de miniștri israelieni. În 1995 s-a permis accesul la dosarul cu aceste scrisori, și s-a putut afla despre puternicile presiuni exercitate de Administrația americană asupra Israelului pentru a împiedica fabricarea bombei atomice evreiești.

De la început, americanii nu s-au împăcat cu ideea unui Israel înarmat atomic, dar Ierusalimul l-a convins pe președintele Dwight Eisenhower că este vorba de un reactor destinat cercetărilor de... desțelenire a deșertului Neghev. Fotografiile aeriene făcute de avioanele americane de spionaj U2 iau oferit lui Eisenhower o altă realitate. Dar președintele era bolnav, obosit, așa că i-a lăsat „moștenire” lui John Kennedy această problemă sensibilă. David Ben Gurion a încercat să-l liniștească pe Kennedy comunicându-i că la Dimona se construiește un „reactor atomic pașnic”. Președintele american nu s-a lăsat convins, cerând permisiunea ca un grup de atomiști americani să viziteze reactorul de două ori pe an. Istoricul dr.

A. Cohen, care a avut acces la arhiva corespondenței dintre Kennedy și Ben Gurion, subliniază temerile președintelui american față de transformarea Israelului într-o putere atomică, ceea ce ar spori enorm cursa înarmărilor în zona atât de problematică a Orientului

Mijlociu. Kennedy se afla într-o dilemă, Pe de o parte se simțea obligat față de alegătorii săi evrei din Statele Unite, iar pe de alta era cu adevărat sensibil la soarta și securitatea statului evreu, încercând să ajungă la un acord cu americanii, premierul israelian a acceptat ca doi savanți atotoiști americani să viziteze reactorul în luna mai 1961. Cel deal doilea „control” a avut loc în octombrie 1962. „Controlorii” erau doi atomiști evrei, Kennedy a primit un raport cuminte și Israelul și-a putut continua dezvoltarea atomică, în 1963, Kennedy, furios că tot mai multe state încearcă să-obțină

134

TEȘU SOLOMOVICI

bomba atomică, a considerat că e timpul să dea o „lecție”, prin punerea sub control a Reactorului de la Dimona. „Ne îngrijorează consecințele grave pe care dezvoltarea capacității nucleare a Israelului le poate avea pentru pacea lumii”, îi scria Kennedy lui David Ben Gurion. Președintele american explica:

„Presupunem că arabii se vor adresa cu cereri de ajutor Uniunii Sovietice, și înțelegeți ce ar rezulta din asta. Mă tem de asemeni că dezvoltarea armamentului nuclear în Israel va determina și alte țări să participe la cursa înarmărilor. Suntem conștienți de temerile dvs. în fața unirii statelor arabe împotriva Israelului, dar suntem convinși de asemenea că nu există un pericol imediat, deoarece egiptenii nu posedă o instalație ca cea de la Dimona...” în continuare, Kennedy îl anunța pe premierul israelian de sosirea iminentă a unor inspectori atomiști.

Ben Gurion și-a convocat de urgență guvernul. „Vizita” trebuia sabotată cu orice preț. Majoritatea miniștrilor nu au fost de acord cu poziția dură a premierului. Un motiv în plus pentru Ben Gurion să demisioneze. Noul premier, Levy Eșkol, mai vulpoi, l-a asigurat pe Kennedy că nu are nimic împotriva vizitei atomiștilor americani, dar sosirea lor e prematură, deoarece reactorul, construit cu ajutorul Franței, nu a intrat încă în funcțiune. „Mini-criza nucleară” dintre Statele Unite și Israel s-a aplanat, spre satisfacția ambelor părți: Washingtonul făcuse o demonstrație de forță împotriva Israelului (ca să fie receptată în capitalele arabe), iar Ierusalimul spunea din nou mersi că era lăsat să-și continue proiectul atomic.

Să luăm însă povestea de la început și să detailăm (subliniind încă o dată că toate informațiile următoare nu provin din surse israeliene).

în primii ani ai construcției Reactorului atomic din deșertul Negev, nu departe de orașelul Dimona, secretul era absolut.

Nici Statele Unite nu știau adevărul, dar agenții CIA începuseră să miroasă ceva. John Hadden, șeful Biroului CIA la Tel Aviv a primit ordinul să constate la fața locului despre ce este vorba. Numai că Hadden, ori de câte ori se apropia de șantier, era interceptat și polițiștii îl găseau vinovat de încălcare a nu știu cărei legi de circulație și reîntors la Tel Aviv.

Numai câțiva specialiști francezi știau foarte bine ce se întâmplă în pustiul Dimonei. Și aceasta pentru simplul motiv că francezii erau constructorii Reactorului atomic.

La început a fost frica. Mossad-ul lui Isser Harel îl bombarda pe conducătorul țării David Ben Gurion cu informații privind înarmarea colosală a țărilor arabe. Mai devreme sau mai târziu, echilibrul militar se va rupe, și Israelul nu va putea rezista unui atac comun al armatelor arabe, era concluzia unui raport al serviciilor secrete. La fel de alarmante erau și rapoartele AMAN.

„Arabii trebuie să știe de frică”, și-a spus premierul israelian. Și „Opțiunea nucleară” a început să circule pe culoarele de la vârful decizional israelian. Nu au existat mulți susținători ai ideii. Ministrul de Externe, Golda Meir, avertiza că Statele Unite nu vor fi de acord, ministrul Economiei, Pinhas Saphir, era convins că cheltuielile exorbitante vor afecta economia țării, generalilor, în frunte cu Moshe Dayan, le era teamă că bugetul Armatei va fi redus în folosul construcției Reactorului, numai Shimon Peres, directorul general al Ministerului Apărării și tânărul fizician Yuval Neeman, un tip secretos cu acces la puternicii zilei, erau adepți entuziaști ai proiectului. David Ben Gurion i-a ascultat pe Peres și Neeman.

La 24 octombrie 1956, Shimon Peres și Moshe Dayan se aflau în Franța. „Războiul Canalului Suez”, urma să fie declanșat de un triumvirat de forțe militare franceze, engleze și israeliene.

„Parisul are nevoie de Armata israeliană, acum e momentul să acționăm”, i-a spus Peres lui Ben Gurion. „Dă-i drumul”, i-a ordonat „Bătrânul”. Peres l-a abordat pe primul-ministrul francez direct, explicându-i pericolul ce amenință Israelul după ce armata israeliană va participa alături de Franța și Anglia la războiul împotriva Egiptului. „Toate țările arabe se vor uni împotriva noastră, Israelul trebuie să posede mijloace de intimidare”. Premierul francez a înțeles imediat unde bate vorba lui Peres. Peres nu a spus-o, dar era clar că Israelul condiționează participarea la coaliția occidentală în războiul Canalului de Suez de sprijinul Franței la construirea în Israel a unui reactor atomic. Michel Bar-Zohar, în cartea sa despre Shimon Peres, dezvăluie cum s-a desfășurat afacerea. Francezii „au fost șocați de pretențiile israeliene, pentru că nu era vorba „numai de construirea unui Reactor atomic, ci și de furnizarea

uraniului, în aceeași zi, pretențiile israeliene au crescut: era vorba și de o fabrică de transformare a plutoniumului în uraniu îmbogățit. Pentru francezi devenise clar: Israelul vrea bomba atomică.

- E-o problemă cu uraniul, i-a spus premierul francez lui Peres. E supus controlului internațional.

- No problem, nu vrem să cumpărăm uraniu, a răspuns Peres, ni-l împrumutați și după folosire vi-l înapoiem.

La 12 decembrie 1956, Peres semna la Paris contractul pentru construirea de către

francezi a unui Reactor atomic de 40 MW și „împrumutarea” a 385 de tone de uraniu.

Contractul prevedea că Reactorul va servi cercetărilor științifice și va contribui la dezvoltarea economică a Israelului.

Opt luni mai târziu, la 23 august 1957, Peres a semnat un nou contract, de această dată secret, astfel încât majoritatea miniștrilor din Guvernele francez și israelian nu a știut de existența sa. Se stabilea astfel colaborarea militară și științifică franco-israeliană în domeniul producerii armamentului nuclear.

Al treilea și ultimul contract franco-israelian, care definitiva obligația Franței de a construi Reactorul, poartă o dată falsă. O moțiune parlamentară îl silise pe prim-ministrul francez să demisioneze. Peres l-a convins pe premierul francez să semneze și să pună data zilei precedente, pe când mai era prim-ministru. Era ziua de 29 septembrie 1957.

**Shimon Peres,
„arhitectul”
bombei atomice
israeliene**

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 137

Când a început construcția Reactorului, Ben Gurion și serviciile secrete i-au atras atenția lui Peres să aibă mare grijă cu alegerea oamenilor de la „vârful proiectului”. Mii de oameni lucrau la construcție, dar doar câțiva știau despre ce e vorba.

Unul din ei era un chimist celebru: profesorul Ernest David Bergman, consilierul științific al prim-ministrului Ben Gurion.

Un evreu născut și cu studii în Germania, un geniu de mărimea lui Albert Einstein, Oppenheim și Eduard Teller, savanții evrei fondatori ai științei atomice.

Din unitatea ultra-secretă LAKAM (Liṣka le kṣarei mada-Biroul pentru legături științifice) înființată de Shimon Peres și Isser Harel, șeful Mossad-ului, făceau parte și Benjamin Blumberg, responsabilul unității, și câțiva agenți trimiși sub acoperire ca atașați militari în Statele Unite, Anglia, Franța etc. Ei aveau misiunea de a fura tehnologia sofisticată atomică și militară.

Ben Zohar creionează și figura „Pedantului”, omul care practic a fost responsabilul tehnic al construcției Reactorului atomic, Manes Prat, colonelul cu trei titluri academice.

Au fost zile și nopți de consum psihic și fizic enorm pentru „grupul lui Peres”, serviciile secrete desfășurau o imensă activitate de intoxicare. Opinia publică internațională,

mai ales cea din Statele Unite, trebuia convinsă că Reactorul nu va fi folosit pentru producerea armelor atomice și mai era și profesorul leșaiahu Leibovici, un învățat genial care profesa o filosofie pacifistă, de conviețuire israeliano-arabă. Era Leibovici acesta un soi de guru, un profet revoluționar, admirat de foarte mulți israelieni și detestat în aceeași măsură.

Profesorul lansase o cruciadă împotriva armamentului atomic și profetiza că praf și cenușă vor rămâne de pe urma Reactorului de la Dimona, doar un nou nume geografic pe harta Israelului: „Ruinele lui Shimon” (Peres). Blestemele profetului-filosof păreau că se vor împlini o dată cu cucerirea puterii ^{la} Franța de către generalul Charles de Gaulle, în 1958. Acesta ordonase „înghețarea” colaborării științifice și militare dintre Franța și Israel.

Dumnezeul lui Israel sau poate întâmplarea l-a adus în 1959 în fruntea ministerului Energiei Atomice pe Soustelle, un politician de dreapta, mare admirator al

138

TEȘU SOLOMOVICI

Israelului. El n-a luat în seamă voința lui De Gaulle, dimpotrivă, a accelerat colaborarea atomică cu israelienii. Iritat, premierul francez Michel Debre i-a trimis lui Soustelle două scrisori de avertisment. Soustelle le-a aruncat la coșul de gunoi, în februarie 1960, Franța experimenta prima ei bombă atomică.

Soustelle a fost demisionat nu din pricina ajutorului exagerat pe care îl acorda Israelului în construcția Reactorului atomic, ci din cauza extremismului său față de problema algeriană.

Israelul pierduse un mare prieten.

La 12 mai 1960, Guvernul francez a cerut instituirea unui control internațional asupra Reactorului construit de Franța la Dimona. Shimon Peres a zboarat imediat la Paris.

Orice, numai un control internațional - nu! El îi convinge pe francezi să renunțe la ideea instalării unor inspecți străini la Dimona, în schimb semnează, fără regrete, documentul privind anularea contractului franco-israelian din 1957. Conform noii înțelegeri, Franța va continua construirea Reactorului și va furniza uraniul necesar.

Această înțelegere, scrie Ben Zohar, a salvat proiectul nuclear israelian. A mai fost nevoie de această ultimă generozitate franceză pentru că după 1961, Israelul va putea continua singur să înainteze rapid către fabricarea bombei atomice.

Americanii încep să devină nervoși

În cursul anilor 1958 și 1959, avioane americane de spionaj U2 au zburat de mai multe ori deasupra Pustiului Negev și așa-zisei „fabrici de textile”. Decodificatorii fotografiilor aeriene au stabilit imediat natura construcțiilor: era vorba de un reactor nuclear, între președintele american Dwight Eisenhower și David Ben Gurion s-a

declanșat un „război al scrisorilor”, care a continuat și în anii președintelui John Kennedy. Patru decenii, această corespondență a stat ferecată. Dr. Avner Cohen, conducătorul unui proiect științific la Universitatea MIT din Boston a avut acces la această arhivă secretă. Pentru prima oară s-a aflat, de exemplu, despre puternicele presiuni exercitate de administrația americană

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 139

asupra Israelului, despre „minicriza” dintre cele două state și despre faptul că, probabil, Ben Gurion s-a retras atunci din politică nu numai din cauza „afacerii Lavon”, ci și din pricina acestei crize.

Dr. A. Cohen, un istoric și filosof din Ierusalim, care cercetează problema forței nucleare israeliene, a înaintat în 1992, împreună cu o cercetătoare americană, cereri la diferite arhive americane, să se „elibereze” acest material. Abia în 1995 au primit cea mai mare parte a corespondenței „Kennedy-premierii israelieni.” (Răspunsurile israelienilor au fost eliberate de către arhivarul statului de la Ierusalim, la împlinirea a 30 de ani de la redactarea lor).

Este vorba de anii '60-'65, când Ben Gurion încă nu îndrăznea să explice străinătății importanța strategică a rectorului nuclear de la Dimona, aflat în construcție. Proiectul a fost prezentat oficial cu jumătate de gură, arătându-se că este vorba de un reactor destinat cercetărilor, în vederea dezvoltării Negev-ului și desțelenirii deșertului, încă se mai borbea de „fabrica de textile”.

După primele fotografii luate din aer între '58 și '59 de avioanele de spionaj U2, americanii au început să acționeze altfel.

Din diferite motive, președintele Dwight Eisenhower a preferat să nu se ocupe de această problemă sensibilă, ci să o lase „moștenire” succesorului său, John F. Kennedy (ales în noiembrie '60). După cum relatează dr. Cohen, încă de la început, Kennedy s-a declarat foarte îngrijorat de cursa înarmărilor nucleare și era ferm hotărât să realizeze un acord internațional de neproliferare. După estimările lui Kennedy, până în anii '70, zece până la cincisprezece țări urmau să posede bomba atomică.

Lupta pentru Dimona a început în prima jumătate a anului '61, deci în toiul confruntării lui Ben Gurion cu adversarii săi politici din țară, care l-a făcut să se teamă că dacă americanii vor exercita presiuni în acel moment, faptul îi va slăbi poziția, iar proiectul Dimona va avea mai puține șanse de reușită. Prim-ministrul Ben Gurion l-a încunoștințat pe pre-

140 TEȘU SOLOMOVig

dintele Kennedy că la Dimona se construiește un reactor în scopuri pașnice. Kennedy a insistat însă să se permită unor savanți americani să viziteze reactorul de două ori pe an.

Kennedy se temea că dacă Israelul va deveni o forță nucleară, se va porni o cursă a înarmărilor în această regiune. Era totuși în dilemă, după cum arată dr. Cohen: pe de o

parte se simțea obligat față de alegătorii săi evrei din America, iar pe de altă parte era cu adevărat sensibil la soarta și securitatea Israelului.

încercând să ajungă la un acord cu americanii, Ben Gurion a acceptat ca doi savanți să viziteze reactorul în aprilie-mai 1961. Din punctul de vedere al Israelului, rezultatele acestei vizite au fost pozitive, deoarece cei doi savanți, evrei care astăzi nu mai sunt în viață, au scris un raport liniștitor care a rezistat doi ani. Cea de-a doua vizită a avut loc în octombrie 1962, savanți americani făcând o vizită de rutină la reactorul din Nahal Sorek, însoțit de prof. Iuval Neeman, directorul științific al reactorului.

Dar, după cum relatează în continuare dr. Cohen, pe la începutul lui 1963 americanii au început să-și dea seama că se petrece ceva misterios la Dimona și, fără să mărturisească deschis, se temeau de o reacție a Egiptului. Rapoarte secrete parvenite la Casa Albă arătau că în afara supraputerilor atomice oficiale, China, Israelul, Suedia și India au început să fabrice armament nuclear. După ce în 1962 a intervenit marea „criză cubană” între SUA și URSS, Kennedy a ajuns la concluzia că dacă nu se va pune sub supraveghere reactorul de la Dimona, multe alte state se vor alătura cursei înarmărilor nucleare. La 6 martie 1963, Departamentul de cercetare din cadrul CIA a publicat un raport în care se arăta, printre altele că Israelul este pe cale de a deveni o putere nucleară. Raportul avertiza că fiind în posesia armei atomice, Israelul va deveni mai violent.

în același an, la începutul lui aprilie, Kennedy a cerut din nou Israelului să permită savanților americani vizitarea de două ori pe an a reactorului de la Dimona. Dr. Cohen relatează că atunci a lansat Peres fraza devenită clasică prin care se exprima poziția israeliană: „Israelul nu va fi niciodată prima țară care va introduce armament nuclear în zonă”.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 141

La 20 aprilie, după declarația comună a Egiptului, Siriei și Irakului privitoare la unirea eforturilor lor în vederea eliberării Palestinei, Ben Gurion s-a speriat și i-a scris lui Kennedy, printre altele: „Cer garanții din partea Americii și o declarație comună ruso-americană în privința integrității teritoriale a tuturor statelor din regiune”. El l-a comparat atunci pe Nasser cu Hitler, dar nu a amintit „Reactorul de la Dimona”.

După părerea dr. Cohen, o asemenea cerere din partea lui Ben Gurion era bizară, deoarece era clar de la bun început că americanii nu-i puteau oferi garanțiile cerute. Răspunsul lui Kennedy a fost deci negativ, iar Ben Gurion dezamăgit, i-a trimis la 2 mai o altă scrisoare personală, pe un ton pesimist, în care descria pericolele care pândesc Israelul. Dimona n-a fost amintită nici de data aceasta, iar americanii au continuat să exercite presiuni, după cum reiese din schimbul de scrisori ce a urmat. La 18 mai 1963, Kennedy i-a scris lui Ben Gurion „strict confidențial”: „Domnule prim-ministru, vă mulțumesc pentru scrisoarea dvs. din 12 mai. Am primit de la ambasadorul Barbour un raport privitor la aranjamentele în vederea vizitei în țara Dvs. Și țin să adaug câteva observații personale. Sunt convins că veți fi de acord cu mine că nu există o problemă mai importantă pentru omenire decât aceea a supravegherii armamentului nuclear. Am menționat asta în cadrul întrevederii mele cu d-na ministru de Externe, Golda Meir. Pericolele ce rezidă în proliferarea armamentului nuclear sunt clare pentru toată lumea.

Având în vedere îngrijorarea noastră în această privință, administrația americană este

convinsă că trebuie să ne permiteți vizitarea periodică a reactorului de la Dimona. Din discuția cu d-na Meir am înțeles că nu vor mai fi neînțelegeri între noi în această problemă.

Ne îngrijorează consecințele grave pentru pacea lumii de pe urma dezvoltării capacității nucleare a Israelului. Presupunem că arabii se vor adresa cu cereri de ajutor Uniunii Sovietice, și înțelegeți ce ar rezulta din asta. Mă tem de asemenea că dezvoltarea armamentului nuclear în Israel va determina și alte țări să participe la cursa înarmărilor. Suntem conștienți de

142

TEȘU SOLOMOVICI

temerile Dvs. în fața unirii statelor arabe contra Israelului, dar suntem convinși de asemenea că nu există un pericol imediat, deoarece egiptenii nu posedă o instalație ca cea de la Dimona.

Dacă dețineți informații care le contrazic pe acestea, le puteți transmite prin ambasadorul Barbour și vom cerceta amănunțele. Cu sinceritate, John F. Kennedy".

Iată o altă scrisoare trimisă de la Casa Albă la 15 iunie 1963, dar care nu i-a parvenit lui Ben Gurion, deoarece acesta demisionase între timp: „Domnule prim-ministru, vă mulțumesc pentru scrisoarea din 27 mai în problema vizitelor americane la reactorul de la Dimona. Vă felicit pentru faptul că mați asigurat din nou că reactorul există numai în scopuri pașnice și pentru că veți permite vizitarea sa periodică. Al Dvs., John F.

Kennedy".

Deoarece Ben Gurion demisionase între timp, ambasadorul Barbour a recomandat Casei Albe să trimită o altă scrisoare noului premier israelian Levi Eșkol, care preluase funcția la 26 iunie. „Domnule prim-ministru, vă felicit pentru numirea Dvs. Vă este desigur cunoscută corespondența noastră cu fostul premier în problema vizitării reactorului de la Dimona. Regret că sunt nevoit să vă deranjez imediat după intrarea în funcție, dar importanța problemei mă obligă la asta. După cum i-am scris și d-lui Ben Gurion, obligațiile pe care ni le-am asumat în problema securității Israelului s-ar putea afla în pericol dacă nu vom avea posibilitatea să obținem informații în această problemă. De aceea am dat dispoziții savanților noștri să stabilească datele destinate vizitelor la fiecare șase luni. Al Dvs., cu salutări, John F. Kennedy".

Fraza care conținea amenințarea deghizată la adresa Israelului l-a stresat teribil pe premierul Levy Eșkol.

Într-o scrisoare trimisă de Eșkol lui Kennedy la 19 august, premierul israelian îl încunoaște pe președintele american că vizita savanților americani ar fi prematură.

Scrisoarea prezintă de fapt inițiativa Mossadului care căuta să câștige timp.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 14 |

Prietenii americani ai bombei atomice israeliene

Când președintele francez Charles de Gaulle a început să dea dureri de cap responsabililor Reactorului atomic israelian, a fost chemat în ajutor Mossad-ul. Acesta trebuia să depisteze în Statele Unite oameni dispuși să ajute Israelul. Mossad-ul l-a descoperit pe profesorul Zalman Shapiro, un savant în tehnologia îmbogățirii uraniului. Născut în 1921, în Canton, Ohio, dintr-o familie de rabini lituanieni, Shapiro făcea parte din grupul restrâns al savanților care a fondat știința și tehnologia atomică. Construisese primul submarin atomic american „Nautilus” (Nuclear Materials and Equipment Corporation).

Participase chiar și la „Proiectul Manhattan”, de fabricare a primei bombe atomice americane. Era un evreu religios și, pe deasupra, și sionist. Mossad-ul aflase că în laboratoarele lui Shapiro se găseau vreo 220 de kg de uraniu îmbogățit. Care, bineînțeles, vor dispărea.

Nu au fost singurele materiale nucleare care dispăruseră din Statele Unite. Edgar Hoover constatare că din laboratoarele americane lipseau vreo 1.200 kg de uraniu.

Rafi Eytan, Abraham Bendor (Shalom) și diplomatul Abraham Hermoni, toți trei oameni ai serviciilor secrete israeliene erau bănuți de CIA și FBI că nu ar fi străini de dispariția materialelor nucleare. Cât timp a domnit James Angleton la CIA, acesta se făcea că nu vede nimic, dar înlocuirea acestuia cu Richard Helms, au schimbat întrucâtva regulile jocului. A urmat „Scheersberg”, marea lovitură a lui Benjamin Blumberg, șeful LAKAM (Biroul pentru legături științifice), o unitate secretă a comunității informaționale israeliene. În noiembrie 1968, vasul „Scheenberg A” transporta două tone de uraniu oxid a companiei de substanțe chimice germane „Asmara”.

Fuseseră cumpărate de la o societate belgiană (Societe Generale de Minaro), și încărcate la Anvers. Vasul naviga sub pavilion liberian și trebuia să ajungă la Geneva. N-a ajuns acolo.

Undeva, în Marea Mediterană, vasul a fost interceptat de un alt vas, astfel că atunci când „Scheesberg A” a ancorat în portul turcesc Iskenderun, în pupa vasului nu se mai afla nici urmă de Uraniu. Ulterior, alte 1400 de tone de uraniu brut, provenind

144

TEȘU SOLOMOVICI

din Africa de Sud, Nigeria, Gabon și Argentina au ajuns în Israel.

Un om cheie - profesorul Yuval Neeman

În aceeași perioadă, Mossad-ul l-a atras în jocurile atomice secrete pe profesorul Yuval Neeman, un strălucit universitar israelian, binecunoscut familiei internaționale a fizicienilor. El a fost trimis în orașul atomic Pasadena, din California, pentru cercetări în domeniul fizicii, în cartea „Fiecare spion e un Prinț”, Dan Raviv și Yossi Mellman, relatează

Profesorul Yuval

Neeman, omul din

că la sosirea sa în Statele Unite, Neeman a fost căutat de un investigator al Ministerului de Justiție american.

- Sunteți colonelul Yuval Neeman?, l-a întrebat investigatorul. Yuval Neeman a fost surprins că i se adresează cu gradul său din Armată. Profesorul israelian a încuviințat. Din acea clipă, Neeman a fost sever ținut sub observație, ceea ce nu i-a împiedicat contactele cu atomiștii americani și, în special, cu „tatăl bombei cu hidrogen” - savantul Edward Teller și cu influentul senator John Tower din Texas. Celebrii atomiști americani Edward Teller și Robert Oppenheim vor vizita adesea Israelul, deveniseră subit fani ai arheologiei locurilor sfinte.

Nu au fost văzuți pe la orașul atomic de la Dimona, erau însă evrei. Dacă geniul lor științific a contribuit ca Israelul să devină a șasea țară care s-a alăturat clubului țărilor atomice (după Statele Unite, Uniunea Sovietică, Franța, Anglia și China) nu ai cum dovedi, pentru că aceștia nu au făcut nici o mărturisire în

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 145

acest sens. Dar e sigur că numai de arheologie nu s-au ocupat ei în Țara Sfântă.

În 1954, Neeman activa în două lumi aparent diferite:

lumea cercetării științifice și în cea a serviciilor secrete.

Universitarul distins fusese numit șeful serviciului secret militar AMAN, responsabil cu o anumită „problemă”. Nici soția sa nu știa unde lucrează bărbatul ei și despre ce „problemă” e vorba. Doi ani mai târziu, în 1956, profesorul Yuval Neeman era încă adjunctul lui leoshua Harkabi, șeful AMAN. De atunci și până la moartea (aprilie 2006), Neeman ^ fost amestecat, pe toate planurile, în știința și producerea bombei atomice israeliene. Cel puțin așa susțin analiștii militari occidentali, în plus, Neeman se mai ocupa cu ceva nu prea simpatic: intoxica pe toată lumea, dar în special pe americani, că Israel nu dezvoltă arme atomice. Era prețuit de fizicieni pentru o descoperire genială care ar fi trebuit să-i aducă Premiul Nobel: tabla elementelor nucleului atomic, un soi de „Tablă Mendeleev” fundamentală pentru cercetarea și industria nucleară. Premiul Nobel pentru această descoperire l-a luat însă americanul Mori Gilman. Dar asta e o altă poveste, în 1960, Neeman era directorul Reactorului nuclear de la Nahal Sorek, și era preocupat de folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice. Declara aceasta tuturor corepondenților de presă străini. Premierul Levy Eșkol l-a numit „responsabil cu explicațiile care trebuie date americanilor atunci când aceștia întreabă ce se petrece la Reactorul din Dimona și la Reactorul din Nahal Sorek”. Făcea și pe ghidul. Când președintele american a trimis o comisie să cerceteze, Neeman a primit misiunea să le risipească bănuielile. Neeman a construit niște instalații „pașnice” și le-a arătat inspectorilor americani. Când aceștia au vrut să vadă ceva mai mult, Neeman i-a dus să viziteze locurile sfinte, Sfântul Mormânt și s-a auto-propus să le „ajute” să întocmească Raportul științific al vizitei la Reactorul atomic. Lui Neeman i se atribuie cea mai mare realizare Politico-diplomatică a Israelului atomic. La începutul anilor 60, Ierusalimul înțelesese că jocurile „naivității atomice” cu Americanii nu mai pot continua. Ca atare a inventat un alt joc, ¹¹¹ care l-a atras ca pârtaș pe celebrul atomist american-evreu

Teller, „părintele bombei cu hidrogen”. Teller l-a con-

vins pe președintele John F. Kennedy de inutilitatea controlurilor americane la Reactorul atomic din Dimona. „Israelienii jură că nu fabrică bombe atomice, i-a spus Teller președintelui american. Declară acest lucru tot timpul. Să-i credem, și câtă vreme vor continua să spună că nu fabrică armament atomic, ne vom abține de la inspectarea Reactorului”. Această politică a „naivității” atomice” continuă să funcționeze până în zilele noastre.

Omului acesta toabă de carte îi plăcea să rămână în umbră, evita reflectoarele publicității. O singură dată a intervenit direct în treburile militare operative, în ultima zi a Războiului de Iom Kipur (octombrie 1973), Neeman, în uniformă militară de colonel, s-a prezentat la comandamentul armatei israeliene din Pustiul Sinai și deși victoria era deja asigurată, el a cerut să fie lansată o unitate de parașutiști la Djabil Atka, unde se afla Centrul de spionaj egiptean. A ajuns și el personal acolo, și s-a întors cu tehnologia de spionaj cu care rușii îi înzestraseră pe egipteni.

Mordehai Vanunu - „spionul atomic”.

Doi evrei, Mordehai Vanunu, un tehnician care a lucrat mulți ani în subteranele de la Dimona, și un ziarist american, Seymour M. Hersh, laureat al Premiului Pulitzer, au fost primii care au dezvăluit secretele atomice israeliene. În „, , , , . . .”, 1986, Mordehai Va-

Mordehai Vanunu - trădător,
nunu a predat publica- ~~du~~\$man sau un naiv **p**acifist?

ției londoneze „Daily Mirror” câteva zeci de fotografii cu instalațiile nucleare de la Dimona. O lume secretă și înspăimântătoare era dezvăluită pentru prima oară. Ziariștilor englezi nu le venea să creadă. Verificate de specialiști atomiști, fotografiile se dovedeau autentice. Ierusalimul nu l-a iertat pe tră-

r

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 147

dator. Agenții Mosadului l-au răpit pe Vanunu și l-au adus legat, înapoi, în Israel. A zăcut 18 ani în închisoare. După ce și-a ispășit pedeapsa, eliberat, Vanunu a declarat că nu regretă ceea ce a făcut, și că va continua să lupte pentru o lume fără arme nucleare. Pe baza fotografiilor lui Vanunu, s-a putut stabili „drumul secret al bombei atomice evreiești”:

1. Minereul de uraniu este radioactiv, de aceea transportarea sa se face în containere cu pereți de protecție radio-activă.

2. Uraniul e transportat la Dimona. Aici are loc procesul de îmbogățire. Numai cu patru kilograme de plutonium se fabrică o bombă care poate transforma orice oraș din

lume întrun morman de cenușă. Anumite lucrări sunt finisate la Reactorul atomic de la Nahal Şorek, nu departe de Berr-Şeva.

3. în oraşul subteran din Dimona funcţionează 10 „Institute”, în unele din ele lucrează numai roboţi, pentru că pericolul de contaminare radioactivă este foarte mare. Praful de plutoniu, (după cele relatate de Vanunu), este supus unor temperaturi înalte şi transformat în lichid fierbinte. După ce e răcit cu şuvoaie de apă, plutoniul lichid e stocat sub formă de „nasturi”. Un nasture cântăreşte 130 grame. „Institutul” fabrică nouă nasturi de plutonium pe lună. Suficiente pentru a fabrica 2 bombe atomice pe lună. Un specialist străin a făcut o aritmetică simplă, cu un rezultat înspăimântător: în 35 de ani, Israelul a putut fabrica peste 400 de bombe atomice.

4. La „Institutul” de la Yodfat (o mică localitate din Galileea), o unitate specială „Rafael” (Industria militară israeliană), aşa-zisul „Comandament nr. 20”, se ocupă cu ansamblarea bombelor atomice. Când ajunge la Yodfat, bomba atomică arată ca o minge mică de fotbal, poleită cu bariliu.

5. Forţa ei de distrugere creşte astfel enorm.

6. în „Institutul” atomic de la Beer Yakov lucrează specialişti în rachete şi balistică. Rachetele „Jeriho 3”, cu ogive nucleare, pot atinge ţinte aflate şi la 4500 km depărtare. Ziarele stăine au publicat chiar şi locul unde sunt depozitate: în Uriaşele depozite subterane din Cfar Zacharia (în apropierea ^{Or}aşului Beit Şemeş).

7. Decizia de lansare a unei rachete nucleare sau unui avion de bombardament cu bombe atomice

148

TEŞU SOLOMOVICŢ

aparţine unui „triumvirat” de personalităţi politice şi militare; prim-ministrul, ministrul Apărării şi Şeful Statului Major al Armatei israeliene.

Băiatul ăsta tuciuriu s-a născut în 1954, în Maroc, şi a sosit în Israel la vârsta de 9 ani. A fost sergent în armată, a luptat în „Războiul de Iom Kippur”.

În august 1977, Vanunu era tehnicianul responsabil pe „tura de noapte” la „Institutul nr.2”. Sub acest nume - a mărturisit Vanunu reporterilor englezi de la „Sunday Times” funcţionează „fabrica de bombe atomice” construită pe opt etaje subpământene.

Lui Mordehai Vanunu nu i-a plăcut politica guvernământului militar în Iehuda, Şornron şi Gaza, el a fost „luat la ochi” ca stângist, cercetat de „Şin-Bet” şi în noiembrie 1985 a fost dat afară din slujbă. Supărat pe ţară, Vanunu a plecat la Sidney, în Australia, apoi la Londra de unde a predat ziarului londonez documente senzaţionale.

Ce a povestit Vanunu? În fiecare dimineaţă, la ora şapte, 40 de autobuze adună 2.700 de muncitori, ingineri şi cercetători care lucrează în subteranele Reactorului de la Dimona.

Câteva bagaje ale Armatei controlează identitatea oamenilor.

În jurul reactorului, tractoare nivelează nisipul, pentru ca orice urmă de picioare să fie imediat identificată. Câteva baterii de rachete pământ-aer, în stare permanentă de alarmă, au ordinul să doboare orice avion care pătrunde în spaţiul aerian al reactorului. Un avion

israelian care din greșeală a zburat în apropierea reactorului în 1967, a fost imediat doborât.

Angajații se obligă să păstreze secretul activității lor. Ei știu că limbuția e pasibilă de o condamnare la 15 ani de închisoare.

Din cele zece institute, subterane cel mai secret este „Institutul nr. 4” (numai 190 de oameni au permis de intrare acolo). „Institutul” este un cub uriaș de beton, 65 de metri pe 25, fără ferestre, care ascunde secretele atomice ale Israelului de aproape 40 de ani.

Nici un satelit american sau sovietic n-a reușit să fotografieze sau să „spargă” cu raze infra-roșii acest cub de beton.

Documentele lui Mordehai Vanunu - susține „Sunday Times” descoperă o altă realitate: Israelul posedă o forță ato-

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 149

mică înspăimântătoare. Vanunu a intrat în 33 de încăperi ale Institutului nr. 4” și a fotografiat tot ce era mai secret. El le-a arătat ziariștilor englezi, care l-au intervievat vreme de patru, ore, în ce constă tehnologia israeliană secretă de fabricare a plutoniului destinat armelor nucleare.

De Gaulle a negat faptul că francezii ar fi construit un reactor la Dimona, dar astăzi se știe adevărul. Francezii au construit la Dimona un reactor modest, de 26 megawați, care în cel mai bun caz ar fi putut produce 5-6 kg de plutoniu pe an.

Cum au reușit israelienii să mărească considerabil puterea reactorului, fără să-i modifice forma exterioară?

Documentele lui Vanunu - susține „Sunday Times” - certifică faptul că reactorul are astăzi o putere de 150 megawați, și că el produce anual 40 kg de plutoniu (din care Israelul fabrică 10 bombe atomice pe an).

în 25 de ani, Israelul ar fi produs, în serie, circa 250 de bombe atomice.

în 1973, când soarta „Războiului de Yom Kippur” nu era încă clară, premierul Golda Meir ar fi dat ordinul ca un număr de bombe atomice să fie scoase din ascunzătorile subpământene și pregătite pentru lansare. Aceste bombe, de câte 20 de kilograme fiecare, aveau o forță de distrugere egală cu bombele atomice lansate asupra orașelor japoneze Hiroshima și Nagasaki. Vanunu ar fi dovedit că sub o magazie părăsită, la o adâncime de 25 de metri, există o instalație specială cu litiu, tritiu și plutoniu, pentru fabricarea bombelor cu hidrogen și a bombelor cu neutroni.

Bomba atomică este o jucărie de copil în raport cu bomba cu hidrogen. Distrugerile pe care le poate provoca o explozie termo-nucleară sunt apocaliptice, în schimb, bomba neutronică este „curată”; ea emite raze ucigătoare, care lichidează toate „ființele vii”, fără să distrugă nici una din clădirile orașului atacat.

Vanunu n-a făcut ceea ce orice spion învață de la prima lecție din abecedar. El nu s-a ascuns și nu și-a făcut operație Plastică. Se credea apărat la Londra, printre englezii atât de flegmatici și indiferenți la clocotul lumii. A făcut chiar gafa de a se îndrăgosti de o frumoasă roșcată pe care o alinta cu numele <k „Cindy”.

Ghinionul lui Vanunu a fost că „Cindy” era un căpitan al Mossad-ului, pe adevăratul ei nume Cheryl Ben-Tov.

După o lungă și istovitoare noapte de dragoste, Vanunu a adormit în brațele frumoasei amante. Când s-a trezit, se afla într-o celulă izolată dintr-o închisoare din pustiul Negev-ului, în Israel.

O grupare „pașnică” suedeză l-a propus pe Mordehai Vanunu pentru „Premiul Nobel pentru pace”. Știrea nu l-a impresionat pe Vanunu. El era convins că va muri în închisoare pentru că Mossad-ul nu-l va ierta niciodată. Singurătatea lui era absolută. Mulți considerau că, în cele din urmă, Vanunu va înnebuni.

Într-o scrisoare adresată șefului Serviciului penitenciarelor de către avocatul Dan lakir, de la Asociația pentru Drepturile Omului, se scrie: „O perioadă atât de îndelungată de detenție în izolare este o pedeapsă crudă și neomenoasă, care poate cauza pagube ireversibile echilibrului mintal al oricărui om”.

Fără îndoială că izolarea lui Mordehai Vanunu s-a bucurat în lume de cea mai mare mediatizare posibilă. El a fost condamnat în octombrie 1986 la 18 ani de închisoare pentru delikte grave: ajutor acordat dușmanului în timp de război și transmiterea de informații secrete în scopul lezării securității statului.

De când a fost arestat, Vanunu a stat într-o izolare deplină. Celula sa din închisoarea de la Așkelon avea o suprafață de 12 metri pătrați. Pereții nu sunt comuni cu alte celule și celula nu are fereastră. Numai un pat, un televizor, un radio și rafturi. Două ore pe zi se plimba în curtea de lângă celulă, singur. Membrii familiei aveau dreptul să-l viziteze o dată la două săptămâni, câte o oră. Nu avea dreptul de a telefona.

Toate apelurile înaintate de Vanunu la tribunale pentru a i se îmbunătăți condițiile de detenție au fost respinse. La fiecare trei luni, o comisie specială hotăra prelungirea condițiilor de izolare.

Deputatul Dadi Zuker, însoțit de ministrul poliției Moșe Șahal, l-au vizitat pe Vanunu. Acesta i-a povestit că se scoală la ora șapte dimineața, citește ziarele străine care-i sunt trimise,

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 151

dar nu ziare israeliene. Apoi se plimbă în curtea izolată. După masa de prânz, învață. Apoi citește și se uită la televizor.

Vanunu primea mii de scrisori pe lună, din țară și din străinătate, toate cenzurate de serviciile de securitate. Târziu, i s-a permis să răspundă la scrisori.

Cei care l-au vizitat în ultimii ani, inclusiv avocații Avigdor Feldman și Dan lakir, au fost impresionați de luciditatea sa. Deputatul Dadi Zuker a declarat după întâlnirea cu Vanunu: „E vorba de o persoană cu o putere interioară excepțională. El ne-a povestit că psihiatrul serviciilor penitenciare vine să-l viziteze o dată la trei luni, dar Vanunu îl ignoră”.

Rudele susțin că s-a schimbat: „Nu mai este același Moți pe care l-am cunoscut. Influența condițiilor de detențiune este vădită”. Vanunu profita de orice cale, legală sau nu, de a-și ușura izolarea.

Fotografia mâinii pe care a lipit-o de geamul vehiculului care-l conducea la închisoare, cu ajutorul căreia a raportat cum a fost prins, a fost publicată în toată lumea. Vanunu scrisese cu tuș negru pe palma mâinii: „M'WAS HIJACK ROME ITL 30.09.86 - 21,00 BY BA FLY 504”. Codul a fost lesne descifrat: Vanunu fusese răpit din Londra și adus la Roma, cu zborul nr. 504. Apoi a fost adus în Israel.

În 1993, Vanunu a fost mutat pentru un scurt răstimp într-o celulă destinată bolnavilor. Vanunu s-a cățărat pe fereastra care dădea spre o baracă de deținuți și a strigat: „Mă cheamă Mordehai. Ce faceți? Cum vă simțiți? Răspundeți-mi”.

Ofițerul de securitate care a auzit strigătele s-a dus imediat la deținuți și i-a avertizat în legătură cu Vanunu.

18 ani a luptat Vanunu, un naiv pacifist sau poate spion Periculos, împotriva singurătății ucigătoare... Când a fost eliberat Vanunu nu mai era evreu de religie mozaică, în ^{tr}>chisoare se creștinase.

„Eu sunt spioana Cindy”

Cindy, superba agentă a Mossad-ului care l-a ademenit
P^e Mordehai Vanunu trăiește acum în Statele Unite.
"Ptămânalul „Sunday Times” a descoperit-o pe „Cindy”, pe
^adevâratul ei nume Cheryl Bentov, într-o vilă izolată în

152

TEȘU SOLOMOVICI

Orlando, statul Florida, nu departe de Disneyland. Acolo, împreună cu soțul ei Ofer și cele două fete mici ale lor încearcă să ducă o viață pașnică, ferită de ochii lumii.

În urmă cu 11 ani, pe când aștepta la Londra publicarea poveștii pe care o vânduse ziarului „Sunday Times” despre secretele nucleare ale statului Israel, Mordehai Vanunu s-a întâlnit cu o tânără de o rară frumusețe. Deși reprezentanții ziarului îi dăduseră dispoziții să nu părăsească orașul, tânăra a reușit să-l convingă să plece cu ea în Italia. Acolo îl așteptau agenți ai Mossad-ului. După cum au scris în vremea aceea ziarele străine, ea l-a drogat pe Vanunu și agenții Mossadului l-au imbarcat pe un vas care l-a dus direct în Israel.

Frumoasa blondă a devenit cunoscută sub numele de Cindy, și de atunci ea înflăcărează imaginația tuturor. S-au făcut repetate încercări de a se da de urmele ei, pentru a i se dezvălui adevărata identitate. Uneori s-au publicat chiar, în ziare, știri despre ea. Uzi Mahnaiami, un reporter israelian al ziarului „Sunday Times”, a reușit să o găsească. Conform unor surse israeliene, Cindy este Cheryl Bentov, și după cum scrie ziarul, „se află în Florida în misiune, fiind trimisă de vechii ei patroni: serviciile secrete israeliene”.

Soții Bentov sunt cunoscuți la Orlando ca agenți imobiliari, evrei care respectă

sărbătorile ca toți ceilalți membri ai comunității locale și și-au înscris fetele la grădinița Centrului comunitar evreiesc. Majoritatea prietenilor lor sunt israelieni.

„Programul zilnic al lui Cheryl e foarte diferit de cel al lui Vanunu. În timp ce el se străduiește să convingă autoritățile închisorile din țară să nu-l mai țină în izolare și să-i acorde un regim penitenciar normal, ea obișnuiește să-și ia micul dejun cu prietenele, înoată apoi în piscină, și abia în orele după-amiezii apare în mașina ei sport, decapotabilă, la lucru”.

„Cheryl se străduiește să vândă unor evrei vârstnici, care trăiesc în zonele reci ale Americii, locuințe în Florida însorită”, scrie ziarul.

Când Mahnaiami i s-a adresat lui Cheryl, cerând să stea de vorbă cu el, tânăra i-a răspuns într-o ebraică perfectă, dar cu accent american, că nu este dispusă să acorde un interviu. Cu toate acestea, după cum menționează ziaristul în reportajul său,

TSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 153

ea nu a negat că este Cindy și nici rolul ei în afacerea Vanunu.

A menționat doar că e foarte important pentru ea să nu provoace daune statutului pe care îl are în Statele Unite.

Săptămânalul englez explică și motivele pentru care se teme Cheryl să fie deconspirată. Israelul nu poate folosi agenți pe teritoriul Statelor Unite. Dacă, într-adevăr, ea își continuă acolo acțiunile secrete în serviciul Mossad-ului, Israelul s-ar fi putut încurca din nou într-o afacere de spionaj în SUA. Familia Bentov are o vilă și în Israel, la Kohav Iair.

„Cheryl continuă să lucreze pentru Mossad, a relatat un vecin corespondentului ziarului „Sunday Times”. Ea și soțul ei și-au închiriat casa de aici numai pentru perioada în care se află în misiune. Și se vor întoarce când se va încheia misiunea”, a adăugat el.

Cheryl face parte dintr-o familie de evrei americani înstăriți. De curând, tatăl ei, Stanley Hanin, și-a vândut negoțul cu cauciucuri pentru mașini din Florida cu 32 milioane de dolari, pentru a porni într-o croazieră în jurul lumii în iachtul său personal.

Cheryl a crescut în Florida, într-o atmosferă de opulență.

La 17 ani a părăsit Statele Unite și s-a întors abia în urmă cu câțiva ani. Legăturile ei cu Israelul au început în perioada în care părinții ei erau angajați într-o crâncenă luptă de divorț.

Cheryl a venit în Israel și s-a înscris la un curs organizat de Sohnut. A învățat istoria iudaică și israeliană. Israelul i-a plăcut, și la încheierea cursului l-a anunțat pe tatăl ei că rămâne aici și se înrolează în Tzahal. Și-a făcut serviciul militar într-o unitate Nahal în kibutul Iad Hana.

Inteligența superioară și faptul că era de origine americană au făcut din ea o candidată naturală pentru Mossad. Reprezentanți ai serviciilor israeliene de spionaj s-au pus în legătură cu ea și au convocat-o la cancelaria primului ministru.

Apoi, timp de trei zile a fost supusă unor teste psihologice și de inteligență pe care le-a trecut cu succes deplin. La testul pentru stabilirea coeficientului de inteligență I.Q. a obținut 140 de Puncte, ceea ce este enorm. După examene au urmat doi ani de instrucție intensivă. Cheryl a fost învățată să tragă cu revolverul de la distanța de 100 de metri, să

conducă mașini de

154

TEȘU SOLOMOVICI

curse, să se sustragă urmăritorilor și să folosească aparatele de transmisie radio de mare precizie.

La încheierea îndelungatei instrucții, Cheryl a fost anunțată că va fi folosită în calitate de caii girl, ceea ce a dezamăgit-o profund. Totuși, o consola faptul că această misiune îi dădea posibilitatea de a participa la acțiuni ale Mossad-ului din întreaga lume.

În septembrie 1986, i s-a spus că trebuie să plece la Londra sub numele de Cynthia Hanin, de fapt numele cumnatei ei. În afară de asta, nu i s-a dat nici o informație cu privire la ceea ce avea de făcut.

În același timp, la Londra începuse să se organizeze un grup de membri ai Mossad-ului veniți acolo din întreaga lume, și puși sub comanda lui Beni Zeevi, care era adjunctul șefului Mossad-ului. Misiunea cu care i-a însărcinat șeful Guvernului din acea vreme, Shimon Peres, era să-l găsească pe Mordehai Vanunu și să-l aducă în țară, viu și nevătămat.

Vanunu a fost depistat. Cheryl-Cindy a fost trimisă la el.

Prima lor întâlnire a avut loc la Leicester Square, în centrul Londrei, unde Cheryl s-a prezentat drept cosmeticiană din Florida, întâlnirile au continuat în următoarele zile. Vanunu s-a îndrăgostit de noua lui prietenă, dar ea i-a spus că nu poate continua legătura în atmosfera rece a unui hotel londonez și i-a propus să o însoțească într-o vizită de câteva zile, la Roma. I-a spus că apartamentul surorii ei în capitala Italiei e disponibil și îl așteaptă. Vanunu a acceptat s-o însoțească. Era excitat până peste cap. Excitație care i-a fost fatală.

În momentul în care a pătruns împreună cu Cindy în apartamentul din Roma, s-au năpustit asupra lui câțiva agenți și i-au injectat un somnifer. Când Vanunu s-a trezit era deja în Israel.

Părinții adoptivi ai lui Vanunu

În vara lui 2004, „spionul atomic” a fost eliberat, în ultimii ani de detenție, americanii Nick și Mary Hyloff din Minnesota au fost singurii oameni cărora li s-a permis să intre în celula lui Vanunu. De două ori pe an, această pereche simpatcă de pensionari l-au vizitat pe Vanunu la închisoarea

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 155

din Așkelon. La intrare, după controale de securitate severe, ei arătau un document oficial emis de Tribunalul din Minnesota, care certifica faptul că ei sunt părinții adoptivi ai deținutului tylordehai Vanunu. Ei semnau de fiecare dată un angajament că nu vor discuta cu „fiul” lor despre răpirea sa, despre procesul care s-a desfășurat cu ușile închise și nici

despre reactorul nuclear de la Dimona. Nick și Mary Hyloff aveau fiecare 74 de ani, sunt părinții a șase copii și bunici a 16 nepoți. Ei povestesc că au fost cutremurați când au citit că un tânăr evreu zace în izolare într-o închisoare din cauza încercării lui de a dezvălui lumii secretele nucleare ale Israelului. „Ceea ce m-a uluit, povestește Mary, a fost gravitatea pedepsei. Nu puteam înțelege cum se poate ca un om, chiar dacă a făcut ceva rău, trăiește închis, de atâția ani, într-o carceră”.

În Israel, familia lui Vanunu n-a înțeles ce înseamnă toată această poveste cu adopția. Vanunu are 11 frați, dintre care Asher și Meir n-au încetat nici un moment să activeze pentru eliberarea și îmbunătățirea condițiilor de detenție ale fratelui lor încarcerat.

Am vrut să aflu de la Nick Hyloff dacă Vanunu regretă ce a făcut. „Nu!”, mi-a spus Hyloff. „și astăzi Vanunu este convins că a făcut ceea ce trebuia”.

Se considera că Mordehai Vanunu cunoaște secrete atomice încă nedezvăluite care ar dăuna Statului Israel dacă ar fi relatate. De aceea se caută căi pentru izolarea în continuare a lui Mordehai Vanunu, chiar și după eliberarea sa din închisoare. Izolarea și pedepsele nu l-au încovoiat. Dimpotrivă, se pare că i-au radicalizat crezurile. N-a renunțat la „lupta pentru dezarmarea atomică a Israelului”, s-a creștinat și a anunțat că „nu mai vrea să fie israelian, și nici evreu. Că vrea să părăsească Pentru totdeauna Israelul.”

Operațiunea „Samson Haghibor” (Samson-Eroul)

Pornind de la dezvăluirile lui Vanunu, un evreu american, Seymour M. Hersh, ziarist cu faimă în Statele Unite, laureat al Premiului Pulitzer, a scris cartea „Opțiunea Samson.”

Arsenalul atomic israelian și politica externă americană”. Iată Principalele concluzii ale lui Hersh:

156

TEȘU SOLOMOVIQ

1. În octombrie 1973, în zilele „Războiului de Yom Kippur”, după ce prim-ministrul Golda Meir a ordonat înarmarea a opt avioane „Phantom” cu bombe atomice, secretarul de stat Henry Kissinger l-a convins pe președintele Richard Nixon să aprobe marele „convoi aerian” pentru aprovizionarea Israelului. Un șantaj atomic reușit!

2. La 22 septembrie 1979, satelitul american „Wella” a descoperit deasupra Oceanului Indian semnele lansării unei rachete atomice, experiență nucleară realizată în comun de Israel și Africa de Sud.

3. În septembrie 1981, în timpul vizitei premierului Menahem Begin și a ministrului Apărării Ariei Sharon la Washington, Israelul a cerut acces liber la informațiile transmise de satelitul american „KH-11”. Sharon a cerut construirea unei stații de interceptare la Tel Aviv, iar americanii au fost îngroziți de planurile megalomane ale generalului Sharon.

4. Acesta dorea să obțină fotografiile emise de satelitul american pentru a regla tirul

rachetelor atomice israeliene împotriva orașelor din Uniunea Sovietică.

5. Ani în șir, magnați evrei (Abe Feinberg, „regele industriei de confecții” etc.), au finanțat înarmarea atomică israeliană.

5. Responsabilii Proiectului atomic israelian au fost prim-ministrul David Ben Gurion, fizicianul Ernest David Bergman și Shimon Peres, pe aceea vreme directorul general al Ministerului Apărării.

6. În 1981, după distrugerea de către aviatorii israelieni a Reactorului atomic irakian, neatenț, Menahem Beghin a făcut gafa de a vorbi despre fabricarea bombei atomice la Dimona, gafă care aproape că a provocat o criză guvernamentală.

7. Multe din informațiile privind înarmarea atomică israeliană le-a obținut Hersh de la Ari Ben Menashe, un fost agent al Mossadului, care trăiește astăzi în Australia.

8. Toți președinții Statelor Unite au eșuat în încercările lor de a controla înarmarea atomică a Israelului. John Kennedy nu-i suporta pe „câinii de evrei” care îi ascund programul lor nuclear. Când Washingtonul a trimis experți în control la Dimona, li s-a arătat o instalație-jucărie, special construită pentru a-i păcăli.

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 157

9. La fabricarea plutoniului nuclear, la Dimona, a participat și ginerele baronului Rotschild, chimistul francez evreu Bertrand Goldschmidt, unul din savanții echipei americane care a fabricat prima bombă atomică.

10. Francezii au colaborat intens la înarmarea nucleară a Israelului. Ei au construit reactorul de la Dimona, și tot în colaborare cu armata franceză, a avut loc în Sahara primul test nuclear israelian. Ierusalimul a plătit 100 milioane de dolari firmei franceze „Dassault” pentru 25 de rachete sofisticate care puteau fi înzestrate cu ogive nucleare.

11. Miliardarul britanic de origine evreiască Robert Maxwell a fost spion al Mossadului. Nick Davis, redactorul ziarului londonez „Daily Mirror” (proprietar Robert Maxwell), a ajutat Mossadul ca să-l răpească pe „spionul atomic” Mordehai Vanunu.

12. Ofițerul american Jonathan Pollard a lucrat, până ce a fost prins, pentru programul nuclear israelian.

13. În cea de-a doua zi a Războiului din Golful Persic, după ce o rachetă irakiană „Scud” a lovit o stradă din Ramat Gan, premierul Itzhac Shamir a ordonat „Alarma atomică totală”. Câteva bombe atomice au fost scoase din depozite și instalate în avioane de atac.

„Operațiunea Samson” se afla în prag de a deveni realitate, într-o carte pe care am publicat-o mai de mult, („Războaiele Mossadului. 50 de ani de spionaj evreiesc”), am pus întrebarea de ce oare conducătorii evrei au ales tocmai numele eroului biblic Samson drept cod militar al îngrozitoarei °Pțiuni atomice? Orb și nefericit, în mijlocul dușmanilor, Samson strigă către Dumnezeu: „Doamne, adu-ți aminte de mine, Te rog, dă-mi putere numai de data aceasta și cu o singură lovitură să-mi răzbun pe filistenii pentru cei doi ochi ai mei”.

n și-a ucis dușmanii, dar și-a pierdut, la rândul lui viața.

consemnează că „cei pe care i-a prăpădit la moartea lui ^{au} fost mai mulți decât cei pe care-i omorâse în timpul vieții”, rezonanță apocaliptică are textul biblic al morții lui Sam-

Dureri de cap...nucleare

În primăvara anului 2004, locuitorii orașului Dimona au văzut cu surprindere mașini militare care se oprea în fața caselor lor, soldații coborau și împărțeau bomboane. „Câți oameni locuiesc în această casă?”, întrebau. „Noi, și șase copii!” „Luați opt bomboane”. S-au amuzat locuitorii Dimonei, bănuind că este vorba de vreo acțiune electorală sau publicitară.

S-au dumirit mai târziu, în iulie, când Guvernul a decis să distribuie fiecărui fuleț care trăiește în jurul Reactorului atomic de la Dimona câte o pastilă de „Logol”. Bomboanele au fost doar un exercițiu, acum totul este real. Și a provocat neliniște.

De ce „Logol”? și de ce numai pentru locuitorii care trăiesc în așezările din jurul reactorului atomic?, întrebări care au stârnit panica, cu atât mai mult cu cât autoritățile nu au fost darnice cu explicațiile. Se știe că pastila „Logol” conține foarte mult iod. Se mai știe că în cazul unei catastrofe nucleare, cum ar fi o fisură în corpul „Reactorului”, gazele otrăvitoare care se împrăștie în atmosferă conțin iod radioactiv, Cesium 137, Strontium 90 etc., care pot provoca moartea a zeci de mii de oameni. Iodul radioactiv atacă mai ales glanda tiroidă. De aceea a fost inventat „Logol”, ca un antidot. Dincolo de aspectul senzational al poveștii, specialiștii au căutat înțelesuri mai adânci. Reactorul are o vechime de patru decenii. E adevărat că a fost în permanență modernizat și cei mai buni atomiști evrei din lume au vizitat adesea Israelul.

Însuși „părintele bombei cu hidrogen”, savantul evreoamerican Edward Teller a fost invitat nu o dată la Ierusalim pentru... a susține „conferințe științifice”.

Una e însă teoria particulelor atomice și altă poveste este rezistența materialelor sau stocarea armelor nucleare. Pentru că, așa cum pretind specialiștii atomici și militari străini, Israelul produce la Reactorul de la Dimona armament nuclear.

Israelul nu recunoaște acest lucru, dar a refuzat constant să semneze Tratatul de Neproliferare Nucleară (TNT). Nu l-a semnat, spun comentatorii politici străini, pentru că acest Tratat dă dreptul inspectorilor Agenției Internaționale pentru Energie Atomică (AIEA) să viziteze și să controleze dacă reactoarele nucleare care activează în diferite țări produc „energie pașnică”

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 159

sau arm^e nucleare. În iulie 2004, Mohammed El Baradei, directorul AIEA, i-a forțat mâna lui Gideon Franck, președintele Comisiei Israeliene de Energie Atomică, să-l invite în Israel.

Ierusalimul nu s-a arătat prea încântat de această vizită. Și nici pomeneală să-i permită să cotrobăie prin etajele subterane ale orașului atomic din deșertul Negev.

Distribuirea pastilelor „Logol” locuitorilor Dimonei a reactualizat groaza subconștientă față de forțele telurice ale sâmburelui nuclear. Cenzura israeliană interzice presei și televiziunii locale să admită existența acestui pericol. Oficial, autoritățile de la Ierusalim declară constant că nu va fi prima țară care introduce armament atomic în Orientul

Mijlociu.

Israelul, cu teritoriul său minuscule, e teribil de vulnerabil. Și accidente au existat. Scurgerea de radiații de la Reactorul atomic din statul american Kentucky a durat 23 de ani. În 1986 a explodat Reactorul atomic de la Cernobîl, provocând multe victime și enorme pierderi materiale, iar în 1994 au fost semnalate fisuri la Reactorul atomic din Mainz (Germania), în cazul unui accident nuclear, pastilele „Logol” ar ajuta ca o loțiune anti-reumatică la un picior de lemn. De aceea, militarii responsabili au conceput un plan de evacuare rapidă a locuitorilor Dimonei și din celelalte așezări din jurul Reactorului atomic. În decurs de o oră, camioanele și elicopterele Armatei iar putea scoate pe toți locuitorii din zona infestată, înainte ca norii radioactivi să ajungă deasupra orașului. Un singur lucru nu-l pot calcula militarii: cât de repede vor circula norii la ora apocalipsului?

Politica „ambiguității nucleare” >

, t:

t-

Au existat destui oameni de stat și gânditori politici israelieni care au intuit necesitatea rezolvării conflictului israeliano-palestinian, și în genere a conflictului evreilor cu arabii, înainte ca vreun stat islamic să devină putere nucleară. Unul dintre aceștia a fost generalul și prim-ministrul Itzhak Rabin.

Cu sprijinul președintelui american Bill Clinton, Rabin a accelerat tratativele, a făcut concesii și a semnat cu Yasser Arafat Tratatul de la Oslo. Asasinarea lui Rabin a consemnat și moar-

160

TEȘU SOLOMOVICI

tea procesului de pace. Previziunile negre au început să devină realitate.

Pakistanul musulman a fabricat deja arme nucleare, Iranul e pe-aproape. Contrabanda atomică înflorește. Nu de mult, a fost demantelată o rețea de contrabandă nucleară, avându-l drept naș pe Abdelkader Khan „tatăl bombei atomice pakistaneze”. Conștient de acest pericol, Israelul a semnat la 31 octombrie 1998 o înțelegere cu Statele Unite, care îi asigură o anumită protecție anti-atomică, dar care nu-i asigură o securitate deplină. Israelul nici nu acceptă ca securitatea sa să depindă de alții. Deține mijloacele ca să o poată face singură. E adevărat, oficial, nu recunoaște că ar deține arme de distrugere în masă, dar din când în când are grijă să lase să se scurgă informații despre arsenalul său atomic. Intenționat, cu scopuri de intimidare, susțin mass-media internaționale. Așa s-ar explica de ce agenții Mossad-ului nu l-au lichidat pe „spionul atomic” Mordehai Vanunu când l-au prins și de ce acesta nu a murit în cei 18 ani de detenție. La începutul lui iulie 2004, o altă informație a ajuns în presă, de data aceasta prin intermediul unui „Centru Internațional științific” din San Francisco:

cu cele 500 de bombe nucleare pe care le deține, Israelul a devenit a patra putere atomică din lume (după Statele Unite, Rusia și China), depășind pe această scară a morții

Anglia, Franța, India și Pakistanul.

Vizita lui Mohammed El Baradei, directorul AEIA, la Ierusalim, a stârnit în presa israeliană o polemică în legătură cu „politica naivă” a unui Israel care nu recunoaște că deține armament atomic. „Cui și la ce mai servește jocul naiv al Israelului care continuă să nege ceea ce e evident pentru toată lumea?”, se întreba Amnon Rubinstein, un reputat profesor de drept, fost ministru al Justiției, în coloanele cotidianului ebraic „Yediot Ahronot”. Politica de „ambiguitate nucleară” a Israelului, care continua de aproape patru decenii, a devenit acum irelevantă. Profesorul susține că Ierusalimul trebuie să recunoască, oficial, uriașa ei forță atomică. Numai că în acea clipă, avertizează profesorul Amnon Rubinstein, se va ivi o altă întrebare, mai grea, mai îngrozitoare: cum va răspunde Israelul noii amenințări nucleare care vine din direcția dușmanilor săi, apropiați sau mai îndepărtați?! •„ -

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 161

Capitolul 18

UN **MISTER CARE PERSISTA:**

DISPARIȚIA SUBMARINULUI „DAKAR”

De aproape 40 de ani, agenții Mossad-ului și nu numai ei caută explicația dispariției undeva, în adâncurile Mării Mediterane, a submarinului „Dakar”. Era mândria marinei militare israeliene, 69 de ofițeri și marinari și-au pierdut atunci viața, îndoliind țara. Opinia publică n-a știut prea multe despre acest eveniment tragic, pentru că Raportul întocmit de Comisia guvernamentală de anchetă a fost interzis publicării. Submarinul a dispărut în ianuarie 1968; abia trei decenii mai târziu, colonelul de marină Mike Eldar, după ce s-a eliberat din Armată a publicat cartea „Dakar” (incluzând și Raportul secret al Comisiei de Anchetă). Apăruse cu aprobarea Cenzurii militare, dar atunci când se afla deja în librării, printr-un ordin judecătoresc, cartea a fost interzisă.

Procuratura Statului a motivat această măsură ieșită din comun, prin faptul că, „Dakarul” colonelului Eldar n-a primit aprobarea Comisiei ministeriale pentru problemele cărților. S-a aflat însă mai târziu că în spatele interdicției se află Departamentul de securitate terestră al Armatei israeliene. Tribunalul a ordonat ca toate copiile cărții să fie adunate din librării, iar exemplarul din Biblioteca Knesset-ului (Parlamentul israelian) să fie încuiat într-un seif.

Colonelul Eldar n-a renunțat, el a publicat pe Internet nu Huniai capitole din cartea interzisă, ci și Raportul secret despre scufundarea submarinului „Dakar”. Serviciile speciale au reacționat rapid: l-au arestat pe colonel acuzându-l de spionaj, ^oliția a pătruns în locuința colonelului Eldar și a confiscat Documente și dischetele computerului. 24 de ore mai târziu, din «banca” Internetului aparținând companiei de computere din ^assachusetts, Statele Unite, dispăreau din index numele lui

Mike Eldar și subiectul cărții interzise: „Dakar”. Mii de curioși au „intrat” în canalul Internetului și au citit Raportul Secret, după arestarea colonelului Eldar.

Teama de o condamnare severă l-a determinat pe acolonel să „șteargă” din Internet toată povestea. Poliția și serviciile secrete s-au adresat unor specialiști ca să „reactiveze” subiectul dispărut. Abia atunci, speriat, Eldar a făcut ca la comanda <http://come.to.mike.eldar.com>. Internetul să ofere doar o pagină... albă.

Mike Eldar a fost eliberat după ce a depus o cauțiune de 20.000 de dolari și a declarat presei că este victima conflictului dintre Cenzură și Tahal. „Nu e posibil, a spus el, ca poporul să nu afle adevărul, după 30 de ani, de la îngrozitoarea catastrofa.

Nu-mi pare rău că am publicat Raportul Secret”. Ministrul adjunct Michael Eytan a replicat: „nu vom permite ca prin intermediul Internetului să fie lezată securitatea Israelului”.

Așadar misterul, departe de a fi descifrat, a căpătat o nouă conotație, polițistă.

Să începem cu un scurt istoric: Submarinul „Dakar”, ca și submarinul geamăn „Leviatan”, a fost construit în 1954 pentru flota militară britanică. După 11 ani, cele două submarine au fost cumpărate de marina militară a Israelului și renovate la șantierele navale din Porstsmouth.

„Leviatan” a ajuns la Haifa în iunie 1967, iar „Dakar” a pornit în drum spre Israel la 9 ianuarie 1968, cu 69 de marinari israelieni. Conform programului, vasul urma să ajungă la Haifa la 29 ianuarie, dar a devansat orarul, într-unul din mesajele transmise, comandantul submarinului, rav seren (căpitanul) Iakov Raanan, a cerut să i se permită intrarea în portul Haifa mai devreme decât fusese prevăzut. Cererea i-a fost respinsă.

La 24 ianuarie, cu două minute înaintea miezului nopții, s-a înregistrat ultima legătură prin telegrafie fără fir, cu submarinul. A doua zi, deoarece nu s-a mai putut obține legătura, au început căutările cu ajutorul unor ambarcațiuni și avioane de cercetare din Israel, Statele Unite, Grecia și Marea Britanie. Căutările au continuat până la 4 februarie 1968, când Moșe Dayan, ministrul Apărării la acea vreme, a anunțat în Knesset, cu glasul înecat în lacrimi, dispariția submarinului „Dakar”.

TSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 163

De atunci și până în zilele noastre, misterul a rămas neelucidat. Care a fost soarta submarinului „Dakar”? Când, unde «i în ce împrejurări a dispărut?

Problema a rămas în permanență în atenția Mossad-ului, dar mai ales în aceea a familiilor dispăruților care n-au încetat nici un moment să facă demersuri pe lângă autorități, să caute pe cont propriu, în limita posibilităților, și să...spere.

Cazul, însă, a reintrat în actualitate, când generalul egiptean în rezervă Abed Alhamir Aazev, a depus mărturie privind scufundarea submarinului „Dakar”. Mărturia aceasta a fost publicată în săptămânalul egiptean „October”, dar ea nu i-a scos prea mult din fire pe membrii familiilor celor dispăruți. Ei au auzit deja în repetate rânduri, mărturii de acest gen. Dar de fiecare dată când se publică o asemenea mărturie, durerea lor revine la

suprafață.

„Ne-am săturat de trăgănelile care durează de aproape 40 de ani. Cerem ca modul în care se desfășoară această anchetă să se schimbe fundamental. Nu vom mai fi copii cumiți". Urcăm pe „baricade", a declarat, emoționat Șmuel Sneffer, de 74 de ani, președintele Comitetului familiilor celor dispăruți cu submarinul „Dakar". Tatăl său, Reuven Snapir a fost ofițerul de navigație al submarinului.

Recent s-au întrunit la Tel Aviv aproximativ o sută de membri ai familiilor celor dispăruți. Membrii familiilor pretind că marina militară nu a întreprins îndeajuns pentru a depista submarinul și că li se ascund informații.

O comisie externă de anchetă, adică alcătuită din membri care nu fac parte din marina militară, va trebui să se concentreze asupra câtorva semne de întrebare. De exemplu:

cine a dat dispoziția să se trimită un submarin neînarmat în fața litoralului egiptean? De ce a navigat submarinul fără să fie înarmat?

„Comitetul familiilor celor dispăruți" oferă un premiu internațional celui care va aduce date sau informații noi privind dispariția submarinului.

Generalul egiptean Muhamad Abed Alhamir Aazev, care susține că el este răspunzător de scufundarea submarinului «Dakar", a servit în ianuarie 1968 ca maior în marina militară egipteană. . r

164

TEȘU SOLOMOVICI

Într-un interviu publicat în săptămânalul egiptean „October", maiorul descrie desfășurarea evenimentelor care au dus la scufundarea submarinului. „La 23 ianuarie 1968, la ora 12 la prânz, în fața litoralului Alexandriei, mă aflam la bordul vasului de război Assiut, declară egipteanul. Unul dintre cădeți a strigat că vede ceva plutind pe suprafața apei. M-am uitat cu luneta și am văzut periscopul unui submarin plutind paralel cu vasul nostru. Le-am semnalizat să oprească, și am anunțat despre apariția submarinului la comandamentul nostru de pe litoral. Mi-am spus în gând: îi mulțumesc lui Allah pentru ocazia pe care mi-a dat-o, de a scufunda un submarin al dușmanului. După ce ne-am întors la mal, am trimis un raport amănunțit comandantului marinei militare, despre scufundarea submarinului, dar el nu m-a crezut deoarece israelienii susțineau că „Dakar" a fost scufundat în fața litoralului Ciprului.

La numai două zile după aceea, la 25 ianuarie, Israelul a comunicat știrea despre scufundarea submarinului „Dakar", fără să amintească zona unde s-a petrecut faptul."

Generalul Aazev susține că datorită scufundării submarinului „Dakar" și a ambarcațiunii militare israeliene „Tanin" a primit decorații, diplome de onoare și o medalie specială de la președintele Egiptului.

El a susținut în același interviu că ministrul israelian al Apărării din vremea aceea, regretatul Itzhak Rabin, a cerut la 1 ianuarie 1986, „să se permită unor echipaje israeliene să facă cercetări, și să caute rămășițele submarinului „Dakar". „Am considerat această cerere

drept prima recunoaștere oficială că submarinul a fost scufundat de forțele noastre", a conchis generalul egiptean.

În decursul anilor care au trecut de la dispariția submarinului „Dakar”, marina militară a fost nevoită să se confrunte cu multe zvonuri privitoare la soarta acestui submarin.

Dar fiecare din aceste povești a fost cercetată în repetate rânduri, fără să se obțină rezultate reale.

În presa egipteană s-au publicat în ultimii ani mărturii ale unor ofițeri superiori care au pretins că ei sunt aceia care au scufundat submarinul. Amiralul în rezervă Samir Șalbi susține într-un interviu acordat ziarului egiptean „A șaab”, că președintele Nasser, care s-a temut că Israelul era pe punctul de a

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 165

ataca un port egiptean, cu ajutorul unor oameni-broască, a dat personal dispoziția ca submarinul să fie scufundat.

Muhamad Abd El Maghid, de asemenea general egiptean în rezervă, a susținut în urmă cu ani că a descoperit submarinul israelian și a dat ordinul să se tragă asupra lui.

Dr. Sara Katz de la Universitatea Bar Han a prezentat mărturia unui ghid turistic local din Alexandria, care a povestit despre „vaporul israelian scufundat în golful Alexandria”. Dr.

Katz susține că mărturia este demnă de încredere. Dar factori din marina militară care au cercetat cazul, au stabilit că aceste mărturii „nu concordă cu orarul și precizarea locului în care ar fi trebuit să se afle submarinul, în acel moment”.

Decenii de-a rândul, submarinul „Dakar” a fost căutat în diferite zone ale Mării Mediterane, dar fără nici un rezultat. La un an după dispariția submarinului, s-a găsit pe plaja din Han luns din Gaza, o plută de salvare de pe „Dakar”. Din analizele de laborator la un resturi de plante descoperite pe plută, savanții au tras concluzia că submarinul a dispărut în zona centrală a bazinului mediteranean răsăritean.

După semnarea acordului de pace cu Egiptul s-au întreprins câteva acțiuni de cercetare în apele teritoriale ale Egiptului, începând cu 1992, în urma reluării analizei tuturor datelor, s-au întreprins acțiuni de cercetare în zona Rhodos și în partea de est a insulei Creta, în urma descoperirii unui „corp metalic” în fața litoralului Sinai, o societate particulară pe nume „Oceana” a inițiat o acțiune de detectare a epavei vasului, cu ajutorul sonar-ului, dar și această acțiune, ca și cercetările întreprinse de o societate olandeză în fața insulelor grecești, nu a dat nici un rezultat.

Comandantul flotei militare americane a promis să ajute marina militară israeliană. Americanii apreciază că locul cel mai indicat pentru căutări este totuși zona Rhodos-Creta, dar, după părerea comandantului, cercetările trebuie făcute la „dâncimi mai mari, cu submarinul nuclear „N.R.I.” al Unității americane de sondaje marine. Acest submarin poate „plonja” Până în apele cele mai adânci, care nu au fost încă cercetate.

Există oameni în Mossad care cred că cheia misterului frebuie căutată la Moscova, în arhivele secrete ale Armatei Sovietice. Numai rușii aveau în zonă, în 1968, armamentul sofisticat capabil să scufunde submarinul „Dakar”.

Capitolul 19

OPERĂPTWEA „DAMOCLES” ȘI SFÂRȘITUL „EREISSER HAREL”

Când e vorba de a-și codifica acțiunile secrete, șefii serviciilor secrete israeliene dovedesc o imaginație deosebit de bogată. Eroii biblici și personajele mitologice abundă. Ultima acțiune de care a fost responsabil Isser Harel, legendarul comandant al Mossad-ului, purta numele unui curtezan din Grecia Antică: Damocles.

Isser Harel își controla ceasul, aștepta să se facă 7 fix, bătu la ușă! Auzi vocea „Bătrânului” care-l invită să intre.

Șeful Mossad-ului nu avea de ce să se mire că premierul îl convocase atât de devreme; David Ben Gurion dormea puțin, un insomniac.

- Câți sunt în Egipt? întrebă „Bătrânul” în loc de bună dimineată.

Isser știa la ce se referă Ben Gurion: savanții, inginerii și tehnicienii germani care fabricau rachete pentru Nasser.

- 315, răspunse sec Isser.

- Foarte mulți, prea mulți, oftă „Bătrânul” și i înapoie lui Isser un dosar pe care acesta i-l dăduse cu câteva zile în urmă.

Apoi începu să răsfoiască alt dosar, semn că întâlnirea se încheiase. Dar nu-l lăsă să plece, mai voia să-i povestească ceva:

Isser, cunoști povestea lui Damocles? - îl întrebă. Damocles trăia în Grecia antică, un tânăr fără griji și plin de tupeu. Un curtezan. Tiranul Atenei l-a chemat la un ospăț, dar bietul Damocles n-a putut înghiți nici o îmbucătură, îi era frică și să respire, și știi de ce? Deasupra capului său, de-o sfoară subțire, atârna o sabie. Ai priceput, Isser?

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 167

Isser pricepuse, câteva zile mai târziu, Mossad-ul va lansa „Operațiunea Damocles”. Evenimente ciudate începuseră să se petreacă în comunitatea germană a constructorilor de rachete din Cairo.

Mașina unui inginer german s-a răsturnat și toți călătorii au murit striviți; un laborator a explodat și a mistuit toată clădirea; trei savanți germani fuseseră grav răniți când au deschis scrisori-capcană „trimise” de rudele lor din Germania.

Mossad-ul s-a întâlnit la Madrid cu fostul ofițer nazist Otto von Skorzeny. Acesta trebuia convins să intervină pe lângă foștii camarazi de arme naziști care se aflau în Egipt și să-i convingă să se reîntoarcă în Germania. „Viața soțiilor și copiilor lor este în pericol”, l-a

avertizat omul Mossad-ului pe von Skorzeny.

Un alt agent al Mossad-ului l-a contactat pe omul de știință austriac dr. Otto Joklik, un expert în rachete balistice.

Făcea parte din echipa care fabrica racheta egipteană. Megalomania lui Nasser nu se oprea aici, el aprobase „Proiectul ABC”, care urmărea realizarea unor arme atomice, biologice și chimice. Bineînțeles, cu ajutorul oamenilor de știință germani.

Dr. Joklik lucra la acest proiect. Isser Harel era bucuros că reușise să-l racoleze pe Joklik, pe care l-a adus chiar în Israel, iar austriacul a spus tot ce știa și ce văzuse. Shimon Peres, ministrul Apărării, a vrut să-l cunoască personal, dar șeful Mossad-ului. „Joklik trebuie protejat”, a explicat Harel. „De mine?” a explodat ministrul. „Fără excepții”, a decis șeful Mossad-ului și așa a rămas.

Lichidarea sau alungarea oamenilor de știință germani din Egipt prin înfricoșare devenise o obsesie pentru șeful Mossad-ului. Era convins că ei reprezintă un pericol uriaș pentru Israel. O rachetă sofisticată „Made in Egipt” ar fi schimbat raportul și așa foarte delicat dintre armatele celor două țări.

Isser Harel l-a crezut pe austriac, dar anumiți factori militari israelieni se îndoiau de capacitățile tehnologice egiptene, în Plus, campania lansată de Isser Harel în mass-media internațională leza politica de reconciliere promovată de Premierul David Ben Gurion.

Fricțiunile dintre puternicul premier și puternicul șef al Mossad-ului nu au întârziat să apară. Trimiși de Harel la Ge-

168

TEȘU SOLOMOVICI

neva, savantul austriac și agentul israelian Iosef Ben Gal, au încercat s-o înfricoșeze pe fiica savantului german Paul Gorke, care lucra la Cairo. „Trebuie să părăsească imediat Egiptul”, au amenințat-o Joklik și Ben Gal. Heidi nu s-a lăsat intimidată și s-a plâns la poliție. Elvețienii s-au grăbit să-i aresteze pe cei doi agenți ai Mossad-ului. Harel a încercat să se folosească de procesul intentat celor doi agenți lansând o campanie împotriva oamenilor de știință germani, mulți foști hitleriști. Ca și cum Hitler încearcă de pe lumea cealaltă să-i asasineze pe supraviețuitorii Holocaustului. Lui David Ben Gurion i-a displicut conotația. îi cere lui Harel să înceteze cruciada sa anti-germană. Isser Harel nici nu vrea să audă. El merge pe la responsabilii țării și se plânge de „orbirea” Bătrânului. „Ben Gurion greșește, le spune el. Dacă nemții ajung să le fabrice egiptenilor racheta, Israelul e în pericol”. „Bătrânul” află că Isser îl „sapă”, îl legau de Isser ani îndelungați de lupte ilegale și legale, împreună au clădit comunitatea de informații, au acumulat succese, se află în vârful scărilor de performanță. Poate deveni Isser periculos pentru sănătatea democrației evreiești? Ben Gurion clatină gânditor din cap, prin fața ochilor i se perindă imagini care nu pot fi uitate din istoria Mossad-ului, și în toate îl regăsește pe eroul - Isser Harel. Teribil a fost acest om, odată pornit la vânătoare, nimic nu-l mai oprea. A răscolit o lume întreagă și până la urmă l-a descoperit pe călăul nazist Adolf Eichmann. Se ascundea în Argentina sub

un nume fals și făcuse operație estetică a feței ca să nu mai fie recunoscut, dar Isser a pus mâna pe el și l-a adus pachet la Ierusalim. Răzbunarea lui Isser a fost răzbunarea supraviețuitorilor Holocaustului. Ben Gurion nu vrea să vadă în fostul lui bun prieten Isser Harel un adversar, dar lucrurile nu mai pot continua așa. „Bătrânul” își amintește fără să vrea zelul cu care l-a distrus șeful Mossadului pe Israel Beer, consilierul militar și într-o vreme chiar secretarul particular al premierului. Desigur, Beer a fost agent străin, dar Harel a ținut chiar și față de Ben Gurion secretul anchetei sale. Fanatismul lui Harel e necesar uneori, dar mai importantă e democrația, gândește „Bătrânul”. Sacrificarea lui Isser Harel, colosalul șef al Mossad-ului va fi oficiată pe altarul Democrației.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

169

**După civilul Isser Harel
urmează generalul Meir
Amit, instaurând moda
generalilor șefi
ai Mossadului.**

La 15 martie 1963 Isser Harel înaintează „Bătrânului” o scrisoare de retragere, în adâncul sufletului speră ca acesta îi va refuza demisia. Ben Gurion privește cu mâhnire scrisoarea de demisie. Mossad-ul fără Isser e de neimaginat. Isser fără Mossad e de neconceput.

- Isser, Isser, oftează Ben Gurion, rămâne câteva clipe pe gânduri, apoi caută un stilou și, apăsând, scrie pe demisia lui Isser „Se aprobă”. Apoi, brusc, își amintește că i-a sosit de la Calcutta o nouă carte de yoga. O răsfoiește și se așează pe covorul biroului în cap, cu picioarele în sus. În această poziție curioasă îl găsește generalul Meir Amit, convocat de urgență la „Bătrân”. Generalul va prelua imediat comanda Mossad-ului.

TEȘU SOLOMOVICI

ELI COHEN - UN SUPER SPION LA DAMASC.

WOLFGANG LOTZ - LA CAIRO.

„OPERATIUNEA 007”

Eli Cohen - cel mai
important spion
israelian în lumea
arabă

Nu întâmplător spionajul este una dintre cele mai vechi îndeletniciri omenești. Dintotdeauna oamenii au fost curioși să afle ce se întâmpla în vecinătatea lor, dacă vecinii se pregătesc să-i atace, care este puterea lor și cu ce se ocupă. Informația era și ea o armă de apărare. Sau de cucerire. Informația răspunde

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 171

întrebărilor, comunică, influențează, sporește cunoașterea. Era cum nu se poate mai firesc ca evreii să cultive profesia, să devină ași în această îndeletnicire periculoasă, pentru că amenințați de puterile uriașe înconjurătoare, străine și neprietenoase, spionii aveau să le aducă mari foloase.

Cam așa gândea și Meir Amit și Aharon Iariv, ambii generali, primul-comandant al Mossad (1963-1968), al doilea comandant al serviciilor secrete militare AMAN (1964-1972).

Era o zi călduroasă, înaintea sărbătorilor de Pessah 1964. Cei doi, îmbrăcați sport, se plimbau cu un iaht în dreptul golfului Haifei. Au lăsat valurile Mării Mediterane să lege ambarcațiunea și s-au întins în șezlonguri. Amit sorbea un suc de potocale, Iariv fuma un trabuc. Au ieșit în larg în zori, acum soarele apunea. Când s-au reîntors la mal, „Operațiunea 007” era încheată. Cei doi super-spioni formau un tandem redutabil. Primiseră ordinul de a face pe dracu-n patru și să aducă în țară un MIG sovietic, prin orice mijloace și indiferent de cheltuieli.

Uniunea Sovietică înzestrase Armatele Siriei, Iranului și Egiptului cu cel mai modern model de atac MIG-21. Rușii puseseră o condiție: paza absolută a fiecărui avion și control absolut asupra fiecărui pilot arab. O armată de agenți sovietici și arabi acționau în aceste direcții.

Amit și Iariv s-au înțeles asupra unei strategii comune:

spațiul arab trebuia penetrat de oamenii serviciilor speciale israeliene. Aceștia trebuiau să circule prin vârfurile societății arabe și prin informațiile lor să facă posibilă racolarea unui pilot care să fie adus, cu MIG cu tot, în Israel.

Pentru unii responsabili de la Ierusalim, operațiunea Părea aberantă.

Codificată sub numele „Operațiunea 007”, acțiunea a fost totuși lansată. Doi agenți excepționali au ajuns la fața Jocului, Eli Cohen la Damasc și Wolfgang Lotz la Cairo. La începuturile anilor '60, în cele două capitale arabe prospera o Propagandă antiisraeliană feroce. Relativ repede, Eli Cohen și reușiseră să pătrundă până în vârfurile de conducere ale și Egiptului. Eli Cohen devenise un confident al Președintelui Siriei, iar Lotz se împrietenise cu importanți ofițeri din Armata egipteană. Cohen se născuse în orașul egiptean

172

TEȘU SOLOMOVICI

Alexandria, în 1924. În 1956, după Războiul din Sinai, avea să ajungă clandestin, împreună cu familia, în Israel, unde a fost imediat recrutat în „Unitatea 31” a AMAN-ului (serviciile secrete ale Armatei). Șefii săi erau uimiți de fenomenala sa memorie. Natura îl înzestrase cu o fizionomie tipic arabă, în plus, vorbea câteva dialecte arabe mai bine ca localnicii arabi.

Dacă ținem sama și de patriotismul său ardent, totul făcea ca Eli Cohen să fie prototipul ideal al spionului evreu în lumea arabă. Unii îl consideră și astăzi cel mai mare spion al tuturor timpurilor. Să vedem de ce.

Siria, cel mai periculos dintre toți dușmanii Israelului, dezvoltă o uriașă infrastructură militară secretă. Pentru serviciile speciale israeliene era de-o importanță vitală să obțină harta amplasamentelor bazelor militare și date referitoare la logistica trupelor, încercările repetate de recrutare a unor spioni locali eșuaseră una după alta. Singura soluție rămăsese Eli Cohen. „Operațiunea 88” sau „Menashe” a fost lansată.

La 3 februarie 1961, Eli Cohen a aterizat la Buenos Aires, în Argentina, cu un pașaport fals, pe numele de Kamin Amin Taabeth, în calitate de om de afaceri sirian.

Taabeth s-a pus pe afaceri în stil mare și a devenit repede foarte cunoscut în comunitatea siriană din Buenos Aires. Între timp, unul din bunii săi prieteni sirieni din Argentina, ofițerul Amin al-Hafez devenise președintele Siriei. La 10 ianuarie 1962, AMAN-ul a considerat

Sirienii au fost fericiți cu kibutnicul Uri Adiv, șeful

**organizației extremiste de stânga „Matzpen”, care a
spionat pentru Siria din „motive idealiste”.**

că venise timpul ca Taabeth-Cohen să redevină un „sirian adevărat” cu domiciliul la Damasc. Din acea zi, istoria spionajului va înregistra una din biruințele cele mai spectaculoase

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

173

ale meseriei, înalta societate siriană l-a primit pe Taabeth excepțional. Foarte bogatul Taabeth, prietenul personal al președintelui sirian a reușit destul de repede să pătrundă în cercurile elitei Armatei, ofițeri cu cel mai înalt grad erau bucuroși să-i devină prieteni și să-i viziteze casa.

Mesajele cifrate transmise de Eli Cohen erau deosebit de prețioase. Uneori, Cohen trimitea câte două mesaje pe zi.

primul mesaj, întotdeauna la 8,30 dimineața. O asemenea

frecvență stabilă poate fi pusă sub urmărire, ea lasă urme electronice depistabile.

Șeful spionajului sirian, colonelul Ahmed Suedani, pune sub observație emisiunile și încearcă să stabilească locația. Aflat în topul vieții publice siriene, prietenul președintelui sirian Hafez, el însuși posibil candidat la președinția Siriei, cum se vorbea în unele cercuri din capitală, Cohen pare îmbătat de puterea pe care o deține., dar simte primejdia, are senzația unei plase care îl prinde în ochiurile ei. Ar vrea să se întoarcă acasă, la Holon, un orașel lângă Tel Aviv, unde îl așteaptă soția și un copil pe care nu l-a mai văzut de câțiva ani. Șefii AMAN-ului îi ordonă să continue, informațiile pe care le transmite sunt mană cerească. Decizie fatală pentru Eli Cohen. La 18 ianuarie 1965, oamenii colonelului Ahmed Suedani au năvălit în casă. Era ora la care își transmitea, ca de obicei, mesajele. Nu avea cum să știe că rușii, alertați de colonelul Suedani, aduseseră la Damasc o instalație nouă de detectare a transmisiunilor de radio secrete. Arestarea lui Taabeth (Cohen) a provocat un cutremur la Damasc.

Eli Cohen
spânzurat în

174

~~piata centrala~~

TEȘU SOLOMOVICI

Sute de prieteni ai lui Taabeth au fost arestați, au căzut numeroase capete din înalta ierarhie militară siriană, însăși poziția președintelui Hafez a fost în pericol, așa că Suedani se grăbește să pună capăt cât mai repede poveștii. Din toată lumea, șefi de state și mari personalități au cerut clemență pentru Eli Cohen, însuși Papa i-a scris lui Hafez. Totul a fost în van. La 18 mai 1965, Eli Cohen atârna în ștreang în Marjeh, piața centrală a Damascului. Șefii spionajului israelian n-au ținut seama de avertismentele lui Eli Cohen,

care avea motive întemeiate să simtă cum lațul lui Suedani se strânge în jurul său. La ce ar mai servi remușcările? Ierusalimul a făcut uriașe eforturi să aducă acasă trupul eroului. Nicio tranșă nu a fost posibilă. Siria a refuzat și continuă și astăzi să refuze să predea Israelului osemintele lui Eli Cohen.

Mukharabat el-Anima pune mâna pe Wolfgang Lotz

Avea nume german, dar era evreu, născut în 1921, la Mannheim. Avea și alură de ofițer german sadea: blond, milităros. Când Hitler a cucerit puterea, Wolfgang și mama lui au părăsit Germania și s-au stabilit în Palestina, unde s-a numit Zeev-Gur Arie (Lup-fiu de leu), în 1937 era membru al „Haganei”, Armata clandestină evreiască, și înregimentat în forțele militare britanice, în anii războiului a acționat în Africa de Nord.

În 1948, locotenentul Zeev-Gur Arie lupta pe fronturile independenței Israelului. Serviciile secrete au pus ochii pe el:

era blond, vorbea germana, araba, engleza și ebraica, mare băutor de bere, deci putea să treacă drept un fost ofițer S S. A fost trimis înapoi în Germania unde a devenit un prosper om de afaceri. Și-a reluat numele de Wolfgang Lotz și povestea „camarazilor de arme” despre bătăliile generalului hitlerist Rommel, la care participase. Multe povești proveneau din așazisa perioadă de 11 ani când a fost crescător de cai în Australia.

În decembrie 1960, serviciile secrete israeliene îl implementează la Cairo. Lotz deschide în capitala Egiptului o fermă de cai, care va deveni o mare atracție pentru protipendada egipteană. Și trimite la Ierusalim mesaje cifrate. Chiar și

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 175

primejdioșii ofițeri ai Mukhabarat el-Amma (serviciile secrete egiptene) vin să călărească și să petreacă la ferma lui Lotz. O combinație perfectă, dacă lui Lotz nu i-ar fi plăcut atât de mult femeile. Lotz, de două ori divorțat, avea nevastă la Tel Aviv, dar Reinhard Gehlen, șeful serviciilor secrete vest-germane i-a plasat-o pe frumoasa Waltrand. Lotz se însoară cu nemțoaica fără să aibă permisiunea șefilor de la Ierusalim. Două săptămâni mai târziu, ia trenul spre Paris, cade pe bec pentru o altă superbă femeiușcă, probabil și ea un produs al unor servicii secrete. Informați de aventurile amoroase ale agentului lor de la Ierusalim, șefii turbează. I se iartă însă inima prea slabă pentru sexul feminin; în vecinătatea fermei de cai a lui Lotz, Armata egipteană a construit o bază secretă unde lucrează savanți și ingineri germani specialiști în construirea și lansarea rachetelor. Lotz se împrietenește cu ei, vizitează chiar baza secretă. Și transmite date prețioase la Ierusalim.

Meir Amit, noul comandant al Mossad-ului, îl preia, în 1963, pe Wolfgang Lotz, care acționase până atunci ca agent AMAN. Între timp, Lotz are o nouă încurcătură amoroasă, de această dată cu Caroline Bolter, o unguroaică măritată cu un german care făcea pe arheologul la Cairo. Amândoi, probabil, spioni.

Undeva, prin acest labirint de aventuri amoroase și-a pierdut capul Wolfgang Lotz. La 22 februarie 1965, Mukhabarat el-Amma îl arestează în flagrant delict: transmitea din baie un mesaj către Ierusalim. Ca și în cazul lui Eli Cohen, specialiștii ruși în radio-

comunicații au fost cei care l-au depistat, dar spre deosebire de agentul evreu de la Damasc, Lotz a rezistat torturii, nerecunoscând că era evreu. El a susținut ferm că este german 100%, dar că îi plăceau banii și femeile, și că regretă că a lucrat pentru israelieni. Mossad-ul i-a sprijinit jocul, mass-media internaționale au prezentat pe larg ȃzul lui Wolfgang Lotz, fost ofiȃer al Wehrmacht-ului, care ȃ-a nenorocit din cauza femeilor. Lotz i-a ȃnduioȃat pe judecȃtori, ȃi n-a ajuns la spȃnzurȃtoare.

Condamnat la ȃnchisoare pe viaȃ, el a fost eliberat dupȃ toi ani, ȃn urma unui schimb de prizonieri israeliano-egiptean,

TEȚU SOLOMOVICI

dupȃ Rȃzboiul de ȃase zile din 1967. Dan Raviv ȃi Iossi Melman, ȃn cartea „Fiecare spion este un Prinȃ”, dezvȃluie faptul cȃ Meir Amit, comandantul Mossad-ului, frustrat cȃ nu a putut sȃ-l salveze pe Eli Cohen, a ȃnsistat pe lȃngȃ premierul Levi Eskol cȃ Wolfgang Lotz sȃ figureze pe lista tranzacȃiei cu prizonieri.

Dacȃ pȃnȃ atunci, statul Israel refuzase sȃ recunoascȃ cȃ Lotz ar fi fost spion israelian, acum a trebuit sȃ o facȃ. Lotz a avut mai mult noroc decȃt Eli Cohen, spun Raviv ȃi Melman, el a rȃmas ȃn viaȃ sȃrȃșindu-ȃi zilele ȃn anonim, ȃn schimb, memoria colectivȃ naȃionalȃ l-a pȃstrat pe Eli Cohen-eroul ȃi martirul.

Un MIG-21 aterizeazȃ ȃn Israel

Cei doi super-spioni au ieȃit din joc. Aduseserȃ servicii uriaȃe țȃrii, dar nu reuȃiserȃ sȃ aducȃ ȃn Israel MIG-ul visat de serviciile speciale. Nu erau singurii spioni israelieni care, la Damasc ȃi Cairo, aveau ochii aȃintiȃi asupra avioanelor MIG.

La Cairo activa negustorul armean Jack Leon Thoma, iar la Damasc acȃiona sub un nume fals, Baruch Mizrahi. Dupȃ capturarea lui Eli Cohen, Ierusalimul l-a chemat repede acasȃ pe Mizrahi. Thomas a continuat activitatea. Thomas era un tȃnȃr american, foarte educat, vorbea multe limbi strȃine, printre care araba fluent. Emil, un prieten libanez l-a convins sȃ plece la Cairo, oferindu-i sume uriaȃe de bani. Thomas era convins cȃ lucreazȃ pentru NATO. Era ceea ce se numeȃte „recrutare sub un steag fals” („false flag recruitment”), pentru cȃ ȃn spatele acȃiunii se afla Mossad-ul.

Care a avut grijȃ sȃ-l cupleze ȃi cu o nemȃoicȃ frumoasȃ, Kathy Bendhof. Soȃii Thomas-Bendhof s-au reȃntors la Cairo cu numeroase geamantane pline de utilaje sofisticate de spionaj. Ei ȃl cȃutau pe pilotul egiptean care pentru un milion de dolari va defecta ȃi va ateriza cu MIG-ul sȃu pe un aeroport israelian. Mai ȃntȃi l-au recrutat pe ofiȃerul Adiv Hanna Karolos. Acesta nu era aviator, un copt creȃtin dispus sȃ „colaboreze”. Thomas ȃi Bendhof nu au de unde ȃtii cȃ Adiv Hanna Karolos ȃi-a informat superiorii ȃi face un joc dublu.

Comandantul Mossad-ului, Isser Harel, cu intuiȃia sa fenome-

r

nală, simte ceva necurat. El le ordonă agenților să părăsească imediat Egiptul. Prea târziu, din nefericire! La 6 ianuarie 1941, Jack Leon Thomas și Kathy Bendhof au fost arestați pe aeroportul din Cairo, cu puține clipe înainte de decolarea avionului salvator.

Împreună cu ei se afla cel mai bun colaborator al lor, un dansator evreu dintr-un bar de noapte.

După ce au fost anchetați și torturați vreme de doi ani, la 20 decembrie 1962, toți trei, după un simulacru de proces, au fost condamnați la moarte și spânzurați.

Moartea lui Eli Cohen, și a lui Thomas și Kathy, „căderea” lui Wolfgang Lotz nu au făcut să înceteze vânătoarea israeliană după un MIG sovietic. Toți piloții arabi erau computerizați de serviciile speciale israeliene; datele stocate l-au indicat pe căpitanul egiptean Abbas Hilmi drept un posibil defector. Hilmi a aterizat în Israel cu un avion, dar acesta nu era un MIG, ci un prăpădit de YAK, informațiile lui Hilmi despre structura și infrastructura aviației militare egiptene erau prețioase. El a devenit agent al Mossad-ului și trimis cu o nouă identitate în Argentina. S-a desconspirat repede, într-un amor cu o egipteană. Agenții egipteni l-au atras în dormitorul femeii, l-au cloroformizat și l-au transportat la ambasada Egiptului și apoi, ascuns într-un container, readus la Cairo. Unde a fost judecat pentru trădare și împușcat.

„Operațiunea 007” a continuat. Generalul pilot Ezer

Weizman, ministru al Apărării, dorea să examineze el însuși tehnologia de luptă și de zbor a MIG-ului sovietic. Ocazia s-a ivit pe la începutul anului 1966. Munir Redfa, un pilot irakian aparținând comunității creștine ma-

r «/ • ronite din Bagdad a

Ezer Weizman, „. ~,

n, ! . , . „ „ . . , . ' , tost contactat de ser-

„nistrul Apărării,, președintele

Israelului

nir fusese antrenat în Uniunea Sovietică, participase la bombardarea satelor kurde, și avea muștrări de conștiință. Din nou a fost împinsă înainte o femeie. Pilotul irakian era însurat și avea doi copii, dar farmecele amantei aveau să dezechilibreze convingerile familiste ale aviatorului irakian, înarmată cu un pașaport american, femeia a aterizat la Bagdad pozând într-o turistă bogată. Dragoste la prima vedere, Munir e înnebunit, dar

femeia se „teme” să aibă relații sexuale cu el în Irak. Să vină Munir într-o capitală europeană și acolo, da, îi va împlini toate dorințele. După numai două zile petrecute la Paris, Munir se lasă dus de frumoasa americană...în Israel. Săi facă cunoștință cu părinții. Amorul e mare, Munir bănuie ceva, sau poate nu. Se imbarcă cu un pașaport fals într-un avion El Al și aterizează la Tel Aviv. I se oferă un milion de dolari și azil politic, dacă va veni în zbor cu un MIG-21, ultimul și cel mai sofisticat avion de luptă sovietic, aflat în arsenalul irakian. Plus femeia visurilor sale! Irakianul nu șovăie, și dacă mai șovăie este plimbat prin bazele aviatice israeliene și turnurile de control pentru zborul de peste o mie de kilometri din Irak și până în Israel. Munir e înmărmurit de ce vede, pune însă o condiție: familia sa să fie scoasă din Irak.

Israelienii acceptă.

Generalul Mordehai Hod, comandantul aviației militare, va zbura imediat la Washington. Superiorii Pentagonului vor amănunte. Hod se consultă cu Richard Helms, șeful CIA și cu comandantul aviației americane, împreună decid traseul pe care îl va parcurge MIG-ul pilotat de Munir.

La 15 august 1966, MIG-ul sovietic, după ce a survolat Iordania, aterizează pe un aeroport secret din sudul Israelului.

Așa s-a încheiat „Operațiunea 007”. Ea poartă marca Mossad-ului și reprezintă una dintre cele mai spectaculoase reușite ale spionajului israelian.

[<TTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

Capitolul 21 MOARTEA DIAVOLULUI CU 1000 DE FETE

Prim-ministruL Itzhak Rabin dădea semne de nervozitate. Aprindea țigara, trăgea câteva fumuri și o stingea imediat în scrumiera plină de mucuri, ca să aprindă o alta.

Șeful Mossadului, Yakov Peri răspundea cu încetinitorul la întrebările lui Rabin. Știa că trebuia să vorbească cât mai puțin. De fapt n-avea ce să-i spună primului ministru. Rabin voia să știe de ce „inginerul” „continuă să ne facă neazuri”.

- Ce se întâmplă, Yakov? De ce nu puneți mâna pe el?

Șeful Mossadului se făcu palid la față, avea obrajii căzuți, de parcă ar fi îmbătrânit într-o clipă. Pe măsură ce Rabin îl încolțea, simțea cum îi creștea tensiunea. Nu-i plăcea să fie pus la zid. Rabin continua să-l fixeze cu ochii săi albaștri, fără milă.

- Yakov, îl vreau pe „inginer”. De trei ani îți tot scapă printre degete. Ne facem de râs, și-apoi sunt și victimele.

El pregătește acum o nouă Șarjă, o să arunce în aer din nou un autobuz cu copii și

femei, și to Yakov, ce faci? -

Yakov clătina din cap.

„Ce să-i răspundă? Că de la Prinderea lui Eichmann încoace, Mossadul nu mobilizase atâtea torțe pentru capturarea unui om? pe Rabin nu-l interesau vörbel, ci rezultatul.

- Ce va fi cu „inginerul” **Yakov Peri** Yakov? întrebă din nou Rabin.

180

TEȘU SOLOMOVICI

- îl vom prinde, Itzhak. Bizuie-te pe mine.

Primul ministru repetă absent vorbele lui Yakov, „bizuie-te pe mine”, dar gândurile îi erau în altă parte.

Șeful Mossadului înțelese că întrevederea luase sfârșit.

Yakov Peri intră furtunos în biroul său și ordonă secretarei să nu fie deranjat. Se așează în fotoliu și privirea i se opri asupra telefonului. Aștepta să sune, oh, cum mai aștepta să sune odată...

Era o dimineață liniștită în așezarea Beit Lahia, din nordul fâșiei Gaza. Nimeni nu a observat pe bărbatul care s-a strecurat în primele ore ale dimineții în casa familiei Hamed, în strada Hehalel Ala Alkahlut, la vreo sută de metri de postul poliției palestinienilor și la numai câteva sute de metri de bariera Erez. Bărbatul era, după informațiile obținute de organizația Hamas și de poliția palestiniană, Usma Hamed, vărul proprietarului casei de la nr. 2. El adusese un telefon mobil de tip "Alfa" chirieșului Iahia Ayash.

În jurul orei 11.00 telefonul a sunat de câteva ori. Ayash a apăsă pe butonul care permite primirea convorbirii.

- "Ihia?" l-a întrebat cineva.

- "Da", a răspuns "inginerul".

Acesta a fost ultimul cuvânt pe care l-a pronunțat. Un semnal electronic transmis telefonului portativ a pus în funcțiune instalația sofisticată introdusă în aparat, și a făcut ca o șarjă explozivă puternică, de numai 50 de grame, instalată într-o parte a bateriei, să explodeze. Partea dreaptă a capului lui Ayash a fost zdrobită. "Inginerul" a murit pe loc.

Câteva clipe după ce s-a auzit detunătura, un tip măsliniu s-a ridicat de la masa unde sorbea liniștit o cafea, la o cafenea din apropiere, și a dat un telefon. La Tel Aviv, Yakov Peri a sărit în sus când telefonul a sunat.

- Pregătește o bere rece, spuse măsliniul calm. ¹ Peri puse receptorul jos, și răsuflă ușurat. ³ Akram Hamed, proprietarul casei în care locuia „inginerul” a fost rănit la brațul drept și a fost arestat pentru ancheta de autoritățile palestinienilor. Vărul său Usma, a fugit: se pare că a reușit să ajungă în Israel și să raporteze șefilor săi că „inginerul” a fost lichidat. Scurt timp după explozie, cineva (se pare că Hamed însuși) a raportat șefilor aripii militare a Hamasului¹

că Ayash a fost ucis și Akram Hamed rănit. Cei din Hamas au venit imediat, au răpit cadavrul lui Ayash și câteva ore au păstrat tăcerea.

După tratative între forțele de securitate palestinienne și teroriștii din Hamas, cadavrul a fost dus la spitalul „Șifa” din Gaza. Inițial s-a crezut că și soția lui Ayash a fost omorâtă.

Vestea lichidării „inginerului” s-a răspândit cu iuțeala fulgerului și întreaga regiune a început să vuiască. În orele după-amiezii, sute de oameni au pornit pe străzi în direcția casei unde a fost comis asasinatul, în moschei s-au citat versete din Coran, și s-a cerut o grevă generală de trei zile. Activiștii furioși din Hamas au cerut răzbunare.

- "L-ați omorât pe Ayash, dar în locul său vor veni alții o mie", a spus conducătorul Hamasului, dr. Mahmud A-Zaher, la conferința de presă convocată lângă casa sa.

Câteva ore mai târziu, Arafat s-a grăbit să vină la casa lui A-Zaher pentru a-i transmite condoleanțele autorităților palestinienne, iar noaptea și-a convocat șefii diverselor departamente pentru a dezbate situația creată după moartea "inginerului".

Iahia Ayash, teroristul cel mai căutat din teritorii, a omorât mai mulți evrei decât oricare alt terorist în istoria terorismului palestinian. El devenise un mit pentru palestinieni și întruchiparea Satanei pentru israelieni.

S-a născut la 22 martie 1966 în satul Rafat din Șomron.

Era cel mai mare dintre cei trei băieți ai lui Abd Altif și ai Aishei. Familia Ayash este cea mai numeroasă din acest sat cu circa 1700 de locuitori, situate nu departe de Ariei. Primele Șase clase primare le-a făcut în sat, fiind un elev sânguincios.

Liceul l-a făcut la Kfar Bidia și a trecut bacalaureatul cu media 2,8 (notarea se face până la 100).

În liceu s-a încadrat în mișcarea "Frații musulmani", de unde a provenit organizația Hamas, și de atunci și-a legat ^{so}arta de Islamul fundamentalist. În 1988, primul an al Inti^adei, a început să învețe la Universitatea Bir Zeit, la facultatea de electricitate, devenind în mod automat, ca toți cei din "Frații [^]usulrnani", membru în Hamas. Ayash a fost unul din [^]tiviștii de frunte ai acestuia și în anul trei de studii, când s-au ^{lti}ființat celule Azaadin El Kassem în Șomron, Ayash a fost

printre primii care au fost cooptați în acest braț ucigaș al Hamasului.

La 22 noiembrie 1992, Ayash a încercat să fabrice pentru prima dată o mașină infernală. Mașina a fost descoperită la timp lângă Ramat Efal și Țahalul a prins doi teroriști; numele lui Ayash nu a fost pronunțat. El și-a terminat studiile și a apucat să se căsătorească cu Hiam, o rudă din sat și să aibă un fiu, Bara ("Pur").

În vara lui 1992, a cerut aprobarea administrației militare să plece în Iordania la studii sau în Arabia Saudită să lucreze, dar în loc să se prezinte la Șabak, cum i se ceruse, a fugit în munți, devenind "căutat".

De atunci, Iahia Ayash a peregrinat din sat în sat, în taberele de refugiați și în cartierele orașelor, de obicei cu acte false, într-o mașină aparținând - chipurile -

coloniștilor.

Uneori purta kipa, alteori era deghizat în femeie. Pistolul pe care-l furase din colonizarea El Kana îl însoțea pretutindeni.

În toată această perioadă "inginerul" a fost în legătură cu aripa militară a Hamasului, mai ales din regiunea Șhem, Jenin și Ramalla, și împreună cu complicități săi proiecta și fabrica mașini infernale, șarje explosive și pregătea sinucigași, în cele din urmă, după explozia autobuzului din Dizengoff, a fugit în Gaza, unde putea acționa în liniște, și, după cum se pare, a reușit să-i învețe și pe alții cum se fabrică explozivele.

Soția și fiul lui Ayash au venit și ei la Gaza în acea vară unde i s-a născut încă un fiu.

Iahia Ayash, poreclit "inginerul" datorită specialității sale în fabricarea de explozive și asamblarea de mașini infernale, are la activ 50 de israelieni uciși și circa 340 de răniți. Iată câteva dintre "vitejiile" sale:

- 19 noiembrie 1994: asasinarea Țiporei Sason din Ariei, gravidă în luna a cincea..
- 6 aprilie 1994: mașina infernală din stația centrală de autobuze de la Afula, 8 morți.
- 19 octombrie 1994: atentatul sinucigaș din autobuzul 5, în Dizengoff, 22 de morți.
- 29 martie 1995: o mașină infernală explodată lângă un autobuz la Kfar Darom, 8 morți.

•

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 183

- 24 iulie 1995: atentatul sinucigaș din autobuzul de pe linia 20, lângă Bursa de Diamante, Ramat Gan, 6 morți.

- 21 august 1995: explozia de pe linia 26 la Ierusalim, lângă școala Rene Cassin, 4 morți.

"Inginerul" devenise o legendă în lumea palestiniană. O legendă care nu-i lăsa să doarmă pe cei de la Mossad. Acum, când Ayash nu mai este, Mossadul răsuflă, ușurat.

Moartea "diavolului cu o mie de fețe" a fost raportată șefului guvernului ca o mare victorie.

Numai pe ulițele palestinieni, copiii și adolescenții compun cântece despre nemurirea tigrului Ayash...

184

TEȘU SOLOMQVici

Capitolul 22

ÎNTÂLNIREA ZIARISTULUI-SPION CU MOARTEA

Are ceva în comun scrisul, ziaristica, cu spionajul?

Multe! Serviciile secrete de pretutindeni îi au în vizor pe scriitori și jurnaliști, pe unii îi urmăresc din varii motive, pe alții încearcă să-i cumpere.

Mulți sunt scriitorii care au avut o viață dublă, le cumpără cititorii cărțile, îi admiră pentru fantezia scriitoricească, fără să știe că într-o altă viață ei se prostituează ca spioni, îndeplinind misiuni mizerabile, pentru câțiva arginți sau dintr-un impuls superb sau impur către aventură.

Amiram Nir

Somerset Maugham, Graham
Greene, T.E.Lawrence, Arthur Koestler,

John Le Carre,

George Orwell, Igal Mossinsohn - iată vârful unui iceberg scriitoricesc împins din umbră de serviciile secrete.

Ce-l determină pe scriitorul celebru să devină spion?

Aventura? Banii? Puterea? E greu de răspuns, cazurile sunt individuale, diferă. Lui John Le Carre i s-a părut înregimentarea firească, oricum orice scriitor este din capul locului un fel de spion, întocmai agentului secret, spunea Le Carre, scriitorul se situează în afara lumii și în același timp face parte din ea, este amestecat în mulțimea căreia îi fură informațiile, și trăiește

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 185

totuși la marginea mulțimii. Vrei nu vrei, depinzi de oamenii de care totuși abuzezi. E un iluzionist scriitorul, iluzionist este și spionul, își construiește lumea sa pornind de la experiențe fragmentare, resimțind întotdeauna senzația că nu aparține nimănui. Agent infiltrat în universuri străine. De aici și bănuiala că face parte dintr-o lume închisă. Dintr-o castă.

Spionii, scrie John Le Carre, de orice parte ar fi, urmăresc aceleași obiective, utilizează aceleași mijloace, între spioni se stabilesc afinități profesionale asemănătoare celor care se stabilesc între medici, soldați, piloți.

De ambele părți ale baricadei, cei care acționează o fac cu un cult deosebit al vocației, al profesiei. Ei se consideră că aparțin unei elite, fiecare tabără o fascinează pe cealaltă.

Afișează, la un moment dat, o anumită blazare, provenită parte din familiaritatea continuă față de primejdii, sunt obosiți perpetuu, au coșmaruri, câțiva ani mai târziu îi regăsim zdrobiți.

Ce repede trece timpul pentru spioni, observă Le Carre.

Dacă la început tinerețea pare un handicap, ea devine mai târziu un atu, ca foarte repede să devină un subiect de nostalgie. La 50 de ani se poate vorbi despre un spion la trecut, în această lume distinctă a spionilor, comunitate aparte, neintegrată, spionii nu beneficiază de încrederea nimănui.

Bănuitori, cinici față de hotărârile guvernamentale, ei sunt totuși „brațul stâng al statului". Spionii știu că îndeplinesc misiuni ilegale, clandestine, de aceea devin sceptici față de valorile consacrate. Ei mai știu că pleacă în misiuni imposibile, cu puține șanse de întoarcere. Spionul știe că mai devreme sau niai târziu va fi sacrificat, e conștient și

continuă totuși să acționeze. Uneori își motivează decizia convins că apără valorile civilizației, alteori, pe bune, din patriotism.

Moartea îi caută pe toți, unii însă aleargă să întâlnească Moartea.

Undeva, prin munții din Mitzioican, s-a prăbușit un mic avion particular cu patru pasageri. Poliția mexicană a găsit între anei doi morți și doi răniți în stare gravă. Printre morți, omul f afaceri Pat Weber (s-a descoperit însă repede că respectivul a*ătorise sub o falsă identitate). Mortul era de fapt Amiram Nir^{1r} ziarist, un israelian bine cunoscut.

186

TEȘU **SOLOMOVici'**

Ce a căutat Amiram Nir în Mexic? Oare moartea lui ascunde vreun mister? Accidentul a fost provocat oare de o mână criminală?

Imediat după accident, ziarele lumii au început să speculeze, în cei 38 de ani de viață, Amiram Nir a reușit să umple o biografie captivantă: parașutist de elită, colonel de tancuri, corospondent militar, redactor-șef al emisiunii „Mabat” la televiziune, șeful comandamentului electoral al lui Shimoty Peres în alegerile din 1984 și consilierul prim-ministrului pentru problemele luptei împotriva terorismului. O carieră strălucită care l-a pus adesea în conflict cu oameni puternici, dar în cursul căreia și-a câștigat prietenia unor oameni puternici. Mai ales americani.

Amiram Nir s-a împrietenit cu colonelul Oliver North, consilierul președintelui Reagan, în timpul afacerii „Achile Lauro”. Nir l-a informat pe North că organizatorii actului terorist asupra vasului „Achile Lauro” vor zbura cu un avion egiptean. Americanii au capturat avionul. Mai târziu, prietenia dintre colonelul american și Amiram Nir s-a dezvoltat în perioada „Afacerii Irangate”. Zeci de milioane de dolari treceau prin mâinile lui Amiram Nir. Afaceri tenebroase cu Khomeini, cu șefi teroriști din Liban, cu contrarevoluționarii „Contras” din Nicaragua și cu mafioții marilor tranzacții de armament. Totul, la nivelul cel mai înalt; firele ajungeau chiar și până la președintele Reagan, vicepreședintele Bush și primul-ministru al Israelului.

Când a izbucnit „scandalul Irangate” și scaunele prezidențial și viceprezidențial au fost în pericol Oliver North a tăcut. A tăcut și Amiram Nir. Asupra lor au fost exercitate presiuni teribile, dar North și Nir nu și-au trădat „stăpânii”.

Americanii au văzut în colonelul hărțuit de ziariști și & comisia de anchetă un fel de „erou național”. North a demisionat, iar la puțin mai târziu a demisionat și Amiram Nir din funcția de consilier al primului ministru israelian.

Nir a dispărut din Israel; era văzut uneori prin hotelor¹ luxoase din capitalele lumii. Se spunea că se ocupă cu traficul¹ de armament. Pe cont propriu. Afaceri foarte bănoas^e dar și foarte periculoase...

1

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 187

La 25 iunie 1988, Amiram Nir se afla la Londra. Acolo j-a interviewat, vreme de 13 ore, ziaristul Bob Woodrood, de la Washington Post" (celebrul Woodrood care a primit împreună cu Bernstein, premiul „Pulitzer" pentru articolele despre afacerea Watergate"). Cei doi au fost de acord să nu se publice nimic din tot ce-au discutat, până când Amiram Nir nu-și va da acordul definitiv. Vreme de 6 luni a încercat redacția ziarului „Washington Post" să-l găsească pe Amiram Nir și să obțină aprobarea de a publica materialul. Nir nu a putut fi contactat; soția sa, Giudi, răspundea întotdeauna la telefon că Amiram e în străinătate. Moartea lui Amiram l-a eliberat pe ziaristul american de angajamentul stabilit. La începutul anilor '90, „Washington Post" a început să publice tot ce i-a povestit (sau n-a povestit) Amiram Nir, lui Bob Woodrood.

Așa s-a aflat că Statele Unite și Israelul au semnat între ele un tratat secret de colaborare în domeniul antiterorismului.

Pe baza acestui tratat au acționat Oliver North și Amiram Nir, între anii 1985 și 1986 (șeful diplomației americane, George Shultz, a dezmințit existența unui tratat secret, dar a lăsat să se înțeleagă că poate a fost semnată o asemenea convenție, dar fără știrea sa!)

O serie întreagă de amănunte, publicate pentru prima dată de „Washington Post", dezvăluie amploarea tranzacțiilor de armament cu Iranul și transmiterea banilor obținuți în urma acestor tranzacții, contrarevoluționarilor „Contras" din Nicaragua.

După cum se știe, Congresul american și însuși Shultz sau împotriva acestor tranzacții.

Amiram Nir i-a declarat însă ziaristului american că toate aceste tranzacții secrete au fost efectuate cu aprobarea directă a președintelui Ronald Reagan și a premierului Israelului, Shimon Peres.

În ianuarie 1986, colonelul North s-a întâlnit cu colonelul Amiram Nir ca să hotărască ce să facă cu cei 2,5 milioane de dolari câștigați în urma ultimului transport de arme trimis în Iran. Tratatul secret americano-israelian le permitea, se pare, lui North și Nir, să adopte inițiative împotriva terorismului.

Uative care aveau însă „acoperire". , , . , ,

La 29 iulie 1986, Amiram Nir l-a informat pe vicepreședintele George Bush, aflat în vizită în Israel despre furnizarea de armament american Iranului și eliberarea unor ostatici

americani. Tranzacția a avut loc prin intermediul negustorului de armament iranian Gurpanipar, la inițiativa lui North și Nir.

George Bush, fostul președinte al Statelor Unite, neagă că ar fi știut ceva despre această tranzacție.

Reagan a confirmat că nu i s-a spus și n-a știut, iar Shultz a relatat și el că nu i s-a spus și n-a știut...

Dar cine a știut?

Gurbanipar a știut, dar a fost găsit asasinat, în condiții misterioase. Și Amiram Nir a știut, dar și el a fost găsit mort, în condiții misterioase, între stâncile din Mitzoican.

Moartea alerga de multă vreme după Amiram Nir. încă de pe vremea când era parașutist într-o acțiune specială, Amiram Nir a suferit un accident grav, a fost rănit, dar a rămas în viață.

Mai târziu, colonelul de tancuri Amiram Nir a intrat în mare viteză cu mașina într-un stâlp din beton, a fost rănit grav, și-a pierdut un ochi, dar a rămas în viață.

în Războiul de Yom Kippur, corespondent militar, a călcat pe-o mină, a fost rănit, dar moartea l-a ocolit.

Câteva zile mai târziu, Amiram Nir se afla printre parașutiștii care, primii, au traversat Canalul de Suez; a fost din nou rănit, dar a rămas în viață.

Următoarea întâlnire între Amiram Nir și Moartea a avut loc în Mexic. De la această întâlnire, Nir nu s-a mai întors.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

189

Capitolul 23

CUM A FOST LICHIDAT ABUJIHAD „TATĂL RĂZBOIULUI SFÂNT”

Generalul Ammon Lipkin-Şahak, şeful serviciilor de informații ale armatei (AMAN), era ferm hotărât: "Cine exercită teroarea este destinat lichidării". Aşa a declarat el săptămânalului militar "Bemahane" pe la mijlocul lunii martie 1988, câteva zile după ce trei terorişti au răpit un autobuz al salariaţilor de la reactorul nuclear din Dimona şi au ucis trei ostatici, în cursul acestei acţiuni, unul din terorişti a strigat:

"Am fost trimişi de Abu Jihad".

Abu Jihad

A doua zi după această dramă, prim-ministrul Itzhac abin i-a convocat pe cei trei șefi ai serviciilor speciale, Mossad, Șin-Bet și Aman și le-a pus o singură întrebare: Abu Jihad, "dăsta nu a trăit prea mult? Nahum Admoni, șeful Mossadului a privit pe generalul Lipkin-Shahak, comandantul Aman și apoi la Iosef Harmelin, n-au pus întrebări, s-au ridicat, au

190

TEȘU SOLOMOVIC,

salutat și au părăsit grăbiți încăpș, rea. Ceva mai târziu, instalați în fo, tolii au ordonat să se „deschidă” dosarul „Abu Jihad”. Pe numele său adevărat Khalil Al Wazir, Abu Jihad, șeful aripii militare a Organizației de Eliberare a Palestinei (OEP), personalitatea Nr. 2, după Yasser Arafat, avea din aceea clipă zilele numărate, în arhivele serviciilor există asemenea dosare pentru fiecare căpetenie teroristă, în care sunt înserate amănuntele necesare unei eventuale acțiuni de lichidare: planul casei teroristului respective, drumurile pe care obișnuiește să meargă, convorbirile lui telefonice, câteva scenarii privind lichidarea sa etc.

La sfârșitul lui februarie - începutul lui martie, Mossadul deținea deja toate informațiile privitoare la deplasările lui Abu Jihad în interiorul și în afara Tunisiei. Dan Șomron, șeful Marelui Stat Major, și-a dat aprobarea de principiu să se pregătească acțiunea. Adjunctul său, generalul Ehud Barak, a centralizat toate

Nahum Admoni

pregătirile în vederea cărora s-au unit forțe ale Mossadului, Amanului, aviației militare, marinei militare și unitatea de elită a Marelui Stat Major. Există un plan amănunțit al casei lui Abu Jihad, punctele unde se aflau paznicii, căile de pătrundere și de retragere. Aviația militară și-a pregătit aparatele de luptă: avioane care să formeze umbrela aeriană în timpul acțiunii și elicoptere ce urmau să fie pregătite în vederea evacuării soldaților, după încheierea ei. Rolul marinei militare era să furnizeze un plan de navigație pentru forțele ce urmau între în acțiune. Obținerea de material informativ de pe în Tunisia și pregătirea ajutorului logistic căzuseră în Mossadului, care fotografiase din avion și de pe sol casa Abu Jihad din toate unghiurile, cu aparate ultraperfecționate. TM vederea acțiunii s-a mai efectuat un raid de fotografi^{6^} obținându-se amănunte mai precise. Agenți ai Mossadului ^

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 191

văzuseră interiorul casei au prezentat descrierea amănunțită a planului ei. Conform schițelor publicate în presa străină după acțiunea de lichidare, de la ușa de intrare a vilei pornea un culoar scurt spre un salon mare, încărcat cu canapele și fotolii, pe dreapta culoarului era o cameră de lucru. Pe stânga o bucătărie și o sufragerie. Din salon se urca pe o scară interioară spre etajul superior, unde de ambele părți ale unui culoar, se aflau dormitoare. Unul dintre ele era dormitorul lui Abu Jihad și al soției sale. Pe partea opusă

era camera fiicei lor Hanan, în vârstă de 16 ani. Fiecare luptător al "Coloanei A", care avea misiunea să pătrundă în dormitorul lui Abu Jihad și să-l ucidă, a trebuit să învețe acest plan.

Mossadul deținea informații importante privitoare la Tunis, încă din vremea în care conducerea OEP, izgonită din Liban, și-a stabilit acolo comandamentul. Agenți ai Mossadului care se dăduseră drept turiști au avut grijă de asta. Dar s-au investit eforturi importante pentru racolarea unor informatori tunisieni, fie din interiorul țării, fie din afară, cărora li s-a spus că sunt în slujba unor servicii de spionaj europene. Mossadul avea deci în Tunisia o rețea importantă de agenți, dintre care unii călătoreau în afara granițelor țării, aducând informații substanțiale. Iar cei din interior se îngrijiseră chiar să pregătească ascunzători pentru israelieni, în cazul unui eșec. În plus, convorbirile telefonice ale lui Abu Jihad erau în permanență interceptate de Mossad, iar luptătorii din unitatea de marină 13 pătrundeau adesea în apele teritoriale tunisiene pentru întocmirea planului litoralului. Un avion israelian de tip "Boeing 707" survola mereu spațiul aerian tunisian, interceptând comunicațiile din cadrul OEP.

După ce au fost selectați cei mai buni ofițeri și luptători din unitatea de elită a Statului Major, s-a pus întrebarea cine se va afla în fruntea forțelor, în timpul acțiunii, deoarece comandantului unității îi este interzis să comande acțiuni speciale. Comanda unității a preluat-o, colonelul Moșe Lalon, viitorul șef al Aman-ului. Forțele maritime urmau să navigheze pe un traseu care trecea prin fața insulelor grecești la sud de Creta, până la punctul în care urmau să coboare în bărci de mici pentru a ajunge pe litoralul tunisian. S-a stabilit și noaptea acțiunii: între 15 și 16 aprilie 1988. În ultima sâmbătă,

192

TEȘU SOLOMOVICI

ofițerul ales să tragă în Abu Jihad și-a luat cu el acasă arnia prevăzută cu surdină.

Miercuri 13 aprilie, forța a pornit la drum de la baza marinei militare din Haifa, cu patru vase și un submarin însoțitor. Vasele urmau să fie forțe de avangardă, de transport, de acțiune și de evacuare. Pe unul din vase s-a montat o sală de operații în vederea tratării eventualilor răniți care urmau să ajungă la bord, transportați cu unul din cele două elicoptere Bell 206, aflate pe punte. Medici chirurghi specialiști au fost chemați la concentrare și au participat și la exerciții preliminare. Pe vase erau încărcate și bărci de salvare destinate să-i transporte pe luptători la mal. Responsabilul direct al acțiunii de debarcare era Ehud Barak, adjunctul șefului Marelui Stat Major, viitorul prim-ministru al țării.

Luptătorii din unitatea de elită a Statului Major și cei din flota a 13-a au urcat la bord.

Joi 14 aprilie 1988, serviciul de informații israelian a interceptat un mesaj din surse oficiale franceze, adresat OEP-ului, care era avertizat că israelienii "coc" ceva. Avertismentul era însă de ordin general și, în pofida temerilor, s-a decis să se pornească la acțiune, în noaptea debarcării, unităților de lichidare au fost așteptate la mal de trei vehicule: două mașini Volkswagen "Transport" cu numerele 328 TI 48 și 8405 TI 53 și Peugeot 305 cu

numărul 66 TI 2505. Mașinile fuseseră închiriate cu două zile înainte, cu bani lichizi, de la trei societăți diferite. Numele celor care au făcut această tranzacție, așa cum apăreau ele în pașapoartele libaneze false pe care le-au prezentat, erau George Nagib, Aish A Saridi și o femeie pe nume Awataf Salem. Cei trei, agenți ai Mossadului, vorbeau între ei franțuzește.

Când vasele s-au apropiat de țărm, a parvenit o informație după care nu numai Abu Jihad urma să doarmă în casa sa în acea noapte, ci întreg comandamentul OEP.

Informația i-a fost transmisă lui Ehud Barak prin cod. Pe vasul comandantului a avut loc o dezbatere și s-a decis în cele din urmă să se rămână la proiectul inițial și să nu fie lichidat decât Abu Jihad.

Atât Abu Jihad cât și soția sa, Intisar Al Vazir» supranumită Um Jihad, trăiau în permanență cu sentimentul ca într-o bună zi se va atenta la viața lor. Un fost membru superior

1

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 193

din OEP - Tunis, care l-a cunoscut îndeaproape pe Abu Jihad, a relatat reporterilor ziarului "Maariv", Moșe Zundar și Nadav Zeevi că în noaptea în care a avut loc atentatul a fost arestată în fâșia Gaza o rudă a lui Abu Jihad. După afirmațiile lui, arestarea a avut scopul de a servi drept pretext ca un factor anumit din Mossad să-i telefoneze lui Abu Jihad din Gaza și să-l informeze despre arestare, pentru a se constata cu certitudine că el se află acasă.

În momentul acela, însă, agenții Mossadului urmăreau deja casa, paznicii, deplasările lor, cartierul rezidențial în care era localizată, încercând să observe orice mișcare neobișnuită.

Ei au rămas de pândă în tot timpul acțiunii.

Flota a 13-a a transmis un mesaj electronic codificat, interceptat și transmis mai departe vaselor militare aflate în urma lor: "țărmul este sigur". Cinci bărci de cauciuc de tip "Zodiak" au fost lansate în apa întunecată și 20 de luptători din unitatea de șoc a Statului Major au sărit în ele. Luptătorii din flotă au îndreptat bărcile spre punctele de debarcare stabilite dinainte. Vasele purtătoare de rachete au rămas în afara apelor teritoriale tunisiene, în așteptarea încheierii misiunii. Luptătorii au coborât pe litoralul A Rawad în apropiere de Lars Cartago (în antichitate portul orașului Cartagina). De aici până în cartierul Sidi Bo Said, drumul era scurt. La mal liniștea era deplină și nu se auzea decât zgomotul valurilor mării. Agenții Mossadului raportau permanent din punctele de observație, furnizând informații precise, în fiecare minut. Astfel, luptătorii au aflat că Abu Jihad întârzie în oraș, la o întâlnire cu Faruk Kadumi. Agenții Mossadului au preluat liniile telefonice din casa lui Abu Jihad, ca să nu poată fi avertizat. Aveau posibilitatea să stabilească ce convorbiri vor "pătrunde" în casă, și ce nu.

în momentul acela familia lui Abu Jihad se pregătea pentru noapte. Cei trei copii mai mari erau la studii, în afara Tunisiei. Jihad (25 de ani) studia în California, Basam (21 de ani) și Iman (19 ani), la Chicago, în casă se aflau Um Jihad, care s-a dus la culcare o jumătate de oră după miezul nopții, Hanan, de 16 ani, care dormea în camera ei, ca și băiețelul Nidal, în vârstă de doi ani, care purta numele unui alt copil al familiei (care la vârsta de doi ani și-a găsit moartea căzând de Pe fereastra casei lor din Damasc).

194

TEȘU SOLOMOVICI

Mossadul asculta convorbirile telefonice din casă și din casele învecinate, aparținând tot unor conducători din OEP. În fine s-a raportat despre încheierea convorbirii lui Abu Jihad cu Faruk Kadumi, apoi omul a fost urmărit în drumul său spre casă.

Mașina lui Abu Jihad se apropie și parchează. Paznicii se plasează pe locurile lor: unul în mașină, unul în fața casei și unul în casă. Paznicul din mașină pare să moțâie. Conform informațiilor, cel mai bun dintre paznicii săi era liber tocmai în noaptea aceea.

La o oră după ce Abu Jihad a intrat în casă, s-au stins luminile în camera lui de lucru de la parter și s-au aprins în dormitorul de la etaj. Liniștea se pogorâse asupra întregului cartier.

Iată ce le-a relatat de curând Um Jihad reporterilor israelieni: "Am rămas trează alături de Abu Jihad până după miezul nopții. Eram foarte obosită. L-am întrebat dacă și el e obosit, și mi-a spus că nu. L-am rugat să vină la culcare și mi-a răspuns că mai are mult de lucru. A stat la masa din camera noastră de dormit și a scris o scrisoare conducerii Intifadei.

Hanan a intrat în camera noastră și i-a citit tatălui ei o scrisoare de la un musulman pe nume Muhamad, din Pakistan. O auzeam vag pe Hanan vorbind despre omul acela, care era prieten cu Anthony Quinn. Actorul voia să interpreteze rolul lui Arafat într-un film. Apoi i-a povestit tatălui ei un vis pe care l-a avut, privitor la Ierusalim. «Se făcea că nu ți-e frică de soldații israelieni și intri în Ierusalim călare pe un cal alb», i-a spus. Iar el i-a răspuns: «Da, Hanan, am să intru în Ierusalim călare pe un cal alb», în momentul acela am simțit că se va întâmpla ceva".

După ce s-a dat parola, luptătorii au urcat în cele trei mașini negre conduse de agenți ai Mossadului. În drum spre casa lui Abu Jihad, au trecut pe lângă ruinele anticei Cartagina.

Primeau rapoarte oarecum contradictorii. După ceva mai mult de o oră de la debarcare, au ajuns în cartierul de vile Sidi Bo Said, unde se aflau casa lui Abu Jihad și reședințele conducătorilor OEP, ale unor diplomați și ale altor personalități. Cartierul era bine păzit de OEP. Vizavi de casa lui Abu Jihad era aceea a lui Abu Mazen (Muhamad Abas), pe vremea aceea

responsabil *de* dialogul cu stânga israeliană și acum adjunctul lui Arafat.

Mașinile s-au oprit în apropierea casei. Luptătorii au coborât, despărțindu-se în patru coloane. Purtau salopete ușoare și erau încălțați cu pantofi din pânză. Fiecare dintre ei avea pe cap o banderolă, de care era atașat un aparat de recepție. Fiecare avea de asemenea echipament de prim ajutor și muniții.

Coloanele A și B erau înarmate cu arme "mini Uzi" prevăzute cu surdine și cu revolve Beretta cu calibrul 0,22 nun, tot cu surdine. Coloanele C și D aveau puști.

Ordinul de a intra în acțiune s-a dat aproape de ora două noaptea. Doi luptători, dintre care unul travestit în femeie, s-a îndreptat spre mașina în care moțăia Mustafa Aii Abd El Alazar, paznicul lui Abu Djihad. Unul dintre ei trage în paznic cu arma cu surdină. Coloanele A și B se plasează pe poziții, în apropierea porții de intrare. Cei din coloanele C și D se dispersează în jurul clădirii, pregătiți să pătrundă în casă ca să dea o mână de ajutor. Poarta de la intrarea vilei este din lemn greu, cu canturi din oțel. Cei din coloana A o sparg, cu ajutorul unui echipament mecanic special. Cei din coloana B coboară imediat în subsolul casei, în drum, împușcă mortal un alt paznic, Nabi Suleiman Krishan. Grădinarul tunisian Basam Abib, responsabil cu întreținerea curții e și el împușcat, în grădină. Cei din coloana A aleargă încolonați pe scara interioară, direct spre dormitorul lui Abu Jihad.

Drumul era deschis. Ofițerul israelian în jurul vârstei de 20 de ani care primise misiunea să tragă în Abu Jihad s-a cățărat rapid pe balustrada scării. În dormitor, Abu Jihad auzise deja glasuri. Um Jihad s-a trezit din somn și a coborât din pat.

'M-am trezit din cauza zgomotului. Abu Jihad m-a împins la o Parte, s-a ridicat repede și și-a luat revolverul din dulap. L-am întrebat ce se întâmplă. Dar auzeam acum deslușit glasurile și ^{aill} i început să strig: «Vardan, Vardan». Acesta era numele străzii din Beirut unde o serie de conducători superiori ai OEP^u lui au fost uciși în paturile lor, de unitatea de șoc a comandamentului israelian, în aprilie 1973. Abu Jihad nu mi-a ^{ras} p^uns. S-a dus la ușa camerei și eu l-am urmat. Dar totul s-a Petrecut numai în câteva secunde. Am văzut oameni cu măști P^e obraz, numai cu părul și ochii descoperiți. Abu Jihad m-a

TEȘU SOLOMOVICI

împins în dormitor și a ieșit pe culoar. Unul din israelieni s-a îndreptat spre el și l-a împușcat de aproape. Abu Jihad a căzut".

Primul ofițer din coloana a l-a văzut pe Abu Jihad ieșind din dormitor cu revolverul în mână. Dar a fost mai rapid și a tras o rafală de la mică distanță. Um Jihad susține că deși trupul îi era ciuruit de gloanțe, Abu Jihad a rămas în picioare câteva momente. "Au început să tragă în el pe rând, pentru a constata în cele din urmă că era mort de la prima împușcătură", spune ea.

"Am alergat spre Abu Jihad. L-am strigat și l-am îmbrățișat. Dar un israelian mi-a înfipt revolverul în spate și m-a luat de acolo. M-a pus cu fața la zid și eram sigură că mă va împușca. Apoi un israelian a intrat în dormitor, unde dormea Nidal, copilul nostru de doi

ani. Se trezise dinainte, a auzit împușcăturile și a început să plângă. Eram sigură că a fost rănit. Mi-am pierdut puterea de stăpânire și am început să țip.

Nidal a rămas de atunci traumatizat. Până astăzi are coșmaruri.

Am auzit apoi un glas de femeie, de jos, «Ala», «Ala». Nu știam că asta e în ebraică. Mi se părea că e un strigăt în franceză. Atunci a venit al cincilea israelian și a tras și el în Abu Jihad. Am început să țip: «Bas» (ajunge, în arabă). Hanan s-a trezit și a venit spre noi. Nu înțelegea ce se întâmplă. S-a adresat soldaților israelieni, întrebându-i: "Cine sunteți?" Unul din ei a împins-o și i-a strigat în arabă: "Du-te la mama ta", a povestit în continuare Um Jihad. După versiunea ei și a lui Hanan, ca și după cea a multor conducători din OEP care susțin asta până în ziua de azi, după ce Abu Jihad murise și zăcea cu fața în jos pe podea, a venit acolo un israelian mai în vârstă pe care se vedea clar că este un conducător al lor, a întors cadavrul cu fața în sus și i-a tras încă un glonte în cap. Trupul lui Abu Jihad fusese ciuruit de 70 de gloanțe (împlinea în aceea zi vârsta de 52 de ani.). La Tel Aviv, șeful Mossadului a scos o hârtie cu înscrisul: „Tripoli. Libia. 4 februarie 1986. Summit-ul liderilor organizațiilor teroriste palestiniene."Cuprindea patru nume: Sabri el Banna (Abu Nidal), Khalilel Wazir (Abu Jihad), George Habash și Nayeh Hawatme. Abu Nidal, organizatorul ȘJ înfăptuitorul a peste 200 de atacuri teroriste teroriste și acțiuni de gh fusese deja lichidat. Pe listă, peste numele său era tras o linie roșie. Admoni căută un pix cu cerneală roșie și trase, satisfăcut, o linie și peste numele lui Abu Jihad.

Capitolul 24

AFACEREA "MEGA" SAU RĂZBUNAREA SPIONILOR

Nu trebuie să fii cine știe ce specialist în electronică pentru a observa că pe acoperișul clădirii Ambasadei americane de pe strada Hayarkon din Tel Aviv sunt plasate mai multe antene. Cu mult mai multe decât ceea ce este necesar pentru comunicațiile diplomatice obișnuite între două țări prietene.

Accesul pe acoperiș este interzis sutelor de salariați ai ambasadei. Acesta este teritoriul celor de la Agenția Națională de Securitate a Statelor Unite (NSA), cea mai mare organizație de spionaj din lumea occidentală. Conform ziarului "Washington Post", Agenția este responsabilă de demascarea lui "Mega", agentul israelian de grad superior care activează, chipurile, în rândurile conducerii administrației americane.

NSA este cea mai secretă aripă a administrației americane. Ani îndelungați, aceasta a negat până și existența acestui for, în asemenea măsură încât la Washington se spunea în glumă că sigla sa, NSA, înseamnă "No such Agency" - Nu există o asemenea agenție.

Dar agenția există. Ea a fost înființată în urma dispozițiilor date de președintele Truman, nu conform unei legi bine stabilite, ci pe baza unui document prezidențial secret la care foarte puțini au avut acces, în cei 50 de ani de existență a sa, s^a dezvoltat luând proporții monstruoase: este de câteva ori mai ^are decât CIA și are un buget cu multe zeci de milioane de dolari mai mare decât ea. Omul care se află în fruntea NSA, °ste probabil cel mai puternic din comunitatea agenților de °Pionaj americani.

"Toate organizațiile de spionaj se străduiesc să facă Maximum posibil pentru a obține informații precise. Cel mai

198

TEȘU SOLOMOVICI

mare păcat în afacerea asta este să fii prins asupra faptului", a spus odată, Richard Holmes, fostul șef al CIA. Organizația de spionaj în fruntea căreia s-a aflat a stârnit dintotdeauna imaginația publicului, a mijloacelor de comunicație și a scenariștilor de la Hollywood. Adevărul este că, colegii săi de la NSA nu sunt numai mai mari, ci și oferă administrației americane mai multe informații. Marea calitate a acestor informații este că ele sunt adunate și înmagazinate prin mijloace tehnologice avansate, care evită rușinea de a fi prins asupra faptului.

NSA este cea mai mare și mai sofisticată unitate de interceptare din lume. Dacă vreți,

este un imperiu al interceptării și descifrării de coduri. Unul dintre rolurile ei principale este să descopere, să capteze și să obțină informații secrete din semnalele electromagnetice transmise în aer sau prin cabluri, în cele patru colțuri ale lumii.

Zeci de mii de lucrători sunt specializați în culegerea de "ELINT" (Electronic Intelligence - informații electronice) care cuprind, de exemplu, interceptarea semnalelor radar, măsurarea înălțimii la care zboară un avion, sau captarea de informații bazată pe interceptarea comunicațiilor. Din sute de posturi din întreaga lume, inclusiv sateliți și vase de spionaj, ei captează orice sunet electronic, deschis sau codificat, care plutește în aer.

James Bamford, autorul primei cărți despre NSA, scrie că realizările ei în domeniul spionajului electronic au marginalizat agentul uman, minimalizându-i rolul la acela al unui personaj romantic, rămășiță a trecutului. "Când un general rus ridică receptorul telefonului din mașina sa, pentru a se pune în legătură cu comandamentul, aceasta era problema CIA. Dar când un om de afaceri din New York telefona la biroul său din Londra, când un funcționar chinez purta convorbiri cu străinătatea, sau când cineva de la comandamentul flotei din Londra cerea informații despre deplasările flotei argentinienne în timpul războiului din Falkland, se poate presupune că cineva de la NSA ciulea urechile", a scris el.

Marea specialitate a NSA este descifrarea codurilor, specialitate care pretinde eforturi ieșite din comun și neîntrerupte din partea factorilor transmițători, pentru a menține în secret informațiile pe care le transmit, "în principiu, noi putem

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 199

dezlega aproape orice cod sau convorbire codată, dar asta este o chestiune de timp și bani", a declarat unul din șefii NSA, în fața Comisiei pentru informații a Congresului.

Agenția are zeci de baze de interceptare, nu numai pe teritoriul Statelor Unite, ci în întreaga lume. Transmisiunile interceptate la bazele agenției sunt centralizate la comandamentul agenției de la Fort Mead, statul Maryland, aflat aproximativ la mijlocul drumului între Washington și Baltimore.

Fort Mead nu este o localitate obișnuită. Este un oraș întreg, cu zeci de clădiri, construcții și instalații și zeci de mii de lucrători. Orașul are un salon de coafură, o bibliotecă, o agenție de voiaj, un dispensar, servicii de autobuze, chiar și un colegiu.

Dar în vastele sale subsoluri se află computere uriașe, care ajută la dezlegarea codurilor și a cifrurilor în orice limbă străină.

Specialiștii agenției sunt prevăzuți cu echipament de interceptare sofisticat montat pe vehicule, clădiri, sateliți, avioane și vapoare de spionaj.

"Liberty", de exemplu, a fost unul din vasele din flota Agenției, în urmă cu patruzeci de ani, vasul s-a apropiat prea mult de litoralul Sinaiului, în toiul Războiului de Șase Zile.

Avioanele Tahahlului l-au interceptat și au lansat asupra lui toată încărcătura lor de bombe.

Israelul și-a cerut scuze pentru această greșeală și a plătit despăgubiri familiilor victimelor. Dar mulți americani susțin că n-a fost vorba de nici o greșeală. Israelienii au observat bine antenele uriașe de la bordul vasului și marele drapel american de pe catarg. Au știut deci bine că era vorba de un vas american Și nu de unul egiptean. Ei au bombardat, spun acei americani, fiindcă au vrut să împiedice interceptarea și descifrarea de către Statele

Unite a imaginii amplasării trupelor israeliene în fața ^lordanezilor, a egiptenilor și a sirienilor. Acum, după 40 de ani, ^a venit momentul ca NSA să răzbune această jignire.

Conform celor scrise în "Washington Post", specialiștii de la NSA au interceptat o convorbire telefonică între reprezentantul Mossadului de la Washington și superiorul său din srael. Cei doi au discutat despre rugămintea ambasadorului kياهو Ben Elisar de a se recurge la o sursă superioară pe nume [.]^ga", pentru a obține conținutul mesajului transmis de [^]ani lui Arafat la 16 ianuarie, în privința retragerii trupelor

200

TEȘU SOLOMOVICI

Țahal din Hebron. La Washington se crede că este vorba de o personalitate superioară din administrația americană, bănuială care îi face pe americani, care încă nu au iertat "afacerea Pollard", să le fiarbă sângele de furie.

Trebuie să menționăm că presupunerea conform căreia "Mega" nu este o persoană, după cum nu au înțeles americanii, este din ce în ce mai plauzibilă. Ceea ce înseamnă că nu este vorba de un agent secret al Israelului implantat în rândurile administrației americane. Există într-adevăr posibilitatea ca "Mega" să fie numele de cod al unui factor din administrație, cum ar fi CIA, sau un alt factor prieten al Israelului din Statele Unite, cu care Mossadul are dreptul să discute și să-i ceară un document. Există de asemenea posibilitatea să fi fost vorba de o altă denumire, asemănătoare cu "Mega", care nu este deloc cea a unui agent secret, ci a unui for care nu are nici o legătură cu lezarea securității Statelor Unite. Dar în cazul că această afacere se va încheia cu asemenea lămuriri, israelienilor le va rămâne gustul amar al constatării că americanii interceptează convorbirile reprezentanților lor în Statele Unite.

Se pare însă că toți îi interceptează pe toți. Când americanii au descoperit la vremea respectivă că sovieticii au pus sub ascultare ambasada lor de la Moscova, s-au supărat mai puțin pentru cauza faptei în sine, și mai mult fiindcă rușii s-au folosit de metode radioactive care au periclitat sănătatea oamenilor din ambasadă.

Deși așa stau lucrurile, agenții se străduiesc ca interceptările lor să nu fie dezvăluite publicului. Informațiile primite și publicate de "Washington Post" privitor la convorbirea interceptată pune NSA într-o situație neplăcută.

Dacă povestea se va dovedi a fi adevărată, NSA va primi multe elogi, mai ales dacă se va descoperi cine este acel "Mega" misterios. Dar dacă povestea nu-i decât o greșală sau o înscenare, sau se va constata că NSA a interpretat greșit convorbirea, ea va fi acuzată că a acționat în mod ilegal împotriva unui stat prieten.

Capitolul 25 "CAPCANA DE MIERE" A SEXULUI

Arma sexapeal-ului feminin nu-i o descoperire modernă.

Toate serviciile secrete o cunosc și nimeni nu se mai miră de scandalurile provocate de "femeile cu grad" strecurate în paturile diplomaților și generalilor sau oamenilor de afaceri.

Situația neplăcută în care s-a pomenit ambasadorul Egiptului în Israel, Muhamad Basiuni, nu este decât unul din multele scandaluri înregistrate în toate locurile și în toate timpurile de-a lungul istoriei: conflicte pe fond sexual, între bărbați și femei, manipulări sexuale ale unor agenții secrete.

Dansatoarea din burtă X a susținut că ambasadorul Basiuni a violat-o. Poliția a anchetat în amănunțime afacerea, acoperită fiind de ordinul judecătoresc prin care s-a interzis publicarea. La încheierea anchetei, poliția a decis să închidă dosarul. Basiuni, la rândul său, a înaintat o plângere împotriva reclamantei, acuzând-o că a încercat să-l șantajeze.

Dar scandalurile pe fond sexual există de când există pe lume diplomația.

Una dintre cele mai renumite afaceri de acest gen s-a desfășurat la Washington, pe la începutul anilor '70. Ea este legată de numele lui Margareth Jay. Margareth, producătoare la BBC, era fiica fostului prim-ministru al Angliei, James Callaghan și căsătorită cu ziaristul Peter Jay, care fusese numit ambasador al Angliei în Statele Unite, în timp ce Peter își îndeplinea misiunile de ambasador, soția sa, a avut o furtunoasă ^gătură de dragoste cu Karl Bernstein, renumitul ziarist de la Washington Post" și membru al tandemului de publiciști care ^y declanșat afacerea Watergate. Tot Washingtonul diplomatic *J Politic știa despre această legătură. Nora Efron, soția lui ernstein, ziaristă și dramaturg, binecunoscută și ea, a scris

după câțiva ani, un roman deosebit de amuzant intitulat "Heartburn" (Arsuri), care a devenit apoi film.

Este foarte posibil ca legătura de dragoste a soției sale să fi complicat viața conjugală a ambasadorului, dar ea n-a lezat cu nimic activitatea lui de diplomat. Această situație a decurs printre altele din faptul că legătura se desfășura în mod deschis, că toată lumea știa despre ea, dar mai mult decât asta a contat prietenia strânsă dintre USA și Anglia, în plus, ambele țări, afișează un liberalism care nu le permite să se arate impresionate de asemenea afaceri și desigur, nu profită de ele pentru obținerea unor avantaje de ordin politic, economic sau de orice alt gen.

În statele cu regimuri mai puțin liberale și între care există conflicte, o asemenea legătură de dragoste poate evolua, ajungând la situații în care protagoniștii pierd controlul asupra lor. Multe țări sunt foarte prevăzătoare în privința eventualelor abateri de acest gen ale diplomaților lor. De aceea cele mai multe ministere de Externe au grijă să-i instruiască bine pe reprezentanții lor, înainte de a-i trimite în țările de destinație.

Israelul este una din țările care aplică reguli foarte stricte în această problemă. Delegaților Ministerului de Externe li se țin conferințe amănunțite și lămuritoare. Diplomați, atașați militari, agenți ai serviciilor de informații și reprezentanți ai industriei de securitate, toți cei care au acces la documente secrete deci, sunt supuși, înainte de plecarea în țară, la un instructaj strict, de către ofițerii lor de securitate, în cursul serviciului în străinătate, ei sunt obligați să raporteze ofițerului de securitate din cadrul ambasadei respective orice legătură, chiar și de ordin sexual, pe care o au cu cetățenii țării în care se află, sau cu reprezentanți ai altor țări străine. Ei sunt supuși periodic și examenului la poligraf. Serviciile de informații preferă să ia cele mai severe măsuri de prevedere pentru a evita riscuri inutile. Considerând că oamenii căsătoriți duc o viață** mai ordonată decât ceilalți, serviciile de securitate israeliene au adoptat, de-a lungul anilor de existență ai Statului Israel, o politică preferențială față de diplomații căsătoriți pe care i¹ trimit în misiuni în străinătate mai curând decât pe celibatar¹ Pe la mijlocul anilor '80 de exemplu, ofițerii de securitate a^u avertizat că există un pericol în numirea lui Ioav Biran "

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 203

actualmente director general la Ministerul de Externe - în funcția de ambasador al Israelului în Anglia, numai fiindcă în perioada aceea el era divorțat, într-un alt caz, mai cunoscut, petrecut pe la sfârșitul anilor '80, s-a iscat o furtună, după ce departamentul de securitate al Ministerului de Externe a încercat să întrerupă misiunea unei tinere diplomate de la ambasada Israelului în Olanda, deoarece s-a împrietenit strâns cu un tânăr olandez. Indignarea provenea din două cauze: deoarece s-a considerat această măsură drept o intervenție în viața personală a tinerei, și apoi, fiindcă era vorba de o diplomată femeie, supusă poate la alt regim decât un diplomat bărbat.

În ultimii ani se observă o schimbare de atitudine la Ministerul de Externe și la serviciile de securitate. Astăzi, situația familială nu mai reprezintă o piedică în calea carierei diplomatice. La Ministerul de Externe și la Mossad s-a știut, de exemplu, că un anumit diplomat acreditat într-una din țările fostei Uniuni Sovietice, un om singuratic,

întreținerea relații intime cu secretara lui. Din momentul în care s-a aflat asta, factorii de securitate au început să-l urmărească pe ambasador, străduindu-se să-l țină la distanță de informații secrete. Dar nu s-au luat măsuri împotriva lui. El nu a fost avertizat și nici nu i s-a cerut să raporteze despre legătura aceea.

Atitudinea față de asemenea cazuri s-a schimbat, dar suspiciunile nu au dispărut total. Factorii de securitate israeliene se tem mai mult decât de orice, că serviciile de informații locale ar încerca să-i șantajeze pe diplomații israelieni, mai ales dacă aceștia sunt căsătoriți, din momentul în care ar afla de vreo relație sexuală cu o localnică, în limbajul serviciilor de informații o cursă de acest gen este denumită «capcana de miere». Foarte des, înseși serviciile de informații inițiază acțiuni în scopul de a recruta diplomați sau alte Persoane, ca informatori sau agenți, în acest scop este trimisă o femeie atrăgătoare la destinația unde se află bărbatul respectiv.

Aceasta încearcă să-l prindă în cursă. De obicei, ea îl atrage pe bărbat în pat, unde este fotografiat cu aparate ascunse, în ții compromițătoare. După aceea, cei ce au trimis-o au să ceară prețul.

La multe cursuri pentru diplomați din întreaga lume, inclusiv din Israel, se povestește ce i s-a întâmplat președintelui

204 TEȘU SOLOMOVICI

Indoneziei, Ahmed Sukarno. Se spune că agenți ai CIA au reușit să-l fotografieze pe președinte într-o situație care l-a pus în mare încurcătură. Dar Sukarno nu s-a speriat când i s-a trimis un agent cu fotografiile respective. Le-a privit cu mult interes și a spus: „Vă rog să-mi comandați cinci din astea, trei din celelalte și patru din fotografia aceasta deosebită”.

Ceva de genul acesta i s-a întâmplat la începutul anilor '60 lui Arie (Liova) Eliav, când deținea un rol de agent de informații la ambasada Israelului de la Moscova, din partea lui Nativ (organizația secretă responsabilă cu evreii din Uniunea Sovietică și Europa de răsărit). Odată, pe când Eliav călătorea cu trenul de la Moscova la Leningrad, o tânără a intrat în vorbă cu el. Discuția a continuat și la hotel și s-a încheiat cu un amor furtunos. După cum a relatat Eliav, în cartea sa autobiografică, el știa că fata este o momeală trimisă de serviciile sovietice de securitate, în încercarea de a-l prinde în „capcana de miere”. A decis să continue jocul până ce și-a dat seama că este pe punctul de „a-și pierde capul” și atunci a întrerupt orice legătură cu ea.

Cam aceasta a fost și soarta unui ambasador israelian în România în anii '50. Nesocotind dispozițiile, ambasadorul întreținea o relație de dragoste cu una din funcționarele ambasadei, într-o zi a primit o scrisoare prin care era informat că salariata respectivă a rămas însărcinată de pe urma legăturii cu el. Speriat, era decis să-i arate scrisoarea ofițerului de securitate al ambasadei. Faptul a fost adus la cunoștința lui Iser Harel, șeful Mossadului din acea vreme. Acesta a decis să acționeze.

Harel a plecat la Viena, s-a întâlnit acolo cu ambasadorul și i-a ordonat să-și facă bagajele și să se întoarcă în țară. El a acționat rapid, deoarece „capcana de miere” era una din metodele uzitate foarte des de serviciile secrete sovietice și ale celor din blocul răsăritean. Atât KGB-ul, cât și agențiile de spionaj din țările Europei de răsărit s-au folosit

foarte mult de asemenea tinere ademenitoare, sau chiar de prostituate. Dar metoda este uzitată de serviciile secrete din întreaga lume. Michael Barth, consilierul juridic al CIA, a declarat odată, cu cinism:

„Spionajul este, ca vechime, a doua meserie din lume după prostituție, și este la fel de respectabilă și respectată ca și prima”.

J

jSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 205

După cum afirmă factori străini, nici serviciile de informații israeliene nu ezită să recurgă la asemenea metode.

Îel mai renumit caz este cel al agentei Mossadului, Cheryl Jiason, cunoscută sub numele de „Cindy”, cea care l-a prins în capcana de miere” pe „spionul atomic” Mordehai Vanunu.

Și serviciile de securitate din țările arabe recurg la asemenea tehnici pentru a prinde în capcană, atât bărbați, cât și femei. La începutul anilor '90, Rhona Ricci, o tânără celibatară care funcționa ca ofițer de presă al ambasadei Angliei la Tel Aviv, a căzut în cursa care i s-a întins de către Rifat Al Ansari, cel de-al doilea secretar al ambasadei Egiptului. El i-a ascuns Rhonei faptul că era căsătorit și a cucerit-o. Ea a acceptat ca în schimbul dragostei lui, să-i furnizeze informații secrete. Dar legătura lor n-a scăpat privirilor agere ale Mossadului care știa că Ansari nu era un diplomat oarecare, ci ofițer superior de informații. După o urmărire îndelungată, s-a decis să se ia măsuri pentru a scăpa de Ansari. Mossadul a informat serviciile secrete britanice (M.I.5) despre întreaga poveste, Rhona a fost somată să se prezinte de urgență la Londra, unde a fost arestată.

La anchetă ea a recunoscut totul și a fost condamnată la o detențiune pe termen scurt. Superiorii lui Ansari s-au grăbit să-l recheme de urgență din Israel.

Ca să revenim la Muhamad Basiuni, el ar fi trebuit să fie mai prudent nu numai în cazul cunoscut acum în public, în timpul războiului de Yom Kipur, Basiuni a fost ofițer de informații cu gradul de colonel, și trimis ca atașat militar la Damasc. El cunoaște deci până în cele mai mici amănunte toate tehnicile folosite de serviciile de spionaj, dar mai ales aceea a „capcanei de miere”. Basiuni a fost chemat la Cairo „să dea explicații”, era însă prietenul președintelui Mubarak, nu a fost sancționat. Dar tocmai fusese prin la Cairo Azam Azam, un arab izraelian implicat în afaceri de spionaj. Egiptenii nu s-au mulțumit să-l arunce după gratii pe Azam Azam, dar au «înghețat” și relațiile diplomatice cu Israelul. Când le-a „dezghețat”, Basiuni nu s-a mai reîntors la Tel Aviv. Avea acum timp să cântărească cât de mult costă uneori o clipă de Nebunie erotică...

Capitolul 26

AGENTUL SECURITĂȚII MARCU SI AGENTUL MOSSADULUI JACOB

Printr-o ironie a destinului, doi specialiști în informații s-au trezit, la un moment dat, plasați într-un complicat proces istoric: emigrarea evreilor din România. De ce tocmai Securitatea și Mossadul, când era vorba de o pură operație politică?

întemeietorul Israelului modern, David Ben Gurion, lansase cuvântul de ordine: "Evreimea trebuie să plece din România, în orice condițiuni, fie chiar și pe o coajă de nucă, și misiunea este să nu mai rămână nici un evreu în țară". Plecarea evreilor însemna pentru foarte mulți evrei sfârșitul unei iluzii.

După emigrarea haotică și frauduloasă a evreilor în anii 1944-1948 și o scurtă perioadă de legalitate, porțile emigrării s-au închis. Șeful Partidului Comunist și al Statului român Gheorghe Gheorghiu-Dej nu avea curajul politic să facă altceva decât ceea ce se decidea la Moscova. Kremlinul roșu decisese că Israel a devenit "coada de topor" a Statelor Unite, așa că, oficial, emigrarea evreilor stopase. Dar și dintr-o parte, și din cealaltă, se căuta o supapă de dezamorsare a presiunii existente. Supapa au găsit-o doi agenți ai Serviciilor secrete: românul Gheorghe Marcu și evreul-englez Henry Jacober. Cu binecuvântarea și cooperarea unui rabin deștept și controversat:

Moses Rosen.

Lui Alexandru Drăghici, puternicul ministru de Externe al României, nu i-a venit să creadă că informația era adevărată. L-a convocat de urgență pe ofițerul Gheorghe Marcu și i-a cerut amănunte. Acesta i-a confirmat:

- Negustorul vrea să plătească în dolari fiecare pașaport eliberat emigranților evrei.
- Negustor?, l-a întrebat bănuitor ministrul.

-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 207

- Ei, negustor, pe dracu'! Face el niște afaceri cu România, dar l-am filat, Jacober este agent al Mossadului.

Chiar în aceeași zi, Drăghici s-a întâlnit cu Gheorghiu-Dej. Afacerea care ar fi adus valută cu carul le surâdea. Dar nici Gheorghiu-Dej nu a avut curajul să aprobe de unul singur.

Conducătorul român i-a relatat lui Hrușciiov povestea ca pe o glumă bună.

- Da, a încuviințat Hrușciiov. Dar nu-mi plac dolarii.

Miros urât. Las' să-ți plătească evreii cu ferme de pui și porci.

Puțină vreme după aceea, la Periș, lângă București, a fost construită cea mai modernă crescătorie de pui din estul Europei. Așa a ajuns Ministerul de Interne cel mai mare producător de carne din România.

Toată operațiunea trebuia însă să rămână secretă. Deși înțelegerea a fost făcută la cel mai înalt nivel statal, între Israel și România, detaliile tehnice, transferurile de dolari, listele cu fericiții emigranți etc., se realizau prin intermediul celor doi agenți secreți, Marcu și Jacober. În genere, prețul unui evreu varia între 3.000 și 10.000 de dolari, dar sumele erau fixate după bunul plac al manipulatorilor.

După moartea lui Gheorghiu-Dej (în 1963, de cancer) și a lui Henry Jacober (tot de cancer), Securitatea română a lansat în 1970 operațiunea "Pelegrinii". Ceaușescu l-a păstrat la șefie pe Gheorghe Marcu, care între timp urcase în ierarhia structurilor secrete românești. Dar i-a dat ordin lui Ion Stănescu, președintele Consiliului Securității Statului, "să stea cu ochii" pe Marcu.

De partea israeliană a apărut un nume nou: Dan Yeshaiahu (Șaike). Acesta era un vechi agent al Mosadului, care cunoștea destul de bine România, în anii războiului antonescian el fusese parașutat în România, iar după 23 August 1944 a stat o vreme la București, cu diferite misiuni. Cei doi Profesioniști, Marcu și Șaike au lucrat împreună cât se poate de frumos. Ei se întâlneau periodic prin diferite capitale din lume, 'a Geneva, Bonn, Viena etc. Numai că de data aceasta, Ceaușescu schimbase regula jocului. El nu mai avea nevoie de ferme zootehnice, ci de dolari. Șaike aducea geamantane cu dolari și primea în schimb de la Marcu listele cu emigranții evrei. Pe diferitele segmente ale operațiunii "Pelegrinii" mai

208

TEȘU **SOLOMOVICI**

puteau fi întâlniți generalul Gheorghe Bolinu (Direcția de Informații Externe), generalii Eugen Luchian și Aaron Bordea, ofițerii Constantin Mazilu, Virgil Dumitru și Gheorghe Cartiș (Comisia Guvernamentală de Pașapoarte), precum și câțiva ofițeri de la UM 0920. Mai erau amestecați șefii supremi ai spionajului, generalii Nicolae Doicaru, Ion Mihai Pacepa (DIE), Nicolae Andruța Ceaușescu (șef de cadre la DIE), precum și diferiți intermediari străini ocazionali.

Trocul acesta - "evrei contra dolari" - s-a perpetuat până la căderea regimului comunist, în decembrie 1989. Mult mai târziu, istoricul Radu Ioanid va face o teribilă disecție a "afacerii".

Nu mai este cunoscut în istoria mondială a serviciilor secrete cazul implicării atât de stranie și atât de directe a unor spioni în treburile politice și ale relațiilor dintre state. Jocul era imoral, putea a „sclavagism", dar toată lumea era mulțumită:

sute de milioane de dolari se scurgeau în conturile secrete ale lui Ceaușescu și emigrația continua, golind România de evrei.

În lumea feroce, dar aparent ispititoare a spionajului, primesc uneori și eroii săi firimituri de la marele banchet:

Gheorghe Marcu a devenit general, iar Șaike Yeshaiahu a fost onorat cu cea mai înaltă distincție a Statului Israel.

Cei aflați la putere își răsplătesc, uneori, slujitorii.

Aceștia nu au însă niciodată curajul să spună stăpânilor ceea ce își spun lor înșiși atunci când stau în fața oglinzii. ;

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 209

Capitolul 27

NUMELE DE COD „OPERA” - DISTRUGEREA REACTORULUI DIN IRAK

Prim-ministrul Menahem Beghin își pierduse răbdarea.

Evreul polonez care trecuse prin atâtea progromuri și trăise vreme îndelungată în clandestinitate, fugărit și amenințat, presimțea primejdia și n-avea liniște.

- Israelul este amenințat, i-a spus Beghin, la începutul lui iunie 1980, lui Itzhak Hofi, comandantul Mossadului. Dacă Bagdadul va avea bomba atomică, suntem pierduți.

Atât i-a spus. Beghin l-a fixat apoi, cu o privire metalică și n-a mai adăugat o vorbă.

Hofi a înțeles imediat ce aștepta șeful guvernului de la el. Și a spus, încet, aproape șoptit:

- Jur pe viața mea, că irakienii nu vor avea bomba atomică.

Toate resursele Mossadului fuseseră mobilizate, dar iată, trecuse aproape un an și irakienii continuau, în liniște, să fabrice bomba lor atomică.

Reactorul nuclear „Ossirak”, din apropierea Bagdadului, era aproape gata să intre în funcțiune. O acțiune la multe sute de kilometri de Ierusalim era însă atât de complicată și periculoasă, încât mulți dintre ofițerii superiori ai Mossadului și ai armatei israeliene aveau îndoieli asupra reușitei.

Șeful guvernului israelian era în genere un om amabil, avea vorba dulce. Și nu se enerva ușor. După anii îndelungi de confruntare violentă cu englezii mandatar, și în opoziție cu rivalii politici, Beghin căpătase lustrul unui gentleman englez.

La începutul lunii iunie 1981, Beghin devenise însă de nerecunoscut. Era de o nervozitate excesivă și primul care a avut de suferit a fost Itzhak Hofi, șeful Mossadului.

210

TEȘU SOLOMOVICI

- „Opera” stă pe loc! - ia spus Beghin rău și răstit în loc de „Shalom” sau „te rog, ia loc”.

„Opera” era numele de cod al acțiunii de distrugere a Reactorului nuclear irakian. „E ca și cum am accepta nimicirea noastră - a continuat Beghin.

Un nou Auschwitz, și-l acceptăm fără să mișcăm un deget”.

Şeful Mossadului tăcea şi privea podeaua. Ştia că nu-i momentul să răspundă ceva. Dar în timp ce Beghin îl muştruluia, Hofi scoase din servietă un vraf de hârtii şi o hartă a Orientului Mijlociu. O linie roşie era trasă

dintr-un punct oarecare din pustiul Neghevului de lângă Mitzpe Rimon, până la Bagdad.

Menahem Beghin tăcu, îşi puse ochelarii şi privi cu atenţie, câteva minute în şir harta. Apoi ridică ochii spre Itzhak Hofi. Zâmbi şi-l îmbrăţişa. Câteva zile mai târziu, „Opera”, cea mai îndrăzneată şi periculoasă acţiune întreprinsă de forţele militare evreieşti, era pe prima pagină a tuturor ziarelor din lume. Din Reactorul nuclear irakian nu rămăsese decât praf şi pulbere.

Deşi au trecut două decenii de atunci, ei îşi amintesc de fiecare amănunt. Formularea exactă a fiecărei fraze pe care au auzit-o de la comandanţi, de la superiorii lor din aviaţia militară, de la alţi factori militari, poate provoca încă printre ei un val de dispute. Nu pot uita „Opera”, nici după atâţia ani, şi fiecare amănunt îi cufundă într-o stare de nostalgie, în cuvinte simple putem spune că din punctul lor de vedere, bombardarea reactorului nuclear „Ossirak” din Irak a reprezentat culmea reuşitei lor profesionale, deoarece a cuprins toate aspiraţiile lor:

curaj, perfecţionism, idealism şi sionism.

De câţiva ani încoace, piloţii care au participat la această misiune obişnuiesc să se întrunească, din când în când, pentru a depăna amintiri şi a simţi, din nou, emoţiile de atunci. De cu-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 211

rând, o asemenea întâlnire a avut iar loc, dar a fost pentru prima oară că a fost dezvăluită presei. De data aceasta n-au fost de faţă decât şapte din cei opt piloţi ai avioanelor „F-16” care au participat la bombardarea reactorului în iunie 1981. Li s-a alăturat Beni, un reprezentant al celor şase piloţi ai aparatelor „F-15” care i-au „acoperit”. Cei mai mulţi dintre ei s-au eliberat de mult din serviciul militar. Trei, cu grade de colonel şi general, sunt acum comandanţi ai unor baze de aviaţie militară. „Cu o asemenea misiune ee întâlneşti o dată într-o viaţă”, spun, deşi speră, că poate, cine ştie, le va mai „pica” o misiune de asemenea proporţii.

Iată ce povesteşte Dubi:

- „Procesul de pregătire a misiunii s-a asemănat cu multe alte pregătiri ale unor acţiuni de acest gen. Dar se simţea, clar, că este vorba de ceva deosebit. Cred că fiecare om din încăperea aceasta poate depune mărturie că misiunea a reprezentat pentru el apogeul. Nu sunt mulţi oameni cărora li se prezintă ocazia de a participa la o misiune care implică o asemenea trăire personală şi în acelaşi timp îi oferă posibilitatea de a se realiza într-o asemenea măsură, din punct de vedere personal şi profesional. Această îmbinare a fost, de fapt, ceea ce a transformat acţiunea într-un capitol de viaţă excepţional, trăit de fiecare dintre noi în parte, dar oferindu-ne şi ocazia să arătăm ce ştim. Ca să nu mai vorbim de importanţa de ordin strategic şi politic a unei acţiuni de acest gen. Toate acestea au contribuit ca acţiunea să fie cu totul ieşită din comun”. Toţi cei de faţă înclină capul, în semn de aprobare.

Acțiunea a fost plănuită pentru ziua de 10 mai 1981.

Dubi își amintește, cu o noapte înainte, grupul de piloți a dormit la baza aviației militare din Ețion, în două barăci izolate și bine îngrădite. „Eram patru oameni într-o cameră cu paturi suprapuse. După ce am stins lumina, au început să zboare glumele sinistre. Cea mai caracteristică era: care dintre noi va rămâne în Irak. După aprecierile răspândite în rândurile aviației militare, unul din noi avea să fie spânzurat în piața centrală a Bagdadului. Am spus: „O.K. dar care va fi cel cu cele mai multe <șanse> de a rămâne acolo?" Aveam, la bază, un general, aveam câțiva cu gradul de colonel, dar cei mai mulți dintre noi eram rav seren (căpitan). Fiecare în parte își spunea,

212

TEȘU SOLOMOVICI

în sinea sa: „De ce tocmai eu? Ce, eu? Nu! El!" După ce am stins lumina, am spus: „Ascultă, Han. Nu există altă soluție. Tu ești singurul seren, ești numărul opt, ești celibatar, n-ai nevastă care să te aștepte acasă. Tu ai să fii spânzuratul".

Cei opt râdeau în hohote. Până și Ilari zâmbea timid.

Colonelul Relik, a spus: „Vreau numai să-ți amintesc, Dubi, că despre tine se spunea că ești cel mai norocos dintre noi. Și, fiindcă dintotdeauna ai fost atât de norocos, tu vei fi spânzurat pe stâlpul cel mai înalt din piața Bagdadului".

Piloții au fost instruiți într-un secret absolut, luni în șir.

Dar în dimineața zilei în care fusese proiectată acțiunea, Menahem Beghin, care era pe atunci prim-ministru, a primit o scrisoare de la Shimon Peres, șeful opoziției, care îl ruga să amâne acțiunea până după alegerile prezidențiale din Franța, care aveau loc în aceeași zi. I se oferea astfel lui Mitterrand, posibilitatea să-și îndeplinească promisiunea de a nu mai furniza Irakului restul de uraniu îmbogățit pe care i-l promisese. Beghin s-a supărat că planul acțiunii a ajuns la urechile lui Peres și a dat ordin ca ea să fie amânată. Reactorul a fost bombardat o lună după aceea. Zeev, comandantul proiectului, n-a dezvăluit nimănui secretul. „N-am vorbit decât cu Han, care era ofițerul de navigație. El a fost cel care a schițat harta, și tot el a fost cel care m-a convins că acțiunea este posibilă, în ceea ce mă privește, nu eram deloc sigur că există o asemenea posibilitate", spune.

Au trecut de atunci foarte mulți ani, dar amintirile sunt proaspete. Unii își amintesc de amănunte aparent lipsite de importanță. Hagai era ceea ce se numea pe atunci „responsabil cu capacitatea de zbor a avionului": „F-16 era pe atunci un aparat nou, și noi nu-l cunoșteam încă îndeajuns, înaintea acțiunii m-am ocupat de integrarea avionului în aviația noastră, îmi amintesc că am primit un apel telefonic de la secția operativă, și mi s-a pus o întrebare cam ciudată: «Spune, cât de departe poți zbura la profilul cutare?» Apoi le-am telefonat eu lor, și i-am întrebat: «La întoarcere vom avea vântul în spate?» Orice pilot știe că în funcție de direcția vântului se poate ghici destinația zborului. Din răspunsul dat, am înțeles că era vorba de un zbor spre est. Mi-a fost clar că vom zbura spre Irak și am priceput că scopul zborului era bombardarea reactorului

nuclear. Dar nimeni nu mi-a confirmat asta. Abia la primul instructaj am înțeles importanța misiunii".

- „Puteți reconstitui ziua dinaintea pornirii în misiune?", îi întreabă pe aviatori reporterii Alex Fishman și Anat Midan de la "lediot Aharonot".

Relik: "Toți ne-am înhămat cu toată energia la acțiunea asta, și au început alergările. Trebuia să mergem la toaletă, dar era ocupat. Intram și ieșeam tot timpul de la toaletă. Aveam mâinile ude de transpirație. Toate astea s-au petrecut până am ajuns la avion. Când am intrat acolo, ne-am calmat, în avion ești singur cu tine însuși, și totul se termină".

Zeevik: "E și momentul în care toată lumea vrea să te fotografieze. Nimeni nu a acceptat să se lase fotografiat înaintea mea, în afară de unul".

Relik: "Gazdele noastre de la Ețion ne-au dat mâncare foarte bună. Ne-au răsfățat, dar nimeni n-a mâncat, nu aveam poftă de mâncare în momentele acelea".

"De ce v-a fost frică, de fapt? Să nu cădeți prizonieri? Să știți că nu vă veți întoarce vii de acolo?"

Han (cel mai tânăr dintre ei): "În faza ultimului instructaj dinaintea decolării, n-am mai avut timp să ne gândim la pericol. Frica exista, surdă, în fiecare dintre noi. Dar de-a lungul celor șase luni dinaintea pornirii în misiune, am avut timp să ne gândim și să ne temem. Pot spune că am avut tot felul de gânduri, pe care le țineam pentru mine. Nu le-am împărtășit nimănui. Dar îmi spuneam: «Poți merge pe șosea riscând să fii călcat de o mașină. Ce le-ai spune șoferilor? Fiți atenți, peste două zile plec să salvez țara?» Nu era vorba aici de frică, ci de o împăcare cu gândul că poate nu mă voi mai întoarce".

Amir: "Fiecare resimte frica în alt mod. Pe mine mă urmărea gândul că voi lăsa în casă o văduvă și orfani. Mi-era milă de ai mei. Vedeam cu ochii înmormântarea mea și a camarazilor mei. Îmi amintesc de momentul în care ni s-au dat Jos gradele. Trebuia să se facă asta, ca să nu se știe, în cazul în care vom cădea prizonieri, că există printre noi ofițeri de grad ^{su}superior. Dar eu îmi spuneam: «Oricum mă vor omorî, indiferent de grad»,.

..^..*A,iM'-v, ..|.....;< ..& ..,(.;* jr ;, ..*' - ..*.:<*\$&'..",

Relik: "Vreau să vă amintesc că Raful, care era pe atunci șeful Marelui Stat Major, ne-a spus: „Chiar dacă nici unul dintre voi nu se va întoarce, misiunea asta merită să fie îndeplinită", sau ceva în genul ăsta".

Hagai: "Raful n-a spus asta. Dar pentru noi problemaa care ne preocupa cel mai mult era să ne îndeplinim misiunea așa cum se cuvine. Ne aflam într-o stare de tensiune extremă, deoarece aveam de făcut un zbor foarte lung, iar misiunea în sine, trebuia executată într-un răstimp foarte scurt, un minut și jumătate".

Relik: "Înțelegi ce vrea să spună? Că teama că nu vom reuși să ne îndeplinim misiunea era mult mai puternică decât teama să ni se va întâmpla ceva".

Amir: "Nu știu cum să explic asta, dar aveam senzația că ne lăsăm târați de curent. Aveam sentimentul că am pornit pe un drum și nu mai pot spune: Hei, opriți-vă. Vreau să mă dau la o parte".

Piloților nu le place să vorbească despre spaimile lor.

Unii dintre ei au refuzat să participe la conversație. Preferă să discute despre instinctele profesionale și nu despre sentimente.

Le face plăcere să reconstituie până la cele mai mici amănunte raidul acela. Să vorbească despre antrenamente și despre dezbaterile care au avut loc înaintea zborului. Ei nu vorbesc la persoana întâi singular. Spun numai: "noi".

Amos: "Un pilot bun nu poate fi decât acela care a știut să-și dezvolte un sistem psihologic de apărare, care să-i permită să funcționeze în condiții de tensiune".

"Totuși, înainte de a porni în misiune, vor mereu la toaletă și le transpiră mâinile", i se atrage atenția.

Amos: "N-am spus că sunt perfecți. Nu suntem decât oameni. Am spus doar că ei trebuie să fie destul de buni încât să-și poată îndeplini misiunea".

Zeevik: "La psihologie se învață despre tipul omului, care detestă pericolele și tipul celui care le iubește. Un pilot de luptă este, în cele mai multe cazuri, un om care iubește pericolele".

La nivel politic, bombardarea reactorului nuclear din Irak a fost o misiune precedată de multe scenarii. Și ¹⁰ rândurile populației, care a aflat despre acțiune după ce a fc>st

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 215

îndeplinită, prin intermediul presei, părerile erau împărțite. De data aceasta, poporul nu s-a unit, entuziasmat, în jurul aventurii. Acțiunea aceasta n-a fost primită ca cea de la Entebbe, când oamenii au știut, cu toții, că n-a existat altă soluție, într-un fel, bombardarea reactorului a fost privită de unii ca o poluare inutilă a atmosferei, oricum atât de poluată, a Orientului Mijlociu. Ca o acțiune periculoasă a lui Menahem Beghin.

Toate astea s-au întâmplat cu un an înaintea războiului din Liban, dar se putea simți deja că bate un vânt nou: poporul refuza să ia poziție de dreptți în fața oricărei acțiuni militare.

Ecourile disputei publice au ajuns și la echipa de piloți care se antrena în vederea misiunii, dar nu e sigur că ele au fost înțelese. "Cred că am avut prea puține dileme în privința luării deciziilor, în primul rând, fiindcă acesta nu era rolul nostru, și apoi, deoarece prin firea lucrurilor, eram ocupați cu executarea misiunii. Dar a existat și un alt aspect: cred că aveam o încredere oarbă în conducerea politică. Nu numai noi, care eram tineri pe atunci și acum vedem lucrurile puțin altfel, ci în general, până în anii '80, populația, și desigur armata aveau o încredere fundamentală în conducătorii care luau decizii. Se pare că războiul din Liban a fost un moment crucial, înaintea lui, toate dilemele acestea n-au exisat. în ceea ce mă privește, nu am avut nici un fel de dileme. Nici nu-mi amintesc de așa ceva. Dar mă întreb acum dacă bombardarea reactorului nu se aseamănă cu povestea ucenicului vrăjitor. Vreau să spun că am reușit să ucidem vrăjitorul, dar au apărut mulți

alții", a spus Hagai.

- "Vrei să spui că ulterior s-au trezit în sufletele voastre îndoieli, că vă întrebați acum dacă toată acțiunea a meritat să fie executată, luând în considerare rezultatele ei și influența pe care a avut-o în procesul de înarmare nucleară din Orientul Mijlociu?"

Amin "Era o provocare, nu? Nu cred că am cunoscut atunci dilemele celor care luau decizii. Aveam pe atunci numai 37 de ani și nu cred că eram capabil să înțeleg consecințele acestei acțiuni. Tot ce am putut înțelege, când ni s-a anunțat Despre ce era vorba, a fost că urma să comitem un act de război "tpotriva unui stat cu care nu ne aflam atunci în război, cel Puțin oficial. Dar ceea ce mă preocupa cel mai mult era ideea

216

TEȘU SOLOMOVICI

că bombardarea reactorului ar putea avea ca efect poluarea radioactivă a întregii zone".

Amos: "Noi suntem un for profesional. Ni se dau misiuni, și le îndeplinim. Nu intervenim în hotărârile celor în drept. Din punct de vedere profesional am fost convinși atât de cei care au plănuit acțiunea, cât și de serviciile de informații, că dacă punem în balanță șansele de reușită față de riscuri, ea merită să fie îndeplinită".

Amir: "Mesajul pe care Israelul l-a transmis atunci lumii, a fost: în raza de zbor a avioanelor noastre nu veți dezvolta armament atomic, și acuzațiile pe care ni le aduceți nu sunt relevante pentru noi".

Beni: "Am aflat despre misiunea noastră numai cu câteva luni înainte, și acesta nu este un timp destul de îndelungat ca să putem avea dileme sau să discutăm cu cineva problemele".

Dubi: "Era o perioadă în care secretele se păstrau".

- "Ați vrut să porniți în această misiune? N-ați avut nici un fel de îndoieli?"

- "N-am avut mai multe îndoieli decât la posibilitatea unui atac cu rachete în Războiul de Yom Kipur".

Zeevik: "Am avut convorbiri îndelungate cu Aviam Sela, care era șeful departamentului de acțiuni din aviația militară. Știam de la el că în guvern, ministrul Burg se împotrivește, că ladin se împotrivește, că majoritatea guvernului se împotrivește. Dar până la urmă, Beghin i-a convins pe toți.

Știam de asemenea că serviciile de informații au anunțat că dacă vom aștepta până în toamna lui 1981, reactorul va fi "fierbinte" și nu vom mai putea executa atacul, deoarece ar fi provocat radiații".

Amir: "Am avut ocazia - și cred că sunt singurul dintre voi - să particip la ședințele guvernului, când am deținut funcția mea anterioară. Am văzut cum se desfășoară lucrările acolo. De aceea pot spune că forumul care se află acolo putea decide în privința necesității sau a lipsei de necesitate de a se bombarda reactorul. Pot spune de asemeni că sunt pe deplin împăcat cu această misiune. Cred că și sub aspect istoric, se va dovedi că decizia a fost justă".

1

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 217

De-a lungul lunilor în care s-au antrenat în vederea bombardării reactorului irakian, întreaga acțiune s-a desfășurat sub semnul secretului de stat. Nici soțiile piloților nu aveau voie să știe. Era un ordin. Dar nu toți au fost în stare să respecte acest ordin. "Perioadele de zboruri de instructaj erau foarte lungi, și ne aflam într-o tensiune extraordinară, în vremea aceea, în familia mea au avut loc o mulțime de aniversări la care nu am participat și nu i-am putut spune soției mele de ce.

Dar într-o bună zi, mi-a spus: "Ce faci așa un secret din toate astea? O să bombardați reactorul din Irak." Am rămas trăsnit.

Nu-i spusesem niciodată nimic, dar a avut o intuiție specific femeiască extraordinară. I-am răspuns: "Ce? Nu se discută totul cu nevasta". I-am povestit până la urmă totul, cu puțin timp înaintea datei la care a avut loc acțiunea".

- "Te ajută, când poți spune adevărul?"

Dubi: "Am știut că s-ar putea întâmpla să nu mă mai întorc de acolo, și n-am vrut ca ea să se afle în situația de a nu fi știut unde am fost. Nimeni nu vrea ca soția să afle despre faptele sale abia după ce ești spânzurat pe un stâlp, la Bagdad.

Așa că am găsit calea de a-i spune și asta. Am fost într-o mare dilemă. Pe de o parte, aveam instrucțiuni clare să tac. Pe de altă parte, mi-am petrecut destul de mulți ani alături de soția mea, pentru a simți nevoia să-i împărtășesc totul".

Amos: "Există în viața conjugală o încredere reciprocă ce te obligă să nu-i ascunzi soției un asemenea fapt. Dacă ai încredere în soția ta, dacă știi că ea nu este dintre acelea care se vor duce să bârfească prin cartier, dacă știi că ea va putea să facă față tuturor greutăților în cazul că ți se va întâmpla ceva, e clar că trebuie să-i povestești".

- "Cum se poate spune așa ceva?"

Dubi: - "La început, te prefaci că totul este în ordine, până la urmă, totul devine un fel de discuție de despărțire".

Amir în schimb, preferă o altă concepție: "Indiferent dacă ea știe sau nu în ce colț al lumii îmi îndeplinesc misiunea, dacă nu mă întorc, nu poate schimba cu nimic. Și apoi, dacă nu întorc, lumea ei se va prăbuși în asemenea măsură, încât că nu a știut unde am fost nu va prezenta nici o importanță. Eu nu-i împărtășesc nevastei totul, nu fiindcă n-aș

avea încredere în ea, ci fiindcă știu că ea nu vrea să afle când și unde plec în misiune".

în dimineața zilei de 7 iunie 1981, patru avioane "F-16" au pornit, în fine, în acțiunea de atac. în spatele lor, ca acoperire, zburau opt aparate "F-15" însoțitoare". Două zburau în apropierea forței atacatoare. Celelalte șase patrulau de-a lungul drumului. De-a lungul celor 800 de kilometri dintre baza de pornire și destinație, aviatorii au avut mult timp să se gândească, să-și imagineze scenariul, să le fie frică.

- "V-au tremurat mâinile în timpul zborului?"

Amir: - "Nu. Numai la prima misiune la care am participat în război, ca tânăr sublocotenent, mi-au tremurat. E o reacție fizică, dar se ameliorează cu anii".

Han: - "Nu mi-au tremurat deloc mâinile. După părerea mea, nici unuia din noi nu i-au tremurat. Tot ce-l interesează pe pilot este să se plaseze pe linia de zbor corectă, și n-are timp să-i fie frică. Până la urmă, cel mai bun sistem de apărare pe care-l poți dezvolta este să-ți spui: "Mie nu mi se va întâmpla nimic".

Asta ne apăra pe toți, deși eu și Relik eram ultimii din rând, deci cu cele mai mari riscuri. Dar pe undeva, credeam din suflet că nouă nu ni se va întâmpla".

Relik: - "Problema este că deși ți-e frică sau ai unele temeri, pilotezi avionul, manevrezi, îndeplinești toate acțiunile necesare în timpul zborului: plasarea pe linia corectă, identificarea țintei. Faci toate astea în pofida fricii. Pentru asta ne antrenăm tot timpul. Mulți piloți au vrut să participe la acest zbor. Cei ce erau pe lista de așteptare sperau că unuia dintre noi i se va întâmpla ceva în ultimul moment și nu va putea zbura, ca să-i ia locul".

Din momentul în care au ajuns în zona destinației și până în clipa în care au părăsit-o, după executarea cu succes a misiunii, piloții n-au întâlnit în cale nici o situație care să-i fi obligat să ia măsuri. Ritmul lent în care au reacționat irakienii i-a surprins.

Dubi: - "Conform cunoștințelor pe care le aveam de la serviciile de informații, ne-am așteptat să ne fie greu să pătrundem în zonă și încă și mai greu să ieșim din ea".

Zeevik: - "Din punctul de vedere al irakienilor a fost un eșec de proporții imposibil de descris. Că n-au reacționat când

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 219

am ajuns acolo, s-ar mai putea înțelege. Dar când ne-am întors?

Când am zburat la înălțimea de 40.000 picioare, n-am avut nici urmă de îndoială că ne vor ataca. Au avut un sfert de oră la dispoziție".

- "Poate n-au putut să decoleze?"

Zeevik: - "Ce vorbă e asta „n-au putut să decoleze?” Doar au știut ce s-a întâmplat. N-au decolat pur și simplu fiindcă erau în șuk, sau ceva în felul ăsta. îmi amintesc că am spus: „Nu știu câți dintre noi nu se vor întoarce, dar vom doborî Mig-uri". Dar nu s-a întâmplat".

Ghicitoarea "unde a dispărut apărarea aeriană irakiană?" și-a găsit răspuns abia doi

ani după aceea.

- "Eram la P[^]ris la studii, și în cadrul unei vizite am ajuns la o școală tehnică dintr-o bază a aviației militare din sudul Franței. Am fost invi[?] ti la un dineu și m-am pomenit, la masă, față în față, cu fostul atașat militar al Franței la Bagdad, în momentul bombardării reactorului. Din vorbă în vorbă, mi-a povestit exact unde a lovit fiecare bombă și la ce adâncime, inclusiv bombele care au atins generatoarele. "Bine, dar unde a fost apărarea antiaeriană irakiană?", am întrebat, într-o doară.

"Uite ce e. Băiatul care era responsabil în momentul acela cu apărarea antiaeriană, ședea într-o cafenea din Bagdad, și până ce l-au găsit n-au putut să deschidă focul. A doua zi, băiatul acela a fost spânzurat de un copac în centrul Bagdadului"...

Dar cei opt piloți israelieni au trecut prin câteva momente de spaimă, după executarea misiunii. Beni, care a fost comandantul zborului, povestește:

- "La câteva minute după atac, fiecare din noi a trebuit să raporteze că e în viață. Numai Han n-a raportat. Mi s-a ridicat părul măciucă pe cap când am constatat că lipsește.

Adevărul este că Han, care era numărul opt, se afla la coada escadrei. Nu-l puteam vedea, nici auzi". Până la urmă, Beni a strigat: "L-am văzut"!

220

JHOEBŞU80EOMBVICI

Capitolul 28

ASALTUL ASUPRA AVIONULUI SABENA (*Amintirile luptătorilor*)

Faptele s-au petrecut la 8 mai 1972. O bandă de teroriști a răpit un avion Boeing al societății "Sabena" cu 109 călători, și a obligat pilotul să aterizeze pe aeroportul „David Ben Gurion” din Lod - Tel Aviv. După 24 de ore de tratative chinuitoare, 16 ostași din unitatea de comando a Marelui Stat Major, au îmbrăcat salopete albe, prefăcându-se a fi tehnicieni de avioane. Comandantul acțiunii a fost Ehud Barak, șeful Statului Major al armatei israeliene, viitor președinte al Partidului Muncii și prim-ministru. Trei dintre ofițerii care i-au lichidat pe teroriști și i-au salvat pe ostatici au fost Benjamin Netaniahu, viitor prim-ministru al Israelului, Dani latom, fostul șef al Mossadului, și Uzi Daian, șeful Comandamentului de Centru al armatei, astăzi președintele unui partid politic. La 8 mai 1997, participanții la această acțiune s-au reîntâlnit pe aeroportul Ben Gurion pentru o reconstituire festivă a acțiunii.

După 25 de ani, deci, 14 dintre luptătorii care au participat la această acțiune s-au întors la locul în care s-a petrecut drama, pentru a-și reaminti una dintre cele mai

eroice acțiuni din istoria Mossadului și a Tahalului.

Mordehai Rahamim și Omer Eran au venit primii. Ei au fost de asemeni primii doi soldați care au pătruns atunci în avion și i-au ucis pe cei doi răpitori. Acum, Rahamim și Eran s-au instalat în sala de oaspeți Mețada a aeroportului Ben Gurion, ca să-i aștepte pe ceilalți. Una din tinerele salariate ale aeroportului le-a cerut, politicos dar ferm, să părăsească sala deoarece sunt așteptați acolo "oaspeți înalți". Amândoi s-au uitat la ea îndelung și Eran i-a spus că datorită lor are loc această întrunire.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

221

Haim Herzog și Ehud Barak

În următoarea jumătate de oră au venit Ițhak Gonen, Marco Așkenazi, Boaz Harel, Arik Tal, Iuval Galili, Hezi Cohen, și Iakov Tur. S-au așezat pe banchete și au început să pălăvrăgească.

Fusese invitat la întâlnire și Șai Agmon, fost ofițer în unitate care nu a participat la această misiune, dar a întreprins unele acțiuni pe aeroport din momentul aterizării avionului răpit și până la eliberarea ostajilor. Agmon este imobilizat acum într-un scaun cu roțile, fiind paralizat în urma unui accident.

Trei luptători participanți la acțiune dar care n-au venit la întâlnire sunt Uri Koren, Dani Brunner, și colonelul Dani Arditi, atașatul militar al Israelului în Tailanda.

Fiecare nou venit era întâmpinat de ceilalți cu emoție și căldură. Dar nu toți în aceeași măsură. Unii erau primiți cu îmbrățișări și băți pe umăr, alții au trebuit să se mulțumească cu strângeri de mâini politicoase, întâlnirea dintre Rahamim și i însă, a fost cum nu se poate mai călduroasă.

La urma urmelor n-a fost vorba aici de un grup de
ri care s-au antrenat în prealabil, în vederea acestei acțiuni, ci de un grup improvizat. Unii dintre ei au fost prieteni Ufli dinainte, și se bucurau să se revadă acum. Alții au

participat întâmplător la această acțiune dramatică și ieșită din comun, iar acum s-au întâlnit ca să povestească despre ea.

În primele minute, înainte de venirea celor patru luptători deveniți în acest răstimp parlamentari, vedeta grupului a fost Mordehai Rahamim, numit de toți Murdudch.

În februarie 1969, cu trei ani înaintea acțiunii Sabena, Rahamim și-a câștigat notorietatea pe plan internațional, la Zurich, când era agent de securitate pe un avion El Al.

Aparatul în care se afla a fost atacat din exterior de trei teroriști și o teroristă. Rahamim a început să tragă asupra lor din cabina pilotului, apoi a sărit jos din avion și, înarmat fiind numai cu un revolver, a ucis unul dintre ei, l-a dezarmat pe al doilea care avea o pușcă Kalașnikov, și l-a imobilizat pe al treilea. A fost arestat, judecat și în cele din urmă achitat de elvețieni.

Acum, depanând amintiri, Ițik Gonen îi spune:

- "În urmă cu câteva zile am făcut ordine prin sertare și am găsit scrisoarea pe care mi-ai trimis-o din închisoarea elvețiană. Țin minte că ți-am răspuns la ea".

Rahamim: - "Și Djibili (Ițhak Djibili) mi-a trimis o scrisoare în închisoare, dar cea mai caraghioasă a fost cea a lui Nir Nițan care mi-a trimis o listă cu exerciții de gimnastică, să mă antrenez în închisoare".

Eran: - "Cât timp ai stat acolo, Murdudch?"

Rahamim: - "O lună în arest, o lună în cursul procesului, în total două luni".

Beniamin Netaniahu și Ehud Barak nu veniseră încă, dar prezența lor era simțită deja în aer. Boaz Harel a adus un album cu fotografii aeriene, în care erau immortalizate momentele dinaintea pătrunderii în avion și cele din cursul operației. "Bibi mi-a luat înaintea alegerilor toate fotografiile în care apărea el.

Nu le folosește, mi-a promis că mi le va înapoia, dar nu le-am mai văzut de atunci", spune el.

Șai Agmon voia neapărat să afle dacă întrunirea aceasta nu era un truc propagandistic al lui Netaniahu sau Barak, fiindcă "li se potrivește așa ceva".

Între timp s-a amintit numele lui Soliman Șwafi, președintele consiliului comunal Madj el Șams de pe Podișul Golan. Cu câteva zile înaintea întâlnirii, Netaniahu spusese despre el: "Omul acesta este un erou al Israelului. Numai eu și

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

223

cu el știm exact ce a făcut. E un adevărat erou". Iar Șwafi a relatat atunci: "În urmă cu mulți ani l-am salvat pe primul ministru. A fost o acțiune complicată la care am participat eu și Bibi. Am întâmpinat un anumit pericol și l-am salvat. Restul amănuntelor sunt încă secrete".

La 25 de ani după ce au pus stăpânire pe avionul cu teroriști, printr-o perfectă acțiune de comando care a uluit întreaga lume, participanții își amintesc acum de amănunte neînsemnate.

**Beniamin Netaniahu ministru de Externe, ministrul Economiei,
prim-ministru,
președintele Partidului
Likud**

Cel puțin doi dintre participanții la acțiune, Netaniahu și Arik Tal, nu s-au antrenat niciodată până atunci să tragă cu revolverul cu surdină și abia când se aflau în drum spre avion au primit indicații în această privință; semnalul de începere a acțiunii s-a dat cu un fluierat, dar nu toți luptătorii l-au auzit, ceea ce a făcut ca unii dintre ei să întârzie cu câteva secunde; unui luptător, Marco Așkenazi, i-a scăpat din greșeală un glonte din armă, rănindu-l pe Netaniahu. Ehud Barak își amintește de disputa cu Ioni Netaniahu, frate mai mare al lui Beniamin Netaniahu.

Barak: - "Șai (Agmon) era la unitate și a primit primul Știrea despre răpirea avionului. Eu am fost acasă și am fost informat despre asta, când aparatul se mai afla în aer. Am ajuns amândoi pe aeroport și primul lucru de care ne-am ocupat a fost să neutralizăm avionul ca să nu poată decola. Am făcut câteva tururi, am scos întâi uleiul din aparat, apoi o axă care face legătura dintre roțile din față cu angrenajul de aterizare, și la urmă am scos aerul din roți și am imobilizat parte din frâne

224

TEȘU SOLOMOVICI

ca să nu poată fi deschisă trapa din care ies roțile. Se aflau deja pe teren primele două echipe ale unității. Ni s-a dat un avion în hangar și ne-am instruit. Programul inițial era să venim spre avion în fugă, încolonați din două direcții, iar cineva să stea sus și să-i urce pe ostași, unul după altul, pe o scară ca acelea folosite de hoți, până pe aripi. Din momentul în care trei oameni s-au strecurat pe tăcute pe fiecare aripă, urma să spargem una dintre portierele destinate cazurilor de aterizare forțată, și să intrăm, doi dintr-o direcție și unul din direcția opusă. Cred că ideea cu salopetele albe le-a venit lui Gândi (Rehavam Zeevi, care era atunci șeful Comandamentului de Centru) și lui Dayan (Moshe Dayan era ministrul Apărării), în nici un caz, nouă. Mie, mi-a explicat planul Gândi, de față cu Dayan, Dădu (David Elazar, șeful Marelui Stat Major) și Talik (Israel Tal, adjunctul șefului Marelui Stat Major și șeful secției pentru acțiuni speciale)".¹

Gonen: - "A existat și un alt proiect. Ni l-au adus pentru asta pe Benți Malka de la El Al, fratele lui Rafi Malka din Șabak. Dar la un moment dat proiectul acesta a fost oprit".

întrebat fiind după ce criterii a ales oamenii care au participat la acțiune, *Barak* a povestit:

- "Principiul era să alegem numai ofițeri fiindcă urma să întreprindem ceva la care nu fuseseră antrenați. Mordehai Rahamim era atunci fost om de securitate care «s-a supărat» pe niște teroriști la, Zuerich. Și Marco fusese în trecut om de securitate iar Tur și Gonen erau încă, la «El Al». Eram șase ofițeri, patru oameni de securitate și șase soldați. Și Ioni (Netaniahu) a venit la un moment dat. Voia să participe. Fratele său mai

mic, Bibi, făcea deja parte din echipă cu soldații lui, și i-am spus lui Ioni că va participa la acțiunea următoare. S-a contrazis cu mine, dar în cele din urmă a trebuit să accepte situația".

Netaniahu a povestit mai târziu, ceva în legătură cu asta:

- "Ioni s-a încăpățânat să facă parte din forța care va pătrunde în avion. Spunea că e unul dintre cei mai experimentați oameni din unitate și de aceea e obligat să fie cu noi. I-am explicat că eu sunt obligat să fiu alături de soldații mei. Ioni a fost de părere că trebuia să fim acolo amândoi, și i-am spus:

«Ai înnebunit? Gândește-te la părinți, dacă i se va întâmpla

TSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 225

ceva unuia dintre noi». Dar în momentul acela, Barak a fost cel care a luat decizia. După ce s-a terminat totul, zăceam rănit pe pista de decolare. Menahem Tor, sanitarul unității, mi-a făcut o injecție cu morfină. L-am văzut pe Ioni de la distanță. Avea o expresie de îngrijorare pe chip. îl vedeam apropiindu-se pas cu pas, și i" clipa aceea, când a văzut că sunt rănit doar la braț, un zâmbet larg i-a destins obrazul. Mi-a spus: «Ai văzut? Ți-am spus că nu trebuia să faci asta!»,,

Gonen: - "Eu eram acasă. Revenisem dintr-un zbor când s-a anunțat la radio despre răpirea avionului. Am telefonat la unitate și mi s-a spus să vin cât mai repede la aeroport.

Locuiam pe atunci la Ghivataim. Am telefonat la stația de taxiuri și am ajuns imediat".

Eran: - "Bibi și cu mine ne-am întors după un exercițiu în sudul țării. Ni se povestise acolo despre răpire. Ni s-a spus că toți sunt deja la aeroport și că Ehud cu oamenii lui se află sub cala avionului. Am gonit într-acolo cu BMW-ul negru al lui Bibi".

Eran: - "Am ajuns și ne-am dus la Arale lariv care era pe atunci șeful serviciilor de informații ale armatei. L-am implorat să ne coopteze la acțiune, dar el ne-a spus că Ehud e deja în avion și că totul s-a terminat. Imediat după aceea au decis să amâne acțiunea".

Barak: - "Unchiul lui Uzi, Moshe Dayan, ezita să întreprindă acțiunea în timpul nopții și a amânat-o. La ivirea zorilor am făcut schimbul de echipe chiar lângă avion, în tot acest răstimp se purtau tratative cu teroriștii, conduse de Victor de la Șabak (avocatul Victor Cohen, pe vremea aceea șeful departamentului de anchete în Șabak). Dar ceea ce a făcut ca acțiunea să fie posibilă a fost o informație care ne-a parvenit de la căpitanul avionului. La un moment dat, cei de la Crucea Roșie s-au înapoiat cu o surpriză: Căpitanul, Reginald Levi, a venit cu zece grame de T.N.T. să ne demonstreze că teroriștii sunt serioși în intențiile lor. Dar ne-a adus și o informație foarte Prețioasă. Ne-a spus că în interior sunt patru teroriști, ne-a descris tipurile de armament pe care îl aveau la dispoziție și l°cul în care se afla fiecare dintre ei. După aceea ne-am gândit că am greșit, fiindcă nu l-am întrebat cum erau îmbrăcați ca să-i Putem identifica mai repede. O întrebare ne preocupa în

permanentă: dacă sunt scaune în spatele portierelor de ieșire în caz de stare de urgență. Căpitanul ne-a spus că nu sunt. Șj înainte de a se întoarce în avion, ne-a strigat: «Aveți grijă de fiica mea!» Avea o fiică în țară, Linda. Zilele trecute am văzut-o pe nepoata comandantului Levi. E membră în organizația de tineret a Partidului Muncii. La un congres, s-a apropiat de mine și mi-a spus: «Sunt nepoata comandantului Levi»,.

- "Am primit de la Gandhi planul de pătrundere în avion îmbrăcați ca tehnicieni și ne-am dus să ne antrenăm. Am decis să ne împărțim în cinci grupe. Un grup al lui Dani latom în frunte cu Gonen, care urma să pătrundă prin portierele din față, iar Uri Koren să intre prin trapa de jos, în cala avionului. Două grupe urmau să se plaseze pe aripi. Pe aripa stângă, în partea lui Dani latom, Murdutch, căruia Dani Brunner urma să-i deschidă pe cealaltă. Uzi Dayan a preluat comanda grupului care a pătruns pe portierele din spate, împreună cu Hezi și Galili. De pe aripa stângă, două grupe urmau să pătrundă prin portierele de alarmă, Marco. Bibi și Tur, și nu-mi mai amintesc cine. Planul nostru era să ne apropiem cu cărucioarele acelea, să urcăm pe aripi și să ne facem că reparăm ceva".

Aveam truse cu tot felul de unelte. Convenisem ca în momentul în care toți comandantii de grup vor fi pregătiți de atac, să-mi facă semn cu brațele, eu să dau comanda «fiți gata» și apoi să dau un șuierat prelung care se semnalizeze pornirea la «acțiune»,.

- "Aveai un fluier?" - a fost întrebat.

- "Da de undel!" a răspuns generalul *Barak*. "Am dus două degete la gură și am fluierat. Dar pe teren am intrat într-o serie întreagă de încurcături. Am pornit într-un convoi caraghios de vagonete, cu trei vagoane și o rampă cu scări înalte. Pe fiecare dintre ele se aflau, patru «băieți»,.

Eran: - "într-unul dintre ele am stat eu, lângă Bibi. Mă gândeam la avertismentele lui Ehud, că dacă teroriștii vor acționa explozibilele pe care le aveau, vom urca cu toții spre ceruri, într-o mare furtună. Țin minte că în drum, Bibi și cu mine ne-am împărțit «averile» pentru cazul că nu ne vom rîa' întoarce. Bibi avea pe atunci o prietenă, și mi-a spus: «Ascultă» dacă eu...», /

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 227

Barak: - "între timp se perfectă planul de tragere pe sfoară a teroriștilor. La capătul liniștit al pistei de decolare, au început să deplaseze un avion TWA gol, în care urmau să fie chipurile îmbarcați teroriști eliberați. Au venit și autobuze în care se aflau oameni de-ai noștri, geniști specializați în dezamorsarea de explozibil, îmbrăcați în haine vărgate ca de pușcăriași, ca teroriștii să-i vadă de la distanță și să creadă că intențiile noastre sunt serioase. Dar în clipa aceea au anunțat că nu sunt dispuși să permită să se repare avionul decât sub auspiciile Crucii Roșii. Considerau că asta ar fi apărarea lor față de o eventuală înșelătorie din partea noastră. Reprezentantul Crucii Roșii ni s-a alăturat, la capătul pistei".

- "Știa ce urma să se întâmple?"

Barak: - "Nu, nu știa. Mergea de-a lungul vagoanelor, iar noi continuam să avansăm.

La 500 metri distanță de avion ne-a rugat să ne oprim. S-a dus la avion, a vorbit cu doi dintre membrii echipajului, belgieni, și cu unul dintre teroriști, s-a întors la noi și ne-a spus: «Bine, să avansăm». Ne-am continuat drumul, dar după o sută de metri ne-a oprit din nou.

S-a dus iarăși la ei, și s-a întors cu cei doi belgieni. Apoi ne-a spus: «Terroriștii se tem că aveți arme asupra voastră și pretind ca fiecare dintre voi în parte, să-și deschidă salopeta când ajunge în fața avionului, ca ei să vadă dacă sunteți sau nu înarmați». Belgienii au început să ne facă percheziții corporale și ne-a fost clar că ne-au văzut armele. Am înțeles atunci, că ne aflăm într-o situație dificilă. Am transmis în spatele meu ordinul ca toți cei care au armele în față să le treacă la spate.

Am făcut și eu asta, am pășit primul înainte și mi-am deschis salopeta ca să văd dacă trucusă o să prindă. Dacă teroriștii ne-ar fi văzut armele și ar fi deschis foc, noi trebuia să ne plasăm pe poziții și să executăm misiunea. Mi-am deschis salopeta în fața avionului și teroristul pe care ei îl numeau <căpitanul Rifat> s-a uitat la mine, de sus. A fost un moment interesant. Toate astea s-au întâmplat în jurul orei patru și jumătate după amiază, te 23 de ore după aterizarea avionului".

Așkenazi: - "Unul dintre cei doi belgieni m-a bătut ușor Pe umăr și mi-a spus: «Good Luck». Mi-am continuat drumul".

Barak: "Cei doi belgieni nu s-au mai întors la avion. Dar când am ajuns la avion s-au întâmplat câteva lucruri neaștept-

228

TEȘU SOLOMOVICI

tațe. Primul, Dani latom nu putea apropia scara de trapa din burta avionului, fiindcă se pusese un generator sub cabina de comandă, pentru comandantul Levi, ca să se poată salva pe acolo în caz de nevoie. Al doilea, Tur mi-a spus: <Ehud, mai dă-mi două, trei secunde>. După aceea am dat semnalul <Fiți gata>, dar am intrat din nou în încurcătură. Cei doi membri ai echipajului belgian, și doi tehnicieni de la El Al, care ne însoțiseră cu vagonetele, auzind zgomotul, au început să alerge ca să scape și eu am realizat că Rifat și celălalt terorist de lângă el, vor vedea asta și vor înțelege totul, în clipa aceea am fluierat, cei de lângă mine m-au auzit dar cei din partea opusă, nu. Uzi era în partea din spate a aparatului și Bibi pe partea opusă. Ei n-au auzit. Uzi a venit în viteză spre mine din clipa când a văzut că ceilalți aleargă. După 15 secunde a pătruns în avion, prin spate".

Rahamim: - "Înainte de a porni acțiunea, Dădu a discutat cu mine. Am văzut frica întipărită pe chipul lui, când m-a rugat: «Murdoch, primul pas pe care ai să-l faci când intri în avion, este să alergi spre șarja de explozibil a teroriștilor».

După informațiile pe care le primiseră, șarja se afla după două bănci în partea stângă. Dar n-am putut face nimic fiindcă a deschis foc asupra mea un băiat, care trăgea din cabina de comandă. S-a pornit un schimb de focuri între mine și el. De câte ori trăgea, mă ascundeam sub o bancă, trăgeam și avansam. Dar mi s-a terminat magazia de gloanțe. M-am băgat sub o bancă, să pun altă magazie, dar n-am apucat. Am văzut o femeie

în stare de panică în stânga mea. I-am spus în engleză că totul o să fie O.K. și după aceea am aflat că era soția căpitanului Levi. Mi-am continuat drumul, am urmărit un terorist, dar când eram deja aproape de el a intrat în toaletă. Am spart ușa toaletei și am tras în el restul de gloanțe rămase în magazie, în momentul acela am auzit strigăte din cabina de comandă, dar fuseseră lansate acolo gaze lacrimogene. L-am auzit pe Dani (latom) strigând de afară, mi-am făcut curaj, am intrat în cabină și am deschis ușa. Dani a zvâcnit înăuntru spre teroristul din cabină".

În cursul acestei relatări, a intrat în sala de recepții a aeroportului și Uzi Dayan, îmbrăcat în uniformă. Glumele și amintirile au continuat astfel să se depene. Dayan a povestit

TSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 229

cum a ucis alt terorist și a fost pe punctul de a trage, din greșeală, într-un biet călător evreu.

Așkenazi: - "M-am pomenit în fața teroristei Terese Halsă, am alergat spre ea, am imobilizat-o și atunci Bibi m-a rugat să o duc de acolo. N-am înțeles de ce. Ea s-a împotrivit puțin, i-am tras una bună, în mutră, cu patul armei, și mi-a scăpat un glonte care i-a pătruns teroristei în piept, a ricoșat și i-a intrat lui Bibi în umăr".

"Căpitanul Rifat" n-a trebuit să fie urmărit. A fost împușcat mortal de Dani latom, încă de pe scara de sub trapa din cala avionului.

Ușa salonului de pe aeroportul Ben Gurion s-a deschis în acel moment, și primul ministru Benjamin Netaniahu și-a făcut apariția, pus la "patru ace" cu costum și cravată. O profundă tăcere s-a așternut în sală. Netaniahu ezită, nu știa unde să se așeze, și în cele din urmă a ocupat locul liber de lângă Ehud Barak. Dani latom se așează în fața lui, și îi cere lui Harel albumul cu fotografii.

Netaniahu: - "Trebuie să vă spun că tot ce-mi amintesc e asta: mi-a fost mai ușor să urc în avion, decât să cobor din el".

- "Cum a tras în tine Marco?" - întrebă, cu oarecare ironie, *Barak*, punându-și prietenește mâna pe genunchiul lui Bibi.

- "Cu mută vitejie!", răspunde *Bibi*, zâmbind larg.

Harel: - "Îți amintești, Bibi, de decorația cu cruce pe care am primit-o după acțiune, de la Crucea Roșie?"

Bibi, cu un zâmbet subtil: - "Nu-mi amintesc de nimic.

Din motive de coaliție, nu-mi pot aminti că am primit vreodată o cruce".

Barak: - "Nu-i cereți primului ministru să-și amintească de lucruri care s-au întâmplat acum 25 de ani, când el nu-și amintește, dacă nu vrea, de ce se întâmplă acum".

Dani latom: - "Barak, ce ne poți spune despre Netaniahu? Doar a servit sub comanda ta!"

Barak (malițios): - "A fost un comandant de echipă.

Chiar foarte bun. La un moment dat i-am cerut să rămână în armată ca ofițer de carieră, și a rămas pentru un timp. Poate că dacă ar fi ales cariera militară n-ar fi ajuns prim-ministru și am fi fost scutiți cu toții, acum, de multe neplaceri de ordin politic".

Capitolul 29

NEAMȚUL CARE A DEVENIT TERORIST ÎN NUMELE LUI ALLAH

Smyrek e un german delicat cu ochi albaștri. E greu de stabilit de ce a început să-i urască pe evrei și cum a ajuns să se înroleze în bandele de teroriști "Hezbollah".

Doi ani, zi și noapte a fost "filat" de oamenii serviciilor secrete germane și israeliene. Alarma s-a declanșat abia în clipa în care Smyrek și-a cumpărat un biliet de avion, pe ruta Amsterdam - Tel Aviv.

Șefii Mossadului și ai serviciilor secrete germane au decis ca Smyrek să fie controlat cu severitate la îmbarcare, și dacă va avea asupra lui material explozibil să fie arestat, în caz contrar, Smyrek trebuia lăsat să se îmbarce și urma să fie arestat la Tel Aviv. Ceea ce s-a și întâmplat.

Presa germană avea să critice această decizie punând o întrebare logică: de ce a fost lăsat un cetățean german să fie arestat de autorități evreiești?

Săptămânalul german "Focus" a dezvăluit faptul că Steven Josef Smyrek, plănuise să comită un atentat asupra Ambasadei Israelului din Bonn sau să lichideze diplomați israelieni în Germania. S-a publicat povestea vieții lui Smyrek, drumul străbătut de el de la familia distrusă în care a copilărit, trecând pe la liceul într-un internat militar și ajungând la apropierea de Islam, instrucția într-o tabără a organizației teroriste Hezbollah din Liban și, în cele din urmă, arestarea lui, la 28 noiembrie 1997, în Israel.

Smyrek s-a născut la 25 februarie 1971 în orașul Detmold din Germania Federală. Părinții au divorțat când avea șapte ani și băiatul a trecut să locuiască cu mama lui. Aceasta s-a căsătorit cu un soldat britanic care servea în Germania Ș¹

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 231

mica familie a emigrat în Anglia. Acolo Steven a crescut ca un copil nedorit, în loc de dragoste, primea în casa părintească, bătaie, în cele din urmă a fost trimis la un internat militar din orașul Dorset. Tatăl sau biologic, un meseriaș, s-a luptat prin tribunale timp de șapte ani să-și primească fiul înapoi, dar nu reușea să-l vadă decât în vacanțe și de sărbători.

într-o bună zi, Steven s-a săturat de internat și a decis să nu se mai întoarcă acolo. Maică-sa, Karen Wiks, care între timp se căsătorise pentru a treia oară, tot cu un englez, nu mai avea putere să se ocupe de educația copilului răzvrătit. A acceptat deci să renunțe la el și să-l lase să se întoarcă la tatăl său, în Germania. "A fost dintotdeauna un copil greu de suportat și extremist. Dar dacă mi-aș fi dat seama de ce-i în capul lui și că vrea să recruteze la Hezbollah, ași fi făcut totul să-l opresc", a declarat ea reprezentăților presei.

La început, lui Steven care vorbea germana cu un puternic accent englez, i-a fost

greu să se aclimatizeze în patria lui, Germania. A părăsit liceul și a decis să recruteze în armată.

A fost trimis la o bază militară din orașul Hanovra și avea o soldă de 1.100 de mărci pe lună, dar își cheltuia toți banii și-și plătea, totdeauna, cu întârziere chiria. După patru ani de serviciu militar, s-a eliberat și își câștiga pâinea din munci ocazionale. A lucrat ca zugrav și ca chelner în baruri rău famate. Ziua dormea sau fuma hașiș și se întâlnea cu indivizi din lumea interlopă. O dată, câțiva prieteni de-ai lui au fost prinși după ce jefuiseră o bancă. Poliția bănuia că Steven a fost cel care a condus mașina cu care fugiseră hoții. A fost judecat, dar a reușit să fie achitat la proces, din lipsă de dovezi.

Până la urmă însă, tot a ajuns la închisoare, acuzat fiind de trafic de droguri. Steven a vorbit prea mult la proces. A deconspirat o rețea de traficanți de droguri români, care au jurat să se răzbune. El s-a transformat din individul care trăise cu frica permanentă de poliție, în omul păzit tot timpul de Polițiști, de frica altora. După ce a fost eliberat din închisoare, Srnyrek se putea întâlni cu membrii familiei sale numai sub Pază polițienească.

În acest răstimp, Steven și-a găsit o nouă preocupare:
islamismul. Obișnuia să vorbească cu mult respect despre

232 TEȘU SOLOMOVIQ

învățătorul lui, un proprietar de cafenea de origine turcă și cita cu mândrie capitole întregi din Coran.

"La un moment dat, Steven a dispărut pentru o perioadă îndelungată, lăsând în camera lui numai patul și un televizor.

Când a revenit «echipat» cu un covoraș de rugăciune, am știut că a trecut la Islamism. Dar întrebându-l am primit următorul răspuns: «Mamă, e mai bine să nu știi»,,. Apoi, mi-a întins un Coran și mi-a spus: «Allah mi-a luminat calea». Cred că a fost supus la un gen de spălare a creierului", a relatat mama.

Steven a trecut în mod oficial la islamism în 1994, la moscheea din orașul Braunschweig, și și-a schimbat numele în Abd El-Karin. Într-o zi de vineri, în timpul rugăciunii, a fost auzit spunând că este dispus să-i ajute pe musulmanii care suferă în Bosnia.

Cel mai bun prieten al lui Steven din perioada aceea, era un palestinian pe nume Fahdi Hamdar, omul de legătură al organizațiilor Hamas și Hezbollah în Germania. El era cunoscut poliției ca șef al unei organizații subversive teroriste, care organiza ascunzători de armament și explozibile, pe tot cuprinsul Germaniei.

Hamdar și vărul său Muhamad, care fusese instruit la Teheran și făcea parte din departamentul internațional al Hizbullah, l-a recrutat pe Steven în serviciile lor. În mai 1997 el și-a anunțat mama: "Mă înrolez în războiul sfânt. Pregătesc o faptă măreață", întrebând la ce se referă, a tăcut. La sfârșitul lui august 1997, Steven a plecat în Liban. A fost instruit cum să mânuiască armele, cum să comită atentate, cum să plaseze șarje de explosive. După ce a terminat instrucția, s-a "eternizat" într-un film video, ca orice "Șahid" care se pregătește de un atentat sinucigaș.

La începutul lui noiembrie, Steven s-a înapoiat la Braunschweig, și de atunci agenții serviciului secret german, l-au urmărit în permanență. Când a cumpărat de la o agenție de

voiaj din Hanovra un bilet de zbor pentru Israel vi^a Amsterdam, agenții germani le-au comunicat colegilor lor din Mossad, că teroristul e în drum spre Israel.

La 28 noiembrie, ora 2.07, în zori, Smyrek s-a urcat întrun tren spre Olanda, având asupra sa un rucsac și o geanta sport, roșie. Germanii le-au cerut colegilor lor olandezi

sa

1

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 233

cerceteze geanta sub motiv că vor să caute arme și materiale de sabotaj. Pe aeroportul Schiphol de lângă Amsterdam, agenții de securitate n-au găsit decât o scrisoare pe care o ascunsese Steven printe lucruri. Era scrisă cu o caligrafie delicată, de prietena lui egipteană din Braunschweig, care îl ruga: "Te implor, nu pleca de aici. Nu mă lăsa singură în lumea asta".

Germanii și israelienii au decis să-l lase pe Steven să-și continue drumul în Israel. El s-a urcat în zborul 109 al societății "Alitalia", cu escală la Roma.

Steven a aterizat la ora 13,20 pe aeroportul "Ben Gurion", și la două zile după aceea, forțele de securitate israeliene le-au raportat colegilor lor din serviciile de informații germane că Smyrek a fost arestat în timp ce pregătea un atentat sinucigaș. A fost pentru prima oară că un cetățean german a venit în Israel, pentru a comite un atentat, trimis fiind de o organizație teroristă islamică. Dacă va fi găsit vinocat, este pasibil de închisoare pe viață.

Știrile apărute în ziare despre arestarea lui Steven Smyrek în Israel au consternat-o pe mama lui, Karen, care trăiește în Anglia. Ea a acceptat să acorde un interviu, cu plată, ziarului german "Bild", ca să strângă bani în vederea angajării unui avocat care să-l apere pe fiul ei. Ea a dat un interviu și ziarului "Maariv", în cadrul căruia a spus: "Dacă aș fi știut ce urmează să comită Steven, m-aș fi adresat imediat poliției. Fiul meu este un băiat naiv, dar nu e un monstru. Dacă nu ar fi trecut la Islamism n-ar fi ajuns în situația în care este acum. La ultima mea întâlnire cu el, mi-a spus că vrea să se

căsătorească cu prietena lui egipteană, dar tată ei se împotrivește deoarece "u e musulman. Karen a povestit că a vizitat în trecut Israelul și a adăugat: "Vreau să transmit poporului din Israel, că regret din suflet faptele fiului meu".

234

TEȘU SOLOMOVICI

Capitolul 30 COȘMAR: UN TERORIST IN AVION

Nu se deosebea de lumea din jur; ascuțit la față, îmbrăcat în costum impecabil, de culoare gri-închis, "turistul" Andrew Jonathan Charles Newman, intră, sigur de sine, în incinta aeroportului "Kloten" din Ziirich. Poate că vreun psiholog atent ar fi observat totuși ușorul tremur al buzelor, pe care Newman nu reușea să și-l stăpânească.

Pașaportul lui Newman era fals; fusese furat în urmă cu vreo trei ani de la un expert contabil din Oxford aflat în vacanță în sudul Spaniei.

Newman întinse pașaportul pentru control. Ofițerul ridică spre el o privire obosită și-i făcu semn să treacă:

- Călătorie plăcută, spuse ofițerul.
- Thank you!

Newman puse valiza de mână în aparatul de control și așteptă. Totul era în ordine. Aparatul Roentgen nu reacționase.

În avionul care-l ducea la Tel-Aviv, el ținu valijoara între picioare. Voia s-o ferească de eventualele șocuri ale "zonelor atmosferice agitate". Pe aeroportul "Ben Gurion" din Lod nu avu nici o problemă. "Englezul" Newman părea un turist "O.K.". Se amestecase într-un grup de turiști-pelerini și destul de repede se afla afară din aeroport, îl lovi puternic o undă de aer cald și umed. Privi palmierii din preajma aeroportului și¹ respiră adânc. Scoase o țigară "Camei" și-o aprinse. După ce trase câteva fumuri, aruncă nervos țigara și făcu semn unui taxi:

- La Tel Aviv! Hotel "Dizengoff Center"!

Cinci zile a stat Newman la Tel Aviv. Forțele de securitate au găsit ulterior în camera sa urme de material⁶ explozibile și s-a presupus că așa-zisul Andrew Jonatha¹¹

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 235

Charles Newman a reușit să predea parte din explozibile unei alte persoane. Tipul a plecat apoi la Ierusalim și s-a instalat la hotel "Lawrence". A treia zi după ce a ajuns la Ierusalim, hotelul a fost grav avariat, într-una din camerele hotelului avusese loc o puternică explozie. Printre dărâmături, zăcea grav rănit turistul care se înregistrase cu numele Stanley Robert, contabil expert din Manchester, Anglia.

Agenții Mossadului au ajuns destul de repede la fața locului, încetul cu încetul, ca într-un joc de puzzle, imaginea globală a afacerii începea să se închege.

Pentru Itzhak, comandantul echipei de cercetări, era limpede că rănitul nu e englez și numele lui adevărat nu e Newman.

Era vorba de un terorist libanez din Hezbollah care reușise să pătrundă în Israel cu o identitate falsă, trecând prin aeroportul Ben Gurion, înarmat cu material explozibil sofisticat, în scopul de a comite un atentat în masă. După cum bănuiau oamenii Mossadului, el a primit ordin să arunce în aer un avion. Numai soarta a făcut ca planul său diabolic să eșueze:

șarja a explodat în mâinile teroristului în camera de hotel din Ierusalimul răsăritean, unde locuia. Șabakul, Mossadul și poliția au întreprins o anchetă de mare amploare, din care reieșea că teroristul, Hussein Makdad, libanez de origine șiiită, din satul Faron, a fost recrutat în organizația Hezbollah în Liban și a fost în legătură cu șeicul Nasrallah, conducătorul spiritual al organizației. Makdad a făcut diverse instructaje, fiind învățat, Printe altele, cum se pregătesc șarje explozive. După perioada de instrucție, teroristul s-a prezentat la ambasada Iranului de la Beirut și de acolo a pornit la îndeplinirea misiunii.

La 4 aprilie a ajuns la aeroportul "Kloten" din Zurich și de acolo nimic și nimeni nu l-a împiedicat să ajungă la Tel Aviv.

Eșecul organelor de securitate care n-au împiedicat pă^nderea teroristului în Israel a fost dublu: nimeni n-a observat ° | tipul avea pașaport fals, și - lucrul cel mai grav - că în vali^ avea o cantitate mare de exploziv sofisticat și foarte puternic ^° tip RDX. Valiza a trecut prin aparatul Roentgen și mălaiul n-a fost detectat. •My, •-:.

236

TEȘU SOLOMOVIQ

Explozibilul fusese introdus într-un radio-ceas Sony, pus într-o valiză de producție Ecolac. Valizele acestei firme au mai fost folosite în trecut de teroriștii care au comis atentate aeriene. După cum s-a dovedit, în ele se pot ascunde materiale explozive fără să poată fi descoperite la radiografie sau cu alte mijloace existente pe aeroporturi.

Anchetatorii de la laboratorul de identificare penală a poliției au reușit să reconstituie șarja și felul în care a fost pusă.

Ea a cântărit mai puțin de un kilogram și pentru a putea fi ascunsă s-au făcut schimbări în construcția interioară a aparatului de radio. Mecanismul care trebuia să declanșeze șarja era bazat pe ceasul radioului, cu ajutorul conectării materialului exploziv la o priză exterioară. Detonatorii erau ascunși într-o țeava de cauciuc goală, pusă în locul antenei aparatului.

La 9 aprilie, Makdad a închiriat o cameră la hotelul "Lawrence" din Ierusalimul răsăritean. Se crede că el a ajuns cu trenul la Ierusalim și apoi, cu autobuzul sau cu un taxi, a ajuns la hotelul din strada Salah A-Din, unde i s-a dat camera 27, la etajul doi. Proprietarul hotelului și câțiva oaspeți au relatat că nu prea l-au văzut pe Makdad, omul aproape tot timpul s-a aflat în afara hotelului.

- "A spus că e expert contabil englez", relatează directorul hotelului, Johnny Asmar. "Era însă ceva ciudat în accentul și în comportamentul său".

Trei zile după sosirea la Ierusalim, la 12 aprilie, la ora șapte și un sfert dimineața, pe când se ocupa de pregătirea bombei, șarja fiind între picioarele lui, teroristul a apăsă pe butonul nepotrivit. Detonatorii au intrat în funcțiune și șarja a explodat. Din cauza suflului, ușile au fost smulse din țățâni și ferestrele s-au spart în toate camerele de la etajul respectiv.

Makdad a scăpat cu viață și a fost dus în stare gravă la spitalul Hadassa Ein Kerem. El și-a pierdut ambele picioare, mâna dreaptă, degetele de la mâna stângă și ambii ochi - ceea ce nu l-a împiedicat să injure arăbește echipa ambulanței care l-a transportat la spital.

Makdad nu intenționase să se sinucidă odată cu explozia bombei, ci să plece din Israel, în posesia sa s-au găsit fotografii¹ ale unor locuri intens populate, din diverse locuri. " >

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 237

Pătrunderea în Israel a unui terorist din Hezbollah cu aproape un kilogram de explozibil nu a fost o surpriză.

- "Sita de securitate de la aeroportul Ben Gurion e plină de găuri", pretinde un factor de răspundere, referindu-se la mijloacele menite să descopere factori ostili care sosesc în țară.

Aeroportul e bine asigurat pentru eventualele atentate teroriste în incinta sa, dar sistemul menit să împiedice intrarea de teroriști purtători de bombe e deficient. Agenții de securitate de pe aeroport, a căror sarcină este de a depista pasagerii dubioși, sunt mai vigilenți când e vorba de avioane venite, de exemplu, de la Atena sau Cairo, decât de zboruri din țările Europei centrale.

Afluxul de muncitori români și înmulțirea zborurilor "TAROM"-ului pe ruta București - Tel Aviv, dau și ele multă bătaie de cap serviciilor secrete israeliene.

Când a sosit teroristul cu avionul Swissair de la Zürich, nimeni nu era prea alarmat. Aeroportul Kloten și societatea de zbor elvețiană sunt cunoscute pentru înaltele lor standarde de securitate, mai ales când e vorba de zboruri spre Israel.

Dorința de a face economii a făcut ca mijloacele de securitate pe aeroportul Ben Gurion să nu poată asigura în mod absolut, împiedicarea unui terorist înarmat de a pătrunde în Israel. Spre deosebire de alte țări, nu există o poliție a aeroporturilor. Poliția efectuează controlul pașapoartelor ca un subantreprenor al Ministerului de Interne. Și după cum susțin specialiștii, în locul soldaților în termen care controlează pașapoartele e nevoie de polițiști cu experiență.

Specialiștii israelieni în probleme de securitate pretind că agenții de securitate de la Kloten se bazează mai ales pe echipamentul pentru depistarea explozibililor. După părerea lor, acesta nu e eficient în depistarea anumitor materiale, cum ar fi cele plastice, de genul celui adus de Makdad.

- "Dacă nu ai trezit o suspiciune serioasă, controlul de la Kloten nu valorează prea mult", spune unul din specialiști.

- "Noi știm că există materiale explozive sofisticate pe care sistemul nostru Roentgen nu le poate detecta", mărturisește Sonia Zuling, purtătoarea de cuvânt a aeroportului Kloten.

Ea nu-și amintește de cazuri din ultimii cinci ani în care au

238

TEȘU SOLOMOVICI

fost deschise valize și controlate manual. "Nu vrem să deranjăm pasagerii".

Aceștia nu sunt obligați nici să-și identifice valizele înainte de a urca în avion. Cu toate acestea, agenții de securitate au grijă să controleze dacă fiecare valiză care a fost predată la "check in" îi aparține pasagerului care s-a urcat în avion, înainte de decolare se verifică dacă lista pasagerilor corespunde cu cea a valizelor.

Pasagerii cu destinația Israel, care zboară cu El Al și Arkia, sunt controlați cu mai multă seriozitate decât cei care zboară cu Swissair. Ei sunt rugați să raporteze agenților de securitate care este scopul vizitei lor în Israel și dacă cineva i-a rugat să aducă ceva în țară.

Dar asta e departe de a fi suficient.

După povestea cu Makdad, Mossadul a intrat în alertă generală. Ușurința cu care teroristul libanez se imbarcase și a pătruns în Israel cu 1 kg de explozibil, i-a determinat pe responsabili Mossadului să refacă tot programul de măsuri antiteroriste pe toate aeroporturile lumii.

O sumă de 400 milioane de dolari a fost imediat alocată programului "C" (controlul pe aeroporturi) și încă o mie de agenți ai Mossadului au fost mobilizați. Bineînțeles banii erau americani, dar agenții erau evrei.

"Teritoriul Israelului a devenit ermetic?" - l-a întrebat Deutsch, șeful CIA-ului american pe omologul său israelian.

Comandantul Mossadului l-a fixat pe american, cu ochii săi de oțel albastru, și nici n-a surâs când a răspuns:

"Aeroporturile noastre sunt la fel de <ermetice> ca și cele americane".

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 239

Capitolul 31

COLONEI SECURIȘTI EVREI TRIMIȘI SĂ SPIONEZE ÎN ȚARA EVREILOR

Pare mirobolant, dar aproape fiecare din ultimii 300.000 de evrei emigranți din România în Israel își avea dosarul său la serviciile speciale israeliene. După ce cobora din avion sau de pe vapor, mai devreme sau mai târziu, emigrantul se trezea invitat la o discuție la un birou guvernamental cu o titulatură exotică. Serviciile secrete nu doreau să dea senzația emigrantului că e suspectat, dar fiecare nou-sosit era într-un fel suspect în ochii anchetatorului. Serviciile secrete românești puteau trimite, și chiar au trimis, spioni

evrei cu statut de emigranți în Țara Sfântă. Foarte mulți din acești emigranți au trecut pragul biroului lui Shlomo Leibovici-Laiș. În anii '60-'70, el ocupa o funcție curioasă la intersecția dintre Ministerul de Externe și cel al Emigrației (Clita, în ebraică). Fostul generalul de Securitate Neagu Cosma crede că Shlomo a fost colonel Mossad, când l-am întrebat dacă e adevărat, Shlomo, care e un om religios și tobă de carte talmudică, mi-a răspuns sibilinic cu vorbe Rabi Israel din Salant: „Cine n-are ce zice să n-o facă prin cuvinte”. Mulți din acești emigranți fuseseră siliți să semneze, înainte de a pleca din România, angajamente de colaborare cu Securitatea.

România comunistă era interesată de tot ce se întâmpla ^{în} Israel. Dacă nu toți diplomații erau gradați ai Securității, cel puțin o parte din ei deveniseră foarte activi încă din anii '50.

Un responsabil Shabak spune: „Românii se interesau aproape ^e tot, au încercat să obțină informații chiar și despre ^{cer}cetările și fabricarea nasturilor în Israel. După cucerirea Pierii de către Nicolae Ceaușescu, în 1965, megalomania în de spionaj întrecea orice măsură”, în cartea „Spio-

240

TEȘU SOLOMOVICI

nii...”, Iosi Melman și Eytan Haber reproduc vorbele unui responsabil Shabak care lauda eficacitatea românilor. Fostul general de Securitate Ion Minai Pacepa amintește de raportul unui spion român, trimis la Tel Aviv sub acoperire diplomatică, care, după câteva luni reușise să descifreze codul de care se serveau serviciile speciale israeliene la urmărirea diplomaților și spionilor români. „Pofta” românilor a crescut după 1980, când s-au străduit să obțină informații privind bazele de lansare a rachetelor. Devenise clar pentru serviciile israeliene că spionajul român lucra și pentru „fratele” său cel mare de la Moscova.

**Dictatorul român Nicolae Ceaușescu dorea •
să cunoască „tot ce se întâmplă” "•
în Israel**

Interesul serviciilor secrete israeliene a sporit când a fost vorba de evreii foști nomenclaturişti, a fiilor și rudelor lor, foștii evrei comuniști sau securiști cu munci de răspundere.

Familia emigranților Francisc și Barbara Samuel, cu copiii lor, Ion și Ecaterina, a stârnit serviciilor secrete o atenție⁶ sporită, dar nu se găsisese nimic împotriva lor.

Există o mai mare ironie a sortii pentru un ofițer securist evreu decât aceea de a fi trimis să spioneze în țara propriului său neam? În valurile de emigranți care în anii '50 se îndrepta¹¹ spre Israel, serviciile secrete românești reușiseră să strecoare numeroși spioni. Ei semnaseră un angajament prin care s^e

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 241

obligau să rămână la dispoziția spionajului românesc. Totuși, cei mai mulți dintre ei nu și-au respectat angajamentul: odată ajunși în Țara Sfântă, majoritatea acestor emigranți spioni au mărturisit totul organelor israeliene și au rupt legăturile cu țara natală și cu Securitatea.

Francisc Samuel (născut în 1914) nu s-a autodenunțat.

Era un comunist evreu fanatic, primise misiunea să spioneze în Israel - își va îndeplini misiunea fără nici o tresărire de conștiință.

Povestea lui Francisc Samuel ar fi rămas încă multă vreme îngropată dacă n-ar fi intrat în acțiune curiozitatea gazetărească. Doi ziariști de la „Yediot Aharonot”, cel mai important cotidian de limbă ebraică din Israel, Yosi Melman și Eytan Haber, au aflat întâmplător, sau poate nu întâmplător, de la un coleg de-al lor care vizita uneori România, câte ceva despre un anume Francisc Samuel. Arhivele Mossad-ului sunt ferecate bine, dar Melman și Haber au prieteni în lumea serviciilor secrete israeliene.

Haber, de 25 de ani corespondent al cotidianului „Yediot Aharonot”, a fost directorul de cabinet al ministrului Apărării și al primului-ministru Itzhak Rabin, iar Melman, specialist în probleme militare, este membru al „Consortiului internațional al ziariștilor de investigație” de pe lângă Universitatea Harvard din SUA. Pe scurt, cei doi gazetari au reușit să ajungă la foștii comandanți ai „Șabak-ului” (serviciul israelian de informații interne) care s-a ocupat de „caz”.

Francisc Samuel absolvise școala medie tehnică, specializându-se în electrotehnică, încă de pe băncile școlii a fost activ în mișcarea comunistă. Trecutul de „ilegalist” i-a facilitat, după 23 august 1944, ascensiunea socială. A făcut parte chiar din Comitetul Central al Partidului Comunist. S-a căsătorit cu Barbara, creștină. În 1949 li s-a născut un băiat, Ion, și o fetiță, Ecaterina. Foarte activ în Securitate, a ajuns repede la gradul de colonel.

În 1957 i s-a oferit de către Direcția Informațiilor Exter^{ne} să plece în misiune, adică să spioneze în Israel prevalându-se de originea sa evreiască. Proiectul era ca, după câțiva ani de Ședere în Israel, Francis să ajungă ca imigrant în Statele Unite, ^{ev}ident tot pentru a spiona.

.....

depus actele de emigrare în Israel.

Reprezentanții israelieni de la București nu au observat nimic anormal în solicitarea familiei Samuel și i-au înlesnit emigrarea. La 27 aprilie 1958, Francisc, Barbara și cei doi copii, călătorind la bordul vasului „Transilvania” au ajuns la Haifa. Familia s-a stabilit în kibuț-ul Mișmarot, de lângă Pardes Hana, la mijlocul drumului dintre Tel Aviv și Haifa.

Colonelul DIE și-a ebraizat numele în Efraim și din Samuel Șmuel. A învățat ebraica și a început să lucreze ca electrician atât în kibuț, cât și în afara lui.

În 1961, cei de la secția de contraspionaj a Șabak-ului au aflat de la un nou emigrant că în Israel ar activa un spion trimis de DIE și că el ar locui într-un kibuț. Au început imediat cercetările și oamenii Șabak-ului au ajuns la secretarul kibuțului Mișmarot, „interesându-se” de Efraim Șmuel. Secretarul kibuț-ului le-a dat referințe bune, dar din curiozitate sau intenționat l-a întrebat apoi pe Efraim de ce Șabak-ul se interesează de el?

Efraim a intrat în panică și a părăsit de urgență kibuțul împreună cu soția și copiii. S-a mutat la Haifa, unde familia a închiriat un apartament la etajul superior al unui imobil din strada Maimon, în cartierul Neve Saanan. Preferau etajul superior deoarece legăturile cu DIE erau menținute prin mesaje cifrate, recepționate de la și către Radio București. Dar din momentul plecării precipitate a lui Francisc din kibuț, el era deja urmărit, în mod permanent, de Șabak. Mai mult decât atât:

apartamentul vecin al lui Efraim-Francisc, din strada Maimon, fusese închiriat de un agent al Șabak-ului, care îi recepționa toate mesajele transmise către București.

Pe 10 ianuarie 1965, la ora 2 noaptea, pe când Efraim se afla în mijlocul recepționării și transmiterii de mesaje cifrate, vecinii săi de apartament i-au spart ușa de la intrare și au pătruns brusc în locuință. Efraim și Barbara au fost arestați în flagrant delict, apoi anchetați. Ofițerul Mosetin, șef al operațiunilor speciale din Șabak, a relatat că arestarea cuplului de spioni n-a decurs fără incidente. Efraim, pasiv, zâmbea ironic, Barbara însă s-a zbatut ca o leoaică rănită, i-a zgâriat și mușcat pe cei care i-au pus cătușele.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 243

H La 23 martie 1965, Efraim a fost condamnat de Tribunalul regional Haifa la șase ani de închisoare. Judecătorii au motivat sentința relativ ușoară prin aceea că rapoartele trimise de Efraim superiorilor săi de la București conțineau mai mult informații difuzate de postul de radio „Kol Israel” sau culese din presa locală și nicidecum materiale obținute prin spionaj propriu-zis. Francisc a fost un spion „leneș”, au concluzionat anchetatorii.

Barbara a fost și ea anchetată, dar s-a hotărât să nu fie deferită justiției, deși ea știa că soțul transmitea mesaje cifrate la București. S-a luat în considerare și faptul că avea de crescut doi copii mici.

De fapt, Șabak-ul urmărea doar să-l înfricoșeze pe acolonelul securist și să-l determine astfel să devină agent dublu. Efraim a mușcat din momeală, dar în undiță nu se va prinde cine știe ce. Efraim încerca la rândul său să-i intoxice pe agenții evrei. Un joc clasic în lumea serviciilor de informații.

Şabak-ul l-a convins pe Efraim să devină „agent dublu”.

Ar fi putut prin Efraim să-i intoxice pe „români” cu tot felul de informații false și tendențioase și să afle intențiile DIE în Israel. Efraim primea bani și mesaje prin intermediul lui „Marin”, un diplomat de la Ambasada României. După ce a ridicat plicul de la locul convenit, Efraim trebuia să lase un semn.

Supravegheat de agenții israelieni, Samuel s-a îndreptat spre locul convenit, lângă cinematograful „Ora” din Haifa, și a lăsat sub o piatră plicul cu informațiile „aprobate” de Şabak. A găsit acolo un plic cu 3000 de dolari, dar n-a lăsat și consemnul prestabilit cu agenții români, că totul e în regulă. Câteva minute mai târziu, „diplomatul” român Marin a ridicat plicul, dar n-a găsit consemnul. A înțeles imediat că ceva nu e în regulă, s-a suit grăbit în automobilul cu care venise și a părăsit în trombă locul.

Samuel Francisc a fost arestat. Ministerul de Externe al Israelului a cerut a doua zi Ambasadei României să se dispenseze de serviciile diplomatului-spion și Marin a părăsit în 24 de ore Israelul.

După încarcerarea soțului ei, Barbara a găsit de lucru, „helneriță” la o sală de nunți. La 10 ianuarie 1966, ofițerii petreceră la „Beit Halohem” („Casa Ostașului”) la nunta colegului

244

TEȘU SOLOMOVICI

lor Ghideon Ezra, adjunctul comandantului Mossad-ului. Se afla acolo întreaga conducere a departamentului care instrumentase cazul „spionilor Efraim-Barbara”: comandantul Rafi Eitan, adjunctul său Abraham Shalom (Bendor), care ulterior a devenit șeful Şabak-ului, Nir Baruh și Ehud latom, șeful unității de acțiuni speciale. Spre surpriza lor, cine servea masa?

Barbara!

După arestarea și judecarea lui Francisc-Efraim, România a presat Israelul să-l elibereze pe colonelul DIE. Președintele Ceaușescu a intervenit personal și chiar a amenințat că va întrerupe emigrarea evreilor din România spre Israel dacă Francisc nu va imediat pus în libertate și trimis în România.

Şabak-ul s-a opus eliberării, spunând că și așa Francisc a primit o pedeapsă prea ușoară. Şaike Dan, omul serviciilor secrete israeliene, căruia îi era teamă pe atunci că Ceaușescu va pune în practică amenințarea, s-a adresat direct premierului Levi Eşkol și acesta a ordonat eliberarea imediată a lui Francisc. În toamna lui 1965, la numai șase luni de la condamnare, colonelul-spion Francisc, împreună cu Barbara și copiii, au fost urcați în avion și expediați în România.

De atunci li s-au pierdut urmele, dar oamenii Mossadului spun că prin anii '90 ar fi ajuns cu vize de emigranți în Statele Unite. Securitatea fusese desființată și uite cum zeii buni care l-au protejat întotdeauna pe Samuel îi vor mai dărui fostului colonel securist evreu ultima bucurie, ca la bătrânețe să ajungă în Statele Unite, acolo unde ar fi trebuit să fie infiltrat ca spion, via Israel, în urmă cu aproape jumătate de secol.

Capitolul 32

OSTROVSKY-AGENTUL MOSSADULUI CASE A AVUT CURAJUL SĂ DESCHIDĂ FOC ASUPRA... MOSSADULUI

„E un jalnic trădător, spun cei din Mossad, despre fostul lor agent, Victor Ostrovsky. Un șarlatan care n-a făcut parte din „instituție”, decât o scurtă perioadă și a hotărât să facă bani cu informațiile pe care le-a cules”.

Dacă s-ar fi ivit ocazia prielnică, de mult Mossadul l-ar fi trimis pe Victor Ostrovsky, pe lumea cealaltă. Mossadul a suportat greu, „palma” primită de la acest ofițer tânăr care, după câțiva ani „de serviciu” în Mossad, a fugit în Canada unde a scris cărți pline de adevăruri, dar și defăimări, la adresa serviciilor secrete de spionaj israeliene.

După publicarea celei de-a Victor Ostrovsky doua cărți, „Leul din Iudeea”, Tomy Lapid, un cunoscut politician și ziarist israelian, a spus că speră că se va găsi „un evreu bun”, să facă treaba Murdară, pe care Mossadul nu poate s-o facă, suprimându-l pe Ostrovsky.

De atunci, Ostrovsky, trăiește destul de înfricoșat.

Obişnuiește să întoarcă privirea să vadă dacă nu este urmărit și deschide ușa casei, cu un baston, trântindu-se pe burtă.

În anul apariției primei sale cărți, „Mossad. Top Secret”, convins că va fi răpit dintr-un moment în altul, obișnuia să-i

246

TEȘU SOLOMOVICI

telefoneze în fiecare zi, soției sale acasă, s-o liniștească, spunându-i că totul este în regulă. Umbla peste tot însoțit de paznici înarmați. Pericolul cel mai mare nu-l pândește, după părerea lui, din partea Mossadului, ci, din direcția vreunui fanatic evreu, care va dori să-l pedepsească.

Una din fetele lui Victor Ostrovsky a fost atacată de doi tineri care au lovit-o și au umilit-o. Fata a fost traumatizată, iar Ostrovsky s-a înfuriat cumplit. De ani de zile el aude, în interviurile de la radioul și televiziunea israeliană, cum se spune despre el că este trădător: „Lumea crede că sunt tăcut din oțel, că nimic nu mă atinge. Dar această ură are o mare influență asupra mea; mai ales când vine de la oameni pe care îi apreciez - anumiți ziariști, politicieni, prieteni”.

Ostrovsky este acum departe de omul arogant, plin de încredere de sine, așa cum apărea în interviurile acordate în presă când declara: „Sunt canadian; pot trăi și fără statul Israel”.

Acum, pe un ton nostalgic, se confesează:

- „Dacă aş putea schimba ceva, aş vrea să fiu simplu grafician la Herzlia, vineri după-amiază să mă întorc acasă cu o pungă de seminţe şi seara să mă duc în vizită la prieteni. Aş aştepta cu nerăbdare chiar şi zilele de serviciu militar ca rezervist”.

În vila sa din Ottawa, care valorează un milion de dolari, cu piscină şi teren de tenis, Ostrovsky declară:

- „Renunţ la toate astea în cinci minute. Nu valorează nimic pe lângă lucrurile pe care le-am enumerat mai înainte.

Sunt străin aici, deşi sunt cetăţean canadian ca şi cum m-aş fi născut aici. Este adevărat că am vorbit altfel în trecut, dar acum nu mai simt nevoia să mă vâd sub carapace şi să spun că nu-mi pasă, că nu mă doare”.

Pare într-adevăr un discurs înflăcărat, dar este rostit fără patos, fără emoţie. După câteva secunde, Ostrovsky surâde şi spune, că şi-a dat seama că a comis o greşeală în urma elogiilor primite de la factori ostili Israelului. A devenit un erou antisionist, un instrument în mâna deşmanilor Israelului şi antisemiţilor.

SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 247

„Nu asta a fost intenţia mea, mărturiseşte Ostrovsky.

Atu luptat împotriva erorilor organizaţiei şi am sperat că Mossadul va ajunge să se autocontroleze. A fost o greşeală”.

Prima sa greşeală a fost, de fapt, că a acceptat să se angajeze în serviciile de informaţii: „Caracterul meu nu este potrivit unui astfel de sistem, eu sunt un om care nu e în stare să primească ordine. Trebuia apoi să plec când am avut ocazia; nimeni nu m-a ținut acolo cu forţa”.

Mărturiseşte că a făcut o mare eroare când a părăsit Israelul după ce a fost concediat din Mossad, în 1986. După cum scrie în cea de-a doua carte, s-a lăsat convins de acea clică de rebeli din Mossad, că viaţa îi este în pericol. Această versiune susţine că tot ce a făcut din 1986 până în 1991, inclusiv predarea de informaţii despre Mossad egiptenilor, iordanienilor şi ruşilor, a fost din ordinul „clicii”. Ostrovsky regretă că nu s-a adresat altor factori de securitate şi a devenit un pion în acest joc.

„Mossad. Top Secret”, prima carte a lui Ostrovsky, a devenit un best-seller, vândut în milioane de exemplare în toată lumea, şi l-a făcut milionar. Succesul se datoreşte în parte faptului că Itzhak Shamir, pe atunci prim-ministrul Israelului, şi Mossadul, au luptat cu înverşunare pentru interzicerea publicării cărţii, care a lovit serios în prestigiul organizaţiei israeliene de spionaj. Ostrovsky regretă acest lucru. Dacă publicarea primei cărţi a avut loc sub presiunea „clicii”, a doua carte a fost scrisă din propria sa iniţiativă, ca o răzbunare împotriva celor care l-au părăsit. A doua carte n-a avut prea mare succes şi Mossadul a adoptat o nouă tactică: a ignorat-o şi tactica a dat roade. „Dar am făcut totuşi bani”.

Mustrările de conştiinţă ale lui Ostrovsky nu sunt numai pe plan naţional, ci şi personal. Soţia sa, Bella, s-a împotrivit Publicării cărţilor şi acest conflict a întunecat căsnicia lor. Nici faptul că în a doua carte Ostrovsky a mărturisit că a înşelat-o, nu a contribuit la îmbunătăţirea situaţiei. Acum lucrurile s-au aranjat, dar el are muştrări de cuget că le-a răpit soţiei şi copilul săi patria.

Familia Ostrovsky duce o viață retrasă, dar Victor nu
s^{te}c dispus să recunoască faptul că este „izolat”, „Am mulți
Prie^{ten}i în Israel, deși unii nu sunt dispuși să mărturisească

248

TEȘU SOLOMOVICI

aceasta, ca acei scriitori care mă roagă să le găsesc o editură".

Poate că aceasta îi accentuează senzația de exil.

- „Mă simt bătrân, obosit, spune Ostrovsky."

Poate de aceea a declarat încetarea focului în războiul împotriva Mossadului; dar nu se așteaptă ca armistițiul să fie reciproc.

Nici un alt agent sau scriitor n-a descris cu mai multa minuțiozitate ce se întâmplă în „intestinele" Mossadului ca Victor Ostrovsky. El a petrecut în interiorul Mossadului doar 4 ani, suficienți să observe destule anomalii.

„Provenind dintr-un mediu sionist înfocat, declară Ostrovsky, am fost de mic învățat că statul Israel nu este capabil de fapte rele; că noi, israelienii, eram ceea ce fusese David în lupta sa nesfârșită împotriva unui mereu mai puternic Goliat; că nu avem pe nimeni care să ne apere în afară de noi înșine sentiment amplificat de supraviețuitorii Holocaustului care trăiau printre noi. Nouă, generațiilor actuale de israelieni, care reprezentăm națiunea reînviată pe pământul natal, după mai mult de 2000 de ani de exil, ni se încredința soarta națiunii pe de-a-ntregul. Comandanții armatei noastre se numeau Aluf, campioni, nu generali. Conducătorii noștri erau căpitani la timona unei mari corăbii.

Am fost pur și simplu entuziasmat când am fost ales și mi s-a acordat privilegiul de a intra în echipa de elită a Mossadului.

Dar ceea ce am aflat în interiorul Mossadului, anume deturnarea de la adevăratele țeluri și idealuri, pragmatismul egoist, lăcomia, desfrânarea și totala lipsă de respect pentru viața omului ale acestei așa-zise echipe, m-a determinat să scriu totul într-o carte.

Sunt gata să^{mi} jertfesc viața din dragoste pentru ca Israelul să fie o țară liberă și făurită pe dreptate, dar mă opun vehement celor care poartă răspunderea transformării visului sionist în coșmarul de astăzi.

Mossadul, care este organismul de informații căruia i s^a încredințat responsabilitatea de a pune la dispoziția conducătorilor de la cârma națiunii elementele, datele și informațiile de care au nevoie pentru a conduce, a trădat această încredere Complotând fără știrea liderilor națiunii, din motive

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 249

egoiste, ce țin numai de interesele stricte ale organizației și nu ale națiunii, Mossadul a angajat țara pe un drum contradictoriu, de război împotriva tuturor".

Motiv pentru care, agentul n-a mai putut păstra tăcerea.

Cel puțin așa se confesează Ostrovsky, în cartea cu pronunțat caracter autobiografic,

„Mossad. Top Secret". (Apărută în românește în editura "Globus").

Cei doi prim-miniștri, Itzhak Shamir și Itzhak Rabin, sau opus propunerilor Mossadului de a-l lichida pe Victor Ostrovsky. Motivele refuzului lor de a semna ordinul de reducere la tăcere a fostului agent au fost multiple.

Alegerea și formarea unui agent este o adevărată artă în care excelează „bătrânii" Mossadului.

„În Israel, foarte mulți oameni cred că țara este într-un pericol permanent, mărturisește Ostrovsky. După părerea lor, o armată puternică nu-i garantează securitatea. Atunci și eu gândeam la fel. Deci, fiecare știa că lucrul cel mai important era păstrarea securității și liniștii și mai știa că există o organizație numită MOSSAD. În Israel nimeni nu știe unde se află sediul ei, dar toată lumea știe câte ceva despre ea. În esență se poate spune că Mossadul este vârful, îți dai seama că este o organizație ultrasecretă și de îndată ce ai fost încadrat în ea faci ceea ce ți se spune, fiindcă începi să fii convins că în spatele ei se află ceva inexplicabil care-ți va fi revelat la momentul potrivit.

Când te naști și crești în Israel, lucrul acesta îți pătrunde adânc în conștiință, începi prin a face parte din brigăzile de tineret. Acolo am fost inițiat în folosirea armelor de foc și la 14 ani am ocupat locul doi la concursul de trageri la țintă. Cu o armă Shtutser am realizat 192 de puncte din 200 posibile, cu Patru puncte mai puțin decât cel clasat pe primul loc.

Am petrecut, de asemenea, și câțiva ani buni în armată.

Astfel că știam - sau credeam că știam - în ce intrasem.

Nici un israelian, bineînțeles, nu merge ca orbul, înainte, dar acei oameni care caută recruți pentru MOSSAD, cei care ^ac toate testele psihologice, găsesc oameni care sunt dornici să fie încorporați și, o dată ajunși la această etapă, ei vor face ceea ce li se va spune, fără nici o întrebare. Dacă pui întrebări, poți ^{an}ihila mai târziu o întreagă operațiune.

250

TEȘU SOLOMOVICI

Eram pe atunci membru al Partidului Muncii în Herzli^a și eram deosebit de activ. Ideile mele erau destul de liberale, și din această cauză există un permanent conflict între convingerile mele și dorința mea de loialitate.

Întregul sistem începe cu recrutarea candidaților potriviți, apoi, cu timpul, se trece la modelarea lor printr-o acțiune bine organizată de spălare a creierului. Sau, așa cum spun eu, dacă ai de gând să faci bulion, alege roșiile cele mai coapte. De ce să iei din cele verzi? Se zdrobesc și ele, dar mai greu.

După selecționare, cadetul urmează cursurile școlii Mossadului (numele organizației este „Ha Mossad, le Modiyn ve le Tsfidim Meyuhadim - Institutul pentru operațiuni speciale și culegere de informații). Deviza agentului este: „Câștigă războiul prin viclenie". Pentru că din clipa înrolării în Mossad, agentul se află în război.

La școala Mossadului, „elevul" Ostrovsky va învăța că „pereții au urechi". Asta l-a învățat comandantul Eytan, de la contrainformații.

Apoi Sherf, un alt „profesor", i-a explicat că tot ce învăța e în totală contradicție cu

ceea ce spunea un președinte american, și anume: „Să nu faci un lucru imoral pentru o cauză morală”.

Oren Riff, un alt „bătrânul” Mossadului, i-a învățat câte ceva despre securitatea personală.

Riff tocmai începuse expunerea, când, brusc, ușa clasei a fost izbită cu putere de perete și doi bărbați au năvălit înăuntru.

Unul avea în mână un pistol mare, tip Eagle, iar celălalt o armă automată. Au început să tragă cu furie. Ne-am culcat imediat la pământ și atât Riff cât și Ram S. au căzut, izbindu-se de perete, plini de sânge.

În câteva clipe, cei doi au ieșit pe ușă, s-au urcat într-o mașină și au dispărut. Eram cu toții în stare de șoc. Nu ne venea să credem că așa ceva fusese posibil, dar înainte de a putea reacționa în vreun fel, Riff s-a ridicat, a arătat spre Jerry S., unul dintre cădeți, și a spus: „Bine, iată că tocmai am f^oș omorât. Vreau să mi-i descrii pe cei care au făcut-o, câte focuri au tras, orice informație care ne-ar putea ajuta să dăm de urn¹³ lor”.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 251

În timp ce Jerry făcea descrierea, Riff scria pe tablă ce i se spunea. Apoi a consultat restul clasei, după care a ieșit să-i cheme pe cei doi „teroriști”. Nu semănau nici pe departe cu cei descriși de noi. Am fost incapabili să-i recunoaștem. De fapt, cei doi atacatori erau Mousa M., șeful departamentului pentru operații de securitate sau AP AM, și Dov L., locțiitorul său.

Mousa semăna mult cu Telly Savalas.

„Vă vom explica ce a fost cu această poveste”, ne-a spus Mousa. „Cea mai mare parte din munca noastră o îndeplinim în străinătate, unde nu avem decât dușmani sau ținte de lovit.

Acolo totul ne este ostil. Absolut totul. Nu trebuie însă să devenim paranoici. Nu poți trăi gândindu-te tot timpul la pericolul care te pândește sau cu teama că ești urmărit, supravegheat, în caz contrar, nu-ți mai poți face meseria.

AP AM nu este decât un instrument. Cuvântul acesta reprezintă prescurtarea pentru Avtachat Peylut Modiinit, adică activitatea de contrainformații. Prin munca noastră vă asigurăm oaza de pace și siguranța care să vă permită să vă îndepliniți în mod ireproșabil îndatoririle și să rămâneți stăpâni pe voi. În AP AM nu se poate greși. Gabriel ar putea să vă acorde o a doua șansă, dar greșelile sunt fatale”.

„Vom învăța munca de asigurare a securității personale în etape. Nu ne interesează cât de eficienți sunteți în alte domenii sau cât de capabili ori inteligenți sunteți; dacă nu treceți testul AP AM, așa cum doresc eu, veți fi eliminați. Nu vi se cere nici un talent deosebit, ci numai să fiți capabili să învățați. Trebuie să cunoașteți sentimentul de teamă și, mai ales, cum o stăpâniți. Tot timpul trebuie să păstrați în gând meseria pe care o aveți de făcut.

Sistemul pe care îl veți învăța în următorii doi sau trei ani este infailibil. Acest lucru a fost dovedit, în ciuda acestui fapt ne-am ocupat mereu de perfecționarea lui. Și ne vom ocupa în viitor. Este atât de logic, încât chiar dacă dușmanii voștri îl vor cunoaște la fel de

bine ca voi, tot nu vă vor putea Prinde vreodată".

Următorul curs important, relatează Ostrovsky, ne-a fost Predat de Amy Yaar, șeful departamentului pentru Extremul Orient și Africa. Povestea lui a fost cât de fascinantă încât

252

TEȘU SOLOMOVICI

atunci când a terminat, am exclamat în cor: „De ce atât de repede?"

Oamenii din departamentul condus de Yaar, implantați în țări din Orientul îndepărtat, nu desfășurau o activitate de culegere de informații propriu-zisă. De fapt, ei netezeau terenul pentru viitoarele legături economice și diplomatice.

Departamentul Tevel (globul), condus de Yaar, avea, de exemplu, un om care trăia la Djakarta și lucra sub acoperirea de cetățean britanic. Aceasta însemna că guvernul indonezian știa că el este agentul Mossadului. Printre alte măsuri de securitate, el dispunea, pentru salvarea sa în caz de necesitate, de un itinerariu dinainte stabilit și de un brâu burdușit cu monede de aur. Principala sa misiune era aceea de a media vânzarea de arme în regiune. Mai avea, de asemenea, oameni în Japonia, în India, în Africa și, ocazional, în Sri Lanka, Malaezia. Yaar își ținea analizele anuale ale echipei în Sevchelles. Avea astfel ocazia să se distreze foarte bine cu minimum de risc.

Ofițerii lui Yaar din Africa manipulau milioane de dolari în comerțul cu arme...

„O lume cu totul nouă ni s-a dezvăluit, mie și colegilor mei, cu ocazia prelegerilor de la Cartierul general al Mossadului, privitoare la PAHA sau Peylut Hablanit Oyenet, Adică „activități antiteroriste" vizând în mod special OEP. Departamentul mai este cunoscut și sub numele de PAHA-Extern.

Lucrătorii lui sunt îndeosebi funcționari civili și constituie unul dintre cele mai bune departamente de cercetare din întreaga organizație, analizele acestuia fiind, în principal, de natură opțională.

A fost un șoc pentru noi. Ne-au dus într-o încăpere de la etajul șase, ne-au poftit să stăm jos și ne-au spus că acolo se afla locul unde erau adunate zilnic informații privitoare la activitățile OEP și ale altor organizații teroriste...

Computerul central al Mossadului conținea mai mult de un milion și jumătate de nume în memorie. Orice persoană, al cărei nume era condificat în computer ca membru al OEP sau ca „dușman", era numit „paha", după numele departamentului. Departamentul avea propriul său program computerizat, dar îs¹ extrăgea date și din memoria computerului central. Computerul folosit de MOSSAD era de tipul Burroughs, în timp ce armata

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 253

«i restul serviciilor de informații foloseau computere IBM. Pe ecranele monitoarelor așezate pe consolele de sub hartă puteau fi văzute cele mai mici detalii; planurile unui oraș, de exemplu.

Când o informație era introdusă în calculatorul central, indiferent de rezidența de la care provenea și conținea referința OEP, un semnal luminos special apărea instantaneu pe ecran.

Operatorul de serviciu avea obligația să o citească și să extragă imediat o imprimantă (ecranul computerului arăta și faptul că informația respectivă a fost imprimată, precum și ora la care sa petrecut acest lucru).

Foarte puține sunt mișcările pe care OEP le-ar putea face, oriunde în lume, care să nu ajungă pe ecranul gigantic al Mossadului...

La începutul celei de-a doua luni, nouă, cadeților, ni s-au distribuit arme, povestește Ostrovsky. Câte un pistol Beretta, arma oficială pe care o au în dotare ofițerii din MOSSAD, cu toate că mulți nu o poartă în misiuni pentru că ar putea crea mari probleme, în Marea Britanic, de exemplu, este ilegal să porți armă și nu merită să riști să fii prins. Dacă-ți faci munca așa cum trebuie n-ai nevoie de armă. Să te strecuri sau să te descurci gășind un argument plauzibil este preferabil utilizării armei.

Totuși, am fost învățați că dacă creierul ordonă mâinii să scoată arma, atunci trebuie să ucizi. Trebuie să-ți spui în gând că tipul din fața ta este un om mort. Ori tu, ori el.

Desigur, folosirea eficientă a armamentului cere practică. E ca la balet - înveți de fiecare dată o singură mișcare. Pistolul e ținut la șold. Unii dintre „katsa” (agenții Mossadului care acționează în străinătate), folosesc tocuri de pistol, dar cei mai mulți, nu. Pistolul Beretta este o armă individuală ideală, fiindcă este mic. Ni s-a arătat cum să ne coasem mici greutatea de plumb, de formă plată, în căptușeala sacoului; acest lucru îți Permite să extragi mai repede pistolul printr-un simplu gest de răsucire a marginilor hainei, în același timp, pentru a reduce cât fitei mult pericolul de a fi ținut. Timpul cât îți descheiai haina, ^{te} putea costa uneori viața.

Când erai obligat să împuști, trebuia să tragi cât mai gloanțe în țintă. Dacă adversarul cădea, te apropiai de el,

254

TEȘU SOLOMOVICr

îi puneai pistolul la tâmplă și mai trăgeai o dată. Astfel erai siguri că a murit.

Ofițerii katsa folosesc în mod obișnuit gloanțe cu vârful bont sau dum-dum, care sunt goale pe dinăuntru ori cu miezul foarte moale, iar la impactul cu ținta explodează, provocând răni foarte grave.

Ce se putea întâmpla unui nevinovat martor ocular? Am fost învățați că acolo unde aveau loc schimburi de focuri, așa ceva nu trebuia să existe. Un martor ocular nu putea fi decât martorul morții tale sau a altcuiva. Dacă tu erai cel omorât, îți mai păsa dacă el era rănit? Sigur că nu. Scopul era supraviețuirea. Supraviețuirea ta. Trebuia să uiți tot ceea ce învățaseși despre cinste, în astfel de situații sau ucideai, sau erai ucis.

Responsabilitatea ta era să aperi proprietatea Mossadului, adică pe tine. O dată ce înțelegeai asta, pierdeai sentimentul rușinii de a fi egoist. Egoismul devenea uneori un mod

de viață prețios pentru tine, ceva de care nu te puteai elibera nici în viața privată.

Cursul următor a fost mai la obiect. A fost ținut de Pinhas Aderet și s-a referit la documente: pașapoarte, acte de identitate, cărți de credit, permise de conducere și multe altele.

Cele mai importante documente pentru MOSSAD, sunt pașapoartele. Acestea sunt de patru feluri: de categoria întâi, de categoria a doua, pentru activitatea în teren și „de aruncat”.

Acestea din urmă erau pașapoarte găsite sau furate și folosite numai pentru acoperire. Nu erau utilizate pentru identificare. Se schimba fotografia și uneori numele, dar ideea era să schimbi cât mai puțin posibil. Un astfel de document nu ar fi rezistat unei examinări minuțioase. Ofițerii care fac pătrunderi secrete în locuințe, descinderi și percheziții le foloseau cel mai mult. Mai erau folosite în interiorul Israelului pentru exerciții practice sau pentru a recruta pe cineva în Israel...

... Apoi am învățat despre bodlim (bodel, la singular) Este omul care acționează ca o persoană de legătură între casele conspirative și ambasadă sau între diferite case conspi' rative. Un bodel trebuie să stăpânească tehnica ARAM, ^{s^} descopere când este sau nu urmărit. Documentele pe care îl^e transportă sunt, întotdeauna, bine asigurate în plicuri sau valiz^e diplomatice. Mesagerul se bucură și el de imunitate diplofl^{a1}

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 255

tică și poartă întotdeauna asupra sa un document care să o ateste. Principala sarcină constă în a aduce pașapoarte și alte documente ofițerilor katsa și a duce la ambasadă rapoartele acestora. Ofițerilor operativi nu le este întotdeauna permis să intre în ambasadele israeliene, aceasta depinzând de misiunea pe care o au de îndeplinit.

Bodlimii sunt de obicei oameni tineri, în jur de 20 de ani, care îndeplinesc această sarcină timp de un an sau doi.

Adeseori ei sunt studenți israelieni care au făcut parte din unități combatante și care dovedesc că sunt demni de încredere.

Deși esențial ca ei să fie antrenați în a descoperi filajul, ei pot face această muncă fiind încă studenți. Ei sunt socotiți ultimii din ierarhia organizației, dar chiar și așa nu este prea greu pentru un student.

Cele mai multe secții au doi-trei bodlimi. Tot lor le revine misiunea de a avea grijă de casele conspirative. Bodlimii aparținând unei rezidențe pot ocupa, să zicem, șase apartamente, astfel că vecinii nu se miră că alături de ei e un apartament gol unde sosește totuși corespondența.

Bodlimii locuiesc în casele conspirative fără să plătească ei chiria, având grijă ca frigiderule să fie pline cu hrană și băutură, plătesc facturile etc. Dacă e nevoie de o casă conspirativă, bodelul se mută într-o alta sau poate merge la hotel până se eliberează...

Apoi ni s-au predat multe lecții despre comunicările secrete, împărțite între emisie și recepție. Comunicările Mossadului puteau fi făcute prin radio, scrisori, telefoane, „căsuțe poștale” sau chiar prin întâlniri. Fiecare agent, care era dotat cu un aparat de radio emisie-recepție, știa că la o anumită oră, în fiecare zi, va fi transmis pe post un mesaj pentru el de o stație radio cu program non-stop. Acum transmisia este computerizată. De exemplu:

„Iată un mesaj pentru Charlie". apoi un cod de litere în grupuri de câte cinci. Mesajul se schimba, numai o dată pe săptămână, pentru a-i da agentului posibilitatea să-l recepționeze. Agenții aveau un aparat de radio și o antenă fixă, de obicei la locuința lor sau la birou.

O altă metodă specială de comunicare este ceea ce se numește „plutitorul", de fapt un microfilm introdus într-un plic.

Agentul trebuie numai să desfacă plicul și să cufunde

256 TEȘU SOLOMOVICI

microfilmul într-un pahar cu apă. Apoi trebuie să-l lipească pe un geam și să folosească o lupă pentru a citi mesajul...

Ca să devenim și mai zeloși în sionismul nostru, clasa a petrecut o zi întreagă vizitând Casa Diasporei de la Universitatea din Tel Aviv, un muzeu în care sunt expuse machetele tuturor sinagogilor din lume și care arată istoria poporului evreu.

Instruirea „elevilor" se desfășoară paralel cu un proces constant de eliminare. După fiecare „curs" tot mai puțini „elevi" rămân în cursă.

După ce trecut primul an de studii și antrenamente, elevii au devenit flexibili și versatili.

în următorii doi ani ei vor învăța să devină adevărați „Katsa" (ofițeri operativi de informații).

Visul fiecărui „elev" este să devină „katsa". Mossadul are vreo 35 de astfel de ofițeri răspândiți prin lume. Numărul e mic în raport cu alte servicii secrete din lume cu mii de astfel de agenți, în schimb, la dispoziția Mossadului se află mii de „sayanimi" (voluntari evrei care ajută în afara Israelului).

„Sayanimii" trăiesc în străinătate și, deși nu sunt cetățeni ai statului Israel, mulți sunt contactați prin rudele lor din Israel, dezvoltându-se Ostrovsky.

Sunt mii de sayanimi pe tot globul. Numai la Londra, de pildă, sunt în jur de 2000 care activează și alți 5000 înscrși pe lista întocmită de MOSSAD. Ei îndeplinesc multe sarcini utile.

Un sayan care lucrează la o agenție de închirieri auto poate ajuta Mossadul prin închirierea unei mașini fără a completa documentele necesare, așa cum se obișnuiește. Un altul, care are afaceri imobiliare, poate găsi un apartament fără a trezi suspiciuni, unul care lucrează la bancă poate oferi bani, chiar și la miezul nopții, dacă este nevoie; un doctor sayan poate extrage glonțul dintr-o rană fără a raporta acest lucru poliției și așa mai departe. Ideea este de a avea un grup de oameni disponibili, ori de câte ori este nevoie de ei, gata să îndeplinească serviciile care le sunt solicitate cu cea mai mare discreție și cu totală loialitate față de cauză. Ei nu primesc nici o recompensă bănească. Li se plătesc numai eventualele cheltuieli făcute pentru MOSSAD. Adesea, loialitatea sayanimilor este exploatată de ofițerii katsa în interes personal. Aceasta cu atât

serviciilor făcute de ei.

De un singur lucru poți fi foarte sigur, și anume, că niciodată un evreu nu te va trăda. Ai la dispoziție un sistem de recrutare fără riscuri, care-ți oferă posibilitatea de a te folosi de milioanele de evrei răspândiți în toată lumea, din rândul cărora poți să-ți alegi ajutoarele. Este deosebit de eficace să poți lucra cu forțele și mijloacele existente într-o altă țară, fără să fie nevoie de manevrele obișnuite în astfel de situații, și sayanimii oferă un sprijin extraordinar oriunde pe glob. Dar ei nu sunt niciodată expuși vreunui risc și nici nu au acces la informații secrete".

Înainte de a deveni „katsa", Ostrovsky a fost nevoit să absolve, printre alte „cursuri", și examenul secției „komemiute" (care în ebraică ar însemna „libertate cu capul pe sus").

„Komemiute" este un departament ultrasecret, un soi de Mossad în interiorul Mossadului, care se ocupa de dirijarea ofițerilor operativi, a luptătorilor, adevărații „spioni", care sunt israelieni trimiși în țările arabe sub acoperiri perfecte, în cadrul acestei unități centrale există o secție internă denumită kidon sau „baionetă", compusă din trei echipe, de câte 12 oameni fiecare. Ei sunt asasini de profesie, numiți eufemistic „brațul cel lung al justiției israeliene". În mod obișnuit, există două astfel de echipe, care se antrenează în Israel, și una în misiune, în străinătate. Ei nu știu nimic despre ceilalți ofițeri din MOSSAD și nici măcar nu-și cunosc unul altuia numele real...

În Komemiute există o secție în care lucrează un grup de 20 de experți în afaceri. Ei analizează fiecare companie, fiecare piață, trimit apoi aceste informații și concluziile lor ofițerului de caz, care, la rândul lui, îndrumă combatanții aflați în subordinea sa cum să-și deruleze afacerile.

Combatanții sunt recrutați, în general, din toate straturile societății israeliene - doctori, avocați, ingineri, academicieni oameni care doresc să-și sacrifice patru ani din viață pentru a-și servi patria. Familiile lor primesc în această perioadă, în compensație, un salariu israelian mediu, dar în conturile combatanților se depune o anumită sumă de bani pentru activitatea desfășurată în exterior. La sfârșitul celor 4 ani ei vor avea 20.000 - 30.000 de dolari în acest cont .

258

TEȘU SOLOMOVICI

Combatanții nu au ca sarcină culegerea de informații .

nici măcar simple observații directe asupra mișcărilor de trupe, pregătirea spitalelor pentru război -, dar ei culeg „esențe" de informații, care înseamnă studierea atentă a mersului economiei, zvonurilor, stării de spirit, moralității societății respective etc. Ei se pot deplasa nestingherit și pot observa aceste lucruri fără a se expune vreunui pericol real. Ei nu transmit prin radio rapoartele din „țara țintă" dar, uneori, trimit acolo unele lucruri - bani, mesaje, în structurile de rezistență ale multor poduri din țările arabe au fost plasate bombe în perioada construirii acestora de către combatanți. Toți combatanții sunt instruiți în tehnica distrugerilor, în cazul unui război aceste poduri pot fi ușor aruncate în aer de un

combatant trimis să detoneze încărcăturile explozive..."

După trei ani de „studii” și „antrenamente”, Victor Ostrovsky devenise un adevărat „katsa” și și-a luat zborul.

Un zbor nenorocit care-i va arde aripile.

Agentul ăsta gândea mai mult decât se cuvine. Și gândea periculos. I se părea, de pildă, că megalomania pusese stăpânire pe Mossad. Lui Ostrovsky nu-i plăcea „acest sentiment că poți face orice vrei, cui vrei, atât cât vrei pentru că ai putere să o faci”.

Sfidarea oricărei ordini morale, și a sentimentului uman, avea să atragă atenția Ostrovsky, sunt un rezultat direct al megalomaniei care caracterizează modul de acțiune al Mossadului.

Israelul se află în fața celei mai mari amenințări din toate timpurile. Acest lucru poate scăpa oricărui control. În Israel încă se mai maltratează palestinienii, iar șeful guvernului spune: „Ei ne fac să fim cruzi. Ei ne forțează să lovim copii. Nu sunt îngrozitori?” Iată ce se întâmplă după ani și ani de secretomanie; de „noi avem dreptate”, „oricum dreptatea este de partea noastră”; de dezinformare deliberată a autorităților; de justificare a violenței și lipsei de umanitate prin înșelarea propriului popor, sau, după cum spune lozinca Mossadului, „prin înșelăciune”.

Este o boală care a început cu Mossadul și s-a răspândit în guvern și de acolo în jos, în cea mai mare parte a societății¹ israeliene, susține Ostrovsky. Sunt mulți oameni în interiorul

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 259

Israelului, care protestează împotriva acestei tendințe, dar vocile lor nu sunt auzite. Și, cu fiecare pas în jos, devine mai ușor să repeți, ceea ce ai mai făcut și tot mai greu să te oprești”.

Când un agent secret începe să aibă asemenea gânduri, sfârșitul lui e pe-aproape.

E greu de înțeles, exact, ce s-a întâmplat cu Ostrovsky, cum a eșuat și de ce, cuprins de frică, dar și dezamăgit, a decis să fugă și, din ascunzătoarea unde s-a pitit, a deschis focul asupra Mossadului.

O asemenea poveste este unică în istoria Mossadului.

Sfârșitul carierei sale de agent s-a declanșat în Cipru.

Dar fricțiunile apăruseră cu mult înainte. Povestește Ostrovsky :

„Problemele mele începuseră încă de pe vremea când eram cadet, dar instructorii speraseră, probabil, că eu am să cresc și am să mă adaptez mai bine la sistem, mărturisește Ostrovsky. Eram potrivit pentru munca aceasta și se investise mult în mine. Nu toți erau împotriva mea, așa că a trebuit să treacă ceva timp pentru a se ajunge la momentul în care s-a hotărât, în cele din urmă, că mai mult le aduceam necazuri, decât foloase. Se pare că fricțiunile mele cu Jerry au pus capacul. Era mai mult decât clar că el avea ceva împotriva mea.

În mod evident, Mossadul nu apreciază oamenii care își pun întrebări despre sistem sau despre cei care-l conduc. Sunt preferați oamenii cuminți care acceptă regimul, așa cum este și, chiar îl folosesc în propriul avantaj. Atâta timp cât nu se dezechilibrează barca, nimănui nu pare să-i pese de ceva”.

Dar barca se dezechilibrase în clipa eșuării acțiunii din Cipru. „Misiunea mea era de intermediere într-o acțiune aflată deja în plină desfășurare, relatează Ostrovsky. Cunoșteam puține detalii, dar urma să mă întâlnesc cu un bărbat cu care să stabilesc un sistem prin care el să poată primi diverse echipamente explozive în Europa. Nu știam nici măcar numele Persoanei. Era european și în Cipru avea legături cu OEP, făcând, totodată, și afaceri cu arme. Scopul misiunii era de a curma toate acestea din fașă. Cei care cumpărau de la acel tip erau negustori de arme și consideram că dacă puteam pune mâna pe ei s-ar fi crezut că fracțiuni ale OEP îi trădaseră...

Indivizii în cauză au fost prinși în flagrant-delict de Poliția belgiană în timp ce încercau să ia mașina, inclusiv omul

260

TEȘU SOLOMOVICI

căruia eu îi dădusem cheile, în ziua de 2 februarie 1986. Mai mult de o sută de kilograme de exploziv plastic și între 200 3000 detonatoare au fost confiscate cu acel prilej.

După aceasta, eram gata să plec acasă. Nu am înțeles că, de fapt, fusesem trimis în Cipru pentru cu totul altceva - pentru a fi introdus într-o acțiune despre care nu știam aproape nimic, îmi formasem o părere vagă datorită faptului că lucrasem pe computerul Mossadului.

Conform noilor ordine pe care le-am primit, trebuia să nu mă mișc din hotel și să aștept telefonul unui combatant Metsada, care supraveghea aeroportul din Tripoli, în Libia.

Mesajul cifrat era: „Puii au zburat din colivie”. Imediat ce-l primeam, urma să repet la o ministație portabilă, același mesaj, la fiecare 15 secunde. Mesajul urma să fie recepționat de o vedetă torpiloare israeliană și retransmis forțelor aeriene israeliene, care aveau deja aparate în aer, așteptând să execute manevra de a obliga un avion libian, de tipul Gulfstream 11, turbo-jet, să aterizeze în Israel.

„Puișorii” în cauză erau câțiva dintre cei mai duri și, în același timp, cei mai căutați teroriști OEP din întreaga lume, și anume: Abu Khaled Amli, Abu Aii Mustafa, Abdul Fatah Ghamen și Arabi Awad Ahmed Djibril, comandantul Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei. Djibril era cel care organizase și executase acțiuni de piraterie împotriva navei „Achille Lauro” și care îl speriasse atât de tare pe colonelul american Oliver North, încât acesta își cumpărase un sistem de securitate foarte scump pentru a-și proteja locuința...

Desigur că Mossadul urmărea atent evenimentele. Așa cum, de altfel, palestinienii presupuneau că vor face. Astfel, s-a „scurs” informația că liderii OEP plănuiau să plece devreme cu avionul lor, zburând deasupra coastei sud-estice a Ciprului, către Damasc. Mossadul avea doi agenți, care nu se cunoșteau unul pe altul - cum era și normal - și care păstrau permanent un contact telefonic. Unul supraveghea aeroportul. El trebuia să-i vadă pe cei în cauză urcându-se la bordul avionului și decolând, după care să comunice acest lucru celui de-al doilea agent. Acesta urma să-mi telefoneze mie, după care eu aș fi retransmis mesajul prin stație către vedeta torpiloare.

Intrasem în Cipru sub numele de Jason Burton. Parcursesem jumătate de drum cu o vedetă transportoare, de tipul P.T., apoi un iacht particular, care mă luase din port. Aveam viza de intrare în Cipru aplicată pe pașaportul meu ca și cum aș fi sosit cu avionul.

Era frig și vânt, din care cauză nu erau prea mulți turiști prin preajmă. Erau, totuși, niște palestinieni care stăteau în același hotel cu mine. După ce îmi terminam misiunea, care nu consta decât în așteptarea acelui telefon, nu prea mai aveam ce face. Puteam ieși din cameră, dar nu puteam părăsi hotelul, așa că am lăsat vorbă la recepție, ca atunci când voi fi căutat la telefon să mi se dea legătura acolo unde mă găseam.

Era în seara de 3 februarie 1986, când am remarcat un bărbat în holul hotelului. Era foarte bine îmbrăcat, avea ochelari cu rame de aur și trei inele mari de aur pe mâna dreaptă. Purta barbișon și mustață și părea să aibă în jur de 45 de ani. Părul său negru începuse să încărunțească. Purta pantofi scumpi din piele și un costum bine croit, din stofa de lână de cea mai bună calitate.

Stătea în hol având în față o revistă arabă, dar am putut observa că, de fapt, răsfoia un „Playboy”, ascuns în interiorul revistei. L-am ghicit imediat că este arab și mi-am dat seama că se credea o persoană importantă. Mi-am zis: „Ce dracu, tot nam nimic de făcut, ce-ar fi să încerc un contact¹?”

L-am abordat direct. M-am dus către el și i-am spus în engleză: „Vă deranjează dacă mă uit și eu la posterul din mijloc?”

„Poftim?” - m-a întrebat într-o engleză cu un pronunțat accent străin.

„Mă refer la poza fetei din mijlocul revistei”.

A râs și apoi mi-a arătat-o. M-am prezentat ca fiind un orn de afaceri englez, care trăiește cea mai mare parte a vieții în Canada. Am avut o discuție foarte prietenească și după un timp ^aro hotărât să cinăm împreună. Omul era un palestinian care frâia în Aman și, la fel ca și „dublura mea”, se ocupa de ^port-export. îi plăcea să bea, astfel că după cină ne-am dus la bar, unde, în cele din urmă s-a îmbătat.

între timp mi-am exprimat întreaga compasiune pentru ^eauza palestiniană. Am menționat chiar și pierderea unei sume

262

TEȘU **SOLOMOVICI**

mari de bani pentru un transport spre Beirut, din cauza războiului. „Afurisiții de jidani” - am zis.

Omul a continuat să-mi vorbească despre afacerile p_e care le făcea în Libia și, în cele din urmă, stimulat de atitudinea mea prietenoasă, dar și de băutură, mi-a zis: „Suntem pe cale să-i facem pe jidani să mănânce căcat mâine”.

„Grozav, grozav. Și cum o să faceți?”

„Am aflat de la o sursă de-a noastră că Israelul urmărește această întâlnire a OEP cu Kadhaffi. Suntem gata să facem o șmecherie la aeroport. Israelienii cred că toți liderii OEP

vor pleca împreună, cu acest avion. Dar n-are să fie așa".

Mă străduiam să rămân calm. Nu mi se ceruse să ani vreo inițiativă de contact, dar trebuia să fac ceva. În cele din urmă, după ora unu, l-am părăsit pe „prietenu” meu și am mers în cameră pentru a comanda o convorbire telefonică, la un număr de urgență. L-am cerut pe Ițik.

„Nu poate fi găsit. E ocupat”.

„Trebuie să vorbesc cu el. Este o urgență. Voi vorbi cu șeful Țometului”.

„Îmi pare rău, este de asemenea, ocupat”.

Mă identificasem ca ofițer operativ, dându-mi numele de cod, dar, incredibil, nu mi-au făcut legătura. L-am sunat pe Arale Sherf, acasă, dar nici el nu era. Apoi, l-am chemat pe un prieten care lucra la serviciul de informații al marinei și l-am rugat să mă pună în legătură cu locul în care se aflau adunați toți șefii lui, respectiv o încăpere de unde se conduceau operațiunile navale pregătite la Unitatea 8200, aflată într-o bază aeriană din Galii.

Foarte sigur pe el, Ițik a venit la telefon. „De ce mă cauți aici?”

„Ascultați. Toată povestea este o capcană. Tipii aceia nu vor pleca toți cu același avion”.

„De unde știi asta?”

I-am povestit. Dar Ițik mi-a răspuns: „Asta seamănă a dezinformare. Și, pe deasupra, n-aveai aprobarea să realizezi un contact”.

„N-ar fi trebuit să te chem pe tine. E ridicol”. De-acui» țipam unul la altul.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 263

„Ascultă, noi știm ce trebuie să facem. Așa că, tu fă-ți treaba ta. Mai știi ce misiune ai?”

„Da, știu. Doar așa, am vrut să știi și tu ce am spus”.

„Bine, acum fă-ți treaba”.

N-am dormit toată noaptea, dar către prânz, a doua zi, în sfârșit, mesajul așteptat a sosit. „Puișorii au zburat din colivie”.

Dar, din păcate pentru MOSSAD, ei nu zburaseră. Totuși, eu am transmis mesajul imediat, apoi am părăsit hotelul, am coborât în port, m-am urcat la bordul unui iacht particular care m-a transportat până la o vedetă P.T. care mă aștepta să mă ducă înapoi în Israel.”

În acea zi de 4 februarie, israelienii au obligat avionul particular să aterizeze la baza aeriană Ramat David, lângă Haifa. Dar în locul marilor nume ale OEP, cei nouă pasageri erau oficiali de rang inferior din Siria și Liban. O situație stânjenitoare pe plan internațional, atât pentru Israel, cât și pentru MOSSAD. Patru ore mai târziu li s-a permis să plece, dar nu înainte ca Djibril să țină o conferință de presă la care a spus: „Spuneți oamenilor să nu urce la bordurile avioanelor americane sau israeliene. De acum înainte nu vom avea nici un fel de respect pentru cei care folosesc aceste avioane”.

La Damasc, ministrul sirian de Externe, Farouk al Shara, a cerut convocarea de urgență a Consiliului de Securitate al ONU. Consiliul s-a întrunit chiar în săptămâna aceea, dar Statele Unite s-au opus adoptării unei rezoluții de condamnare a Israelului.

În Siria, generalul-maior Hikmat Shehabi, șeful de Stat Major al armatei, a spus: „Noi

vom răspunde acestei crime, învățându-i pe cei care au comis-o, o lecție pe care nu o vor uita. Vom alege metoda, timpul și locul". Kadhafi a anunțat, apoi, că el a ordonat forțelor sale aeriene să intercepteze Avioanele civile israeliene deasupra Mediteranei, să le oblige să aterizeze în Libia, pentru a verifica dacă nu sunt „teroriști ^raelieni" la bord. Libia a condamnat, de asemenea, Flota a * I-a americană pentru rolul jucat în această operațiune.

Jenat, primul ministru Shimon Peres, a declarat în fața Comisiei Parlamentare pentru Apărare și Relații Externe că, datorită existenței unor informații conform cărora la bordul avionului s-ar afla o personalitate de seamă a OEP, „am decis

264

TEȘU SOLOMOVICI

să verificăm dacă se află într-adevăr în avion. Informațiile au fost de natură să ne ofere temeiuri pentru a lua măsura interceptării, dar s-au dovedit a fi o greșală".

Ministrul Apărării, Itzhak Rabin, a spus: „Noi n-am găsit ce speram să găsim".

În timp ce toate acestea se derulau, eu eram încă la bordul vedetei care naviga spre casă. Am aflat curând că șefii Mossadului mă învinuiau pe mine de această nenorocire și, pentru a fi siguri că eu n-am să fiu de față ca să mă pot apăra, căpitanul vedetei, un om pe care-l cunoșteam din perioada serviciului meu ca ofițer în marină, a primit ordin să simuleze niște „probleme cu motorul", la aproape 11 mile de Haifa.

Când nava s-a oprit, îmi beam cafeaua. L-am întrebat pe căpitan ce anume se întâmplă.

„Am fost anunțat că am «defecțiune la motor», - mi-a spus.

Am stat acolo două zile. Nu mi s-a permis să folosesc radioul pentru comunicări... Am început să-i explic ce se întâmplase, dar el mi-a tăiat-o: „Nu vreau să aud nimic".

Am tot încercat să-i vorbesc lui Nahum Admony, șeful Mossadului, dar el n-a vrut să stea de vorbă cu mine. Apoi, am fost sfătuit de atotputernicul șef Amiran Arnon, că ar fi bine să mă retrag. Mi-a recomandat să-mi dau demisia. I-am răspuns că n-am de gând să demisionez și Arnon a zis: „Foarte bine, atunci ai să-ți primești plata".

M-am dus la Riff și i-am spus că insist să vorbesc cu Admony, la care Riff mi-a răspuns: „Nu numai că nu vrea să-ți vorbească, dar dorește să nu cumva să-l oprești pe coridor sau în lift. Și dacă încerci să o faci în afara clădirii, va considera aceasta ca un atac la persoană". Ceea ce însemna că cei din garda lui personală aveau să deschidă focul.

I-am vorbit lui Sherf, care mi-a spus că nici el nu mai putea face nimic.

- „Dar totul este o înscenare", am spus.

- „Nu contează. Nu poți face nimic", mi-a replicat Sherf.

- Am renunțat. Era ultima săptămână a lunii martie 1986.

În ziua următoare un prieten de-al meu din marină m-a sunat să mă întrebe de ce dosarul meu fusese luat din locul special unde

erau dosarele celor din MOSSAD care nu puteau fi mobilizați ca rezerviști obișnuiți.

În mod normal, când părăsești Mossadul, dosarul tău este reintrodus în evidențele rezerviștilor, dar cu mențiunea că aceste persoane nu pot fi folosite în prima linie a frontului.

Aceasta deoarece știu prea multe. Și așa, prietenul meu, neavizat asupra problemelor Mossadului, se întreba pentru ce dosarul meu fusese transferat. El presupunea că eu cerusem acest lucru, pentru că, în mod obișnuit, de abia la cinci sau șase luni după ce ieși din MOSSAD îți este transferat dosarul.

Oricum aș fi plecat într-o zi. Ceea ce era mai rău, dosarul cuprindea o cerere de a fi transferat ca ofițer de legătură pe lângă Armata libaneză de Sud, un fel de bilet de călătorie pe lumea cealaltă pentru un ex-ofițer MOSSAD.

M-am gândit că se mersese prea departe. Așa că am vorbit cu soția mea, Bella, mi-am strâns lucrurile, am luat cursa Tower Air, zborul Charter spre Londra, apoi cu TWA spre New York. După câteva zile petrecute acolo, am plecat să-mi văd tatăl în Omaha".

Ostrovsky relatează acest incident tehnic cu mult patos, explicabil pentru că el îi va schimba tot cursul vieții. Un incident tehnic care s-ar fi putut aplană într-o discuție „ca între bărbați”, poate o dojana, o admonestare mai severă, dar n-a fost să fie așa. Ostrovsky a dezvoltat o adevărată paranoie a „lichidării” sale care l-a condus spre gestul necugetat al fugii.

Oricine în locul său ar fi intrat sub pământ, s-ar fi volatilizat în atmosferă, și-ar fi făcut operații plastice, să se lepede de identitatea ofițerului Mossad care a dezertat, inconștient însă, Victor Ostrovsky dă interviuri și scrie cărți. Care nu sunt deloc simpatice la adresa Israelului și a Mossad-ului.

În epilogul cărții „Mossad Top Secret. Devenirea și sfârșitul unui agent Mossad”, Ostrovsky ia apărarea extremismului palestinian: „Intifada, precum și sfidarea oricărei ordini morale și a sentimentului uman sunt un rezultat direct al megalomaniei care caracterizează modul de acțiune al Mossadului. De aici încep toate.” După Ostrovsky, nu refuzul palestinian de a se împăca cu existența statului Israel este cauza impasului politic, ci „violența israeliană”. Spunea un responsabil

266

TEȘU SOLOMOVICI

Mossad: „să mulțumească netotul că n-a resimțit pe propria-i piele această violență...”

De frică, Ostrovsky a încălcat legământul său cu Mossad-ul, „Legământul tăcerii”. Din acea clipă el a devenit ținta „killerilor” Mossad-ului.

Se pare că ulterior, prim-miniștrii Itzhak Shamir și Itzhak Rabin, l-au tăiat pe Ostrovsky de pe lista celor care trebuie suprimați. Așa s-ar explica rămânerea sa în viață.

De altfel, Ostrovsky a declarat în ultima vreme că regretul său este sincer.

- Știu că multă lume nu mă crede, a declarat el unui ziarist israelian, și n-am nici o șansă să fiu iertat. Am ajuns la concluzia că am comis o mare greșeală.

Ostrovsky își menține însă versiunea că a fost împins de o clică din interiorul Mossadului, care a vrut în acest fel să oblige autoritățile guvernamentale să intensifice controlul asupra instituției. El refuză să mărturisească faptul că a publicat minciuni în cărțile sale.

Recent, Ostrovsky s-a adresat abonaților de la Internet, cerându-le să-i raporteze orice acțiune care li se pare legată de serviciile secrete israeliene. O dovadă în plus că războiul lui Victor Ostrovsky împotriva Mossadului nu a încetat...

Mărți 15 octombrie 1996, la ora 11 noaptea, casa lui Ostrovsky din Ottawa, Canada, a luat foc din senin. Poliția canadiană a presupus că un aparat electric a fost uitat în priză.

Dar Ostrovsky a declarat că în casă nu avea nici un aparat electric. Tot interiorul casei a ars, inclusiv computerul în care se afla noua sa carte despre acțiunile Mossadului.

- „Sunt convins că există în Israel mulți care s-au bucurat că mi-a ars casa, a declarat Ostrovsky. Ei vor spune:

„foarte bine, uite, a primit ceea ce merită”. Sper însă din toată inima că Mossadul n-are nici un amestec. Nu vreau să mă reîntorc la acele zile de început când trăiam cu frica de a nu atenta cineva la viața mea”.

Mossadul nu l-a lichidat pe Ostrovsky. L-a condamnat însă ca pe veci să nu aibă liniște și securitate...

1

SECRET rsRAELIEĬJE 267

Capitolul 33

BĂIEȚII RĂI AI FUNDAMENTALISMULUI EXTREMIST EVREIESC

Pe o colină plată care domină Ierusalimul, în urmă cu 2.000 de ani se înalță Templul lui Solomon, locul cel mai sfânt al evreilor, în anii 70 după Hristos, romanii l-au incendiat și l-au prădat. Ruinele Marelui Templu mai puteau fi văzute până în secolul 7 când armatele profetului Mahomed au invadat Palestina. Acolo, unde altădată se înalța Templul Sfânt al evreilor, arabii au ridicat Moscheea Al Aqsa și Moscheea Omar, devenite locuri sfinte ale Islamului. După tradiția islamică, în interiorul Moscheii Omar se află stânca de pe care profetul Mohamed s-a înălțat la cer, cu calul său cu tot.

Evreilor, conform legii halahice, le este interzis să reconstruiască Marele Templu până ce nu va veni Mesia. Dar cum îl vor reconstrui, când Mesia va veni, dacă Muntele Templului este ocupat de cele două moschei arabe?

Extremiștii evrei au visat și chiar au încercat uneori să distrugă moscheile, în vara lui 1978, forțele polițienești și de securitate israeliene au descins în locuința lui loel Lerner, în orașul vechi al Ierusalimului. Pe acoperișul casei s-a descoperit o ascunzătoare cu material exploziv și armament, în aceeași noapte, poliția a efectuat descinderi în alte nouă case din Ierusalim, arestându-i pe subordonații și „elevii” lui Lerner, toți membri în organizația subversivă „Gal” („Mântuirea Israelului, organizația de apărare a lehidei”). Aceste arestări au zădărnicit un complot care urmărea aruncarea în aer a moscheilor de pe Muntele Templului.

Lerner s-a născut în Brooklyn, în anii celui de-al II-lea Război Mondial, și a crescut într-o familie nereligioasă. Familia sa a peregrinat între Africa de Sud și Statele Unite. A

268

TEȘU SOLOMOVICI

venit în Israel la vârsta de 19 ani, a studiat la Universitatea Ebraică și a devenit religios, în anii '60 s-a stabilit la Kiriāt Șmona, unde a pus bazele liceului religios. După câțiva ani a revenit la Ierusalim și a predat la ieșiva-liceu „Nativ Meir”. Și-a început cariera religioasă în Partidul Național Religios, dar a fost foarte repede dezamăgit de poziția moderată a lui Zevulun Hamer și lehuda ben Meir, conducătorii partidului. Orientarea sa de dreapta l-a condus spre mișcarea „Kah” a lui Meir Kahana. În scurt timp a fost cooptat în secretariatul pe țară al mișcării. El a fost acela care l-a învățat ebraica pe rabinul extremist american Kahana, a tradus multe articole și cărțile acestuia, dar deseori avea dispute grele cu el.

A fost arestat pentru prima oară la sfârșitul lui '74, în urma unor acțiuni ale organizației extreme „Kah” împotriva misionarilor creștini. La o percheziție în locuința sa s-au găsit hârtii de scris cu antetul: „Planuri și idei în vederea împiedicării retragerii din Sinai și din lehuda și Șomron, dacă se va semna un acord de pace”. Printre „idei” se număra și aruncarea în aer a moscheelor de pe Muntele Templului.

De la „Războiul de șase Zile” până în prezent, s-au comis șase tentative de aruncare în aer a moscheii Al Aqsa de pe Muntele Templului (construită, după unele evidențe, pe

locul Sfintei Sfintelor din Templul de la Ierusalim). „Este muntele cărbunilor care ard mocnit. Focul nu s-a stins niciodată acolo. E de ajuns o scânteie pentru ca flăcările să izbucnească din nou", spune Nadav Șragai (autorul cărții „Muntele disputei"). „Muntele Templului a devenit un instrument cu ajutorul căruia diferite mișcări și indivizi speră să torpileze acordurile de pace. Temerile acestea există mai ales astăzi, în perioada tratativelor de pace, când populația extremistă de dreapta este dispusă la orice", scrie autorul.

Printre acești extremiști de dreapta se afla și Lerner, care deși arestat în '74, din închisoare, și-a continuat activitatea subversivă. El a fost întemeietorul mișcării „Gal" care avea drept scop principal comiterea unui sabotaj de mari proporții pȘ Muntele Templului, în acest scop a atras câțiva tineri religioși¹ cu minți înfierbântate și a organizat o „tabără" de instrucți⁶

militară în regiunea Beit Șemeș.

•• ---

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 269

Scopul? De a schimba regimul din Israel și de a arunca în aer Moscheile - după cum a mărturisit Lerner la proces. El a mai spus că în mișcarea sa au fost implicați și deputați religioși, ba chiar și un ministru.

Serviciile secrete israeliene, care reușiseră să infiltreze un „ciripitor" în rândurile organizației „Gal" a lui Lerner, au acționat rapid. Joel Lerner a fost arestat și odată cu el au fost arestați Armond Azran, ofițer activ în Țahal, care furniza mișcării materialele de sabotaj împreună cu încă opt minori „soldați" (cum erau numiți).

Lerner a fost condamnat la trei ani de detenție, Armond Azran la 18 luni, dar după cum susține Șragai, „poliția nu a reușit să deslușească până la capăt misterul mișcării Gal", multe din planurile sale rămânând în vigoare până astăzi".

în iunie 1967, imediat după încheierea „Războiului de șase Zile" a fost zădărnicită o nouă tentativă, de data asta, nu atribuită unei organizații subversive, ci conducerii rabinului militar în frunte cu rabinul-șef al Armatei, Șlomo Goren. El lea povestit ofițerilor din rabinatul militar că a discutat proiectul cu ministrul Apărării, Moșe Dayan, în prezența șefului Marelui Stat Major, Itzhac Rabin. Ulterior, el a negat că ar fi avut asemenea intenții. Șragai deținea o casetă care confirmă existența acestui proiect.

Imediat după război, însă, Moșe Dayan a ordonat să se înlătore drapelul israelian de pe moscheea El Aqsa, stabilind status quo-ul privitor la relațiile dintre evrei și musulmani pe Muntele Templului.

Motivațiile unor atentate pe Muntele Templului sunt multiple: există un grup de extremiști evrei care vor să distrugă moscheile din răzbunare. Un alt grup își bazează motivațiile pe scrieri din Kabala; aceștia sunt rabinii Mordehai Atia și Shalom Sharabi, deosebit de respectați la Ierusalim. În fine, al treilea STUP reprezintă pe cei care vor să se comită un asemenea atentat în scopul de a torpila tratativele de pace.

Grupările teroriste evreiești care acționează din cauze ideologice sunt ușor de descoperit. Acestea sunt și mai puțin Periculoase, fiindcă își fac publice teoriile. Periculoși sunt indivizii care au obsesii în această privință, și pe care serviciile

israeliene de securitate nu au cum să-i descopere înainte de comiterea faptei. Unii vin din afara granițelor țării.

Primul obsedat care a încercat să comită un atentat a fost Michel Denis, care a dat foc moscheei Al Aqsa și a fost arestat în 1969. În 1982, un alt psihopat, Alan Godman, un evreu originar din Australia, a pătruns înarmat pe Muntele Templului, având explozibil asupra sa și fost descoperit întâmplător, cu câteva minute înainte de a plasa șarja.

Gherșon Salomon, astăzi șeful mișcării „Credincioșii Muntelui Templului”, a fost în 1976 membru al Comisiei politice a Partidului de dreapta „Herut” și în această calitate a cerut ca mișcarea să-și asume hotărârea de a intra în posesia Muntelui Templului. După o dispută cu Menahem Begin, el a părăsit partidul.

Mossad-ul a fost dintotdeauna îngrijorat de activitatea extremiștilor evrei care vin din străinătate. O unitate specială a Mossad-ului se ocupă în mod exclusiv de ei. Dar nenorocirea poate oricând să lovească...

Cei care în numele lui Dumnezeu nu au nici un Dumnezeu

„Eu, Israel, și cu vărul meu Ismael, nu ne iubim. In illo tempore, cândva, tare de mult, tatăl nostru, Patriarhul Avraam, l-a alungat pe Ismael din casă, dar ne-a lăsat să trăim amândoi, pe aceeași bucățică de pământ care s-a numit Palestina. Eu, Israel, și cu vărul meu Ismael, ne-am certat și ne-am bătut multă vreme, până ce alții au decis, în 1947, să ne despartă și ONU ne-a dat fiecăruia o țară, împărțind Palestina în două. Eu, Israel, m-am mulțumit cu ce mi s-a dat; dar vărul meu Ismael sa supărat și a pornit război împotriva lui Israel. Bineînțeles că a pierdut și multe nenorociri s-au abătut asupra lui Ismael.

Astăzi, Ismael, obosit de războaie, vrea ce i s-a dat odinioară, o jumătate de țară, dar Israel nu prea mai vrea să i-o dea”.

Așa ar putea fi rezumat sângerosul conflict israelianopalestinian. Bineînțeles, fiecare parte are o altă versiune.

Dreapta extremistă este credincioasă devizei „Israelului Mare”, așa cum a gândit-o și pentru care au luptat fondatorii partidului revizionist Zeev Jabotinski și Menahem Begin. „Israelul Mare

1

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

1

înseamnă Israelul biblic, Israelul istoric, care se întindea, cel puțin, de la Marea Mediterană dincolo de râul Iordan.

Un ideal susținut și de cei 200.000 de coloniști care trăiesc în coloniile agricole, și mai puțin agricole, implantate pe teritoriile palestiniene ocupate după „Războiul de șase Zile” din 1967.

Plaga extremistă a lovit din cele mai vechi timpuri neamul evreiesc. Extremiștii evrei au distrus Ierusalimul în anul '70, nu cohortele romane. De ei, de fanaticii Israelului biblic și istoric, se tem astăzi serviciile secrete israeliene. Șabakul rezumă anual, într-un Raport secret, problemele-cheie ale anului în curs.

Raportul serviciilor secrete interne pentru anul 1998 era destul de alarmant: pentru prima oară în istoria Israelului, Șabak dezvăluia existența unor grupări extremiste evreiești în societatea israeliană, pregătite să acționeze în mod violent, până chiar la folosirea ilegală a armelor.

Ariei Sharon - general, ministru al Apărării, prim-ministru

Conflicte armate ar putea izbucni între aceste grupări „extremiste” și Guvernul legal al țării.

Nu era exclusă nici prognoza folosirii armelor în ciocniri între diferite grupări israeliene. Nu era vorba de pericolul izbucnirii unui război civil, ci mai degrabă de posibilitatea folosirii armelor ca mijloc de presiune politică.

Raportul Șabak pentru anul 1998 aprecia că toate aceste fenomene negative și

periculoase sunt rezultatul incertitudinii procesului de pace cu palestinienii și cu Siria și al fisurii care se adâncește în sânul poporului israelian. Retragera armatelor israeliene din șapte orașe palestinene, din Gaza și din cea mai mare parte a Hebron-ului, a creat o nouă situație politică și de securitate în regiune.

Opiniile și crezurile s-au radicalizat, iar numărul fanaticilor extremiști evrei a crescut considerabil. Această tenebroasă lume a fanaticilor extremiști l-a născut pe Igal Amir, asasinul fostului prim-ministru Itzhak Rabin.

Premierul Ariei Sharon a fost amenințat că există im glonte și pentru el. Dar amenințările unor dereglați mintal nu fac politica unei țări.

După asasinarea lui Itzhak Rabin, Procuratura statului a înființat o echipă secretă care se ocupă de „Incitare” și „Revoltă”. „Este vorba de o echipă destinată să lovească în adversarii politici, și să aplice linia „fratelui cel mare”. Lui Mc Carthy i-ar fi plăcut asta”, a comentat avocatul Ghidi Freuhstuck într-un articol publicat în ziarul coloniștilor „Nekuda”.

„Procuratura și poliția n-au făcut destul”, a susținut Mihael Karpin în filmul lui documentar despre incitarea care a precedat actul asasinării lui Rabin, între cele două tabere se plasează avocata Talia Sason, șefa echipei înființate în scopul de a trata problemele de „Incitare” și „Revoltă”, în afară de ea, membrii în această echipă sunt reprezentanți ai Șabak-ului, Mossad-ului, ai Poliției și ai Armatei. Sason este pusă în situația de a manevra pe segmentul subțire dintre libertatea de exprimare și pericolul care pândește democrația israeliană, între recunoașterea faptului că în Israel s-a comis deja un asasinat *pe* fond politic, și întrebarea dacă recurgerea la justiție este calea cea mai corectă, în cazuri de acest gen. Până și „Asociația pentru drepturile omului” a avertizat în raportul ei anual asupra pericolului unor acțiuni extremiste împotriva fruntașilor politici.

Decizia de a se înființa o asemenea echipă a fost luată de Guvern la sfârșitul anului 1995. în cursul lui 1996, echipa a înaintat mai mult de 20 de acte de acuzare privitoare la incitare și revoltă. Timp îndelungat, activitatea ei a fost secretă, i&

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 273

1 existența acestei echipe s-a descoperit întâmplător. Sason, care fusese însărcinată să urmărească și ancheta în privința afacerii Bar On, a fost prezentată ziariștilor cu titlul de „șefa a echipei de aplicare a legilor împotriva infracțiunilor de incitare și revoltă”. Până în acel moment nu se știuse de existența unei asemenea echipe, și când a fost rugată să explice în ce constă activitatea ei, a răspuns că este vorba de acțiuni secrete.

Procurarea Statului, Edna Arbel, nu i-a permis Taliei Sason să acorde un interviu pe această temă. Ea însăși a fost dispusă să furnizeze informații vagi, despre modul în care acționează echipa: se întrunește o dată la două săptămâni într-o ședință comună, în cursul căreia se prezintă dări se seamă privitoare la diferitele acțiuni, în cadrul ședințelor, reprezentantul Șabak-ului furnizează informații secrete, în cazuri periculoase și deosebit de grave, se iau măsuri administrative.

Astfel, de exemplu, s-a decis menținerea în arest administrativ a lui Baruh Marzel (conducătorul organizației extremiste „Kahana Hai”, interzisă de lege), în restul cazurilor au loc discuții privitoare la autenticitatea dovezilor. Acte de dare în judecată penală se

înaintează numai după consfătuiri între avocata Sason, Procurorul Statului și Consilierul juridic al Guvernului.

Două evenimente centrale au dus la înființarea echipei secrete: masacrul comis de Baruh Goldstein, în „Cripa Patriarhilor” din Hebron, dar mai ales asasinarea lui Itzhak Rabin. Imediat după masacrul din Cripa Patriarhilor, soldat cu moartea a zeci de arabi civili în timpul rugăciunii s-au lansat critici grave la adresa ușurinței cu care procuratura a tratat Problema. Criticii au amintit de „Kahaniștii” de toate nuanțele care petrec zile și nopți în șir la mormântul criminalului, și de industria de suveniruri care s-a dezvoltat în jurul acestui sfomânt. „O societate care ridică în slăvi criminali, nu poate sfârși decât prin a produce noi criminali”, au susținut cei de stânga. Procuratura a tăcut. Nimeni n-a crezut că situația de la Hebron va ajunge la Kikar Malhei Israel. Nici măcar Armata, care a aprobat ridicarea monumentului lui Baruh Goldstein.

Sentimentul de înfrângere după uciderea lui Rabin a dus la înființarea echipei care i-a cuprins în rândurile ei pe toți cei care au eșuat, în acest caz. Șabak-ul, din punctul de vedere al

274

TEȘU SOLOMOVICI

pazei, Poliția, care n-a fost destul de eficientă și Procuratura care a fost, ca întotdeauna, supraîncărcată de muncă.

În documentarul „Fapt” (prezentat pe Canalul 2 al televiziunii israeliene), Mihael Karpin a arătat într-o scenă un actor care interpreta rolul lui Igal Amir și citea cartea „Eroul Baruh” în care este ridicat în slăvi Baruh Goldstein. Amir privește cartea și pornește spre Piața Maihei Israel. La un an după asasinarea lui Rabin, consilierul juridic al Guvernului din vremea respectivă, Ben Iair, a aprobat darea în judecată a celor patru persoane implicate în scrierea acestei cărți sub învinuirea de incitare la rasism.

În actul de acuzare sunt citate parte din paragrafele inserate în carte, în care se descrie „miracolul înfăptuit în Cripa Patriarhilor” și unde asasinul Goldstein este înfățișat ca un sfânt.

Astăzi, coloniștii evrei văd câte un „turnător” sub fiecare copac, și în spatele fiecărei coline câte un agent al Șabak-ului.

Suspiciunile permanente au devenit parte integrantă a vieții de zi cu zi a organizațiilor de extremă dreaptă.

Membrii grupărilor fanatice știu foarte bine că Șabak-ul depune eforturi susținute să infiltreze agenți în rândurile lor.

Acesta este motivul pentru care suspiciunile față de o asemenea posibilitate devin uneori aproape isterice, în urma revenirii la suprafață a afacerii Avișai Raviv -agentul Mossad-ului infiltrat pe lângă Igal Amir (asasinul lui Itzhac Rabin) - spaima de Șabak a pătruns în colonii. La începutul anilor '80, când a fost descoperită organizația subversivă evreiască, s-a căutat aproape în toate coloniile un „agent al Șabak-ului” care transmite informații superiorilor săi.

Dezvăluirea faptului că la Kiriati Arba se organiza din nou o mișcare clandestină, în anii '90, a readus problema pe tapet. Din când în când, în leghuda și Șomron se răspândesc povești despre coloniști pe care Șabak-ul încearcă să-i recruteze în rândurile sale.

După masacrul din Cripta Patriarhilor, au circulat la Hebron și Kiriati Arba zvonuri insistente că Șabak-ul încercat să recruteze un rabin cunoscut pentru concepțiile moderate. Dar omul neagă cu vehemență această afirmație, în Guș Etion s-au răspândit zvonuri de acest gen, iar acum &

II

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 275

Iau luat un nou avânt, în 1998, necunoscuți au scris cu litere tineri pe zidurile casei lui C. din Alon Șvut, cuvântul „știnker” („Denunțator”).

C. este conștient de zvonurile care circulă la adresa sa în ultimii ani. „Știu cu precizie și cine lansează aceste zvonuri, dar nu există nici o legătură între ele și realitate. Se susține și că sunt agent al fiseului, dar nu sunt”, spune el.

Dov (Dubek) Weinstock din Alon Șvut, care și-a pierdut fiul, pe Itzhak, în 1993 într-un atentat al teroriștilor din Hamas, este convins că zvonurile despre C. sunt cum nu se poate mai întemeiate. Nici în privința lui V., un alt locuitor din așezare, nu e nici o îndoială că este agent al Șabak-ului. V. a părăsit în urmă cu doi ani așezarea, după ce a fost deconspirat, C., în schimb, locuiește încă acolo, dar urmează să părăsească în curând casa, din cauza boicotului împotriva lui.

Weinstock: „Au venit la mine oamenii și mi-au spus: C.

este agent al Șabak-ului. Le-am răspuns să se gândească bine înainte de a lansa asemenea zvonuri. Dar, după ce C. în persoană mi-a mărturisit că studiază fotografia și ar vrea să facă raite împreună cu mine, am început să-l suspectez”.

Bănuielile i s-au întărit și după ce a auzit de la un cunoscut al lui C. că acesta ar avea idei de stângă. „Mi s-a părut ciudat faptul că el ține atât de mult să se integreze în rândurile noastre. Când am ridicat un cort de protest la Ierusalim împotriva vizitei lui Arafat pe Muntele Templului, el s-a oferit să rămână singur, tot Șabat-ul, în cort. Din cauza lui am fost eu nevoit să rămân de Sabat în afara casei”, spune Weinstock. Dar el nu este dispus să dezvăluie dovezile pe care le-a adunat, după cum susține, în privința adevărului despre C.

El susține doar că acesta dă dovadă de un interes prea mare față de activitățile locuitorilor din Guș Etion. „Nu de mult am Primit o informație, n-are importanță de unde, care a confirmat bănuielile noastre”, spune el.

C. continuă să nege cu tărie ceea ce i se impută. El
susține că lucrează la niște proiecte de mari proporții la Kiriati
Arba, Hebron și chiar Efrat și că, dacă s-ar fi crezut despre el
Șa ceva, nimeni nu i-ar fi încredințat asemenea proiecte, în
țu faptului că se mută în altă localitate, C. spune că n-a această decizie din cauza

zvonurilor care circulă pe seama

276 TEȘU SOLOMOVicj

lui, ci pentru că și-a cumpărat o casă în alt loc încă din 1996.

„Dar voi continua să-mi conduc afacerile în Guș Ețion", spune.

Weinstock afirmă că deține dovezi clare și că V. este agent al Șabak-ului și că se știe de asta încă din 1989. „În perioada aceea ieșeam noaptea să punem steaguri israeliene la Bethleem. Prima acțiune de acest gen s-a încheiat cu bine. Dar când am ieșit a doua oară, ne așteptau acolo soldații. Mi-am dat seama că cineva din rândurile noastre ne-a denunțat și mi-am amintit că înainte de plecare. V. mi-a spus că trebuie să telefoneze de urgență acasă. Din momentul acela am început să am bănueli. Pe măsură ce au trecut anii, bănuielile mele s-au intensificat, în 1991, înaintea venirii lui Rabin la putere, V. și-a cumpărat un aparat video de filmat și a început să filmeze manifestațiile și alte activități ale locuitorilor din Guș Ețion.

Când au început manifestațiile coloniștilor și blocarea șoselelor, în perioada Guvernului Rabin, el filma în mod permanent aceste manifestări. Nu l-am împiedicat, dar mi-am avertizat camarazii să se ferească de el. Au râs atunci de mine", spune el.

Weinstock mai povestește că cu câteva luni înaintea masacrului de la Cripta Patriarhilor, V. i-a telefonat pe neașteptate și i-a cerut să se întâlnească cu el înaintea intrării în Sabat. Asta s-a întâmplat cu numai trei ore după uciderea celor trei arabi la Tarkmia (crimă care nu a fost elucidată până în prezent). „Dar când am venit la el și l-am întrebat pentru ce ma chemat, mi-a răspuns că a vrut doar să mă vadă. Abia după aceea mi-am dat seama că l-a trimis cineva să controleze unde anume mă aflam", spune Weinstock.

V. este o personalitate cunoscută în Guș Ețion și Efrat.

El a funcționat un timp și în Consiliul regional lehuda și Șomron. După cum susține Weinstock, el a vrut chiar să pătrundă în mișcarea „Emunim" întemeiată de rabinul Bem Alon, deputat din partea partidului extremist „Moledet".

„I-am avertizat pe membrii mișcării și de data aceea am fost ascultat. V. n-a reușit să pătrundă în mișcare, deși și^a oferit serviciile ca voluntar", afirmă Weinstock.

Dar și V. neagă acuzațiile: „Nu știu despre ce vorbiți- E o aiureală. Mi se face o nedreptate. E ca și cum s-ar spune ca sora mea e prostituată, deși n-am nici o soră. De când a fc^s

J

1

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

277

ucis băiatul lui, Weinstock și-a pierdut echilibrul, și asta mă întristează", spune V.

Cu toate acestea, Weinstock continua să susțină că V. e agent al Mossad-ului. „Fenomenul agenților implantați în mijlocul extremiștilor evrei în lehuda și Șomron este cunoscut, dar nu e foarte răspândit. Știu despre trei oameni care au desconspirați ca agenți ai Șabak-ului. Unii au recunoscut chiar, dar nu vreau să pomenesc nume. Doi oameni mi-au mărturisit că se încearcă racolarea lor, iar un altul a recunoscut chiar că a avut o „scurtă idilă” cu Șabak-ul, dar în cele din urmă le-a dat răspuns negativ. Șabak-ul caută să racoleze oameni care să urmărească activitatea băieților din așezările noastre. După aceea le încredințează alte misiuni. Am discutat cândva cu comandantul Șabak-ului, Ami Ayalon. I-am spus că și eu aș vrea ca Șabak-ul să lucreze bine și nu sunt împotrivă să adune informații. Dar sunt împotriva faptului că acești oameni incită și împing coloniștii să comită delikte, ca să aibă ce raporta”, spune Aharon Domb, președintele Consiliului regional lehuda și Șomron.

Domb e un grăsan, care se vrea simpatic. Pentru asta fusese ales Domb, să convingă cât mai multă lume că coloniile implantate în inima teritoriilor palestinienne sunt necesare securității Israelului.

„Război între frați?”

Avi Dichter

Aproape patru ani, Avi Dichter s-a aflat în fruntea serviciilor interne israeliene Șabak, ani deosebit de grei, anii Intifadei palestinienne și ai atentatelor sinucigașe. Dichter nu afișează crezuri politice, ideologice, nu s-a situat la „dreapta” sau la „stânga”. A încercat doar să fie un foarte bun profesionist. Nu a dat atenție acuzațiile că-l interesează doar prezentul și nu-l interesează viitorul, nu-l afectau aceste

278

TEȘU SOLOMOVICI

critici, deoarece el a fost numit să reducă la minimum posibil terorismul palestinian, în domeniul lichidării responsabililor palestinieni inițiatori și practicanți ai terorii, realizările lui Dichter au fost remarcabile. Comandantul Șabak a alertat Guvernul și opinia publică asupra apariției unui nou front de luptă: fanatismul și terorismul evreiesc. „Chiar și în această alertă, modul de abordare este profesionist, departe de presiuni politice”, scrie Simon Șiffer, analistul cotidianului ebraic „lediot Aharonot”. El adaugă: „Pentru Avi Dichter, terorismul e terorism și nu are importanță ce naționalitate are criminalul, dacă e palestinian sau evreu”. Vreme îndelungată, serviciile secrete israeliene n-au luat în seamă pericolul venit din direcția extremismului evreiesc și nimeni nu a pus în discuție scenariul „atentatorului evreu solitar”. La toate manifestațiile unde era prezenți conducătorii statului, ochii serviciilor secrete și Poliției căutau „elementul arab sinucigaș”. Asasinarea primului ministru Itzhak Rabin a fost posibilă numai pentru că nimeni nu credea în apariția unui terorist evreu. Ce s-a întâmplat în Piața Malchei Israel din Tel Aviv n-a fost un eșec oarecare, ci prăbușirea tragică a unei întregi concepții de securitate.

Serviciile secrete au eșuat în misiunea majoră de a proteja viața primului demnitar al Israelului.

După asasinarea lui Itzhak Rabin, eșecul din Piața Malchei Israel a fost studiat în cele mai fine detalii, au fost înființate noi unități speciale, a crescut considerabil numărul agenților care supraveghează extremismul evreiesc. Analistii serviciilor speciale considerau reale posibilitățile repetării unei tentative asemănătoare la adresa premierului Ariei Sharon și a altor demnitari, chiar și izbucnirea unor conflicte armate între grupări extremiste fanatice evreiești și Guvernul legal al țării. Nu pericolul unui război civil era cel care ar fi amenințat Israelul la sfârșitul lui 2004, ci mai degrabă folosirea armelor ca un mijloc de presiune politică.

Se aprecia că toate aceste fenomene negative și extrem de periculoase sunt rezultatul incertitudinii procesului de pace și al fisurii care se adâncește în societatea israeliană. „Planul de separare unilaterală de palestinieni” al lui Ariei Sharon a radicalizat lumea coloniștilor, ideea retragerii din Gaza și desființării/unor colonii i-a înnebunit pe mulți.

1

Mai mult ca niciodată serviciile speciale au început să încerce prin toate mijloacele să racoleze informatori din sânul coloniștilor și al grupărilor extremiste evreiești. Am mai scris cât de ermetice sunt aceste grupări, și cât de suspicioși au devenit coloniștii. Mai ales după deconspirarea agentului Șabak, Avișai Raviv, care lucra sub acoperire ca șef al unui grup extremist.

Concepția după după care se va găsi întotdeauna un evreu care să-l denunțe pe evreul care intenționează să comită un atentat împotriva altui evreu s-a dovedit falită. Astăzi, serviciile speciale se confruntă cu un sentiment de ostilitate și a lipsei totale de cooperare nu numai din partea grupărilor extremiste evreiești, ci și a coloniștilor („mitnahalim”). Nu toți coloniștii sunt fanatici, dar coloniile implantate în teritoriile palestiniene cucerite în Războiul de șase zile, din 1967, au devenit pepiniera extremismului

și fundamentalismului evreiesc.

La 12 septembrie 2004, în Piața Zion din centrul Ierusalimului, zeci de mii de manifestanți fanatici au jurat că nu-i vor permite premierului Ariei Sharon să evacueze vreo așezare evreiască din teritoriile palestinienilor. S-au auzit și amenințări cu moartea la adresa lui Sharon.

„Acești oameni ne împing la un „război între frați”, a avertizat foarte îngrijorat Ariei Sharon. „Ei nu mă vor intimidă, nu le voi permite să provoace o sciziune în poporul evreu”.

Extremiștii îl acuzau pe premierul israelian că dacă acest „război între frați” va izbucni, „istoria își va aminti de Ariei Sharon ca de cel care l-a provocat”. Război civil? Asasinarea primului ministru? Folosirea armelor împotriva forțelor de securitate ale țării? Numai enunțarea acestor întrebări ne face să înțelegem până la ce grad de demență a ajuns să se manifeste fiindamentalismul extremist evreiesc.

În septembrie 2004, Tribunalul din Ierusalim l-a condamnat pe Sahar Dvir Zeliger, unul din componenții grupării teroriste evreiești „Beit Ain” („Casa ochiului”) pentru vina de a fi stocat ilegal arme de luptă și explozibil și de a fi încercat să arunce în aer o școală plină cu copii palestinieni. Alți doi membri ai grupării extremiste, Matatihu Sevo și Itic Pas, au primit de la Zeliger arme și dinamită pentru a săvârși acțiuni teroriste. Aceștia au ajuns și ei după gratii. Tribunalul i-a con-

280

TEȘU SOLOMOVICI

damnat pe toți trei pentru vina de a fi organizat o grupare teroristă în scopul de a ucide palestinieni nevinovați.

În cursul anchetei, Zeliger i-a condus pe anchetatori la o peșteră din Munții Iudeei plină de arme și dinamită, un adevărat arsenal cu care putea fi înarmată o unitate a Armatei israeliene. „Beit Ain” se dovedea a fi cea mai periculoasă și mai sofisticată organizație teroristă evreiască descoperită de serviciile secrete. Toți trei teroriștii evrei își aveau casele în colonii. Când Avi Dichter și ministrul Tahi Hanegbi au spus că „teroristul evreu care vrea să-l ucidă pe primul ministru Ariei Sharon a pornit deja la drum”, ei nu au specificat de unde a plecat criminalul. Dar se știe din ce zonă a societății ar putea proveni acesta: zona extremismului de dreapta, a coloniilor și a școlilor religioase conduse de rabini fanatici. Coloniștii se plâng că se desfășoară delegitimarea „operei lor constructive, sioniste”. Sunt greu însă de uitat acele întâmplări dezgustătoare petrecute în perioada premergătoare asasinării premierului Itzhak Rabin, când rabinii din colonii au enunțat împotriva acestuia judecata antică „Din rodef”. În lumea religioasă, „Din rodef” îi exclude pe evreu din societate, și oricine îl poate pedepsi. Nu de mult, un rabin nesăbuit, îi dă și numele Avigdor Nebentzal - a rostit din nou „Din rodef împotriva „trădătorului care ar preda pământurile israelienilor străinilor”.

Imediat i-a ținut isonul un alt profet al extremismului, Uri Elitzur, care a scris în „Yediot Aharonot”: „Evacuarea de așezări evreiești legitimează dreptul soldaților de a refuza ordinele și justifică împotrivirea cu mijloace violente”. I s-a cerut lui Meni Mazur, Consilierul juridic al Guvernului, trimiterea rabinului Nebentzal și a lui Elitzur în fața judecătii. Sistemul judiciar israelian se mișcă însă greu în asemenea cazuri de paranoia rasistă sau amenințări de natură politică. Mose Goral, în prestigiosul cotidian ebraic „Haaretz” a relatat în 2004 că serviciile secrete și Poliția acționează, dar Procuratura este prudentă cu instrumentarea dosarelor când e vorba de infractori extremiști evrei.

Cazul Baruch Goldstein este semnificativ în acest sens. În 1994, Baruch Goldstein, un profesor respectat, fa¹¹¹.¹ list, tată a patru copii, a coborât din Kiriat Arba, o colonie * suburbia orașului palestinian Hebron, decis să-și manif^{es}

1

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 281

protestul că și palestinienilor li s-a dat dreptul de a se ruga, în anumite zile, în Cripa Patriarhilor, sfântă ambelor religii, mozaică și mahomedană, în fond, Avraam, Isaac (Itzhac) și Iacob sunt patriarhi și ai evreilor și ai musulmanilor. Baruch a „protestat” trăgând în plin, cu arma automată și ucigând 29 de palestinieni și rănind alți 125. În timp ce se rugau, în cele din urmă, un paznic arab l-a ucis pe Goldstein. De atunci, fanaticii evrei au transformat mormântul lui Goldstein în loc de pelerinaj, la fața locului dezvoltându-se o adevărată industrie de suveniruri care proslăvesc pe asasin. „O societate care ridică îl slăvi pe asasini nu poate sfârși decât prin a produce alți asasini”, susțin „stângiștii”. Într-adevăr, nu peste multă vreme ținta nu au mai fost palestinienii, ci însuși prim-ministrul Itzhak Rabin. Una este să vânezi o bandă de fanatici palestinieni, în Gaza sau Hebron și altceva să lupți împotriva fanatismului evreiesc.

Avem de-a face cu o „bătălie între fanatism și pragmatism, susține Amos Oz, unul dintre cei mai importanți scriitori israeliaeni. Adică între cei care consideră că scopul scuza orice mijloace și cei care cred că nici un fel de țel nu justifică orice mijloace. Acest antagonism nu are legătură, potrivit lui Oz, nici cu valorile Islamului nici cu mentalitatea arabilor. El explică:

„Mai vechi decât Islamul sau Creștinismul, mai vechi decât orice stat, sistem politic, ideologie sau credință, fanatismul este, din nefericire, o componentă prezentă întotdeauna în natura umană. „Sămânța fanatismului zace întotdeauna în dreptatea care nu poate face compromisuri - plagă a mai multor sute de ani. Confruntarea israeliano-palestiniană nu e un război civil, ci un conflict internațional, în esență nu este vorba de un război religios, ci teritorial, de o soluție dureroasă a apartenenței pământurilor. Fanaticii - de ambele părți - ar vrea să transforme războiul într-un război religios, o dispută despre locurile sfinte. Dar

nu aceasta este esența neînțelegerii între evreii și arabii palestinieni. Este vorba de o tragedie: un conflict între o dreptate și alta, între două revendicări la fel de Puternice și de convingătoare asupra aceluiași teritoriu".

Când ambele popoare vor înțelege că celălalt nu va pleca de acolo, fanatismul probabil va dispărea. Până atunci, ce lung l. Avi Dichter și oamenii lui continuă să aibă de furcă

282

TEȘU SOLOMOVICI

cu fanaticii de ambele părți, aprigi în a-și impune dreptatea chiar și prin vărsare de sânge. Baruch Marzel, de pildă. Adept al ideologiei propagate cândva de rabinul Meir Kahane și politicianul Zeevi Gândi (ambii asasinați de naționaliștii arabi, Marzel) se află permanent sub observația serviciilor secrete. El își afirmă deschis, în mod public, opiniile extremiste (alungarea tuturor arabilor din teritoriul care a fost cândva Israelul biblic, demolarea moscheilor sfinte ale Islamului - Al Aqsa și Oniar, de pe Muntele Templului etc.). De multe ori Marzel a fost arestat, închisoarea încă nu l-a lecuit. La sfârșitul lui septembrie 2004, Baruch Marzel și Hen Ben Eliahu, un alt fanatic extremist, au înființat la Ierusalim un partid care își propune alungarea tuturor arabilor din Israel. Desigur, oficialitățile nu au permis legalizarea acestei formațiuni extremiste, dar însăși această organizarea politică a extremiștilor evrei îngrijorează serviciile secrete. Dacă la lumina zilei ei îndrăznesc să se manifeste astfel, ce se întâmplă în subterane !?

Baruch Marzel se bucură de sprijin ideologic și financiar din partea rabinilor și a extremiștilor din colonii. Rabinul Itzhak Ginzburg, în cartea „Eroul Baruch Goldstein”, justifică crima. Trei ediții ale maculaturii s-au epuizat până la intervenția Procuraturii. Rabinul a fost silit de tribunal să bâlbâie niște scuze abia auzite, așa că în septembrie 2004 avocatul David Schonberg, în numele unei societăți umaniste, a cerut rejudecarea cazului. Rabinul nu s-a speriat; el a recidivat cu o nouă broșură, „Ordin de zi”. O chemare dramatică adresată soldaților, de a refuza îndeplinirea ordinelor care sunt „contrare Torei și religiei strămoșești”. Evacuarea unei colonii, retragerea din teritoriile palestinienilor, desigur, sunt păcate groaznice, trebuie evitate, chiar dacă „ucizi sau ești ucis”. Profesorul de drept Mordehai Kremnitzer, de la Universitatea Ebraică din Ierusalim, a apreciat scrierile lui Ginzburg drept cea mai periculoasă incitare rasistă publicată în limba ebraică. Knessetul a votat o completare a legii care sancționează faptele de rasism, violență și terorism, astfel că și cei care încurajează; direct sau indirect, aceste fapte sunt pasibili la condamnare¹ până la cinci ani de închisoare. De atunci, tribunalele au acționat ceva mai ferm. În aprilie 1995 a fost condamnat rabinul Edu Alba, vinovat de încurajarea violenței și de publicare⁶

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 283

unor texte rasiste; în mai 1997, Avigdor Askani a fost condamnat pentru vina de a fi inițiat și participat la ceremonia religioasă extremistă (denumită în ebraică „Pulsa Denura”) în cadrul căreia au fost „blestemați” fostul prim-ministru Itzhak Rabin, și fostul ministru de

Externe, Shimon Peres; în noiembrie 1997 a fost arestat fruntașul extremist Jonathan Aliel; în aprilie 1998, Itamar Ben Gvir a ajuns la închisoare pentru că l-a numit „asasin” pe deputatul Ran Cohen, vicepreședintele partidului de stânga „Mereț”; în decembrie 1998 a fost arestată Tatiana Suskin, care l-a prezentat pe profetul Mahomed cu cap de porc; în noiembrie 2000 a fost arestat fiul lui Beniamin Kahana, în timp ce răspândea în orașul israelian Um El Fahm (locuit de arabi) manifeste rasiste; în februarie 2001, Uri Amit a fost condamnat pentru apartenența la o organizație teroristă evreiască etc. Condamnări minore, vârful unui iceberg uriaș al fanatismului fundamentalism evreiesc, nu întotdeauna vizibil și numai arareori împiedicat să-și urmeze calea distructivă.

Important este însă că legea există, mașinăria judiciară funcționează, iar serviciile secrete și Poliția văd în extremismul evreiesc nu un „pericol în perspectivă”, ci un „pericol concret”.

Căpeteniile extremiștilor încearcă, și uneori reușesc, să se deghizeze. Mose Feighin, șeful uneia dintre cele mai radicale organizații („Zo arțeinu” - „Aceasta este țara mea”) a intrat cu întregul său grup în partidul Likud, unde exercită influență și racolează noi adepți. Unui alt campion al extremismului, Baruch Marzel, i s-a barat drumul către Parlament printr-o decizie judecătorească. Tribunalul Suprem al Israelului Și-a justificat decizia citând din concepțiile rasiste ale lui Marzel. Numai Yigal Amir a primit o condamnare severă, deși asasinul lui Rabin a mărturisit în instanță: „Dacă cei câțiva rabini n-ar fi pronunțat condamnarea „Din rodef împotriva lui Itzhak Rabin, poate că nu aș fi acționat. Un asemenea omor nu putea fi înfăptuit fără sprijin. Dacă nu aș fi fost susținut din fPate, nu aș fi ucis”, în cartea „Sodoma este viața noastră”, Juristul Mose Negbi comentează mărturisirea lui Yigal Amir:

«Cei care au ațâțat la linșarea primului-ministru Rabin și l-au împins din spate pe asasin, adevărații vinovați, nu au fost Judecați și condamnați. Ei se plimbă liberi printre noi. Nici

astăzi, ca și atunci, cei care propagă ura, extremismul și crima politică nu sunt arestați și condamnați la pedepse grele”.

Nici un act important de acu/are nu a fost emis până astăzi împotriva unui rabin sau om politic care s-a exprimat în scris și oral, într-un mod rasist, extremist, justificând aluziv sau direct crima politică. După asasinarea lui Rabin, Ministerul Justiției a înființat un departament special (din care fac parte reprezentanți ai ministerului, Procuraturii, Poliției și serviciilor secrete), însărcinat cu monitorizarea și eradicarea fenomenelor de extremism, fundamentaism și terorism evreiesc. Existența acestui departament nu a fost însă prea mult resimțită. Abia după ce comandantul Șabakului, Avi Dichter, a făcut să

răsune toate clopotele de alarmă, a intrat și acest departament în alertă maximă. Viața politică israeliană are neghina ei extremistă.

Unul dintre cei mai populari politicieni, Avigdor Lieberman, președintele Partidului „Israel Beiteni” (Israel - Casa noastră) a candidat în ultimele alegeri din februarie 2006, cu o platformă electorală în care se afla înscrisă și un soi de transfer al cetățenilor israelieni de origine arabă dincolo de granițele Israelului; a avut un succes notabil obținând 11 mandate parlamentare.

Istoria se repetă?

Mari și îngrozitoare catastrofe au lovit în trecut poporul evreu, toate provocate de fanatici extremiști. „Tisa be Av” este întreita zi neagră a calendarului evreiesc, în ziua de 9 a lunii ebraice Av, în urmă cu 2600 de ani, a căzut Ierusalimul în mâna babilonienilor, Marele Templu a fost distrus și poporul evreu dus în sclavie. Tot într-o zi de 9 a lunii Av, fanaticii zeloți evrei au refuzat compromisul și au provocat răscoala împotriva Imperiului Roman. Legiunile lui Titus au distrus în anul 70 e.n. Ierusalimul, au ars Templul lui Solomon, au pustiit țara risipind în lume neamul evreiesc. Puținii evrei rămași în țara lui Israel, au căzut din nou sub influența unui luptător fanatic, Bar Kohba; au aprins din nou focul revoltei. De Tisa & Av, în 135 e.n., ultima cetate a lui Bar Kohba a fost incendiată de soldații romani, iar apărătorii cetății Massada au preferat să se sinucidă cu toții decât să cadă prizonieri. De „Tisa be Av”¹

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 285

Israel se postește, în 2004, mass-media a invitat filosofi, politicieni și generali la o dezbatere pe tema „Tisa be Av și coloniile evreiești din teritoriile palestiniene.” De fapt, despre conflictul israeliano-palestinian. De fapt, îngemănarea celor două sintagme nu a fost întâmplătoare. S-au găsit comentatori care au spus că din nou un grup de fanatici, minoritar, împinge populația țării către o nouă catastrofă națională.

Biblia nu are dificultăți în a explica cauzele primei distrugerii a Ierusalimului și a exilului babilonian, scrie istoricul Daniel Friedman. Regele Zidhiaku a refuzat să asculte avertismentele profetului Iermiahu și a mers orbește după un profet mincinos, care l-a sfătuit să pornească revolta împotriva babilonienilor. Tradiția biblică arată că cel de-al doilea Templu a fost distrus și poporul evreu a fost dus în sclavie de romani din cauza urii „gratuite” („Sinat hinam”, cum stă scris în textul sacru). Ierusalimul și țara erau divizate, fracțiuni adverse se dușmăneau și se luptau între ele, dar, chiar dacă s-ar fi unit, era complet absurdă speranța unei victorii și înfrângerea Imperiului Roman. Conducătorii spirituali, marii rabini ai Ierusalimului, în loc să-i tempereze pe fanaticii evrei, alimentau mesianismul mincinos. N-a existat o mai mare lipsă de responsabilitate politică, religioasă și militară în istoria multimilenară a evreilor ca în cazul revoltei lui Bar Kohba.

Rabinul Akiva, realizatorul marelui opus religios „Mișna”, a fost un susținător entuziast al revoltei, dându-i astfel legitimitate religioasă și morală, învățăceii săi au fost uciși cu miile, în lupta fără nici un fel de sorți de izbândă, iar însuși Rabi Akiva a fost ucis

de romani în chinuri groaznice. Legenda spune că la sfârșitul luptelor de pe străzile Betarului, ultimul bastion de apărare al lui Bar Kohba, caii soldaților romani Waintau în sânge până la grumaz. După înăbușirea revoltei, Hadrian, Cezarul Romei, a schimbat numele țării evreiești din lehuda în Palestina, ca să marcheze definitivă rupere de țara strămoșească a evreilor duși în sclavie. Adevăratele cauze ale acestor catastrofe, conchide istoricul Daniel Friedman, au fost incapacitatea de a aprecia cu luciditate situația politică și militară, ^galomania conducătorilor animați de percepts religioase și *j^e credința propriului adevăr și lipsa unei aprecieri obiective a ^{Or}iei adversarului. De parcă dacă n-ar fi existat „ura gratuită”

TEȘU SOLOMOVICI

dintre fracțiunile evreiești, balanța victoriei s-ar fi aplecat de partea evreilor. „Coloniștii evrei de astăzi sunt urmașii spirituali ai zeloților evrei fanatici care au provocat și au condus marea revoltă împotriva Imperiului Roman”, scrie Friedman.

El explică: „Majoritatea coloniștilor consideră desființarea și retragerea dintr-o așezare evreiască din lehuda, Somron (Cisiordania) sau Gaza ca o trădare, o încălcare a credinței strămoșești. Acești coloniști sunt susținuți de rabinii lor, ale căror cunoștințe în scrierile sfinte nu ajung poate la înălțimea rabinului Akiva, dar pericolul predicilor lor fanatice nu e mai mic decât vorbele acestuia, care i-a trimis la moarte sigură pe elevii săi. Coloniștii doresc să rămână în mijlocul populației palestinienilor și încearcă să atragă în această acțiune periculoasă întregul popor evreu. E un război pierdut din start, și era inutil să-l fi început. Nici o țară din lume nu va fi de acord, vreme îndelungată, cu apartheidul care domnește în teritoriile palestinienilor, regim care conferă coloniștilor evrei drepturi privilegiate, în timp ce palestinienii sunt lipsiți de drepturi elementare. Nu de mult, 150 de țări au votat la ONU împotriva acestei situații, chiar și Statele Unite și-au exprimat, nu o dată, împotrivirea. E o pură iluzie să crezi că dacă n-ar exista sciziunea ideologică și evreii s-ar avea ca frații, uniți, Israelul ar putea duce războiul cu lumea arabă și cu palestinienii la infinit, fără să se sinchisească de Europa și de repetatele admonestări ale Statelor Unite. Celor care propagă mesianismul fals al victoriei trebuie să li se amintească sfârșitul catastrofei lui Rabi Akiva și al elevilor săi, și cum s-a transformat țara Evreilor în Palestina, pe vremea împăratului Hadrian”.

Cea mai periculoasă și mai problematică mișcare extremistă a fost „Hamahteret Bet-Ain”, responsabilă de asasinarea a șapte palestinieni cu arme furate chiar de la soldații trimiși să asigure paza coloniei în care locuiau extremiștii. Gruparea a dinamitat și o școală palestiniană, dar în tragedia a fost evitată după ce au fost descoperite în ultima clipă bombele. „Hamahteret Bet-Ain” a reușit să strângă un stoc impresionant de arme (rachete de umăr, puști automate M-16, grenade și dinamită), ascunse în două peșteri din teritoriile palestinienilor. Nurnat câțiva membri ai acestei grupări teroriste au fost arestați Și condamnați. Serviciile secrete sunt nemulțumite de sistem»-¹

„preferențial" al tribunalelor când e vorba de extremiști evrei.

Un responsabil a declarat ziaristului Simon Șiffer: „Dacă pe terorist l-ar fi chemat Ismael și nu Israel, el ar fi fost azvârlit după gratii pentru toată viața". Când palestinienii bănuiește de terorism sunt aduși în fața judecătorilor, aceștia dau crezare acuzațiilor serviciilor secrete și-i condamnă la pedepse grele, dar dacă e vorba de acuzați evrei, tribunalul preferă să le aplice pedepse administrative.

Baruh Marzel și Noam Federman, considerați foarte periculoși pentru securitatea țării, au fost de nenumărate ori condamnați la arest administrativ și apoi puși în libertate.

Simon Șiffer, poate cel mai bine informat ziarist în probleme legate de securitatea Israelului, considera că această „atitudine miloasă" a instanțelor încurajează factorii extremiști din colonii să creadă că totul le este permis, chiar actele teroriste. Justiția israeliană a pierdut în acest fel forța sa de intimidare. Se repetă astfel situații cunoscute de pe vremea răscoalelor împotriva romanilor. Fanaticii evrei de astăzi, care nu reprezintă decât o minoritate a poporului evreu, vor să impună cu forța ideologia lor extremistă.

Cine sunt acești oameni, caracterizați de serviciile secrete de „fermenți ai descompunerii societății israeliene"?

Un responsabil al „Departamentului Extremismului Evreiesc" din serviciile secrete spune: „Indivizii aceștia provin din diferite așezări evreiești, colonii de la poalele Muntelui Hebron și până în nordul Șomronului. Nucleul dur nu cuprinde mai mult de 20 de fanatici, de vârste diferite. Dacă ar trebui să-i caracterizez într-o singură propoziție aş spune că „nu au nici un Dumnezeu", în sensul că nu au onoare și nu-i interesează nimic altceva decât propriile interese". Nu au nici o umbră de tresărire de conștiință când îi bat pe rabinii care li se împotrivesc și puțin le pasă de percepțiile religioase sau de autoritățile care încearcă să le înmoaie agresivitatea. Comandantul Avi Dichter a avertizat Guvernul asupra pericolului „delegitimării forțelor de securitate și ale Poliției israeliene", acțiune deliberat gândită și aplicată de extremiștii evrei. Rabinul-șef al Frontului de centru, deși era îmbrăcat în uniformă militară, a fost bătut

288

TEȘU SOLOMOVICI

îngrozitor, pe o stradă din cartierul religios al Ierusalimului, numai pentru că a scos un sul de Tora din punctul ilegal de colonizare Tapuah, demolat de autorități. Avi Dichter a mai relatat miniștrilor un caz nu mai puțin grav: un ofițer de grăniceri a intervenit într-o încăierare dintre coloniști și soldații trimiși să evacueze o minusculă așezare ilegală de la periferia orașului palestinian Kalkilia. Bătaia s-a încins și ofițerul a fost azvârlit de pe o stâncă și și-a zdrobit șira spinării. De peste doi ani, e paralizat și se încearcă recuperarea sa la spitalul „Beit Lewinsohn". Responsabilii serviciilor secrete nu-și ascund îngrijorarea: cu cât „Planul de separare unilaterală de palestinieni" va deveni mai operativ și va începe

retragerea din Cisiordania, va crește și agresivitatea extremiștilor evrei. Simon Șiffer scrie că, dacă s-ar fi stenografiat ceea ce a dorit comandantul Șabak să transmită miniștrilor, s-ar fi înregistrat următoarele: „Se spune că, dacă în actul I al unei piese, pe o masă se află un revolver, în ultimul act cu acest revolver se va trage. Revolverul a fost deja încărcat. La 20 ianuarie 2004, în timpul evacuării unei clădiri construite ilegal lângă Tapuah, în teritoriile palestiniene, unul dintre coloniști a tras un foc de armă în aer.

Cine și-a permis să tragă în aer la începutul acțiunii de evacuare a așezărilor ilegale din Cisiordania, cu certitudine va trage în plin în soldați și polițiști când confruntarea se va intensifica. Există multă încordare în zonă. Dacă începi să tragi, nu numai armele se descarcă, ci și energia care te ține încordat. Când începi să tragi, folosești toate armele. Așa te eliberezi. Nu există opreliști. Cei care au ucis fără discernământ femei și copii palestinieni nu vor ezita să ucidă și evrei.

Extremiștii teroriști știu că în Israel a mai fost asasinat un primministru și nu puțini evrei consideră această crimă justificată.

Dificultatea constă în faptul că nu poți stabili cu exactitate în ce direcție va lovi nenorocirea. Serviciile speciale nu-i caută pe manifestanții care protestează legitim, ci pe cei care stochează arme și se pregătesc să tragă cu ele. Aceștia din urmă peri" clitează nu numai întreaga operă sionistă de colonizare, ci Ș¹ securitatea țării.

Pe tot parcursul anului 2005, extremiștii fanatici nu a^u mai avut treabă cu palestinienii; ei îl vizau pe Ariei Sharon» pentru că a inițiat „Planul de separare de palestinieni" și ^a

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 289

evacuat Gaza. „Nucleul dur" al extremiștilor evrei a ajuns la concluzia că acest proces nu poate fi stopat fără eliminarea lui Ariei Sharon. Sharon nu putea fi înlăturat pe căi legale, el se bucura în continuare de o majoritate parlamentară, așa că „nucleul dur" a decis că nu există altă soluție decât lichidarea fizică a premierului israelian. Greu de crezut?

Să nu uităm însă că, până în 1993, nu a existat nici un terorist sinucigaș palestinian. Au trecut 10 ani și numărul acestora a ajuns la o mie, tineri, copii, bătrâni, oameni învățați sau analfabeți. „Evreii nu se deosebesc, vor fi și la noi teroriști sinucigași", avertizează Simon Șiffer Ce s-a petrecut cu societatea palestiniană se va întâmpla și cu societatea israeliană.

Prim-ministrul Sharon era păzit la un nivel de securitate poate unic în Hume. Poate doar președintele american George W.

Bush să se bucure de o pază atât de ridicată. „Nu mai avem ce adăuga măsurilor luate", spun specialiștii. „Doar să-l silim pe Sharon să poarte vesta anti-glonț și când merge la WC, dar e aproape sigur că ar refuza. Există evrei care cer înlăturarea primului ministru, și există voluntari gata să-l ucidă". Până aici, discursul rostit, sau nerostit, de comandantul serviciilor secrete Avi Dichter în fața Cabinetului guvernamental reprodus de Simon Șiffer în „Yediot Aharonot".

loel Marcus, comentator politic al cotidianului „Haaretz” se întreabă nedumerit: „Asasinul lui Sharon a pornit deja la drum? Ce sunt aceste vorbe? O informație? Dacă e o informație știută de ministrul Securității interne, de ce nu dă ordinul arestării acestui asasin?”

Fundamentalismul evreiesc are ucigași care își încarcă revolverele, dar și teoreticieni ai crimei. Uri Elitzur, fostul șef de cabinet al lui Ariei Sharon, a explicat în mass-media de ce „rice „mijloc” este legitim, din punctul de vedere al coloniștilor, pentru a împiedica retragerea și evacuarea coloniilor din teritoriile palestinene. „Orice mijloc”, adică delegitimarea Arniatei, Poliției și serviciilor secrete, până la uciderea conducătorilor statului. Dacă acest profet al violenței criminale poate Publica într-un cotidian ebraic faptul că este permis să te unpotrivești cu forța autorităților, până la vărsarea de sânge, ^acest lucru dovedește cât de departe sunt gata să meargă extremiștii evrei. Ar putea să admită unii că ceva s-a stricat în

290

TEȘU SOLOMOVICI

echilibrul democrației israeliene, dar imaginea n-ar fi exactă.

Evreii au știut, de-a lungul multimilenarei lor istorii, să evite răul, chiar dacă nu au reușit întotdeauna. E greu de suportat ideea că fundamentalismul evreiesc ar putea învinge în Israel.

Oamenii serviciilor secrete acționează zi și noapte să facă imposibilă această amenințare.

Înainte de încheierea mandatului său, Avi Dichter a provocat un cutremur în societatea israeliană, avertizând că un terorist evreu sinucigaș a pornit deja la drum. Ținta sa: primministrul Ariei Sharon. Șocat, Sharon a spus: „Este trist pentru mine, ca unul care toată viața i-a apărat pe evrei că, acum, trebuie să mă apăr de evrei”. Alarma declanșată de Avi Dichter i-a iritat pe politicienii de dreapta.

Deputatul Țvi Hendel, din Partidul „Uniunea Națională” a respins aprecierea lui Dichter. „Dacă Dichter are informații despre cineva care periclitează populația, atunci să-l aducă în fața tribunalului și să-l trimită la închisoare. Aceste speculații nu sunt decât un instrument pentru a-i compromite pe acoloniști”, a comentat Hendel. Deputatul l-a criticat în termeni extrem de duri pe premier, apreciind: „Sharon duce la un război fratricid. Dacă vrem ca un asemenea război să nu existe, trebuie să facem un mare efort, și încă repede, pentru a-l înlocui pe Sharon”.

Deputatul Han Leibovici, din Partidul Sinui, a afirmat:

„Dreapta extremistă și rabinii ei și-au pierdut de mult controlul.

Armele lor sunt încărcate, iar un glonț din țevile lor ar putea ieși din orice moment și să ducă la o vărsare de sânge”.

Când Sharon a fost lovit de destinul rău al congestiei cerebrale, dușmanii săi, evreii

extremiști, au spus că Dumnezeu l-a pedepsit. Riscăm să repetăm cuvintele omului pierdut de ura semenilor: Iartă-i, Doamne, că nu știu ce fac.

Retragerea din Gaza îi scandalizează pe ultranaționaliștii evrei

„Teroristul-sinucigaș” evreu nu are încă un nume, e un necunoscut, un anonim, putea fi un adolescent exaltat sau un matur religios fanatic, trăind în una din coloniile evreiești care au împânzit teritoriile palestinienilor ocupate după „Războiul de

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 291

șase zile”. Nu-i exclus să fie un orășean, vânzător de fructe foitr-un bazar sau, de ce nu, inginer, medic sau profesor, oricine, el a înfăptuit crima în gând de zeci de ori, uneori a și niărturisit-o, dar nu poți condamna pe cineva pentru o crimă înfăptuită doar în gând sau pentru o vorbă scuipată la furie.

S-a mai întâmplat o dată, când vorbele nesăbuite au dus la asasinarea unui prim-ministru. Luni de zile înaintea atentatului din Piața „Regii Israelului” din Tel Aviv, Itzhak Rabin era acuzat de extremiști de „trădare” că „exagerează”, că a trecut „liniile roșii”, că „vinde țara palestinienilor”. Exact ceea ce se spunea mai târziu și despre Ariei Sharon. Și pe Sharon l-a blestemat un rabin cu biblicul blestem „Din rodef”.

De la legitimarea verbală la vărsarea de sânge drumu-i scurt, au avertizat responsabilii serviciilor secrete. Asasinul Igal Amir nu avea un brâu cu dinamită când s-a apropiat de primul-ministru Itzhak Rabin. El a tras câteva focuri de revolver și s-a lăsat prins, cu zâmbetul pe buze. Credea că așa va salva țara de „pericolul” Tratatului de pace cu palestinienii de la Oslo. Acum, după atâtea ani de la crima înfăptuită, Igal Amir crede același lucru și continuă să vorbească de după gratii. Crima politică a zguduit atunci Israelul, dar începe să fie uitată. Alți asasini evrei sunt gata să repete crima. De data aceasta nu e sigur că un politician de stânga ar putea să fie victima. O vreme, ținta preferată devenise însuși primul-ministru Ariei Sharon, președintele Partidului Likud, și apoi al Partidului Kadima, campionul dreptei israeliene, „tatăl” coloniilor evreiești implementate în teritoriile palestinienilor. După atâtea decenii de război cu arabii, generalul Sharon a înțeles că nu există victorie deplină pe câmpul de luptă. Planul premierului era cum nu se poate mai simplu: Israelul se separă de ceea ce va deveni viitorul stat Palestina.

S-a început cu Gaza. Toate coloniile evreiești din Fâșia Gaza au fost desființate și, o dată cu ele, vreo patru așezări din leghuda și Somron (cum e denumită Cisiordania palestiniană).

Mai întâi a avut loc un cutremur în coaliția parlamentară: două formațiuni extremiste, Partidul Național Religios și Uniunea Națională, conduse de generalul în rezervă Efi Eytan și, respectiv, Avigdor Liberman, au ieșit din coaliția guvernamentală. A urmat un referendum printre cei 600.000 de membri

ai partidului de guvernământ, Likud, care au respins planul de separare al lui Ariei Sharon și, în continuare, zeci sau chiar sute de acțiuni distructive, aproape invizibile, care au măcinat solidaritatea instituției guvernamentale. Budozerul Sharon a mers mai departe, însă. El a constituit un nou Guvern și planul de separare de palestinieni a supraviețuit. Pe zidurile unor case, noaptea, necunoscuți au scris lozinci amenințătoare: „Sharon trădătorul!”

Așa a început și asasinarea lui Itzhak Rabin; mai întâi l-au acoperit cu epitete infamante. Comandantul serviciilor secrete israeliene, Avi Dichter, a luat în serios aceste amenințări.

Serviciile secrete au intrat în alertă generală. Responsabilii spuneau că le-a fost interzis să eșueze încă o dată în asigurarea securității unui prim-ministru. Trei servicii au intrat în alertă, lucrând independent unul de altul: Mossad, Șabak și AMAN.

Au mai existat și alte grupuri de cercetare și operative, dar instituționalizate sunt cele amintite mai sus. Terorismul palestinian, care a provocat atâtea victime și pagube materiale este, de bine de rău, monitorizat cu strășnicie și redus la proporții dureroase, dar suportabile. Terorismul evreiesc este însă un monstru quasi-invizibil cu mii de capete, imposibil de a-i cunoaște toate înfățișările și de a prevedea toate formele de manifestare, în acest domeniu ultra-sensibil, toate serviciile secrete israeliene conlucrează, în cadrul Șabak-ului activează un departament de luptă împotriva terorismului evreiesc. Numărul celor care lucrează în acest departament a fost, din 2004, dublat și triplat.

„Eu nu exclud situația ca, în țara noastră, un evreu să înfăptuiască crima în numele „salvării Israelului”,.. Comandantul șabak-ului a rostit aceste cuvinte într-o ședință a Guvernului și a dezvăluit și existența unor grupuri teroriste evreiești în stare să atenteze chiar la viața unui prim-ministru. Miniștrii l-au ascultat mirați și neîncrezători. Dacă există un asemenea pericol și grupurile acestea sunt atât de hotărâte să întreprindă acțiuni criminale, de ce nu se fac arestări? a întrebat Tomy Lapid, ministrul de Justiție. Naivitatea ministrului nu provenea numai din poziții ideologice, nu el e primul care să acopere asemenea activități subversive, (Lapid era președintele Partidului liberal-democrat Shinui) dar comandantului Șabak-ului i

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 293

s-a părut curioasă întrebarea pusă tocmai de ministrul care răspunde direct de operațiunile de arestări preventive.

Ca un trăznet au căzut, în ședința respectivă, vorbele lui Țahi Hanegbi, ministrul Securității interne: „Există oameni care au decis deja să-l ucidă pe premierul Sharon”. Membrii Guvernului au rămas cu gura căscată: Cum e posibil ca ministrul însărcinat cu Poliția israeliană să cunoască existența acestor potențiali asasini și să nu decidă arestarea lor?

Cunoscutul ziarist Simon Shiffer scrie că la aceste întrebări există răspunsuri. Imediat după ședința Guvernului au început să sune telefoanele. Șefii coloniștilor au intrat în acțiune, protestând, amenințând. Avi Dichter a fost uimit cât de repede a ajuns la acești

extremiști tot ce s-a discutat, în ședința guvernamentală, în cele mai mici detalii. Poate că n-ar fi trebuit să se mire, deoarece el știe foarte bine cu cine are de furcă: e vorba de o forță redutabilă de fanatici, oameni învățați și ofițeri în rezervă, care nu duc lipsă de mijloace financiare, deciși să „torpileze” orice inițiativă politică care ar putea să ducă, în cele din urmă, la înființarea statului palestinian.

Din nefericire, se plângea Avi Dichter, nu exista nici o certitudine că „atentatorul evreu izolat”, „teroristul evreu sinucigaș” care-l vânează pe premierul țării va putea fi reperat la timp și făcut inofensiv de sofisticata mașinărie a serviciilor secrete. Cum se împacă o asemenea afirmație pesimistă cu imaginea Mossad-ului atotputernic și a serviciilor secrete apreciate drept cele mai bune din lume? Israelul a reușit să infiltreze spioni chiar și în cercul cel mai apropiat al lui Yasser Arafat; o vreme spioni evrei au penetrat vârfurile de conducere din Siria, Irak, Egipt. Chiar în faimoasa citadelă a Pentagonului a acționat, ani în șir, o „cârțiță” israeliană. Inventivitatea și atotputernicia serviciilor secrete israeliene se ciocnesc ca de un zid impenetrabil când e vorba de lumea ermetică a coloniștilor și a grupărilor extremiste evreiești. Racolarea de informatori e aproape imposibilă.

Avi Dichter a explicat: „Oamenii ar fi șocați dacă ar ști câte resurse și câtă energie, cât efort mental cheltuie Șabak-ul și Mossad-ul în războiul contra terorismului evreiesc. Munca noastră vis-a-vis de pericolul evreiesc nu este mai mică decât „forturile depuse pentru lichidarea terorismului palestinian. Și,

294

TEȘU SOLOMOVICI

**, Premierul Ehud Olmert, Ministrul Apărării
și președintele Amir Peretz,
Partidului Kadima președintele Partidului Muncii**

uneori, o activitate este în detrimentul celeilalte. Nu pot să apreciez câte vieți am fi putut salva dacă sută la sută din mijloacele noastre operative ar fi fost îndreptate împotriva terorismului palestinian”.

Disparația lui Ariei Sharon de pe scena politică israeliană nu a îndepărtat pericolul. Noul premier, Ehud Olmert, și tovarășul său principal la guvernare, laburistul Amir Peretz (ca ministru al Apărării), au devenit noile ținte preferențiale ale extremismului evreiesc. Din

momentul în care și-au exprimat voința politică de a încheia conflictul israeliano-palestinian printr-o retragere, fie ea chiar și parțială, din Cisiordania.

ISTORIA SERVTOE6&

295

Capitolul 34 O POVESTE CU GANGSTERI EVREI

Zvi Zamir, șeful Mossad-ului între anii 1968-1974, Josef Hermelin, comandantul Șabak-ului între 1964 și 1974 și generalul Avigdor, șeful Poliției, se aflau de zece ore în „ședință de lucru”. Subalternii și secretarele făceau tot felul de supoziții privind cu curiozitate biroul unde cei trei ștabi se „încuiaseră”.

Ce anume îi convocase laolaltă pe cei trei comandanți, care știut era de toți, nu prea se simpatizau între ei?

Mai târziu s-a aflat despre ce era vorba: serviciile secrete erau îngrijorate că o grupare violentă ar putea pune stăpânire pe țară, care avea oricum destule necazuri.

Ședința se apropia de sfârșit. Ultimele cuvinte ale șefului Mossad au fost:

„- Să fie urmăriți zi și noapte. Pretutindeni, la Tel Aviv, Miami, Paris sau Hong Kong. Mafia nu va pune piciorul în țara evreiască. Lipiți de Lanski o „umbră”.

- Pe cine? a întrebat Hermelin

- Vrăbiuța", spuse cu vocea sa hodorogită Zamir.

Cei trei comandanți au decis să se mai întâlnească o dată, la o masă cu stridii și fructe de mare.

Dacă acțiunea lor comună va reuși...

Pe la începutul anilor '70,

„, „__ .. , „Vrăbiuța" a trecut la secția de **Yosef Hermelin** ' "

296

TEȘU SOLOMOVICI

anchete a Șabak-ului și de acolo drumul i-a fost deschis spre vârful organizației. Numele lui adevărat este Arie Hadar, dar până în ziua de azi i se spune „Vrăbiuța”. E un om dur, ascuțit la minte ca un tăiș de brici. Trăiește în casa pe care a construito taică-său în „micul Tel Aviv”, mai precis în Kikar Masarik.

într-o zi a anului 1972, a venit la el loske Sheiner și i-a spus:

„Vino să cunoști niște evrei simpatici". Sheiner lucra la aeroportul „Ben Gurion" din Tel Aviv. Fusese paznic personal al „Bătrânului" - David Ben Gurion - și al Polei, atât de apropiat și atât de devotat încât acesta obișnuia să-i spună: „loske, când te văd pe tine aici, știu că și eu sunt aici". Sheiner și „Vrăbiuța" s-au întâlnit deci la aeroport cu cei doi evrei „simpatici".

„Vrăbiuța" îl prețuia pe Sheiner, fuseseră împreună în Palmah, apoi în Șabak, și prin toate locurile acelea care crează un gen de solidaritate specială între bărbați care-și împărtășesc secretele. Dar fiind de o mie de ori mai viclean decât el, îi cunoștea și slăbiciunile, dragostea lui pentru povești, pentru plăcerile vieții, împreună cutreieraseră toate cluburile de noapte existente pe atunci în oraș. „Cine sunt cei doi evrei?", a întrebat „Vrăbiuța". „Lansky și Stașek". „Stașek e un evreu minunat, îl cunosc de mult, din călătoriile mele în America. E din grupul celor care ne-au ajutat mult, la începuturile statului". „Să nu crezi nici un cuvânt din tot ce se spune despre ei, că ar fi regii Mafiei. Se spune că sunt gangsteri, criminali, dar nu-i adevărat.

Sunt evrei minunați", i-a atras atenția.

În timp ce „Vrăbiuța" discuta cu Sheiner, cei doi „evrei minunați" și-au făcut apariția și s-au așezat în fața lor la masă, în cafeneaua lui Levi de pe aeroport. „Vrăbiuța" a văzut în fața lui o pereche de pensionari pitorești, în pantaloni Bermuda.

Unul gras cu o havană uriașă lipită de buze, ca un coș de furnal, al doilea mic și slab, zbârcit tot. Vorbeau într-un amestec de idiș cu americănească din Bronx. Sheiner l-a prezentat pe „Vrăbiuță" spunând despre el câteva cuvinte și, ce e mai important, că e prieten cu Gabi Bach. Era vorba de Gabriel Bach, în vremea aceea, procurorul statului. „Vreau să trăiesc aici", a spus Lansky în engleză și a adăugat în idiș: „și să mor aici" „ich vili ștarben du". Iar celălalt a declarat: „Sunt Stashek și sunt oile hadaș. Rabinul Porush mi-a aranjat asta. M-a costat o sută de mii de dolari, dar a meritat".

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 297

„Amicii" de peste Ocean îi spuneau lui Stașek „Doc", prescurtat de la doctor, ca omagiu pentru mintea lui ascuțită. Se stabilise în Israel cu șapte ani înaintea întâlnirii relatate. A aterizat singur, lăsându-și soția bolnavă, pe fiul Stephen și fiica Jillian, la New York. Se gândise să vină în Israel încă din 1965, când un judecător federal i-a propus să-l absolve de pedeapsa de cinci ani de închisoare pentru evaziune fiscală, în schimbul plecării de bună voie în Italia sau Israel. Era o propunere ce nu putea fi refuzată. Stașek își mai spunea și Stasher.

Avea 64 de ani când a venit în Israel. S-a născut în Rusia și a emigrat în America, unde a început ca lustruitor de ghete și s-a cățarat până în vârful a ceea ce FBI-ul denumea „sindicatul crimei". Uneori se numea Joseph Rose, alteori Joe, Doc sau Iosef. Știuse atât de bine să se strecoare și să supraviețuiască, încât din cei opt membri ai „mafiei evreiești", toți gangsteri celebri, a rămas în viață numai el și Lansky, și a venit să-și încheie existența în liniște, în țara evreilor. De liniște a avut, însă, parte, numai până la venirea prietenului său Lansky și la izbucnirea scandalului legat de expulzarea a altor doi prieteni de-ai lor,

Siegelbaum și Rose, care încercaseră să li se alăture în 1971.

Stasher venise aici ca pionier, pentru a netezi drumul celorlalți mafioți evrei. Era un evreu gras, îmbrăcat tot timpul în pantaloni scurți, chel și cu priviri reci ca de pește, dar bun la inimă și darnic, când era vorba de țara evreilor, în plus, îi plăcea să fie înconjurat mereu de fete tinere și frumoase.

Fotografii de la „Haolam Haze”, mai rapizi decât toți ceilalți, îl urmăreau în vechiul hotel Sheraton unde se stabilise și-l fotografiau până și în toaletă, în toate fotografiile, Stasher, apoi și Lansky, arătau ca doi bătrânei cumsecade, nimeriți din greșeală într-un film despre Mafie, în nici una din aceste poze, însă, nu li se vedeau ochii.

Avocatul Șmuel Tamir, jurist și politician celebru în Israel, om „uns cu toate alifiile”, a consimțit să se ocupe de «mul de la Las Vegas, mai ales în privința obținerii cetățeniei.

Stašek a fost așteptat la aeroport de Tamir și Finkel, care era pe vremea aceea un tânăr avocat în biroul lui Tamir. De acolo l-au condus direct la apartamentul pe care i-o rezervaseră la vechiul hotel Sheraton, cel mai elegant din oraș în acea vreme, în

ascensorul care-i urca spre apartament, Fikel a putut să-și dea seama pentru prima oară de agerimea minții acestui bătrân care a observat imediat că liftboy-ul apăsase pe alt buton, nu pe cel corespunzător etajului la care trebuiau să urce, și a sărit ca ars.

Apoi, în anii îndelungați în care au lucrat împreună, fiindcă Finkel își deschise între timp propriul său birou de avocatură „Stasher”, i-a povestit o mulțime de întâmplări succulente despre trecutul său. I-a povestit că a fost contrabandist cu băuturi alcoolice în perioada prohibiției și că el a deschis primul cazinou din deșertul care pe atunci se numea Satvds, înainte de a apărea Las Vegas.

Stasher s-a descurcat foarte repede în viața Israelului anilor '60, recrutând în jurul lui numai avocați israelieni care aveau legături în lumea politică, cum era de exemplu Haim Basok, membru proeminent în Partidul Național Religios și în Consiliul Municipal Tel Aviv, sau Șmuel Tamir, șeful fracțiunii Centrul Liber din Knesset. Alături de aceștia, îi susținea rabinul Menahem Porush, politician ultrareligios și foarte puternic din Agudat Israel. Rolul celor trei era să-i obțină lui Stasher cetățenia israeliană. Stasher îl cunoscuse pe Porush încă din America, unde acesta venise să colecteze fonduri pentru instituțiile religioase evreiești, și a ajuns până la Las Vegas, loc propice pentru stors bani de la evrei, în 1965 l-a cunoscut acolo pe Stasher, care a donat grămezi de dolari. Tot în dosarele acelea se afla și scrisoarea de mulțumire trimisă de rabinul Porush lui Stasher, când acesta se afla deja la hotelul Sheraton din Tel Aviv. „Poți fi mândru, fiindcă Dumnezeu te-a iertat datorită faptelor de bine pe care le-ai făcut. Ani sentimentul că ceea ce ai întreprins săptămâna aceasta, inclusiv investiția de o sută de mii de dolari în întreprinderea mea „Nahalat Israel Trust”, te inserează pe lista filantropilor ce participă la actul istoric care este înființarea „statului Israel”, ia scris Porush. Cu scrisoarea asta, Stasher simțea că va fi primit cu brațele deschise în țara în care fusese expulzat. Mai târziu, când a început să se intereseze mai îndeaproape, și-a dat seama că nici una din instituțiile pentru care donase bani nu purta numele lui, și nici cele în care investise nu dădeau roade.

În iulie 1970, când a aterizat în țară Lansky cu cea de-a doua soție a sa, manichiurista Thelma, poreclită Teddy, și ° câinele lor pechinez, Stasher nu l-a așteptat la aeroport. Om^u

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 299

care în dosarul său personal de la poliția din Miami se numea Maurice Lieberman, Meir Soholonski, Johnny Agas, „Meir cel mic” și „Meir the Big” sosise ca turist american. Fugise de urmărirea FBI și a autorităților fiscale. Despre sosirea lui știuse numai un avocat tânăr, pe nume Ioram Elroi. Totul s-a desfășurat în mare secret, fără reporteri, fără fotografi, nimeni care să consemneze „evenimentul”. Au trebuit să treacă două luni până ce știrea despre venirea lui Lansky în Israel să apară în ziare.

Elroi, avocatul cel tânăr care studiasse dreptul constituțional, a primit înștiințarea venirii lui Lansky în țară prin ambasada Israelului în Statele Unite care l-a întrebat dacă este dispus să se ocupe de un evreu pe nume Meir Lansky. Dar numele acesta nu i-a spus nimic. „Evreul acesta vine în Israel cu un dosar curat, dar are câteva probleme. Trebuie cercetat dacă i se poate acorda cetățenia israeliană conform cu legea reîntoarcerii,

invocându-se cine știe ce motive. Te rog să ai grijă de el", i-a spus omul „grijuliu" de la ambasadă. Elroi l-a întâlnit pentru prima dată pe Lansky la hotel și își amintește până în ziua de azi de bătrânul tern și mediocru, ca un personaj ideal dintr-un roman de John Le Către.

Povestește Elroi: „Lansky mi-a spus: Vreau să înaintezi pe numele meu o cerere de cetățenie, după toate regulile". Spre deosebire de Stasher, el a vrut de la bun început să fie un cetățean respectabil și s-a ferit, cel puțin aparent, de căi ascunse. Avocatul i-a adus în camera da hotel un formular standard de cerere de cetățenie, Lansky a semnat și formularul a fost înaintat. Dar Lansky știa ceea ce încă nu aflase Elroi: se vor ivi probleme. Au trecut apoi două luni și răspunsul care a venit a fost negativ. Americanii raportaseră autorităților israehene despre identitatea lui Lansky și presau să i se refuze cetățenia, ba chiar să fie tracasat până ce se va sătura și se va întoarce în „brațele lor". Dar se pare că după primirea „negativului" el a avut o întrevedere cu cei de la Șabak.

„N-am știut nimic despre trecutul lui Lansky, nici de la ^{cei} din Șabak, nici de la altcineva. M-a întrebat atunci ce trebuie să facă și i-am răspuns că există o singură cale. Dar am ^{lr}presia că în viața mea n-am întâlnit un om mai pesimist ca Centul meu, Lansky. Se împăcase cu soarta înainte de a primi lovitura. Credea că soarta îi este potrivnică și se aștepta tot ^{tr}npul la tot ce putea fi mai rău", a relatat Elroi.

300

TEȘU SOLOMOVICI

„L-am văzut de câteva ori pe Stasher la Lansky. Ședeau împreună în camera de hotel, dar Stasher era cu totul alt tip de om, întregul lui drum a fost diferit", mai spune Elroi.

Exact la o lună de la venirea lui Lansky în Israel, în august 1970, Stasher a devenit cetățean israelian. Au căutat toate căile posibile pentru asta cinci ani îndelungați, până a găsit o deschidere de drum. Asta s-a întâmplat în intervalul de timp dintre decesul ministrului de Interne Haim Shapira, care sa împotrivit acordării lui Stasher a cetățeniei, și intrarea în funcție a noului ministru, Iosef Burg. Avocatul lui Stasher, Haim Basok, a intensificat atunci presiunile, a avut loc o consfătuire între funcționari superiori ai ministerului și s-a stabilit la rezezeală că avându-se în vedere vârsta înaintată a lui Doc, i se vor acorda legitimația de emigrant și cetățenia.

„Am mâinile curate", a spus după un an Iosif Burg, iar Stasher era mândru că ministrul Porush în persoană i-a adus legitimația de cetățean al Israelului în cameră. Dar poate că doar s-a lăudat. Oricum, investițiile lui în instituțiile religioase s-au dovedit în cele din urmă fructuoase.

Meir Lansky s-a stabilit, la sosirea sa în țară, într-un mic apartament cu vedere la mare, la hotelul „Hașaron" din Herzlia.

A fost poreclit imediat „Fantoma de la Operă", deoarece apărea și dispărea de parcă ar fi răsărit din pământ. Cumpăra o mulțime de fise și vorbea din cabinele telefonice, astfel că nimeni nu-i putea intercepta convorbirile. Dar unii oameni erau gata să jure că au văzut doi agenți FBI urmărindu-l pas cu pas.

Ulterior s-a aflat că aceștia nu erau doi israelieni, „chibiți” deai lui, atrași de aureola ce-l înconjura, sau de averea sa. Lansky a stat liniștit două luni până ce a fost descoperit. Șlomo Nakdimon, reporterul politic al cotidianului „Yediot Aharonot” a primit informația că un om pe nume Lansky s-a stabilit la hotel Hașaron din Herzlia și a povestit despre asta colegului său Noah Klinger. Acesta, împreună cu reporterul Șabtai Portnoi descoperise în urmă cu opt ani o scurtă vizită a lui Lansky în țară, și a dezvăluit-o.

Klinger și Nakdimon s-au dus la hotel însoțiți de un fotograf și au descoperit acolo că Lansky era înscris sub numele de „Kaufman sau așa ceva”, după cum au povestit ulterior. Klinger a sunat la telefonul interior al hotelului în camera 337 unde locuia Lansky și i s-a răspuns în engleză. „Domnule

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 301

Lansky, mă numesc Klinger”, a deschis el discuția, la care Lansky a răspuns furios: „Iarăși dumneata? Mă aflu aici de data asta numai pentru câteva zile, de sărbătorile de toamnă”, își amintise de ziaristul pisălog care nu l-a lăsat să respire în vizita sa din 1962, făcându-l să fugă în cele din urmă, și cu firea sa pesimistă intuise deja că îl așteaptă necazuri.

Povestea a fost publicată și reporterul Cahana de la ziarul concurent „Maariv” s-a prezentat și el la hotel. Apoi l-a descris pe bătrânul gangster ca fiind un om vârstnic și amabil, delicat și cu maniere alese, care se bucură văzând „copiii sabri jucându-se” și care a venit aici, de fapt, numai să viziteze „Ierusalimul Sfânt și mormintele bunicului și buniciei sale”, are o cameră bună la hotel, dar nu intenționează să se stabilească în Israel. Cahana a publicat și toate amănuntele privitoare la afacerile de mafiot ale lui Lansky, așa cum au apărut în raportul Comisiei de anchetă a Senatului american, descriind ascensiunea amețitoare a lui Lansky până în vârful sindicatului crimei din Statele Unite. „La hotelul Hașaron mă simt ca la Miami Beach”, i-a spus Lansky.

Bătrânul avea un program zilnic bine stabilit. Se trezea dimineața devreme, își lua micul dejun în cameră și pe la ora șapte își scotea cățelușul la o scurtă plimbare în cursul căreia era întotdeauna nervos, nu discuta cu nimeni, nu venea în contact cu oameni pe care nu-i cunoștea. Lansky era exact opusul lui Stasher: închis în sine, bănuitor și legat în permanență de soția sa. Nu se afla niciodată în grupuri mari de oameni. Avea încredere numai în ziaristul Uri Dan, și se legase de el în asemenea măsură încât colegii îi spuneau în glumă că „mafia l-a cumpărat pe Dan”.

Uri Dan s-a întâlnit cu Lansky de mai multe ori, la hotel, acasă |i la „Cafe Dan”. „Lansky era legat de eroii copilăriei mele. îmi povestea despre Damon Runyon pe care îl admiram Și pe care el l-a cunoscut personal, despre viața pe Broadway, despre prostituate și ziariști, judecători și contrabandiști. Era un om pasionat care se considera un mare aventurier, nu un gangster”, a povestit Uri Dan. Cei doi au plecat împreună într-o călătorie emoționantă și bizară, în care bătrânul gangster a vizitat mormintele străbunilor săi pe Muntele Măslinilor. Dan a Publicat apoi o serie de interviuri cu Lansky, înfățișându-l cu

căldură ca pe un evreu care a ajutat întotdeauna Israelul și evreii, și a fost dezamăgit tocmai de aceștia.

„După ce Lansky a plecat de-aici, m-am dus să-l vizitez la Miami, am vrut să plec la Las Vegas, dar el m-a avertizat că în acel loc numai cazinoul iese în câștig”. „Am construit afacerea în așa fel încât numai noi nu pierdem niciodată și de aceea îi sfătuiesc pe prietenii mei să nu riște”, i-a spus el lui Uri Dan.

În timp ce Lansky fugea de oameni, prietenul său Stasher ședea în apartamentul lui cu mai multe camere de la hotelul Sheraton, unde cunoștea pe toată lumea. A stat acolo zece ani, până ce, cu puțin timp înaintea morții, a cumpărat un apartament, nu departe de mare. Obişnuia să petreacă la clubul de noapte „Midbar Haksamim” („Pustiul miracolelor”), a cunoscut parte din elita israeliană la clubul de sport, ședea pe marginea piscinei să se bronzeze și, dacă voia, își lua micul dejun chiar și în miezul zilei, la bar. Era un om darnic, iar femeile tinere și frumoase ale vremii, cum erau Amzalia Levi sau Billy, polițista roșcovană, sau Hellen, l-au înconjurat până la sfârșitul vieții.

Uneori, Lansky venea să-l viziteze. Astfel, într-o duminică din mijlocul lui iunie 1971, la două săptămâni după ce cei doi prieteni ai lor, Siegelbaum și Rose, care încercaseră să se infiltreze pe urmele lor în Israel, au fost izgoniți, Lansky a venit la Sheraton să-l vadă pe Stasher și a fost îndreptat spre barul întunecat de la subsol. Stasher stătea acolo și, deși era ora prânzului, mânca cu plăcere ouă moi. După ce au discutat, Lansky a ieșit să vorbească de la telefonul public din hol și a revenit să-și continue discuția cu Joe și soția sa, ca și cu fosta soție a milionarului Șam Dubiner, care venise să-i ceară lui Stasher o donație pentru „Han”.

Avocatul Finkel a spus odată, în legătură cu asta: „Mulți erau cei care aspirau la banii lor. Li se trimiteau o mulțime de scrisori. Reprezentau o atracție pentru oricine nu se interesa de trecutul lor întunecat. Oamenii le cereau mereu bani pentru operații pe cord, operații pentru copii, și ei dădeau. Stasher umbla cu numerar la el, pachete întregi cu bancnote pe care le împărțea cu ușurință”.

Stasher avea angajat un maseur și șofer la dispoziție⁶ întotdeauna se afla o femeie tânără lângă el.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 303

Femeile acestea știau că Stasher este un gangster și un contrabandist cu băuturi alcoolice, dar nu bea decât lapte. Le întreținea pe fete plătindu-le chiria, iar uneia i-a făcut chiar cunoștință cu bunul lui prieten Frank Sinatra. După spectacolul dat de Sinatra la „Biniane Hauma” din Ierusalim, au luat cina toți trei la hotelul în care locuia acesta.

Lansky nu era văzut în schimb decât cu soția sa, cu cățelușul sau cu unul din chibiții care se agățaseră de el. Uneori se afla în compania lui Mișka Idelson, responsabilul cu șoferii de la societatea histadrutiană „Herut”, despre care se spunea că este body-guard-ul lui Lansky. După cum Sheiner era întotdeauna alături de Stasher, dar a fost supranumit consilierul financiar al lui Lansky. Mișka îi servea uneori de șofer lui Lansky, în „Cortina”

lui neagră. La un an după venirea în țară, Lansky a cumpărat un BMW albastru care făcea o impresie grozavă. Profitase de drepturile lui, pentru a o plăti cu jumătate de preț.

Dar iată că Igal Laviv a scris în „Haaretz”: „în Statele Unite se consideră că Israelul devine un centru internațional al crimei”. După ce s-a aflat că Lansky trăiește în țară, gangsterii americani au devenit o mare atracție și o curiozitate pentru toată lumea, subiectul la ordinea zilei, de parcă ar fi fost un grup de extraterestri. Există temerea că gangsterii vor năvăli în Israel, punând societatea în pericol; dar ei reprezentau o atracție deosebită pentru presă, un subiect succulent, mai ales că, după cum știm, gangsterii, ca și extraterestrii, nu prea obișnuiesc să intenteze procese de calomnie. Lansky a înaintat totuși un proces cerând despăgubiri de un milion de dolari cotidianului „Yediot Aharonot”, dar a oprit foarte repede procesul. Revista de scandal „Haolam Haze” (Lumea aceasta) a folosit metodele sale specifice pentru a dezvălui o legătură misterioasă între gangsteri, un ofițer superior din poliție, un avocat religios și un om de afaceri elvețian. Lansky a fost denumit „inamicul public nr. 1” și ziarele scriau mereu despre fetele cu care se afișa „grasul” și modul în care se ținea în Umbră „cel slab”.

Ziarul „Haaretz” avertiza în legătură cu o coaliție între criminalii din Israel și cei de peste Ocean. Igal Laviv a fost chiar trimis în străinătate de către redactorul său șef și a revenit ^{cu} ceea ce a fost denumit „documentele FBI”. Numele lui

504

TEȘU SOLOMQVICI

Stasher era legat în aceste documente de cel al celui mai mare om de afaceri apropiat de partidul religios PNR: Tibor Rosenbaum. ^

În toiul acestui scandal, Lansky pierduse orice șansă de a obține cetățenia israeliană. Iosef Burg, ministrul de Interne în acea perioadă, om prudent care se ferea de scandaluri, făcea tot ce-i stătea în putință pentru ca numele său să nu fie legat de această afacere.

„I-am spus lui Lansky că a fost un prost, fiindcă n-a acționat în secret, ca Stasher”, spunea avocatul loram Sheftel, devenit celebru în urma procesului Demianuk, dar care în vremea aceea era un mic student la drept, în tot cursul anilor care au trecut de la „afacerea Lansky”, Sheftel n-a încetat să fie adeptul entuziast al acestuia, despre care s-a spus că a fost „idolul” tinereții sale. Dar, după cum am spus, în 1971 el nu era decât un student la drept care citise despre greutățile lui Lansky și dorea să-l salveze.

Sheftel a alergat deci la hotelul Hașaron să se întâlnească cu Lansky. Iată impresiile lui: „Am văzut în fața mea un ovreiaș tipic, un fel de pitic mic de statură și cu mutră de evreu, dar cu mare ambiție. Când am urcat spre apartamentul lui cu priveliște la mare și am văzut lângă patul său un volum de Șalom Alehem în idiș, am simțit că sunt gata să mor pentru el”.

„Odată, în 1981, cu puțin timp înainte morții sale, Lansky m-a invitat la el, la Miami. Mi-a plătit biletul de avion și m-a așteptat la aeroport împreună cu fiica sa. Am pornit spre vila lui enormă, și acolo, lângă ușă, am văzut 12 pălării, exact ca în filmele despre Mafia, înăuntru ședeau 12 bărbați evrei și italieni, alături de femeile lor. Am privit împreună la

serialul transmis de televiziunea americană „Jurnalele gangsterilor”.

Când a apărut actorul care interpreta personajul Meir Lansky sub numele fals de Michael Lasker, fratele său, Jack, a început să râdă: „Hd, Meir, de când ai devenit Michael?”. A fost vesel.

Dar în drumul de întoarcere în mașina lui Lansky, bătrânul șofer Haini Rosenfeld s-a răătăcit și atunci am văzut un alt Lansky. A început să-l înjure pe șofer, și într-o secundă s-a șters toată dulceața evreiască de pe fața sa. Am putut vedea pentru o secundă întreaga lui răutate și forță”.

După întâlnirea cu Lansky, Sheftel a înființat 1^a Universitatea Tel Aviv „Comitetul de acțiune în favoarea 1^{ul}

li

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 305

Lansky”. A obținut șapte sute de semnături pe un manifest în favoarea acordării cetățeniei lui Lansky, cu care s-a prezentat la ministrul de Interne. Printre semnatori, după cum susține Sheftel, s-a aflat și studentul Ehud Olmert, care era secretarul fracțiunii Centrul Liber din Knesset, fracțiune în fruntea căruia se afla Șmuel Tamir, avocatul lui Stasher. Fracțiunea se împotriva expulzării lui Lansky și a înaintat un protest ministrului de Interne.

„Toată povestea nu acest comitet nu a schimbat nimic”, spune avocatul Elroi. Dar Scheftel avea sentimentul că luptă împotriva presiunilor exercitate de americani asupra Israelului.

Iar Lansky a spus arunci: „Este interzis să recurgi la mită sau crimă în Israel. Trebuie să mergi numai pe cale juridică, în Israel nu vreau să intru altfel decât pe ușă, nu pe fereastră”.

După întâlnirea lor emoționantă la hotel Sheraton, Lansky și Sheftel s-au mai întâlnit de multe ori, au mâncat împreună mâncare evreiască la „Cafe Dan”, au băut în holul hotelului Accadia, la Hilton lângă mare și la Sheraton, la Stasher. Uneori Lansky pleca în excursii în Galii sau chiar în sud, la Marea Moartă. Sheftel l-a ajutat să cumpere o vilă lângă larkon, în Ramat Gan, pe strada Beer 4. După ce Lansky a părăsit țara, Sheftel l-a

vizitat de câteva ori la Miami și a luat chiar împreună cu el celebrul mic dejun de la hotelul Singapore, beighel cu lax, scrumbii, ascultând glumele prietenilor bătrâni și milionari ai lui Lansky. I-a cunoscut toți copiii: fiul cel mare invalid din naștere, fiul pilot și om de știință la NASA, fiul care conduce cluburile de noapte și fiica, femeie casnică. I-a cunoscut și pe toți nepoții, întreaga și măreața dinastie Lansky.

El păstrează cu sfințenie până în ziua de azi dosarul cu scrisorile, felicitările de sărbători, și urările de bine sosite din Israel. Gabriel Bach, procurorul statului, le-a spus atunci judecătorilor de la Tribunalul Suprem: „Dacă Al Capone ar fi fost evreu, nu încapere îndoială că s-ar fi stabilit și el în Israel”. El a vorbit despre mărturiile secrete privitoare la 34 de cazuri de crimă legate de numele lui Lansky. Aceasta a fost ultima bătălie a bătrânului gangster. Ministrul de Interne, Josef Burg, * decis să nu îi mai prelungească viza de ședere a lui Lansky, 'ar avocatul Elroi a înaintat recurs la înalta Curte împotriva Ministrului, întrebarea de principiu care se pune era dacă "ânuieli întemeiate pe zvonuri și pe presă sunt de ajuns pentru

306

TEȘU SOLOMOVICI

a împiedica acordarea cetățeniei unui evreu. Dar în Legea Reîntoarcerii există un paragraf în care se vorbește despre situația celor care au trecut penal și reprezintă un pericol pentru societate. Printre documentele prezentate de Lansky la tribunal se afla și uluitoarea scrisoare a unui evreu din Miami Beach, pe nume Jacob Levinson, care declara sub jurământ că Lansky nu l-a răpit și nu l-a asasinat. Lansky s-a mutat de la hotel în apartamentul cu patru camere din strada Beerli, pe care îl închiriasse de la lehidit, sora sculptorului Iakov Agam.

Thelma, Meir și cățelul s-au instalat acolo, iar vecinii care la început au fost îngroziți la gândul că un gangster s-a instalat pe palierul lor, au început încetul cu încetul să-l simpatizeze pe bătrânul care „plătea întotdeauna cotizația pentru comitetul de bloc, era liniștit și amabil”, după cum spun și astăzi locatarii care-și amintesc de el. BMW-ul se afla în fața casei, iar Lansky ieșea zilnic la plimbare cu cățelul. Meir Lansky n-a putut învinge Tribunalul Suprem. Elroi a ținut o pledoarie care a ținut patru zile, vorbind despre un caz în care totul se baza pe zvonuri, deoarece clientul său n-a fost acuzat niciodată de crimă sau alt delict grav. Gabriel Bach a luptat cu curaj împotriva lui Lansky. Verdictul a fost dat abia peste patru luni.

La 13 ianuarie 1972, Tribunalul Suprem s-a întrunit și a decis:

„Având în vedere trecutul penal al lui Lansky, el reprezintă un pericol pentru ordinea publică, de aceea s-a hotărât expulzarea sa din țară”. Lansky s-a prăbușit psihic la aflarea verdictului, dar a strâns mâna avocatului său. „Mi-a mulțumit politicoș și mi-a plătit onorariul. Ani îndelungați după aceea mi-a trimis felicitări de sărbători. Se comporta ca un om care a știut de la bun început că nu are nici o șansă să învingă”. După

ce s-a dat verdictul, cei trei comandanți ai Mossad-ului, Șabak-ului și Poliției și-au permis, așa cum au pariat, să ia un dineu scump cu șampanie și fructe de mare. Li se părea că sărbătoresc o victorie...

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 307

Capitolul 35
„PROIECTUL ZICHRON” - O PAGINĂ
INCONFORTABILĂ ÎN ISTORIA SERVICIILOR
SECRETE ISRAELIENE

În iunie 1974, se reîntorceau acasă prizonierii israelieni căzuți în timpul Războiului de Yom Kippur din 1973: 67 de ofițeri și soldați din prizonieratul sirian și 233 din prizonieratul egiptean. Odată schimbul de prizonieri făcut, dincolo de festivismul cu care mass-media sărbătorea evenimentul, au început durerile de cap ale serviciilor secrete israeliene. E adevărat, foștii prizonieri se întorceau cu răni, fizice și sufletești, așteptau cu nerăbdare să-și îmbrățișeze mamele, soțiile, copiii, dar Mossad-ul și Shin Beth-ul nu aveau cum să știe care din cei 300 a trădat, care dintre ei s-a angajat să lucreze pentru serviciile secrete egiptene sau siriene, omenește și informațional gândind, gândind totul era posibil.

Viața în închisorile arabe era cumplit de grea, zbirii răi, chinurile insuportabile, foamea te înnebunește, poți rezista la nesfârșit ispitei? Iată și motivul pentru care deși, însfarșit, s-au întors acasă, nu au fost lăsați să se ducă acasă. Oricum, oamenii erau obosiți, încă în stare de șoc, așa că vor fi transportați la Casa de odihnă a sindicatelor de la Zichron le lakov, un orașel din Munții Galileei, în nordul Israelului, casă transformată adhoc într-o bază militară secretă. Nimeni nu intra, nimeni nu ieșea, întreaga operațiune, denumită „Zichron”, se va desfășura în cel mai deplin secret.

Comandant al grupului de anchetatori a fost numit ofițerul Shimon Levi. Astăzi, el spune că nu i-a făcut nici o plăcere să-și ancheteze camarazii de arme. Ordinul l-a primit de la generalul Israel Tal, încă înainte ca primul prizonier israelian să fie eliberat. 50 de anchetatori i-au așteptat pe foștii prizonieri. Alături de Shimon Levi, comandantul „Operațiunii

TEȘU SOLOMOVICI

Zichron” activau adjuncții săi: Ayala Anbar, o femeie care provenea din serviciile militare AMAN, și căpitanul Ami Shateustein. Printre cei 50 de anchetatori se aflau și câțiva ofițeri în rezervă, între care Ram Caspi, un avocat celebru, Eitan Daf, ulterior președintele Băncii Leumi, istoricul dr. Oded Neuman, generalul de poliție Iacov Raz, Rachel Dolev, responsabil cu cenzura militară. Numeroși psihologi și psihiatrii fuseseră mobilizați și aduși la Zichron le lakov. Domnea haosul, pentru că foștii prizonieri erau încă în șoc, trauma

prizonieratului nu dispăruse, și nici anchetatorii nu prea știau cum să-i trateze.

Ancheta presupune anumite presiuni, foștii prizonieri erau șocați de cele ce li se întâmpla. Se întorseseră din iad și iadul îi urmărea și acasă. Anchetatorii deveniseră pentru ei niște „vampiri”, iar Shimon Levi, „cel mai rău dintre vampiri”, încet-încet, pe măsură ce foștii prizonieri începuseră să-și „ușureze” sufletul, descriind prizonieratul lor, anchetatorii au fost surprinși să constate că aproape 30% dintre prizonieri au fost racolați de spionajul egiptean. Cu alte cuvinte, aproape 100 din foștii prizonieri aflați sub anchetă, supuși amenințărilor și bătuți, admiseseră să lucreze, pe viitor, pentru spionajul arab.

Cu toții au admis târgul ca să scape de chinuri, omeneste pot fi înțeleși, dar fusese făcut un târg rușinos, cum poți să-i pedepsești? Și ce se va întâmpla dacă măcar unul din cei o sută va fi ispitit din diferite motive să respecte înțelegerea cu spionajul egiptean?

Nu numai șefii serviciilor secrete israeliene aveau dureri de cap. Complicația se discuta la vârful conducerii statului. Săi bagi pe toți la închisoare? Exclus! Procuratura are dovezi.

Măcar câțiva să fie trimiși la închisoare, dar nici acest lucru nu a fost aprobat.

Doi ziariști investigatori Ronen Berman și Gil Meltzer iau găsit, peste decenii, pe câțiva dintre eroii poveștii. „După chinurile îndurate în închisorile arabe, contactul cu anchetatorii evrei a fost teribil de dureros, spune Shimon Levi. Prizonierul se întoarce în trecut și trebuie să relateze anchetatorului israelian tot ce i s-a întâmplat în prizonierat: fapte mizerabile, nu de bravură. El trebuia să-mi explice mie, care sunt israelian ca și¹ dânsul, cum a căzut prizonier, cum a „trădat” Israelul și Z^a halul. Așa se exprimau toți prizonierii și, în timp ce în fața an-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 309

dictatorilor au fost umiliți și nenorociți, ei vor trebuie să joace în familie, o dată întorși acasă, farsa eroismului lor. O adevărată situație schizofrenică, în ochii fostului prizonier, eu, israelianu! care-l anchetează, sunt mai groaznic decât zbirul egiptean sau sirian, pentru că în captivitate el s-a confruntat cu un adversar, pe când acum, el are de-a face cu cineva din propriul său neam. Eu îl silesc să-și amintească de condiția sa infamantă de prizonier, de tot ce a făcut, cum a implorat să nu mai fie bătut, cum a admis să „colaboreze”. Pot să-l înțeleg de ce mă urăște cu înverșunare, de ce mă consideră un vampir.

Dacă nu s-ar fi comportat așa, atunci aș fi spus că e ceva în neregulă în capul lor”.

Anchetatorii israelieni s-au străduit să afle adevărul, dar au încercat să le risipească foștilor prizonieri senzația că și-au trădat țara. Ei și anchetatorii erau de fapt o singură familie. Așa susține Levi. Mulți dintre foștii prizonieri sunt de altă părere.

Ei îi acuză pe anchetatori și pe Shimon Levi în special, de comportament brutal, disprețuitor.

Medicul Moris Kleinhaus, psihiatrul-șef a bazei militare de la Zichron le Iakov spune că toți prizonierii s-au întors cu multiple traume. În primul rând, trauma sirenei de alarmă și a haosului pe care ea îl provoacă, trauma luptelor propriu-zise, cu morți și răniți, și

sânge peste tot, trauma căderii în prizonierat, „voi fi omorât, nu voi fi omorât?”, trauma vieții ca prizonier. 30% dintre prizonieri sufereau de trauma umilinței pe care au fost siliți să o suporte, nu mai erau oameni, ci niște „cârpe murdare”. Apoi trauma vinovăției, se considerau trădători, dar pentru mulți dintre foștii prizonieri, vinovată era țara, Israelul. „Important era să povestească tot ce au pe suflet, spune profesorul Kleinhaus. Așa am strâns o cantitate uriașă de mărturii și informații”.

Foștii prizonieri l-au acuzat, ulterior, pe psihiatru, că a divulgat materialul adunat anchetatorilor, încălcând codul medical, dar acesta respinge acuzațiile.

Comandantul „Operațiunii Zichron”, Shimon Levi, spune că aceste confesiuni erau atât de îngrozitoare încât unii anchetatori au fost traumatizați de cele auzite.

310

TEȘU **SOLOMOVIC**

Chiar și Shimon Levi, comandantul „Operațiunii Zichron” a avut nevoie, după încheierea operațiunii de un tratament psihiatric la...Moris Kleinhaus.

Un caz ciudat: fenomenalul Levinberg

Cele mai mari prejudicii au fost aduse serviciilor secrete de către căpitanul de informații Amos Levinberg. El a căzut prizonierul sirienilor în Hermon. Era un fanatic al serviciului secret; lucra zi și noapte, și superiorii l-au avansat, ajungând să lucreze în una din cele mai secrete unități ale spionajului militar. Din nefericire pentru AMAN, Levinberg, o memorie fenomenală, a înregistrat tot ce a văzut, a reținut tot ce a învățat, era o adevărată arhivă ambulantă.

Din cei 54 de soldați, ofițeri și agenți secreți aflați în cazemata din munții Hermon, la granița cu Siria, 13 au fost uciși, au scăpat zece și au fost prinși prizonieri 31. între ei, și căpitanul Amos Levinberg.

„Serviciile de ascultare 848 ale Armatei” au înregistrat o discuție între un înalt spion sovietic și un general sirian, despre un „profesor israelian prizonier care scrie cărți”. Unul din prizonieri ciripea mult și cu folos pentru inamic, iar acesta nu putea fi altul decât Levinberg. Relatează Levi: „Am resimțit imediat urmările căderii în prizonierat al lui Levinberg.

Dușmanul aflate numeroase date foarte sensibile despre Armata israeliană și serviciile secrete. Armata siriană a început să desființeze baze înregistrate de serviciile noastre, coduri, sisteme de lucru. Levinberg le știa pe toate și sirienii au luat măsuri în conformitate. Același lucru se petrecea și pe frontul egiptean. Levinberg a dezvăluit cum sunt înregistrate convorbirile și din acea clipă, „Unitatea 848” a șomtat. Sirienii și egiptenii au încetat transmisiunile prin radio sau telefonie. Sirienii au ales zece prizonieri israelieni, în frunte cu Amos Levinberg, care au devenit „conferențieri”. Cursurile lor despre Israel erau prezentate agenților sirieni. Levinberg a întocmit pentru serviciile siriene chiar și un manual despre istoria și societatea siriană. Levinberg vorbea fluent și scria în câteva

dialecte arabe. El a scris aceste manuale direct în limba arabă vorbită în Siria. Prizonierul era o adevărată comoară pentru spionajul

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 311

sirian; din ordinul președintelui sirian, a fost scos din închisoarea El Maaza și i s-a dat o vilă. Avea la dispoziție agenți sirieni care îi aduceau cărți, mâncare aleasă, haine.

Conducătorii serviciilor secrete israeliene aveau o dilemă: ei nu-și puteau explica cum de au reușit sirienii să-l facă pe Levinberg să colaboreze? Levinberg era cunoscut pentru cinstea și devotamentul său fanatic, nu ar fi trădat pentru nimic în lume. Abia când a fost eliberat, în schimbul de prizonieri amintit, „enigma Levinberg” a fost decodată. Printr-o înscenare uriașă, Levinberg a fost convins de sirieni că Israelul nu mai există, că Tel Aviv, Haifa și Ierusalim au fost distruse de armele atomice sovieto-siriene.

Pentru Levinberg, secretele pe care le înmagazinase în creierul său fenomenal nu mai aveau nici o valoare. Conferințele și referatele predate sirienilor cuprindeau cele mai păzite secrete militare israeliene. Levinberg a fost convocat numai după trei zile de la eliberare. Șeful Statului Major al Armatei și șefii serviciilor secrete au venit special la Zichron le Yakov să converseze cu „fenomenalul” Levinberg. Acesta le-a spus că nu le dezvăluise sirienilor nimic din secretele „serviciului”. Dar superiorii aveau deja dovezi ale catastrofei ce-o provocase „trădarea” lui. Cineva a propus „înfundarea” lui Levinberg cu propria lui armă: memoria fenomenală. A fost rugat să reconstituie ce i s-a întâmplat, zi de zi. Levinberg a început să relateze cu frenezie viața sa de prizonier oră de oră, uneori minut cu minut. Cu amănunte uluitoare. A fost invitat la Tel Aviv, i s-a închiriat un apartament și a fost rugat să scrie în caiete, zeci de caiete ce i-au fost puse la dispoziție, întâlnirile sale cu anchetatorii sirieni. Levinberg a ținut să demonstreze din nou memoria sa de extra-terestru.

I s-a dat senzația, chiar certitudinea că e același geniu al comunității informaționale israeliene, iar confesiunea sa indispensabilă țării.

Levinberg nu a bănuț nici o clipă că fusese atras într-o capcană de către propriii săi colegi de serviciu. Pe măsură ce caietele se umpleau cu scrisul lui Levinberg, factorii responsabili realizau uriașa dimensiune a răului provocat de fostul Prizonier. Informațiile transmise, în așa-zisele discuții academice cu sirienii, sau în „manualele” sale, acopereau multe zone

312

TEȘU SOLOMOVICI

ale vieții israeliene, militare, sociale, economice. Culmea că omul acesta genial nu-și dădea seama că trădase.

El avea nevoie, ca de oxigen, să-și exerseze și să se laude cu ceea ce într-adevăr era ceva supranatural: memoria sa. O făcuse pentru sirieni, acum o exersa pentru țara sa. Primul ministru Golda Meir, miniștrii și șefii serviciilor secrete, constructorii armelor secrete îl vizitau, după căderea întinericului, noaptea târziu, stăteau de vorbă cu el, și le era greu

să decidă dacă să-l trimită la închisoare sau să-l păstreze, ca pe un instrument informațional supranatural. Omul avusese acces și la „Sfânta Sfintelor”: tehnologia atomică. Avea în memorie ceea ce nici toți specialiștii înarmării nucleare nu știau cu exactitate. Un general a aruncat atunci o vorbă: poate că din această catastrofa s-a născut și ceva folositor. Dacă sirienii au aflat multe despre tehnologia sofisticată cu care Israelul este înzestrat, înseamnă că informațiile dezvăluite de Levinberg au ajuns și la egipteni. Cu siguranță că și la ruși. E posibil ca dușmanii Israelului să înțeleagă cât de periculoasă ar fi pentru ei o confruntare decisivă. E numai un scenariu, dar cât se poate de realist. Nu a fost oare Sadat, președintele Egiptului, primul conducător arab care, imediat după „Războiul de Yom Kippur” a declarat public că a hotărât să meargă pe calea unei înțelegeri cu Israelul din momentul în care a luat cunoștință de „capacitatea tehnologică și științifică a evreilor”? Omul se referea la bomba atomică israeliană!

Reprezentantul Procuraturii militare, Aharon Levi, nici nu a vrut să audă de o posibilă iertare a lui Levinberg. La întrebarea care se punea: „Care dintre foștii prizonieri să fie aduși în fața completului de judecată?”, procurorul îl indica pe Levinberg. Spune Shimon Levi: „Furia procurorului a fost însă inutilă. Li se promiseseră prizonierilor că nimeni nu va fi judecat după ce se vor reîntoarce acasă. Poate că în cazul lui Levinberg era cazul să fie luate anumite măsuri, nu în sensul de a fi judecat, ci de a fi lovit de disprețul colectiv, pentru ca există totuși niște norme care pentru nimic în lume nu trebuie încălcate. Când am citit în rapoarte că Levinberg umbla cu agenți sirieni printre prizonierii israelieni și indica pentt^ fiecare în parte care este gradul lor adevărat, cărei arme ¹⁾ aparține fiecare, mi-am zis că așa se comportă un Kappo”.

STORIAcSERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 313

A fost colonelul Asaf laguri un erou?

Ofițerul cu cel mai înalt grad căzut în prizonierat în „Războiul de Yom Kippur” a fost colonelul Asaf laguri. Cu încuviințarea șefilor armatei, mass-media l-a prezentat ca un erou, a devenit chiar deputat și a scris o carte- bestseller. Cum a fost chinuit de agenții spionajului egiptean, groaznicele suferințe pe care le-a îndurat, eroismul său. Nimic nu era adevărat!

Ca să descopere minciunile colonelului-deputat Mossadul, Shin-Bet și AMAN-ul au trebuit să-și unească forțele.

laguri se bucura de-o admirație fără margini în societatea israeliană care, șocată de evenimentele „Războiului de Yom Kippur” avea nevoie de eroi. Primul care a bănuit că ceva nu este în regulă cu colonelul laguri a fost Avraham Ahituv, șeful Shin-Beth-ului. Nu avea dovezi, dar avea încredere în simțul său infailibil.

Ahituv s-a întâlnit cu generalul Shlomo Gazit, comandantul serviciilor secrete militare AMAN din acea vreme, și i-a împărtășit bănuielile. Gazit era prieten bun cu noul primministru, Menahem Begin. Și era firesc ca Zahal-ul să-l avertizeze pe premier în legătură că fostul colonel Asaf laguri.

Dosarul laguri a fost deschis de specialiștii celor trei servicii speciale. Biografia lui

laguri era beton armat: provenea dintr-o familie fondatoare a kibut-ului lagur. Când a început „Războiul de Yom Kippur” avea 43 de ani și comanda un regiment de tancuri. Două zile de la declanșarea luptelor, tancul în care se afla a fost lovit de un proiectil. laguri și echipajul tancului s-au salvat și s-au ascuns. Câteva ore mai târziu, cu mâinile sus, s-au predat. Unul din soldații egipteni l-a lovit pe laguri cu patul puștii și l-a rănit la un ochi. Îmbarcați în bărci de cauciuc, laguri, împreună cu ceilalți 232 de prizonieri ^ralieni au traversat Canalul Suez și au fost duși la Cairo.

Ronen Bergman și Gil Meltzer apreciază această primă parte din odiseea prizonieratului povestită de laguri în cartea sa »Să conviețuiești cu ei, cu toții îmi aparțin” - ca fiind ade^vărată. În continuare, un șir lung de minciuni. laguri descrie cu ^{lu}x de amănunte cum a fost torturat zile și nopți în închisoarea ^basiia. De fapt, însă, el fusese transferat la Hotelul Hilton, se Plimba prin Cairo, și ducea o viață princiară. Serviciilor secrete

314

TEȘU SOLOMOVICI

israeliene le era clar că laguri colaborase cu spionajul egiptean, dar lipseau dovezile. laguri a fost și el convocat la baza de la Zichron le lakov.

A fost deștept să nu refuze, a trecut pe-acolo, dar s-a eschivat anchetele. Prim-ministrul Golda Meir și Moshe Dayan, ministrul Apărării, îl onoraseră personal pe laguri, iar toate ziarele îl ridicau în slăvi. Astfel, a fost imposibil ca „eroul laguri” să fie supus normelor anchetelor de la Zichron, spune generalul Shimon Levi, fostul șef al grupului de anchetatori.

„Mitul laguri” continua să înflorească, dar serviciile secrete erau cu ochii pe colonel. După ce anchetele au încetat și foștii prizonieri trimiși la casele lor, Shin BetiVul a decis șaibe o discuție directă și „ascuțită” cu Asaf laguri.

„Uite, Asaf, ai aici tot ce s-a povestit despre tine, i-a spus Shimon Levi. E foarte important pentru noi să știm dacă este adevărat sau nu. Ai fost acolo. Vreau să știu dacă raportul pe care l-am întocmit e corect, spune-mi părerea ta. Ce s-a întâmplat cu tine în Egipt?”

laguri, din motive care se pot bănuir, se decisese brusc să vorbească. El a mărturisit că, într-adevăr, a fost scos din mijlocul celorlalți prizonieri și s-a bucurat de un regim special.

Că a avut numeroase „discuții politice” cu șefii spionajului egiptean și le-a dat informații irelevante despre Armata israeliană. După ce mi-a spus că a ieșit uneori cu anchetatorii săi să ia masa la Hilton, l-am rugat să scrie tot ce a povestit egiptenilor în cursul anchetelor, relatează Shimon Levi. Asta l-a infuriat pe laguri, care a început să urle: „Ieși afară din casa mea!”

Se simțea în culmea gloriei, și, bineînțeles, era convins că nimeni nu-i poate face vreun rău. Dar, șefii serviciilor secrete nu l-au lăsat să-și facă de cap. laguri ținea morțiș să fie cooptat în Comisia de Securitate și Externe a Knesset-ului (Parlamentul israelian).

Generalul Gazit, șeful AMAN s-a opus, și laguri a trebuit să se resemneze.

Când a apărut autobiografia lui laguri unde erau descrise chinurile suportate în prizonierat, generalul Shimon Levi a sunat la poarta vilei lui laguri și i-a aruncat cartea pe masă:

„-Cum de-ai putut scrie asemenea minciuni?, l-a întrebat Levi. Doar știu prea bine cum ai trăit tu la Cairo."

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 315

„-Am dat voce tuturor prizonierilor care au fost bătuți, umiliți și torturați", a răspuns fără să clipească laguri.

Generalul Shimon Levi spune astăzi că nimeni nu i-a ordonat să meargă acasă la laguri, ci că a fost protestul său personal.

Shin-Beth-ul nu i-a interzis lui laguri să facă afaceri comerciale cu egiptenii și nici să aibă anumite contacte cu ei, dar l-a ținut sub o severă supraveghere. Superiorii serviciilor secrete așteptau greșeala, dar laguri s-a străduit să nu greșească. Știa că e pândit, iar când supravegherea a devenit insuportabilă, laguri a mers la Itzhak Rabin, ministrul Apărării, și acesta a ordonat Shin-Beth-ului să înceteze urmărirea.

Probabil că lațul nu a mai fost așa de strâns, dar dosarul fostului prizonier nu a fost închis.

Cât a fost în viață, laguri s-a luptat cu disperare pentru renumele său bun, după moarte ștafeta fiind preluată de fiica sa, Tami Eylat-laguri. Ea acuză anumite persoane din interiorul comunității informaționale că ar fi interesate de demolarea, și după încetarea din viață a tatălui său, a imaginii acestuia. „Cum de se spune că a trăit ca un prinț în prizonierat, întreabă fiica lui laguri. Când tatăl meu s-a întors din prizonierat cântărea cu 15 kilograme mai puțin, avea pe tot corpul răni și cicatrice și semne ale țigărilor stinse pe trupul său, unghiile îi erau smulse.

Starea sa era atât de precară, încât, după examene medicale, laguri a fost declarat „invalid Zahal". Nu i se poate reproșa tatălui meu că a rămas în viață", spune Tami Eylat-laguri.

Ziarul „lediot Aharonot" a solicitat familiei laguri acte medicale care să ateste cele spuse mai sus, dar nu le-a primit.

Foștii anchetatori ai serviciilor secrete de la baza Zichron le lakov continuă să susțină ferm că examenele medicale la care a fost supus laguri după întoarcerea sa din prizonierat nu au indicat semne de tortură.

Investigatorii au căutat dosarele anchetelor, dar "Departamentul de Securitate a Informațiilor din Statul Major al Armatei israeliene" a anunțat că toate dosarele foștilor Prizonieri „s-au pierdut".

Capitolul 36 ,

O POVESTE NEFERICITĂ CV SPIONAJ, SEX ȘI POLITICĂ (CAZUL MANBAR)

Frumoasă-i vara în Austria. Totu-i verde și strălucește de curățenie. Mii de oameni cutreieră pe țara biciclete și motociclete, așa că nimeni nu dădea atenție celor doi tineri care se opriseră în fața unei case cu "Zimmerfrei" (camere de vacanță). Câteva clipe mai târziu, cei doi tineri israelieni, erau morți.

"Un accident de circulație a pus capăt vieții a doi turiști israelieni în Austria" — avea să scrie ziarele. Turiștii n-aveau nume și nici amănunte despre acest ciudat accident nu erau publicate.

Shabtai Shavit, comandantul Mossadului, făcu o criză de furie când i s-a raportat că cei doi agenți ai Mossadului, care-l "filau" pe Nahum Manbar, au murit.

- Ticălosul, netrebnicul, mi-o va plăti, cu vârf și îndesat, rosti Shavit, rar și apăsător, ca să fie bine auzit.

"Ticălosul", era milionarul israelian Nahum Manbar, care nu de mult, se mutase în noua sa vilă de la Saint Paul de Vence, pe Coasta de Azur, în Franța, vilă cumpărată cu bagatela sumă de... 8 milioane de dolari.

Drum lung a parcurs Nahum Manbar până ce a început să se joace cu milioanele.

S-a născut în kibutul Ghivat Haim și a fost ofițer de parașutiști. La 22 de ani s-a căsătorit cu o fată din kibut, dar după 3 ani de căsnicie a divorțat.

În 1974 a înființat o fabrică de valize care a dat repede faliment, iar el a fost acuzat și condamnat pentru emitere de cecuri fără acoperire. ^ ,

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 317

"Eram tânăr și naiv. Povestea aceea mi-a făcut mult rău, și îmi ling rănilor până în ziua de azi", a spus el despre prima sa aventură financiară. Și-a încercat apoi norocul cu diferite institute de sănătate, dar a eșuat în toate.

Manbar a părăsit țara la vârsta de 30 de ani, având în buzunar ultimii 600 de dolari care îi rămăseseră. A mai luat cu el un manual de învățat engleză și o imensă voință de a reuși.

S-a stabilit într-un hotel sumbru la Londra, pentru opt dolari pe noapte. Și-a încercat norocul în lumea afacerilor. S-a folosit de cunoștințele sale de fost agricultor și a început să vândă trandafiri în piața de flori din Covent Garden. De acolo, a continuat cultivarea de roșii de seră, apoi de papă și avocado, în călduroasa Spanie.

Afacerile începuseră să se extindă și avea deja mai multe societăți în Europa și Israel. La Tel Aviv avea societățile "N.M.A.

- Valori", de bunuri imobiliare și "N.M.A. - Catering Ltd", care distribuia alimente gata preparate la diferite instituții și universități. Mai avea o societate de echipament medical la Ierusalim (Medihet) și o fabrică de seringi la Dimona. În cercurile economice din țară, averea sa era apreciată la peste 100 milioane de dolari.

În 1991 a întâlnit-o pe Francine, o evreică frumoasă și elegantă, care și-a părăsit casa

părintească din Paris la 16 ani pentru a studia la Berlin, ceea ce i-a supărat foarte tare pe părinții ei, care îi urau pe germani. După câțiva ani, Francine s-a măritat cu un german mai în vârstă decât ea cu 17 ani. În 1972, divorțată, s-a căsătorit cu Nahum Manbar și l-a adus pe lume pe Nițan, fiul lor. Manbar a adoptat-o în mod legal pe Indiana, fiica din prima căsătorie a soției. Actualmente, Francine este activistă în organizația "Eli" în favoarea copiilor din comunitatea evreiască a cartierului în care locuiește. "Israelul este pentru mine paradisul", a spus ea în vremea în care nici nu știa că soțul îi va fi arestat în acest paradis.

Într-un interviu acordat revistei "La Ișa" (Femeia), în-urftă cu doi ani, Manbar a spus că paternitatea i-a schimbat întreaga viață. "Am fost un om al avioanelor, peregrinând dintr-o țară în alta, până am devenit tată. Acum nu vreau să ratez creșterea copiilor mei. Nu ies din casă înainte de ora zece și Jumătate dimineața, și mă întorc la prânz", a spus.

318

TEȘU SOLOMOVICI

Manbar a avut grijă să-și mențină legăturile în țară. A încercat, printre altele, să se apropie de cei ce iau hotărârile.

Ehud Olmert de exemplu, l-a întrebat nu demult dacă este dispus să facă o donație pentru festivitățile "Ierusalim 3000".

Când venea în vizită în țară, îi plăcea să fie prezent la party-uri și avea grijă să semneze cecuri "grase" pentru diferite organizații, printre care și Partidul Muncii. Deși s-a simțit jignit ca kibutul lui nu i-a permis să plece la studii, a ridicat acolo, acum câțiva ani, o casă de vârstnici, cu un sfert de million de dolari.

Manbar avea grijă să-și întrețină imaginea de filantrop căruia Statul Israel îi este foarte drag, și dona pentru diferite organizații. Donează și pentru Magbit-ul din Franța, iar numele lui este înscris pe lista prietenilor Muzeului Tel Aviv.

În urmă cu aproximativ un an, a donat o jumătate de milion de dolari pentru Institutul de sport Wingate. Și alte milioane pentru instituții de sănătate, printre care și secția de prematuri a spitalului Wolfson din Holon. În urma solicitării Ministerului de Externe, a donat o sumă mare pentru UNESCO, în vederea construirii Pieței Toleranței la Paris, care urmează să poarte numele lui Itzhak Rabin.

Dar publicitatea de care se bucură în țară îi vine de la activitatea lui în domeniul baschetului. Manbar, care a fost baschetbalist încă din kibut, n-a uitat ce datorează sportului lui favorit, încă din vremea când a părăsit kibutul fără un ban în buzunar. Faptul că a jucat în prestigioasa selecționată a Israelului, i-a dat posibilitatea atunci să-și plătească chiria pentru apartamentul pe care l-a închiriat la Tel Aviv. În vara anului 1992 a anunțat că va adopta echipa de baschet a lui Hapoel Tel Aviv și a dat un avans de o sută de mii de dolari, dar centrala Hapoel a decis să rupă legăturile cu el. Cauza: conducerea asociației a considerat că tot ce vrea Manbar este să fie în actualitate, să-i apară numele în ziare, și nu binele echipei.

în 1994, a cumpărat echipa de baschet Hapoel Holon, ^a pierdut trei milioane de dolari și s-a retras după două sezoane. Cu toate acestea n-a părăsit definitiv Holon-ul și a rămas^{as} proprietarul echipei feminine de baschet, de Elițur. Următoarea

echipă a fost Hapoel Ierusalim. A investit acolo 825 de mii de dolari și a însoțit echipa în multe din meciurile susținute de el.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 319

Atunci echipa a câștigat, pentru prima dată în istoria ei, Cupa Israelului.

A relatat de asemeni, în cadrul unui interviu acordat ziarului "Haareț", că a decis să se lanseze în afaceri cu armament și că poate face asta cum nu se poate mai ușor, în Europa răsăriteană:

"Ministerul Apărării din Polonia m-a primit cu brațele deschise. Ei sunt interesați de dolari și nu există acolo nici o lege care interzice exportul de echipament militar. Polonezii au fost legați prin contracte semnate cu rușii, conform cărora nu aveau voie să vândă armament de altă proveniență decât rusească, în toți anii aceia, polonezii au lucrat ca antreprenori ai rușilor și au primit bani pentru fiecare tranzacție. Dar le-a apărut deodată în cale Nahum Manbar, care i-a propus ministrului Apărării să lase la o parte rublele și să înceapă să lucreze cu dolari, cu foarte mulți dolari. "Și așa, eu, israelianul din Ghivat Haim, împreună cu guvernul polonez, i-am furat caii de sub nas, boierului rus", a povestit el atunci.

Manbar cumpăra armament de pretutindeni în lume și apoi îl vindea prin intermediul Poloniei. Tranzacțiile făcute de el cuprindeau echipament de apărare împotriva armelor chimice, tancuri, arme Uzi și altele. Mulți israelieni au susținut că banii pe care îi investea în țară proveneau din armamentul pe care îl vindea Iranului. Dar el nu nega că face comerț de arme cu Iranul. "M-au găsit tocmai când eu îi căutam", spune el. Dar la întrebarea dacă a vândut Iranului armament care ar pune în pericol Israelul, răspundea: "Categoric, nu. Le-am vândut echipament militar, dar nu rachete și nici avioane".

Cu o șiretenie de negustor uns cu toate alifiile, el povestea cu lux de amănunte cum le-a vândut iranienilor armament pe care l-a cumpărat de la armata poloneză: „Am plătit Pentru un tanc 35 de mii de dolari. Am adăugat un sistem de apărare împotriva focului pe care l-am cumpărat din altă țară și le-am adus iranienilor tancul «T-55», pentru 200 de mii de dolari."

La începutul anului 1990, Manbar s-a pus în legătură cu Raanan Aloni, care era responsabil cu elaborarea de Cloace de apărare împotriva armamentului chimic, la firma Elbit" din Haifa. I-a spus că este interesat să cumpere un

sistem elaborat de Aloni, de depistare și identificare a materiilor folosite la armamentul chimic. "Elbit" a acceptat să i-l vândă. La doi ani după aceea, s-a deschis un proces la Judecătoria de Pace din Tel Aviv, în care Manbar a dat în judecată firma „Elbit”, pretinzând despăgubiri de 800 mii de dolari, pentru anularea tranzacției de vânzare a sistemului respectiv „unei țări străine”. „Elbit” a susținut că Manbar n-a amintit niciodată Iranul. Procesul s-a încheiat în 1992 cu o înțelegere între părți.

În ultimii ani, atât Israelul cât și Statele Unite au început să urmărească cu ochi severi activitatea lui Manbar. "New York Times" a scris că societățile lui Manbar se ocupă de difuzarea de armament chimic și că el a vândut Iranului materiale cu care se poate fabrica gazul muștarului și gazul nervilor, în urma acelei dezvăluiri, americanii au aplicat sancțiuni celor două societăți ale lui Manbar deoarece, după cum au susținut, s-au ocupat cu difuzarea de armament chimic. Manbar a răspuns că societățile lui vindea Iranului a unor sisteme antiarmament chimic, fabricate în mod legal în Polonia. Dar și Ministerul Apărării din Israel a dat dispoziție, în august 1991, să se întrerupă orice legătură cu Manbar, din cauza suspiciunilor privitoare la comerțul său ilegal cu Iranul.

Cu toate acestea, Manbar și-a păstrat pașaportul israelian de-a lungul tuturor acestor ani. "În ochii mei acesta este pașaportul cel mai bun și cel mai onorabil din lume".

Cu pașaportul acesta Manbar nu putea intra oficial în Iran, ceea ce, însă, nu l-a împiedicat să facă afaceri grozave cu Teheranul ayatollah-ilor.

Mossadul a încurajat, la început, setea de îmbogățire a lui Manbar, pe socoteala Iranului. Fostul ofițer parașutist, vindea Teheranului, arme automate obișnuite, tunuri mediocre și tancuri învechite, dar aducea de acolo informații prețioase.

Cât timp târgul acesta satanic era oarecum controlat de Mossad și CIA, și toate părțile își primeau "marfa" dorită, zelul de îmbogățire al lui Nahum Manbar, nu a deranjat pe nimeni.

Dar iranienii nu erau atât de naivi precum îi credea Manbar. Ei au început să-i solicite acestuia, materii prime strategice și tehnologie sofisticată pentru producerea unor arm^e chimice și rachete balistice.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 321

Arestarea lui Manbar « , ,

Nahum Manbar a făcut prima greșală, atunci când n-a sesizat gravitatea articolului publicat de „New York Times”.

Americanii, era evident, începuseră să fie enervați de afacerile ilegale ale acestui tânăr israelian, care avea impertinența să "spargă" blocajul antiiranian.

"Cazul" a ajuns la Itzhak Rabin și Shimon Peres, care au aflat că Manbar a semnat un accord cu iranienii, intermediat de dr. Madjid Abaspor, consilierul președintelui Iranului, prin care se obliga să le furnizeze materii prime în cantități mari (150 tone), pentru fabricarea gazului nervilor și gazului muștarului.

- Există dovezi? Arestați-1!, a ordonat premierul Itzhak Rabin, comandantului Mossadului.

Dovezi însă, nu existau. Dar din acea clipă, soarta lui Manbar, fusese pecetluită. Ancheta trebuia să fie secretă pentru că altfel, Manbar ar fi încetat să mai vină în Israel, și, arestarea sa, devenea imposibilă. Mossadul întâmpina greutatea în obținerea unor mărturii în Iran, dar după venirea lui Beniamin Netanyahu la putere, principalul martor al acuzației, un cetățean polonez, a consimțit să vină în Israel și să depună mărturie contra lui Manbar.

Din acea clipă, mecanismul justiției a intrat în acțiune, în martie 1997, Nahum Manbar a coborât pe scările avionului Swissair surâzător și plin de sine.

Mai întâi, a crezut că e o farsă, când doi agenți ai Mossadului s-au apropiat de el și i-au spus:

- Ești arestat, acuzat de trădare. Te rog să ne însoțești. ,
- Știți cine sunt eu?
- Da, Nahum Manbar!

Arestarea lui Manbar n-a fost dată publicității. Ceva mai târziu, i s-a permis să angajeze un avocat. Manbar i-a propus avocatului Amnon Zihroni un milion de dolari.

La proces, Zihroni a încercat să afle de la ofițeri ai serviciilor secrete care au depus ca martori, dacă Manbar a acționat singur în comerțul cu Iranul, dar n-a primit răspuns.

Zihroni a afirmat într-o anumită ocazie, că Israelul a întreținut legături oficiale de afaceri cu Iranul și că i-a vândut

322

TEȘU SOLOMOYICT

armament, inclusiv tehnologie modernă pentru lupta cu arme chimice.

Nahum Manbar a avut legături de afaceri cu Iranul de la sfârșitul anilor '80. El a încercat să vândă iranienilor echipament de "apărare pasivă" în domeniul armelor chimice. Manbar a făcut acest lucru în colaborare cu unele întreprinderi israeliene, ca "Elbit", și cu știința Ministerului Apărării.

Dar în anii 1993-1994 s-au primit la Ministerul Apărării informații că, Manbar ducea tratative cu iranienii pentru a le vinde echipament cu caracter "de atac activ", între care și materii prime pentru fabricarea de arme chimice. O parte din aceste informații au fost furnizate de CIA (Agenția americană de investigații).

Manbar a fost avertizat să înceteze legăturile cu Iranul.

El susține că s-a conformat avertismentelor, dar și-a continuat, în secret, afacerile cu iranienii, în acel moment s-a deschis împotriva sa o anchetă secretă. Oamenii Mossadului au cules informații în câteva țări. Doi dintre martorii principali ai acuzației au fost, un polonez și o englezoaică, foști asociați în afaceri ai lui Nahum Manbar.

Nicicând, nu s-a înregistrat în Israel, unde scandalurile publice izbucnesc, "în fiecare marți și joi", un scandal atât de complicat, de succulent și plin de mister, ca acela declanșat de avocatul Amnon Zihroni. în cursul procesului omului de afaceri Nahum Manbar, (acuzat de trădare, deoarece a vândut Iranului, materii prime și tehnologie, necesare la fabricarea armamentului chimic), au existat și încercări de a ataca tabu-uri asupra cărora Mossadul a insistat să li se păstreze secretele.

în faza în care urma să se pronunțe sentința, avocatul Amnon Zihroni i-a cerut președintelui completului de judecată, Amnon Strașnov, să se recuze, sub motiv că s-a abătut de la regulile eticii judiciare. El a susținut aceeași teză în reclamația pe care a înaintat-o la înalta Curte de Casație, și care a fost respinsă. Totuși s-a hotărât să se deschidă o anchetă.

Avocatul Zihroni a motivat această cerere, susținând ca deține informații precise, conform cărora, în cursul desfășurării procesului, președintele completului de judecată a întreținut relații "intime" cu Pninat lanai, o avocată din completul de apărare, care i-a transmis, pe cale particulară, informații secrete

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 323

privitoare la Manbar și la demersurile pregătite de avocați în vederea apărării lui. Avocatul Zihroni a mai susținut că, în paralel, avocata lanai a întreținut relații și cu șeful echipei numite de Mossad pentru anchetarea afacerii Manbar. Acesta purta numele conspirativ "Nir". Frumoasa avocată a avut relații speciale și cu consilierul de presă al primului ministru, Shai Bazak. Acesta i-ar fi spus, încă în urmă cu o jumătate de an, că Manbar va fi condamnat și că primul ministru în persoană a discutat cu judecătorul Strașnov, de câteva ori în timpul procesului.

La cerere a fost anexată declarația lui Ziv Hen, fostul prieten al lui Pninat lanai, care arată: "Am fost prietenul lui Pninat încă din perioada în care ea era stagiară la judecătorul Strașnov. În vremea aceea am locuit împreună, în luna ianuarie, în timp ce ea lucra deja la avocatul Zihroni, ne-am despărțit, înaintea plecării ei în China, în luna martie a acestui an, ea a revenit să locuiască cu mine, dar a părăsit din nou locuința, și ne-am despărțit definitiv. Am auzit de la ea, în repetate rânduri, că în timp ce a fost stagiară, a întreținut de câteva ori, relații intime cu Strașnov, sau, ca să mă exprim exact cu cuvintele ei, «aproape acte sexuale». După cum mi-a povestit ea, Strașnov a prins-o de câteva ori și a urcat-o pe masă, împotriva voinței ei, dar ea a considerat asta drept o glumă. După cum mi-a povestit Pninat, ei s-au îmbrățișat și sau sărutat de multe ori. Am întrebat-o: «Tipul nu se pune în pericol?», iar ea mi-a răspuns că atunci când e cu ea, Strașnov, încuie ușa cancelariei sale și, de altfel, are încredere în ea, că nu va povesti nimănui nimic. Pninat mi-a arătat biletele pe care i le-a trimis Strașnov când era stagiară. E vorba de bilete cu conotații cum nu se poate mai erotice, scrise într-un limbaj vulgar, în ultimele luni, Pninat mi-a povestit, despre multe discuții pe care le-a avut cu judecătorul Strașnov, înainte de a fi primită la lucru în biroul avocatului Zihroni, în timp ce lucra la el și după aceea. De asemenea, judecătorul Strașnov o chema des la telefon și, unele convorbiri, le-am auzit și eu. I-am recunoscut vocea fără urmă de dubii, deoarece l-am întâlnit de câteva ori, în trecut, când Pninat era stagiară lui. De curând, Pninat mi-a povestit că judecătorul Strașnov i-a telefonat și-a invitat-o să-l însoțească într-o călătorie în Statele Unite. El i-a

spus că pleacă pe timp de șase luni, dar soția lui va fi acolo numai patru luni. Pninat mi-a spus, nu o dată, că îl apreciază pe Strașnov din punct de vedere sexual".

Declarația lui Ziv Hen, continuă pe multe pagini, în același stil, dar abandonându-l pe judecătorul Strașnov, el se ocupă în continuare de Shai Bazak. "După cum mi-a povestit Pninat, Shai Bazak a fost prietenul ei, înaintea mea. A fost între ei o legătură destul de strânsă. Shai a continuat să-i telefoneze și după ce s-au despărțit și o chema la telefon de două ori pe săptămână, atunci când locuia cu mine. Shai Bazak a fost la noi cel puțin la două dineuri, împreună cu alți musafiri. Dacă îmi amintesc bine, la una din reuniuni, a participat și ziarista Dorit Gabai, de la «Maariv». Odată, am chemat-o la telefonul celular pe Pninat, în timp ce lucra la avocatul Zihroni, și ea mi-a spus:

«Sunt cu Shai, la restaurantul Mika». Pninat mi-a povestit, de asemeni, de legătura ei, cu o persoană pe care o numea «Nir», care era anchetatorul Mossadului, în afacerea Manbar".

Urmarea acestui demers este binecunoscută. Judecătorul Strașnov a refuzat să se recuze, arătând că faptul i-ar leza demnitatea, deoarece tot ce i se atribuie sunt minciuni și moralitatea lui este integră.

Va mai trece multă vreme până la elucidarea acestui caz și vor mai izbucni, desigur, multe scandaluri, declanșate de personajul cheie al acestui roman de sex și spionaj, "la femme fatale", Pninat lanai.

Pninat lanai, vrea acum să-și apere moralitatea la Tribunal și l-a angajat pe renumitul avocat Avigdor Feldman. Va fi interesantă ciocnirea dintre cei doi coloși ai baroului: Amnon Zihroni și Avigdor Feldman, care se va desfășura paralel cu lupta lui Zihroni pentru salvarea în recurs a clientului său, milionarul Nahum Manbar.

Judecătorii Amnon Strașnov, Zeev Hammer și Șeii Timan, de la Tribunalul regional din Tel Aviv, au scris în hotărârea pronunțată că, Manbar, "din aviditate de bani a sacrificat securitatea statului". Ei l-au inculpat și pentru că a acordat asistență dușmanului în lupta contra Israelului și a transmis informații dușmanului, cu intenția de a leza securitatea statului-

Avocatul acuzării a pretins că Manbar a primit din partea Iranului 16 milioane de dolari.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 325

La proces, care s-a desfășurat cu ușile închise, Manbar a spus că legăturile sale cu Iranul s-au purtat "cu știrea factorilor de securitate" din țară. E3 pretinde că actul de acuzare emis împotriva lui, este rezultatul presiunilor exercitate de Statele Unite, asupra Israelului, deoarece americanii l-au acuzat de încălcarea embargoului impus Iranului.

Judecătorul Strașnov a menționat în hotărârea prin care-l inculpa: "Manbar este un manipulant care de cele mai multe ori nu spune adevărul". Soția lui Manbar, Francine, care locuiește în Franța, a replicat: "Este vorba de o parodie și nu de un proces". Ea susține că primul ministru, Benjamin Netanyahu, a intervenit în proces, la două săptămâni după ce soțul ei a fost arestat. Francine Manbar nu a precizat în ce mod a intervenit primul ministru, dar a relatat că, avocatul soțului ei, Amnon Zihroni, i-a trimis lui Netanyahu o scrisoare, în care l-a rugat "să nu intervină în proces". Francine Manbar a menționat și

declarația primului ministru Netaniahu, făcută a doua zi după ce s-a transmis hotărârea tribunalului de a-l inculpa pe soțul ei.

Primul ministru și-a exprimat speranța că Nahum Manbar va plăti scump faptele comise. Netaniahu a cerut, public, să i se aplice lui Manbar o pedeapsă severă. Francine Manbar, a spus: "Nu am nici o îndoială că Bibi este mult prea implicat în acest proces. Am senzația că totul a fost stabilit dinainte, încă înainte de începerea procesului".

În apelul înaintat Tribunalului Suprem, avocatul Zihroni a susținut că, "din cauza intereselor contradictorii ale judecătorului Strașnov, procesul intentat omului de afaceri Manbar, trebuie revizuit", iar judecătorul Strașnov, să se recuze.

Tribunalul Suprem a respins însă apelul avocatului Amnon Zihroni de a se anula hotărârea judecătorească.

Nahum Manbar a fost condamnat la 16 ani de închisoare. Implicațiile acestei condamnări se ramifică până în vârfurile ierarhiei politice, ale Mossadului și ale conducerii Statului.

În celula sa din închisoarea Nițan, unde este deținut în izolare, el protestează împotriva verdictului. "Cele mai grave delikte din istoria statului, fără precedent prin gravitatea lor", "Șa a fost definită de către procuratură infracțiunea pe care a omis-o. Procesul acesta curios, a fost însoțit de o serie de scandaluri. Nici nu s-au stins bine ecourile "afacerii Strașnov",

326

TEȘU SOLOMOVICI

în care președintele completului de judecată a fost acuzat că a întreținut relații intime cu o tânără avocată din completul de apărare, că un alt scandal a ieșit la suprafață: presa străină a scris că doi agenți ai Mossadului au fost uciși, în timp ce-l urmăreau pe Manbar, și că șeful acestei instituții a jurat la mormântul lor că va duce la bun sfârșit misiunea lor. Cu alte cuvinte, că "va pune mâna pe Manbar".

Spusele lui, desigur, trebuie ținute sub rezervă și privite cu multă suspiciune, deoarece până și avocații săi au recunoscut că, Manbar "are o tendință innăscută de a deturna adevărul", iar la proces, judecătorul Strașnov, l-a numit "mincinos și manipulator". Dar, dacă numai o mică parte din ceea ce afirmă Manbar, este adevărat, "merită să știm și noi".

- Nu pot dormi noaptea. Procesul meu amintește cele înscenate, în țările cu regim totalitar, spune Manbar.

- Scuză-ne, dar nu înțelegem de ce, întreaga conducere a Israelului s-ar fi pornit, fără motiv, împotriva dumată, îl întreabă un ziarist din presa israeliană, căruia i s-a permis să stea de vorbă cu el.

- Pentru a acoperi eșecurile lor, mai ales în problema pilotului Ron Arad, căzut în prizonieratul arab. Ei sunt cei care m-au rugat să-i ajut în tratativele cu iranienii în această privință. Ei mi-au cerut să obțin informații privitoare la soarta lui Ron Arad și să le transmit. Dar acum îmi este interzis, desigur, să dau amănunte despre această chestiune. Oricum, vreau să se știe că, atunci când au avut nevoie de mine au știut unde să mă găsească și cum să stoarcă de la mine tot ce s-a putut. Am făcut tot ce mi-a stat în

putință ca să-i ajut, dar n-am reușit fiindcă am fost indus în eroare de iranieni.

- Cine a fost omul de legătură iranian cu care ai colaborat?

- Cea mai mare parte a afacerilor le-am tratat cu dr-ul Abaspur. În privința lui Ron Arad, el mi-a spus: "Nu mă ocup de subiectul acesta. Nu fac politică!"

- Nu face politică, dar se știe că dr-ul Abaspur, cu care recunoști că ai avut legături de afaceri, nu este altul decât consilierul personal al lui Rafsandjani și șeful proiectului de armament chimic iranian.

-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 327

- Nu mi-a cerut să-i vând substanțe interzise, se apără Manbar. Mi-a propus doar să vând tot felul de lucruri, în privința unora dintre ele, am refuzat. Nu i-am vândut, decât o singură materie chimică, "tinil clorid", care se folosește pentru necesități industriale, agricole, medicale, pe scurt, pentru necesitățile cetățenilor. Acest produs se vinde liber pe piață. Dar eu m-am interesat dinainte la serviciile de securitate israeliene dacă îmi este permis să-l vând iranienilor.

- Dacă totul a fost legal, cum explici faptul că ai ținut să te folosești de un pașaport fals?

- Este vorba de un pașaport pe care l-am avut cu multă vreme înainte de am început tranzacțiile cu Iranul.

- Te-ai folosit de coduri secrete în corespondența cu reprezentanții Iranului. Asta nu înseamnă că ai știut că ceea ce faci este interzis?

- E un lucru obișnuit să recurgi la coduri când lucrezi cu un stat care nu are relații diplomatice cu țara ta, mai ales când trebuie să ocolești embargoul impus de americani. Procuratura a mințit în această privință, iar ordinul de interdicție impus de primul ministru în privința depoziției mele în apărare, m-a împiedicat să-i aduc la bară martorilor, în favoarea mea, pe cei ce au făcut comerț cu Iranul, în perioada în care am făcut și eu, de asemeni după sistemul codurilor. Acești martori ar fi putut furniza informații privitoare la relațiile comerciale ale unor societăți și foruri israeliene, care au făcut comerț cu Iranul în perioada dintre 1990 și 1993. Comerț în domeniul militar, desigur.

(Este adevărat că, în decursul procesului, apărarea a arătat că în perioada respectivă, numeroase societăți israeliene au făcut comerț intens cu Iranul. Asta este de fapt ceea ce l-a salvat pe Manbar de la o pedeapsă mult mai aspră).

- Câte societăți israeliene au făcut comerț cu Iranul?, este întrebat Manbar.

- Nu pot răspunde la întrebarea asta din cauza ordinului de interdicție emis de premierul Israelului. Pot spune doar că, o societate mare cum este "Elbit", a vândut Iranului echipament militar sofisticat, elaborat în Israel pentru a fi folosit de armata Israeliană și pentru vânzarea căruia a primit aprobarea legală a aceluiași minister. Valoarea tranzacției a fost de zeci de mili-

-

oane de dolari. O altă societate i-a vândut Iranului obuze. De ce ar trebui să se creadă că a vinde Iranului obuze, e în ordine, dar să vinzi chimicale pentru agricultură, este interzis? Presupun că materialele vândute de mine sunt folosite acum în industria agricolă și cea de medicamente a Iranului, dar eu sunt cel numit acum spion și trădător, în domeniul particular, cel puțin o sută de cetățeni israelieni au făcut comerț cu Iranul prin intermediul meu sau paralel cu mine. Cum poate acum, fostul șef al Mossadului, să afirme că eu am comis delikte mai grave decât cele comise de Vanunu? Mă adresez tuturor acelor oameni care au făcut în anii aceia comerț cu Iranul și i-au vândut echipament militar sau nemilitar și îi întreb: "Cum puteți dormi bine, noaptea? Nu vă mustră conștiința? Doarece nu puteți fi deconspirați din cauza ordinului emis de primul ministru, eu stau la închisoare și voi dormiți în paturile voastre!".

Relațiile lui Manbar cu conducerea politică israeliană și mai ales cu conducătorii Partidului Muncii, au pus gaz pe foc în privința "afacerii Strașnov". În anturajul lui Benjamin Netaniahu se spune că foștii premieri Itzhak Rabin și Shimon Peres, nu au acționat împotriva lui Manbar deoarece acesta dona bani mulți Partidului Muncii. Aceste zvonuri au fost infirmate la proces, unde s-a stabilit că ancheta împotriva lui Manbar s-a deschis în perioada în care, regretatul Itzhak Rabin, era premier. La întrebarea cu cine s-a întâlnit, Manbar a răspuns:

- M-am întâlnit cu Peres, cel puțin de trei ori, o dată în prezența deputatei Dalia Itzik. Aveam unele temeri. Simțeam că din motive pe care nu le pot dezvălui, unii oameni m-au descris în culori false și am vrut ca Peres să-mi risipească aceste temeri. Dar Peres nu a fost singurul politician din Partidul Muncii cu care m-am întâlnit. Eu și soția mea Francine am primit-o în vizită pe d-na Lea Rabin în casa noastră din Franța.

Cu opt zile înaintea asasinării lui Itzhak Rabin am fost invitat la o serată de gală oferită de Muzeul Tel Aviv. Dar n-am făcut nici o donație pentru muzeu. Am stat la aceeași masă cu Gabi Last, care era pe atunci adjunctul comandantului poliției, cu dna Lea Rabin și, ulterior, ni s-a alăturat și Itzhak Rabin, pentru un sfert de oră. E cazul să mă întreb, cum este posibil ca un prim-ministru, care știe că se poartă o anchetă împotriva unui

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 329

cetățean, să stea în public, la aceeași masă cu el? Asta înseamnă, după mine, că primul ministru a știut că nu sunt vinovat cu nimic.

- Peres confirmă că v-ați întâlnit, dar nu-și amintește despre ce ați discutat.

- Peres susține că nu-și amintește de mine, iar eu spun că își amintește foarte bine. M-am întâlnit cu el și altă dată, la Paris, la inaugurarea "Pieței Toleranței". Dar nu vreau să vorbesc numai despre cei din Partidul Muncii și nici despre Shimon Peres. Dintr-odată, nimeni nu-și mai amintește de mine.

- Toți fug de mine.

- Ai fost, la un moment dat, avertizat de către un ofițer de poliție superior, generalul Avi Cohen, și cu toate astea, ai continuat să faci comerț cu Iranul.

- Nu-i adevărat. Imediat după ce am fost avertizat, am încetat acest comerț. Mai

mult decât atât: am fost arestat în timp ce mă aflam în Israel, în perioada aceea veneam în Israel de câteva ori pe lună. Un om care își trădează țara, o vizitează atât de des?

Este, într-adevăr, bizar! În toți acești ani, Manbar a circulat liber printe noi, s-a întâlnit cu personalități politice, a încurajat jucătorii din echipa de baschet căreia le-a acordat protecția sa, fără să știe că era urmărit în permanență din umbră de Mossad și de Șabak. Era atât de neștiutor, încât, dacă ar fi să dăm crezare vorbelor lui, nici nu i-a observat pe cei doi agenți ai Mossadului, care au circulat în urma lui pe motocicletă, pe o șosea din Austria și, au fost uciși într-un accident în timpul urmăririi.

- Chiar nu i-ai observat?, a fost întrebat.

- Am auzit în cursul anului un zvon, după care doi agenți ar fi fost omorâți. N-am știut nimic despre asta și nici n-am simțit că sunt urmărit. Presupun că după ce Avi Cohen m-a avertizat în 1993, Mossadul a vrut să cerceteze dacă continui comerțul cu Iranul sau nu. N-au descoperit, desigur, nimic, fiindcă n-am mai continuat acest comerț.

- Ziarul "Sunday Times", care a publicat știrea despre moartea celor doi agenți, scrie că fostul șef al Mossadului, Shabtai Shavit, și-a intensificat amestecul personal în anchetarea dumatile, după moartea celor doi agenți.

-

330

TEȘU SOLOMOVICI

- E de-a dreptul uluitor faptul că șeful Mossadului a vrut să se răzbune pe un cetățean al țării în privința căruia există anumite bănuieli. Nimeni nu susține nici acum că ar exista vreo legătură între mine și moartea agenților. Este o mare nenorocire, foarte întristătoare, dar șeful Mossadului privește asta din punct de vedere personal și a decis să se răzbune pe mine.

- În altă ordine de idei: i-ai dat bani, prietenului avocatei Pninat lanai, care a prezentat declarația împotriva judecătorului Strașnov?

- Pninat lanai nu m-a acuzat pe mine că aș fi dat bani, ci pe avocații mei. Ei au negat, în ceea ce mă privește, pot jura că nu i-am dat nici măcar un ban găurit băiatului aceluia. Dar cred că tot ceea ce a declarat el, este adevărat.

- Susții că primul ministru, completul de judecată, Ministerul Apărării, Mossadul, Șabakul, poliția, mijloacele de comunicație, acționează împotriva dumatile. Cum explici faptul, că întreaga societate israeliană s-a pornit tocmai contra lui Nahum Manbar?

- întreaga administrație se lasă târâtă de un singur factor, Mossadul, care a trimis rapoarte mincinoase privitoare la activitatea, intențiile și faptele mele. Pe de altă parte, îmi este clar că activitatea mea i-a supărat pe americani. Când americanii au întrebat factorii israelieni, aceștia au negat că mi-au acordat aprobări să fac comerț cu Iranul, deoarece acest fapt contravine embargoului. Nu pot răspunde mai mult deoarece îmi este interzis, dar știu că eu am devenit victima în toată această afacere.

- Avocata Pninat lanai declară că te afli într-o stare psihică grea și că ai amenințat în câteva rânduri că te vei sinucide. Este adevărat?

- Astea sunt prostii. Starea mea de spirit nu s-a schimbat din ziua în care am fost

arestat. Atât eu, cât și soția mea, suntem convinși până în ziua de azi, că dreptatea va ieși la suprafață. Ea și copiii mei îmi inspiră forța necesară ca să lupt, așa că nu am timp să "gândesc" la sinucidere...

-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 331

Capitolul 37

UNDEVA ÎN JUNGLA BOLIVIANA (CAZUL "TERRA SANTA")

Ș. e un tip rezervat, cu maniere elegante și aere de intelectual. De când a fost numit șeful adjunct al Mossadului umblă numai în cămăși de mătase și costume gri-argint.

- "Meseria noastră e farmacie, obișnuiește să spună.

- Trebuie să o facem curat și cu eleganță". Cu subalternii însă, e dur.

- Stai jos și nu crâcni, îi spuse Ș. lui Dganit, o femeie tânără și frumoasă, ofițer de poliție, departamentul droguri. Ce dracu facem, cu Philip ăsta?

- Ce ne pasă de el, șefu'?, îi replică Dganit.

Philip era porecla lui Avner Menașe, traficant de droguri din Petah Tikva, care înființase în Bolivia o uriașă rețea de fabricare și export de cocaină în valoare de zeci de milioane de dolari.

- Să crape acolo, în jungla boliviana, continuă Dganit.

- Tipul nu vrea să crape singur.

- Și ce vreți, să-l ajutăm? Poliția nu se ocupă cu d-astea.

Lui Ș. îi plăcea de Dganit. La 27 de ani, femeia avea pe

"vino-n-coa", și uniformă de polițistă o făcea și mai sexy. Ș.

scoase dintr-un sertar al biroului un dosar gros:

- Tipul nu mai are măsură, Dganit, spuse Ș. părintește.

Nu se mai mulțumește să fabrice cocaină. Are relații cu arabi și organizații teroriste internaționale. Ca să-și vândă otrava s-a

frate cu dracu'.

- Ai spus "frate cu dracu'?", întrebă Dganit curioasă.

- Fratecu dracul!

- Și unde se află acum Avner?

-

332

TEȘU SOLOMOVICI

- Asta ai să afli tu. Pleci în Bolivia. Oamenii mei te așteaptă. Operațiunea trebuie să aibă acoperirea Poliției Israelului. Philip ăsta, mă rog, Avner, e de-al nostru, nu? E căutat

de poliția noastră, nu? Atunci, găsește-1!

- Și poliția boliviana?

- Ești așteptată acolo de generalul Sahas, comandantul Poliției din Bolivia. Are și el o socoteală neîncheiată cu Philip.

- Avner o să moară?

- Mi-e indiferent. Important e să-i lichidezi afacerea.

Dganit se ridică în picioare, netezindu-și fusta. Știa că Ș.

o "mănâncă cu ochii". Mai întârzie câteva clipe în fața șefului și zâmbi:

- Nu vii cu noi? Jungla boliviana e caldă și plină de mistere. Ș. o privi îndelung, oftă și spuse părintește:

- Să nu te pierzi prin jungla aceea, Dganit.

"Am ajuns", a șoptit polițistul bolivian. Mirosul puternic care plutea în aer i-a făcut pe cei din micul grup care pășea în adâncul junglei să înțeleagă că se apropie de destinație. Agenții secreți boliviene erau mai încordați ca oricând. Cu măștile de plasă neagră pe obraz, împotriva norilor de țăntări, arătau ca niște călăi. Dganit, care numai în urmă cu o oră, în pragul disperării, își spusese: "Ce dracu' caut aici?", a tresărit văzând în fața ochilor "laboratorul".

Cei zece polițiști au înconjurat locul din toate direcțiile; trebuiau să se confrunte cu muncitorii din laborator și cu paznicii înarmați. De aceea elementul surprizei era obligatoriu.

Acțiunea era mai complicată decât altele, căci în acest loc nu puteau ateriza elicoptere. Când au fost gata, comandantul a făcut un semn și oamenii au dat năvală.

Surprinși, paznicii au aruncat armele. Muncitorii, săteni săraci și flămânzi, n-au opus nici o rezistență. Un maldăr de pachete cafenii zăceau lângă recipientele din pânză pe bețe de lemn. Dganit, specialistă în depistarea drogurilor, mai văzuse în viața ei kilograme de cocaină capturate dintr-o singură lovitură. Dar aici, era vorba de o tonă de cocaină, într-un mof mân uriaș. "Am reușit; am pus mâna pe laborator", i-a trecut prin cap și a simțit nevoia să atingă pungile de nailon pline d¹ drog.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 333

într-un colț, zăceau pe jos, câțiva boliviene speriați.

Polițiștii, luptători din unitatea specială împotriva drogurilor, se ocupau de ei. Apoi s-a făcut liniște deplină în pădure. Mirosul, în acest loc unde se distila cocaină, era atât de tare, încât Dganit aproape că a vomitat, în luminișul din pădure, luptătorii au început să distrugă distileria.

Philip nu era în ziua aceea în junglă; laboratorul îl conducea Dongi, cumnatul său bolivian, în Bolivia, prețul unui kilogram de cocaină este de 1.200 dolari. Philip și asociații săi exportau drogul în Olanda, unde se vinde cu 25.000 dolari kilogramul, în Israel vindeau cocaina cu 57.000 de dolari, la prima mână. Cumpărătorii puteau transforma fiecare kilogram într-un kilogram și jumătate, diluându-l cu substanțe mai ieftine.

Traficanții israelieni de droguri conduc o rețea internațională și lupta împotriva lor se extinde în toate colțurile lumii.

Poliția israeliană trimite detectivi care culeg informații, dar membrii rețelei recurg la societăți de paie și la căi de difuzare sofisticate prin avioane, vapoare și trenuri. Opiumul circula sub aparența unor mărfuri obișnuite.

Parte din traficanți sunt oameni respectabili, care fac donații comunității evreiești, se ocupă de bunuri mobiliare, au prăvălii de mobilă și produse electrice. Dar banii îi fac exportând tone de droguri, mai ales în Europa. Din când în când, trimit câteva kilograme în Israel. Cadou prietenilor.

În anii '90, importatorii de droguri din Petah Tikva, au pătruns în Bolivia, țara frunzelor de coca. Planta crește aici în libertate și vânzarea este permisă. Localnicii opăresc coca în ceai și o mestecă. Dar legea interzice distilarea plantei, ca drog.

Israelienii deschideau un laborator de distilare mobil în pădure. Și, după ce strângeau o tonă de cocaină - 100 de kilograme era cantitatea minimă pentru un transport - o transportau la punctul de difuzare, în fața casei lui Philip. Laboratorul îl mutau, apoi, în alt loc.

Philip s-a însurat cu o boliviancă și l-a învățat pe fratele ⁶¹ să producă cocaină. Philip avea deja relații în toată lumea și ^e*porta o tonă de cocaină pe an, mai ales în Olanda și Germania. După cum se bănuiește, el și ceilalți israelieni din "rețeaua boliviana" au depus, numai în 1994, 15 milioane de ^dolari în bănci din Europa. ';;-,-,^ .« i; >?, > •: vj • :rf

334

TEȘU SOLOMOVICI

Peste 100 de traficanți de droguri israelieni fac afaceri grandioase în străinătate și-și umplu buzunarele cu milioane de dolari.

Poliția israeliană a primit informații despre doi delincvenți, Sami Buzaglo din Natania și Haim Brener din Tel Aviv.

Cei doi au început să exporte droguri din America de Sud în Israel și în Europa prin curieri.

În 1994 a fost arestat în Germania un curier bolivian trimis de Buzaglo și Brener, cu o valiză conținând 5 kilograme de cocaină. El a povestit despre un laborator perfecționat condus de israelieni în junglă. Poliția israeliană a deschis o anchetă și, în paralel, cazul a fost cercetat de Oficiul federal american (DEA) și de poliția boliviana.

Dganit Binkowitz a fost anunțată în decembrie '94 că, în 12 ore, trebuie să plece în Bolivia. Secretul era desăvârșit.

După două zile Dganit s-a instalat la hotelul Yutaho din Santa Cruz, nu departe de casa lui Philip. Șeful poliției boliviene, generalul Sahas, care a fost ambasadorul Boliviei în Israel, a rămas surprins când, în locul detectivului israelian pe care-l aștepta, a văzut-o pe Dganit.

Ea vorbește perfect spaniola - limba ei maternă - și e mare amatoare de "action", așa cum era obișnuită în Uruguay.

Așa că n-a avut probleme să se descurce. Șefii i-au trimis ca ajutor un polițist pe

nume losi.

Dganit a primit de la boliviieni informații despre rețeaua de israelieni care lucrează sub acoperirea exportului de plante tropicale și piese de schimb pentru mașini. Philip - spune ea -, ca și ceilalți membri din rețea, e căsătorit cu o boliviancă, are două fete și locuiește într-un cottage, într-un cartier modest.

Israelienii au respectat regula: e interzis să "scoți ochii". Ne-am străduit să păstrăm secretul, până când lui losi i s-au furat din camera de hotel banii și cecurile de voiaj. Nimeni nu știa nimic. I-am povestit șefului poliției boliviene, care a venit la hotel. S-a prezentat și ne-a recomandat și pe noi ca polițiști israelieni. losi și cu mine am rămas cu gura căscată că am fost deconspirați, dar în câteva clipe s-au găsit banii.

Punctul culminant al acțiunii a fost călătoria prin jungla:

"Am străbătut șapte kilometri printe copaci înalți și umezi, relatează Dganit. Cădeam la fiecare pas, eram însetată.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 335

fju era decât o singură canistră cu apă și nu sunt în stare să beau din aceeași cană. Țânțarii zburau în roiuri negre, atrași de mirosul de transpirație al polițiștilor bolivieni, care-mi repugna.

Acum înțelegeam de ce colegul meu de la poliția boliviana nu venise cu noi".

Întoarcerea a fost și mai grea. losi s-a împotmolit într-un râu noroios și Dganit a izbucnit într-un râs isteric, de frică.

- "Șapte minute a durat coșmarul până când, cineva a reușit să-l scoată, trăgând de un butuc de care s-a prins".

Capturarea laboratorului a dus la prinderea rețelei israeliene din Bolivia. Rav pakad (comandantul), Nisim Mahfuda de la unitatea de droguri, care se afla atunci în Germania în căutarea lui Brener și Buzaglo, a venit în Bolivia. Când l-a văzut pe Philip de aproape a rămas surprins: arăta ca un negustor din Șuk Hacarmel.

Afacerea a fost poreclită în Bolivia "Cazul Terra Santa".

Presa era plină cu articole despre israelienii din Țara Sfântă care conduceau cel mai mare trafic din istoria Boliviei.

Philip a fost trimis într-o închisoare construită special la înălțimea de 5000 de metri, unde aerul e rarefiat și cine fuge nu poate rezista prea mult timp. Va petrece peste 10 ani în acest loc și va continua probabil să tacă, așa cum a tăcut la anchetă, refuzând să-și trădeze prietenii israelieni care au fugit în Europa. Banii pe care i-a strâns au rămas în conturile secrete din bănci și nimeni nu se poate atinge de ei — nici boliviienii care nu știu unde sunt, nici Mossadul nu poate să-l aducă pe Avner Menașe ("Philip") în Israel. Nu există un acord de extrădare cu Bolivia.

Dar, uneori, în închisoare se mai și moare...

TEȘU SOLOMOVICI

Capitolul 38

AFACEREA „AUTOBUZUL DE PE LINIA 300” sau CUM SE RETRAGE UN ȘEF AL MOSSAD-ULUI

Ce se întâmplă cu un șef al serviciilor secrete care se retrage sau e silit să iasă la pensie? Uneori, în asemenea ca/uri, comunitatea serviciilor secrete e lovită parcă de un cutremur.

Vreme de 7 ani s-a aflat Shabtai Shavit în fruntea Mossadului (1989-1996). În toți acești ani, nimeni nu a știut cine se află la conducerea instituției, și, chiar dacă vreun ziarist i-a știut numele, cenzura militară i-a interzis să-l dea publicității.

După mai bine de șapte ani de șefie, și după ce a servit în total 32 de ani în această organizație, Shabtai Shavit, sabru (născut în Israel), în vârstă de 57 de ani, un om tăcut

Shavit Shabtai și interiorizat, și-a anunțat retragerea, îi încredința lui Dani Iatom, după cum s-a exprimat, "o organizație minunată", ai cărei agenți sunt "cei mai buni din lume", iar capacitatea ei tehnică, "întrece imaginația, în privința acțiunilor speciale, și se poate confrunța cu ușurință cu misiunile anului 2000". Cu toate acestea, au existat critici care considerau Mossadul un „camion greu și obosit, cu o încărcătură de prisos care îi îngreunează capacitatea de manevrare".

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 337

Șeful Mossadului, care se pensiona, era însă mulțumit de "mașina lui de spionaj", în discursul de despărțire, la ceremonia care a avut loc în cancelaria primului ministru Shimon Peres, chiar în ziua în care Comisia electorală a anunțat înfrângerea acestuia, Shabtai Shavit a spus: "Mă rog, ca și în viitor, Mossadul să rămână departe de privirile publicului". Peres l-a ascultat, întrebându-se probabil, cum se face că Shabtai a reușit să-și încheie mandatul frumos, pe când el...

Încercarea de a trece în revistă cei șapte ani de conducere a Mossadului de către Shavit, i-a dus pe istoricii Mossadului în mod inevitabil, la predecesorul său, Nahum Admoni.

Acesta a preluat funcția de șef al Mossadului după războiul din Liban din 1982, punând capăt unei reguli nescrise, după care toți șefii Mossadului trebuiau să fie generali în rezervă (Meir Amit, Zvi Zamir, Avraham Hofi). Se plănuiise ca succesorul lor să fie generalul Iekutiel Adam, dar după cum se știe, acesta a fost ucis în Liban și Admoni a primit funcția. La sfârșitul cadenței, în 1989, Admoni l-a convins pe primul ministru Itzhak Shamir, ca și succesorul său să provină din rândurile organizației. A fost numit Shabtai Shavit.

După cum a consemnat presa străină, unitatea "Masada", din cadrul Mossadului, este însărcinată, printre altele, cu acțiunile cele mai secrete, inclusive lichidarea adversarilor, în calitate de comandant al acestei unități, Shavit era prototipul

omului care știe să ia hotărâri rapide și curajoase.

Predecesorul său în funcția de șef al Mossadului s-a concentrat mai mult asupra demersurilor de ordin politic. El a fost, bunăoară, acela care a recomandat guvernului strângerea relațiilor secrete cu Iordania.

În 1989, deci, Admoni i-a predat adjunctului său Shabtai Shavit, un Mossad "în bună stare", fără multe eșecuri înregistrate, dar cu o mică bombă cu explozie întârziată, ascunsă în rândurile sale, pe nume Victor Ostrovski, agentul care a trădat Mossadul, și s-a refugiat în Canada, în ochii multora, primirea lui Ostrovski în rândurile Mossadului a fost o eroare la fel de mare ca angajarea tehnicianului Mordehai Vanunu la reactorul nuclear de la Dimona. Vanunu a început să lucreze acolo după ce a trecut cu succes prin sita de control a Șabakului.

Ostrovski în schimb, a intrat în Mossad, deși a eșuat la o parte

TEȘU SOLOMOVICI

din "examele de primire" și cei mai mulți dintre examinatori au avertizat că, "există o problemă în privința lui".

Foști responsabili ai Mossadului atribuie această eroare gravă faptului că, în perioada aceea, se găseau cu greu candidați potriviți pentru Mossad. "Este adevărat că existau principii bine stabilite pentru primirea candidaților, dar dacă am fi respectat în întregime aceste norme, am fi fost nevoiți să primim oameni mai puțin talentați, foarte devotați funcției, dar și foarte limitați", explică ei.

Aspirația de a înregistra în Mossad un om deosebit, care le spune întotdeauna comandanților adevărul în față și este capabil să se angajeze la acțiuni îndrăznețe, a fost decisivă în înrolarea lui Ostrovski. "Se presupunea că dacă avertismentele se vor adeveri, el va fi depistat din timp și exclus din rândurile Mossadului. Așa s-a și întâmplat de altfel. Cadetul cu calități strălucite, cu o memorie vizuală fenomenală, care vorbea engleza la perfecție și posedea un pașaport american, s-a eschivat de la executarea unui anumit exercițiu, a mințit și a fost exclus de la curs. Cele două cărți publicate de el, care cuprind multe amănunte adevărate și multe minciuni, au provocat mari daune Mossadului.

"Bomba Ostrovski", i-a explodat în față lui Shavit în cel de al doilea an de exercițiu ca șef al Mossadului, întărindu-i convingerea că toate relele din lume vin de la presă. Consecințele pe care le-a tras de pe urma acestei întâmplări traumatizante, au fost că trebuie să se ferească și mai mult de ziariști, de publicitate și să se concentreze cât mai mult asupra faptelor și acțiunilor, domeniu în care era, de altfel, specialist. Din câte se știe, Shavit a condus Mossadul spre multe succese, majoritatea nefiind date publicității nici până în ziua de azi.

Dar eșecurile sale, după cum e firesc, au avut parte de multă publicitate. Ele ne învață câte ceva despre capacitatea lui Shavit de a acționa. Un om simțit, care citește în ziar că patru agenți ai Mossadului au fost prinși în Cipru, în timp ce încercau să monteze aparate de interceptat în apropierea ambasadei Iranului, își va spune, pe bună dreptate, că este vorba de un mare eșec. Gândindu-se mai bine, același om, ar putea ajunge însă, la concluzia că, acest eșec este expresia unui efort suprem de a

aduna cât mai multe informații despre mișcările teroriste din lume.

Nici cei mai aspri critici ai lui Shavit nu-i pot contesta capacitatea de acțiune. Ei pot pretinde în schimb că el s-a concentrat prea mult asupra "războaielor evreilor": Mossadul împotriva serviciilor de informații ale armatei, Mossadul împotriva Ministerului de Externe, Mossadul împotriva Șabakului - și toate celelalte, în cele mai multe cazuri este vorba de conflicte legate de stabilirea domeniilor de activitate, care izbucnesc când apar misiuni legate de culegerea de informații sau de conducerea unor acțiuni speciale. Disputa se desfășoară atunci în jurul întrebării "cine va fi forul conducător?" și se ajunge în cele din urmă, la o soluție de compromis.

Conflictele dintre Mossad și Ministerul de Externe s-au înăsprit în urma schimbărilor intervenite pe harta Orientului Mijlociu și a lumii, ca rezultat al procesului de pace. Multe state, care ani îndelungați s-au ferit până și de contacte secrete cu Israelul, acceptă acum să-și deschidă porțile în fața Ministerului de Externe. Mossadul are sentimentul că este marginalizat. Ministerul de Externe a fost acela care a pus bazele relațiilor cu țările din Golful Persic, dar Mossadul s-a încăpățânat ca el să fie acela care să-l conducă pe Rabin la sultanul din Oman. Cei din Mossad afirmă: "N-am încercat să îndepărtăm Ministerul de Externe. Toate țările cu care am avut legături secrete, doresc să continue contactele prin intermediul nostru, paralel cu cele deschise, în jocul acesta, Mossadul are avantajul că deține informații preliminare. Dar, uneori se întâmplă ca demersurile legate de o anumită țară, să se poarte în paralel, și doi reprezentanți oficiali - unul din partea ministerului, celălalt din partea Mossadului - să fie trimiși în același timp în țara respectivă."

Alte critici aduse lui Shavit au fost legate de numirile efectuate de el în funcții superioare din Mossad. În această Privință, el pretindea în primul rând devotament, și abia după aceea, talent.

E greu să lucrezi în Șabak (serviciile secrete interne), în zilele astea și e și mai greu să fii șeful Șabakului. Dar cel mai greu, fără îndoială, este să fii șef al Șabakului și să citești în r, știrea că ți-ai dat demisia; a doua zi să-ți vezi în ziar

340

TEȘU SOLOMOVICI

numele complet și, în ziua următoare, să-ți vezi fotografia, neclară, într-adevăr, dar în așa fel, încât identitatea ta să poată fi recunoscută. Apoi urmează amănunte: adresa, biografia, numai numărul de la pantofi lipsește.

Trecerea bruscă, de la întuneric la lumină, provoacă un moment îndelungat de confuzie. Pupilele se contractează, nu e clar ce vedem și ce nu. Șmuel Goren (67 ani), director în concernul "Dankner", a fost adjunctul șefului Mossadului pe vremea lui Nahum Admoni. În 1994 a fost numit coordonatorul acțiunilor în teritorii. Când numele i-a fost dezvăluit, a suferit un șoc. "În prima zi, când s-a publicat că sunt coordonatorul acțiunilor în teritorii, noaptea târziu, mi-a telefonat un ziarist.

Țin minte până în ziua de azi. Am avut impresia că a căzut cerul pe mine. A fost prima dată când am înțeles că pot sta de vorbă cu un ziarist".

Cei care părăsesc serviciile de securitate nu știu exact ce pot spune și ce nu. Un "mossadnic", devenit simplu cetățean, știe multe, dar nu știe ce are voie să împărtășească altora. El înclină să creadă, de fapt, că „ceilalți" n-au voie să știe nimic.

De aceea acum, când granițele au fost deschise, nu știe ce are voie să spună și ce nu.

Zvi Aharoni, pensionar, locuiește acum în Anglia. El a fost șeful secției de anchete în Șabak când Amos Manor era șef, iar adjunctul șefului Mossadului era Meir Amit. Aharoni este cel care l-a depistat pe Adolf Eichmann în Argentina și a participat la prinderea lui. "După prinderea lui Eichmann, spre deosebire de alte zeci de acțiuni la care am participat și au rămas secrete, deodată, nu știu cum, toată lumea a vorbit despre asta. Șapte ani după ce am ieșit la pensie, în 1977, Iacov Caroz a scris depre mine în «lediot Aharonot», că sunt un mincinos. Era în legătură cu cercetările pe urmele lui Mengele.

Până în ziua de azi, îmi pare rău că nu i-am intentat proces de calomnie și, nu i-am cerut un million de dolari despăgubiri. Am turbat de furie, dar n-am făcut-o, căci eram obișnuit cu gândul că noi trăim în „spatele cortinei" și nu se poate să intentăm un proces".

"Într-un anumit sens, spune un psiholog care cunoaște îndeaproape serviciile de securitate, acești oameni duc o viață de schizofrenici. Omul de la lucru nu e același cu cel de afara-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

341

El nu poate împărtăși nimănui prin ce trece, nici măcar soției sale. De aceea nu poate primi reacții la ce face. Ca urmare, se petrec câteva fenomene: respectivul, își *formează* un ego bine definit, bărbătesc, căci în aceste locuri de muncă sunt foarte puține femei și felul feminin de a vedea lucrurile îi lipsește.

Felul său de a gândi se schimbă într-o gândire de jucător de șah, care încearcă să studieze mișcările adversarului și să i-o ia înainte, o gândire în termeni de forță, năzuind la înfrângerea inamicului".

Deputatul Eliahu Ben Elisar (65 ani), membru în Comisia de Externe și Securitate și primul ambasador al Israelului în Egipt, apoi ambasadorul Israelului la Washington, a lucrat în Mossad și a îndeplinit, printre altele, o funcție importantă în Europa. Dar nici după 30 de ani, nu-și permite să spună direct că a lucrat în Mossad. El mărturisește că în timpul serviciului era frustrat că nimeni nu știa cu ce se ocupă. Și a plătit un preț scump:

- "Nici eu, nici soția mea, n-am avut o viață de societate.

Viața mea de familie era foarte complicată. Am locuit în străinătate, într-un loc unde și copilul meu a fost obligat să trăiască sub o altă identitate. Aceasta e culmea sacrificiului.

Nici în perioadele în care ne aflam în țară, soția mea n-avea voie să vorbească despre locul meu de muncă; pe de altă parte, nici ea nu știa exact cu ce mă <

Ministrul Gideon Ezra a fost adjunctul lui Iacov Peri.

După ce s-a înscris la Likud, a fost ales deputat. "Am lucrat 33 de ani în serviciile de securitate, cu arabi, cu armata - și la noi tot poporul e în armată - încât multă lume m-a cunoscut și dacă se anunța ceva la radio, în legătură cu regiunea de care eram responsabil, oamenii se gândeau imediat la mine, la bine și la rău. E adevărat că în timpul serviciului n-am putut ține conferințe despre munca mea, dar nici acum nu pot".

Din cauza greutății de a se obișnui cu faptul că acum sunt expuși și din cauza cunoașterii parțiale a aparatelor administrative civile, cei care părăsesc serviciile secrete se bazează pe ajutorul colegilor, în aceste servicii, colegii sunt, de obicei, prieteni pe viață. Dar nu întotdeauna este de ajuns și acum, mai puțin ca în trecut. De aceea, în multe cazuri, li se înlesnește ieșirea la pensie înainte de termen pentru ca oamenii să poată începe o viață nouă. Întreținerea e asigurată, dar trecerea la alt gen de viață nu e ușoară.

Zvi Malhin (65 ani) a devenit cunoscut ca membru în echipa Mossadului care l-a răpit pe Eichmann. Malhin a lucrat în Șabak, printre altele, în serviciul de contraspionaj, unde a reputat numeroase succese, în Mossad a ajuns la o funcție importantă în secția operativă. A părăsit Mossadul în 1976, după 28 de ani în serviciile secrete.

- "În Șabak și în Mossad nu trăiești singur, spune Malhin. Ai un șef care te iubește, sau tu îl iubești. Stimezi oameni, ai satisfacții în muncă. Problema începe când ieși afară.

Eu de exemplu, am fost implicat în acțiuni și eram foarte activ.

Ești obișnuit cu un anumit ritm de viață, telefoane, călătorii, și deodată, totul se termină. Și nu numai asta. Te pomenesci afară și nu poți povesti nimic despre tine. Cine a stat în vârful piramidei Mossadului devine șeful unor mari întreprinderi sau trusturi, de pildă. «Koor» (se referă la Meir Amit) sau Societatea de Electricitate (Ițhak Hofi), dar există și un grup de oameni ca mine, care pornesc la drum fără nimic, în țara noastră ai nevoie de legături. Eu n-am avut și nu am primit nimic. Oamenii nu te iartă și vor să iei totul de la început la 45 de ani".

Malhin trăiește acum în Statele Unite: scrie, pictează și¹ mari societăți de asigurare

americane se sfătuiesc cu el. "1°

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 343

Israel nu mi s-a întâmplat acest miracol, îmi închipui că fostul șef al Șabakului, Cârmi Ghilon, care are o familie bună, e cunoscut și poate că i se va găsi un post. Dar va suferi, fără îndoială, de un singur lucru: deconectarea. Circula într-un tren rapid. Trenul s-a oprit și el trebuie să-și găsească alt tren.

Aceasta e cea mai mare greutate".

Cazul „Autobuzul de pe linia 300" »

Uneori, o întâmplare nefericită îl va urmări pe șeful Mossadului sau al Șabakului, până la sfârșitul vieții. Ea poate să-i grăbească retragerea sau pensionarea, în aprilie 1984, patru tineri palestinieni din Gaza, au răpit un autobuz de pe linia Tel Aviv - Așkelon și, sub amenințarea că-l vor exploda, l-au silit pe șofer să-l ducă spre Gaza. Autobuzul era plin cu călători.

Serviciile speciale nu aveau informații asupra celor ce se întâmpla în autobuz, nici Poliția și nici armata. Autobuzul a fost oprit în cele din urmă între dunele gazateene de la Șir El Balah.

Unitatea de elită a Marelui Stat Major al Tahalului (Sayeret Matcal), a luat poziții în jurul autobuzului, în timp ce oamenii Șabakului au angajat tratative cu răpitorii. Toată noaptea s-au purtat tratativele, abia în zori, comandantul unității de comando, colonelul Omri Barlev, a dat ordinul asaltului. Operațiunea de salvare a călătorilor a fost umbrită doar de moartea unei singure călătoare, soldata Irit Pomeranz și de rănirea a câtorva călători.

A doua zi, mass-media israeliană a anunțat că cei patru tineri palestinieni au fost uciși în cursul luptelor. Un singur ziar, „Hadașot", neținând seama de interdicția cenzurii militare, ^a publicat fotografia în care doi dintre răpitori, cu cătușele la i, erau conduși de agenții Șabakului la cercetare.

Presa internațională a reprodus fotografia și scandalul

a ajuns sus, în Olimpul politic și informațional. Se peceva urât, umbrind credibilitatea și imaginea Serviciilor ^{se}crete. Avraham (Avrum) Shalom, comandantul Șabakului [^]duse ordin lui Ehud ^latom, șeful departamentului de acțiuni ^speciale, să-i ducă pe cei doi palestinieni prizonieri la mașina

Șabakului, aflată în apropiere. Chipurile avea ordinul să-i ducă, cât mai repede, ca să fie cercetați, de fapt însă, pe drum, cei doi trebuia să fie omorâți. ^latom și oamenii săi s-au

grăbit să îndeplinească ordinul și le-au zdrobit capetele, lovindu-i repetat cu un bloc de piatră.

Purtătorul de cuvânt al armatei a fost nevoit să rectifice versiunea morții celor patru palestinieni. Ministrul Apărării, Moșe Arens, un polii an cunoscut pentru sângele său

„Fotografia subversivă" care a provocat scandalul niediatic.

Palestinianul prins viu dus la anchetă de doi agenți Șabak.

rece, și-a pierdut măsura și a ordonat suspendarea ziarului. Dar, bulgărele de zăpadă începuse să se rostogolească. Serviciile speciale au încercat să arunce vina asupra generalului Ițî° Mordehai, comandantul Armatei de Sud, care a fost văzut lovindu-i repetat pe cei doi prizonieri. Ițîc a recunoscut că i-a lovit, vrând să le smulgă mărturii privind existența unor explozive în autobuz, dar jura că nu i-a omorât, în cele din urmă s-a aflat cine i-a ucis pe cei doi prizonieri.

Afacerea „Autobuzului de pe linia 300" a continuat multă vreme să stârnească interesul mass-mediei locale Ș¹ internaționale, până ce alte întâmplări, la fel de mustoase,
®*

.ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 345

împins-o în uitare. Sigur e că șeful Șabakului nu o va uita, pentru că această urâtă afacere a grăbit retragerea sa.

Cine a dat ordinul?

La sfârșitul lunii aprilie 1984, Guvernul israelian a hotărât instituirea unei comisii de anchetă condusă de generalul (în retragere) Meir Zorea. Morții au fost deshumați, doctorii au stabilit ce-au stabilit și concluzia a fost că moartea celor doi teroriști a fost provocată de loviturile primite în timpul luptei pentru eliberarea autobuzului.

între timp, ziarele americane și europene au început să publice fotografiile celor doi teroriști duși de către oameni ai „Șin-Bet" (securitatea internă) la cercetare.

Prof. Itzhak Zamir, consilierul juridic al guvernului, dispune, cu avizul prim-ministrului din acea vreme, Itzhak Shamir, și al ministrului securității, Moshe Arens, constituirea unei noi comisii de anchetă, condusă de procurorul statului, Iona Blatman.

Profesorul dr. Sahar, de la spitalul „Tel Hashomer”, a infirmat afirmația doctorilor patologi care susținuseră că moartea celor doi teroriști s-ar datora loviturilor primite de ei înainte de a fi scoși din autobuz. „Comisia Blatman” a propus judecarea comandantului parașutiștilor, Itzik Mordehai.

După eliberarea autobuzului - stabilește comisia, soldații nu mai trebuiau să fie amestecați în anchetarea celor doi teroriști, prinși vii. Folosirea în continuare a forței de către armată nu mai era legală. Generalul Ben Zion Parhi a decis să nu-l trimită pe generalul Itzik Mordehai în fața tribunalului, ci să fie judecat de o comisie disciplinară a armatei.

Întreaga acțiune de eliberare a autobuzului a fost filmată cu un aparat video. Filmul ar fi putut limpezi multe obscurități ale acestei afaceri, dar nu se știe unde a dispărut banda.

La 19 august 1985, comandantul parașutiștilor, Itzik Mordehai a fost achitat de orice învinuire și înaintat în grad.

Trei șefi ai serviciilor secrete, judecați de o comisie Disciplinară internă, au fost achitați și ei de orice învinuire. Se ședea că „Afacerea autobuzului 300” s-a încheiat definitiv.

346

TEȘU SOLOMOVICI

Câteva zile însă după ce Itzhak Zamir, consilierul juridic al guvernului, a anunțat că-și va încheia cadența, unul din comandanții Mossadului i-a prezentat o serie de noi documente privind „Afacerea autobuzului 300”. Profesorul Zamir a constatat că există bănuieli grave în legătură cu „funcționarul superior” („hapakid habahir”) care ar fi falsificat anumite acte, nu ar fi spus adevărul și i-ar fi silit și pe alții să nu spună adevărul, în cadrul anchetelor guvernamentale cu privire la moartea celor doi teroriști.

Trei din șefii serviciilor secrete, Reuben Hazak, Peleg Radaï și Rafi Maica l-au informat pe Shimon Peres. Prim ministrul țării nu le-a permis să-l critice pe șeful suprem al serviciilor secrete și a declarat public că acesta se bucură de încrederea guvernului, între timp, în presa americană s-a publicat „secretul secretelor”: „hapakid habahir” era Avraham Shalom, șeful Șin-Bet.

Așa-numitul „putsch” (cum l-a caracterizat pe arunci deputatul Ehud Olmert) din cadrul Mossadului a fost lichidat prin decizia lui Avraham Shalom de a-i elibera din funcții pe cei trei „răsculați”.

Dar aceștia n-au tăcut. Ei s-au adresat „înaltei Curți de Casație” a Israelului și au predat profesorului Zamir, consilierul juridic al guvernului, o serie de documente, cu intenția de a-l compromite pe șeful Serviciilor Secrete.

Guvernul i-a propus consilierului juridic să „claseze” afacerea. O serie de deputați au cerut chiar demisia profesorului Zamir. Într-o ultimă încercare dramatică de a-l convinge pe Consilierul juridic al guvernului, primul ministru a declarat că nu e posibil să-i cercetezi și să-i acuzi pe oamenii Mossadului. Ei nu se pot apăra, ei nu pot divulga secrete.

Războiul oamenilor serviciilor speciale - a avertizat Shirnon Peres - continuă zi și noapte, în timpul anului, iar dușmanul nu este o armată normală, ci niște teroriști care nu respectă nimic și sunt în stare să ucidă femei și copii, cu orice fel de arme.

Avraham Shalom și-a închinat toată viața securității țării. Tânăr ofițer a participat la capturarea lui Eichmann. M¹ târziu - spune Iser Harel, primul șef al Mossadului, Shalom ^a participat la unele dintre cele mai grele operații ale războaielor secrete israeliene.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

347

Cum să judeci în instanță civilă asemenea luptători?

Profesorul Zamir, consilierul juridic al guvernului, a considerat însă că „Securitatea” nu poate fi deasupra „Legii”; mai mult, el a declarat că minciuna poate duce țara la dezastru.

El a înaintat „cazul” poliției și a cerut să se facă cercetări. Comandantul poliției, David Kraus, ar fi putut ordona să se înceapă cercetările. Dar Kraus a plecat a doua zi în străinătate, în concediu.

Până la întoarcerea lui din concediu, guvernul a căutat o soluție care să nu-l lezeze pe consilierul său juridic, și, concomitent, să nu lovească în renumele și activitatea Serviciilor secrete israeliene.

Toată „afacerea” a avut loc în timpul guvernării lui Itzhak Shamir, când Moshe Arens era ministru al Apărării. A dat ordin Itzhak Shamir Șin-Bet-ului să acționeze așa cum acesta a acționat? în ce măsură conducerea politică a țării a fost implicată în evenimentele ulterioare ale „afacerii”?

Iată întrebări care au atârnat ca niște „săbii ale lui Damocles”, deasupra capetelor unor politicieni.

Toată lumea a fost însă de acord asupra unui singur lucru: „Cutia Pandorei” trebuie să rămână închisă. Chiar dacă se va constitui o nouă comisie de cercetare, nu e admisibil ca munca de uriașă răspundere a organelor de securitate să fie stânjenită. •

Avraham Shalom - victimă a ultraactivismului său

Filmul acesta a rulat cu încetinitorul vreme de câțiva ani.

Se părea că totul se va clasa, între timp, „eroii” poveștii s-au „reciclat”. Unul din ei a ajuns deputat, altul a devenit setul adjunct al Mossadului, iar Itzik Mordehai a fost numit ministrul Apărării în guvernul lui Beniamin Netanyahu. Și deodată parca a explodat o bombă: aflat în pragul pensionării A., unul din șefii Serviciilor secrete, a declarat presei că el i-a asasinat pe cei doi palestinieni. După ce toți cei ce se aflau în preajma prizonierilor i-au bătut, inclusiv generalul Itzik Mordehai (care i-a lovit pe cei doi teroriști cu tocul revolverului), K. a luat un bolovan și le-a zdrobit craniile.

Ulterior, A. și-a justificat crima declarând că primise ordin de la șeful Șin-Bet, Avraham Shalom, să-i omoare pe cei doi prizonieri.

Ce l-a determinat pe fostul șef adjunct Șabak să facă aceste destăinuiri îngrozitoare?

O taină în plus a Serviciilor secrete israeliene lăsată posterității...

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 349

Capitolul 39

RĂZBOIUL INVIZIBIL

ÎNCHISORILOR

Cândva, la începuturi, „Șabas”-ul, adică oamenii responsabili cu paza și administrarea închisorilor, era parte integrantă a sistemului informațional israelian. Astăzi, deși independent, „Șabas”-ul continuă să păstreze legături multiple cu Mossad și Șin-Bet.

Grea e viața deținuților, nu e ușoară însă nici cea a paznicilor, îndeosebi, în închisorile cu deținuți politici și teroriști palestinieni. O luptă teribilă, surdă și neștiută de mass-media, se duce între zidurile închisorilor. Uneori, este ultima armă a deținuților palestinieni: greva foamei până la moarte

O parte din cei 8.000 de palestinieni deținuți în Israel au declanșat la mijlocul lunii august 2004 o grevă a foamei cerând îmbunătățirea condițiilor din închisori. „La grevă au participat jumătate dintre deținuții de la penitenciarele Nafhah și Eshel și cei de la Hadarim”, a declarat Ofer Lefler, purtătorul de cuvânt al Administrației Penitenciarelor. „Deținuții consumă doar lichide, în special lapte”, a precizat el atunci. Criza amenința să se transforme într-o tragedie. Ministrul israelian al Securității interne, Tzahi Hanegbi, s-a declarat insensibil la protestul deținuților. El a declarat: „Nu vom ceda în fața acestor

revendicări.

Din punctul meu de vedere, deținuții pot continua greva foamei Până la moarte". Abu Mohammed, reprezentant al Deținuților Palestinieni, organizație pentru apărarea drepturilor deținuților, ^{cu} sediul la Bethlehem, a subliniat că „la grevă participă 8.000 ^{te} deținuți, care au 20 de revendicări". „Deținuții cer dreptul de ^a~Și vedea rudele, în condițiile în care în prezent doar 60% ^{*ntre} ei au dreptul la vizite", a spus Mohammed.

TEȘU SOLOMOVICI

în loc să obțină o îmbunătățire a condițiilor de detenție, greviștii foamei nu au reușit deocamdată decât să-și atragă represalii din partea autorităților, într-un comunicat al Administrației Israeliene a Penitenciarelor se arăta: „Imediat după declanșarea grevei, deținuților li s-au interzis o serie de privilegii. Aparatele de radio și televizoarele au fost confiscate, nu li s-au mai oferit ziare, produse de patiserie sau țigări și nu au mai avut dreptul la vizite". Autoritățile au mobilizat echipe medicale și au luat măsuri speciale pentru a evita producerea de incidente. Două unități speciale ale forțelor de ordine au fost pregătite să intervină în cazul izbucnirii de confruntări violente, iar autoritățile au pregătit și un plan de evacuare a deținuților răniți sau a celor care se vor îmbolnăvi pe durata grevei.

Anii au trecut. Intifada și-a urmat traiectoria sângeroasă.

Disperarea, sărăcia, fanatismul, motivele sunt multe care să alimenteze revolta palestiniană. Unii își pun în jurul brâului un cordon cu dinamită, alții folosesc discursul politic incendiar, ambele la fel de primejdioase din punctul de vedere al serviciilor de securitate israeliene. Vânătoarea după elementele primejdioase e aprigă, închisorile israeliene sunt pline până la refuz cu deținuți palestinieni. După ultimele statistici numărul lor a ajuns la vreo 8.000. Dintre aceștia, 4.000 sunt condamnați pentru delikte de securitate, teroriști cu „sânge pe mâini", instigatori primejdioși sau simpli membri ai organizațiilor pe care palestinienii le denumesc de „eliberare națională", dar Ierusalimul le consideră „organizații teroriste". Orice împotrivire armată la ocupația israeliană intră sub incidența terorismului. O „umbrelă" sub care intră, de altfel, tot soiul de delikte de securitate.

închisoarea nu-i casă de odihnă, dar condițiile de detenție pot varia de la suportabil la înnebunitor. Nu e vorba de minorele pedepse disciplinare, ci de ambianța generală a vieții cotidiene de pușcăriaș. Să amintim că o mare parte din palestinienii care execută condamnări pe viață sau de zeci de ani n^u mai are practic nimic de pierdut. Dacă stresul devine insuportabil, devin foarte violenți, atacă paznicii, distrug celulele, se revoltă sau se organizează greva foamei. Până la moarte, ca în august 2004.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 351

Asemenea evenimente ajung în atenția mass-media, iar imaginea Israelului are de suferit. Când o asemenea masă de palestinieni problematici se află după gratii, conducătorii închisorilor trebuie să fie într-adevăr duri, dar și psihologi abili.

Nu pot fi stăpâniți cu bâta și pistolul cu gaz mii de deținuți fanatizați.

„Autoritatea israeliană a penitenciarelor" („Şabas", în limba ebraică) a acumulat în anii războiului cu palestinienii şi arabii din ţările învecinate, o experienţă bogată dar, iată nu suficientă pentru a împiedica declanşarea grevei. Ţahi Hanegbi, ministrul Securităţii Interne, a declarat în august 2004: „Nu vom ceda nimic, din punctul nostru de vedere nu au decât să continue protestul până la moarte". Premierul palestinian de atunci, Ahmed Qorei, i-a replicat: „Israelul e responsabil de soarta prizonierilor palestinieni". El a solicitat intervenţia ONU, a Uniunii Europene şi Ligii Arabe pentru a obliga Israelul „să-i respecte pe deţinuţi în calitatea lor de prizonieri de război şi să-i trateze conform Convenţiei de la Geneva".

Vorbe frumoase care nu au fost bine auzite de comandanţii celor 40 de închisori cu deţinuţi palestinieni. Se pare că acest echilibru a fost tulburat o dată cu numirea în fruntea „Şabasului" a generalului Iacov Ganot, adept al politicii „pumnului de fier".

Ziarista Ronit Zah de la cotidianul „Yediot Aharonot" l-a intervievat atunci pe noul comandant peste închisorile israeliene. Ganot a spus că el nu face altceva decât să aplice cu stricteţe litera regulamentului.

O zicală evreiască îndeamnă să fii deştept, renunţând să ai întotdeauna dreptate. Dreptate are Ganot, dar în închisorile sale nu e linişte, şi oamenii pot muri.

Se pare că Ganot i-a pus pe deţinuţi cu spatele la zid.

Semne ale dezordinii au fost înregistrate mai de mult. La 15 aprilie 2001, un grup de paznici a pătruns cu forţa într-o celulă. Ofiţerul Itzhak Suissa a fost lovit cu un obiect metalic şi cu greu a fost târât afară din celulă, fără să se observe că unul din paznici fusese răpit. Vreme de trei minute şi jumătate paznicul a fost bătut cu bestialitate. A murit din cauza loviturilor, în iunie 2002, ofiţerul Albert Abuhatzaira, directorul închisorii „Nafha", a fost grav înjunghiat cu un pumnal impro-

352

TEŞU SOLOMOVICI

vizat dintr-o lingură de supă. A urmat un control sever al celulelor, în timpul căruia paznicii, din răzbunare, au distrus toate aparatele de radio şi alte bunuri ale deţinuţilor. Conducerea închisorii a fost dată în judecată de puşcăriaşi şi - culmea! aceştia au câştigat procesul. Tribunalul a decis acordarea de despăgubiri pentru bunurile distruse, în octombrie 2002, în închisoarea „Nitzan", au fost înjunghiaţi ofiţerii Mose Simhi şi Nissim Behar. Au supravieţuit, dar Kamel Făraş, înjunghiat în închisoarea din Jenin, nu a avut la fel de mult noroc. Un deţinut i-a tăiat gâtul cu o lamă de ras şi Kamel a căzut mort, într-o baltă de sânge.

închisorile au propria lor reţea informativă. Agenţi recrutaţi chiar din mijlocul deţinuţilor sunt o mină de aur, dar pepitele sunt din ce în ce mai rare. „Turnătorii" nu prea au multe şanse de supravieţuire. Slomo Taharni, comandantul adjunct al Serviciului principal de informaţii al Şabas-ului, i-a declarat ziaristei Ronit Zah: „în închisorile noastre sunt încarcerate astăzi elemente palestinienne dintre cele mai periculoase şi mai violente, responsabili organizaţiilor teroriste, teroriştisînucigaşi capturaţi înainte de a acţiona,

militanți fanatici pentru care viața lor și a altora nu are nici o valoare".

După dezordinile provocate din închisorile „Sikma” și „Gilboa” au fost mult înăsprite măsurile de securitate, introducându-se controlul „la pielea goală”, mai ales după vizitele rudelor. Prea multe obiecte interzise, mai ales telefoane mobile, ajungeau în celule. Șefii mișcărilor teroriste se aflau după zăbrele, dar ei continuau să dirijeze acțiunile subversive. „Fără instaurarea unei discipline de fier, fenomenul acesta malign nu putea fi eradicat”, spune Taharni. Controlul „la pielea goală” este umilitor? Fără îndoială, dar cum altfel să descoperi tot ce inventează și fabrică pe ascuns prizonierii? Totuși știu că nu au nici o șansă de a evada, și numai respectarea regulilor disciplinare le-ar putea ameliora condițiile de detenție.

Pușcăria, școală pentru teroriști și viitori politicieni

Nimeni nu contestă faptul că viața deținuților din închisorile palestiniene este dură. Autoritățile de la Ierusalim¹ susțin că orice „destindere” este interpretată de palestinian¹

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 353

drept un semn de slăbiciune, fiind imediat exploatată. „E absurd să ni se pretindă ca închisorile noastre pline de teroriști să semene cu închisorile suedeze”, explică Taharni. Li s-a permis deținuților să învețe. Cei mai mulți s-au înscris la cursurile de fizică și chimie, declară responsabili israelieni. Ulterior, s-ar fi descoperit că palestinienii transmiteau din închisoare „rețete” pentru confecționarea bombelor artizanale. Cursurile de fizică și chimie au fost suspendate. Deținuții au organizat singuri adevărate „universități alternative”.

În orele de plimbare prin curtea închisorii aveau loc „seminarii umblătoare” de inginerie a explozivilor. Au fost suspendate plimbările, iar deținuții cu cunoștințe tehnice și chimice au fost izolați. Un terorist în vârstă de 56 de ani, condamnat pe viață, îi învață știința dinamitei pe cei care ispășeau sentințe de numai doi-trei ani. Acești tineri erau eliberați fără să se știe că deveniseră în închisoare „ingineri ai morții”.

N-au fost interzise toate cursurile. Deținuții pot învăța, de exemplu, istoria sionismului și a democrației. Din rândurile acestor pușcăriași se vor recruta, poate, marii demnitari ai viitorului stat palestinian.

Cel mai celebrii dintre deținuții palestinieni este Marwan Barghuti, fostul șef al Tanzim, organizația tineretului Fatah din Cisiordania. E condamnat pe viață. Dar în închisoarea unde își ispășește păcatele săvârșite și pe cele pe care nu le-a săvârșit, urmărește să zvonuri că va fi eliberat ca o posibilă alternativă politică la conducerea Autorității Palestiniene.

Se spune că Marwan Barghuti a fost organizatorul grevei foamei până la moarte. Dar cum a fost posibil ca un om izolat, supravegheat cu strânsimie, să convingă și să mobilizeze o masă de mii de întemnițați, risipiți în nu mai puțin de 40 de locuri de detenție?

Conducerea „Șabas” era convinsă că a demolat „nucleul dur” al conducerii deținuților din închisorile israeliene. Primul lucru întreprins de Iacov Ganot, după ce a fost instalat în post, a fost să-i împrăștie pe „responsabili” prin diferite închisori, în „Poca telefonului mobil, acțiunea lui Ganot - spectaculoasă la prima vedere - s-a dovedit un eșec.

Contactul dintre „șefii palestinieni din închisori” s-a restabilit repede. Ganot a aplicat pedepse și mai grele. A inventat

354

TEȘU SOLOMOVICI

„peretele de sticlă”. Mamele, soțiile, copiii nu mai puteau avea contact direct cu deținuții, între ele aflându-se un perete de sticlă. Taharni și-a explicat decizia: „Când se îmbrățișau își transmiteau coduri, telefoane mobile, obiecte interzise. Chiar și în scutecele sugarilor am descoperit asemenea obiecte”, într-o măsea plombată a fost găsit un emițător.

Desigur, e inuman să împiedici un tată, fie el și în închisoare, să-și sărute copilul, se revoltă opinia publică. Autoritățile israeliene susțin însă că peretele de sticlă a făcut imposibilă organizarea multor atentate.

În închisorile israeliene, pedepsele curg și condițiile de detenție s-au înrăutățit. Cu doi-trei ani în urmă, contactele directe între deținuți și gardieni erau reduse la minimum. Ganot a impus o altă politică, nu exista vacuum, în permanență deținuții trebuie să simtă răsuflarea amenințătoare a paznicilor.

Chiar cu riscul atacării, rănirii sau uciderii personalului. A fost constituită și o forță specială de intervenție, care nu ezita să ia cu asalt aglomerările de revoltați. Deținuții trebuie să știe de frica gardianului, și nu invers”, spune ofițerul Eli Gabizon, șeful Departamentului de securitate al închisorilor.

„Să fie convinși că au ce să piardă, chiar dacă ispășesc o condamnare pe viață”. Unora li se micșorează porția de mâncare sau li se anulează vizitele, altora li se suprimă mica indemnizație, bani trimiși de Autoritatea Palestiniană. Bani mărunți, ceva, acolo, pentru țigări sau o Coca Cola. O scrisoare.

Existența și așa amărâtă devine și mai neagră. Nu sporește astfel pofta de răzvrătire? Nu devin mai turbulenți?

Dimpotrivă, spune Iacov Ganot. Stricta supraveghere a deținuților, rotația prin închisori nu le lasă vreme să se organizeze și să constituie „centre de putere”. Ganot explică: „Înainte, un deținut era ținut și 20 de ani în aceeași celulă, avea posibilitatea de a deveni șef, să dicteze asupra celorlalți deținuți. Nu-i las să prindă rădăcini, mai ales pe cei periculoși, îi plimb dintr-o închisoare în alta”.

Mutat într-un loc nou, deținutul cu veleități de șef trebuie mai întâi să-și autoorganizeze propria sa existență celulară, să cunoască noile realități penitenciare, să-și autoritatea asupra celorlalți deținuți. Asta ia vreme. Nu-i imediat capul la revoltă.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 355

„Politica de forță” a lui Iacov Ganot s-a născut din dorința acestuia de a nu se ajunge la complicații și crize majore.

Există însă zone ale sufletului unde forța nu poate interveni și pedepsele nu ajută. Atunci, „politica de forță” se întoarce ca un bumerang. Iată, 4.000 de deținuți au recurs la această ultimă armă a grevei foamei până la moarte.

Un deținut care face greva foamei nu poate fi hrănit cu forța. „Cât timp nu-și pierde cunoștința, grevistul nu poate fi silit să mănânce. Legea nu ne permite să-l hrănim cu forța", spune comandantul Șabas-ului.

În această lume fetidă și periculoasă au fost implementați agenții secreți evrei, ei duc o viață grea, mizerabilă, adevărații deținuți, au însă urechile agere și ochii mereu deschiși. Uneori prețul informațiilor pe care le culeg e plătit cu propriul sânge!

:f,MI .<

i, i

356

TEȘU SOLOMOVICI

Capitolul 40

ASASINAREA PRIM-MINISTRULUI ITZHAK RABIN SI „TEORIA CONSPIRAPEI"

**Itzhak Rabin - general, șef al Statului Major,
ministru al apărării, prim-ministru. Moartea i s-a tras
de la această întâlnire, când s-a semnat**

Tratatul de la Oslo

" " (foto: Itzhak Rabin, președintele american Bill Clinton și Yasser Arafat)

Nu vei putea afla de la Poliție sau de la serviciile secrete israeliene de ce, dosarul asasinării prim-ministrului Itzhak Rabin rămâne deschis. Probabil, deși a trecut un deceniu de la tragicul eveniment din 4 noiembrie 1995, iar asasinul Ig^{al} Amir, a fost judecat și zace în închisoare, peste anumite epis^a de ale filmului asasinatului continuă să plutească misterul.

Semnele de întrebare s-au înmulțit din momentul ap^a riției versiunii „celui de-al treilea glonț”. Igal Amir a tras i premierul israelian două gloanțe, dar în cămașa și maieul ucis ar fi fost identificate trei găuri de glonț.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 357

La 4 noiembrie 2005, Amir a angajat un nou avocat și cere revizuirea procesului. El susține că glonțul mortal a fost cel de-al treilea. Cine a tras acest al treilea foc? Cutremurul care a izbit societatea israeliană cu un deceniu în urmă nu s-a potolit. Au apărut noi întrebări și răspunsurile sunt greu de găsit.

Inexplicabila greșeală a serviciilor secrete "

Imediat după asasinarea premierului Rabin, serviciile israeliene de securitate au încercat să se disculpe explicând că nimeni nu luase în calcul primejdia extremismului evreiesc, toate resursele fiind concentrate în lupta împotriva terorismului palestinian. Nici Mossad-ul și nici Șabak-ul nu luaseră, chipurile, în calcul, posibilitatea apariției unui „atentator evreu izolat”. Două zile înainte de atentatul din Piața Malchei Israel (Regii Israelului) din Tel Aviv, în ultimul instructaj cu agenții care urmau să „securizeze” zona tribunei oficiale, de pe care urma să-și țină discursul Itzhac Rabin, toată atenția era focalizată asupra elementului arab. Evreii nu erau „scanați” cu aceeași atenție.

M

Ucigașul Igal Amir

În seara fatidică de 4 noiembrie, în Piața Malchei Israel ^{Se} aflau peste o jumătate de milion de manifestanți, care ma^{nif}estau pentru pacea israeliano-palestiniană. Din mulțime, mii ochi scrutători căutau „elementul arab sinucigaș”, o mașină, o șarjă explozibilă, un țintaș arab. În acest timp, Igal se plimba liniștit în preajma tribunei, discuta cu body^{arz}ii premierului, glumea cu agenții de pază, fără ca cineva

să observe arma ucigașă pe care o ascundea la brâu. Premierul israelian a murit pentru că nimeni nu căuta un atentator evreu s-au apărat, ulterior, serviciile de securitate israeliene. Dar oare chiar așa au stat lucrurile?

Amy Ayalon, proaspăt numit în funcția de comandant al Șabak-ului (serviciul israelian de informații interne), profetise, într-un fel, tragedia. Cu câteva luni înainte. La sfârșitul lui august 1995, Ayalon s-a întâlnit cu un grup de ziariști, între altele, el le-a schițat portretul-robot al potențialului terorist evreu și anticipase un atentat la viața premierului. Fără să știe, Ayalon l-a descris, cu exactitate, pe Igal Amir: „Nu e o persoană care locuiește în colonii, nu e un activist cunoscut într-una din grupările extremiste; atentatorul este o persoană care reprezintă produsul atmosferei create”. Aproape o profecie. Cu orice ocazie, chiar când era acuzat de politizarea Șabak-ului, Ayalon amintea de pericolul „instigării străzii”, care îl va motiva pe „atentatorul evreu izolat”. Șeful serviciului israelian de informații interne știa despre ce vorbește. Studiase serios problema, în lucrarea sa de diplomă în științe politice, pe tema „încălcarea legii din motive ideologice de către dreapta extremistă din Israel”, Ayalon scria: „Procesul de radicalizare în societatea israeliană împinge elementele cele mai extremiste la excесе tot mai mari, atât ideologice, cât și în ceea ce privește voința personală de a-și asuma riscuri”.

Dar Ayalon nu era nici primul, nici singurul responsabil al serviciilor secrete îngrijorat de recrudescența extremismului evreiesc. Fenomenul se afla în atenția Mossad și Șabak încă din 1991, după Conferința de la Madrid, încă de pe atunci, se înregistra o frustrare crescândă în rândurile extremei drepte israeliene. După semnarea Acordului de la Oslo, la sfâr-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 359

Âmy Ayalon șitul anului 1993, frustrarea a luat proporții îngrijorătoare. Spre deosebire de concepția dominantă în acea vreme după care se va găsi întotdeauna un evreu care să denunțe un evreu pregătit să comită un atentat împotriva altui evreu, serviciile secrete au început să se confrunte cu un fenomen nou: ostilitatea și lipsa de colaborare în rândurile evreilor extremiști.

Și atunci, de ce nu au fost pregătite serviciile speciale, dacă avertismentele cu privire la existența „atentatorului necunoscut” nu lipsiseră? Cum s-a petrecut acest scurt-circuit între teorie și practică?

După cum s-a dovedit, Igal Amir a lucrat în biroul de legătură al Cancelariei premierului și a fost, o vreme, Șaliah (reprezentant al Agenției de emigrare) în Letonia, unde a predat limba ebraică. El a cunoscut bine munca agenților de securitate de la Ambasada din Riga, felul lor de a gândi și de a acționa.

Experiență care i-a folosit în sâmbăta aceea fatală, când îl aștepta pe Itzhak Rabin să coboare în parcare din Piața Malchei Israel, în cursul anchetei, Igal Amir a povestit

cum s-a apropiat de șoferul premierului, ce a discutat cu „gorilele” diferitelor personalități aflate în tribună, cum se făcea că vorbește la telefon, cum s-a învățit printre picioarele tuturor agenților până când a devenit o figură familială. Nimeni nu l-a întrebat ce face acolo, în parking, nimeni nu l-a legitimat. Cei însărcinați cu securizarea perimetrului căutau numai arabi.

Potrivit unor martori oculari, Itzhak Rabin a urcat la tribună, înconjurat de patru agenți. Când a coborât de acolo, era păzit doar de doi sau trei agenți. Cel care trebuiau să-i asigure spatele dispăruse. Rabin și adjunctul său, Shimon Peres, urmau să părăsească tribuna împreună. Cei doi au început să coboare scările spre parcare, iar agenții au fost informați prin radio că «șefii coboară», în acel moment, șoferii trebuiau să urce la volan, să dea drumul la motor și să deschidă portierele. Era Momentul cel mai critic, toate forțele de securitate trebuiau să se mobilizeze. S-a întâmplat atunci ceva foarte ciudat, cineva i-a șoptit lui Rabin că uitase să le mulțumească organizatorilor Mitingului. Rabin s-a întors din drum și s-a îndreptat spre un colț al tribunei. Shimon Peres, înconjurat de paznicii săi, a continuat să coboare scările. Menahem Damti, șoferul lui Rabin, a părăsit Cadillac-ul premierului și a discutat ceva cu Peres.

TEȘU SOLOMOVICI

Brusc, a apărut și Rabin. Nimeni nu-l păzea, „inelul de securitate” care trebuia să-l protejeze și să înconjoare mașina, se volatilizase. Paznicii ar fi trebuit să se afle în fața și în spatele premierului. Cei din ariergardă aveau ordinul să-l urmeze mergând cu spatele. La anchetă, Igal Amir a declarat că, atunci când s-a apropiat de Itzhak Rabin nu se afla nimeni în spatele său. El a descărcat două focuri de revolver în direcția premierului. Atunci, s-a auzit strigătul „Sunt gloanțe oarbe. Gloanțe oarbe!” Agenții care trebuiau să intervină au rămas înlemniți, un polițist s-a aruncat asupra asasinului și l-a imobilizat.

De ce nu reacționaseră body-guarzii? Și cine strigase că sunt gloanțe oarbe? Amir a declarat că el nu a lansat diversiunea. Primul ministru al Israelului, grav rănit, a fost urcat în mașină. Alături de el se afla un agent, și el rănit. Autoturismul și-a făcut cu greu drum prin mulțime. Din dramatica mărturisire a lui Menahem Damti, șoferul lui Rabin, reiese că nimic din planul standard de salvare în cazul unui atentat nu a fost respectat în seara aceea. Damti nu fusese încunoștiințat asupra traseului de salvare. Nu i s-a spus nici numele spitalului de urgență. A fost oprit la baraje, a întârziat minute prețioase, și când a ajuns în sfârșit la Spitalul „Ihilor” nimeni nu anunțase acolo sosirea marelui rănit. Cele 10 minute, cât a durat transportarea victimei, au fost, probabil, fatale, în condițiile unei importante pierderi de sânge. Unde se aflau Ambulanța și medicul care ar fi trebuit să intervină, la locul atentatului, în asemenea cazuri de maximă alertă?

Teoria conspirației

Itzhak Rabin a fost înmormântat cu funeralii naționale, iar asasinul a fost adus în boxa acuzaților. Igal Amir surâdea fotogenic, părea fericit. Surâsul său obraznic a enervat pe toata lumea. Mai târziu, și-a găsit o logodnică, Larissa Trimobler, o americană fanatică extremistă, cu care a vrut și să se însoare.

Niciodată nu și-a exprimat regretul pentru fapta comisă. Dirfl" potrivă. Acum, Larissa a ieșit în mod public în apărarea iubi" tului ei. La împlinirea a 10 ani de la atentat, Larissa a cerut r^" judecarea procesului lui Igal Amir. De fapt, Igal Amir acți°~ nează prin intermediul Larissei. Ce pretinde el?

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 361

Amir a lansat o „teorie a conspirației" conform căreia o anumită facțiune din serviciile secrete israeliene a încercat să însceneze asasinarea fostului premier. Dar totul ar fi trebuit să fie o „farsă". Itzhak Rabin nu trebuia să moară. Atentatul era destinat să delegitimeze, în mentalul israelian, extrema dreaptă evreiască și să ușureze implementarea Tratatului de la Oslo, realizat de stânga politică. Cineva a dat peste cap acest plan, asasinându-l cu adevărat pe premier. Igal Amir susține că a tras două gloanțe în Rabin, dar cămașa și maieul prezintă trei găuri de gloanțe. Cine a tras al treilea glonț?

Amir mai susține că al treilea glonț a fost cel mortal. Al treilea foc de armă a fost tras în parking, sau în interiorul mașinii care îl purta pe rănit spre spital? Și cine se afla în mașină? Șoferul credincios al lui Rabin a declarat că Igal Amir, imediat după ce a tras, a strigat „Gloanțe oarbe!". Acesta, însă, îl acuză pe șofer de sperjur: din locul unde se afla, nu avea cum să-l vadă și să-l audă. Amir cere ca el și șoferul să fie supuși probei stabilirii adevărului la poligraf. De mărturie mincinoasă îl acuză și pe Ioram Rubin, garda de corp principală a lui Itzhak Rabin. Rubin pretinde că, după ce a fost tras primul glonț, el a sărit și l-a acoperit pe premier cu trupul său, încasând un glonț pentru a-l proteja. Complet fals - susține Amir - care cere și în acest caz testul poligraf. Amir mai cere să se verifice de ce unii din foștii resposanbili ai serviciilor secrete israeliene susțin că Igal Amir ar fi trebuit lichidat imediat, chiar la locul unde a avut loc atentatul. „Vor să-mi închidă gura, pentru că știu prea multe", declară Igal Amir. Acum, Amir a angajat un nou avocat care susține că deține un raport balistic conform căruia un al treilea glonț, cel fatal, nu putea fi tras de clientul său.

Asasinul din mașină '

„Teoria conspirației" a prins aripi după izbucnirea «Scandalului Șampania».

„Șampania" este numele de cod al lui Avisai Raviv, un agent din cadrul serviciilor secrete israeliene, infiltrat în mediile extremiste. Raviv a fondat chiar și o organizație radicală »Eyal", extrem de violentă. Ca să-și creeze o poziție dominantă ¹¹¹ mediile extremiste, își permitea acte foarte violente

362

TEȘU SOLOMOVICI

împotriva palestinienilor, între 1988 și 1995, Poliția a deschis 11 dosare penale împotriva lui Raviv (comportament sălbatic în locurile publice, atacarea unui polițist în

exercițiul funcțiunii, incitare la rasism, amenințări și trageri ilegale cu arma), în vara lui 1995, Raviv a fost condamnat la 9 luni de închisoare, dar nu a petrecut în arest nici măcar o zi. E clar că toate dosarele de învinuire și de condamnare au fost închise din ordinul serviciilor secrete. Avisai Raviv îl manipula pe Igal Amir, viitorul asasin al lui Itzhak Rabin. Raviv cunoștea intențiile lui Amir și chiar l-a încurajat. Rabinul Beni Alon, unul din conducătorii Partidului religios a declarat: „Avisai Raviv și organizația „Eyal” sunt invenția Mossad-ului și aici trebuie căutată rădăcina eșecului informativ legat de asasinarea primului ministru Itzhak Rabin”. Avisai Raviv a fost acuzat de diferiți factori că l-a convins pe Igal Amir să acționeze și i-a furnizat „gloanțe oarbe”. Raviv a fost arestat și anchetat, dar în cele din urmă a fost eliberat și a dispărut într-un con de umbră.

Au avut grijă „serviciile” să-l protejeze. Dacă Avisai Raviv cunoștea intențiile lui Igal Amir de a-l asasina pe premier, de ce nu și-a încunoștiințat șefii? Probabil că a făcut-o. Dar, atunci de ce supravegherea lui Amir nu a fost drastică? Un ziar israelian a anchetat „teoria conspirației” concluzionând: „Igal i Amir a tras într-adevăr gloanțe oarbe. Rabin a fost adus în j mașină nevătămat și, acolo, pe bancheta din spate, îl aștepta j adevăratul killer”. Potrivit acestei teorii, premierul era la curent i cu planul „asasinării” sale, dar nu știa amănuntele. Persoana i care se afla pe bancheta din spate a mașinii l-a împușcat mortal pe premier, înainte de a ajunge la spital, adevăratul asasin a coborât din mașină.

„Teoria conspirațională” este rodul unei imaginații bolnave, spun responsabili serviciilor secrete israeliene. Ea provine din direcția fanatismului extremist evreiesc, doritor să-l despovăreze pe Igal Amir, asasinul, de îngrozitoarea vină de a-l fi ucis pe premierul Itzhac Rabin. Din motive ideologice!

ISTORIA SERIILOR SBCIEtI ISRAELIENE _ 363

Capitolul 41

DIVULGATORII DE SECRETE - UN DOMENIU ÎN CARE MOSSADUL ESTE NEPUTINCIOS

Mossadul are de luptat nu numai cu spioni și teroriști, el are destulă bătaie de cap și cu... „divulgatorii”.

Aceștia sunt în genere ofițeri cu grad mare în Statul Major al armatei israeliene, miniștri sau alte persoane cu funcții înalte de stat. E nespus de greu să-l prinzi în flagrant delict pe cel care divulgă unui ziarist sau unui prieten o informație care ar fi trebuit să rămână „strict secretă”.

„Divulgarea” este o plagă imposibil de eradicat în Israel, mai cu seamă că mai întotdeauna cei care fac să „transpire” informații urmăresc un interes politic. Șefii statului au căutat întotdeauna să „acopere” scandalurile „provocate de aceste indiscreții”, dar uneori

ele răbufnesc „afară”.

Ancheta privitoare la transmiterea de informații secrete, de către ofițeri din Țahal, unor ziariști, se află acum în atenția opiniei publice și a stârnit o veritabilă furtună.

Dar cu mulți ani în urmă, când a fost descoperit un „divulgator” în rândurile Statului Major al armatei, scandalul a fost înăbușit.

Faptele s-au petrecut în perioada pregătirilor pentru bombardarea reactorului atomic din Irak.

„Divulgatorul” a fost prins interceptându-se convorbiri ale unor factori din armată, care aveau misiunea de a ține în secret acțiunea denumită „Opera”. Conform mărturiilor șefului Marelui Stat Major din perioada respectivă, Raful Eitan, interceptările s-au făcut în conformitate cu legea și la ordinul Statului Major, sub conducerea ofițerului șef de legătură și a Șefului secției de securitate.

364

TEȘU SOLOMOVici

Membrii unității „Ait”, de pe lângă departamentul de securitate, au interceptat și convorbiri telefonice ale unor generali. Din aceste interceptări a reieșit că un ofițer superior din Statul Major a transmis unui factor politic informații secrete privitor la bombardarea reactorului.

Identitatea celui care a comis indiscreția, cât și a celui care a primit informația, au rămas secrete până în ziua de azi, dar se știe că ambii sunt astăzi personalități de frunte, în ceea ce-l privește pe Eitan, el confirmă uneori, dar alteori neagă că ar cunoaște identitatea celor implicați. Este sigur că în afară de Raful, încă două persoane știu cu exactitate ce anume s-a întâmplat: șeful serviciilor de informații ale armatei din acea vreme, generalul lehoșua Saghi și șeful departamentului de securitate, colonelul Igal Lotan.

Doi dintre generalii care au făcut parte în perioada aceea din Statul Major, generalul Amir Drori și generalul Dan Șomron, au susținut că știu identitatea celui ce a dezvăluit secretele.

Un „ciripitor” a făcut cunoscut afacerile nu prea curate ale spionului Mike Harari în America de Sud. în foto,

**ceremonia de la Tel Aviv din 1985, în onoarea
dictatorului din Panama Manuel Noriega. în stânga lui,
generalul Moişe „Va-heţi”, şeful Statului Major al
Armatei; în spatele lor misteriorul Mike Harari**

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 365

Saghi susţine că i-a recomandat atunci lui Raful Eitan să ceară anchetarea tuturor membrilor Statului Major la maşina adevărului, dar acesta a respins propunerea, spunând că „problema e rezolvată”.

Au existat şi alte cazuri de informaţii „transpirate” în vremea aceea. La o şedinţă a guvernului care a avut loc în iunie 1981, miniştrii au fost informaţi că doi ziarişti au primit informaţii despre proiectul de a se bombarda reactorul irakian.

Aceştia erau Eitan Haber de la „lediot Aharonot” şi defunctul Amiram Nir, pe atunci reporter al Televiziunii israeliene. Nir a confirmat faptul, Haber l-a negat. La o şedinţă a redacţiei ziarului „Haareţ”, ziaristul loel Marcus a susţinut chiar că are informaţii despre această acţiune de la un fost şef al Statului Major, membru al Partidului Muncii, care deţinea funcţia de ministru.

în ajunul începerii acţiunii aviaţiei militare în Irak, la 10 mai, şeful opoziţiei Shimon Peres i-a trimis o scrisoare primului ministru Menahem Beghin, prin care îl avertiza asupra pericolelor ce ar ameninţa Israelul în urma bombardării reactorului. Beghin a înţeles că secretul a transpirat şi a amânat acţiunea pentru 7 iunie 1981, dar a respins cererea membrilor comisiei de externe a Knessetului ca autorul indiscreţiei să fie descoperit şi pedepsit.

Aceasta nu a fost prima dată când Beghin a refuzat să dea ordin Mossadului să urmărească şi să pedepsească un „divulgator”. în 1969 s-a dat publicităţii o informaţie sensibilă, din domeniul serviciilor secrete. Golda Meir, care era primministru, a cerut să se descopere sursa şi s-a deschis o anchetă.

Beghin, pe atunci ministru fără portofoliu în guvernul de coaliţie, a refuzat să răspundă anchetatorilor, sub motivul că nu este admisibil ca serviciile secrete să ancheteze miniştri. El a ameninţat chiar că se va retrage din guvern dacă ancheta nu va fi oprită.

Nu era pentru prima dată când Golda a cerut descoperirea „divulgatorilor”. în 1960, când era ministru de Externe, Golda Meir i-a cerut şefului serviciilor de informaţii, Iser Harel, să descopere sursa unei informaţii secrete care apăruse în presă. Deşi se împotriva principal la implicarea Mossa-

366

TEŞU SOLOMOVICI

dului în afaceri de acest gen, Harel a dat curs cererii şi l-a descoperit pe indiscret.

„Era un funcţionar din Ministerul de Externe, apreciat de Golda, care a fost uimită când i-a aflat identitatea, în cele din urmă nu l-a pedepsit”, a povestit ulterior şeful

serviciilor secrete.

Și predecesorul Goldei în funcție, Moshe Sharet, s-a folosit de Serviciile secrete ale Mossadului pentru a descoperi „divulgatori”. Asta s-a întâmplat în 1955, când anumite discuții din ședința guvernamentală privitoare la cererea ministrului Apărării, Pinhas Lavon de a se cuceri Gaza, a transpirat în presă. Sharet i-a cerut lui Harel să cerceteze cazul, dar acesta a aflat că Serlin, ministrul Sănătății, a transmis știrea ziarului „Maariv”, iar la ziarul „lediot”, sursa n-a fost alta decât bunul lui prieten Iosef Burg, ministrul Cultelor.

Anchete în jurul dezvăluirii secretelor de stat au existat încă de la primul guvern al Israelului. „Al Hamishmar”, de exemplu, a publicat știrea că guvernul a decis să trimită ajutor simbolic forțelor ONU care luptau alături de Coreea de Sud contra Coreii de Nord comuniste, ceea ce însemna de fapt o schimbare de poziție a guvernului.

S-a aflat ulterior că știrea era cunoscută în public, încă înainte de a fi fost publicată în presă, în 1975, primul ministru Itzhak Rabin și ministrul Apărării Shimon Peres se confruntau deseori în problema dezvăluirilor. Shimon Peres se împotriva cu vehemență la anchetarea miniștrilor.

Fostul ministru de Externe al Israelului, Moshe Sharet, nota în jurnalul său: „Nu există secrete în Statul Israel”.

Într-adevăr, în acest domeniu nu există nici o deosebire între guvernele Likudului și cele ale Partidului Muncii. „Divulgatorii” de secrete, politicieni și militari interesați ca anumite informații să „transpire” în presă sau televiziune au existat dintotdeauna, dar niciodată anchetarea lor nu a fost dusă până la capăt.

ISTORIA .ȘtBMfCitOR;. SECRETE ISRAELIENE357

Capitolul 42

„MISTER X” SAU BLESTEMUL SINGURĂȚĂȚII UNUI AGENT AL MOSSADULUI

4 decembrie 1997. O zi ploioasă, de toamnă telaviviană.

Motke Keidar, un bărbat în vârstă, dar bine clădit, cu acea ținută dreaptă care trădează imediat, când o vezi, pe ofițerul de carieră, s-a oprit în fața intrării la Tribunalul Militar din Tel Aviv. Nu părea că-l deranjează ploaia mocănească. A privit îndelung clădirile tribunalului și-apoi, cu un pas hotărât, a intrat. Câteva clipe mai târziu, el a depus o cerere de revizuire a procesului intentat de Statul Israel împotriva cetățeanului Mordehai (Motke) Keidar. Procesul, cu ușile închise, s-a desfășurat în cel mai adânc secret, în urmă cu 40 de ani, în 1957. Fără să i se permită să se apere, Motke Keidar, a fost condamnat. La proces a asistat doar un reprezentant al Mossadului, care a făcut tot ce e posibil ca nimeni să nu afle că Motke Keidar, fost ofițer superior al Mossadului, a fost arestat, condamnat și „șters”, din istoria serviciilor secrete evreiești.

Istoria nu este obligată să înregistreze asemenea întâmplări exasperante. 17 ani a zăcut Keidar în închisoarea din Ramle, dintre care jumătate de an a fost ținut într-o groapă, iar 7 ani - complet izolat. Celula în care a fost deținut Keidar se numește și astăzi „Celula X”, în amintirea lui „Mister X” (cum figura în cartoteca închisorii, cel mai misterios pușcăriaș al închisorilor israeliene). Doar câțiva dintre marii oameni politici ai țării și șefii Mossadului, au cunoscut adevărata identitate a pușcăriașului, păzit cu atâta strășnicie.

Târziu, după mulți ani de cenzură militară, s-a aflat identitatea lui „Mister X”. Se pare că Motke Keidar a fost unul dintre cei mai duri agenți secreți ai Mossadului, aparținând faimoasei „Secții 131”. Un soi de James Bond, care cutreiera lumea, și, la ordin, îi ucidea cu sânge rece, pe criminalii care au

TEȘU SOLOMOVICI

vărsat sânge israelian. Keidar n-a lucrat niciodată în echipă.

Era un lup singuratic. Pe la sfârșitul anului 1957, agentul israelian a fost readus în țară, arestat în secret, judecat în secret și izolat, tot în secret, într-o celulă, la Ramle.

Agentul Mossadului avea o soție, Tamar, și un copil, Erez. Moshe Dayan, pe atunci Șeful Statului Major al Tahalului, a chemat-o pe Tamar și i-a spus că soțul ei, Motke, e grav bolnav, că nu-l va mai vedea niciodată. Și i-a cerut să divorțeze. Lui Erez, care împlinise patru ani, mama i-a zis: „Erez, țara l-a trimis pe tatăl tău într-o misiune foarte periculoasă. Dacă va reuși, totul se va sfârși cu bine, dacă va eșua, atunci nu-l vei mai vedea niciodată”. Tamar credea în Moshe Dayan. Dar, într-o bună zi, trecuseră ani de la convorbirea ei cu Dayan, Tamar a primit un telefon. O femeie necunoscută i-a comunicat că soțul ei trăiește. Femeia vizitase un deținut închis la Ramle. Motke Keidar, i-a auzit pașii, și a reușit să-i strecoare pe sub ușa celulei, un bilețel cu rugămintea să fie anunțată Tamar, că soțul ei trăiește. Tamar i-a telefon imediat lui Moshe Dayan și l-a angajat pe Tunik, unul din cei mai buni avocați din țară. Keidar nu mai putea fi deținut fără proces. I s-a propus lui Keidar un compromis juridic; să semneze că este vinovat, și va fi eliberat!

Keidar a refuzat compromisul și l-a revocat pe avocat. A fost angajat Shmuel Tamir. Keidar a renunțat și la acesta.

În tot acest timp, Erez a simțit că i se ascunde ceva. N-a întrebat însă nimic, atunci când bunicul său i-a schimbat numele în Erez Vardimon. În 1965 împlinise 12 ani, când bunicul i-a mărturisit, înainte de a muri: „Tatăl tău a fost condamnat la închisoare pe viață. Nu se știe din ce motive”.

Abia atunci, copilul, a început să pună întrebări sieși și altora. Povestește Erez: „După ce am terminat liceul, în 1967, am fost primit la școala de ofițeri de marină, într-o dimineață m-am suit în autobuz și m-am prezentat la închisoarea din Ramle. I-am spus paznicului de la poartă: „Vreau să-l văd pe Motke Keidar”. M-au întrebat: „Cine ești?” Am răspuns: „Sunt fiul lui”. M-au ținut o vreme afară, au dat telefoane și, *fa* sfârșit, directorul închisorii m-a primit în biroul său. Deodată a intrat cineva în încăpere, ne-am uitat unul la altul și l-a¹¹¹ recunoscut imediat, era tatăl meu. Motke l-a întrebat *p^e* director: „Cât timp avem, și unde?” - „Aveți trei ore. Aici” - ^a răspuns comandantul închisorii. •.,-<-!«, ,,,.,.,.

Tata s-a apropiat de mine, m-a ridicat de pe scaun și neam strâns mâinile. Tata a zâmbit, m-a cântărit cu privirile din cap până în picioare, nu ne-am îmbrățișat, nimeni n-a plâns, eram amândoi foarte serioși. Lângă noi, stătea de pază un ofițer. Crezusem că voi întâlni un om bolnav, stors de puteri, după o atât de lungă detențiune. Și mama îmi spusese că tata e foarte bolnav. După moartea bunicului, când începusem iarăși să-i pun întrebări mamei, ea mi-a zis că tata e grav bolnav, deși îl vizitase în închisoare. Am crezut-o, de aceea m-am așteptat să văd un om bătrân și bolnav, dar am întâlnit un om puternic și sănătos. Tata m-a întrebat ce fac și ce vreau să fac în viață.

Apoi m-a întrebat dacă știu de ce e ținut în închisoare. I-am răspuns că nu știu. Mi-a mărturisit că există lucruri despre care n-are voie să vorbească și mi-a arătat spre ofițerul care stătea lângă noi și asculta tot ce vorbim. Totuși mi-a povestit că a lucrat pentru serviciile secrete ale Israelului, că vorbește multe limbi străine, și că i-a plăcut să fie „vânător”, de aceea a fost trimis să umble prin lume. Mi-a spus că adoptase masca unui play-boy. După războiul din Sinai, a cerut să revină în țară. Dar luval Neeman și losafat Harkabi, șefii săi, i-au explicat că n-au cu cine să-l înlocuiască. Așa că a continuat. Tata mi-a povestit că a fost antrenat ca să fie agent singuratic. Am înțeles că dacă cineva trebuia suprimat, atunci era trimis tata. Simplu, tata omora dușmani ai Israelului, în toate colțurile lumii. Când a fost arestat și aruncat într-o celulă, Motke Keidar a crezut că șefii săi, vor să-i „încerce” nervii. Tata mi-a povestit că-i scria din celulă, mici scrisori lui „Păți”, loshafat Harkabi, unul din omenii care l-au angajat în serviciile secrete. Tata a crezut o vreme că arestul și închisoarea fac parte din antrenamentul agentului secret. Mai târziu a fost vizitat în închisoare de unul din șefii Mossadului, care i-a zis: „Așa-i destinul. Ai căzut într-o anumită categorie, faci parte dintr-o statistică. Așa-i destinul, atâția și-atâția oameni mor, tu trăiești în închisoare. Nu e nimic de făcut”. Niciodată, a spus tata, nu mi s-a spus motivul pentru care am fost aruncat în închisoare.

Tata mi-a povestit că a fost acuzat de un asasinat pe care nu l-a comis. Că a fost condamnat la închisoare pe viață, dar orice tribunal în recurs, l-ar fi achitat. Dar nu i se permite să facă recurs”.

370

TEȘU SOLOMOVICI

Erez a jurat să nu mai aibă clipă de liniște până nu-și va vedea tatăl liber. Era în armată, tanchist, când i-a scris o scrisoare lui Moshe Dayan, ministrul Apărării. Dayan nu i-a răspuns. S-a adresat atunci, ziarului „Maariv”, care a încercat să publice un scurt material, despre un anume om deținut de 14 ani în închisoare, în condiții insuportabile.

Cenzura militară a interzis publicarea articolului.

La una din rarele întâlniri cu tatăl său, în închisoarea din Ramle, Erez și-a legat de trup un aparat de înregistrare. Caseta cu mărturia lui Keidar a constituit un document

imposibil de cenzurat. Caseta a ajuns la marii generali ai Țahalului care au aflat astfel că într-o închisoare israeliană, zace, în condiții grele, un militar „de-al lor” (pentru că atunci când Motke Keidar a activat în Mossad își păstrase gradul din armata israeliană. Mulți ani mai târziu, serviciile secrete au ieșit din cadrul armatei și s-au constituit ca o unitate civilă).

Generalul Avraham Aden („Bren”), comandantul tanchiștilor, a fost cutremurat de cele aflate. Generalul Dădu Elazar a luat o decizie unică în istoria armatei israeliene: în calitate de Șef al Statului Major el i-a semnat o permisie nelimitată soldatului tanchist Erez Vardimon (Keidar), pentru ca acesta să se poată ocupa de eliberarea tatălui său. (Formal, Keidar era deținut în închisoare de către Țahal).

Erez s-a întâlnit și cu primul ministru Menahem Beghin, care l-a ascultat, a oftat și a murmurat: „Ce tragedie!

Ce tragedie!”

I s-a spus lui Erez că viața îi este în pericol dacă nu renunță să se ocupe de cazul Keidar. Dar el n-a renunțat. S-a prezentat în fața comisiei de grațieri care la fiecare trei ani se întrunea pentru a discuta eliberarea lui Keidar și automat refuza să-l grațieze.

După Războiul de Yom Kipur, generalul Dădu Elazar i-a dat asigurări că tatăl lui va fi eliberat.

Erez povestește în continuare: „M-am dus la închisoarea din Ramle să-l iau. Nu ne-am îmbrățișat și nu ne-am sărutat. Simplu, a intrat în mașină și am plecat spre Cesareea.

Tata a spus: „De 17 ani n-am înotat”. Ne-am dezbrăcat și am intrat în mare. Am înotat. După aceea am mâncat pește și ^{a111} băut vin. După ce tata a fost eliberat, Dădu Elazar m-a elibera*

ȘI ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 37!

J din armată cu 4 luni înainte de termen. Șeful Statului Major mi-a zis: „Meritați să fiți împreună”.

Dar nu le-a fost dat să trăiască mult timp împreună și să fie fericiți. Motke Keidar a părăsit țara și s-a stabilit undeva, prin Los Angeles.

Cariera strălucită și viața de familie a lui Motke Keidar au fost distruse în acea zi de 23 noiembrie 1957, când puțin după ora 10 dimineața (atenție la ore, căci ele vor juca un rol primordial în această tragică povestel!), a fost descoperit într-un apartament din Buenos Aires, trupul lui Kalman Klein sfărtecat de zeci de lovituri de cuțit, în vârstă de 54 de ani, Klein, un evreu argentinian, „lucra” din când în când pentru Mossad.

Medicului legist argentinian, Răul Hector Jones, nu i-a rămas decât să constate moartea lui Klein și a semnat actul de deces.

în mod automat, cum se obișnuia în toate cazurile de deces, Hector Jones a menționat: „să se facă autopsia cadavrului”. Nu pentru a stabili ora când a murit Kalman Klein: asupra orei nu aveau nici o îndoială. Klein fusese ucis între orele 10 și 12 noaptea. Motke Keidar acuzat că l-a prădat și apoi l-a ucis pe Kalman Klein, avea un alibi: de la ora 7 seara și până la ora 01.00 după miezul nopții se afla în casa celui asasinat și a luat masa cu membrii familiei lui Klein, așteptându-l să vină acasă.

Familia lui Klein, adusă în Israel printr-un ordin judecătoresc, a confirmat alibiul lui Keidar. Procurorul a reușit să-i convingă pe judecători că alibiul nu are importanță,

deoarece cererea medicului legist Hector Jones de a se face autopsia cadavrului nu a fost îndeplinită. Cu alte cuvinte, dacă autopsia nu a fost făcută, nici ora morții nu se putea stabili cu exactitate.

Asasinarea lui Klein ar fi. putut avea loc înaintea orei 7 seara sau mult după miezul nopții.

40 de ani după asasinarea lui Klein, fostul medic legist argentinian Râul Hector Jones (84 ani) declara: „Faptul că am cerut efectuarea autopsiei nu a însemnat că aveam dubii privind ora decesului. Era o chestiune medicală formală, procedurală, în vederea stabilirii cauzei decesului și nu a orei exacte, la care Klein a fost asasinat”.

Curios pare faptul că Institutul Medico-Legal din Buenos Aires efectuase autopsia și documentul se afla în "Dosarul Motke Keidar", dar din motive necunoscute judecătorii i-au dat crezare procurorului. IK: > , •; • '

372

TEȘU SOLOMOVICI

Tribunalul israelian nu a cercetat dosarul crimei întocmit de poliția argentiniană. Keidar nu ar fi putut să-l ucidă pe Klein două ore înainte orei stabilite de medicul legist, pentru simplul motiv că între orele 5 și 7 se plimbase cu argentinianul Silvio Fein-Silver, un prieten comun al său și al decedatului, în dosarul tribunalului din Buenos Aires există un document care atestă că Silvio Fein-Silver a fost cercetat dur, bătut cu violență și a stat arestat o săptămână, dar și-a păstrat declarația care-l disculpa de crimă pe Keidar.

Tribunalul israelian n-a vrut să țină seama nici de acest document și l-a condamnat pe Motke Keidar la 20 de ani închisoare. Motivul crimei? Jaful. Kalman Klein, proprietarul unei întreprinderi de prelucrat pietre prețioase, era un om bogat. Keidar l-a jefuit și apoi l-a ucis. Procurorul n-a ezitat să scormonească în trecutul lui Keidar, care fusese crescut de o bunică la Hedera. După serviciul militar, Keidar a învățat Dreptul la Ierusalim. Prin 1955, deși biografia sa avea „pete”, Motke Keidar a fost recrutat în serviciile secrete ale armatei (Aman), conduse de generalul Ioshua Harkabi. Se spunea despre Keidar că-i un pic huligan, și-un pic filozof. Că-i artist, dar poate și noaptea să escaladeze vârful unui munte. Că poate să prindă și să omoare cu mâinile goale un porc mistreț. Că are un iacht, unde face orgii cu fete tinere. Că jefuise o bancă la Afula și a omorât un taximetrist la Hedera. Deși nu avea cazier, ceva era adevărat din tot ce se povestea despre el. Keidar avea pumni de oțel și o minte ageră. Țara avea nevoie de asemenea agenți secreți și în acțiunile întreprinse de Mossad, Keidar dăduse dovadă de un curaj nebunesc.

În 1957, Keidar a fost trimis în Argentina. Când s-a întors, a fost arestat pe aeroport. Procesul, care a durat 5 ani, sa desfășurat cu „ușile închise”. Nimeni nu a știut de proces și unde a dispărut agentul Mossadului. Acum, fostul agent secret, cere dreptate. El spune că a fost jertfa nevinovată a luptelor dintre două fracțiuni ale serviciilor secrete ale Israelului:

„Mossad” și „Aman”.

Iser Harel, fostul șef al Mossadului în acei ani, nu mai poate fi chemat să depună

mărturie și să răspundă întrebării, de ce a zăcut Motke Keidar, 17 ani după zăbrele. Există și reguli absurde în aceste jocuri când spionul plătește sângele sau libertatea sa niște vinovății mai mult sau mai puțin adevărate.

ISYO&Pt **SERVICIILOR**

373

; ' ' j j.

i ' 5'v.

Capitolul 43 ADIO, DOMNULE GENERALI

Zumzetul liniștitor al aerului condiționat îl făcu pe general să închidă ochii. Ar fi vrut să doarmă, un lung somn din care să se trezească într-o altă stare, într-un alt climat.

Toate s-au schimbat în țară. Și atât de multe în interiorul Mossadului. Era o vreme, și nu e mult de atunci, când luptătorii simțeau că sunt o singură familie și aveai pe cine să te bizui.

Dani latom oftă, fredonând pentru sine cântecul iubit:

„Aiu zmanim” - ce vremuri au fost cândva! întinse mâna și apăsă pe buton. Secretara aștepta probabil să fie chemată:

- Dosarul Lillehamer, spuse, și se retrase. Apoi reveni cu o ceașcă de cafea.

Generalul se înfundă în fotoliu și începu să răsfoiască dosarul.

- Da, erau alte vremuri, își spuse, calm, generalul. Și filmul evenimentelor începu să i se deruleze prin fața ochilor.

La Lillehamer, în Norvegia, fuseseră arestați doi agenți ai Mossadului, în urma unei acțiuni eșuate. Mike Harari, șeful Rețelei operative X a Mossadului, a cerut imediat audiență la Zwi Zamir, comandantul serviciilor secrete. Mike era împovărat de griji și avea ochii roșii de nesomn.

Dani latom

TEȘU SOLOMOVICI

- E vina mea, îi mărturisi Mike comandantului. Eu răspund de acest eșec. Vreau să demisionez.

Șeful Mossadului îl privi puțin surprins și nu-i răspunse.

- Stai jos, îi porunci. Apoi apăsă pe buton și secretara apăru imediat cu două sticle de Coca-Cola. Urmă o pauză lungă, după care comandantul se răsti:

- Ce te-a apucat! Ai înnebunit? Uită de demisie!

Șeful se ridică sprinten, îl luă pe Mike de după umeri și-i șopti la ureche:

- Nu ai nici un motiv să te învinovățești. Dacă acțiunea reușea, Mossadul a reușit, dacă a fost un eșec, eu, comandantul, port răspunderea. Ai înțeles?

Cei doi s-au privit drept în ochi. Stăteau unul în fața celuilalt, Harari, tânăr, suplu, cu mușchi subțiri, bine antrenați, generalul, încă cu o alură sportivă, dar cu o biologie nițel îmbătrânită.

- Am înțeles, răspunse greu Harari.

- Și-acum gata, am treabă, m-a chemat șeful cel mare.

- Zamir spuse acest lucru cu puțină ironie. „Șeful cel mare”, adică Golda Meir, premierul țării, îl aștepta nerăbdătoare.

- Ascultă Zwi, i-a spus Golda Meir sever, vreau adevărul. Fă-mi, dacă vrei, o favoare. Nici o scuză, nici o justificare, A-DE-VĂ-RUL!

- Bine, bine. Azi, Harari și-a dat demisia. I-am refuzat-o!

- Dar am decis ca eu să demisionez.

Golda Meir își aprinse o nouă țigară. Nici un mușchi de pe fața ei nu tresări. Se întoarse puțin către harta mare care ocupa tot peretele și fixă, cu lingurița de cafea, un punct de pe hartă.

- Aici, la Lillehamer, spune Golda cu un glas potolit, am pierdut o bătălie. Dar războiul nostru cu teroriștii continuă, Zwi. Du-te la treabă, ai destule lucruri de făcut și nu-mi bate capul cu demisia.

Această poveste se petrecuse în urmă cu 25 de ani, la 21 iulie 1973, când agenții Mossadului l-au împușcat mortal, în orașul norvegian Lillehamer, pe chelnerul arab Ahmed Bușiki-

Echipa de agenți ai Mossadului l-a confundat cu Hassaf Salame, comandant OEP (Organizația de Eliberare a Palestinei)

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 375

bănuind că cel care a plănuit asasinarea sportivilor israelieni la Olimpiada de la Mîinchen, în 1972.

Cinci agenți ai Mossadului au fost arestați pentru o scurtă perioadă, și pe urmă au fost grațiați. Norvegienii bănuiesc de mult timp că organizatorul acțiunii a fost ofițerul Mossadului, Mike Harari. Acesta s-a pensionat de mult, dar iată că 25 de ani mai târziu, în iulie 1998, procurorul general al Norvegiei a emis un mandat de arestare a lui Harari, prin Interpol. Israelul nu a permis niciodată anchetarea lui de către ofițeri norvegieni.

Israelul, deși a acceptat să plătească despăgubiri familiei chelnerului marocan, a refuzat să-și asume răspunderea pentru asasinat.

N-a fost singurul eșec în istoria furtunoasă a Mossadului, se gândea generalul Dani latom, dar pe acea vreme, dacă vreo misiune eșua, nimeni nu „vâna” capul șefului serviciilor secrete. Nici unul din comandanții Mossadului nu a fost destituit în cei 50 de ani de existență a țării. Dacă ceva scârțâia în mașinăria serviciilor secrete, șeful Mossadului era înlocuit printr-o procedură elegantă, care nu supăra pe nimeni.

Niciunul din comandanții Mossadului nu a fost demisionat printr-un decret guvernamental.

Niciodată, dar niciodată, un prim-ministru n-a avut curajul să-l demită pe

atotputernicul șef al serviciilor sale secrete, chiar dacă (se mai întâmplă, nu?), devenea incomod.

Un comandant al Mossadului putea fi însă, „sfătuit” să lase locul altuia.

Primul șef al Mossadului, Reuven Șiloah, a demisionat în 1952, după o serie de eșecuri. Mai întâi a fost arestarea rețelei de spionaj din Irak, apoi un ofițer al Mossadului a fost acuzat că ar fi agent dublu în favoarea Egiptului. Dar, ceea ce umpluse paharul, a fost povestea fantezistă, inventată de un ziarist de la „Davar”, despre o pretinsă rețea sionistă de rezistență, în conducerea Uniunii Sovietice. Dar nu aceste eșecuri l-au determinat pe Șiloah să plece, ci cerbicia lui Iser Harel, Șeful „Șin-Bet” (serviciile secrete interne), care se voia comandant al Mossadului.

Cîteva ani mai târziu, în 1963, Iser Harel a demisionat fîrtunos, în urma unor neînțelegeri cu Shimon Peres (pe atunci

— TEȘU ȘOLOMOVICI

ministru adjunct al Apărării) și generalul Meir Amit (șeful serviciilor secrete ale armatei - „Aman”). Aveau opinii diferite în legătură cu pericolul savanților germani care construiau rachete

în Egipt.

Alți doi comandanți ai Mossadului au fost „atenționați”:

Zvi Zamir și Nahum Admoni. Primul a fost amintit în partea secretă, nepublicată, a Raportului „Comisiei de anchetă Agranat” (după Războiul de Yom Kipur, din 1973), iar Admoni a fost menționat în Raportul „Comisiei de anchetă Cohen”, care a cercetat cauzele măcelului de la Sabra și Șatila (în anii războiului din Liban). Dar, niciunul nu fusese silit brutal să

demisioneze.

în martie 1996 a fost numit în fruntea Mossadului, generalul Dani Iatom. Fusese șeful unității de elită a Statului Major al Țahalului, iar mai târziu, secretarul militar al prim ministrului Itzhak Rabin. Părea omul potrivit să îmbunătățească imaginea, nițel șifonată, a Mossadului.

Dar, iată ce s-a întâmplat după aceea:

• Iulie 1997. Doi teroriști „ Hamas”, bombe-vii, acționează în șukul Mahane Yehuda din Ierusalim. 16 morți! Guvernul decide „vânarea” șefilor Hamasului, „oriunde s-ar afla ei”.

Palestinianul Khaled Mashal este responsabilul politic al Hamasului. El trăiește la Amman, capitala Iordaniei, țară care întreține relații foarte bune cu Israelul. Benjamin Netaniahu nu are însă nici-o obiecție la planul de lichidare a lui Khaled

Mashal.

• 19 septembrie 1997. Doi „canadieni” aterizează la Amman, închiriază o mașină și încep să-l urmărească pe

Khaled Mashal.

• 25 septembrie 1997. Cei doi „canadieni” îl atacă pe palestinian la intrarea în biroul Hamasului din capitala iordaneză și-i injectează în ureche un ser otrăvitor. Ma'shal se prăbușește. Agenții Mossadului încearcă să dispară, dar, ceasul rău!, ei nu observă că

șoferul lui Mashal rămăsese, din întâmplare, în fața clădirii. Cei doi agenți evrei sunt prinși și încarcerați. Comandantul Mossadului îl informează pe prⁱⁿ] ministrul de eșecul de la Amman. Netaniahu îi telefonează

* He

imediat regelui Hussein că generalul Dani latom va sosi o<= urgență în capitala Iordaniei. Șeful Mossadului se întâlnește cu

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 377

regele Hussein, care, furios, amenință: „Dacă Mashal va muri, cei doi agenți israelieni vor fi judecați și spânzurați”.

- 26 septembrie 1997. Nu e timp de târguială. Netaniahu decide salvarea lui Mashal. însuși comandantul Mossadului va duce regelui Hussein antidotul otrăvii. O doctoriță israeliană îl însoțește pe latom. Ea va explica medicilor iordanezi cum să aplice antidotul. După ce israelienii au făcut totul ca să-l suprime pe Mashal, acum ei întreprind eforturi disperate pentru a-l salva.

- 27 septembrie 1997. Mashal își revine. Prim ministrul Netaniahu vrea să-l convingă pe suveranul hașemit să-i elibereze pe cei doi agenți ai Mossadului. Hussein refuză însă să se întâlnească cu Netaniahu. La întâlnire sosește fratele regelui, prințul Hassan, care condiționează eliberarea celor doi agenți evrei de punerea în libertate a șicului Ahmed Yassin, șeful spiritual al Hamasului, deținut într-o închisoare israeliană.

- Yassin e eliberat și, după 5 zile, cei doi agenți ai Mossadului se reîntorc la Tel Aviv.

- 2 octombrie 1997. Apele nu s-au liniștit. Regele Hussein anunță că relațiile iordane cu Israelul vor rămâne „înghețate” până ce șeful Mossadului va demisiona.

- 9 noiembrie 1997. Primul ministru Netaniahu anunță oficial, la o conferință de presă, constituirea unei comisii de anchetă, alcătuită din Iosef Cehanover, Dan Tolkovski și Rafi Peled (fostul comandant al poliției).

- 15 februarie 1998. „Comisia Cehanover” face public rezultatele anchetei: prim ministrul a acționat corect; deficiențe în activitatea șefului Mossadului. Doi dintre membrii Comisiei recomandă lui Netaniahu să decidă în ceea ce privește menținerea în post a lui Dani latom. Rafi Peled, al treilea membru din comisie, recomandă destituirea comandantului Mossadului.

- 16 februarie 1998. Generalul Dani latom propune o tranzacție: să-și asume răspunderea eșecului din capitala Iordaniei, dar să fie lăsat în funcție.

- 23 februarie 1998. Se vorbește despre o „revoltă a generalilor” în interiorul Mossadului. Un grup de ofițeri superiori consideră că latom trebuie să demisioneze. Doi dintre aceștia, în semn de protest, își înaintează demisia.

-

378

TEȘU SOLOMOVICI

- 24 februarie 1998. Generalul latom convoacă pe toți oamenii Mossadului. va

explica, ușor iritat, de ce acceptă, din punct de vedere moral, concluziile „Comisiei Cehanover”, dar consideră inexactă analiza cauzelor eșecului.

B., șeful unei rețele operative, se apropie de comandantul Mossadului și-i șoptește ceva la ureche. Dani latom „îngheață”. I s-a comunicat, probabil, ceea ce ziarele vor publica a doua zi: un nou eșec al Mossadului, în Elveția!

Raportul Comisiei de anchetă Cehanover are 300 de pagini.

întrebat de un ziarist dacă serul Mossadului n-ar trebui să demisioneze, premierul Benjamin Netaniahu răspunde:

- Mai întâi să termin de citit raportul.
- La ce pagină ați ajuns?, vrea să știe, curios, ziaristul.
- La pagina 200!

Dani latom înțelege aluzia. El nu mai așteaptă ca primul ministru să citească restul de 100 de pagini care au mai rămas și decide să demisioneze.

Ar vrea să dicteze unei dactilografe textul demisiei.

Perplex, șeful Mossadului realizează că n-are cine să-i bată la mașină scrisoarea de demisie. Nu are încredere în nici o secretară, în nici un om din organizație.

Conform directivelor, primul care trebuie să afle de decizia sa e Benjamin Netaniahu, șeful guvernului. Dezolat, în fața acestei incredibile realități, generalul se așează la birou și scrie de mână demisia.

Până intra-atât de aberantă a ajuns situația, că cel mai puternic om al serviciilor secrete israeliene nu întrăznește să dea ceva la dactilografiat, de teamă ca nu cumva informația să se „scurgă” afară.

Este ora 8,20 dimineața, Dani latom îi telefonează prim ministrului:

- Bibi, am decis să demisionez.
- Nu vorbi cu nimeni despre acest lucru, îi spune Netaniahu. Trebuie să ne întâlnim.

La ora 14.30, latom îi predă lui Netaniahu scrisoarea de demisie. Prim ministrul îl întreabă pe cine ar putea pune în locul rămas vacant.

- Nimeni din interiorul serviciului, îi spune latom.

îSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 379

Generalul îl informează pe Netaniahu că un ofițer, sau mai mulți, din interiorul Mossadului, au făcut să se „scurgă” în presă secretul eșecului dela Berna. Un agent al Mossadului a fost prins în timp ce încerca, împreună cu alți patru care au reușit să fugă, să instaleze aparate de ascultare la linia telefonică a unui cetățean elvețian, care avea legături economice strânse cu fundamentalistii Hezbollah. Elvețienii ar fi dorit să mușamalizeze povestea. Ca să lovească în Dani latom și să-l preseze să demisioneze, cineva făcuse public scandalul, lezând astfel imaginea Israelului.

- Este inadmisibil, a strigat Netaniahu.
- Este absurd și îngrozitor, murmură generalul.

Cei doi și-au spus tot ce aveau să-și spună, își strâng mâinile. Amândoi au o senzație neplăcută. Prim ministrul ar vrea să-i spună generalului o vorbă caldă, prietenească, dar el, oratorul atât de versat, nu găsește nici un cuvânt să-i spună.

Generalul mai stă o clipă, drept, în fața lui. încearcă să zâmbească, dar nici un

zâmbet nu ar putea ascunde amarul clipei. Așa că renunță.

După 33 de ani de serviciu militar și după atâtea războaie victorioase, luptătorul simțea nevoia odihnei.

Adio, domnule general!

^TOȘU SOLQ&BWICI

Capitolul 44

UN DUREROS EȘEC AL MOSSAD-VLUI:

CAZUL RON ARAD

Ron Arad - înainte și după căderea în prizonierat

Piloții de luptă sunt marea mândrie a statului Israel. Ei reprezintă elita țării, încă din ultimele clase de liceu, candidații care urmează să fie primiți la școlile militare de aviație sunt supuși unor repetate și eliminatorii examene. După încheierea stagiului militar, după ce intră în armata rezerviștilor, marile instituții ale țării și firmele comerciale se bat pentru a-i angaja pe foștii aviatori de luptă. Să nu mire astfel șocul resimțit de societatea israeliană la aflarea veștii că Ron Arad, a că/ut în prizonierat, după ce avionul Phantom pe care îl pilota a fost doborât, în octombrie 1986, în cursul unui raid asupra teritoriului libanez. De atunci și până astăzi, Israelul a desfășurat o uriașă acțiune tehnico-propagandistică pentru eliberarea lui Ron Arad. Nu a existat șef de stat sau ministru de Externe, n-a

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 381

existat organizație internațională sau personalități de prim rang din lume care să nu fi încercat să cerceteze această enigmă.

Chiar și Ceaușescu și miniștrii săi de Externe s-au implicat, iar după 1989, conducătorii noi ai României au căutat și ei să găsească un fir care să ducă spre Ron Arad. Tot ce se știa era faptul că Ron Arad s-a aflat, pentru o foarte scurtă vreme, în mâinile conducătorului šiit libanez Mustafa Dirani. O unitate de elită a Mossad-ului l-a răpit pe Dirani și l-a adus în Israel.

Din nefericire, Mustafa nu avea multe de povestit anchetatorilor. El a recunoscut că Ron Arad a fost prizonierul său, că l-a ținut ascuns o zi și o noapte, în portbagajul mașinii sale, dar că ulterior el a fost preluat de altcineva. Mustafa n-a putut să răspundă de către cine.

A fost anchetat, desigur, cu duritate și sofisticat, și în cele din urmă israelienii s-au convins că, într-adevăr Mustafa nu știe unde se află Ron Arad. Atunci, un alt comando israelian l-a răpit pe șeikul El Krim Obeid, o înaltă personalitate religioasă și politică libaneză. Dar nici acesta nu a oferit mai multe informații. Ron Arad dispăruse de parcă l-a înghițit pământul.

Mustafa Dirani și șeikul Obied n-au fost eliberați; ei au zăcut în închisorile israeliene, ca o posibilă „carte de schimb” cu Ron Arad. Cei doi prizonieri libanezi au fost eliberați, câțiva ani mai târziu, în cadrul schimbului de prizonieri dintre Israel și Hezbollah. În cursul tratativelor purtate de diplomații germani cu libanezii, șeikul Hassan Nassrallah, șeful fundamentalistilor „Hezbollah”, a aruncat, așa, ca din întâmplare, vorba despre o „mare surpriză” care ar putea să survină, și pentru care Israel va trebui să plătească mult mai mult decât a plătit pentru eliberarea colonelului Elhanan Tennenbaum și cadavrele celor trei soldați israelieni morți. De data aceasta, i se va cere Israelului să elibereze, nu doar 429 de prizonieri, ci pe toți palestinienii, arabii și străinii aflați în închisorile israeliene, adică peste 7000. „Marea surpriză” nu putea fi decât Ron Arad.

Numai pentru Ron Arad ar fi fost în stare Israelul să plătească un preț așa de mare, care să includă și eliberarea unor teroriști cu „sânge pe mâini”.

O sumă uriașă - 1 O milioane de dolari - a fost promisă aceluia care va da o informație reală despre ce s-a întâmplat cu

Ron Arad. Nimeni nu a încercat până acum să obțină banii, încet-încet, legând fire invizibile și frânturi de informații, serviciile secrete israeliene au ajuns la concluzia că Ron se află în mâinile iranienilor. Teheranul a respins însă orice încercare de a se angaja în vreo discuție despre Ron Arad. De bani nici nu poate fi vorba. Teheranul nu era interesat de cele câteva milioane de dolari ale evreilor. Un responsabil deștept a înțeles aluzia. Dacă Teheranul nu e interesat de bani, ce anume ar dori? Așa s-a declanșat cea mai mare acțiune de spionaj din zilele noastre, acțiune în care sunt angajate mințile cele mai strălucite ale serviciilor de spionaj israeliene, iraniene, europene, americane, arabe și rusești. Fiecare în parte, și toate laolaltă, au anume interese ca în cazul „Ron Arad” să se facă lumină, în cercurile conducătoare ale Mossad-ului se manifesta în 2004 un anume optimism în legătură cu cazul „Ron Arad”.

Ronen Berman, de la cotidianul „Yediot Aharonot”, un bun cunoscător al serviciilor secrete, spunea atunci că medierea germană în schimbul de prizonieri Israel-Hezbollah a deschis o oportunitate pentru rezolvarea cazului „Ron Arad”. Nassrallah, conducătorul

Hezbollah, nu ar fi „încheiat” tranzacția cu Israelul dacă Teheran-ul, „patronul”, n-ar fi exercitat asupra sa presiuni. „Tranzacția” s-a încheiat cu eliberarea a doar 429 de prizonieri, mult mai puțin decât a cerut inițial Nassrallah.

Teheranul era grăbit ca acest schimb minor de prizonieri să se încheie cât mai repede, pentru a se pune în mișcare următoarea

tranzacție, cea majoră.

Șefii „Departamentului 5” din Ministerul Informațiilor iranian, responsabil cu activitatea Hezbollah, l-au informat pe mediatorul german că Teheranul ar fi dispus să discute despre o mare „afacere”: informații despre pilotul israelian Ron Arad.

Iranienii nu ar fi avut pretenții prea mari, dar ar fi fost bucuroși să primească mulțumiri pentru bunăvoința și umanitarismul lor, mai ales din partea Statelor Unite.

Bineînțeles, să nu fie acuzați că l-ar fi răpit pe Ron Arad sau că ar fi cumva amestecați în acest caz. Teheranul dorea ca Israelul să-și achite datoriile față de Iran, făcute în perioada șahului, în valoare de 5 miliarde de dolari, în plus, și cea mai importantă cerere, să fie eliberați cei 13 spioni iranieni implicați în activități teroriste, condamnați la închisoare pe viață, de

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 383

tribunalele din Germania, Franța și Elveția, în închisorile din Franța se află Fridon Boirhamdi, Aii Vakiily Raad, Mahmud Azari, Zin El-Avadin Sarhadi (condamnați pe viață pentru asasinarea fostului prim-ministru iranian Shahapor Bahtiar), Mugitava Mashadi și Hassin Iganesta (condamnați pentru asasinarea lui Cyrus Elahay, conducător al organizației „Steagul Libertății”), Ahmed Gyihuni (condamnat pentru uciderea lui Reza Mazloman, editor și ziarist), în Germania sunt încarcerați Mahmud Hassan, Hossam Hassan, Kazam Darabi și Abbes Ryal (implicați în măcelul din restaurantul „Mikonos”) și Muhammad Aii Hamadi (condamnat pentru asasinarea marinarului american la Beirut, în 1985). într-o închisoare elvețiană își ispășește pedeapsa Hussein Hariri (condamnat pentru uciderea unui călător în timpul acțiunii de deturnare a unui avion elvețian, în 1987). Toți acești 13 agenți iranieni aflați în închisori europene au fost trimiși de serviciile secrete iraniene cu misiunea de a-i lichida pe opozanții politici ai regimului de la Teheran. Autorii altor asasinate sunt în libertate. Autoritățile germane, de pildă, nu au făcut prea mari eforturi pentru a-i prinde pe asasinii profesorului Kazam Ragibi, reprezentantul opoziției iraniene la ONU. Serviciile secrete și poliția din unele țări occidentale ar putea activa cu mai multă eficacitate dacă n-ar exista anumite interese politicoeconomice. Comerțul dintre aceste țări cu Iranul atinge cifre impresionante, de ordinul miliardelor de dolari. Germania este cea mai interesată să „scape” de agenții-asasini iranieni aflați în închisorile germane. Este și prima țară care a răspuns pozitiv Iranului în legătură cu mega-schimbul de prizonieri.

Nici Elveția, nici Franța nu sunt prea fericite cu teroriștii iranieni pe care îi dețin în închisori. Rusia, cu relațiile ei economice preferențiale cu Iran, vedea și ea cu ochi buni realizarea „tranzacției”. Cât privește CIA, să nu mire eventualul ei „patronaj”. Americanii caută mereu căi pentru a modera pe fundamentalistii din Teheran. Rămânea o singură necunoscută în această ecuație: era oare dispus Israelul să intre în acest joc planetar, care să ducă la eliberarea unor asasini fundamentalisti iranieni, în schimbul unor informații despre Ron Arad? Își va permite din punct de vedere politic Guvernul israelian o tranzacție

în care i se va cere să elibereze 7000 de

384

TEȘU SOLOMOVICI

prizonieri ca să primească un coșciug? Pentru că e greu de crezut că după aproape două decenii de captivitate iraniană, Ron Arad ar mai putea fi în viață.

Tennenbaum, din prizonieratul Hezbollah, în cel al ,7 serviciilor speciale israeliene

Până să se ajungă la tranzacția „Ron Arad”, a avut loc un schimb de prizonieri Hezbollah-Israel. Cu acest prilej au fost înapoiate Israelului cadavrele a trei soldați și un om viu:

colonelul Elhanan Tennenbaum. Omul, pentru care Israelul a plătit un preț atât de mare, a fost văzut cum e dus prin ușa din dos a aeroportului, departe de reflectoarele televiziunilor și de familie. Peste o mie de zile a stat Tennenbaum în prizonieratul Hezbollah, dar după eliberare, acasă, nu a fost așteptat cu flori.

Dimpotrivă, imediat după ce a ajuns acasă, agenții serviciilor secrete, ai poliției și ai Armatei israeliene l-au izolat. Mai întâi, l-au luat în primire medicii care au stabilit starea sănătății sale.

Nu era bună. Tennenbaum a fost anchetat cu cruzime în prizonierat, avea unghiile tumefiate de la lovituri, și era umflat la față și la trup.

Ca să arate mai ca lumea, înainte de eliberare, oameni Hezbollah i-au injectat cantități mari de steroizi. Formal, Tennenbaum nu a fost arestat, dar nici nu era liber. Din spitalul militar din Tzifrin, el a fost dus la baza polițienească „Shabak” (a serviciilor secrete interne). I s-a permis familiei să se întâlnească zilnic cu el. Așa s-a întâlnit Tennenbaum pentru prima oară cu nepoțica sa, născută în perioada când era în prizonierat.

Anchetatorii „Shabak” și cei ai Unității pentru Apărarea Securității secretelor militare din Țahal au dorit să stabilească cu exactitate ce secrete deținea Tennenbaum, cum a fost cercetat de agenții arabi și ce a povestit celor care l-au chinuit cu brutalitate. Anchetatorii israelieni știau că Hezbollah a permis serviciilor secrete iraniene și siriene să-l cerceteze pe Tennenbaum. Nu e sigur că Tennenbaum a rezistat chinurilor.

Dacă a „ciripit”, ce anume știa prizonierul. Se pare ca știa multe! Din pricina situației materiale grele în care se zbătea, colegii săi, ofițeri cu rang înalt în Armată, i-au înlesnit lui Tennenbaum să facă 200 de zile pe an „miluim” (mobili'

İSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 335

zarea rezerviștilor). De obicei, rezerviștii fac doar 21 de zile pe an de „miluim”. Având gradul de colonel, Tennenbaum a primit funcții superioare în timpul acestor 200 de zile,

și un salariu consistent. A avut deci la multe și importante secrete militare. Fata și băiatul lui Tennenbaum au spus că tatăl lor nu mai era același om care a fost înainte de prizonierat. Fizic și moral e schimbat. Din bărbatul frumos și sclipitor, din militarul arătos de odinioară a rămas o epavă. E temător, nu reușește să se mai concentreze, uneori nu știe pe ce lume trăiește.

Ce a căutat Tennenbaum într-o țară inamică? El a fost tentat de o afacere extrem de profitabilă. Ar fi trebuit să semneze contractul la Beirut sau în Arabia Saudită. A ajuns în mâinile teroriștilor. După ce a fost îndelung anchetat, umilit a doua oară, de data aceasta în propria sa țară, Tennenbaum a fost lăsat liber. Șefii serviciilor secrete au decis să nu-l trimită la închisoare. Nici autoritățile militare nu l-au degradat. A suferit destul, va trăi în continuare dezonorat, ce pedeapsă mai mare i s-ar fi putut da strălucitului colonel de odinioară?

Dincolo de drama personală a colonelului Tennenbaum, era important că Hezbollah se angajase să furnizeze informații viabile despre Ron Arad.

Scurtă istorie a dispariției lui Ron Arad .

Specialiștii Mossad-ului au reconstituit până la un anumit punct evenimentele. Așadar, avionul „Phantom” a fost doborât, cei doi aviatori s-au salvat cu parașuta. Ajunși pe pământ, ei au pus imediat în funcțiune semnalizatoarele pe care le poartă, ca elicopterele israeliene să-i localizeze și să-i recupereze. Ascunși în tufișuri, ei aud apropierea unui elicopter.

Pilotul e salvat, dar Ron Arad e capturat de milițiile šiite „Amal”. Responsabilii răsuflă oarecum ușurați, cu „Amal” se poate tranzacționa. Într-adevăr, se pun în funcțiune contactele, șefii „Amal” cer eliberarea unor libanezi și teroriști palestinieni. Itzhak Rabin, ministrul Apărării, refuză să elibereze teroriști „cu sânge pe mâini”. Rabin a greșit, dar așa era politica în acea vreme: Israelul nu eliberează teroriști-asasini. Unul

TEȘU SOLOMOVICI

din șefii Amal, Mustafa Dirani, părăsește Amal, îl ia cu el pe Ron Arad și înființează o nouă organizație.

La începutul anului 1988, Amos Gilad, unul din responsabilii serviciilor secrete militare AMAN a apreciat că Dirani, un tip nu prea echilibrat, va încerca să-l „vândă” pe Ron Arad iranienilor. Nahum Admoni, șeful Mossad-ului, și generalul Amnon Shahak, comandantul AMAN-ului, subscriu.

Jurnalistul Ronen Bergman, de la „Yediot Aharonot” dezvăluie cum s-a constituit dosarul „Ron Arad”, în baza unei concepții false. Ron Arad a fost văzut pentru ultima dată viu în ziua de 4 mai 1988, în satul Gebi Shit, de lângă Beirut.

A fost promisă o recompensă de 10 milioane de dolari aceluia care va informa Israelul de locul unde se află Ron Arad.

O unitate de comando a atacat în satul Meidon, dar paznicii lui Ron Arad s-au grăbit să dispară. Din mărturisirile lor, Ron Arad rămăsese legat în casă, dar soldații israelieni nu l-au găsit.

Dacă versiunea e adevărată, ce s-a întâmplat cu Ron Arad din clipa în care paznicii săi au fugit și până ce casa a fost luată cu asalt? Specialiștii Mossad-ului au căutat ani în șir un răspuns întrebării.

Dirani, răpit de forțele israeliene, a fost silit să mărturisească predarea lui Ron Arad către agentul iranian Mahmud Askari. Ulterior, Mossad-ul a stabilit că Dirani nu putea să se întâlnească cu Askari, iar Dirani a confirmat și acest lucru.

„Cum e posibil să recunoști ceva care nu e adevărat?”, l-au întrebat anchetatorii. Fără să clipească, Dirani a răspuns că dacă anchetatorii au spus că el s-a întâlnit cu Askari, el nu-i va contrazice niciodată. Dirani a înțeles că viața sa va fi mai ușoară dacă va susține că Ron Arad se află în mâinile iranianilor, așa că a admis un lucru pe care nu știa dacă era adevărat.

O uriașă mistificare prindea aripi. Versiunea deținerii de către iranieni a aviatorului israelian fusese acceptată de responsabilii Mossad-ului. Toate eforturile comunității informaționale erau îndreptate către Teheran, care va intra în joc, de parcă întradevăr îl deținea pe Ron Arad.

Cercetările în cazul „Ron Arad” s-au amplificat din momentul alegerii lui Itzhak Rabin în fruntea Guvernului; șef al Mossad-ului era Shabtai Shavit. Echipa de cercetători s-a

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 337

dublat, s-a triplat, au fost mobilizați diplomații Ministerului de Externe, concomitent cu lansarea unei campanii internaționale, în 1992, misiunea a fost încredințată lui Israel Perlov, unul dintre cei mai străluciți specialiști ai serviciilor informaționale.

El a relansat cu o vigoare rar întâlnită acțiunea pentru readucerea în țară, viu sau mort, a lui Ron Arad. Acțiune codificată „Horn Haguf („Temperatura trupului”). Paralel cu Perlov, acționa și Uri Lubrani, șeful unei Comisii pentru legături în vederea eliberării lui Ron Arad. Acesta reușise să recruteze un arab influent care susținea că Ron Arad trebuie căutat în Liban sau Siria. Perlov a rămas încă credincios concepției conform căreia Ron Arad se află în Iran.

Perlov a avut o idee strălucită: să caute un om din vârfurile militare iraniene care s-a întâlnit cu Ron Arad. El aprecie că nu era posibil ca un specialist din aviația iraniană să nu fi încercat să-l descoase pe aviatorul israelian.

Așa a fost lansată în 1994 acțiunea „lamei șalehet” („Zilele căderii frunzelor”). Intuiția lui Perlov s-a adeverit, a fost găsit și recrutat iranianul care se întâlnise de două ori cu Ron Arad.

Ca să verifice acuratețea mărturiei iranianului, Perlov a adus din Israel la locul întâlnirii un detector de minciuni. Poligraful a confirmat că iranianul nu mințea. Ronen Bergman scrie că această acțiune genială a Mossad-ului a intrat în programul de studiu al școlilor de spionaj.

Itzhak Rabin i-a conferit o distincție lui Israel Perlov, lucru cu totul neobișnuit în activitatea Mossad-ului. În 1995, premierul a făcut cunoscut într-o conferință de presă că Ron Arad se află în mâinile iranianilor, pe care-i socotea responsabili de viața prizonierului.

Decorat și promovat, Perlov își dorea să devină comandantul „țomet”-ului

(Departamentul Agenților din Străinătate).

Noul șef al Mossad-ului, Dani Iatom, a refuzat să-i dea postul, și Perlov a părăsit Mossad-ul. Noi șefi, altă percepție.

Cu tot succesul lui Perlov, „Enigma Ron Arad” încă nu fusese descifrată, înlocuitorul lui Perlov, Râmi Igra, a întors totul pe dos, propunând un alt scenariu, bazat pe posibilitatea că nu se poate avea încredere în iranian, chiar dacă acesta fusese supus probei poligrafului. Nu era posibil ca iranianul să fie agent al spionajului iranian? Existau și informații că Ron Arad

TEȘU SOLOMOVICI

fusese văzut ultima dată în Siria. Se presupunea că Ron Arad a făcut de câteva ori itinerariul Liban-Iran-Siria, fiind cercetat de serviciile de spionaj ale acestor țări.

Totuși, „pista iraniană” nu fusese părăsită.

Ierusalimul începuse să tatoneze Teheranul: care-i prețul lui Ron Arad? O enormă presiune diplomatică a fost exercitată asupra Iranului. Președinți de state, miniștrii, personalități suspuse, întrebau în toate ocaziile când se întâlneau cu oficialități iraniene despre Ron Arad. Iranienii nu s-au mișcat încă de pe poziția lor: Ron Arad nu se află în Iran! Israelienii au scos atunci ultimul atu: ei au propus Teheranului redobândirea averilor Iranului blocate în băncile americane, în momentul cuceririi puterii de către Khomeini. În plus, rezolvarea arbitrajului de la Geneva, care bătea pasul pe loc. Era vorba de sume exorbitante rezultate din asocierea iraniano-israeliană la construirea conductei petrolifere Eylat-Așkelon, furnizarea către Israel a unor uriașe cantități de petrol iranian, construirea în Iran de către israelieni a unei fabrici de proiectile și rachete sol-sol. Era vorba de 10 miliarde de dolari (5 miliarde din averile blocate în Statele Unite, plus 5 miliarde - datorii ale Israelului).

10 miliarde de dolari pentru eliberarea lui Ron Arad!

Nimeni nu își închipuia că iranienii vor refuza târgul. Spre uimirea și dezolarea Ierusalimului, Teheranul a rămas ferm pe poziția inițială: Ron Arad nu se află în Iran!

Economia Iranului era pe punctul de a se prăbuși. Prețul petrolului scăzuse, păturile sărace se agitău, colac peste pupăză, băncile internaționale somau Iranul să achite împrumutul de 24 miliarde de dolari. Iranul avea urgent nevoie de dolari.

Serviciile speciale ale Israelului au decis să acționeze și să exploateze panica în care se aflau conducătorii iranieni. Șefal Departamentului de cercetare AMAN, generalul Iakov Amidor, s-a întâlnit cu Iakov Frenkel, guvernatorul Băncii Israelului, hotărând formarea unui grup mixt de specialiști ai băncii și ai serviciului secret al Armatei. Acțiunea „Hakeș badelat” a fost lansată. Teheranul a fost înștiințat că dacă nu-l va elibera pe Ron Arad va întâmpina greutăți în obținerea împrumutului de la bănci europene. Nici de această dată iranienii nu au reacționat. :-', ;;;...>.*<...*.../ •

JSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 389

Ministrul de Externe, Shimon Peres, și adjunctul său, Iossi Beilin, s-au întâlnit cu responsabili ai finanțelor din Europa, le-au pus în față anumite documente privind economia iraniană și, brusc, tratativele iraniene cu băncile europene s-au înăsprit. Iranienii

au apreciat acțiunea israeliană ca o declarație de război. Ei au reacționat printr-un act terorist.

La 8 iulie 1994, teroriștii Hezbollah, înarmați și plătiți de iranieni, au aruncat în aer clădirea Comunității evreiești argentine din Buenos Aires, provocând moartea a 86 de persoane și rănirea a altor 100. Concomitent, „Hezbollah” a intensificat atacurile împotriva forțelor israeliene din sudul Libanului.

Au trecut 20 de ani și enigma Ron Arad nu a fost decodificată. Oamenii Mossad-ului spun că tot ce a fost posibil, uneori și imposibil, a fost făcut pentru descoperirea și eliberarea lui Ron Arad. Mossad-ul a fost acela care l-a convins pe premierul Ariei Sharon să fie anunțată public acordarea unei recompense de 10 milioane de dolari celui care va aduce „idiat hazaav” („informația de aur”) despre Ron Arad. Fundația „Le Hofeș Nolah” („S-a născut pentru libertate”) a organizat sute de acțiuni în întreaga lume, iar serviciile speciale au obținut un buget uriaș pentru a intensifica cercetările.

„Dacă Ron Arad ar fi fost în viață, am fi ajuns la el”, a declarat un responsabil. „Un prizonier are temniceri, oameni care-l hrănesc, îl anchetează, am fi descoperit vreunul din ei.

Se poate lua în considerare că Ron Arad e mort”.

Mossad-ul continuă însă să-l caute. Faptul că nu se știe nimic de soarta sa e mai mult decât acceptarea unei înfrângeri.

Noul șef al Mossadului, generalul Meir Dagan, a decis să pornească cercetările din punctul zero: care va să zică: avionul lui Ron Arad s-a prăbușit în teritoriul inamic. Pilotul s-a parașutat și a fost contactat electronic, înainte de a fi prins de fundamentalistii libanezi. Noua echipă de cercetare nu mai pornește de la informația că iranienii îl dețin pe Ron Arad...

TESU

Capitolul 45

O POVESTE INCREDIBILA CU AGENȚI SECREȚI SI CREȘTINI EVANGHELIST!

O publicație pariziană susține că agenți ai Mossadului au fost trimiși să studieze temeinic teologia creștină și învățăturile evangheliștilor, după care, sub masca unor buni creștini au fost infiltrați în mișcarea evanghelistă americană. Marele interes manifestat de Mossad pentru Biserica Evanghelistă este explicabil. Evangheliștii americani vin cu sutele de mii în Israel și donează zeci de milioane de dolari.

În Statele Unite, cei mai fanatici susținători ai Israelului, nu sunt evreii americani, așa cum s-ar putea crede, ci creștinii evanghelist!. Aceștia au devenit o forță redutabilă, în viața cotidiană, dar și pe scena politică americană. Câți sunt? 50 de milioane? 100 de milioane? Nimeni nu știe cu exactitate. Ei l-au făcut președinte al Statelor Unite pe George W. Bush

la ultimele alegeri prezidențiale, votul lor masiv răsturnând toate pronosticurile.

Fundamentalisti creștini fanatici? Desigur! Evangheliștii nu-și ascund crezurile, și le expun cu agresivitate, convinși că Iisus-Mesia, va reveni în curând pe pământ. Pe pământul biblic.

De aici, vine pasiunea lor necondiționată pentru statul Israel. O pasiune care pune destule probleme la Ierusalim.

Pentru evangheliști, istoria lumii urmează un curs prestabilit, divin. Ei sunt convinși că ne aflăm, acum, în ultima etapă, care se va încheia cu revenirea lui Mesia. Etapă marcată de Holocaust, dar și de reîntoarcerea evreilor în țara lor strămoșească, renașterea vechiului stat biblic, Israel. Acum, evangheliștii așteaptă reîntoarcerea lui Iisus. Și înfrângerea Anticristului. Bătălia finală, dintre Bine și Rău, se va purta la Armaghedon, a profetizat Proorocul Daniel. Adică în apropierea

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 391

localității Megiddo, din Israelul modern. Aceasta este temelia teologică a dragostei creștinilor-evangheliști americani pentru Israel. Dacă totul ne-a fost dinainte hotărât, atunci, și Apocalipsa nucleară face parte din programul divin. Președinții americani, Ronald Reagan și Jimmy Carter, credeau în aceste viziuni evangheliste. Actualul conducător de la Casa Albă nu scapă nici un prilej pentru a declara că este un om „renăscut prin credință” („born again christian”). Numeroși analiști au observat cu *groază, cum operează* doctrinele evangheliste asupra politicii administrației George W. Bush.

Când fundamentalismul evangheliștilor scapă de sub controlul bunului simț și al legii, soldații schizofreni ai acestei uriașe armate civile, distrug clinicile unde se efectuează avorturi sau, așa cum a făcut Timothy McVeight, la 19 aprilie 1995 sau dinamitează o clădire din Oklahoma City, provocând moartea a 168 de oameni și rănirea altor 400.

Ierusalimul nu știe să primească dragostea prea înăbușitoare a creștinilor evangheliști americani deși avantajele nu sunt de lepădat. Creștinii evangheliști americani au donat până acum Israelului, circa 100 de milioane de dolari, zeci de autobuze de școală - blindate - pentru transportul copiilor coloniștilor evrei din teritoriile palestinienilor, și au sprijinit financiar emigrarea a 200.000 de evrei americani în Israel, în cele 100.000 de biserici evangheliste de pe tot întinsul Statelor Unite, predicatorii nu uită să le amintească credincioșilor americani, existența divină a Israelului. Lobby-ul pro-israelian al creștinilor evangheliști în Congresul și Senatul american, în mass-media americană și planetară, este enorm. Sute de mii de evangheliști americani invadează anual Israelul, ei defilează pe străzile Ierusalimului, fluturând fericiți, stegulețe alb-albastre și americane. Cum însă, în viață totul se plătește, și dragostea aceasta prea fierbinte, creștino-evangelică, are prețul ei politic.

Sentimentele pro-israeliene ale creștinilor evangheliști americani, sunt sincere. Specularea lor în interese politice, dă însă de gândit, în 1989, liderul evangelist Pat Robertson, a inventat organizația „Coaliția creștină”, vârful de lance politic al credincioșilor evangheliști. „Coaliția creștină”, a cerut Washingtonului, oficial:

1. Să-i definească pe liderii palestinieni, în frunte cu Yasser Arafat, drept „teroriști”, și să nu întrețină nici un fel de contacte cu ei.
2. Statele Unite trebuie să permită Israelului să ducă războiul împotriva paalestinienilor, așa cum crede de cuviință.
3. Orașul Regelui David, Ierusalim, trebuie să rămână unificat, capitala eternă a Israelului.
4. Nici un compromis în problema frontierelor israeliene.
5. Coloniile evreiești nu vor fi evacuate de pe teritoriul Israelului biblic.
6. Niciodată nu va lua ființă un stat palestinian.

Parte din aceste cerințe au fost incluse în politica curentă a Statelor Unite în Orientul Mijlociu. Cu un asemenea program politic s-ar mândri oricare din părțile extremiste israeliene.

Această „Cartă politică”, purtând 100.000 de semnături, a fost trimisă premierului israelian.

Evangheliștii îi monitorizează pe toți politicienii, chiar și pe președintele Bush

Gary Bower, unul din șefii evangheliștilor din Washington, fost candidat la președinție din partea Partidului Republican, a îndrăznit să-l admonesteze o dată pe președintele Bush, când acesta a criticat lichidarea de către armata israeliană a unui fruntaș palestinian. Bower considera că vechea împărțire a lumii între capitalism și comunism a făcut loc unei alte împărțiri: evrei și creștini, împotriva musulmanilor.

„Evreii americani suportă greu îmbrățișarea prea pătimasă a creștinilor evangheliști”, scrie Itzhac Ben-Horin, corespondentul cotidianului ebraic „Maariv”, la Washington. Cei mai mulți dintre ei nu împărtășesc teoriile extremiste ale acestora. Evreii americani votează, majoritar, cu Partidul Democrat, sunt liberali, în tot ce privește religia și statul. Steve Rabinovici, fostul consilier al președintelui Bill Clinton, și consilier al organizațiilor evreiești, spune că „alianța evreilor cu creștinii evangheliști nu este firească, sunt două comunități care nu au nimic în comun”. Intelectualitatea evreiască americană a avertizat Ierusalimul că o asemenea alianță e periculoasă.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 393

Profesorul Harwey Kooks (Harvard University), a scris în săptămânalul „Time”: „E un joc cu focul. Dacă m-aș afla în tabăra israeliană, aș fi foarte prudent, în ceea ce privește această alianță. Creștinii evangheliști sunt de partea Israelului pentru că Iisus va reînvia pe pământurile biblice. Dar, în cea din urmă bătălie, după credința lor, două treimi din poporul evreu, va pieri, vor rămâne în viață doar acei evrei care îl vor primi pe Iisus ca pe adevăratul Mesia”.

Kooks nu e singurul universitar evreu-american care trage clopotul de alarmă. Arlain

Stein, profesor de sociologie la Universitatea din New Jersey, întreabă: „Este sănătoasă alianța evanghelisto-evreiască? Oare conducătorii evrei și creștini ai acestei alianțe activează spre binele Israelului și al evreimii americane? Normal ar fi ca Israelul să construiască o alianță cu liberalii protestanți creștini și moderații musulmani”.

Evangheliștii americani au mai făcut un pas important prin înființarea, în 1980, a unei „Ambasade creștine la Ierusalim”. Titulatură pompoasă și destul de nebuloasă. Israelienii n-au fost prea încântați. Suzan Michael, directoarea organizației de la Washington, i-a declarat ziaristului Itzhac BenHorin: „După 2000 de ani de opresiune creștină, evreii erau bănuitori, și era normal să fie bănuitori, când a fost vorba de instalarea unei asemenea ambasade la Ierusalim. Am fost nevoiți să le dovedim că nu le vrem decât binele. Suntem cu Israelul, în primul rând datorită rădăcinilor evreiești ale creștinismului, în scrierile biblice, Dumnezeu le promite evreilor că-i va aduna din toate colțurile lumii și le va da o țară a lor. Noi, evangheliștii americani, dorim să-i ajutăm pe evrei în spiritul promisiunii divine. Lupta Israelului este dreaptă. Dușmanul Israelului, fundamentalismul musulman, este și dușmanul nostru... Am organizat emigrarea evreilor ruși în Israel, acum vrem să ne ocupăm de emigrarea evreilor din Argentina”.

De ce să-i aduci, pe evreii din lumea întreagă, în Israel, dacă aici va începe sfârșitul lumii, și majoritatea lor vor fi nimiciți? Ca să triumfe crezul evanghelist al reînvierii lui Iisus?

La această întrebare, Pat Robertson, conducătorul evangheliștilor americani, nu are răspuns. Evangheliștii, spune el, cred în Iisus și iubesc Israelul. Reporterul israelian l-a întrebat de ce susține cu atâta vigoare Israelul. „Eu cred în Vechiul Testa-

ment, a răspuns Pat Robertson. Vechiul Testament arată că poporul evreu este poporul ales. Mă simt apropiat de evrei din punct de vedere spiritual. Cuvântul „creștinism”, vine de la Christos, vechiul Mesia din ebraică. Noi suntem continuatorii lui Mesia, evreul, legați puternic de Israel din punct de vedere spiritual și nu politic sau economic. 235 milioane de telespectatori din întreaga lume urmăresc emisiunile televiziunii noastre, CBN, iar emisiunea noastră ‚Club 700’, are 17 milioane de telespectatori americani... Forța noastră este uriașă. Am candidat pentru președinția americană, în cinci state americane am câștigat, în alte șapte state am fost pe locul doi. E adevărat, Statele Unite nu au un președinte evanghelist, dar fără votul nostru, George W. Bush, nu câștiga. La alegerile din 1994, pentru prima oară după 40 de ani, Congresul a devenit Republican, evanghelist”.

Pat Robertson crede cu tărie într-o nouă ordine a lumii, dominată în mare măsură de evrei. Idee rundamentalistă, de natură să alimenteze vechi sentimente antisemite, create de teorii similare. Robertson și-a expus convingerile într-o carte, în care susține că istoria modernă a fost scrisă, în ultimii 200 de ani, de constructorii germani din Bavaria, de comuniști și de oamenii de finanțe ai Wall Street-ului. Bineînțeles, Robertson așează în centrul teoriilor sale, capitalul evreiesc. Abe Foxman, președintele Ligii contra Defăimării, i-a

luat apărarea: „Pat Robertson nu a scris o carte antisemită, problema e că nu-i destul de sensibil la antisemitism", în ceea ce-l privește pe autor, el a respins acuzațiile; „Sunt un mare admirator al Israelului", declară Robertson.

Veriga evreiască a creștinilor evanghelist!

În povestea noastră nu se putea să nu existe și un evreu.

El se numește Ithiel Eckstein. Rabin ortodox și doctor în istoria religiilor, din Chicago, unul din fondatorii „Fondului pentru prietenia iudaico-creștină". În anul 2000, Eckstein a emigrat în Israel. Ziaristul Shalom Ierusalim, de la ziarul ebraic „Maariv", scrie că umblă întotdeauna cu un carnet de cecuri la el și împarte cu dărnicie milioane. De dolari. A donat până astăzi, circa 70 de milioane de dolari. Nu există oraș în Israel, organi-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 395

zație socială, sanitară sau instituție care să nu fi beneficiat de generozitatea lui Eckstein. Filantropia aceasta sionistă n-a fost primită cu tot entuziasmul de autoritățile laice și mai ales religioase de la Ierusalim, arunci când s-a aflat de unde provine bănetul. Și-au amintit unii de crezul evangheliștilor, care așa cum am mai amintit, poate fi rezumat astfel: evreii trebuie să se reîntoarcă în țara lor strămoșească, abia atunci, după 10 războaie, va apare Iisus pe colinele de la Armagedon (Megiddo), cu adevărul său, evreii care nu-l vor primi, vor fi cu toții nimiciți.

Ithiel Erickson se face că nu a auzit despre această profecție evanghelistă. El și-a închinat peste trei decenii de viață dezvoltării legăturilor dintre uriașa comunitate evanghelistă și mica lume evreiască americană. Pragmatic, el a primit tot ceea ce evangheliștii ofereau cu dărnicie, și a făcut abstracție de crezul lor misionar. „Fondul de prietenie creștino-iudaică" avea ce să-i ofere și lui personal, salarizându-l cu un post de președinte. Eckstein se afla întotdeauna lângă Billy Graham, Gery Folowell și Pat Robertson, cei trei celebri predicatori de televiziune care au convins zeci de milioane de americani „să se nască din nou" și să creadă în revenirea lui Iisus pe colinele de la Megiddo. El avea grijă să păstreze viu interesul lor pentru Israel.

Conducătorii instituțiilor oficiale evreiești nu au privit cu simpatie activitatea lui Eckstein. Ei au considerat - și nu și-au schimbat părerea - că dragostea evanghelistă pentru evrei și Israel, e un fenomen trecător. Shalom Ierushalmi scrie că de multe ori au avut loc ciocniri între Biserica Evanghelistă și organizațiile evreiești americane. Geniul lui Ithiel Eckstein a fost să netezească asperitățile. Dar evreii conservatori nu i-au permis să pătrundă în organizațiile lor. Banii care îi aducea cu nemiluita de la evangheliști erau bine veniți, dar nu i-a fost acordată legitimitatea pe care o căuta.

Dezamăgit de reticența evreilor americani, Eckstein a căutat înțelegere la rabinii și organizațiile din Israel. Și aici, banii lui (mai bine-zis, banii evangheliștilor), erau primiți cu plăcere. Dar nici o oficialitate nu se angaja la un contact direct cu conducătorii Bisericii Evanghelice. Avraham Burg, președintele Knessetului (Parlamentul israelian), a refuzat ferm să se

TEȘU SOLOMOVICI

întâlnească cu rabinul Ithiel Eckstein. Săli Meridor, președintele Agenției Evreiești (Sohnut) a fost mai flexibil. L-a primit în audiență și i-a oferit un fotoliu în Consiliul Sohnutului.

Eckstein n-a mai împărțit brambura banii creștinilor fundamentalisti americani, ci i-a oferit Fondului statal „Keren Hayesod”. Din acel moment, dezvăluie Ierushalmi, Eckstein a început să fie trimis din partea Israelului să colecteze fonduri, nu numai din Statele Unite, ci și din Europa, Australia și Africa de Sud. În sfârșit, omul obținuse legitimitatea mult visată.

Mulți consilieri de imagine lucrează pentru Ithiel Eckstein și Biserica Evangelică. Unul dintre ei, Ralf Reed, strateg evangelist, a fost consilierul președintelui american George W.

Bush. Încheiem în acest punct această istorie, dar nimeni să nu rămână cu iluzia că povestea a fost spusă în întregime. Mișcări tectonice enorme se petrec sub suprafața celor văzute și documentate. Mossadul e și el acolo.

r

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 397

Capitolul 46 SVTONUL JONATHAN POLLARD ACUZĂ

Componenta noului guvern israelian, anunțată la sfârșitul lunii aprilie 2006, al premierului Ehud Olmert, a provocat o reacție neașteptată peste Ocean, redeschizând unul dintre cele mai controversate dosare de spionaj. Jonathan Pollard, evreul american condamnat la închisoare pe viață pentru spionaj în favoarea Ierusalimului, a fost revoltat să afle că fostul său controlor din cadrul Mossad va deveni acum ministru în cabinetul premierului Ehud Olmert. De după gratii, Pollard a lansat o acțiune juridică menită să

stopeze ascensiunea politică a lui Rafi Eitan, omul despre care crede că l-a trădat. Eitan, astăzi în vârstă de 79 de ani, conduce nou înființatul Partid al Pensionarilor, care a reușit să câștige 7 locuri în Parlament, în urma alegerilor din luna martie. FJ și-a câștigat, însă, celebritatea cu decenii în urmă, ca agent al Mossadului. Cea mai cunoscută acțiune a sa rămâne răpirea lui Adolf Eichmann din Argentina, în 1960. După acest succes, cariera lui Rafi Eitan în serviciile secrete israeliene a avansat spectaculos. A demisionat, însă, în 1985, după izbucnirea scandalului Pollard.

Acum, fostul său informator face dezvăluiri șocante.

Jonathan Jay Pollard s-a născut la 7 august 1954, a obținut, în 1976, o diplomă la Universitatea Stanford și s-a specializat în drept și diplomatie la Tufts University. Era atras de lumea serviciilor secrete, poate o genă din familie: tatăl său lucrase pentru CIA, la Praga. La începutul anilor '80, Pollard era analist al Serviciului de Investigații ale Marinei militare americane (Naval Criminal Investigative Service). Minte-brici, cu intuiții geniale, Pollard devine foarte repede responsabil al unui nou departament înființat special pentru el: Centrul de Alertă anti-teroristă, 'cu acces la cele mai sensibile documente,

398

TEȘU **SOLOMOVICI**

fotografii și rapoarte furnizate de sateliții americani de spionaj și de agenții americani răspândiri prin lume. ,,.

ii.,,

•" > K

£••

Spionul v american evreu Jonathan Jay Pollard

Pollard a început să colaboreze cu serviciile secrete israeliene în 1983. Din proprie inițiativă. El a fost cel care l-a contactat pe colonelului Aviam Sela, atașat militar al Ambasadei Israelului de la Washington. Dorea să-l întâlnească.

Sela e prudent, el lucrează de fapt pentru LAKAM, o unitate ultra-secretă a serviciului

special militar AMAN, știe ce funcție importantă ocupă Pollard în sistemul informațional militar american, dar nu răspunde mesajului. Pollard insistă, cei doi se întâlnesc, și israelianul e uluit în clipa în care Pollard îi propune să-i furnizeze documente secrete ale Pentagonului.

Trebuie amintit că între Statele Unite și Israel exista, încă din anul 1951, o înțelegere tacită, adoptată cu prilejul primei vizite la Washington a lui David Ben Gurion, întemeietorul statului evreu. Fusesse „parafată” printr-o caldă strângere de mână între Reuven Shiloah, șeful Mossad, generalul Walter

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 399

1 Bedell Smith și adjunctul său, Allen Dulles, succesorul generalului la șefia CIA. Exista, există și astăzi, un prag roșu peste care nu se trece: cele două servicii nu se spionează între ele și nu-și implementează rezidențe în țările respective. Și totuși, așa cum se va vedea, în lumea informațiilor secrete nu poți avea încredere totală nici chiar în cei mai apropiați aliați.

La prima lor întrevvedere, Sela l-a întrebat pe Pollard, mai mult într-o doară, dacă există informații noi privind armele chimice ale Irakului lui Saddam Hussein. Peste câteva zile, Pollard i-a adus un pachet întreg cu documente. Când le-au descifrat, specialiștii israelieni au rămas cu gura căscată. Aveau în față o adevărată comoară. Pollard devine deosebit de prețios, așa că Mossad-ul a intrat imediat în acțiune: la Washington va sosi șeful departamentului operațional, Rafi Eitan.

1800 de documente ultra-secrete americane

Odată cu sosirea lui Rafi Eitan la Washington, utilizarea lui Jonathan Pollard capătă cel mai înalt cadru profesional. Rafi Eitan este unul din cei mai experimentați ofițeri ai Mossadului, aureolat cu gloria de a fi comandat direct, alături de Isser Harel, comandantul Mossad-ului, răpirea din Argentina a lui Adolf Eichmann, arhitectul „Soluției finale” și aducerea lui în Israel, în următorul an și jumătate, Pollard va transmite lui Rafi Eitan peste 800 de documente secrete și 1000 de telegrame codificate. Dacă s-ar pune cap la cap aceste hârtii am căpăta kilometri de informații, care nu se refereau numai la Orientul Mijlociu, ci și la alte „zone fierbinți” de pe planetă. Cel puțin așa susțin americanii.

Pollard declară că face ce face din dragoste pentru Israel, dar și dragostea are un preț. Devotiunea și curajul său vor fi generos recompensate de statul evreu. Pollard nu stabilește cu controlorul lui cum ar urma să fie apărât și salvat în caz că este deconspirat. Este sigur că se poate bizui pe Rafi Eitan, acesta reprezintă Israelul, în plus, Pollard este îndrăgostit. Pleacă împreună cu logodnica sa, Anne Henderson, la Paris unde îi va oferi un inel de logodnă cu un diamant în valoare de 10.000 de dolari. Factura va fi achitată de diploma-

TEȘU SOLOMOVICI

tul-spion Amiram Sela. Apare și un fictiv „unchi” Joe Fischer, care îi face cadou lui

Pollard 12.000 de dolari, ca să-și plimbe logodnica la Paris, pe Riviera franceză, la Roma, Veneția, Geneva și în Alpii Germaniei, în cursul călătoriei, din „întâmplare”, Pollard se întâlnește în capitala Franței cu oamenii Mossadului Rafi Eitan și Iosef Yagur, consulul cu probleme științifice la Consulatul israelian din New York.

Aceștia îi promit o indemnizație lunară de 1500 USD, plus plicuri consistente care vor recompensa documentele foarte prețioase. Reîntors acasă, Pollard își reia lucrul și, în paralel, activitatea de spionaj, care devine o rutină.

În 1985, Pollard se căsătorește cu Arme Henderson, la Veneția. Călătoria de nuntă, extrem de costisitoare, este trecută, bineînțeles, în contul Mossadului. Cei doi proaspăt căsătoriți se cazează la un hotel de lux, unde ocupă un apartament care costă 700 de dolari pe noapte, străbat Europa cu „Orient Express”-ul, își cumpără daruri extravagante. Bonus: o călătorie în Țara Sfântă. Ce a făcut Pollard în Israel nu se știe, dar se poate bănuî. Pentru luna de miere, Pollard primește la Tel Aviv, un plic cu 10.000 de dolari și i se promite mărirea „salariului” la 2500 USD pe lună, plus celelalte avantaje. I se deschide și un cont personal la o bancă din Geneva, unde i se depune prima primă în valoare de 30.000 USD. În fiecare an, urmează să i se depună în cont o sumă similară. Când revine în Statele Unite, e întâmpinat de Iosef Yagur care îi înmânează un pașaport israelian, cu fotografia lui Pollard, dar pe numele de Danny Cohen. Să-l poată folosi dacă, Doamne ferește, va fi silit să dispară urgent din Statele Unite.

, Ambasada Israelului i-a refuzat azilul politic .
< spionului evreu

Era aproape imposibil ca Pollard să nu facă o greșeală.

În apetitul său uriaș de a ajunge la cât mai multe documente clasificate, el nu mai avea auto-controlul necesar, în cartea „Zona minciunilor - povestea spionului Jonathan Pollard”, Wolf Blitzer, ziarist la CNN, dezvăluie că Pollard a făcut eforturi supraomenești pentru a obține fotografiile aeriene ale sediului Organizației de Eliberare a Palestinei din Tunis,

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 401

ulterior bombardată de israelieni (1 octombrie 1985). Greșeala îl pândește din toate direcțiile. Devenise imprudent. Soția sa, Anne, era angajată unei firme care reprezenta China. Pollard obține pentru ea cinci dosare „Top Secret” privind afaceri chineze. Interesul subit al lui Jonathan Jay Pollard pentru China îl alertează pe șeful său direct, ofițerul Jerry Agee. El are ochii ațintiți asupra computerului lui Pollard și - luni 8 noiembrie 1985 - descoperă că acesta solicitase un prinț cu informații clasificate privind Orientul Mijlociu, pentru care își făcuse o aprobare de a-l scoate afară din instituția Amiralității americane. Agee informează imediat Serviciul de Securitate Navală (NCIS) și Biroul Federal de Investigații (FBI). Zece zile mai târziu, Pollard cu un pachet voluminos de 60 de documente, între care 20 purtând ștampila „Top Secret”, iese pe poartă și observă cu groază că e

urmărit. Accelerează, face câteva cotituri, în zadar, în urma sa, amenințătoarea umbră. Pollard se întoarce la bază, unde va fi silit să răspundă întrebărilor agenților FBI. Nu e încă arestat, dar înțelege repede că nu mai are scăpare. După câteva zile, joi 20 noiembrie, disperat încearcă să se refugieze, împreună cu soția, la Ambasada Israelului. Este urmărit de două mâini FBI. în mod curios, acestea nu încearcă să-l oprească, în sfârșit, poarta Ambasadei se deschide, s-ar părea că Jonathan și Anne Pollard sunt salvați.

Ei solicită imediat azil politic. Nu le vine să creadă când sunt refuzați.

Jonathan Pollard cere să vorbească personal cu Rafi Eitan. I se răspunde că la Ambasada israeliană nu lucrează nimeni cu acest nume. Abia atunci realizează, cu stupeoare și durere, că autoritățile israeliene nu îl vor salva. Pollard izbucnește în plâns. Cu lacrimi în ochi, părăsește Ambasada Israelului. Afară, câțiva bărbați cu statură athletică îl așteptau rezemați de mașini.

La proces, Jonathan Jay Pollard și-a recunoscut vina și a fost condamnat la închisoare pe viață. Soția sa, Anne, n-a fost acuzată de spionaj, ci doar de deținere de documente guvernamentale secrete și a fost condamnată la cinci ani de închisoare, în aprilie 1990, după 37 de luni de încarcerare, Anne a fost eliberată și imediat a divorțat. Prin culisele afacerii se vorbea că această sentință neobișnuit de severă era un mijloc

402

TEȘU SOLOMOVICI

de presiune asupra lui Pollard, pentru a-l face să vorbească. Nu numai despre cine l-a manipulat din direcția israeliană, asta FBI știa deja. Serviciile speciale americane aveau certitudinea că deasupra lui Pollard se afla cineva, sus-pus, din conducerea Statelor Unite, vinovat de trădare.

Multă vreme, Israelul a negat vehement că și-ar fi spionat marele aliat. Pollard a fost prezentat drept un agent solitar, un fel de „free-lancer” al spionajului. Abia în 1998, autoritățile de la Ierusalim au recunoscut că fusese, într-adevăr, „omul lor”.

Totuși, încă din 1985, statul evreu a inițiat numeroase acțiuni pentru a-l scoate pe Pollard din închisoare. Imediat după proces, 70 de deputați ai Knessetului (Parlamentul israelian) i-au trimis un memoriu președintelui Ronald Reagan, cerând grațierea lui Pollard. Acesta, după credința petiționarilor, nu adusese vreun prejudiciu Statelor Unite, ci a vrut doar să ajute Israelul amenințat de ura arabă. Comunitatea americană de informații vede lucrurile cu totul altfel. Pentru ei, Pollard rămâne un trădător, care a adus daune incalculabile securității SUA. Printre secretele pasate de el israelienilor se aflau și codurile militare americane, nu doar date privitoare la obiective și amenințări din lumea arabă. Iată de ce, în 2000, directorul de atunci al CIA, George Tenet, a amenințat că își va da demisia în semn de protest, dacă președintele Bill Clinton, aflat la sfârșit de mandat, îl va grația pe Pollard. Cu toate că cel puțin trei premieri israelieni (Yitzhak Rabin, Benjamin Netanyahu și Ehud Barak) au pledat pentru eliberarea spionului, demersurile lor au eșuat. Ultima tentativă în acest sens a fost consemnată la 14 septembrie 2005. Președintele George W. Bush a respins cererea Cabinetului Sharon.

Deținutul 09185 rupe tăcerea

în ajunul sărbătoririi celei de-a 58 aniversări a Independenței Israelului, Ianiv Halili, de la cotidianul ebraic „lediot Haharonot”, a reușit să ajungă la închisoarea din Batner, din Carolina de Nord, unde e deținut Jonathan Jay Pollardj Zace în închisoare de 21 de ani. Are acum 52 de ani, dar arata mai bătrân. E un om cu speranțele sfârșimate. Convorbire³

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 403

ziaristului israelian cu faimosul deținut cu numărul 09185 s-a desfășurat sub supravegherea unui paznic. Pollard avea voie să spună orice, câtă vreme nu dezvăluia informații privind fostul său loc de muncă. Și-a amintit, însă, despre colaborarea sa cu serviciile secrete israeliene. Și, mai ales, despre atitudinea ciudată a controlorului său, Rafi Eitan. O anumită discuție cu acesta l-a pus serios pe gânduri pe Pollard: „întâlnirea cu Rafi Eitan a fost foarte interesantă. Eitan a făcut o analiză strălucită a situației în Orientul Mijlociu și m-a întrebat dacă analiza e corectă. I-am explicat că eu consider munca pe care o fac în folosul Israelului ca pe o datorie națională, pentru că, într-o zi mă voi stabili și eu în Israel. I-am spus lui Eitan că Statele Unite au instituit un embargo informațional împotriva Israelului, așa că informațiile pe care i le voi transmite vor ajuta Israelul să dejoace amenințările dușmanilor... Eitan mi-a spus: ați cer două lucruri importante. Vrem să ne dai lista agenților americani care lucrează în Israel și să ne oferi o informație specifică, de natură politică, pentru colegul nostru Ariei Sharon”. Eram înmărmurit. M-am gândit: Eu nu-mi voi trăda colegii și nu-i voi da lui Eitan această listă, pentru că aceasta înseamnă că-mi trădez țara, și nu voi transmite informația politică, pentru că aceasta nu e treaba mea. Atunci am înțeles că Rafi Eitan este omul lui Sharon.”

Halili l-a întrebat pe Pollard de ce i-a cerut Eitan să obțină anumite informații care i-ar fi servit lui Sharon.

„Serviciile secrete israeliene, spune Pollard, adună informații despre toate personalitățile. Ei știu care conducător politic se culcă cu minori, cine are conturi ilegale în bănci, cine își înșală nevasta, și cine transmite informații americanilor. Eitan m-a rugat să găsesc informații murdare despre rivalii politici din Israel ai lui Ariei Sharon, informații care l-ar putea ajuta în viitor, în confruntarea cu aceștia. Adică să spionez în favoarea lui Sharon. Bineînțeles că am refuzat. Eitan m-a privit fix și mi-a zis: „Vei regreta, cineva o sa te omoare într-o zi”, în lumea spionajului, „a fi omorât” poate însemna și „a fi deconspirat”. Am înțeles din amenințarea lui Eitan că aș putea fi deconspirat, dar m-am gândit că e doar așa, o amenințare oarecare. Apoi, Eitan a devenit simpatic și mi-a cerut o foto-

grafie de pașaport, mă voi numi de-acum înainte Danny Cohen."

Pollard este acum convins că deconspirarea sa a fost orchestrată din Israel și că a fost răzbunarea lui Ariei Sharon:

„În vara anului 1985, l-am văzut pentru ultima oară pe Rafi Eitan. Am fost invitat în Israel. El era după o operație și m-a rugat să vin să-l văd la spitalul Beilinson din Tel Aviv. Mi-a spus că are un cadou pentru mine și a scos o foaie de hârtie în care erau înscrise toate documentele importante pe care le transmisesem Israelului. Erau notate toate cele 11 întâlniri pe care le-am avut cu oamenii Mossad-ului. Când m-am întors în Statele Unite, nu după multă vreme am fost arestat. Cel care ma denunțat a fost Angi Klacinski, și acest Klacinski era un prieten bun al lui Ariei Sharon. De fapt se numea Iosef Barak și lucra pentru CIA. În 2001, Klacinski-Barak a dat în judecată CIA pentru probleme de pensie, și a dezvăluit că el a fost acela care i-a ajutat pe americani să-l prindă pe spionul Jonathan Pollard. Ulterior, Ariei Sharon l-a ajutat pe Barak să ajungă în Comisia de Externe și Securitate a Knesset-ului. Klacinski-Barak trăiește de câțiva ani în Israel și am cerut autorităților israeliene, chiar și ministrului Gideon Ezra și Controlorului Statului, ca denunțatorul să fie cercetat. Dar nici până astăzi, nimeni nu l-a cercetat pe Klacinski."

În cei 20 de ani petrecuți în spatele gratiilor, Jonathan Pollard a avut timp să tragă multe concluzii. El nu-l poate ierta pe fostul său controlor din Mossad, pe care îl consideră principalul vinovat pentru nenorocirea sa: „Puțină vreme după arestarea mea, a fost trimisă în Israel o echipă de anchetatori ai FBI care a cerut explicații. Israelienii ar fi putut să mă apere, să ajungă la o înțelegere prin care, o dată cu înapoierea documentelor secrete pe care le-am transmis, să fiu eliberat sau să primesc o pedeapsă ușoară. Dar Israelul a dat înapoi toate documentele care purtau încă amprente degetelor mele.

Cercetătorii americani mi-au arătat rapoarte cu discuțiile pe care le-au avut cu Rafi Eitan, adevărate rechizitorii formulate de acesta împotriva mea. Eitan m-a acuzat tot timpul pe mine; de parcă aș fi acționat fără știrea și indemnul său. Alți israelieni¹ au făcut depoziții în favoarea mea, spunând că am acționat doar din dorința de a ajuta Israelul, în încheierea discuției cu

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 405

Eitan, acesta le-a spus anchetatorilor că, din punctul său de vedere, americanii pot face cu mine orice doresc. Lepădându-se de mine, Rafi Eitan le-a înlesnit să fiu condamnat la închisoare pe viață."

Speranțele unui condamnat pe viață

Halili relatează în cotidianul ebraic „Iediote Haharonot” că Esther, cea de-a doua soție a lui Jonathan Pollard, s-a întâlnit cu Rafi Eitan și a rămas înmărmurită când acesta i-a spus că regretă că nu i-a tras informatorului său un glonț în cap înainte ca acesta să încerce să ceară azil politic la Ambasada Israelului.

Rafi Eitan a depus, joi, jurământul de ministru în noul Cabinet al lui Ehud Olmert. El a devenit membru al Guvernului nu pentru succesele obținute în trecutul său tenebros, ci pentru jucăria pe care a inventat-o în preajma alegerilor: Partidul Pensionarilor - care,

culmeal, a obținut șapte locuri parlamentare. Din închisoarea de la 20.000 km depărtare, deținutul 09815 a încercat să împiedice numirea lui Rafi Eitan drept ministru. Avocata Nitzana Darshen-Leitner a remis premierului Ehud Olmert o scrisoare semnată Jonathan Jay Pollard, în care acesta caracterizează numirea lui Eitan ca ministru „o rușine pentru Israel”. Avocata a depus, de asemenea, în numele clientului ei, o contestație la Curtea Supremă de Justiție a Israelului.

Eitan e astăzi un om bătrân, e surd, poartă în ambele urechi câte o capsulă auditivă, Dumnezeu știe ce mai crede despre omul pe care l-a manipulat și care zace de decenii într-o închisoare americană. Ca ministru poate că acum va întreprinde ceva pentru eliberarea sa, poate va veni în fruntea unei delegații guvernamentale să-l viziteze. Pollard nici nu vrea să audă de așa ceva. îl consideră pe Eitan dușmanul său. Apoi, nu crede că noul ministru va îndrăzni să pășească vreodată pe pământul Statelor Unite. Serviciile speciale americane așteaptă de mult să pună mâna pe el. „FBI se va grăbi să-l aducă pe Rafi Eitan lângă mine în celulă”, spune Pollard. „Transmite-i chiar că am destul loc aici, în celulă, pentru el. Nu voi fi niciodată de acord să mă întâlnesc cu o delegație care să-l aibă în frunte pe acest om care a încercat să mă ucidă și aproape că a reușit. Rafi Bitam poate acum să facă doar două lucruri: să transmită

406

TEȘU SOLOMOVICI

premierului Olmert documentul pe care îl ține ascuns, și astfel să se pună capăt «Cazului Pollard». Al doilea lucru, să se reîntoarcă în Cuba (unde are o vilă și se spune că face afaceri, n.a.), sau mai bine la Guantanamo - acolo e locul său.”

De-a lungul anilor, numeroși senatori și congressman!

americani au intervenit în favoarea lui Pollard. Puternicul lobby evreiesc de la Washington îi susține, de asemenea, cauza, arătând că, în fond, Israelul este cel mai bun prieten al Statelor Unite, așa că nu se poate vorbi, în acest caz, de trădarea intereselor naționale.

Două evenimente de dată recentă îi dau speranțe lui Pollard. Primul a fost demisia lui George Tenet din fruntea CIA. Al doilea a fost moartea lui Caspar Weinberger, fostul secretar american al Apărării în Administrația Reagan, omul care a contribuit decisiv la condamnarea sa pe viață, în 1986, în timpul procesul, Weinberger a predat instanței un raport secret de 46 de pagini în care explica imensele prejudicii aduse de spionul Israelului sistemului de securitate american. Raportul considerat incendiar - a rămas și în ziua de astăzi clasificat.

Caspar Weinberger a insistat ca verdictul instanței să excludă formal orice posibilitate de eliberare condiționată. Aproape două decenii mai târziu, pe patul de moarte, fostul secretar al Apărării avea, se pare, remușcări. El i-a mărturisit biografului său, jurnalistul Edward Black, că regretă că, în cazul Pollard, lucrurile au căpătat proporții nemăsurate. Pollard se agață de aceste cuvinte și speră că ele ar putea să-i schimbe soarta.

în culisele afacerii, a circulat și varianta unui „schimb de prizonieri”: Pollard -

Barghuti. Fostul șef al rezistenței palestinienilor din Cisiordania ispășește o pedeapsă de închisoare pe viață, dar se bucură de o imensă popularitate printre conaționalii săi. În multe cercuri politice, Marwan Barghuti este considerat un posibil lider care ar putea sta cu succes în fața ascensiunii Hamas-ului. Dar Pollard nici nu vrea să audă de un asemenea schimb: Barghuti are sânge pe mâini. Totuși, Pollard visează să fie liber. Are 52 de ani, mai poate avea un copil, ar mai putea trăi cu soția sa Esther ca o familie israeliană obișnuită, undeva într-o așezare din Munții Galileii.

Speranța moare ultima...

ISTORIA ȘȘVICNkOi ȘpCRETȘISiAEH^ffi 407

Capitolul 47 MISTERUL CELUI MAI BOGAT OM DIN ISRAEL

Imaginați-vă următorul scenariu: un om foarte bogat, cu pașaport israelian, face afaceri în toată lumea. Una din societățile sale închiriază de la o firmă de aviație ucraineană un avion de tip Antonov. După câteva zile avionul aterizează la o bază secretă a aviației nord-coreene și e încărcat cu rachete sol-sol cu rază lungă de acțiune. De acolo, avionul se îndreaptă spre o bază aviatică irakiană de lângă Bagdad. După câteva săptămâni, rachetele coreene sunt plasate într-o bază secretă în vestul Irakului, fiind îndreptate spre casa din nordul Tel Avivului a omului de afaceri israelian.

Acest scenariu imaginar seamănă foarte bine cu ceea ce s-a întâmplat, pe cât se pare, doctorului Grigori Luceanski (54 de ani), omul de afaceri misterios, cu pașaport israelian, care susține că nu știe ce s-a făcut cu avionul pe care l-a închiriat.

Dr. Luceanski, emigrat în Israel din octombrie 1994, este probabil cel mai bogat cetățean din țară. Pe lângă asta a stabilit și alte recorduri. El este omul de afaceri cel mai controversat, care preocupă un număr record de servicii de spionaj din lume.

Una din întreprinderile sale, „Ural Wagon”, este amintită în „Almanahul Guinness”, ca întreprinderea care se întinde pe o suprafață mai mare decât orașul Washington.

Dar cel mai impresionant record este acela că dr.

Luceanski a câștigat miliarde de dolari în mai puțin de cinci ani. Uriașa societate „Nordex” a fost înființată la Viena abia în 1990, și acum rulează între trei și cinci miliarde de dolari pe an.

Dacă stai de vorbă cu Luceanski, el îți va spune că a avut mult noroc și că a profitat de momentul propice al destrămării imperiului sovietic.

408

TEȘU SOLOMOVICI

Pe lângă asta, a avut și consilieri de prima clasă. Printre cei care l-au ajutat la

înființarea concernului „Nordex”, a fost și fostul ministru de Finanțe al Israelului, Ițhak Modai. El a mărturisit acest lucru și n-a dezmințit că a primit sume uriașe pentru sfaturi în legătură cu înființarea aparatului financiar și „organizarea” personalului lui Luceanski.

Modai nu mai este însă în serviciul lui Luceanski, deși acesta se declarase foarte mulțumit de el. Se pare că Mossadul l-a avertizat că într-un avion al „boss”-ului au fost încărcate rachete Skud în Coreea de Nord, care au fost transportate în Irak. Luceanski n-a negat că avionul îi aparține, dar a jurat că n-a știut nimic despre rachete.

- Cum credeți că eu, israelian, am să fac așa ceva? a întrebat el cu nonșalanță.

Mult mai puțin entuziasmate de succesul spectaculos al societății care a apărut pe la sfârșitul perioadei de perestroika și a rulat în decurs de doi ani un miliard de dolari, au fost în schimb, serviciile de contraspionaj. După cum s-a scris în ziarele austriece, agenți secreți și ofițeri de poliție din câteva țări sunt convinși că „Nordex” face parte dintr-un sistem uriaș de înălbire a banilor scoși din fosta Uniune Sovietică. Banii aparțineau marii puteri în descompunere și în câteva zile au intrat în buzunarele câtorva zeci de șefi ai mafiei rusești, ale celor apropiați de conducere și ale șefilor de la KGB.

Zbigniew Brzezinsky, fostul președinte al Consiliului Național de Securitate al USA, a spus cu o ocazie că la sfârșitul perestroikăi, când Statele Unite au început să pompeze sume uriașe de bani pentru a salva stabilitatea Uniunii Sovietice, din imperiul sovietic au „fugit” circa 30 de miliarde de dolari. Poliția israeliană estimează că trei miliarde de dolari din această sumă au intrat în bănci, în societăți și în bunuri în Israel. Alte miliarde au fost „spălate” cu ajutorul unor societăți uriașe din Europa.

Serviciile de spionaj din Austria, Germania, Marea Britanie, Hong Kong, Olanda, Elveția și Israel consideră că „Nordex” e una din acele „spălătorii”. Luceanski respinge categoric această presupunere.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 409

Când vorbim de afacerile lui Luceanski, vorbim de sute de milioane de dolari și de acțiuni care par scoase dintr-un film polițist.

În toamna lui 1993, Luceanski a încheiat o tranzacție pentru aprovizionare cu carburanți între Rusia și Ucraina. Benzina era pe atunci rară în Ucraina, ca diamantele, și vânzarea sa făcut pe un teren înconjurat cu sârmă ghimpată, păzit de soldați înarmați.

Presa ucraineană l-a numit pe Luceanski „Mesia”. La un moment dat s-a atentat de cel puțin șase ori la viața celui care a condus tranzacția, deputatul ucrainian Vladimir Borotnik. După ce acesta a fost rănit, Luceanski a trimis avionul său particular să-l transporte pe Borotnik în Austria, și viața i-a fost salvată la un spital din Viena.

Dar Vădim Lepisof, directorul adjunct al băncii rusești Jagorski, a avut mai puțin noroc. Banca sa îi acordase lui Luceanski un credit de 50 milioane de dolari. La 10 aprilie 1995 s-a tras o rafală de gloanțe în BMW-ul lui Lepisof, la o intersecție de străzi din Moscova. El și paznicul său au fost uciși pe loc; șoferul a fost grav rănit.

Cei apropiați lui Luceanski sunt convinși că aceste incidente dovedesc că Mafia sau cine știe ce servicii secrete luptă contra lui Luceanski și vrea să se înfrupte din profiturile sale.

Luceanski s-a născut în februarie 1945 la Tașkent, dar și-a petrecut viața la Riga. În

1973, când avea numai 28 de ani, a fost numit rector adjunct al Universității din Riga, fiind persoana cea mai tânără numită vreodată, în Uniunea Sovietică, într-un post academic atât de înalt. La scurt timp după aceea a fost arestat sub bănuiala de a fi furat proprietăți ale statului.

Luceanski spune acum: „Pe vremea aceea nu era nici o problemă să bagi un om în închisoare. Era nevoie numai de ordinul potrivit de la persoana potrivită”.

Luceanski spune că furtul de care fusese acuzat era un transport de mobilă în orașul Togliatti, unde se fabrică mașinile Lada.

- Mobilele erau necesare pentru a mări cota de mașini Necesară universității, explicație care poate fi înțeleasă numai de cine se descurcă în labirinturile comerțului comunist.

410

TEȘU SOLOMOVICI

în orice caz, acest incident, care s-a terminat în închisoare, a continuat să-l urmărească până azi și i-a făcut pe canadieni să-i interzică intrarea în țara lor.

După o scurtă perioadă petrecută în închisoare, a fost transferat într-un lagăr de muncă în Ural și a lucrat la o întreprindere chimică. Acolo a fost uimit de lipsa de eficacitate a producției, și după ce a fost eliberat, în 1987, și numit director adjunct la o fermă agricolă, s-a gândit să utilizeze cantitățile uriașe de potasiu și alte îngrășăminte care zăceau acolo, transportându-le pe fluviul Kama. Astfel a reușit să furnizeze clorură de potasiu cu 15 dolari tona, în timp ce prețul pe piața mondială era de 90 de dolari.

Se pare că această afacere și altele asemănătoare au stârnit furia marilor oameni de afaceri din Europa și, după cum susțin prietenii lui Luceanski, „aceștia i-au împroșcat numele cu noroi și au predat informații eronate serviciilor de spionaj”.

După cum reiese din raportul-anchetă al revistei austriece „Săptămâna Economică”, întrebarea cea mai importantă este dacă dr. Luceanski a scos ilegal o avere uriașă pe care a obținut-o jefuind materii prime rămase fără supraveghere după destrămarea Uniunii Sovietice, sau el a fost de fapt un instrument în mâna foștilor funcționari superiori din KGB, care și-au construit un imperiu economic din banii obținuți ilegal.

Dar dacă în spatele acestui dinozaur al finanțelor ilicite se aflau și oameni ai Mossadului? De ce, în 1994, când pericolele s-au adunat, Grigori Luceanski a aterizat pe aeroportul „Ben Gurion” din Tel Aviv-Lod, având asupra lui doar o gentuță de mână, plină de carnețele cu scris codificat?

Parcă filmul acesta l-am mai văzut o dată: marele miliardar englez Robert Maxwell, al cărui imperiu economic se întindea pe toate cele cinci continente, nu s-a dovedit, când a fost asasinat, că lucra mână-n mână cu Mossadul? :

Capitolul 48 CE A CĂUTAT ARIK SHARON ÎN ROMÂNIA?

La începutul lunii iunie 1982, un avion israelian ateriza la Otopeni, având la bord pe Arik Sharon, soția sa Lili și cei doi băieți ai lor. Erau însoțiți de doi oameni ai Mossadului.

Nimeni n-a știut despre această călătorie. Presa israeliană n-a publicat nici un rând despre vizita lui Sharon în România, iar presa românească a păstrat și ea secretul.

Poate că nu s-ar fi aflat niciodată despre plimbarea familiei Sharon în România, dacă o zi după sosirea ministrului la Brașov, n-ar fi izbucnit războiul din Liban. Cum este și firesc, o mulțime de oameni se întreabă astăzi: de ce a plecat Arik Sharon în România cu 24 de ore înaintea pătrunderii tancurilor israeliene în Liban?

Abba Ghefen, fostul ambasador al Israelului la București, a scris o carte („O fereastră în cortina de fier”) despre cei cinci ani petrecuți în capitala României. Nu tot ce a văzut și nu tot ce a auzit Abba Ghefen „a avut voie” să dea publicității.

Există însă destulă „dinamită” în cartea fostului ambasador.

Pentru prima oară, se ridică cortina și reflectoarele surprind în lumina lor viața secretă a unui ambasador israelian într-o țară comunistă.

Despre vizita lui Arik Sharon în România, Abba Ghefen scrie doar câteva rânduri în cartea sa.

Se știe însă că autoritățile românești au fost oarecum neliniștite de vizita lui Sharon și a suitei sale, dar l-au onorat pe înaltul oaspete israelian. Nu i-au putut refuza dorința de a se întâlni cu ministrul Industriei grele, dar acesta nu i-a acordat decât 45 de minute.

Ulterior, întrebând unde a fost în ajunul izbucnirii războiului din Liban, Sharon a declarat că s-a aflat în străinătate,

412

TEȘU SOLOMOVICI

într-o misiune secretă. De altfel, autoritățile românești au condiționat ca întâlnirile lui Sharon cu oamenii importanți din ierarhia statală din România să nu fie date publicității.

La 5 iulie însă, povestește Abba Ghefen, a primit un telefon de la ambasadoarea Venezuelei, care l-a întrebat cu ce scop a fost Sharon în România. Abba Ghefen nu-și explică cum a aflat tocmai ambasadoarea Venezuelei secretul. Mai curioasă a fost întâlnirea lui Abba Ghefen cu atașatul militar al Uniunii Sovietice, care l-a „descusut” pe ambasadorul nostru dacă e adevărat că Arik Sharon s-a întâlnit la Brașov cu șeful statului major al... Armatei Sovietice.

După ce secretul a „transpirat”, conform instrucțiunilor, Abba Ghefen a declarat că Arik Sharon a fost cu soția și copiii la Brașov, orașul natal al soției sale, într-o vizită particulară, în fond, dorul soției pentru locurile natale poate fi uneori un motiv plauzibil de a vizita România, chiar și pentru un general israelian, ministru al Apărării în guvernul lui Begin.

întrebarea pe care și-au pus-o unii este însă cum se face că dorul soției pentru locurile natale s-a manifestat exact cu o zi înaintea izbucnirii războiului din Liban?

Lui Arik Sharon nu i-a convenit să se spună că a părăsit Israelul, armata și ministerul, tocmai într-un moment atât de greu pentru țară. Așa că l-a contrazis pe Abba Ghefen și a declarat că vizita sa în România n-a avut un caracter particular.

Ghefen nu i-a rămas dator lui Sharon. „Cunosc foarte bine amănuntele privind vizita lui Sharon în România, a declarat el, destul de supărat, precum cunosc și amănuntele contactelor stabilite între industria aeronautică israeliană și centrul aviatic românesc, în cartea mea am ținut însă seama de problemele de securitate, iar tot ce am scris este adevărul Și numai adevărul".

Datorită funcției sale, Abba Ghefen s-a întâlnit adesea cu Ceaușescu și a cunoscut aproape toate secretele privind inițiativele României în vederea aplanării conflictului din Orientul Mijlociu.

Un capitol important al cărții lui Abba Ghefen este

de vârf al asediului Beirutului, Abba Ghefen a fost în" urgent la Palatul Republicii de închinat evenimentelor din Liban. La 9 iulie 1982, în momen

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 413

a comunicat conținutul telegramei pe care o primise de la Yasser Arafat. Șeful OEP apela la Nicolae Ceaușescu să le facă cunoscută lui Beghin și Sharon, precum și lui Reagan, soluția lui pentru aplanarea crizei Beirutului.

Arafat propunea retragerea simbolică, cu 7-8 km, a trupelor israeliene și instalarea unor unități armate internaționale între Țahal și palestinieni. Ulterior, se vor desfășura tratative privind evacuarea OEP din Beirut și de pe întregul teritoriu al Libanului. Arafat promitea că organizația sa e decisă să urmeze calea unei soluții politice. La ora 2 după-amiază, Abba Ghefen a transmis la Ierusalim conținutul telegramei lui Arafat. Câteva ore mai târziu, Beghin îi mulțimea lui Ceaușescu pentru efortul și bunăvoința sa, menționând că Philip Habib, trimisul special al președintelui Reagan, se află în Orientul Mijlociu.

Ceaușescu l-a întrebat pe Abba Ghefen dacă din telegrama premierului Beghin se înțelege că, în cazul unui eșec al lui Habib, România ar putea intermedia între israelieni și palestinieni. Abba Ghefen i-a confirmat acest lucru președintelui României.

între altele, Abba Ghefen afirmă că un mesaj al lui Beghin către Ceaușescu, în iulie 1982, a fost primul pas în acțiunea schimbului de prizonieri dintre Israel, Siria și Arafat.

Vizita lui Arik Sharon în România amintește butada diplomatului, după care „secretul este ceea ce odată tot se va afla".

Dacă n-ar fi date publicității, ce preț ar mai avea secretele bine păzite? Și cum s-ar mai scrie istoria spionajului fără cunoașterea acestor secrete?

în arhivele fostei Securități românești există un dosar care poartă ștampila „Strict secret". Cineva a scris cu roșu:

«Numai cu aprobarea tov. Ceaușescu". Acum, Ceaușescu nu mai e. Dar, probabil,

dosarul mai există...

414

TEȘU SOLOMOVICI

Capitolul 49 SPIONI EVREI ÎN CAPITALA SUDANULUI

Agenții Mossadului alergau prin străzile aglomerate din Khartum, cu un pas înaintea poliției secrete a Sudanului și a aliaților săi libieni. Fuseseră trădați de informatori sudanezi, identitatea lor falsă de oameni de afaceri europeni fusese demascată și sediul lor, ascuns sub firma unui birou de afaceri, fusese compromis. Reușiseră să-și ia cu ei doar aparatele de comunicație, înainte de a o lua la goană, prin întuneric. Destinația lor era locuința lui Milton Bearden.

În următoarele 30 de zile, Bearden, șeful CIA la Khartum, i-a ascuns pe cei patru agenți de autoritățile sudaneze, mutându-i dintr-o ascunzătoare în alta pentru a împiedica prinderea și executarea lor.

Povestea acestei salvări a agenților Mossadului de către CIA nu a fost cunoscută până acum. Ea contribuie la dezvăluirea legăturilor dintre serviciile de informații israeliene și cele americane, relații extrem de complexe și greu de înțeles, în lumea internațională a spionajului.

Odată cu dizolvarea KGB-ului sovietic, nici o altă agenție de spionaj nu mai este astăzi atât de învăluită în mister și intrigi ca Mossadul. În lumea de după Războiul Rece, când agențiile de spionaj americane par mai mult o rețea birocratică expusă privirilor opiniei publice și controlului strict al Congresului, Mossadul rămâne un serviciu de spionaj dârz și îndrăzneț, care luptă pentru un scop bine determinat: asigurarea supraviețuirii Israelului.

Reputația Mossadului pentru acțiunile sale independente și nemiloase a devenit legendară. Eficacitatea sa s-a bizuit dintotdeauna pe legăturile strânse cu CIA, „fratele mai mare din

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 415

Apus". Acum, relațiile acestea sunt din ce în ce mai des considerate de unii americani din administrație, drept unilaterale.

Unele surse americane se plâng că Mossadul a făcut prea puțin în ultima vreme pentru a ajuta Statele Unite în eforturile de a da de urma rețelelor internaționale de terorism, chiar și în Orientul Mijlociu, în timpul Războiului din Golf, de exemplu, americanii au reușit să neutralizeze echipe de agenți irakieni, trimise de Saddam Hussein în vederea comiterii unor asasinate, fără ajutorul Mossadului - după cum afirmă surse din serviciile secrete americane.

Mai rău chiar, unii americani consideră acum serviciile de informații israeliene drept

adversari, care au făcut din America primul lor obiectiv de spionaj, atât politic cât și economic, în condițiile create după Războiul Rece.

La un deceniu după arestarea lui Jonathan Pollard, un raport al Ministerului american al Apărării privitor la contraspionaj, indică Israelul drept „un adversar netradițional” în probleme de spionaj.

Acest raport a stârnit indignarea comunității evreiești din Statele Unite, deoarece sugerează că serviciile israeliene de informații se bazează pe „legături etnice foarte strânse” - ceea ce înseamnă că evreii sunt complici în acțiunile de spionaj. Raportul a fost dezavuat rapid de Pentagon și retras. Atât guvernul israelian cât și cel american au refuzat orice comentariu. Dar experți americani consideră că Israelul spionează în America în mod atât de agresiv, tocmai din cauza - dar și în pofida - faptului că el se bazează pe America pentru ajutor economic și militar. Israelul trebuie să știe încotro se îndreaptă politica americană din punct de vedere economic și al tehnologiei militare.

Dar, în pofida ambiguității relațiilor, legăturile dintre ofițeri din CIA și din Mossad rămân strânse, în 1990, de exemplu, în cadrul unui alt episod nedevăluit până acum, CIA a acceptat să medieze întâlniri secrete în Germania între Mossad și palestinienii. Unii observatori sunt chiar de părere că administrația Clinton este dispusă să ofere mai mult ajutor Israelului în domeniul spionajului, dacă acesta acceptă să se retragă de pe Podișul Golan și să abandoneze punctele sale importante de interceptare din regiune, ca parte a unui tratat de pace cu Siria. *n? w.i/ u „v<t,< 'iss.», ->/!.'!;••;-/c. >••• .>••>>•*

TEȘU SOLOMOVICI

Pe plan personal, Milton Bearden, care s-a retras din CIA în 1994, a declarat că el și colegii săi au avut un „sentiment de frăție” față de Mossad. Când problema era viața sau moartea, orice rivalitate dispărea.

Despre „epoca” Khartum, Bearden își amintește:

În primăvara lui 1985, un putsch militar a dus la înlăturarea de la putere, în Sudan, a lui Jafaar Numeiri, lider proamerican. Numeiri se afla la Washington în momentul în care s-a produs lovitura de stat, dar mulți dintre oamenii săi n-au fost atât de norocoși. Au fost arestați rapid și prin aceasta s-au rupt relațiile CIA cu guvernul sudanez.

În același timp, agenți libieni care lucrau pentru dictatorul Muamar Kadhafi, au venit în Sudan pentru a sprijini noul guvern islamic. Situația a devenit și mai grea când regimul instaurat de curând în Sudan a descoperit existența și locul unde activa nucleul de agenți secreți israelieni de la Khartum.

Toate aeroporturile au fost închise și nu există nici o altă cale de a ieși din țară. Agenții Mossadului se aflau, așadar, într-o situație fără scăpare. Israelul nu întreținea relații diplomatice cu Sudanul, astfel încât nu avea o ambasadă care să le servească drept adăpost, în disperare de cauză, agenții i-au căutat pe cei de la CIA, și în primul rând pe Milton Bearden, superspionul american din Khartum.

Doi agenți ai Mossadului au bătut la ușa din față a reședinței lui Bearden, și-au

descărcat aparatele de comunicație și s-au îndreptat spre dormitorul de la etajul superior. Au fost curând urmați de un al treilea, și la câteva zile după aceea a venit și al patrulea. Afară, pe străzile capitalei, agenții sudanezi și cei libieni erau la vânătoare, pe urmele lor - după cum își amintește Bearden. Dar CIA a reușit să afle curând în ce parte a orașului căutau sudanezii și îi muta pe agenții Mossadului, în fiecare noapte, în altă casă. La fiecare câteva nopți, un minibuz neluminat, al ambasadei americane, îi transporta pe agenții Mossadului și pe paznicii lor din CIA, între trei reședințe:

reședința lui Bearden, cea a altui ofițer din CIA și o casă bine păzită, aparținând CIA. În cele din urmă, autoritățile sudaneze au devenit suspicioase în privința americanilor, după cum povestește Bearden. Atunci s-a luat hotărârea ca tehnicienii CIA să construiască patru lăzi, fiecare din ele pentru câte un

1

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 417

agent al Mossadului. Lăzile au fost prevăzute cu găuri și tuburi de plastic pentru ca cei ascunși să poată respira, dar și cu baloane de oxigen pentru cazul în care găurile s-ar astupa. CIA a tratat cu echipajul unui avion de marfa să pătrundă în Sudan după redeschiderea aeroporturilor. Un camion al ambasadei americane i-a transportat pe agenții aflați în lăzi, de la reședința lui Bearden la aeroport, cu un ofițer CIA la volan, în spate se mai aflau doi agenți, alături de lăzi, și astfel, șoferul ambasadei și-a croit drum printre paznicii de pe aeroport.

Planul părea să „meargă” de minune, până în momentul în care Bearden a primit o informație conform căreia sudanezii înțeleseseră că el era acela care-i ascundea pe spioni și încearcă să-i treacă peste graniță, în Kenya, în acel moment, ofițerii CIA de pe aeroport au raportat că un helicopter sudanez survola în mod suspect împrejurimile. Bearden a telefonat imediat, cerând echipajului avionului să decoleze pentru a-i scoate de acolo pe agenții Mossadului.

De îndată ce lăzile au fost încărcate la bord, avionul și-a luat zborul, în pofida apelurilor disperate de la turnul de control. Decolarea s-a desfășurat fără nici un accident, avionul a aterizat la Nairobi și agenții Mossadului au fost scoși din lăzi, primind identități noi pentru a putea pleca acasă, în Israel.

Curând, Bearden a primit vestea că se plănuiește un atentat la viața sa. O echipă de ucigași libieni sosise în Sudan.

Nu și-a mai pus la încercare norocul: a părăsit rapid Sudanul, îndreptându-se spre alte ținte și alte misiuni.

Ai

Capitolul 50 O ENIGMATICĂ AFACERE DE SPIONAJ

Spion îndrăzneț, sau un simplu om de afaceri ghinionist?

S-a înrolat voluntar în serviciile secrete iraniene sau a fost drogat și răpit în Turcia? S-a predat singur Mossadului israelian sau a fost prins dintr-o inițiativă inspirată?

Mossadul pretinde că Herzl Rad, celibatar în vârstă de 31 de ani, negustor de îmbrăcăminte din Ierusalim, de origine iraniană, care în ultimii ani a locuit la New York, a spionat în favoarea Iranului și a afectat securitatea Israelului. Rad a mărturisit că a fost în Iran, dar respinge acuzațiile și pretinde că „Statul Israel m-a trădat”.

Cu câțva timp în urmă a sunat telefonul în casa familiei Rad din cartierul ierusalmitan Beka. O voce de bărbat a anunțat:

- L-am arestat pe Herzl, fiul vostru, pe 48 de ore, pentru anchetă.

Mama, Hadas Rad (51 ani), a leșinat. De ce a fost arestat fiul ei? De ce este învinuit? Unde se află? Toate întrebările au rămas fără răspuns.

Apoi, încetul cu încetul, au parvenit informații și familiei Rad i s-a comunicat că e vorba de delikte grave împotriva securității statului. Nici mai mult, nici mai puțin decât spionaj în favoarea Iranului. Dar numai când scandalul a izbucnit în presă și-au dat seama de gravitatea situației. A fost o lovitură grea pentru ei.

Viața lui Hadas Rad a devenit un infern. Trăiește nurnai cu somnifere și antidepresive. Soțul ei, Avraham, s-a îmbolnăvit de inimă. Cele trei surori, Sara, Helen și lael, nu scot o vorbă, în afara unei declarații comune: „Totul este o minciună”. „,-,,', - .,, , ..

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 419

Părinții, care și-au crescut copiii încă din Iran în spiritul dragostei față de Israel, simt că au fost scuipați în obraz. La șocul și la suferința prin care trec s-au adăugat amenințările:

„Duceți-vă dracului, trădătorilor!”, „întoarceți-vă de unde ați venit!”, „O să vă dăm foc casei!”.

- Nu-mi vine să cred că băiatul meu, pe care l-am educat să meargă la armată și să dea totul pentru țară, a făcut așa ceva, a declarat presei mama lui Herzl. Este o mare dramă pentru noi. Herzl e un copil liniștit, demn de încredere, un om bun care-și iubește familia. El știe că dacă face rău țării, îmi face rău și mie. N-a primit bani de la nimeni ca să spioneze, nu și-a vândut țara. Inima mea e zdrobită.

Acum 17 ani, când familia Rad a venit la Ierusalim, Herzl avea 14 ani. Era al doilea copil într-o familie de șapte suflete. A învățat la liceul „Danemarca” și apoi s-a înrolat în

armată, la tanchişti. Tatăl, Avraham, spune cu mândrie că Herzl a fost soldat evidenţiat. După eliberare, a început să se ocupe cu comerţul cu textile, în ultimii ani a plecat de mai multe ori în străinătate şi locuia la New York.

Cei care l-au cunoscut vorbesc despre el ca despre un tânăr elegant, „cu clasă”, care ieşea cu femei frumoase, mai ales străine, îi plăcea să petreacă, cheltuia bani cu nepăsare şi se lăuda cu succesele sale în afaceri. Acest lucru contrastează cu modestia familiei Rad. Tatăl, farmacist, are o mică prăvălie în centrul „Clăi” din Ierusalim. Mama, Hadas, e casnică.

„Sunt foarte furioasă pe Mossad”, spune Hadas. „Herzl a venit la ei din proprie iniţiativă să le povestească prin ce a trecut. A fost dus în Iran unde a încercat să se sinucidă, are urme de tăieturi la încheieturile mâinilor, iar pe trup are semne de schingiuri. Iranienii l-au răpit şi l-au torturat. Dacă a fost spion, de ce l-au arestat în străinătate? De ce nu l-au arestat când a venit în Israel, sau după ancheta pe care el a iniţiat-o la Mossad?

De ce l-au arestat abia după ce a luat legătura cu ei a doua oară?”

După cum susţine Procuratura, Rad a plecat în Turcia, a intrat la Consulatul iranian de la Istanbul şi şi-a oferit serviciile. El a fost trimis la un ofiţer de securitate pe nume Muhsein Karzarazad şi cei doi au stabilit că Rad va fi angajat pentru acţiuni contra Israelului, dar mai întâi va pleca în Iran.

420

TEŞU SOLOMOVICI

La 12 aprilie Rad a zburat la Teheran cu un certificat de călătorie şi un bilet de avion pe un nume fals.

Anchetat de iranieni, Rad le-a spus că este gata să facă orice pentru ei. Procuratura susţine că Rad a transmis amănunte despre serviciul său în Țahal (Armata israeliană). După ce iranienii au înţeles că e gata să lucreze pentru ei,[^] împotriva Israelului, au hotărât să-i încredinţeze o misiune, în actul de dare în judecată se arată că Rad a semnat un document în care îşi ia obligaţia „să facă tot ce-i stă în putinţă pentru patria sa natală, adică Iranul”. Rad urma să se întoarcă în Turcia, apoi în Statele Unite şi în Israel. Aici trebuia să pătrundă în baze militare şi să furnizeze amănunte unui om de legătură. După îndeplinirea misiunii, iranienii i-au promis că vor transfera 10.000 de dolari în contul său bancar din Germania. Când pregătirile s-au încheiat, Rad s-a îndreptat cu însoţitorii săi din serviciile de informaţii iraniene spre graniţa cu Turcia. Planul a eşuat şi infiltraţii au fost prinşi.

În actul de acuzare nu se precizează cum a ajuns Rad în Israel, dar se ştie că a fost arestat şi ținut la izolare.

Rad a înaintat un apel Tribunalului Suprem şi, prin intermediul avocatului său, Zion Amir, a cerut să fie eliberat din închisoare. El a acuzat Mossadul de „anchetă sub presiuni fizice, tendenţioasă, ameninţări, şi încercarea de a-l convinge să facă declaraţii mincinoase”.

Rad susţine că a povestit Mossadului din proprie iniţiativă ce s-a întâmplat la Istanbul. El nu neagă că a fost în Iran, dar susţine că a fost răpit după ce i s-au pus

droguri în băutură la întâlnirea cu o persoană la un club de biliard din strada Istiklal. I s-a făcut apoi o injecție și a fost transportat în stare de inconștiență din Turcia în Iran.

Acolo, într-o închisoare din Teheran a fost torturat și obligat să semneze că va colabora cu Serviciul secret iranian.

De trei ori a încercat să se sinucidă, dar Dumnezeu a vrut să rămână în viață.

„Totul e cusut cu ață albă, a declarat unul din șefii Mossadului. Argumentele cu care se apără Herzl sunt puerile”.

Enigmatică afacere...

ISTORI SERVICIILOR SEOJTE ISRAELIENE 421

...; :C- '

-:..W* M. .

is* **Capitolul 51** '

„DOCTORUL” A FOST LICHIDAT CV CINCI GLOANJE DE REVOLVER

Într-o dimineață, în fața hotelului „Diplomat”, din cartierul Sliema din Valetta, capitala Maltei, a oprit o motocicletă Yamaha XT, de culoare albastră. Din ea coboară doi tineri „cu aspect oriental” - după cum au relatat martorii oculari -, cu căciuli mari de lână pe cap.

După câteva minute își face apariția Ibrahim Shawish (45 ani), posesorul unui pașaport libanez. Acesta era unul din numele folosite de dr. Fathi Shkaki, conducătorul organizației „Djihadul Islamic”, de câte ori pleca din Siria, unde se stabilise în ultimii ani.

Shkaki intră în hotel, se înregistrează la recepție și înainte de ora 1 iese din nou, probabil să cumpere ceva. Unul din cei doi tineri, într-o bluză neagră și jeans, se apropie de el din spate și, sub privirile a zeci de trecători, îi trage de la mică distanță, cinci gloanțe de revolver în cap.

Poliția malteză a alcătuit în câteva ore portretul-robot al asasinului și al șoferului motocicletei și le-a difuzat în mica insulă din Mediterana, cerând populației să relateze orice amănunt care poate fi de folos.

Cine era victima îndrăznețului atentat?

Dr. Fathi Shkaki, 45 de ani, conducătorul Djihadului Islamic, fost medic pediatru din Rafiah, figura în listele serviciilor de informații israeliene ca cel mai periculos șef al terorismului islamic fundamentalist. El era întemeietorul, ideologul, liderul politic și comandantul militar al organizației Djihadul Islamic.

Shkaki, poreclit „doctorul”, a locuit în ultimii ani în tabăra de refugiați El-Iarmuk din Damasc, înconjurat de gorile care nu-l părăseau nici o clipă. Din biroul său, aflat la etajul trei într-o clădire din centrul lagărului, nu departe de locuința sa, el conducea activitatea teroristă a organizației Djihadul Islamic.

Era căsătorit cu Fathia, care a locuit în Ierusalimul de Răsărit și a avut pașaport israelian. A dus mult timp o luptă juridică pentru a-și recăpăta buletinul și a rămâne în teritorii. Soții Shkaki au 5 copii, cel mai mare în vârstă de 15 ani.

Fathi Shkaki s-a născut la Rafiah, în 1950, într-o familie de refugiați veniți din regiunea Ramalla. Familia sa locuiește și acum în Rafiah, iar fratele lui cel mare, dr. Halii Shkaki, activist din Fatah, trăiește în Tul Karem și lucrează ca cercetător superior la Institutul de cercetări palestinienne din Șhem. în urma „Războiului de Șase Zile”, Fathi s-a înrolat în mișcarea „Frații musulmani”, ajungând comandant de celulă.

După ce a terminat liceul la Gaza, a continuat studiile superioare de matematică la Universitatea Bir Zeit și a locuit în casa familiei Hiat din Ierusalimul răsăritean. Acolo s-a îndrăgostit de fiica lor Fathia și s-a căsătorit cu ea.

în 1973 a plecat să studieze medicina în Egipt, a ieșit din organizația „Frații musulmani” și s-a încadrat într-o fracțiune din Djihadul Islamic. După ce s-a specializat în pediatrie, s-a întors din nou să lucreze în Gaza, iar apoi la, spitalul Augusta Victoria din Ierusalimul răsăritean, în acea perioadă, ca urmare a revoluției din Iran, a scris cartea „Khomeini - alternativa și soluția islamică”, în care propovăduiește doctrina „Războiul sfânt” - Djihad.

Inițial, organizația întemeiată de Shkaki era o mișcare mică, fără pretenții de dezvoltare masivă. Ea era însă menită să devină cu timpul o avangardă a maselor în drum spre revoluția islamică și Războiul sfânt.

Shkaki a fost arestat pentru prima oară în 1979 și¹ condamnat la domiciliu forțat. După eliberare, a organizat celule de activiști în organizația sa. în 1983 a fost din nou condamnat la 11 luni închisoare.

Când a ieșit din închisoare, „doctorul” și-a extins activitatea în Fâșia Gaza și în Regiunea de vest, mai ales la R^a

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 423

mallă. în 1986, acțiunile teroriste inițiate de Shkaki, au culminat cu o serie de asasinate în Fâșia Gaza.

Shkaki a fost din nou arestat, dar și-a continuat activitatea din închisoare. Aici a învățat ebraica și urmărea emisiunile de știri de la televiziune, în februarie 1987 a fost condamnat la 4 ani închisoare efectivă și 5 ani închisoare condiționată sub învinuirea de instigație la violență și contrabandă cu arme în Gaza. în august 1988, în toiul Intifadei, a fost expulzat din Israel în Liban. De acolo și-a extins activitatea în țările arabe și în Europa, fiind „adoptat” cu bucurie de sirieni. De la Damasc, din biroul său decorat cu fotografii din Ierusalim, a condus direct bandele de teroriști din teritorii. Legătura era făcută prin radio și telefon. Parte din convorbiri aveau loc direct cu oamenii săi din teritorii, altele erau prin intermediul comandamentului de la Londra.

Sirienii i-au făcut legătura cu Ahmed Djibril, șeful Frontului pentru Eliberarea Palestinei, al cărui post de radio „El Kuds”, adresat locuitorilor din teritorii, i-a permis lui Shkaki să-și transmită mesajele veninoase.

„Doctorul” era considerat unul din cei mai înverșunați dușmani ai procesului de pace. El a făcut parte din „Pactul celor zece” - cele zece organizații sprijinite de Siria care se împotrivesc acordului de la Oslo.

Răfuila Mossadului cu Shkaki a început în 1986, după asasinarea comandantului poliției militare din Gaza, căpitanul Ron Tal. În decursul Intifadei, organizația lui Shkaki a dat tonul „modei” atentatelor sinucigașe împotriva autobuzelor israeliene. Acest gen de terorism a fost - cel puțin la început monopolul „Jihadului Islamic” și abia mai târziu a fost adoptat și de organizația Hamas. Moartea „Doctorului” la Valetta, în Malta, a dovedit încă o dată că brațul lung al Mossadului poate ajunge pretutindeni...

424

Capitolul 52 SPIONUL CARE A PLECAT ÎN „FRIG”

Spionul Andrei Klicinsky putea să fie o glorie a picturii israeliene. Avea simțul culorii și desenul inspirat, într-o țară a „politicienilor polonezi”, el, creștinul venit din Polonia, care venise să trăiască botezat ca evreu în Israel, avea toate ușile deschise.

Klicinsky spunea tuturor că s-a stabilit în Israel de dragul acestei țări miraculoase și tot din același motiv trecuse la religia mozaică.

Nu-i suferea pe „stângiști”, ba mai mult, se înregimentase în rândurile partidului de dreapta „Likud” (avea un adevărat cult pentru Jabotinsky și Menahem Beghin) și, bineînțeles, îi blestema cu orice ocazie pe arabi.

Era un om vesel Klicinsky; îi plăcea un păhărel de vodcă (și chiar mai multe) și avea succes la femei. Devenise celebru și era în legături de strânsă prietenie cu „vârfurile” politice de dreapta. Dur, ceea ce i-a conferit o și mai mare celebritate, a fost faptul că pentru o anumită perioadă a fost cusrul lui Moșe Dayan, fiica lui, superbul manechin Smadar Klicinsky, fiind soția lui Assy Dayan și mama unuia din copiii lui.

Iată însă că Andrei Klicinsky trăiește acum într-un apartament obscur închiriat în Brooklyn, cartierul din New York populat de emigranți din Polonia, împreună cu cea de a patra soție a sa, Alina. Deasupra patului său atârână o fotografie mare a Papei și un crucifix. Pe noptiera de lângă pat, patru plicuri cu medicamente și o cutie de țigări Marlboro. El fumează aceste țigări folosindu-se de o pipă lungă.

Klicinsky, astăzi în vârstă de 62 de ani, poartă cu el o valiză mare, neagră și grea, în interiorul căreia se află hârtii care ar putea dovedi ceea ce susține. Anume că a spionat în

secrete privitoare la armamentul nuclear al Israelului, la modul în care a fost pregătită armata israeliană în vederea unui eventual atac nuclear, la situația Israelului în perioada războiului din Golf; la planurile de colonizări în teritorii, despre moralul soldaților din Țahal, poziția miniștrilor superiori ca și informații secrete, care după părerea sa au dus la prinderea și arestarea lui Jonathan Pollard.

- Care au fost sursele dv. de informații în privința lui Pollard?, este întrebat.

- Am avut câteva surse. Povestea lui Pollard nu este cea a unei singure persoane, ci a unei rețele de spioni înființată de israelieni.

- Nu vă simțiți vinovat de ceea ce i s-a întâmplat?

- Nu. Eu nu cred că Statele Unite sunt dușmanul Israelului. Nu poți lua de la americani arme și bani și, în același timp, să le scotocești prin sertare. A venit vremea ca Israelul să înceteze de a încerca să conducă America din Mețudat Hazeev.

- Asta le provoacă evreilor americani un sentiment de dualitate, o stare de dublu devotament.

Klicinsky spune că în Statele Unite mai acționează astăzi și alți spioni israelieni și el îi cunoaște personal, doi dintre ei. „Am transmis informații despre ei CIA, dar după câte știu, n-au fost arestați. Se pare că după Afacerea Pollard, s-au retras în umbră”.

Într-un interviu acordat unor reprezentanți ai presei israeliene din apartamentul său din New York, Klicinsky a mai povestit că a fost recrutat în serviciile Statelor Unite de către „un funcționar superior american” și că numele său de cod era „Fulgerul american”. După cum afirmă, el le-a transmis americanilor, printre altele, un raport din care reiese că afacerea Vanunu a fost o „înscenare plănuită de israelieni”.

„Le-am dezvăluit americanilor locul în care se află rachetele nucleare israeliene și le-am furnizat materiale privitoare la Vanunu. Cazul lui Vanunu nu este decât o provocare israeliană. Spuneți-mi vă rog, un om care lucrează la reactorul atomic din Dimona și completează un formular de aderare la Partidul Comunist israelian la Beer Sheva, poate reveni la locul lui de lucru, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic? Pentru mine

426

TEȘU SOLOMOVICI

este clar că Israelul s-a folosit de Vanunu ca să avertizeze lumea arabă că posedă armament nuclear. Asta poate vedea orice idiot. Aceasta a fost părerea mea și am transmis-o superiorilor mei din CIA”.

Klicinsky le-a prezentat reporterilor israelieni zeci de documente, printre care și carnetul său de eliberare din Țahal cu gradul de caporal, după cinci luni de prestație în serviciul regulat și 26 de ani ca rezervist; o adeverință că are dreptul să pătrundă în taberele militare; o scrisoare personală de la Menahem Beghin care îl numea „prietenul meu”, ca și alte acte doveditoare că a fost activ în Centrala Likudului și poseda legături ramificate în rândurile politicienilor de prim-rang”.

„Puteam să-mi apropiu sau să îndepărtiez activiști, în funcție de necesitățile americanilor. Toți miniștrii Likudului din vremea aceea erau sursele mele de informații,

fără să știe.

Aveam mai mult de 500 de surse de acest gen: miniștri, consilieri, deputați, militari. Ei îmi vorbeau deschis, deoarece eram unul de-ai lor, activist în Centrala partidului. Dar informațiile le transmiteam americanilor. Printre altele, ei voiau să știe care este „măsura de maleabilitate” a unor personalități politice centrale. Existau deputați care petreceau la mine în casă cu femei, se îmbătau iar eu fotografiam în acest timp documentele pe care le aveau asupra lor și le transmiteam americanilor”.

După cum susține Klicinsky, el a transmis și informații de ordin militar, foarte sensibile, dar despre asta nu este dispus să dea amănunte, ci numai să facă aluzii:

„De exemplu, în timpul războiului din Golf, am știut că Israelul le-a furnizat arabilor din teritorii măști de gaze defecte, știam de asemeni, de ce rachetele irakiene nu puteau purta focoare nucleare sau chimice, ceea ce a explicat calmul relativ care domnea în conducerea israeliană. Totul a fost transmis, desigur, superiorilor mei din America”.

După cum spune, când Klicinsky și-a dat seama că serviciile secrete israeliene sunt pe urmele lui, a dispărut în Polonia.

Dar fostul șef al Șabakului, Iakov Pery, a declarat presei:

„N-am știut că Klicinsky ar fi fost vreodată bănuیت de spionaj Cel puțin nu în perioada în care eu am condus Șabakul”. El ÎS¹ amintește de Klicinsky din vremea când acesta obișnuia sa

JSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE_427

manifesteze în fața ambasadei germane împotriva instaurării de relații diplomatice între Germania și Israel.

Câțiva ani, Klicinsky a încercat, prin intermediul avocatului său, Richard Gardner, să pretindă despăgubiri de la CIA, susținând că starea sănătății sale s-a deteriorat din cauza serviciilor prestate.

Există o casetă deținută de reprezentanți ai presei israeliene, în care avocatul e înregistrat relatând despre întrevederea pe care a avut-o cu avocați ai CIA, printre care și Cathleen McGay. Aceștia au anunțat că refuză să dea curs pretențiilor de ordin bănesc ale lui Klicinsky, (care a cerut despăgubiri în sumă de 300.000 de dolari).

Avocatul Gardner a declarat presei, într-o convorbire telefonică de la biroul său din Virginia, că este convins că Klicinsky a lucrat pentru CIA: „Problema credibilității sale nu s-a pus nici un moment. Cei de la CIA nu susțin că Klicinsky minte, sau că el nu a spionat pentru ei, ci doar că nu sunt dispuși să-i plătească 300.000 de dolari”.

Cathleen McGay, una din juristele CIA, a confirmat în cursul unei convorbiri telefonice că ea cunoaște numele lui Klicinsky, dar a refuzat să discute despre această afacere. Bill Harley, purtătorul de cuvânt al CIA, care a fost rugat să reacționeze, a recunoscut de asemeni că numele lui Klicinsky este cunoscut CIA, dar a menționat că „din motive de ordin juridic” nu are dreptul să dea răspunsuri în privința acestui caz.

Intr-o scrisoare trimisă avocatului care îl reprezintă pe Klicinsky, în urmă cu doi ani, Lee Sterling, coordonatorul informațiilor din rândurile CIA, arată că nu poate confirma, dar nici infirma, că agenția deține documente doveditoare că Klicinsky a lucrat ca spion, „însăși existența sau inexistența acestor documente este ținută în secret, din motive de securitate

națională", a scris el.

Klicinsky a simțit probabil momentul când trebuia să dispară din Israel. El s-a reîntors în Polonia și de acolo s-a grăbit să ajungă în Statele Unite, unde a înaintat o cerere de azil politic și speră ca cei care l-au manipulat cândva să-l recupereze.

428

•t*•:..r'

Capitolul 53 LUI GHIL II PLĂCEA „DOLCE VITA”

„Cafe de Deux Magots” atrage toată omenirea în vizită la Paris. Aici, la această cafenea, și-au sorbit, ani în șir, cafeluța și Perrier-ul, corifeii literaturii franceze și așii artei suprarealiste, așa că, leghuda Ghil se așeză și el la o masuță și strigă cu glasul său puternic:

- Garțon!

Privi în jur satisfăcut, admiră fotografiile de pe pereții cafenelei și-apoi, începu să urmărească cu atenție franțuzoaicele din jur. Avea ce să admire.

Chelnerul era indiferent, așa că, impacientat, Ghil strigă, de data aceasta ceva mai tare: „Garțon!”

- Țștia nu se grăbesc! - îl auzi pe tipul care aștepta și el o cafeluța la o masă vecină.

Abia acum Ghil îl văzu. Era un bărbat tânăr, cu pielea puțin măslinie, destul de bine îmbrăcat. „Libanez sau sirian”, gândi imediat Ghil.

într-adevăr, tipul sosise la Paris din Damasc.

- Mark, se recomandă Ghil.

- Maghid, spuse sirianul. American?

- Nu, din Canada.

Ghil era un adevărat as în arta de a-și face instantaneu noi prietenii, tipul bărbatului iubitor de viață, culant, gata să-ți dea ajutor și oricând dispus la o aventură erotică. Maghid și-a petrecut următoarele zile cu Mark, au mâncat împreună și tot împreună au făcut orgii cu dane/e blonde și tinere.

Bineînțeles, într-un apartament închiriat de Mark, bin° burdușit cu aparate de filmat. Ghil nu făcea nici un fel ^economie, presimțea că „investiția” ar putea să dea roade-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 429

Maghid era fratele unui general sirian, colaborator apropiat al președintelui Siriei, Assad.

Mark i-a destăinuit că firma americană face investiții în țări slab dezvoltate. Așa, în treacăt, a mai „scăpat” informația că, în calitatea sa de director, personal întocmește unele

dosare privind implantarea obiectivelor economice în diferite locuri din lume.

- Și Siria nu ar interesa firma dvs. canadiană? îl întrebă cu speranță Maghid.

Mark exulta, știa că-l avea pe sirian în plasă, dar spuse cu indiferență:

- Nu cred, e-o lume nesigură în Orientul Mijlociu. Dar o să mai vorbim...

În acea seară au luat masa la „Crazy Horse”, au băut șampanie „Mott” și s-au despărțit, nu înainte de a-și fixa o întâlnire peste două luni, tot la Paris. Când Ghil avea să se întoarcă din călătoria de prospecțiuni în Africa Centrală.

Acasă, la Tel Aviv, leghuda Ghil i-a raportat cu lux de amănunte comandantului Mossadului, Zvica Zamir, întâlnirea cu Maghid. Ghil era unul din ofițerii de bază ai Mossadului.

Admirat pentru capacitatea sa extraordinară de a recruta agenți în țări străine și arta cu care îi manipula, Ghil avea „lipici”, mai ales pentru oameni din lumea arabă. Poate și datorită temperamentului său mediteraneean. Ghil se născuse în 1934 într-un mic orașel de pe coasta mediteraneeană a Libiei și sosise în Israel la începutul anilor '50. Despre tatăl său, spunea că a fost ofițer italian în marina lui Mussolini, dar marina militară italiană n-a angajat niciodată marinari evrei.

Apoi, îi mai plăcea lui Ghil să povestească fapte din trecutul său militar, plin de acțiuni „sinucigașe”, în spatele frontului. Avea darul povestirii, oamenii îl ascultau cu gura căscată. Povestea numai ce voia, în rest, viața sa era înconjurată de mister. Fusese căsătorit cu Ruha, o fată din kibuțul Sheraim, și avea doi copii, dar îi părăsise, că-i plăceau aventurile amoroase și s-a recăsătorit. Hana Hankin, a doua nevastă, era mult mai tânără ca Ruha, și Ghil a început o viață nouă la Michmoret, unde era constructor la școala de marină.

La Michmoret unii își amintesc de Ghil, tânărul plin de viață, plăcut la vorbă, nițel fantezist, care nu ezita, din când în

430

TEȘU SOLOMOVICI

când, să-și cotonogască elevii indisciplinați cu pumnii săi ca două ghiulele.

La Mossad, leghuda Ghil a făcut rapid carieră. Vorbea limbi străine, era curajos și avea un talent deosebit de a intra în contact cu oameni străini, necunoscuți. După ce a fost bine scolarit, în școlile Mossadului, a început să fie trimis prin lume.

Așa a intrat Ghil în contact cu Maghid, sirianul. La a doua întâlnire de la Paris, Ghil i-a mărturisit lui Maghid că s-ar putea să-i convingă pe șefii trustului canadian să investească vreo câteva sute de milioane de dolari în Siria. Dar, avea nevoie de unele date, care nu erau secrete de stat, despre economia Siriei și factorii care influențează deciziile în guvernul sirian. Pentru această treabă, obișnuită în lumea marilor afaceri internaționale, Ghil i-a pus la dispoziția sirianului 20.00 dolari.

- În fiecare lună vei primi câte 20.000 de dolari, un fel de salariu de consilier al firmei noastre canadiene, i-a mai spus Ghil. Nu putem să ne lansăm într-o aventură economică, avem nevoie de date exacte. De altfel, fratele tău ar putea să te ajute să culegi informațiile

necesare. Concurența, adică americanii și germanii nu trebuie să afle nimic de planurile noastre și germanii nu trebuie să afle nimic de planurile noastre de investiții. Fii discret.

Maghid a fost discret și ani în șir i-a furnizat lui Ghil toate informațiile solicitate. Mossadul era mulțumit de „sursa” siriană. Chiar foarte mulțumit.

În perioada aceea Ghil se bucura de multă apreciere din partea superiorilor săi. Era elogiât și de cei de la Departamentul de informații al armatei, când venea la ei pentru a afla ce informații anume ar trebui să obțină, înaintea întâlnirilor sale cu sursa siriană.

Au trecut vreo 10 ani, „sursa siriană”, adică Maghid și fratele său, generalul, au îmbătrânit și au ieșit la pensie, încetul cu încetul, informațiile furnizate de ei erau „uscate”, din ce în ce mai puțin importante.

Dar Ghil se obișnuise cu Parisul, îi plăcea să soarbă o cafeluță la „Cafe de deux Magots”, să dineze în restaurantele super-luxoase pariziene și să se joace cu sume mari de dolari.

Atunci a inventat el „combina” cu care va reuși să înșel⁶

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 431

Mossadul aproape un deceniu. Ghil, pur și simplu, a început să „fabrice” informații, ca și cum ele i-ar fi fost furnizate de „sursa siriană”.

Ghil le-a explicat superiorilor săi că, deși sirianul nu se mai află într-o funcție anume, este încă apropiat de autoritățile din țara sa și cunoaște intențiile președintelui Assad.

În Mossad era crezut în asemenea măsură încât în 1983, când Menahem Beghin era încă prim-ministru, Israelul a decis să mobilizeze rezerviști în secret, pe baza unei informații pe care o „aflase” Ghil de la sursa sa. Șeful Marelui Stat Major și primul ministru luaseră atunci decizia să mobilizeze rezerviști după ce și alte surse de informații au observat deplasări de trupe inexplicabile ale armatei siriene. Ghil a fost trimis imediat să ia contact cu „sursa siriană” și a raportat, în numele sursei pe care numai el o întâlnise, că președintele Assad se pregătește de atac. În cele din urmă, s-a aflat că Siria nu intenționase să atace, dar mobilizarea aceea a costat statul milioane de șekeli.

Acesta a fost de fapt modelul permanent după care Ghil inventa informații. La serviciile de informații parveneau știri de la Ghil, despre Siria. Ghil era trimis să se întâlnească cu sursa sa, să afle ce se întâmplă „de la origine”, înainte de a pleca în Europa pentru a se întâlni cu sursa, întâlniri care aveau loc uneori într-o cafenea celebră, dintr-o capitală europeană, el obișnuia să întrebe ofițeri din Serviciul de informații al armatei despre ultimele știri privitoare la Siria pentru a înțelege „de unde bate vântul”. Când revenea de la „întâlnirea cu sursa”, transmitea un raport care, după părerea sa, era conform cu părerile superiorilor săi. Cu alte cuvinte: Ghil nu făcea altceva decât să retransmită informații pe care le aflase chiar de la Serviciile de informații ale armatei înainte de a pleca în Europa să se întâlnească cu sursa lui, sau transmitea informații pe care le absorbea de la mijloacele de comunicație.

Încă nu este clar când a încetat sursa să-i furnizeze informații valoroase lui Ghil și când a început el să „fabrice” asemenea informații. Se apreciază că el a transmis informații inventate, timp de zece ani. Poate chiar mai mult.

În 1989, leghuda Ghil a ieșit la pensie, exact ca și sursa lui siriană. Dar cei din

aceea îl recrutau din când în când, și-l trimiteau în străinătate pentru a se întâlni cu „omul lui”. Aranjamentul acesta îi era foarte comod: continua să se afle în centrul atenției, i se plăteau bani frumoși pentru serviciile aduse, ca și pentru cheltuielile făcute în Europa. Astfel i s-au înmănat sume importante, pe care se presupunea că le transferă „sursei”.

Trebuie să menționăm că potrivit unor publicații apărute în străinătate, în Mossad se obișnuiește ca fiecare sursă să aibă un colector de informații principal și unul secund, care are rolul să-l înlocuiască pe cel principal la întâlnirile la care acesta nu poate să vină. În Mossad se obișnuiește de asemenea, ca cel ce acționează o „sursă” să primească de la ea chitanțe pentru fiecare plată ce i se face. Dacă sursa nu este dispusă să dea o chitanță, cel ce o acționează declară superiorilor săi că a plătit suma, și este dispus să se supună examenului la mașina adevărului pentru a se confirma plata.

Într-o anumită fază, pe la începutul anilor '90, superiorii lui Ghil din Mossad au pretins ca el să fie ajutat de încă un agent care să se poată întâlni cu „sursa” lui. S-a cerut de asemenea ca el să aducă chitanțe pentru toți banii pe care îi cheltuia în străinătate ca și pentru cei pe care îi transfera acelei „surse”. Lehuda Ghil a refuzat sub motivul că dacă se va acționa cu încă un agent „sursa” va refuza să mai furnizeze informații și va dispărea.

Acum este clară cauza acelui refuz. Un alt agent ar fi descoperit că „sursa” nu există și că Ghil inventează informații.

Cei din Mossad erau foarte supărați pe Ghil din cauza acestui refuz, dar ezitau să se atingă de el, ca să nu piardă „sursa”. Cel ce se afla în fruntea Departamentului de informații al armatei în acea vreme, generalul Uri Saghi, susține că Ghil a pretins în repetate rânduri ca nimeni să nu se întâlnească cu sursa lui pentru a putea analiza valoarea ei reală. Unitatea de cercetări din Tahal este „estimatorul național” al informațiilor.

Ceea ce înseamnă că este forul care apreciază cel puțin o dată pe an valoarea informațiilor furnizate de diferitele surse. Șeful Mossadului din vremea aceea, Shabtai Shavit, a respin⁸ pretențiile lui Saghi și le-a acceptat pe cele ale lui Ghil. Este foarte posibil ca explicația acestei atitudini să rezide 1° adversitatea puternică existentă între Saghi și Shavit, situați⁶

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 433

care a complicat multe probleme. De altfel, Saghi susține că din 1991 informațiile aduse de Ghil i-au stârnit bănuieli, dar Shavit a respins cererile lui de a se cerceta problema.

Oricum, nici Shavit nu era liniștit. Faptul că Ghil se împotriva cu încăpățănare ca un alt agent să vină în contact cu sursa lui, și faptul că el pretindea de la Mossad bani

suplimentari, i-au provocat și lui bănuieli. La începutul lui 1995, Shavit a decis că lucrurile nu mai pot continua astfel.

În august 1996, în urma unor informații false aduse de Ghil, au fost mobilizate trupele de rezerviști. Prim-ministrul Benjamin Netanyahu și ministrul Apărării, generalul Itzik Mordehai, s-au deplasat de urgență la granița de nord și în ultima clipă a fost evitat un război cu Siria.

La sfârșitul lui 1996, după ce în cursul situației tensionate cu Siria, au apărut îndoieli în privința credibilității „sursei” și, după ce Ghil a cerut din nou bani pentru „sursa” lui, susținând că fiica acestuia urmează să se căsătorească și are nevoie de o locuință, șeful Mossadului, Dani Yatom, a decis să dea curs recomandării lui A., șeful departamentului care îl acționa pe Ghil, și să deschidă o anchetă temeinică.

În cursul acelei anchete, Ghil s-a prăbușit și a recunoscut, atât escrocheria privitoare la bani, cât și fapta, mult mai gravă - transmiterea de informații inventate.

Cât de mari sunt daunele provocate de leghuda Ghil?

Daunele reale n-au fost prea mari. Informațiile aduse de el nu au influențat procesul de pace și nici capacitatea serviciilor de informații de a aprecia situația privitoare la procesul politic.

Nici în domeniul militar, informațiile acestea nu au avut o influență importantă, de ordin strategic, deoarece informațiile aduse de Ghil erau deținute deja de Tahal. Cea mai mare pagubă directă a fost provocată tocmai în 1983, când Statul Israel a cheltuit milioane de șekeli cu recrutarea inutilă de rezerviști.

Daunele provocate de Ghil privesc mai ales prestigiul profesional al Mossadului, moralul serviciilor evreiești de informații și moralul cetățenilor.

Când a fost arestat, s-au găsit în locuința lui Ghil din Hedera 150.000 de dolari. Restul banilor pe care i-a luat de la

434

TEȘU **SOLOMOVICI**

Mossad și nu i-a dat „sursei siriene” au fost probabil cheltuiți de Ghil, adept al „dolcei viați”.

La începutul lunii decembrie 1997, leghuda Ghil se pregătea să urce în „Volvo”, când doi necunoscuți s-au apropiat de el, s-au legitimat și l-au rugat să-i însoțească.

- E o greșeală, râse sigur de sine Ghil. Știți cu cine aveți de-a face?

Culmea ironiei: când a fost arestat, leghuda Ghil era așteptat la Academia Mossadului unde trebuia să conferențieze despre... „arta minciunii în lumea spionajului modern”!

Minciuna, obișnuia Ghil să le spună elevilor săi, viitorii ofițeri ai Mossadului, este unicul lux al agentului secret.

După gratii, Ghil, expertul Mossadului în „arta minciunii”, a putut medita în liniște asupra acestei teme subtile...

Capitolul 54

O ORGANIZAȚIE MISTERIOASĂ:

„CEI CE NU VOR UITA NICIODATĂ”

„Vino, vreau să văd ce impresie îți face locul acesta”, i-a spus Anton Kinzela lui Zukors, și a apăsătorul micului Volkswagen negru, care a început să lunece pe povârnișul străzii. Orașul Montevideo era liniștit. O arșiță puternică bătuse străzile. Omul de afaceri Kinzela îi arăta noului său asociat, Herberts Zukors, biroul cel nou. Zukors era fericit, încă puțin și i se va împlini visul vieții. Clienții vor veni, banii vor curge, iar onoarea pierdută îi va fi redată. Kinzela s-a îndreptat încet spre un cartier liniștit de vile și a oprit în strada Cartagina. În fața ochilor lui Zukors a apărut o casă neglijată.

- E doar un sediu provizoriu, până vom găsi ceva mai potrivit, l-a liniștit Kinzela pe asociatul său.

Au coborât amândoi pe cărarea prăfuită. Kinzela a băgat o cheie în broasca ușii și a deschis. Zukors pășea în urma lui. În momentul în care a trecut pragul, asupra lui Zukors s-au năpustit trei bărbați voinici, încercând să-l imobilizeze. Zukors se zbătea ca un animal rănit, încercând să-și scoată revolverul din buzunar.

- Lăsați-mă să vorbesc, striga în germană. Dar unul din bărbații aceia a luat un ciocan și l-a lovit în cap. Sângele i-a țâșnit în toate direcțiile, iar ochelarii i-au căzut pe jos. Zukors continua să se zbată ținându-și cu toate puterile revolverul. Dar unul din bărbați i l-a smuls din mâini, l-a îndreptat spre capul lui și a tras. Kinzela a scos un oftat de ușurare. Un zâmbet satisfăcut a apărut și pe buzele celor trei bărbați. Herberts Zukors, unul din cei mai cruzi criminali naștiți, fusese lichidat.

Cadavrul lui a zăcut 11 zile în vila din Montevideo, fără ca cineva să știe. Doar o scrisoare semnată de o organizație

436

TEȘU SOLOMOVICI

misterioasă intitulată „Cei ce nu vor uita niciodată”, parvenită agențiilor de știri din Germania, a adus poliția și presa la fața locului. Un miros greu, fetid, emana din vila părăsită. Pe pereți și podea erau pete de sânge, într-o ladă închisă din dormitor s-a găsit cadavrul înecat în sânge al unui bărbat, având lângă el o scrisoare în engleză, în care se spunea că omul este Herberts Zukors, criminal de război din Letonia, lichidat de „Cei ce nu vor uita niciodată”, deoarece era vinovat de asasinarea a 30.000 de evrei. Vestea s-a

răspândit în întreaga lume. Ziarele au început să se întrecă între ele, să ghicească cine va fi primul care îi va descoperi pe lichidatori. S-a presupus că aceștia făceau parte dintr-o organizație clandestină de evrei din Argentina. O altă versiune pretindea că criminalul a fost asasinat de o organizație nazistă, deoarece încercase să-l ucidă pe Mengele.

Anton Kinzela ședea zâmbind în casa lui din cartierul elegant din Tel Aviv. îl amuzau speculațiile pe care le citea în ziare. Poliția din Uruguay arestase câțiva suspecti, iar el s-a simțit, pentru moment, stânjenit. Dar privirile i s-au oprit asupra unui articol din alt ziar în care se spunea că acel cadavru nu-i aparținea lui Zukors, ci unui alt criminal nazist, pe nume Anton Kinzela. S-a ciupit singur, ca să-și dea seama că nu visează.

În cartea „Lichidarea călăului din Riga”, pe care a scris-o în colaborare cu ziaristul Gad Șomron, Ițhak dezvăluie că acțiunea de lichidare a criminalului nazist Zukors a fost executată de cinci israelieni, dintre care unul a fost el însuși.

Ițhak a reușit atunci să se apropie de criminal, să străpungă zidul de suspiciune pe care acesta îl ridicase în jurul său și să-l scoată din Brazilia, pentru prima oară de când fugise din Germania, aducându-l în casa în care și-a găsit moartea.

Oricine îl vede astăzi pe Ițhak, nu poate crede că el a făcut așa ceva. Este un om mărunț, chel, în vârstă de 78 de ani, cu obrazul rotund, ochi albaștri acoperiți de ochelari și are la activ două atacuri de inimă. Arată ca un funcționar de la Histadrut, ieșit de curând la pensie. Nici lui nu-i vine să creadă că a făcut ceea ce a făcut: „Nici dacă mă omori tot n-am să înțeleg cum de a mers totul strună, când eu sunt un tip atât de timid și introvertit”. A ținut în el povestea asta timp de 32^{de}

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 437

ani. Le-a spus-o numai nevastei și copiilor, dar nimeni în afară de ei n-a știut nimic. Acum, când disputele în jurul Holocaustului s-au intensificat și neonaziștii au început să ridice capul, a decis să rupă tăcerea: „Ca să nu se uite că a existat Holocaustul. Și să nu se uite că evreii se pot răzbuna”.

Povestea aceasta este pasionantă, dar încă nu totul poate fi dezvăluit. Numele eroilor sunt false, chipurile estompate.

În urmă cu 32 de ani, când a fost solicitat să participe la acțiune, în sufletul lui Ițhak mai ardea focul răzbunării.

Trecuseră douăzeci de ani de când își pierduse tatăl, medic, și mama, profesoară, într-un lagăr de exterminare și regreta din suflet că ei nu i-au dat ascultare, în fața casei lor din Germania se porniseră manifestațiile de ură. Se spărgeau vitrine, evreii erau bătuți, în școli, profesorii începuseră să arboreze zvastici și le ordonau copiilor să salute cu „Heil Hitler”. Ițhak simțea că urmează să se întâmple ceva rău. Le-a cerut părinților să plece cu el în Palestina. Dar când ei au refuzat, și-a luat o valiză, la cei 15 ani ai lui, și a plecat din Germania. Apoi și-a construit o nouă existență prin forțe proprii în Eretz Israel și astfel și-a salvat viața.

A învățat la Liceul Real din Haifa, a început să studieze ingineria electrotehnică la Tehnion, a intrat în Hagana, s-a prezentat voluntar în armata britanică, a luptat în Războiul de Independență. Abia în 1955, când ajunsese la gradul de colonel de tunari, și-a dezbrăcat uniforma și a dispărut în lume să-și îndeplinească misiunile secrete. Acțiunea

„Zukors” l-a prins la Paris. Era în anul 1964 și amintirea Holocaustului îi apăsa încă pe evrei. Impresia lăsată de procesul lui Eichmann se ștergea pe zi ce trece, în Europa se auzeau glasuri care cereau să fie lăsată în urmă amintirea Holocaustului, să se pornească pe un drum nou, iar crimele naziste să fie prescrise. „Nu-i cu putință.

Nu este de conceput ca zeci de mii de criminali naziști care nu și-au primit încă pedeapsa să poată ieși acum liberi din găurile în care s-au ascuns și să-și continue liniștiți viața. Noi, israelienii și evreii, avem datoria să oprim această nedreptate”, a spus comandantul loav care venise special la Paris să-l întâlnească pe Ițhak.

Ițhak tăcea. Imaginea părinților lui i se perinda prin fața ochilor. Ședea cu camarazii lui israelieni într-un apartament din

438

TEȘU **SOLOMOVICI**

fața Senei și plănuia cu ei acțiunea. Erau acolo loav și Arie, Osvald și Dovale, cu toți luptători care cunoscuseră războiul.

Unii din Palmah și alții din Hagana, unii din Ețel și alții din Unitatea 101. Numele lui Herberts Zukors nu le spunea nimic.

loav a deschis în fața lor un dosar. Din documente se profila imaginea unui diavol responsabil pentru exterminarea a 30.000 de evrei la Riga. A ucis evrei cu mâinile lui. Călărea pe un cal și trăgea, sfărâma capete de copii, bătea până la moarte pe oricine îi venea în cale, incendia sinagogi. La sfârșitul războiului a dispărut la Berlin luând cu el ca „poliță de asigurare” o fată evreică a cărei viață o salvase, în 1946, când au ajuns în Brazilia, fata l-a părăsit și s-a căsătorit cu un evreu, iar el a găsit-o pe Milda. S-au căsătorit și s-au stabilit la Rio de Janeiro, unde Zukors, ca să aibă parte de liniște, le-a povestit tuturor că este un refugiat leton, agricultor, victimă a comuniștilor. Dar liniștea lui n-a durat prea mult. Într-o zi a fost recunoscut de supraviețuitori ai Holocaustului din Riga și viața i s-a transformat într-un infern. L-au urmărit oriunde mergea și l-au obligat să plece din Rio de Janeiro. A rătăcit apoi din loc în loc prestând diferite munci ca să trăiască, în urma presiunilor exercitate de organizațiile evreiești i-a fost refuzată cetățenia braziliană, dar toate încercările de a fi adus în fața judecății ca criminal nazist, ori să fie extrădat în Germania, sau în Uniunea Sovietică, n-au dat nici un rezultat. După răpirea lui Eichmann din Argentina, se simțea amenințat și a cerut autorităților braziliene să-l apere. Și-a înconjurat casa din Sao Paulo cu sârmă ghimpată și câini de pază, iar poliția secretă îl păzea și i-a dat chiar o autorizație de port-armă.

„Nu-i ușor să fie lichidat ticălosul. Omul este înconjurat de paznici, bănuiește pe oricine se apropie de el, e șiret, crud și periculos”, a spus loav. Iar Ițhak i-a replicat: „Atunci e omul meu”.

Planul era ca Zukors să fie scos de pe teritoriul Braziliei, cineva să se împrietenească cu el și să-l aducă în Uruguay.

„Am știut că pornesc într-o misiune aproape imposibilă.

Trebuia să mă împrietenesc cu un om deștept, rafinat și șiret care trăia de douăzeci de ani temându-se de toată lumea, înconjurat de paznici, și căruia îi era frică să bea ceva în afara casei, ca să nu fie otrăvit. Prietenii mei au vrut să-mi plaseze io

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 439

jur puncte de observație, ajutoare la dispoziție și aparate de transmisie, dar n-am acceptat fiindcă sunt un tip individualist, independent. Am vrut să lucrez singur, fără codițe după mine", povestește Ițhak. Și-a luat deci rămas bun de la nevastă și copii și a pornit la drum.

A doua zi dimineața devenise deja Anton Kinzela.

Plănuise să ajungă la Zukors sub masca unui om de afaceri austriac și să încerce să-l tenteze să-i devină asociat. Burta și chelia îi dădeau un aspect de om de afaceri onorabil, în afară de asta, Ițhak posedă un extraordinar talent artistic și știa să se apropie de oameni. Din clipa în care a intrat în rol, s-a identificat total cu personajul. Și-a lăsat să-i crească mustața, și-a cumpărat ochelari, a comandat hârtie de scris cu antet și cărți de vizită, ba chiar și un costum.

La 11 septembrie 1964 a urcat în avion spre Brazilia și a început să-și pună la punct povestea. La Sao Polo a închiriat o mașină Volkswagen, a învățat străzile orașului și limba. Și-a închiriat o casuță poștală, și-a deschis un cont la bancă, s-a dus la o societate care construia iahturi și a cercetat posibilitățile de a face investiții, „în toate locurile acelea mi-am lăsat cartea de vizită și am avut grijă ca interlocutorii mei să-și amintească bine de obrazul meu rotund. Am creat o situație în care oricui ar fi vrut să cerceteze dacă există într-adevăr un om de afaceri cu numele de Kinzela și dacă acesta este dispus să facă investiții, să i se răspundă da", povestește Ițhak.

În tot acest răstimp el a continuat să-și studieze victima.

Astfel i s-a dezvăluit și latura frumoasă a caracterului diavolului. A fost surprins când a descoperit că omul în vârstă de 64 de ani, pe urmele căruia mergea, era de fapt o persoană cultivată, care a studiat ingineria aeronautică și a fost erou în patria sa. În tinerețe a fost pilot în aviația militară letonă și a construit un avion mic, cu care a zburat în Zambia, fapt datorită căruia a devenit erou național. Era un om iubit a cărui societate era căutată. Cel mai răspândit ziar din Letonia l-a recrutat în redacția sa și l-a trimis în toate colțurile lumii să aducă reportaje. Zukors a plecat în Japonia și în Turcia, ba chiar și în Palestina. După Holocaust, când a ajuns în Brazilia, a construit un mic port de bărci la Sao Paolo și plimba turiști deasupra orașului, cu un mic avion.

Kinzela a căutat o modalitate de a ajunge la micul port al lui Zukors iară să trezească bănuieli. „Am acționat treptat, fără să las urme suspecte. Mi-am plănuit în asemenea mod acțiunile, încât ele să pară naturale și inocente, chiar și celor mai suspicios! dintre

oameni. Am căutat să ajung la YachtingClubul învecinat și am avut convorbiri de afaceri cu inginerul responsabil cu proiectul. De acolo puteam urmări micul port al lui Zukors și îmi puteam pune la cale acțiunile viitoare.

M-am dus apoi acolo și am intrat în vorbă cu tânăra care ședea la casă și vindea bilete. M-am prezentat drept un om de afaceri care *analizează* posibilitățile de a face investigații în ramura turistică din regiune. Fata nu s-a speriat în fața mulțimii de întrebări pe care i le-am pus. În curgul discuției am înțeles că este căsătorită cu unul dintre fiii lui Zukors. «Uite ce este, omul acela înalt cu părul alb, care stă acolo, cunoaște toate problemele și te poate lămuri și ajuta mult mai bine decât mine», mi-a spus. Am observat că fata trage cu ochiul la tocul meu și i l-am dăruit. N-a mai știut cum să-mi mulțumească. Iar eu eram mulțumit că mi-am câștigat încrederea unuia dintre membri familiei Zukors", povestește Ithak.

„Am pornit în direcția bărbatului în vârstă, care ședea pe malul apei. L-am recunoscut de la distanță ca fiind Herberts Zukors, călăul din Riga. M-am apropiat de el și am deschis discuția. N-a fost prea amabil. M-am gândit că ceva bani îl vor face mai prietenos și l-am rugat să mă ia într-o plimbare deasupra orașului, într-adevăr, banii au spart gheața. Am pornit în zborul turistic cu călăul din Riga. Nu, nu mi-a fost frică, era un pilot de primă mână. La revenirea pe sol am deschis o discuție privitoare la situația turismului în regiune și la șansele de investiții, în mod surprinzător, m-a invitat la un păhărel pe puntea ambarcațiunii lui. Am băut, și convorbirea a ajuns, nu știu nici eu cum, la cel de-al doilea război mondial.

„M-a întrebat unde am fost în timpul războiului. «P[^] frontul rusesc», am răspuns și mi-am deschis cămașa ca să-i arăt o cicatrice adâncă. Probabil că el a înțeles că am luptat în armata nazistă, și l-a impresionat. A simțit într-un fel solid*; ritate războinicilor. Cine știe cum ar fi reacționat dacă ar "• știut că cicatricea aceea provenea de la o operație care mi ^{s'a} făcut la spitalul Beilinson din Petah Tikva. Cu convorbir⁶³

jSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 441

aceasta i-am câștigat, oarecum, încrederea, înainte de despărțire m-a invitat să-l vizitez la el acasă. Am înțeles că Zukors a înghițit momeala", relatează Ithak.

„A fost un război al creierelor. La mii de kilometri distanță de ai mei, într-o țară străină, Iară pază, fără posibilitatea de a mă pune în legătură cu cineva, fără să pot face un plan | prealabil, mă aflam singur în fața unui nazist ieșit la pensie.

Am înțeles că omul acesta a fost odată un fel de Dumnezeu.

Acum îi era dor de zilele sale de glorie când era adjunctul comandantului ghetto-ului din Riga. Omul avusese foarte multă | putere și o mare avere, pe care a jefuit-o de la victimele sale, j evreii. Voia să fie din nou «cineva». Am făcut tot ce mi-a stat în putință să-i dau senzația că eu eram acela care-l putea scoate din viața obscură pe care o ducea, redându-i statutul de om bogat, respectat, care dispune de putere. M-am comportat ca un pescar, care întinde ața undiței, o eliberează și iar o întinde. Am creat mereu situații în care Zukors să aibă nevoie de mine, și nu eu de el. I-am dat impresia că sunt un om corect, demn de încredere, îmi testa mereu credibilitatea. Ne analizam unul pe celălalt, tot timpul", povestește Ithak în continuare.

Vizita la reședința lui Zukors a reprezentat unul din examenele de credibilitate. Kinzela a trebuit să treacă printr-un gard înalt de sârmă ghimpată și pe lângă un câine de pază aflat la poartă. A trebuit să facă față întrebărilor și privirilor scrutătoare ale oamenilor de pază, ale soției, celor trei fii și norei lui Zukors. Acesta l-a plimbat pe Kinzela în toată casa, mândrindu-se cu medaliile și armele lui, aflate în toate sertarele.

Deodată i-a făcut o propune imposibil de refuzat: să plece împreună la ferma lui. „Călătoria la fermă a fost adevăratul examen. Ferma aceea se afla într-un loc izolat în inima junglei”, spune Ițhak. Zukors a vrut să știe dacă Kinzela îl va urma acolo, și el l-a urmat. N-a pus întrebări, n-a ezitat. Astfel i-a dovedit lui Zukors că poate avea încredere în el.

„Adevărul este că n-am fost cu adevărat îngrijorat și în nici un caz, n-am fost speriat. Dar, nu pot ascunde că m-am gândit la eventualitatea ca el să mă lichideze acolo și să facă să dispară adevărul. Nimeni n-ar mai fi știut ce s-a întâmplat cu mine, dar asta nu m-a intimidat. Eram ferm hotărât să pun mâna pe el, indiferent de ce mi s-ar întâmpla. Știam că era

442

TEȘU SOLOMOVICI

înarmat și, pentru mai multă siguranță, am luat și eu la mine un briceag. Eram pregătit pentru orice eventualitate. M-am gândit chiar la ce aveam de făcut dacă cumva Zukors mi-ar fi propus să facem o escală ca să urinăm în drum. Și asta e o problemă pentru un israelian pornit la vânatoare în junglă după un nazist.

Ce aș fi făcut dacă individul ar fi descoperit că sunt circumcis?

Mi-am pregătit o poveste logică și demnă de crezare. I-aș fi spus că, în timpul războiului am vizitat un bordel și m-am îmbolnăvit de o boală venerică, iar parte din tratamentul medical a fost circumcizia. Spre norocul meu însă, el n-a fost pus în situația de a întreba așa ceva.”

„Am ajuns la fermă. Zukors se lăuda că are 120.000 de bananieri.”

Plimbarea la fermă i-a legat pe cei doi. Au început de atunci să iasă împreună la restaurante și cluburi de noapte. Au călătorit prin întreaga țară în căutare de locuri potrivite pentru investiții. Când a simțit că îl are pe Zukors în mâini, Ițhak a început să-i bage în cap ideea de a înființa împreună o societate de turism. Zukors a fost entuziasmat. S-a adresat șefului serviciilor de securitate din Sao Paulo, întrebându-l dacă să părăsească sau nu Brazilia. Acesta i-a interzis să plece, dar Zukors nu l-a ascultat.

Kinzela s-a despărțit de el și a plecat la Montevideo, în Urftguay, „pentru afaceri”. A început apoi să pregătească terenul în vederea venirii lui Zukors. A închiriat o mașină, a învățat străzile orașului, apoi l-a invitat pe Zukors să-i facă o scurtă vizită „ca să se obișnuiască”. De când venise în Brazilia ca refugiat în 1964, Zukors a ieșit atunci pentru prima oară din granițele acestei țări pentru a ateriza la Montevideo. „Fericirea lui nu avea limite, dar n-a uitat să-și ia cu el și revolverul”, își amintește Ițhak.

Kinzela și Zukors au pornit împreună să caute un loc pentru „biroul” cel nou pe care îl vor înființa. S-au învățat printre misiți, au cercetat mai multe vile. Kinzela îl lăsa pe Zukors să poarte tratativele ca să-i dea sentimentul că are mare nevoie de el. S-au despărțit după câteva zile. Kinzela i-a spus lui Zukors că trebuie să plece de urgență în Europa ca să se ocupe de afacerile lăsate acolo. I-a făcut o mulțime de complimente în privința modului în care a purtat tratativele și i-a

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 443

promis că se va întoarce peste două luni, cu banii necesari investițiilor.

La Paris îl așteptau soția și cei doi copii.

Ițhak și camarazii săi s-au întrunit într-un apartament din bulevardul Versailles și au început să pregătească în amănunțime planul de lichidare. S-a discutat posibilitatea ca Zukors să fie otrăvit sau împușcat de la distanță. Ițhak s-a împotrivit. A propus ca acest călău să fie atras într-o casă și lichidat acolo cu ajutorul unui grup de agenți. Membrii grupului de lichidatori au fost informați în privința caracterului și comportamentului lui Zukors. Au pregătit și versiuni adecvate pentru acoperire, au învățat puțin spaniola și portugheza și au primit lecții de karate.

La 20 ianuarie 1965 Ițhak a găsit în căsuța poștală o scrisoare de la Zukors. „Dragă Herr Kinzela. Am făcut toate pregătirile după cum mi-ai cerut. Pașaportul e în mâinile mele, cu vize de intrare în Uruguay și Chile. Când vei veni, vei primi și alte amănunte privitoare la călătoria noastră de afaceri”.

Acesta a fost semnalul fazei finale a acțiunii. Membrii grupului de lichidatori au toastat pentru reușită și au pornit spre aeroport.

Au ajuns la Montevideo pe rând și s-au răspândit prin toate colțurile orașului. Kinzela a răsturnat lumea ca să găsească o vilă potrivită. Trebuia să fie o reședință foarte elegantă, ca să-l impresioneze pe Zukors. Trebuia de asemenea să fie o vilă izolată, cu căi de acces comode, care să permită reușita acțiunii. Până la urmă, neavând încotro, au găsit o vilă cam părăginită. În așteptarea lui Zukors, membrii grupului au repetat iar și iar acțiunea, înainte de execuție. La aeroport, Kinzela îl aștepta cu nerăbdare pe Zukors. Când roțile marelui Boeing au atins pământul și Zukors a apărut pe scara avionului, Kinzela a răsuflat ușurat.

După efuziunile revederii, cei doi au urcat în Volkswagen-ul cel negru al lui Kinzela și au pornit spre hotelul lui Zukors, ca să-și lase valizele. Zukors murea de curiozitate să vadă noul birou pe care i-l pregătise asociatul său.

În vilă îl aștepta grupul de lichidatori. Se pregătiseră să-i facă un proces fulger și să-i citească actul de acuzare în numele celor 30.000 de evrei din Riga și întreaga Letonie, uciși de el.

Dar planurile li s-au încurcat când Zukors a început să lupte pentru viața sa, și a trebuit să fie lichidat înainte de a i se fi citit

actul de acuzare:

- Stăteam de pază la ușă ca nu cumva să reușească să fugă. Aveam un sentiment de

ușurare, dar și de mândrie, îmi treceau prin fața ochilor chipurile părinților mei și mă gândeam că dacă n-ar fi fost Zukors și ciracii lui naziști, ei ar fi fost în viață, în ziua aceea mi-am încheiat socotelile cu nemții și mam liniștit. Am simțit că s-a făcut dreptate", spune Ițhak.

L-au închis pe Zukors într-o ladă, au șters toate amprente digitale și s-au dus la o cafenea. După câteva ore se aflau deja în avionul care avea să-i ducă în Israel.

Ițhak și-a ras mustața, a ținut un regim de slăbire drastic și s-a cufundat în anonimat. Un timp a fost urmărit de momentele pe care le-a trăit, de moartea aceea, dar cu vremea s-a liniștit. După aceea a început să studieze psihologia la universitate ca să înțeleagă ce i s-a întâmplat, cum a putut să ducă la capăt asemenea acțiune cu totul și cu totul potrivnică firii lui, dar după cum spune, încă n-a înțeles nimic.

După ce s-a odihnit puțin, a dispărut din nou în lume și abia înainte de a ieși la pensie s-a întors la casa lui, la grădina și la iarba lui, la nepoții care i se născuseră între timp. Membrii grupului de lichidare au pornit fiecare pe drumul lui. Unul dintre ei a căzut în războiul de Yom Kipur, altul a devenit doctor în istorie. Ițhak a preferat să se așeze în fața computerului și să scrie, pentru nepoți, povestea vieții lui.

•#i . . . •

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

445

Capitolul 55

MIROSUL DULCE ȘI OTRĂVITOR AL STUPEFIANTELOR

La începutul lunii mai, curând după ce zăpada începe să se topească, pe cărările munților din Pakistan, Iran și Turcia, firișoare ondulate de fum încep să se ridice deasupra Văii Libanului. Așa se întâmplă în fiecare an: la sfârșitul iernii, când căile contrabandei cu droguri din Asia se deschid, începe sezonul opiumului și al heroinei în Valea Libanului.

Până în urmă cu patru ani, țăranii din aceste locuri cultivau, pe zeci de mii de hectare, planta canabis, folosită la fabricarea hașișului, și cantități enorme de mac, pentru opium.

Dar sirienii și guvernul libanez îi îngrădesc acum pe cultivatori și de aceea ei s-au concentrat asupra fabricării de droguri din materii prime importate. Iama, ei lucrează mai puțin, rafinează mai ales cocaină pentru piața europeană din pastă de coca, brută. „Marfa” ajunge la ei pe cale maritimă și aeriană din America de Sud. Dar, odată cu venirea primăverii, marii traficanți de droguri asiatici și libanezi, reiau transporturile din zonele în care se cultivă macul pentru opium, în sud-estul și centrul Asiei. Din acel moment, fabricarea heroinei se află pe prim-plan. Drogul acesta are cea mai mare cerere în

lume.

Materia brută, pasta cafenie care se numește „morphine base”, ajunge în marile centre de rafinare din Valea Libanului, unde este transformată în heroină albă sau în „coke persan”, a cărei calitate este mai proastă.

Reporterul Ron Ben Ishai, de la „Iediote Aharonot”, relatează cum lucrează zecile de „laboratoare” de rafinare a drogurilor, în interiorul și în jurul orașului Baalbek. Aceștia li s-au adăugat și micile laboratoare casnice care șomau în timpul iernii și și-au reluat activitatea pentru a face față cererii de

446

TEȘU SOLOMOVICI

„moarte albă”, din Europa Occidentală, Statele Unite și Orientul Mijlociu.

Este vorba de o industrie care produce droguri grele în valoare de 3,7 miliarde de dolari pe an. Fenomenul a trecut din domeniul criminalității internaționale cu droguri, la cel al luptei pe tărâm ideologic, strategic și economic, pe care o poartă islamismul extremist împotriva Occidentului în general, și împotriva Israelului, în special. Interesul serviciilor speciale israeliene pentru acest fenomen e de dată recentă.

Până la războiul civil care a izbucnit în 1975, în Liban se cultiva cannabis din care se producea hașiș de bună calitate.

Cannabisul era în ochii libanezilor un produs agricol ca oricare altul, cum sunt livezile de cireși și viile de struguri care cresc de asemeni din abundență în Valea Libanului. După ce războiul civil a distrus aproape toate celelalte ramuri de producție, cea de hașiș a devenit o sursă de export importantă, de care se ocupă aproape toți factorii și comunitățile existente în această țară.

Cotitura cea mare s-a produs odată cu intrarea armatei siriene în Liban, în 1976, în scopul declarat de a „reinstaura ordinea”. Valea Libanului a trecut sub controlul unei divizii speciale, „divizia de apărare a revoluției”, sub comanda lui Rifat Asad, fratele președintelui Siriei. Văzând câmpiile de cannabis, acesta a înțeles ce potențial financiar reprezintă ele.

Valea Libanului aflându-se sub stăpânirea lui totală, le-a permis țăranilor să cultive macul și opiumul în mod nelimitat, în mai puțin de un deceniu, ramura drogurilor în agricultura libaneză s-a extins de la 10% la 90% din teritoriul cultivat.

Dar nu este suficient ca drogurile să fie cultivate. Ele trebuie să fie și rafinate, dar mai ales exportate pe căi aeriene și maritime mai mult sau mai puțin oficiale, care se află toate, sub controlul strict al militarilor și funcționarilor sirieni. Astfel s-a dezvoltat o industrie întreagă de mită și protecționism. În fruntea acestei liste „respectabile” se află numele lui Mustafa Tias, ministrul sirian al Apărării care emitea autorizații de circulație pe șoselele Siriei pentru traficanții de droguri. Aceștia transportau „morphine base”, trecută prin contrabandă la granița cu Turcia, spre Valea Libanului, în vederea rafinării. Heroina rafinată era dusă înapoi în Turcia, prin Siria. De acolo

lua drumul Europei. Rifat Assad a continuat să facă trafic cu droguri prin intermediul fiilor săi și după ce a fost expulzat din Siria, la Geneva, în 1984. Șeful serviciilor de spionaj siriene generalul Alli Duba, și guvernatorul militar sirian în Liban, generalul Aazi Knaan, erau promotorii acestui trafic.

Între 1992 și 1993, când în Valea Libanului se cultivau și se produceau 720 de tone de hașiș și 15 tone de heroină, (după aprecierea americanilor), economia siriană a profitat din plin, această industrie aducând bugetului de stat 3-4 miliarde de dolari pe an.

Dar în 1993, a intervenit o schimbare în atitudinea Siriei față de industria de droguri din Liban. Președintele Assad, care până în acel moment n-a ridicat un deget pentru a împiedica implicarea țării lui în acest trafic, a decis, în urma presiunilor exercitate de administrația Clinton, să acționeze ferm împotriva contrabandiștilor. (Pentru ca Siria să fie ștearsă de pe lista țărilor care încurajează exportul de droguri). El i-a numit pe fiul său Basel, și pe generalul Alli Duba, în fruntea acțiunii de distrugere a recoltelor de droguri din Liban.

Soldații sirieni, însoțiți de polițiștii guvernului libanez, au descins pe câmpiile din Valea Libanului și au distrus sistematic recoltele de droguri. Dar, după aproximativ un an de la lansarea acestei acțiuni, Basel a murit în împrejurări misterioase, într-un accident rutier. Informații parvenite de curând din Occident dezvăluie că nu a fost vorba de un accident și că Basel a fost victima unei crime plănuită până în cele mai mici amănunte.

Administrația americană n-a rămas datoare, și a alocat celor două țări, sume importante ca despăgubiri, sume care nau ajuns, desigur, niciodată, la cultivatori. Siria și Libanul n-au fost totuși, șterse de pe lista țărilor exportatoare de droguri, deoarece acțiunile lor au continuat. Actualmente în Liban sunt active zeci de laboratoare, aflate sub controlul organizației Hizbullah. Interpolul consideră că Libanul este centrul mondial de depozitare și prelucrare a unei materii chimice, indispensabile rafinării heroinei.

Hezbollah adună circa 200 de milioane de dolari de pe urma traficului cu droguri. Dar asta reprezintă o sumă modestă

față de profiturile celorlalți factori implicați în această mare industrie.

Organizația sprijinită de iranieni a început să fie implicată în acest trafic imediat după înființarea ei, ca o mișcare de împotrivire la ocupația israeliană la sfârșitul războiului din Liban. Deoarece zona în care se cultivă drogurile este populată de șiiți, Hizbullah a devenit foarte repede principala miliție înarmată care stăpânește locul. Familii întregi din rândurile marilor conducători ai organizației se ocupă de aproape toate fazele fabricării și livrării drogurilor. Cum Hezbollah nu se consideră o bandă înarmată, ci o mișcare socială

și politică, ea nu cere bani ci droguri în schimbul protecției.

Serviciile secrete nu-i au în obiectiv pe traficanții de stupefiante. Dar, unde miroase a opium, întotdeauna se învârtesc și un agent secret.

- Unde este opium și hașiș există și fărădelege sau terorism, spune M., temutul șef al diviziei operative din Mossad.

Pofta de înavuțire rapidă a atras și evrei în această lume a crimei.

El dă exemplul israelianului Eli Tamuz, care a stat într-o închisoare engleză aproape 5 ani. După ce a fost eliberat, Eli Tamuz (în vârstă de 40 de ani), a scris o carte intitulată „Făcându-l să râdă pe Dumnezeu”. El dezvăluie peripețiile a trei tineri israelieni care au înființat o rețea de contrabandă de droguri, din Valea Libanului, în Europa. Marile lovituri le-au dat în timpul acțiunii „Pace Galilului”, în uniforme ale Țahalului, când treceau cu o mașină închiriată printre bazele și pozițiile militare, dându-se drept agenți ai Șabakului. La întâlnirea cu un reporter de la „lediot Aharonot”, Tamuz s-a prezentat cu o caschetă gri și cu ochelari de soare care-i acopereau fața. Azi e un om așezat, se ocupă de bunuri imobiliare.

Arată bine: deține centura neagră la karate, circulă cu o motocicletă puternică, fumează țigară de la țigară.

Prima întrebare, firească, e, de ce a ținut să scrie cartea, dacă vrea să-și păstreze anonimatul. Tamuz se mișcă stânjenit în scaun, încercând să arate dur: „A început ca o autoterapie.

De când am ieșit din închisoare am trecut prin multe, am fost cât se poate de sus și cât se poate de jos. Am scris prietenilor le-a plăcut și m-am decis să public”. , , ;

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 449

După cum spune Tamuz, a fost un joc cu sfârșitul cunoscut dinainte. Știa că va fi prins, și tocmai de aceea a refuzat să se ocupe de heroină, deși e mult mai ușor să treci prin contrabandă 200 de grame de heroină, decât două tone de hașiș.

„Eu personal nu fumez hașiș, dar nu cred că e ceva atât de groaznic. Numai că societății nu-i place.” Tribunalul englez n-a gândit ca el, când l-a condamnat, pe Tamuz și pe camarazii lui, la zece ani de detențiune în cele mai strașnic păzite închisori din Anglia, alături de asasini, teroriști și criminali sexuali. Martorul statului care a depus mărturie împotriva lor a fost un complice la difuzarea drogurilor, un terorist englez din „Brigăzile mâniei”, o organizație de extremă stângă care seamănă teroare în Marea Britanie. O temerară încercare de evadare, cu ajutorul unui helicopter, a sporit aureola de care se bucura Tamuz în închisoare. Centura neagră la karate și respectul purtat Mossadului israelian l-au ajutat și ele să treacă cu bine detențiunea, (după ce pedeapsa i-a fost redusă, la apel, la patru ani și jumătate).

Din presa engleză: „Un fost terorist din «Brigăzile mâniei» și trei rezerviști israelieni au fost condamnați ieri, în total, la 36 de ani de închisoare, după ce și-au recunoscut participarea la tranzacții de droguri contra arme, în sumă de 5 milioane de lire sterline. Surse de securitate și-au exprimat convingerea că rețeaua cuprindea și falangiști libanezi creștini, precum și membri ai Armatei republicane irlandeze. Două tone de hașiș au fost aduse prin contrabandă în Marea Britanie, într-un compartiment secret al unui cargou care

transporta mobilă italiană. După cât se pare, contrabandiștii renunțaseră la tranzacția cu falangiștii și erau dispuși să vândă oricui altcuiva armele obținute în schimbul hașișului. I.R.A. era un client potențial. Bănuind că israelienii vor să încalce acordul, luptătorii libanezi i-ai denunțat, probabil, autorităților britanice".

A fost una din cele mai mari cantități de hașiș captur^{ate} vreodată în Marea Britanie. În urma ei, detectivii vămii au condus o anchetă complicată, care a durat luni în șir. Israelienii au recurs la tactici profesioniste pentru a scăpa din m^{al} ..

anchetatorilor, în servieta conducătorului bandei, .^{ec}! ^ vămii au descoperit o „listă de cumpărături”^ cupn

450

TEȘU **SOLOMOVICI**

rachete de umăr și rachete sol-aer Sam-7, lansatoare de grenade și de rachete, ca și de grenade și rachete, precum și mitraliere grele. Toți cei patru au fost ținuti în condiții de maximă securitate, după ce FBI a avertizat Ministerul de Interne în privința unui plan de evadare, cu ajutorul unui helicopter.

Povestea a început în 1978. La șase luni după eliberarea din armată, Tamuz a deschis un atelier de reparat motociclete în cartierul telavivian în care crescuse. De la 14 ani era nebun după motociclete. Le fura și circula fără permis. La atelier l-a întâlnit pe Ronen, un băiat din cartier. Apoi, cei doi s-au împrietenit cu Zwika, un tip zgomotos și entuziast. „Ceilalți doi erau de familie bună, fără nici o experiență penală”, spune Tamuz, „în timp ce eu veneam din altă lume, dintr-o familie săracă. Trebuia să obțin singur tot ceea ce voiam. Când am început să fur motociclete din nordul Tel Avivului, m-am simțit bine, pentru că noi nu aveam nimic, iar ei aveau totul, din belșug”.

Au început cu contrabanda de motociclete și au trecut la contrabanda cu droguri din Gaza. Dar afacerea șchiopăta. Până când a început războiul din Liban, în 1982, Zwika, mobilizat ca rezervist, a venit cu ideea să importe droguri de acolo, după ce văzuse saci întregi care fuseseră găsiți zăcând, fără nici o supraveghere, pe un debarcader din Sidon. I-a aranjat lui Tamuz un drum în nord, i-a făcut rost de uniformă și a furat pentru el plăcuțe de identitate: „Am trecut pe la bariera de la Rosh Hanikra. Era un haos total, transportoare de tancuri, autocamioane, soldați, tunuri. Am avansat de-a lungul șoselei litoralului. De ambele părți ale drumului, casele erau distruse, găurite de gloanțe. Șoseaua era plină de militari. Beirutul mi-a amintit de Haifa. În estul orașului, atmosfera era liniștită.

Noaptea am dormit în casa unui șeic kuweitian, cu robinete de aur în baie. Mi s-a aprins imaginația. Libanul era un loc anume făcut pentru anarhiști. Acolo totul era posibil”.

A doua zi s-au întors în țară, după ce studiaseră potecile și drumurile. După câteva zile au închiriat o mașină, i-au agățat semne distinctive de vehicul militar și au revenit în Liban, din nou în uniformă. „Ne-am alăturat falangelor. Comandantul gărzii care ne însoțea, Jojo Hariri, ne-a invitat la el acasă. I-afl¹ spus: „E război, e simpatic, totul e în regulă, dar nu pentru asta

1

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 451

am venit noi aici". Au stabilit ca în săptămâna următoare să plece în munți la plantațiile de hașiș. Pe drum, Zwick și-a notat coordonatele, ca în viitor să poată ajunge singuri în sate și să încheie afaceri.

S-au înapoiat în țară, au închiriat un jeep și i-au montat pereți dubli. Peste droguri au pulverizat gaz lacrimogen, pentru a deruta câinii dresați să le caute, în cazul în care vor da peste ei la graniță. Asta nu s-a întâmplat niciodată. Au cumpărat de la niște traficanți locali și două puști M-6, care arătau tocmai potrivite cu uniforme.

Tamuz a devenit de-al casei la Beirut. „Nu eram soldat, nimeni de la armată nu mă căuta, îi vizitam pe traficanții de droguri și de arme". Când a intrat și Ronen în acțiune, au închiriat o camionetă Subaru. „Lui Ronen nu-i plăcea să poarte uniformă, așa că ne-am pus salopete albastre. Am ajuns la gardul cel bun. Am spus că suntem instalatori de macarale, am prezentat autorizații și am trecut. Drumul era înțesat de convoaie militare. Macarale uriașe ridicau tancuri arse și le încărcau pe transportoare. Toată șoseaua era un imens dop de circulație. Ronen a preluat comanda și, cu mare autoritate, i-a ordonat comandantului trupelor să ne elibereze drumul, deoarece «avem o misiune importantă». Tonul lui și ochelarii de soare i-au făcut pe oameni să creadă că e de la Mossad".

„În plină noapte, povestește Tamuz, ne-am apropiat de litoralul libanez. Ici și colo, pe

mare se vedeau luminile vapoarelor și ale ambarcațiunilor de război. Am trecut pe lângă un vas foarte mare, probabil american. Foarte aproape de țărm am dat peste o navă israeliană purtătoare de rachete. A fost un moment de încordare, s-au apropiat de noi și ne-au luminat cu un proiector, dar n-au controlat mai îndeaproape. Am intrat în portul Djunie. Djamil a anunțat prin radio și lângă un debarcader ne-a așteptat un BMW. Am pornit fără probleme spre Beirut, am trecut pe la câteva bariere, dar băieții lui Bashir aveau toate autorizațiile".

„Bashir ne aștepta în vila lui, la Beirut. Cu libanezii totul era simplu. Mobilurile lor erau clare: banii și puterea. Erau vicleni, fără îndoială, dar nu ipocriți ca băieții englezi. A doua zi am plecat cu Bashir să vedem containerul în care urmau să fie puse două tone de hașiș, pentru a fi trimis la Londra.

452

TEȘU SOLOMOVICI

Containerul se afla într-o magazie mare, în Beirutul de Vest.

Clădirea era plină de găuri de obuze. Erau acolo paznici cu puști M-6, în uniformele falangelor. Am verificat treaba. Părea în regulă.

Bashir s-a înțeles cu un ofițer sirian să ne ducă în Valea Bekaa, să controlăm hașișul, în Liban erau zile de încordare:

Hizbullah luase ostatici occidentali și în Bekaa erau concentrați șiiții. Aș fi preferat ca Bashir să se ducă singur și să-mi aducă mostre la Beirut, dar el a insistat.

Am pornit cu BMW-ul. Ne precedau, într-un Mercedes, Bashir și ofițerul sirian. Era întuneric și ei mergeau destul de repede. Circulam pe șoseaua Beirut-Damasc, și am văzut pentru prima oară de aproape soldați sirieni. Combinația dintre ofițerul sirian, cu toate autorizațiile, și Bashir de la falange deschidea în fața noastră toate barierele. Stăteam cu Odelia, libaneza, pe bancheta din spate, și la fiecare barieră începeam să ne pipăim și să ne sărutăm".

Și mai departe:

„Am ajuns la o casă veche, construită ca un mic palat.

M-au prezentat sub un nume englezesc, John Brown. În timpul mesei, Bashir mi-a explicat cum funcționează sistemul.

Pământul era al lor, al familiei creștine a lui Bashir, iar felahii care-l lucrau erau musulmani șiiți. Pe atunci șiiții erau groaza Libanului, dar afacerile sunt afaceri. Bashir cumpăra de la ei în avans toată marfa și, pământul fiind al lui, o plătea ieftin. De acolo hașișul lua drumul unei fabrici din Bekaa, unde era prelucrat. Cumpărarea și prelucrarea costau o nimica toată pe lângă ce trebuia plătit pe drum, din Bekaa până la Beirut, pentru a trece toate barierele".

La călătoria următoare după ce și Ronen s-a deprins cu locurile, au început să pregătească terenul pentru a organiza un transport din Liban în Europa. Lucrurile nu mergeau întotdeauna ca pe roate, „într-un rând, coboram pe șoseaua litoralului.

Lângă Damur ne-am oprit la o barieră a armatei israeliene. în această parte a Libanului atmosfera era cu totul alta. Soldații era încordați și nervoși. Cine sunteți? De unde veniți? Unde vă sunt însoțitorii? Ronen și-a scos ochelarii de soare și a spus:

«N-avem nevoie de însoțitori, eu îl însoțesc pe el și el pe mine,

JSTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 453

și în afară de asta avem autorizație». Ne-au lăsat să trecem, crezând că suntem agenții Mossadului.

începuse să se lase întunericul și înainte de satul Sil neam apucat să căutăm o scurtătură, ca să ocolim bariera israeliană. Ne-am înscris într-un șir de mașini libaneze, și atunci am văzut deodată că aeroportul din Beirut se afla la dreapta noastră, nu la stânga, ceea ce însemna că ne îndreptam spre Beirutul de Vest, fortăreața milițiilor šiite. Eram într-un ambuteiaj uriaș, la intrarea în oraș, și nu ne puteam întoarce.

Eram înconjurați de locuitori din vestul Beirutului, adică de musulmani šiiti, aveam o mașină închiriată cu număr israelian și toți se uitau la noi. Am băgat un glonț în țeava.

O jumătate de oră în ambuteiajul acela ni s-a părut o veșnicie. Am propus să coborâm și să ne întoarcem pe jos, dar Ronen, cu calmul lui, a spus că nu putem lăsa un vehicul israelian închiriat la intrarea în vestul Beirutului: vom avea încurcături dacă se va găsi aici o mașină abandonată, în cele din urmă am ajuns la o barieră a armatei libaneze. Ne-au oprit și a început scandalul. Ronen n-avea pașaport, și au crezut că e neamț, din bandele Baader-Meinhoff. Era un premiu pus pe capul acestora, și Ronen părea unul dintre ei. în continuare era o barieră a šiitilor, care răpiseră câțiva ostatici occidentali, în spate - armata israeliană, căreia nu prea aveam ce-i povesti, între timp au sosit la barieră niște oameni din miliția musulmană și au început să se uite la noi. Ronen părea îngrijorat. Sau apucat să ne scotocească prin portbagaj".

în ultima clipă au fost salvați de un traficant de droguri, cu care reușiseră să ia legătura, după ce-l convinseseră pe comandantul barierei să-i lase să dea un telefon. Individul a izbutit să-i smulgă din mâinile soldaților, recurgând la mijlocul cel mai sigur: mita. Fiul celui traficant a fost cel care i-a denunțat mai târziu Scotland Yardului, înainte de a fi asasinat.

Prin intermediul legăturilor pe care le aveau libanezii la Londra, au început să organizeze transporturi. Din Valea Libanului hașishul ajungea în portul Djunie cu un convoi, însoțit de un ofițer sirian, care primea 50 de dolari de kilogram.

Plăteau taxa cuvenită falangelor și drogul era încărcat într-un vapor, în containere. Libanezii erau înțeleși cu vameșii italieni, greci și ciprioți, și din porturile acestora încărcătura pornea

spre diverse destinații, în Egipt, drogul ajungea la bordul unor ambarcațiuni pescărești

egiptene, în Olanda - în containere, în Anglia - într-un container cu pereți dubli, în Australia și Canada - în cutii de conserve.

- Ce te-a îndemnat să faci asta? îl întreabă reporterul pe Tamuz.

- Fantezia de a fi bogat.

- Și ai reușit?

- Eram foarte bun, și nu trebuia să muncesc prea greu, dar milionar n-am devenit.

- Dar afacerile astea pe scară mondială ți-au măgulit ego-ul.

- Da, de aici și titlul cărții, «Făcându-l să râdă pe Dumnezeu».

înainte de a fi arestați, ne credeam atotputernici.

Aproape că nu știam ce-i frica. Totul era ca într-un film de suspense, când imaginile îți trec prin fața ochilor.

- Ți-e dor de Liban?

- Foarte tare, aș vrea să mă întorc acolo și să-mi revăd prietenii.

- Ai fost cât pe-acți să te însori cu o libaneză.

- Da, au vrut să mă introducă într-o mare familie de traficanți de droguri prin căsătorie, cum se obișnuiește acolo.

- Sunt bucuros că n-am făcut-o, altminteri n-aș mai fi ieșit din asta,

- în Valea Libanului domnește Rifat Assad. Te-ai întâlnit cu el?

- Aproape. Unul din traficanți, care opera mână-n mână cu Assad, a vrut să aranjeze o întâlnire. N-a lipsit mult să se facă, fiindcă Assad socotea că-i va fi de folos în afaceri, dar tocmai atunci ne-au prins.

- Cum se împacă lista de arme găsită la partenerul tău cu afacerile cu droguri?

- Traficanții de droguri cu care lucram erau implicați și în tranzacții cu arme. Zwick a intrat în povestea asta și a ajutat la transportul prin contrabandă al unor arme în America de Sud. Eu n-am vrut să știu nimic despre asta.

- în cele din urmă, care-i adevărul? Ați avut sau nu vreo legătură cu Mossadul?

-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

455

- Ronen avea un bun prieten cu o poziție înaltă în Mossad. înainte unor acțiuni mai riscante pe care le făceam, se sfătuia cu el, ca să fim siguri. Cea mai mare teamă a mea era că voi fi acuzat de spionaj, de aceea era important pentru mine ca cineva din Mossad să fie la curent. Când în ziarele englezești s-a scris despre așa-zisele noastre legături cu Mossadul, la noi, la închisoare, și-a făcut apariția un reprezentant al ambasadei israeliene de la Londra, care ne-a cerut să nu ne facem părtași la aceste zvonuri, în perioada aceea, Mossadul făcuse câteva gafe în Marea Britanie. Uitaseră patru pașapoarte britanice false într-o cabină telefonică, și pentru presă a fost o adevărată sărbătoare. A mai fost «afacerea Vanunu», și povestea unui palestinian bănuieț a fi agent al Mossadului, care era în aceeași închisoare cu noi, acuzat de asasinarea unui ziarist palestinian."

Tribunalul i-a condamnat la zece ani de închisoare, după ce un fost terorist englez a apărut împotriva lor ca martor al statului. Soția acestuia era gravidă și-l amenințaseră că

noul născut le va fi luat pentru adopțiune. După apel, pedeapsa a fost redusă la patru ani și jumătate. Erau păziți cu strășnicie, deoarece încercaseră să evadeze. Intraseră în legătură cu un cascador, care încheiase o înțelegere cu un pilot american de helicopter. Dar americanul a denunțat totul FBI. La scurtă vreme după aceea, o bandă de infractori locali a organizat o încercare asemănătoare. Au încercat să-l implice și pe Tamuz la evadarea lor.

- Am refuzat, deoarece plănuiau să-i pună pilotului un pistol în tâmplă, relatează Eli Tamuz. Evadarea englezilor a reușit și a fost pusă în contul israelienilor, care au fost puși sub o pază și mai severă și trimiși în trei închisori separate.

(...) „Am fost în cea mai bine păzită închisoare din Marea Britanie. În jurul meu toți erau fie ucigași cu sânge rece, fie criminali sexuali, dar numai eu eram însoțit pretutindeni de paznici vânjoși, ținut în cătușe, și nu mi se îngăduia să stau de vorbă cu nimeni. Asta a făcut o impresie puternică în închisoare. Toți se temeau de mine și mă respectau”. (...)

- Am fost mulțumit să pot închide o pagină nouă, fără partenerii mei, spune Tamuz, care nu știe nimic despre soarta lor, de când s-au despărțit. S-a însurat încă în timpul detențiunii

n

456

TEȘU SOLOMOVICI

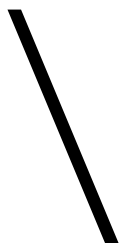
cu fata unui preot, dar căsnicia a eșuat, în 1992 s-a întâlnit pentru prima dată cu partenerii săi libanezi. „Cam la un an după ieșirea din închisoare am primit un telefon de la Zwika.

Era în Italia. Mi-a spus că a reușit să *aranjeze o* întâlnire în Grecia cu «omul cel mare». La un hotel din Atena s-au prezentat la întâlnire Bashir și un șofer de curse din Canada, care ne ajutase la contrabandă. Amândoi se îngășaseră enorm, purtau costume scumpe, lanțuri de aur, inele cu diamante, îmbrățișări, sărutări și tot tacâmul. Ne-am așezat și am stat de vorbă douăsprezece ore în șir. Libanezii traversaseră toți anii aceștia fără nici un accident. Odelia, frumoasa libaneză cu care încercaseră să mă însoare, se măritase în cele din urmă cu un traficant de heroină din Franța. Acum - ne-au povestit - trimit heroină în Europa prin România și Bulgaria. A fost o întâlnire simpatcă, și la urmă ne-au propus să ne ia părtași, ca să ne ajute să ne punem pe picioare. Am refuzat politicos".

-

Acum, privind înapoi, a meritat să faci tot ce-ai făcut?

- Privind înapoi, probabil că nu.
- Dacă ai putea lua totul de la capăt, ai face același lucru?
- Fără nici o îndoială.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 457

Capitolul 56

DAGAN - GENERALUL RĂZBOIULUI DIN UMBRĂ .

Generalului (în ebraică „aluf) Meir Dagan, îi place să trăiască în umbră. El se ferește de ecranele televiziunii, nu caută popularitatea, dar asta nu înseamnă că se închide într-un birou secret și comandă acțiunile sale de la distanță. Dimpotrivă, în calitate de șef al serviciului secret antiterorism, aluf Dagan, a preferat de câte ori a fost posibil, să se strecoare el însuși pe teritoriul adversarilor. Aceste riscuri inutile pe care și le asuma i-au adus lui Meir Dagan, uneori elogii, alteori admonestări. Dar greu a fost convins să nu mai circule deghizat în țările arabe sau pe teritoriile autonome ale palestinienilor. Dacă nu a fost numit mai devreme șef al Mossadului, faptul se datorează și flirtului său, exagerat uneori, cu pericolul.

Generalul Dagan s-a considerat dintotdeauna angajat personal în războiul împotriva terorismului islamic. După cum știm, în acest război multe fapte rămân secrete.

în biografia nescrisă a generalului, întâlnim numele a cel puțin patru unități care au acționat uneori dincolo de granițele țării. Două din acestea sunt unitățile „Rimon" și „Duvdevan".

Parașutiștii unității de elită „Duvdevan" acționează uneori și astăzi în teritoriile palestiniene, în scopul de a zădărnici atentate teroriste pe teritoriul Israelului. Uneori ei

poartă kefia tradițională, vorbesc perfect limba arabă, au înfățișarea specifică a populației palestinienne. Când teroriștii care plănuiesc atentate, cunoscuți de serviciile noastre secrete, sunt descoperiți, soldații din unitatea „Duvdevan” îi imobilizează și îi aduc în Israel. Acțiunile acestea sunt atât de rapide, încât până ce înțeleg trecătorii ce se întâmplă, totul este deja terminat.

Uneori comandantul Meir Dagan s-a deghizat și el și a participat personal la asemenea acțiuni, deosebit de periculoase.

458

y>PSU **SOLOMOVICI**

Generalul Meir Dagan ' -din anul 2004 comandantul Mossadului

Tăcut, misterios, trăgându-și ușor piciorul marcat de o rană veche, Meir Dagan a aspirat să devină șef al Mossadului.

Până să fie numit în fruntea Mossadului, Dagan și-a construit un „mini-Mossad” personal, într-o clădire veche din Tel Aviv, el și-a instalat „Comandamentul de luptă contra terorismului”, în jurul său s-au aflat trei bărbați, trecuți toți de 50 de ani, pensionari ai serviciilor secrete: A., fratele lui Ami Ayalon, șeful Șabakului, care a deținut o funcție importantă în Mossad și după ce s-a pensionat a mărturisit că el a fost acela care i-a lichidat pe cei doi palestinieni prinși vii, după atacul „autobuzului 300”; M., care a fost secretar general al primului ministru; Z., care a fost șeful serviciului operațional în Mossad.

Șeful guvernului, Beniamin Netanyahu, avea încredere în generalul Dagan, iar acesta îi transmitea prin fax toate proiectele sale. Dagan era de părere că în războiul anti-terorist nu există pauză, iar metodele convenționale sunt insuficiente.

Când a părăsit Țahalul cu gradul de general, Meir Dagan a decis să facă o excursie cu un jeep, în jurul lumii. El nu era un tânăr oarecare pornit după serviciul militar în aventură, ci a plecat încărcat cu o mulțime de misiuni secrete, „imposibile”.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 459

Meir Dagan a fost în Țahal adjunctul comandantului unității de șoc a Marelui Stat

Major al armatei. Ar fi urmat să fie numit șeful Comandamentului de sud al armatei, dar începuseră tratativele de la Oslo și toți generalii erau ocupați cu planurile de realizare a păcii istorice între Israel și palestinieni.

Un „șoim” ca Meir Dagan nu-și mai găsea loc printre porumbeii Statului Major.

Dagan s-a decis pe neașteptate să se pensioneze și să plece, vreme de un an, într-o excursie cu jeep-ul în jurul lumii, îl însoțea prietenul său Iosi Ben Hanan. În primăvara anului 1995, jeep-ul lui Dagan a pătruns în România, pe la granița cu Bulgaria. Cei doi excursioniști păreau niște turiști veseli, fără griji. Grănicerii români n-aveau cum să-și imagineze că au în fața lor unul din cei mai străluciți generali ai armatei israeliene.

Revenit în Israel, după asasinarea lui Itzhak Rabin, Meir Dagan, s-a autopropus să preia funcția de șef al Mossadului.

Dar Shimon Peres, ministrul Apărării, a preferat să-l numească adjunct al șefului Șabak-ului, Ami Ayalon.

După venirea lui Netanyahu în fruntea guvernului, acesta i-a oferit șefia Comandamentului de luptă împotriva terorismului. Șefii Mossadului, ai Șabakului și ai Amanului sau coalizat împotriva acestei numiri. Nici un fel de colaborare între ei și Meir Dagan n-a fost posibilă. El primise deci un comandament „fără dinți”. Dar nimeni nu era mai aproape de inima lui Benjamin Netanyahu decât acest general cu un trecut atât de impresionant de luptă împotriva terorismului. Ceea ce nu i-a oferit Netanyahu a primit de la Ariei Sharon. În 2003, generalul Meir Dagan a fost numit comandant al Mossad-ului.

460

ZJJJL2: TEȘU SOLOMOVICI

Capitolul 57 - / PRIM-MINISTRUL APROBA - MOSSADUL E&ECUTA

Otravă, dinamită, gloanțe „y-q” și rachete pentru „lichidările selective”,

În editura celui mai răspândit cotidian de limba ebraică, („Iediote Ahronot”), a apărut o carte-dinamită: „Nota de plată” de Aharon Klein, corespondentul revistei americane „Time” în Israel și Orientul Mijlociu. Lucrarea este rodul unor îndelungate activități de observare și cercetare a războiului israelianoarab, din unghiul atât de sensibil și de controversat al „lichidărilor selective”. Autorul încalcă tabu-uri și face dezvăluiri șocante. Cum ar fi aceea că aproape toți premierii israelieni au ordonat (sau aprobat) asasinat, executate ulterior de serviciile secrete. Prin metodele cele mai diverse: cu arme de foc, explozibili, sau otravă.

Timp de 30 de ani, nimeni nu a știut să numească boala care l-a răpus, în numai câteva săptămâni, pe teroristul palestinian Wadi Haddad. O boală pe cât de misterioasă, pe

atât de necruțătoare. Acum, jurnalistul Aharon Klein oferă răspunsul: Haddad fusese otrăvit de Mossad cu un agent biologic.

Prin anii '60-70, dr. Wadi Haddad trăia la Bagdad. Era un tip învățat, paranoic când era vorba de evrei și imperialiști, comandant peste un grup de palestinieni oricând gata să-și sacrifice viața în lupta împotriva statului Israel. Haddad avea o slăbiciune: îi plăcea ciocolata, îngurgita pachet după pachet, mai ales dacă era ciocolată fină, belgiană sau elvețiană. Lăcomia aceasta era cunoscută de serviciile secrete israeliene. Are importanță acest amănunt pentru istorisirea care urmează. Dr.

Haddad a fost primul terorist care a reușit, la 23 iulie 1968, să organizeze deturnarea unui avion israelian „E1-A1”. Avionul a

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 461

fost obligat să aterizeze în Yemen. Pasagerii, între care și mulți israelieni, au fost deținuți de teroriști timp de câteva săptămâni, până ce guvernul israelian de la Ierusalim a acceptat să îndeplinească cererile răpitorilor, eliberând numeroși teroriști palestinieni deținuți în închisorile din israeliene. Era pentru prima oară când Israelul ceda unui șantaj. Serviciile secrete și armata nu fuseseră de acord cu schimbul de prizonieri, dar premierul Levi Eshkol hotărâse că viețile ostaticilor erau mai importante decât orgoliul militarilor. Premierul a mai luat în considerație dificultățile logistice ale unei acțiuni militare asupra unui obiectiv aflat atât de departe, într-o țară ostilă.

Câțiva ani mai târziu, în 1972, Haddad a fost implicat în masacrul înfăptuit de un terorist japonez în sala de așteptare a aeroportului „David Ben Gurion” din Lod-Tel Aviv.

îmbătat de „victoriile” obținute, Haddad a organizat o nouă operațiune, deturnând un avion al companiei „Air France”, pe traseul Tel Aviv-Paris. În dimineața zilei de 27 iunie 1976, 228 de pasageri au trăit cu groază asaltul teroriștilor asupra cabinei pilotului care, sub amenințarea pistoalelor, a fost nevoit să aterizeze la Entebbe, în Uganda. Erau orele 4.00 dimineața. Pe aeroport, avionul era așteptat de alți teroriști. Acțiunea fusese bine pregătită, cu concursul binevoitor al dictatorului Idi Amin și al armatei nigeriene. În aceeași zi, cei 105 pasageri israelieni au fost separați de ceilalți, și închiși într-o hală, la capătul pistei de aterizare.

Distanța dintre Tel Aviv și Entebbe era mai mare decât cea dintre Tel Aviv și Yemen, dar de data aceasta guvernul israelian a decis eliberarea celor răpiți printr-o intervenție în forță. Toate armele au fost mobilizate. Zeci de agenți ai Mossadului au fost infiltrați prin Nigeria și prin țările africane vecine. Au fost realizate fotografii aeriene ale aeroportului din Entebbe și ale drumurilor de acces către hala unde erau deținuți călătorii răpiți. Un spital de campanie, complet utilat, a fost aeropurtat în secret, în apropiere de Entebbe. Au fost aduse, în același mod, și cinci Mercedes-uri negre asemănătoare cu cele în care călătoreau dictatorul Idi Amin și suita sa. La 4 iulie 1976, o săptămână după deturnarea avionului „Air France”, patru avioane uriașe „Hercules” au decolat de pe aeropo „David Ben Gurion” către Entebbe. În fruntea tuturor forțelor

de comando se afla generalul Ioshua (Shiki) Shen, comandantul unității de elită a Marelui Stat Major al Armatei israeliene. În cursul luptelor au fost uciși comandantul unității de asalt, Ioni Netanyahu, fratele fostului prim-ministru Benjamin Netanyahu, și trei dintre ostatici: Ida Borovici, Jean Maimoni și Pascu Cohen. Unul din luptători, Sorin Herșcu, emigrant din România, lovit de un glonte în șira spinării, continuă să trăiască și astăzi, având, însă, ambele picioare paralizate.

„Acțiunea Entebbe” a intrat în mitologia națională israeliană și se studiază în școlile militare din toată lumea. Ea a avut, însă, și o urmare secretă. După ce luptătorii s-au odihnit și comandanții au raportat, serviciile speciale au studiat toate fazele crizei și, mergând de-a lungul firului către începuturi, l-au identificat pe cel care inițiasse și organizase deturnarea: dr.

Wadi Haddad. Toate serviciile speciale israeliene ajunseseră la concluzia că Haddad trebuie lichidat. Premierul Menahem Beghin și-a dat, personal, aprobarea - dezvăluie, în premieră, ziaristul Aharon Klein.

O dată aprobată acțiunea, serviciile au căutat să se apropie de Haddad. Cineva și-a amintit de slăbiciunea teroristului pentru ciocolată. Haddad nu îndrăznea să părăsească Bagdadul, dar oamenii săi care umblau prin Europa îi aduceau întotdeauna dulciurile preferate. Unul din aceste pachete cu ciocolată belgiană trecuse prin mâinile agenților Mossadului. În cremă, fusese injectată o otravă biologică extrem de puternică. Aceasta nu ucidea imediat, ci abia la câteva săptămâni după ingestie.

Nici un doctor nu era în stare să diagnosticheze de ce pacientul slăbea văzând cu ochii și-și pierdea lent puterile. Haddad a fost dus într-un spital din Germania, dar nici specialiștii de aici nu au putut să-l salveze. Nici măcar autopsia nu i-a lămurit cu privire la maladia misterioasă. Cauza morții lui Haddad a rămas, timp de decenii, o enigmă.

Războiul biologic fusese lansat! - scrie Aharon Klein.

Acesta susține că, încă în urmă cu 30 de ani, Mossadul a inițiat „lichidări biologice” ale adversarilor. Otrava folosită nu lăsa urme și nu avea antidot. De fapt, antidotul exista, dar numai israelienii îl dețineau. Așa a scăpat cu viață, în septembrie 1997, conducătorul Hamas, Khaled Mashal. Agenții Mossad care îl otrăviseră, la Amman, nu au mai reușit să fugă. Au fost

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE⁴⁶³

capturați. Regele Hussein al Iordaniei a acceptat să-i elibereze cu o singură condiție: să producă antidotul. Premierul Benjamin Netanyahu a refuzat, inițial, oferta. Numai presiunile Washingtonului l-au obligat să se răzgândească. Speriat de amploarea scandalului internațional, însuși președintele american Bill Clinton a intervenit pe lângă autoritățile de la Ierusalim.

Antidotul a sosit la timp pentru a-l salva pe Mashal.

Întrebat de ziaristul Moshe Ronen (lediot Ahronot) dacă ar trebui să credem că

simptomele morții lui Yasser Arafat se potrivesc cu tipurile de otrăvuri misterioase folosite de agenții Mossadului, autorul cărții „Nota de plată” a răspuns: „Nu am vrut să fac o asemenea aluzie. Nu mi-a trecut prin minte așa ceva atunci când am scris capitolul privind otrăvirea liderului Hamas Khaled Mashal. Nu știu care a fost cauza morții lui Arafat.”

Există cititori care vor vedea în cartea lui Aharon Klein un rechizitoriu împotriva Israelului, scrie ziaristul Moshe Ronen. Privind cu atenție în urmă, se poate constata că, în afară de două-trei cazuri, cei lichidați au fost personalități palestiniene minore, care nu au periclitat Israelul și nu au avut vreun amestec direct în acțiunile teroriste. Societatea palestiniană le-a făcut celor uciși funeralii naționale, i-a considerat martiri, onorându-i și proslăvindu-i. „Nu-i judec pe agenții Mossadului, spune autorul cărții. „Din punctul lor de vedere, ei n-au ucis fără motiv. Erau convinși că îndeplinesc o misiune sfântă. Nu aveau informații că, de fapt, cei pe care urmau să-i asasineze erau intelectuali palestinieni fără greutate.”

Filosoful Wail Zoaytar a fost primul universitar palestinian ucis de agenții Mossadului. Avea 36 de ani și era traducătorul în italiană a epopeii arabe „O mie și una de nopți”.

Premierul israelian Golda Meir a aprobat lichidarea sa, după ce Mossadul a convins-o că învățatul palestinian era, de fapt, conducătorul celulei din Italia a grupării teroriste „Septembrie Negru”. Nimeni nu s-a întrebat cum de era posibil ca un mare comandant terorist să trăiască într-o sărăcie lucie, cu telefonul tăiat pentru că nu avusese bani să-și plătească factura pe ultima lună. Era o vreme în care spionajul electronic era aproape inexistent, serviciile se bazeau pe informațiile personale furnizate de proprii agenți sau de rețelele lor de informatori.

464

TEȘU SOLOMOVICI

Care nu erau profesioniști ai meseriei. Dacă vreun informator dorea să obțină o sumă mai serioasă, el inventa povestea unui filosof care pregătește un atac terorist de anvergură. Așa a căzut Zoaiytar între roțile răzbnării Mossadului. Nu a fost singura victimă nevinovată, în iulie 1973, un comando israelian l-a executat pe Ahmed Bouchiki, un chelnăr marocan din Lillehammer. Acesta fusese identificat de un informator - în mod eronat - ca fiind Aii Hassan Salameh, liderul organizației teroriste „Septembrie Negru”.

Misiuni de pedepsire și asasinate preventive

După masacrarea sportivilor israelieni la Olimpiada de la Munchen, premierul Golda Meir a ordonat declanșarea Operațiunii „Mânia lui Dumnezeu”, menită să-i lichideze pe teroriștii implicați în oribilul măcel. A urmat un adevărat val de asasinate, în Europa și în Orientul mijlociu, în cartea sa, jurnalistul Aharon Klein susține că, în realitate, dintre cei uciși de Mossad, numai unul fusese cu adevărat implicat în evenimentele de la Munchen. Acesta era Atef Bassisu și a fost executat abia în 1992.

Atef Bassisu (42 de ani) era cu adevărat un șef al organizației teroriste „Septembrie Negru”. El făcea legătura între liderii Organizației de Eliberare a Palestinei din Tunis și serviciile secrete occidentale. Aharon Klein descrie pe larg cum a fost lichidat Bassisu în anul 1992. Acțiunea a fost condusă personal de Shabtai Shavit, comandantul Mossadului, care s-a deplasat la fața locului. Shabtai și killerii săi s-au instalat în câteva hoteluri din Paris și Berlin. Shavit verifica totul dintr-un apartament parisian. Agenții israelieni care îl urmăreau pe terorist, i-au raportat lui Shavit că mașina lui Bassisu s-a angajat pe autostrada Berlin-Paris. O altă echipă de mossadnici l-au așteptat pe Bassisu în fața luxosului hotel din Montparnasse unde acesta avea rezervat un apartament.

Bassisu a urcat în apartamentul său și peste câteva ore a coborât să ia masa la restaurant. Când s-a întors de la masă, doi agenți israelieni s-au apropiat de el și i-au tras în cap trei gloanțe dintr-un revolver Beretta cu amortizor. Două ore mai

1

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 465

târziu, toți agenții, în frunte cu comandantul Mossadului Shabtai Shavit se aflau dincolo de granițele Franței.

Asasinarea lui Bassisu a fost un act de răzbunare al Mossadului pentru crime săvârșite de acesta în urmă cu două decenii, susține Klein, dar următorii responsabili palestinieni au fost lichidați pentru a fi împiedicați să mai comită atentate.

Cel mai spectaculos asasinat l-a avut drept țintă pe actorul palestinian Mohammed Budie, proprietarul unui teatru din Paris. Concepuse un plan fantezist de aruncare în aer a nouă hotele israeliene în ziua de Paște a anului 1971. Mossadul i-a luat în serios

amenințările și Budie bănuia ca ar putea fi lichidat. Se travestea în tot soiul de personaje, când femeie, când bătrân cerșetor, dar nu i-a putut înșela pe agenții Mossadului, care i-au dinamitat mașina Renault, în dimineața zilei de 29 iunie 1973, a dat drumul la motor și a sărit în aer cu mașina cu tot.

Cine dă ordinul?

Prin culisele serviciilor speciale circulă zvonuri despre existența unei comisii misterioase care ar decide lichidarea dușmanilor Israelului. Autorul cărții „Nota de plată” demontează scenariul acestei misterioase „Comisii X”, „în ultimă instanță, decizia uciderii unui șef terorist aparține prim-ministrului”, scrie Aharon Klein. El explică: „Nu există nici o Comisie Parlamentară care să aprobe asasinatelor. Niciodată nu au fost mai mult de 7 miniștri informați asupra unei acțiuni de lichidare întreprinsă de agenții Mossadului. Deobicei, se întocmesc șapte dosare pe care însuși comandantul Mossadului le înmânează fiecăruia din cei șapte miniștri. Dosarul cuprinde toate datele despre teroristul care urmează să fie lichidat, câteva fotografii și un rezumat care explicitează necesitatea execuției. „Cei 7” au dreptul să pună întrebări comandantului Mossadului și apoi își exprimă acordul sau dezacordul cu privire la propunerea de lichidare. Au fost cazuri în care unul, mai mulți sau toți „Cei 7” nu și-au dat asentimentul. Important este, însă, ca prim-ministrul țării să-și dea acordul. Fără aprobarea sa, acțiunea nu demarează. Klein scrie că premierului Levi Eshkol nu-i plăcea să audă despre asemenea execuții fără

466

TEȘU SOLOMOVICI

judecată și le-a aprobat arareori. În schimb premierul Golda Meir, fără să ceară prea multe informații, a aprobat cu ușurință lichidarea unor palestinieni bănuți de organizarea și asasinarea sportivilor israelieni la Olimpiada de la Munchen. Conducătorilor Mossadului nu le-a plăcut stilul de muncă al premierului Itzhac Rabin care cerea nenumărate detalii înainte de a-și da acordul pentru lichidarea unui terorist. Rabin vroia să știe tot:

cum se va ajunge la suspect și cum va fi ucis, ce căi de retragere vor sta la dispoziția agenților israelieni etc.,etc. De multe ori, Rabin a respins planurile, „trimitându-i acasă pe șefii Mossad-ului și Shabak-ului să-și refacă temele”, scrie ziaristul Moshe Ronen.

O poveste nu tocmai clară s-a petrecut în preajma alegerilor din 1999. Autorul cărții a aflat că laburistul Shimon Peres le-a cerut șefilor serviciilor secrete o listă cu „propuneri de lichidare”. Explicația dată de premierul Peres era că se temea de o serie de atentate în timpul alegerilor și ar fi vrut să fie pregătit să reacționeze imediat. Șefilor comunității informaționale nu le-a plăcut demersul lui Shimon Peres. Ziaristul de la „Iediote Ahronot” l-a întrebat pe Shimon Peres, acum, după șapte ani, dacă povestea e adevărată. „Pură invenție”, a răspuns Peres.

Cel mai entuziast susținător al politicii „lichidărilor selective” a fost premierul Itzhac Shamir. Poate că nu întâmplător, înainte de înființarea statului Israel (1948), Shamir a fost unul dintre șefii organizației naționaliste evreiești „Lehi”, organizând numeroase atentate sângeroase împotriva trupelor britanice mandatare în Palestina. Pentru Londrite treburile misterioase.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

467

Capitolul 58

CÂND ASIEL SHARON ERA AMENUȘAT CV MOARTEA ^{fti}

Când Avi Dichter, șeful serviciilor secrete interne ale Israelului (Șabak) a avertizat că un terorist sinucigaș evreu a pornit deja la drum, ținta acestuia fiind Ariei Sharon, premierul, șocat, a spus: „Este trist pentru mine, ca unuia care toată viața i-a apărut pe evrei, că trebuie, acum, să mă apăr de evrei”. Alarma declanșată de Avi Dichter i-a iritat pe politicienii de dreapta.

Deputatul Țvi Hendel, din Partidul „Uniunea Națională”, a respins aprecierea lui Dichter. „Dacă Dichter are informații despre cineva că periclitează populația, atunci să-l aducă în fața tribunalului și să-l trimită la închisoare. Aceste speculații nu sunt decât un instrument pentru a-i compromite pe coloniști”, a comentat Hendel. Deputatul l-a criticat în termeni extrem de duri pe premier, apreciind: „Șaron duce la un război fratricid. Dacă vrem ca un asemenea război să nu existe, trebuie să facem un mare efort, și încă repede, pentru a-l înlocui pe Sharon”.

Deputatul Han Leibovici, din Partidul Șinui, a afirmat: „Dreapta extremistă și rabinii ei și-au pierdut de mult controlul. Armele lor sunt încărcate, iar un glonte din țeavile lor ar putea ieși în orice moment și să ducă la o vărsare de sânge”.

Părinții câtorva tineri de 16-18 ani au fost contactați telefonic de către membri ai „Șabakului”, care i-au invitat la o convorbire specială. Tema: implicarea copiilor lor în acțiuni periculoase ale cercurilor extremiste de dreapta. Scopul:

mobilizarea părinților pentru a-și aduce copiii pe calea cea bună. Patru tineri au fost invitați, recent, împreună cu părinții lor, la convorbiri, la Poliție. Este vorba de tineri care iau parte la acțiuni ale mișcării extremiste Kah (interzisă de lege), care

468

își exprimă deschis sprijinul pentru Igal Amir (asasinul fostului premier Yitzak Rabin), și pentru Baruh Goldstein, autorul masacrului din Cripa Patriarhilor.

Retragerea din Gaza i-a scandalizat pe ultranaționaliștii evrei

Teroristul sinucigaș evreu nu are încă un nume, e un necunoscut, un anonim, poate fi un adolescent exaltat sau un matur religios fanatic, trăind într-una din coloniile evreiești care au împânzit teritoriile palestinienilor ocupate după războiul de șase zile din 1967. Nu-i exclus să fie un orașean, vânzător de fructe într-un bazar sau, de ce nu, inginer, medic sau profesor, oricine, oricare a înfăptuit crima în gând de zeci de ori, uneori a și mărturisit-o, dar nu poți condamna pe cineva pentru o crimă înfăptuită doar în gând sau pentru o vorbă scuipată la furie.

S-a mai întâmplat o dată, când vorbele nesăbuite au dus la asasinarea unui prim-ministru. Luni de zile înaintea atentatului din Piața „Regii Israelului” din Tel Aviv, Itzhak Rabin era acuzat de extremiști ca „trădător” care „exagerează”, „a trecut liniile roșii”, „vinde țara palestinienilor”. Exact ce se spune astăzi despre premierul Ariei Sharon. Și pe Sharon l-a blestemat un rabin cu biblica imprecăție „Din rodef”. De la delegitimarea verbală la vărsarea de sânge drumu-i scurt, avertizează responsabilii serviciilor secrete. Asasinul Igal Amir nu avea un brâu cu dinamită când s-a apropiat de prim-ministrul Itzhak Rabin. El a tras câteva focuri de revolver și s-a lăsat prins, cu zâmbetul pe buze. Credea că așa a salvat țara de „pericolul” tratatului de pace cu palestinienii, de la Oslo. Acum, după atâtea ani de la crima înfăptuită, Igal Amir crede același lucru și continuă să vorbească, de după gratii. Crima politică a zguduit atunci Israelul, dar începe să fie uitată. Alți asasini evrei sunt gata să repete crima. De această dată nu e sigur că un politician de stânga ar putea să fie victima. Acum, ținta preferențială este însuși prim-ministrul Ariei Sharon, președintele Partidului Likud, campionul dreptei israeliene, „tatăl” coloniilor evreiești implementate în teritoriile palestinienilor. După atâtea decenii de război cu arabii, generalul Sharon a înțeles că

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 459

nu va exista victorie deplină pe câmpul de luptă. Planul premierului e cum nu se poate mai simplu: Israelul se separă de ceea ce va deveni viitorul stat Palestina.

S-a început cu Gaza. Toate coloniile evreiești din fâșia Gaza vor fi desființate și, o dată cu ele, vreo patru așezări din lehuda și Somron (cum e denumită Cisiordania palestiniană).

Planul de separare e aproape același Tratat de la Oslo, care se va realiza cu tactica „feliilor de salam”, pe bucățele și cu încetișorul. Numai că însăși ideea retragerii și a desfășurării unor așezări evreiești este insuportabilă pentru hiper-naționaliștii evrei, fideli „Israelului Mare”, ai „Israelului biblic”.

Mai întâi a avut loc un cutremur în coaliția guvernamentală: două formațiuni extremiste, Partidul Național Religios și Uniunea Națională, conduse de generalul în rezervă Efi Eytan și, respectiv, Avigdor Liberman, au ieșit din coaliția guvernamentală. A urmat un referendum printre cei 600.000 de membri ai partidului de guvernământ, Likud, care au respins planul de separare al lui Ariei Sharon și, în continuare, zeci sau chiar sute

de acțiuni distructive, aproape invizibile, care au măcinat solidaritatea instituției guvernamentale. Buldozerul Sharon merge, însă, înainte. El a constituit un nou Guvern și planul de separare față de palestinieni încă supraviețuiește. Pe zidurile unor case, noaptea, necunoscuți scriu lozinci amenințătoare:

„Sharon trădătorul!”. Așa a început și asasinarea lui Yitzhak Rabin; mai întâi l-au acoperit cu epitete infamante. Comandantul serviciilor secrete israeliene, Avi Dichter, ia în serios aceste amenințări. Serviciile de informații au intrat în alertă generală. Responsabilii spun că le este interzis să mai eșueze încă o dată în asigurarea securității unui prim-ministru.

Trei servicii secrete lucrează, independent unul de celălalt: Mossadul (serviciile secrete externe), Șabak (serviciile secrete interne) și AMAN (serviciile secrete ale armatei israeliene). Mai există și alte grupuri de cercetare și operative, dar instituționalizate sunt cele amintite mai sus. Terorismul palestinian, care a provocat atâtea victime și pagube materiale, este, de bine, de rău, monitorizat cu strășnicie și redus la proporții dureroase, dar suportabile. Terorismul evreiesc e însă un monstru quasi-invizibil, cu mii de capete, imposibil de a-i cunoaște toate înfățișările și de a prevedea toate formele de

470

TEȘU SOLOMOVICI

manifestare, în acest domeniu ultra-sensibil, toate serviciile secrete israeliene conlucrează, în cadrul Șabakului activează un departament de luptă împotriva terorismului evreiesc. Numărul celor care lucrează în acest departament a fost, în ultima vreme, dublat și triplat.

Avi Dichter a declarat zilele trecute: „Eu nu exclud situația că, în țara noastră, un evreu va înfăptui crima, Cu numele salvării Israelului”. Comandantul Șabakului a rostit aceste cuvinte într-o ședință a Guvernului și a dezvăluit existența unor grupuri teroriste evreiești în stare să atenteze chiar și la viața prim-ministrului Ariei Sharon. Miniștrii l-au ascultat mirați și neîncrezători. Dacă există un asemenea pericol și grupurile acestea sunt atât de hotărâte să întreprindă acțiuni criminale, de ce nu se fac arestări? - a întrebat Tomy Lapid, ministrul Justiției. Naivitatea ministrului nu provenea din poziții ideologice, nu e el primul care să acopere asemenea activități subversive, (Lapid este președintele Partidului liberal-democratic Shinui) dar comandantului Șabakului i s-a părut curioasă întrebarea pusă tocmai de ministrul care răspunde direct de operațiunile de arestări preventive. Ca un trăsnet au căzut, în ședința respectivă, vorbele lui Tahi Hanegbi, ministrul Securității Interne: „Există oameni care au decis deja să-l ucidă pe premierul Sharon”. Membrii Guvernului au rămas cu gura căscată:

Cum e posibil ca ministrul responsabil cu Poliția israeliană să cunoască existența acestor potențiali asasini și să nu decidă arestarea lor? Cunoscutul ziarist Simon Shiffer (de la cotidianul ebraic Yediot Aharonot) scrie că la aceste întrebări există răspunsuri. Imediat după ședința Guvernului au început să sune telefoanele. Șefii coloniștilor au intrat în acțiune, protestând, amenințând. Avi Dichter a fost uimit cât de repede a ajuns la acești

activiști extremiști tot ce s-a discutat, în ședința guvernamentală, până în cele mai mici detalii. Poate că n-ar fi trebuit să se mire, deoarece el știe foarte bine cu cine are de furcă: e vorba de o forță redutabilă de fanatici, oameni învățați și forțe în rezervă, care nu duc lipsă de mijloace financiare, deciși să „torpileze” orice inițiativă politică care ar putea să ducă, în cele din urmă, la înființarea unui stat palestinian.

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 471

. § ? **Extremismul evreiesc, la fel de primejdios ,,,... /f., ca terorismul palestinian ,,**

' ?,

„Nucleul dur” se sprijină pe o masă de circa 200.000 de coloniști, care, firesc, sunt împotriva retragerii. Nu toți acești coloniști au idei extremiste. Ei și-au construit casele, în Cisiordania și Gaza, cu sprijin financiar acordat de stat; s-au înființat colonii la „chemarea” diverselor guverne care s-au succedat - de stânga, de dreapta, de uniune națională. Pe atunci, a te stabili într-o colonie era un gest patriotic, sionist. Acum, după aproape patru decenii de la stabilirea lor în aceste așezări, li se pare absurd să li se ceară să-și părăsească gospodăriile înfloritoare.

Planul lui Ariei Sharon prevedea retragerea totală doar din Gaza; zone compacte de colonii din Cisiordania vor fi alipite statului Israel, în timp ce restul va deveni statul Palestina.

O asemenea perspectivă, desenată chiar de Ariei Sharon, l-a transformat, peste noapte, pe idolul dreptei israeliene, în dușmanul ei. Fanatici exaltați au trăit dintotdeauna în așezările evreiești din Cisiordania și Gaza. Idealiști puri, dar și bolnavi psihic au sosit din toate colțurile lumii să reînvie locurile pustii pe unde au umblat, cu 3000 de ani în urmă, regii Israelului.

Unii fabrică planuri mirobolante, criminale, cum să-i alunge pe palestinieni din Hebron și să curețe Muntele Templului de moscheele sfinte islamice, Omar și Al Aqsa, pentru a reconstrui Templul lui Solomon. Planuri demente, descoperite înainte de a fi înfăptuite. Uneori, însă, serviciile secrete și Poliția au fost neputincioase. Cea mai periculoasă organizație teroristă, condusă de rabinul Mair Kahana a fost demantelată și interzisă prin lege, dar „kahaniștii”, au intrat în semi-ilegalitate și continuă, până în zilele de astăzi, activitățile subversive. Din când în când, fruntașii kahaniștilor, Baruh Mahzel și Noam Federman, intră în arest administrativ și li se interzice să se apropie de satele palestinienilor sau să țină discursuri, dar măsurile sunt paleative, nu atacă răul din rădăcini. Și nici nu înlătură pericolul unui atentat sinucigaș împotriva demnitarilor țării și în special împotriva premierului Ariei Sharon.

Din nefericire, se plânge Avi Dichter, nu există nici o certitudine că „atentatorul evreu izolat”, teroristul evreu sinuci-

gas care îl vânează pe Ariei Sharon, va putea fi reperat la timp și făcut inofensiv de sofisticata mașinărie a serviciilor secrete.

Cum se împacă o asemenea afirmație pesimistă cu imaginea Mossadului atotputernic și a serviciilor secrete apreciate drept cele mai bune din lume? Israelul a reușit să infiltreze spioni chiar și în cercul cel mai apropiat de Yasser Arafat; o vreme spioni evrei au penetrat vârfurile de conducere din Siria, Irak, Egipt. Chiar în faimoasa citadelă a Pentagonului a acționat, ani în șir o „cârțiță” israeliană. Ingeniozitatea și atotputernicia serviciilor secrete israeliene se ciocnesc ca de un zid impenetrabil când e vorba de lumea ermetică a coloniștilor și grupărilor extremiste evreiești. Racolarea de informatori e aproape imposibilă. Și totuși...

Yuval Diskin - șeful Șin-Bet din anul 2005

Serviciile secrete au reușit, cu eforturi considerabile, să strângă informații incendiare. Avi Dichter explică: „Oamenii ar fi șocați dacă ar ști câte resurse și câtă energie, cât efort mental cheltuie Șabakul și Mossadul în războiul împotriva teroris-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE

473

mului evreiesc. Munca noastră vis-a-vis de pericolul extremist evreiesc nu este mai mică decât eforturile depuse pentru lichidarea terorismului palestinian. Și, uneori, o activitate este în detrimentul celeilalte. Nu pot să apreciez câte vieți am fi putut salva dacă sută la sută din mijloacele noastre operative ar fi fost îndreptate împotriva terorismului palestinian."

Ariei Sharon nu mai este prim-ministrul țării. Dar amenințarea n-a dispărut. Ehud Olmert, noul premier, și Amir Peretz, ministrul Apărării, au intrat ei acum în vizorul ultranaționaliştilor evrei. Yuval Diskin, șeful Șin-Bet, și Meir Dagan, comandantul Mossad,

au datoria să-i apere.

474

TESU

Capitolul 59 „DACA VREI PACE, PREGĂTEȘ-IE DE RĂZBOI!”

Mossadul și-a regândit strategiile după prăbușirea Irakului lui Saddam Hussein. Dispariția dictatorului irakian, deși nu a stopat cursa înarmărilor în zonă, a schimbat harta militară a Orientului Mijlociu, în pofida tratatelor de pace semnate de Israel cu Egiptul și Iordania, suspiciunile au rămas aproape intacte. Practic nu există relații economice, turistice, sau culturale, în Israel puțini cred în trăinicia păcii cu Egiptul.

Atentatele anti-israeliene recente de la Taba, în sudul Sinaiului, nu au făcut decât să sporească neîncrederea.

Deputatul Yuval Steinmetz, președintele Comisiei de Securitate a Knessetului (Parlamentului israelian), nu pierde niciodată ocazia de a avertiza asupra pericolului egiptean. Premierul israelian Ariei Sharon a fost chiar nevoit să tempereze zelul anti-egiptean al deputatului. Am dat doar un exemplu cât de "rece" este pacea existentă între statul evreu și cea mai puternică dintre țările arabe. Nu mai frapează pe nimeni că în lipsa unui tratat de pace general între Israel și statele arabe, și a impasului în care se adâncește conflictul israeliano-palestinian, acumularea de arme prosperă. "Centrul de studii strategice", care poartă numele generalului Avraham Laffé, de pe lângă Universitatea din Tel Aviv, a publicat, zilele trecute, "Raportul anual privind echilibrul militar în Orientul Mijlociu". Fiecare țară din zonă cu propria sa hartă de forțe armate, soldați, tancuri, avioane de luptă, elicoptere, rachete. O contabilitate exactă a morții. Cifre care ne ajută să imaginăm cum ar arăta un viitor război în Orientul Mijlociu dacă nu se va pune frâu demenței și urii. Raportul demonstrează superioritatea militară a Israelului, în special în numărul și calitatea avioanelor, în ce privește calitatea tehnicii de luptă, raportul dezvăluie că numai în armata egipteană există un proces de modernizare și retechno-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 475

logizare. Mult armament modern se găsește și în Arabia Saudită. Sursa principală de armament a țărilor arabe continuă să fie Statele Unite. Israel a încercat adeseori să împiedice vânzarea de către americani a avioanelor de luptă și a tehnologiei moderne militare țărilor arabe, dar fără succes. Totuși, superioritatea e de partea Israelului. Raportul „Centrului de studii strategice Laffé” stabilește că această superioritate constă nu numai în numărul total al avioanelor și al altor mijloace moderne de luptă, ci mai ales în capacitatea

de a pune în funcțiune această tehnologie militară sofisticată și în forța sistemului informațional. Și încă o dezvăluire importantă: decăderea tehnicii de luptă a armatei siriene cauzată de dispariția Uniunii Sovietice, principalul furnizor al Damascului. Profesorul Șai Feldman, directorul „Centrului de studii strategice laffe”, scrie în finalul raportului: „Superioritatea militară israeliană este impresionantă, atât din punct de vedere al armamentului convențional, cât și neconvențional. Israelul se bucură astăzi de superioritate strategică generală în Orientul Mijlociu, ceea ce îi permite să realizeze «Planul de separare de palestinieni» de pe poziții de forță”. E pentru prima oară când într-un raport al acestui centru semi-oficial e strecurată sintagma "armament neconvențional".

Armament nou, pericole noi

Raportul nu comentează cele două încercări de lansări cu racheta anti-balistică "Hetz". După cum s-a anunțat, una din lansări a reușit, a doua a eșuat. "Racheta Hetz" reprezintă cel mai pretențios și mai prestigios proiect științifico-militar israelian dat publicității. El a demarat imediat după primul război americano-irakian, după ce 42 de rachete "Scud" au lovit teritoriul Israelului. Sute de milioane de dolari au investit americanii și israelienii în acest proiect. Racheta "Hetz" este o variantă mult mai sofisticată a sistemului american anti-rachetă "Nautilus". Deși se află în arsenalul israelian, ambele nu sunt deocamdată pe deplin operative.

Așezările evreiești de la granița cu Gaza sunt adeseori ținta unor atacuri cu rachete "Kassam", lansate de gherilele palestiniene. Aceste incidente au readus în discuție fabricarea unor sisteme de interceptare de dimensiuni reduse, capabile să neutralizeze astfel de atacuri. Totuși, nu rudimen-

1

tarele rachete palestiniene constituie principalul motiv de îngrijorare pentru strategii de la Tel Aviv. Mult mai primejdioase sunt recente performanțe ale industriei rachetelor din Iran. Teheranul a anunțat efectuarea cu succes a unei lansări cu racheta intecontinentală "Shihab 3", capabilă să lovească orice punct de pe teritoriul Israelului. Pericol amplificat la maximum de capacitatea acestor rachete de a fi înarmate cu ogive nucleare. Iată de ce preocuparea majoră a gândirii militare israeliene se concentrează acum asupra "Hetz"-ului.

Raportul "Institutului de studii strategice laffé" din Tel Aviv menționează că, în pofida superiorității militare, Israelul are motive de îngrijorare. Amir Rapaport, comentatorul militar al cotidianului ebraic "Maariv", relatează: "Două pericole neconvenționale amenință Israelul, pericolul atomic iranian și terorismul internațional, care și acesta ar putea să obțină și să folosească arme atomice împotriva Israelului", în ceea ce privește Iranul, raportul stabilește că "în cursul anului trecut a fost înregistrată o dezvoltare periculoasă a programului atomic". Serviciile secrete israeliene susțin că dețin informații privind eforturile întreprinse de rețeaua teroristă Al-Queda de a obține arme nucleare și a le folosi împotriva Israelului, în această direcție serviciile speciale israeliene cheltuie enorm și mobilizarea e generală. E adevărat, împotriva terorismului AlQueda israelienii nu luptă singuri, dar nici o coaliție, oricât de puternică ar fi ea, nu e destul de eficace împotriva unui front mai mult invizibil.

i Terorismul, ca și războiul - în primul rând o problemă politică

Cartierul general al terorismului palestinian (cum îl definesc israelienii), sau al rezistenței la ocupație (cum îl caracterizează palestinienii), se află la Damasc. Sirienii au permis organizațiilor "Jihadul islamic" și "Hamas" să-și stabilească sedii la Damasc. Mai mult, armamentul, banii și ordinele iraniene ajung la forțele "Hezbollah" din sudul Libanului pe filieră siriană. Israelul se pregătește de multă vreme să încheie definitiv socotelile cu aceste forțe teroriste, dar alte priorități au amânat acțiunea. Sancțiunile și avertismentele Washingtonului adresate Siriei l-au îngrijorat în

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 477

ultima vreme pe președintele Bashar al Assad. El a transmis Ierusalimului că e gata să se așeze la masa tratativelor, fără condiții prealabile. Autoritățile de la Ierusalim nu vor să ia în considerație nici un mesaj transmis de la Damasc, atâta vreme cât președintele

Assad-fiul tolerează activitatea organizațiilor teroriste palestiniene pe teritoriul Siriei. Dacă sirienii renunță la a pune condiții prealabile, atunci de ce Israelul ar condiționa începerea tratatelor? Raportul "Centrului de studii strategice laffe" critică politica Israelului din ultimul an, care face abstracție totală de mesajele Siriei privind disponibilitatea sa de a începe tratative de pace cu Israelul. Profesorul Șai Feldman crede că, în această privință, poziția autorităților de la Ierusalim este complet eronată. El a explicat: "Israelul greșeste în această privință, israelienii trebuie să verifice posibilitatea scoaterii Siriei din cercul infernal al războiului. Dacă va fi încheiată pacea cu Siria, rezultatele vor fi impresionante: atunci, le va fi foarte greu forțelor Hezbollah să acționeze împotriva Israelului, situația statului evreu se va îmbunătăți în Orientul Mijlociu, urmând ca rezolvarea conflictului israeliano-palestinian să devină posibilă."

Raportul anual al "Centrului de studii strategice laffe" din Tel Aviv se referă și la Turcia. Eforturile turcilor de a se alătura Uniunii Europene au "răcit" întrucâtva relațiile speciale turco-israeliene. Turcii sunt nevoiți să țină seama de nemulțumirile Uniunii Europene față de politica israeliană.

Analizii israelieni privesc "răceala" turcă dintr-un dublu punct de vedere: pe de o parte, negativ, deoarece Turcia va trebui să adopte poziția critică a Uniunii Europene, pe de altă parte pozitiv, pentru că numai așa Turcia, țară musulmană, dar care aspiră la statutul de membru al Uniunii Europene, poate constitui un model democratic pentru lumea Orientului Mijlociu. Un asemenea model ar putea atrage și alte țări musulmane să meargă pe această cale. Speculații politice există și în cele mai seci rapoarte și cercetări științifice, ele nu diminuează "greutatea" cifrelor privind creșterea în permanență a eforturilor pentru înarmare. Deocamdată, militarii au preponderență, în dorința lor de a demonstra justetea vechiului dicton latin: "Dacă vrei pace, pregătește-te de război!"

478

5VICI

Capitolul 60 DISPARIȚIA MISTERIOSULUI AL-ZARQAWI

Dacă pentru lumea occidentală Ossama ben Laden rămâne cel mai vânat terorist al tuturor timpurilor în Orientul Mijlociu, de fiecare dată când un nou atentat făcea ravagii în regiune, un alt nume se afla pe buzele tuturor. Era vorba despre Abu Musab al-Zarqawi, poreclit de Mossad "Ben Laden numărul 2". Pe capul lui se pusese o recompensă de 25 de milioane de dolari.

Ossama Ben Laden

Al-Zarkawi

Era căutat de unități speciale ale CIA, dar și de cei mai buni agenți israelieni. Se presupunea că el era liderul teroriștilor străini care acționa pe teritoriul Irakului. "Sfera" sa de activitate era însă mult mai vastă, îi sunt atribuite atentate comise în Turcia, Iordania, Maroc sau Madrid. Cu toate aces-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 479

tea, al-Zarqawi rămâne un personaj extrem de misterios. Noul premier irakian, Iyad Allawi, a explicat recent: „El putea să se apropie de oricare dintre noi și nimeni nu l-ar fi recunoscut”.

Serviciile secrete au reușit să descopere câteva dintre identitățile false pe care liderul terorist le-a folosit: Ahmed Fadil AlKhaluilah, Abu Ahmad, Abu Muhammad, Sark Abu Suwayd etc., și să pună cap la cap câteva repere biografice.

Atentatele sângeroase atribuite lui al-Zarqawi nu erau îndreptate numai împotriva americanilor. Toți cei care colaborează cu forțele de ocupație erau vizați, fie ei irakieni sau nu. O țintă predilectă erau membrii polițiilor locale, selectați și antrenați de Autoritatea de Coaliție. După liderul terorist, aceștia erau „ochii, urechile și mâinile ticăloase ale ocupanților”. AlZarqawi s-a aflat în spatele încercării de asasinat a lui Salah Zeidan, fratele lui Nawaf, irakianul care a divulgat americanilor locul unde se ascundeau Uday și Qusay, cei doi fii ai lui Saddam Hussein. Nawaf și-a luat în mare grabă soția, cei patru copii și recompensa de 30 de milioane de dolari și, la bordul unui avion militar american, a dispărut undeva în Statele Unite.

Dar fratele său, Salah, a rămas în Irak și a devenit ținta răzbunării lui al-Zarqawi. Răpirea și uciderea omului de afaceri evreu-american Nicholas Berg au fost organizate de același alZarqawi. Berg, răpit la Mossul în urmă cu trei luni, avea pe filele pașaportului său și o ștampilă israeliană, destul pentru a fi suspectat că este agent al Mossadului.

Execuția a fost filmată și transmisă de teroriști prin Internet. Potrivit serviciilor secrete, al-Zarqawi a fost cel care i-a tăiat capul tânărului american, personal, cu un cuțit de măcelar. Filmul acestei atrocități a șocat întreaga lume.

"Capturarea lui al-Zarqawi nu este o sarcină ușoară", susținea un responsabil al Mossadului. El a explicat: "îl cauți la Mossul, dar te trezești cu un atentat împotriva unei sinagogi la Istanbul, alergi după el la Bagdad și îl identifici în Maroc sau Madrid, în spatele unor acțiuni sângeroase antievreiești, sau în acțiunea de răpire a celor doi ostatici bulgari. Ura împotriva evreilor întrece demența sa antiamericană. Practic, orice obiectiv israelian sau evreiesc din lume se afla pe lista atentatelor acestui criminal. Obiectivele din Israel în primul rând!"

TEȘU SOLOMOVICI

În iunie 2004, un tribunal din Amman, capitala Iordaniei, a condamnat 15 teroriști din rețeaua lui Abu Musab Zarqawi la câte 15 ani de închisoare pentru organizarea unor atacuri anti-israeliene în regatul hașemit. E adevărat, scrie Samdar Peri în "Yediot Ahronot", al-Zarqawi se află în Irak, dar rețeaua sa teroristă întinde mâini ucigașe pretutindeni în lume.

Unitatea de elită a Mossadului care se află pe urmele lui al-Zarqawi a primit ordinul să accelereze ritmul. Liderul terorist dorea o bombă atomică pentru a rade de pe fața pământului Tel Aviv-ul sau Eilat-ul, portul de la Marea Roșie.

Sau o armă chimică, pentru a otrăvi apele Lacului Kineret (Tiberiada), principala sursă de apă potabilă a Israelului.

Spre deosebire de Osama ben Laden, care caută massmedia internațională, lui al-Zarqawi nu agreea publicitatea.

Prefera anonimatul. Niciodată nu a acordat vreun interviu și a evitat orice contact cu ziariștii, în acest sens a ordonat și combatanților săi să evite întâlnirile și discuțiile cu oamenii de presă și televiziune, indiferent dacă aceștia sunt arabi sau occidentali.

Abu Musab al-Zarqawi s-a născut în urmă cu 37 de ani în localitatea Zarka, din Iordania, într-o familie săracă, cu nouă copii. Familia sa aparține tribului de beduini Bam Hassan, tribul cel mai mare și cel mai credincios monarhiei hașemite din Iordania. S-a născut cu numele de Ahmed Fadil Hamdan Khalailah, pe care l-a schimbat în Abu Musab al-Zarqawi, după numele satului natal.

La vârsta de 12 ani, Abu Musab a fost dat afară din școală și a găsit adăpost prin taberele de refugiați palestinieni și în periferiile Amman. Avea vreo 20 de ani când a plecat să lupte în Afganistan împotriva ocupantului sovietic. Acolo a învățat tehnica fabricării bombelor artizanale. După ce a fost antrenat într-o tabără de mujahedini (voluntari din diferite țări din lume), al-Zarqawi s-a reîntors în 1990 în Iordania. La Zarka, trăiesc și astăzi cele șase surori și doi frați, soția și cei patru copii ai săi. Poliția hașemită nu l-a lăsat să-și pună în aplicare atentatele, și l-a azvârlit pentru cinci ani după gratii.

După ce a ieșit din închisoare, al-Zarkawi a fugit în Pakistan și apoi a revenit în Afganistan, în anul 2002, în urma unui schimb

de focuri cu o patrulă americană, al-Zarkawi a fost rănit grav.

A reușit totuși să fugă în Irak. într-un spital din Bagdad i s-a amputat un picior. Presa israeliană susține că însuși Saddam Hussein a plătit ca să i se aducă din Statele Unite o proteză.

După toate probabilitățile, invazia americană l-a găsit pe Abu Musaf al-Zarqawi în Irak. Locul ideal pentru a-și continua "războiul sfânt".

Jurnalista Samdar Peri, care are bune legături cu Mossadul, scrie că, deși între cele două centre ale terorismului Al-Queda și rețeaua lui al-Zarqawi - există multiple legături, natura acestora nu este deocamdată clară. A fost Al-Zarqawi ucigașul plătit al lui Osama ben Laden? A existat între cei doi o înțelegere de împărțire a lumii în "sfere de acțiune", Al-Queda rezervându-și obiective americane, iar teroriștii lui al-Zarqawi obiective din Iordania, Irak și Israel? Este Osama ben Laden "creierul", iar Abu Musab Al Zarqawi a fost "executantul"?

Peri nu are răspunsuri la aceste întrebări, dar Mashari Abdallah teroristul care a încercat să arunce în aer sinagoga din Hamburg, a dezvăluit poliției germane un amănunt extrem de interesant. El a mărturisit că între Ossama Ben Laden și al-Zarqawi a avut loc o ceartă în legătură cu împărțirea banilor proveniți din donații. Al-Zarqawi ar fi pretins jumătate, în timp ce Ben Laden îi oferea numai un sfert, motivând că "obiectivele iordanianului sunt limitate", în raport cu cele globale ale AlQueda.

în anchetele la care au fost supuși oamenii lui alZarqawi, dezvăluie "Yediot Ahronot", a reieșit că aceștia aparțin unei noi generații de teroriști. Aidoma profesioniștilor hightech-ului, ei folosesc computere și lucrează pentru cei ce plătesc salariile cele mai mari. Reuven Paz, directorul israelian al "Proiectului interdisciplinar de cercetare a mișcărilor islamice", declară: "Tineri care s-au antrenat în taberele din Afganistan caută organizațiile teroriste cele mai "generoase" în recompense bănești. Ei nu au nici o limită, nu țin seama de interdicțiile Coranului, pentru bani ei ucid musulmani, copii și femei chiar și în luna sfântă a Ramadanului. în strategia lui alZarqawi, atacurile împotriva evreilor au întâietate.

Joi 8 iunie 2006, o escadrilă de avioane și elicoptere americane au decolat spre satul Hibhib, din apropierea Baaku-

482

TEȘU SOLOMOVICI

bei, o așezare la 60 km de Bagdad. Casa în care se ascundea temutul terorist, împreună cu familia sa fusese reperată de agenții Mossadului. Casa devenise și comandamentul organizației teroriste. Două bombe de câte 500 kg fiecare au fost lansate asupra casei, apoi au intrat în acțiune elicopterele de atac.

Moartea mega-teroristului Abu Musab Al-Zarqawi este desigur o mare victorie a serviciilor speciale și a forțelor armate ale Coaliției. Nici nu s-au risipit bine fumul bombardamentului, că speculațiile au început să curgă. De firea sa, massmedia este o ființă

curioasă, prea era nebuloasă toată povestea ca ziariștii să nu se înverșuneze în căutarea și a altor fapte decât cele oferite cu parcimonie de autoritățile americane și irakiene.

Ar fi vrut, de pildă, să i se dezvăluie cum a fost descoperit ascunzișul lui Al-Zarqawi, adică cine l-a trădat, cum s-a desfășurat bombardamentul, cine s-au apropiat primii, după bombardament, de casa în care se ascundea, în ce stare a fost găsit Al-Zarqawi, dacă a mai putut vorbi și ce a spus, cum a murit și unde - o uriașă încrengătură de întrebări pentru care multă lume ardea de nerăbdare să găsească răspunsuri.

La urmărirea, detectarea și lichidarea lui Al Zarqawi au conlucrat cel puțin cinci servicii speciale: Mossad, CIA, englezii de la MI-5, serviciile irakiene și iordaniene, dar încă nu se știe cine a furnizat „informația de aur”, cum se spune în mediile informaționale. Serviciile iordaniene s-au grăbit să se laude că oamenii lor au participat la acțiunea de lichidare a lui Al Zarqawi, furnizând date precise asupra locului unde acesta se ascunde. Irakienilor nu le-a plăcut lauda iordaniană și au respins pretențiile prioritare ale Amman-ului. CIA a intrat în jocul acesta lăsând să se strecoare informația că Al-Zarqawi a fost trădat de „consilierul său spiritual”. Culmea speculațiilor:

presupunerea că însuși patronul Al Qaida, Ossama Ben Laden, a dorit dispariția locotenentului său principal, care devenise prea „neobrăzafcu pretențiile sale financiare. Generalul american William Caldwell, purtătorul de cuvânt al forțelor americane din Irak a confirmat că Al Zarqawi era viu când a fost prins și arestat. Dus pe o targa, la vederea soldaților americani el a încercat să fugă.

Dispariția lui Al Zarqawi încheie o istorie plină de sânge. ;•• ««„><#)..

ISTORIA SERVrtgBjQR SECRETE ISRAELIENE 483

Capitolul 61

PRIMORDIAL PE AGENDA MOSSADVLVI:

BOMBA ATOMICĂ IRANIANĂ

încă din 2004, noul comandant al Mossadului, generalul Meir Dagan, a atras atenția executivului politic asupra pericolului iranian. De arunci, "Dosarul iranian" a devenit primordial în agenda serviciilor speciale. Dosarul unei eventuale confruntări israeliano-iraniene s-a îmbogățit în ultima vreme cu date noi și interesante. Ele dezvăluie o schimbare radicală în modul cum apreciază guvernul responsabilii de la Ierusalim amenințarea Teheranului. Schimbarea este evidentă în primul rând în discursurile clasei politice și ale premierului Ehud Olmert.

Brusc, amenințările președintelui iranian Mahmud Ahmadinejad cu ștergerea de pe hartă a „Israelului sionist” au început să-i irite pe responsabili evrei. Premierul israelian

Ehud Olmert l-a caracterizat pe Ahmadinejad drept „un psihopat antisemit, la fel de periculos ca Hitler. Sper că niciodată Ahmadinejad nu va ajunge să provoace răul pe care l-a făcut Hitler, și niciodată nu i se va da prilejul să-și pună în practică amenințările. Avem de-a face cu un psihopat din cea mai joasă speță, un antisemit, un conducător de stat extrem de periculos.

Dumnezeu să ne păzească și să nu permită ca acest om să posede vreodată bomba nucleară care să-i permită să facă ce vrea." O declarație la fel de șocantă a venit din partea rezervatului Shimon Peres: „Nu propun politica ochi pentru ochi, dar Israelul se va apăra în orice condiții. Și Iranul poate fi șters de pe harta lumii." Ce se ascunde în spatele acestor replici total nediplomatice? Simplă exasperare omenească, sau o schimbare de strategie? Asistăm la un efort de pregătire a opiniei publice israeliene (și internaționale) în vederea unui atac-surpriză împotriva industriei nucleare iraniene? Acest scenariu a stat la

484

TEȘU SOLOMOVICI

baza unei „simulări" strategice organizate recent de cotidianul ebraic "Maariv".

Atacurile violente la adresa președintelui Ahmadinejad au părut curioase analiștilor politici și militari. Până acum, Israelul nu a reacționat oficial la amenințările demente ale președintelui iranian, totul fiind lăsat în sarcina americanilor și a conducătorilor europeni, în fond, înarmarea atomică a Iranului este o problemă globală, ea trebuie rezolvată în comun de lumea liberă a democrației. Aceasta a fost și părerea exprimată până acum de premierul Ehud Olmert. Întrebat de un jurnalist dacă e momentul să se întreprindă o acțiune militară împotriva Iranului, Olmert a răspuns extrem de precaut: „E o întrebare foarte delicată. Voi spune doar atât: țările occidentale, în frunte cu Statele Unite, trebuie să aibă grijă ca Iranul să nu ajungă să posede armament neconvențional. Președintele american George W. Bush e un om foarte curajos, el înțelege foarte bine despre ce este vorba. Las americanilor, germanilor, francezilor și englezilor să decidă cum să-i oprească pe iranieni din cursa nebună a fabricării bombei atomice. Ei știu ce au de făcut." Schimbarea sa de atitudine este, deci, cu atât mai șocantă. Este, oare, și înțeleaptă? - se întreabă analiștii politici. Israelul a știut, până acum, să nu reacționeze la amenințările lui Ahmadinejad. Tăcerea Israelului a exprimat puterea sa. Cu cât Israelul tăcea, cu atât creștea furia președintelui iranian. Iată, însă, că, din motive necunoscute, dar care pot fi bănuite, premierul s-a abătut de la „consemnul tăcerii" impus de fostul premier Ariei Sharon.

Declarațiile lui Olmert și Peres marchează o escaladare bruscă și teribil de îngrijorătoare, de parcă Cutia Pandorei s-a deschis brusc și toate stihiiile războiului se pregătesc să se abată asupra noastră.

Am putea lega avertismentele israeliene de lansarea pe orbită a noului satelit israelian

de spionaj „Eros B”. Este cel deal treilea satelit israelian care se învâрте în Cosmos, dar acesta are, cu precădere, toate obiectivele concentrate asupra teritoriului iranian. De la o înălțime care variază între 480 și 600 kilometri, „Eros B” fotografiază cu mare precizie chiar și copaci înalți de numai 70 de cm. Satelitul a trecut deja de multe ori

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 435

deasupra Iranului, obținând informații prețioase despre progresul proiectului atomic iranian.

Ce informații deosebit de grave a furnizat satelitul „Eros B” de a radicalizat discursurile politicianilor și a dat apă la moară militarilor care cer insistent „stărpirea șarpelui înainte ca acesta să devină dragon”?

Numărătoarea inversă

Nimeni nu știe exact ce se întâmplă în subteranele atomice ale Iranului, specialiștii apreciază diferit capacitatea actuală a cercetării și industriei nucleare iraniene. Generalul Amos Yadlin, șeful serviciilor secrete militare (AMAN) a declarat în fața Comisiei de Externe și de Securitate a Knessetului, (Parlamentul israelian), că la sfârșitul acestui deceniu, în 2010, Iranul va experimenta o bombă atomică. Iranienii au reușit într-un timp foarte scurt să îmbogățească uraniul 3,5%, ceea ce atestă un înalt nivel tehnologic, a declarat generalul. O zi mai târziu, din direcția generalului Meir Dagan, șeful Mossad-ului, a venit o corecție. Specialiștii Mossadului consideră nu tocmai convingătoare informațiile potrivit cărora prima bombă atomică iraniană va putea fi asamblată abia peste 4 sau 6 ani. Totuși, aceasta este părerea majoritară a comunității internaționale a atomiștilor, care cred ca oamenii de știință iranieni nu au reușit încă să stăpânească procesul de îmbogățire a uraniului până la gradul de 90%, puritatea necesară în aplicațiile militare. Ca să obțină combustibilul necesar unei singure bombe nucleare, iranienii ar trebui să pună în funcțiune 1000 de centrifuge, capabile să dezvolte 1000 de rotații pe secundă, vreme de un an întreg. Cu materia primă, Teheranul nu are probleme, solul iranian e bogat în uraniu 238. În apropierea orașului Natanz, a fost construit un uriaș bunker subteran care poate adăposti între 1000 și 5000 de centrifuge.

Nu există rachete sau bombe convenționale capabile să penetreze zidurile bunkerului.

Informațiile cu privire la arsenalul iranian abundă în presa israeliană. Și nu doar cele cu privire la programul nuclear. Tabloul este mai mult decât îngrijorător. Se vorbește despre o unitate secretă, denumită „Grupul armamentului”, ca-

re se ocupă cu proiectul fabricării, ansamblării și transportării bombei atomice.

Avioanele rusești „Suhoi 24”, care se află în arsenalul iranian, ar putea transporta încărcături nucleare. Ele însă zboară prea jos, devenind ținte relativ ușoare pentru rachetele israeliene. De aceea, o altă unitate secretă construiește rachetele „Shihab 3” cu rază de acțiune până la 1500 km, capabile să transporte ogive nucleare. Specialiști ruși mercenari îi ajută pe iranieni să mărească raza de acțiune a acestor rachete până la 2880 km. Teheranul a achiziționat și 10 rachete sol-sol BM-25, de fabricație nord-coreeană, capabile să lanseze focoașe nucleare la o distanță de 2000-2500 km. Nu numai Israelul se află în raza lor de acțiune, ci și Turcia și sud-estul european. Ca să-și completeze arsenalul ofensiv, Iranul a cumpărat din Ucraina, prin intermediul unor generali corupți, 12 rachete care pot lovi ținte aflate la 2500 km. Practic orice oraș din Europa poate fi distrus cu o asemenea rachetă cu focos nuclear. Serviciile speciale israeliene spun că acestor rachete le lipsesc câteva componente, pe care hoții ucrainenii au „uitat” să le sustragă din bazele militare, dar insistă că ele pot fi înlocuite de specialiștii iranieni.

Ahmadinejad și întoarcerea imamului dispărut

Ron Ben-Ishai, un gazetar foarte bine informat și cu legături speciale în lumea serviciilor secrete, avansează, în cotidianul ebraic „Yediot Ahronot”, o teorie curioasă: în spatele declarațiilor lui Ahmadinejad de ștergere a Israelului de pe harta lumii, s-ar afla o străveche credință shiită referitoare la reîntoarcerea pe pământ a imamului Muhammad Al-Mahdi, „Mesia shiitilor”. Al Mahdi a fost al 12-lea și ultimul imam shiit, coborât din Mahomed. Tradiția spune că Al-Mahdi a dispărut la Samarra, în anul 941 era noastră, și de atunci shiții se roagă și așteaptă reîntoarcerea sa. Numai Al-Mahdi va alunga suferințele și va aduce fericirea pe pământ. Jurnalistul Ron Ben-Ishai susține că există informații conform cărora Mahmud Ahmadinejad ar face parte din gruparea mistică „Hogiat” sau „Mahadiwiat”, care propăvăduiește iminenta întoarcere a „imamului dispărut”, în cel mult doi-trei ani.

Pentru ca acest lucru să se petreacă, credincioșii trebuie să

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 437

urmeze întocmai preceptele religioase, să facă fapte bune și sași sacrifice viața în lupta împotriva necredincioșilor. Ron Ben-Ishai scrie că în vechea tradiție shiită se vorbește despre revenirea „imamului dispărut” într-o baie de lumină orbitoare, care ar aminti de o explozie nucleară. „De fapt, o reprezentare apocaliptică a bătăliei finale dintre Islam și necredincioși”, explică prof. Bernard Louis, un specialist american în civilizația Orientului Mijlociu. Cine crede în apropiata revenire pe pământ a „imamului dispărut” e în stare de orice sacrificiu personal și de orice grozăvie, căci nimic nu mai are importanță dacă poate grăbi reîntoarcerea lui Al Mahdi. Profesorul Emanuel Sivan (Universitatea Ebraică din Ierusalim) și prof.

Martin Kremer (Universitatea Tel Aviv) resping explicația fundamentalistă a lui Bernard Louis, considerând că străduința Iranului de a se înzestra cu armament atomic nu are

izvoare religioase, ci pure rațiuni strategice. Profesorul Sivan explică:

„Ahmadinejad vrea bomba atomică din trei motive: visează la o hegemonie în zonă, vrea să-i țină la respect pe americani și să-și șantajeze vecinii. E destul pentru a nu mai complica lucrurile cu dinamită religioasă.”

Cotidianul Maariv a invitat șase reputați specialiști în problemele Orientului Mijlociu să participe la un „joc strategic”, după modelul simulărilor militare. Ei au fost invitați să răspundă unor întrebări-cheie: Are Israelul capacitatea militară de a distruge industria atomică iraniană? Dacă da, ar trebui să treacă la fapte? Cum ar reacționa marile puteri ale lumii într-o astfel de eventualitate?

Rolurile au fost împărțite. Israelul a fost reprezentat de generalul (în rezervă) Yaakov Amidror (fostul șef al Cercetării din AMAN (serviciile secrete militare, fost secretar militar al ministrului Apărării, astăzi vicepreședinte al Institutului „Lander” din Ierusalim). Iranul - de David Manshari (șeful Centrului de studii iraniene și decan al Universității din Tel Aviv).

Statele Unite au fost personificate de Hirsh Gurman (cercetător la Centrul de studii strategice „Jaffe” al Universității din Tel Aviv, fost redactor-șef al publicației „Jerusalem Report”), în numele statelor arabe a vorbit Eyal Zisser (șeful catedrei de Istorie a Orientului Mijlociu de la Universitatea din Tel Aviv).

Punctul de vedere al Uniunii Europene a fost susținut de dr.

488

TEȘU SOLOMOVICI

Sharon Pardo (șeful Centrului de politică europeană al Universității Ben Gurion din Beer-Sheva). Profesorul Amnon Sela, de la Școala de Administrație de Stat de la Hertzlia, a reprezentat Rusia.

Simularea putea începe. Scenariul: Israelul atacă prin surprindere facilitățile nucleare iraniene. Raidurile sunt anunțate întâi de mass-media internațională. Câteva ore mai târziu, premierul israelian confirmă, într-o conferință de presă, distrugerea instalațiilor atomice iraniene și regretă moartea sutelor de civili nevinovați.

Generalul Yaakov Amidror s-a arătat foarte încântat de atacul-surpiză împotriva Iranului. El a explicat: „într-un fel, Israelul ar trebui să-i mulțumească lui Mahmud Ahmadinejad că ne-a silit să renunțăm la politica naivă, în ultimii 11 ne-am străduit să explicăm lumii că Iranul a optat pentru bomba atomică. Pe la jumătatea anilor '90, americanii ne priveau cu suspiciune și ne spuneau: „Dacă Irakul nu vă mai este dușman, atunci inventați pericolul iranian?” Așa s-a pierdut ocazia de a acționa împotriva Teheranului când acest lucru s-ar fi putut face mult mai ușor.”

Generalul Amirdor nu a părut deloc îngrijorat de consecințele unui atac israelian unilateral: „Lumea se teme că, dacă Iranul va fi atacat, răzbunarea iraniană va provoca mii de victime. Nu e așa, am să dau un exemplu: am fost amenințați că, dacă îl vom lichida pe șeicul Ahmed Yașin, moartea acestuia va incendia Orientul Mijlociu. Ceea ce nu s-a întâmplat.”

Alte raționamente îl tulbură, însă, pe Yaakiv Amirdor:

„Israelul are capacitatea militară de a ataca Iranul, dar când e vorba de distanța mare pe care trebuie s-o străbată avioanele noastre, încărcate cu tone de explozibil, trebuie să ai în vedere și drumul înapoi acasă. Avioanele vor trebui să zboare deasupra câtorva țări. Ei bine, se poate, dar va fi foarte, foarte greu. Dacă vom primi ajutor logistic american, treaba va fi mai lesnicioasă. Mai trebuie ținut seama și de apărarea anti-aeriană iraniană, de aceea întrebarea e grea: poate plăti Israelul prețul militar în vieți omenești și prețul economic al unei asemenea acțiuni, care este teribil de costisitoare, pentru a lichida pericolul atomic iranian?" întrebare mai mult retorică pentru că, în jocul strategic, atacul a fost deja efectuat. 'y t .

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 489

Statele Unite reacționează prudent

în jocul strategic propus de Maariv, reprezentantul Statelor Unite se pronunță ferm împotriva unui atac preventiv israelian: „Un asemenea atac nu numai că va dăuna Israelului, dar nici nu este necesar. Am văzut ce reacții au provocat în lumea musulmană câteva caricaturi ale profetului Mahomet. Să ne imaginăm ce cutie cu șerpi se deschide. Un atac israelian nu e necesar pentru simplul motiv că Israelul are cu ce se apăra.

Să spunem că Iranul are două-trei bombe atomice. Spionul Mordehai Vanunu a dezvăluit că Israelul dispune de peste 200 de bombe nucleare, în plus, Israelul are un arsenal mare de rachete „Hetz”: împotriva fiecărei rachete iraniene „Shihab”, Ierusalimul poate lansa 20 de „Hetz”-uri pentru a o distruge în zbor.”

„Există prea multă isterie în legătură cu pericolul atomic iranian” este de părere Hirsh Gurman, cel care vorbește în numele Statelor Unite. El explică: „Israelul nu trebuie să uite că un atac nuclear iranian va provoca și moartea a sute de mii de arabi care trăiesc între granițele sale, va duce la contaminarea radioactivă a apelor de care se folosesc locuitorii arabi din țările vecine, la dispariția a jumătate din poporul palestinian și la distrugerea Moscheelor sfinte El Aqsa și Omar de pe Muntele Templului. Nici măcar un ayatollah beat nu și-ar permite să ia o decizie atât de periculoasă.”

Israelul posedă armele de apărare și se bucură de angajamentul solemn al președintelui american care i-a promis protecția Statelor Unite, a amintit Hirsh Gurman.

în plus, Israelul posedă mijloace de spionaj care îi permit să detecteze imediat orice lansare de rachete și orice avion iranian care s-ar îndrepta spre granițele țării, în final, Gurman avertizează că Ierusalimul ar face mai bine să nu pomenescă prea des de non-proliferație, atâta vreme cât propriul său program nuclear naște invidii în întreaga regiune:

„Noi, americanii, ne străduim să minimalizăm interesul lumii pentru capacitățile nucleare ale Israelului. Orientul Mijlociu nu are nevoie de arme atomice. Avem probleme în acest sens cu Egiptul și Arabia Saudită. De aceea, un atac israelian asupra Iranului e ca și cum ai arunca și copilul o dată cu apa din baie.”

Reprezentantul Iranului (prof. Manshari) a fost categoric: „în timpul războiului cu Irakul, Iranul nu a precupețit sacrificiile omenești, oricât de mari au fost ele. Dacă îi ataci pe iranieni și le lezezi onoarea națională, Iranul va răspunde cu toate mijloacele pe care le posedă. Rachetele iraniene vor lovi Israelul, în problema nucleară, există în Iran un consens național, la care subscriu chiar și iranienii care trăiesc în străinătate. Nu-i numai problema unui ayatollah beat. Nu Mahmud Ahmadinejad a inițiat programul atomic iranian, ci Khatami cel moderat și reformist. Khatami a fost acela care i-a obișnuit pe occidentali cu discuția privind armamentul atomic.

Occidentalii atribuie Iranului toate păcatele lumii. Ceea ce vrea Iranul, Israelul și alte țări posedă de mult. Nu există nici un motiv ca Iranul să fie amenințat cu arme atomice de țări precum India, Pakistan și Israel, și nouă să ni se impună încetarea cercetării nucleare. Iranienii nu sunt proști. Ei se ocupau cu diplomația înainte ca Statele Unite să fi luat ființă.

Amestecul de negustori de bazar și ayatollahi fundamentalisti naște politicieni unși cu toate alifiile. E vorba de o țară serioasă, cu oameni care știu să meargă până la marginea prăpastiei, chiar și cu un picior în aer. În ultimii doi ani, aceștia au dat adevărate lecții Europei. Ei au în fața lor o țară ca Statele Unite, care astăzi este slabă, prea mult încurcată în Irak, și o Europă scindată. Iranul este o țară cu resurse petrolifere fabuloase, fiecare dolar în plus la un baril de țiței aduce încă un miliard de dolari în vistieria Teheranului, în plus, Iranul știe că Rusia și China nu îl vor abandona, înainte de ataca, Israelul care este o țară mică - trebuie să gândească de mai multe ori.

Un atac nu va servi Israelul și va fi rău pentru lumea occidentală."

Și cum va reacționa lumea arabă? Profesorul Zisser subliniază: „Sintagma lumea arabă nu e potrivită discuției, ărilor arabe susțin cauza iraniană nu din simpatie pentru regimul de la Teheran, ci ca pe o ocazie de a ataca Israelul. Dincolo de opinia populației, conducătorii arabi pro-occidentali sunt îngrijorați de perspectiva bombeii atomice iraniene. Dacă Israelul va ataca, ei vor protesta ca de obicei și vor cere să fie pus în discuție arsenalul nuclear israelian. Și cu aceasta totul se va încheia. Există forțe în universul arab, precum Siria și Hezzbo-

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 491

Ilah, interesate ca Iranul să posede arme atomice. E greu de crezut, însă, că va exista vreo reacție militară siriană, sau din partea Hezzzbollah, în cazul unui atac israelian împotriva Iranului."

Reprezentantul Rusiei în jocul strategic propus de ziarul „Maariv" a surprins criticându-i pe israelieni într-o manieră foarte ciudată. El a întrebat Israelul de ce în ultima vreme vorbește atât de mult și răspunde cu amenințări la amenințările lui

Ahmadinejad? „Dacă trebuie să tragi, trage, nu vorbi” - a spus „rusul”. Pe de altă parte, ONU și Consiliul de Securitate nu au epuizat resursele diplomatice pentru a ajunge la o înțelegere cu Iranul. Există mari interese economice ale Rusiei și Chinei în Iran. Rusia a primit un miliard de dolari pentru participarea ei la construirea Reactorului de la Boshaher. Cu alte 700 de milioane de dolari, iranienii au cumpărat de la ruși armament sofisticat, inclusiv rachete. Dar cel mai mare proiect economic ruso-iranian îl reprezintă conducta de petrol IranPakistan-India. Specialiștii ruși care lucrează în Iran se bucură de influență în sferele cele mai înalte, așa că Moscova speră că va putea convinge Teheranul să adopte o poziție pragmatică în conflictul nuclear. Cât privește China, 13 la sută din importul său de țiței provine din Iran, un argument forte în strategia politică a Beijingului.

Se confirma până la cele mai mici detalii sinteza Mossadului care recomanda executivului politic o acțiune militară împotriva Iranului. I-a fost cum nu se mai poate de limpede reprezentantului Israelului că în clipa adevărului, nu se poate aștepta la vreun sprijin salvator de la europeni, nici Rusia nu va face nimic, China va amuți, iar Statele Unite, ca întotdeauna, vor avea tot felul de opreliști juridice care le vor întârzia reacția, în fața pericolului, Israelul a fost nevoit să decidă și să acționeze singur.

Și a atacat! ➤

TESU SOLOMOVIGI

BIBLIOGRAFIE SELECTIVA

ANDREW, Christopher and GORDIEVSKY, Oleg: KGBthe Inside Story, London, 1990

ADAMS, James: Secret Armies. The Full Story of SAS Delta Force...London, 1987

B AH B AH, Bishara: Israel and Latin America. The Military Connection, NY, 1986

BAR-ZOHAR, Michael and HABER, Eitan: The Quest for the Red Prince, Lond., 1983

BAR-ZOHAR, Michael: Pod deasupra Mediteranei, Tel Aviv, 1965 (în ebraică)

BAR-ZOHAR, Michael: Isser Harel și serviciile de securitate israeliene, Ierusalim, 1970 (în ebraică)

BARNABY, Frank: The Invisible Bomb. The Nuclear Arms Race in the Middle East, London, 1989

BARRON, John: KGB. The Secret Work of Soviet Secret Agents, New York, 1974

BEER, Israel: Securitatea Israelului. Ieri, astăzi, mâine, Tel Aviv, 1966 (în ebraică)

BEGIN, Menahem: Revolta, Tel Aviv, 1968 (în românește)

BEIT-HALLAHMI, Benjamin: The Israeli Connection.

Who Israel Arms and Why, NY

BLACK, Ian & Beni MORRIS: Israel's Secret Wars, New York, 1991

BLITZER, Wolf: Territory of Lies, New York, 1989

BREECHER, Michael: Decisions in Israel's Foreign Policy, London, 1974

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 493

BREECHER, Michael: The Foreign Policy System in Israel, London, 1972

COOKRIDGE, E.H.: Gehlen - Spy of the Century, New York, 1971

DAYAN, Moshe: Breakthrough, a personal account of the Egypt-Israel Peace Negotiations, N.Y. 1981

DEACON, Richard: The Israeli Secret Service, London, 1979

EISENBERG, Dennis a.o.: Operation Uranium Ship, Tel Aviv, 1978

EISENBERG, Dennis a.o.: The Mossad, Israel's Secret Intelligence Service, New York

EL-AD, Avri: Decline of Honor, Chicago, 1976

ESHED, Hagai: Omul Mossadului-Reuven Shiloah, tatăl serviciilor secrete, Ierusalim

ETTINGER, Amos: Povestea lui Yeshayahu (Shaike) Dan, Tel Aviv, 1986 (în ebraică)

FRIEDMAN, Thomas: From Beirut to Jerusalem, New York, 1989

GABRIEL, Richard: Operation Peace for Galilee. The Israeli-PLO War in Labanon, NY

GEHLEN, Reinhardt: The Service, New York, 1972

GENTRY, Curt: Edgar Hoover - the Mân and the Secrets, Boston, 1991

GOLAN, Matti: The Road to Peace. A Biography of Shimon Peres, New York, 1989

GOREN, Dina: Secrete, Securitate și Libertatea presei, Ierusalim, 1976 (în ebraică)

GREEN, Stephen: Taking Sides. America's Secret Relations with a Militant Israel, NY

HABER, Eitan: Astăzi izbucnește războiul. Amintirile generalului Israel Lior, consilierul militar al primminiștrilor Levi Eshkol și Golda Meir, Ierusalim, 1988 (în ebraică)

494

TEȘU SOLOMOVICI

HAREL, Isser: Securitate și Democrație, Ierusalim, 1985 (în ebraică)

HARARI, Shmuel: în ghearele Securității, Tel Aviv (în ebraică)

, HAREL, Isser: Casa din strada Garibaldi, Hasefer, București (în românește)
HAREL, Isser: Spionajul sovietic. Comunism in Israel, Ierusalim, 1987 (în ebraică)
HART, Alan: Arafat - Terrorist or Peacemaker?, London, 1984
HENDERSON, Bernard: Pollard. The Spy' Story, New York, 1988
HILLEL, Shlomo: Operațiunea Babylon, Ierusalim, 1985, (în ebraică)
MANN, Peter și Uri DAN: Eichmann în mâinile mele, Tel Aviv, 1987 (în ebraică)
JONAS, George: Vengeance. The True Story of a Counterterrorist Mission, London
KESSLER, Ronald: F.B.I., AH, București, 1998 KISSINGER, Henry: Years of
Upheaval, Boston, 1982
KLIEMAN, Aaron: Israel's Global Reach-arms sales as Diplomacy, Virginia, 1985
KNIGHTLEY, Ph.: The Second Oldest Profession - the Spy as Bureaucrat, Patriot
Fantasist and Whore, London, 1987
KOEHLER, John O.: STASI - fața ascunsă a poliției secrete est-germane, 2 voi.
București, 2001
LAQUEUR, Walter: A World of Secrets. The Use and Limits of Intelligence New
York, 1985
LOTZ, Wolfgang: The Champagne Spy, New York, 1972
MELMAN, Yossi: The Mașter Terrorist. The True Story Behind Abu Nidal, London,
1987
. tt,

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 495

MELMAN, lossi: Raportul CIA despre Comunitatea informațională israeliană, Tel
Aviv, 1982 (în ebraică)
MELMAN, lossi si Eytan HABER: Spionii, Tel Aviv, 2005 (în ebraică)
MELMAN, lossi: Profilul unei organizații teroriste, Tel Aviv, 1984 (în ebraică)
NAKDIMON, Shlomo: Tamuz în flăcări, Ierusalim, 1986 (în ebraică)
NINIO, Marcelle: Operation Susannah, New York, 1978 NIXON, Richard: The
Memoirs, New York, 1978
OFER, Zvi si Avi KOBER: Serviciile de Informații și securitatea națională, Tel Aviv,
1987 (în ebraică)
OSTROVSKI, Victor & Claire ROY: Mossad Top Secret.
Devenirea și sfârșitul unui agent al Mossadului, București, 1998
OSTROVSKI, Victor: Leul din Iudeea, București, 1993
PERI, Iacov: Următorul pe lista lichidării, Ierusalim, 1999 (în ebraică)
PERLMUTTER, Amos ao.o.: Two-Minutes over Baghdad, London, 1982
POLMAR, Norman & Thomas B. Allen: Spy Book. The Encyclopedia of Espionage,
New York, 1997
RAVIV, Dan & Yossi Melman: Every Spy a Prince, New York, 1991

RONEN, David: înțepătura albinei. Povestea unui spiondublu, Tel Aviv, 1988 (în ebraică)

SCHIFF, Zeev: A History of Israeli Army, New York, 1985

SEGEV, Samuel: Singur în Damasc. Viața și moartea lui Eli Cohen, Tel Aviv, 1986 (în ebraică)

SEGEV, Samuel: The Iranian Triangle. The Secret Relations Between Israel-Iran-USA, Tel Aviv, 1986 (în ebraică)

SHARON, Ariei: The Autobiography, New York, 1989

496

TEȘU SOLOMOVICI

SHIFFER, Shimon: Bulgărele de zăpadă. Povestea Războiului din Liban, Ierusalim, 1984 (în ebraică)

STEVEN, Stewart: The Spymasters of Israel, New York, 1980

SOLOMOVICI, Teșu: Securitatea și Evreii, vol.I-Despre călăi și despre victime, (pref. acad. Răzvan Theodorescu și Sorin Roșea Stănescu), Ed. ZIUA, 2003;

vol.II-Teroare. Crime. Turnători. Colaboraționiști, Editura TEȘU, 2004

SOLOMOVICI, Teșu: Lung e brațul Mossadului, București 1995

SOLOMOVICI, Teșu: Războaiele Mossadului. 50 de ani de spionaj evreiesc, București 1998

SOLOMOVICI, Teșu: Pacepa - un dosar incendiar, București, 2005

TADMOR, Joshua: The Silent Warriors, New York, 1970

TĂNASE, Stelian: Anatomia mistificării, ed.II, Humanitas, București, 2003

TOYNBEE, Arnold J.: Studiu asupra istoriei, 2 voi., Humanitas, București

WEST, Nigel ed. :The Faber Book of Espionage, London, 1993

YAARI, Ehud: Fatah, Tel Aviv, 1970 (în ebraică)

ZAK, Moshe: Israel și Uniunea Sovietică. 40 de ani de dialog, Tel Aviv, 1988 (în ebraică)

Cotidiene israeliene în limba ebraică: lediot Aharonot, Maariv, Haaretz

Cotidiene israeliene în engleză: Jerusalem Post

Cotidiene israeliene în limba română: Ultima Oră, Viața Noastră

.,... .

Capitolul 1

La început a fost „Tohu va bohu”^{ww} 13

Capitolul 2

Cea mai importantă misiune a Mossadului răpirea lui

Eichmann 37

Capitolul 3

Israel Beer - spion sovietic? Spion german?

Patriot israelian? 53

Capitolul 4

Ațiunea „Joel” și parașutarea agenților evrei în

România 64

Capitolul 5

Mene, Tekel, Fares 71

Capitolul 6 Brigada Răzbunătorilor 76

Capitolul 7 „Haiesek Habiș” - afacere rușinoasă 80

Capitolul 8

Klingberg - povestea unui savant israelian spion în slujba

KGB 85

Capitolul 9

» O umbră asupra eroului Nehemia 94

498

TEȘU SOI

Capitolul 10

Un evreu îl asasinează pe contele suedez Folke Bernadotte 97

Capitolul 11 Scriitorul naiv pierdut în lumea spionajului 103

Capitolul 12

De ce a rămas deschis "Dosarul Martin Bormann" 109

Capitolul 13

Mossadul nu iartă și nu uită "Cazul Aharon Cohen" 114

Capitolul 14 Și dacă Iordania ar fi dispărut de pe hartă? 117

Capitolul 15

Perechea contrarie - o problemă a artei spionajului 122

Capitolul 16

Când pe-un savant german îl pălește frica 127

Capitolul 17

Istoria secretă a bombei atomice israeliene 132

Capitolul 18

Un mister care persistă: dispariția submarinului „Dakar” 161

Capitolul 19

Operațiunea „Damocles” și sfârșitul „Erei Isser Harel” 166

Capitolul 20

Eli Cohen - un super spion la Damasc.

Wolfgang Lotz - la Cairo. „Operațiunea 007”... 170

1

ISTORIA SERVI

Capitolul 21 Moartea diavolului cu 1000 de fețe	179
Capitolul 22 întâlnirea ziaristului-spion cu moartea	184
Capitolul 23	
Cum a fost lichidat Abu Jihad - „Tatăl Războiului Sfânt”	189
Capitolul 24 Afacerea „Mega” sau răzbunarea spionilor	197
Capitolul 25 "Capcana de miere a sexului" a sexului	201
Capitolul 26	
Agentul Securității Marcu și Agentul #1 Mossadului Jacober	206
Capitolul 27	
Nunele de cod „Opera” - distrugerea reactorului din Irak	209
Capitolul 28 Asaltul asupra avionului Sabena	220
(Amintirile luptătorilor)	220
Capitolul 29	
Neamțul care a devenit terorist în numele lui Allah	230
Capitolul 30 Coșmar: un terorist în avion	234
Capitolul 31	
Colonei securiști evrei trimiși să spioneze în Țara evreilor	239
€i ,,,;,,,,,,,,,, v*0- f.	
500	
Capitolul 32 ?rr? ' -	
Ostrovsky - agentul Mossadului care a avut curajul să deschidă foc asupra... Mossadului ..	245
Capitolul 33	
Băieții răi ai fundamentalismului extremist evreiesc	267
Capitolul 34 O poveste cu gangsteri evrei	295

Capitolul 35

„Proiectul Zichron" - o pagină inconfortabilă în istoria Serviciilor
Secrete Israeliene 307

Capitolul 36 >.

O poveste nefericită cu spionaj, sex și politică (Cazul Manbar) 316

Capitolul 37

Undeva în jungla boliviana (Cazul „Terra Santa") 331

Capitolul 38

Afacerea „Autobuzul de pe linia 300" sau cum se retrage un șef al
Mossadului 336

Capitolul 39

Războiul invizibil din spatele zidurilor închisorilor 349

Capitolul 40

Asasinarea prim-ministrului Itzhak Rabin și „Teoria conspirației" 356

Capitolul 41

Divulgătorii de secrete - un domeniu în care Mossadul este neputincios
363

ISTORIA SERVICIILOR SECRETE ISRAELIENE 501_

Capitolul 42

„Mister X" sau blestemul singurătății unui agent al Mossadului 367

Capitolul 43 Adio, domnule general! 373

Capitolul 44

Un dureros eșec al Mossadului: cazul lui Ron Arad 380

Capitolul 45

O poveste incredibilă cu agenți secreți și creștini evangheliști 390

Capitolul 46 Spionul Jonathan Pollard acuză 397

Capitolul 47 Misterul celui mai bogat om din Israel 407

Capitolul 48 Ce a căutat Arik Sharon în România? 411

Capitolul 49

Spioni evrei în capitala Sudanului 414

Capitolul 50

O enigmatică afacere de spionaj 418

Capitolul 51

„Doctorul" a fost lichidat cu cinci gloanțe de revolver 421

Capitolul 52 Spionul care a plecat în „frig” 424

Capitolul 53 Lui Ghil îi plăcea „dolce vita” 428

502

TEȘU SOLOMOVICI

Capitolul 54

O organizație misterioasă: „Cei ce nu vor uita niciodată” 435

Capitolul 55 Mirosul dulce și otrăvitor al stupefiantelor 445

Capitolul 56

Meir Dagan - generalul războiului din umbră 457

Capitolul 57 Prim-ministrul aprobă - Mossadul execută 460

Capitolul 58

Când Ariei Sharon era amenințat cu moartea 467

Capitolul 59 „Dacă vrei pace, pregătește-te de război!” 474

Capitolul 60

Mossadul pe urmele misteriosului Al-Zarqawi 478

Capitolul 61

Primordial pe agenda Mossadului: bomba 1 atomică iraniană 483

..\$,,

CARTEA PRIN POȘTĂ

Editura TEȘU poate să vă furnizeze prin Mandat Poștal următoarele cărți:

1. **ULTRA SECRET! PACEPA!**
2. **TEȘU SOLOMOVICI: Istoria Holocaustului din România**
3. **CARTEA CU ANECDOTE CIRCUMCISE. Mare antologie a glumei evreiești .**
- 4.**ION PRIBEAGU: Antologia unui Rege al umorului**
- 5.**TEȘU SOLOMOVICI: Evreii și Securitatea. Teroare. Crime. Turnători. Colaboraționiști**
- 6.**5000 ANI DE UMR EVREIESC (cu ilustrații)**
- 7.**TEȘU SOLOMOVICI: România Judaica. O istorie neconvențională a evreilor din România. 2000 ani de existență continuă, 2 voi.**

8.EMIL CIORAN: Evreii - un popor de singuratici

9.LYON FEUCHTWANGER: Evreul Siiss

10. ALEXANDRE DUMAS: Romanul lui Iisus

11. BRAM STOCKER: Dracula (cu ilustrații)

12. ALMANAH ISTORIC MAREȘAL ION ANTONESCU

13. MĂRIA, REGINA ROMÂNIEI: Măști. Romanul unei

iubiri imposibile

14. CONSTANTIN NOICA ș.a.: Istoria filozofiei moderne

15. ÎNVĂȚAȚI RAPID LIMBA EBRAICĂ

16. MARTA SOLON: Amourile unui Rege. Carol II

17. ENCICLOPEDIA EROTICA (cu ilustrații)

18. HAIM COHEN: Arestarea, procesul și moartea lui Iisus Hristos (Editie nouă, completată cu 5 capitole noi)

19. GEORGE CĂLINESCU: Viața lui Mihai Eminescu (ed.

20. princeps)

21. VIATA PEAFAERICITULUI BULĂ DE LA NAȘTERE ȘI PANĂ CE A DEVENIT MINISTRU (în 1000 de bancuri)